

Uradni list

Evropske unije

C 93

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Zvezek 59

9. marec 2016

Vsebina

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2013–2014

Seje: 9. september–12. september 2013

Zapisnik seje je bil objavljen v UL C 357 E, 6.12.2013.

SPREJETA BESEDILA

I Resolucije, priporočila in mnenja

RESOLUCIJE

Evropski parlament

Torek, 10. september 2013

2016/C 093/01	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o spodbujanju evropske strategije glede tehnologije v prometu za prihodnjo trajnostno mobilnost Evrope (2012/2298(INI))	2
2016/C 093/02	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o boljšem delovanju notranjega energetskega trga (2013/2005(INI))	8
2016/C 093/03	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o izvajanju in vplivu ukrepov za energetske učinkovitost v okviru kohezijske politike (2013/2038(INI))	21
2016/C 093/04	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o strategiji za ribištvo v Jadranskem in Jonskem morju (2012/2261(INI))	31
2016/C 093/05	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o poti k uspešnejšemu in stroškovno učinkovitejšemu tolmačenju v Evropskem parlamentu (2011/2287(INI))	37
2016/C 093/06	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o spletnih igrah na srečo na notranjem trgu (2012/2322(INI))	42

SL

Sreda, 11. september 2013

2016/C 093/07	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o ogroženih evropskih jezikih in jezikovni raznolikosti v Evropski uniji (2013/2007(INI))	52
2016/C 093/08	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 s priporočili Komisiji o pravicah Parlamenta pri postopku imenovanja prihodnjih izvršnih direktorjev Evropske okoljske agencije – sprememba člena 9 Uredbe (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju (2013/2089(INL))	58
2016/C 093/09	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o izvajanju strategije EU za mlade za obdobje 2010–2012 (2013/2073(INI))	61
2016/C 093/10	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o reševanju brezposelnosti mladih: možnosti za izhod (2013/2045(INI))	70
2016/C 093/11	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o notranjem trgu storitev: sedanje stanje in nadaljnje ukrepanje (2012/2144(INI))	84
2016/C 093/12	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 s priporočili Evropskega parlamenta Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje o pogajanjih za sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Malezijo (2013/2052(INI))	89

Četrtek, 12. september 2013

2016/C 093/13	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 Spodbujanje evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev kot virov gospodarske rasti in delovnih mest 2012/2302(INI)	95
2016/C 093/14	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o mikroproizvodnji – proizvodnja električne energije in toplote v manjšem obsegu (2012/2930(RSP))	105
2016/C 093/15	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o uporabi načela enakega plačila delavk in delavcev za enako delo ali delo enake vrednosti (2013/2678(RSP))	110
2016/C 093/16	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o strategiji Evropske unije za kibernetско varnost: odprt, varen in zanesljiv kibernetски prostor (2013/2606(RSP))	112
2016/C 093/17	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o digitalni agendi za rast, mobilnost in zaposlovanje: čas za pospešeno ukrepanje (2013/2593(RSP))	120
2016/C 093/18	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah v Siriji (2013/2819(RSP))	125
2016/C 093/19	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah v Egiptu (2013/2820(RSP))	127
2016/C 093/20	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o pomorski razsežnosti skupne varnostne in obrambne politike (2012/2318(INI))	131
2016/C 093/21	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o vojaških strukturah EU: trenutno stanje in obeti (2012/2319(INI))	144
2016/C 093/22	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o pritisku Rusije na države vzhodnega partnerstva (glede na bližnje vrhunsko srečanje vzhodnega partnerstva v Vilni) (2013/2826(RSP))	152

2016/C 093/23	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o drugem poročilu o izvajanju strategije notranje varnosti EU (2013/2636(RSP))	154
2016/C 093/24	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o evropski strategiji za zdravje in varnost pri delu (2013/2685(RSP))	159
2016/C 093/25	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o čezmejnem kolektivnem pogajanju in nadnacionalnem socialnem dialogu (2012/2292(INI))	161
2016/C 093/26	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o položaju mladoletnikov brez spremstva v Evropski uniji (2012/2263(INI))	165
2016/C 093/27	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah v Demokratični republiki Kongo (2013/2822(RSP))	173
2016/C 093/28	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o Srednjeafriški republiki (2013/2823 (RSP))	178
2016/C 093/29	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah na področju človekovih pravic v Bahrajnu (2013/2830(RSP))	182

PRIPOROČILA

Evropski parlament

Četrtek, 12. september 2013

2016/C 093/30	Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje o politiki EU do Belorusije (2013/2036(INI))	186

III Pripravljalni akti

EVROPSKI PARLAMENT

Torek, 10. september 2013

2016/C 093/31	P7_TA(2013)0336 Sprememba Uredbe Sveta (ES) št. 850/98 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 850/98 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov (COM(2012)0432 – C7-0211/2012 – 2012/0208(COD)) P7_TC1-COD(2012)0208 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 850/98 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov	196
2016/C 093/32	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskopравnih posledic registriranih partnerskih skupnosti (COM(2011)0127 – C7-0094/2011 – 2011/0060(CNS))	202
2016/C 093/33	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncema (COM(2011)0126 – C7-0093/2011 – 2011/0059(CNS)) . . .	251

2016/C 093/34	P7_TA(2013)0340	
	Pravica do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravica do komunikacije v primeru prijetja ***I	
	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijetja (COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD))	
	P7_TC1-COD(2011)0154	
	Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Direktive 2013/.../ES Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti	294
2016/C 093/35	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete dne 10. septembra 2013 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine (COM(2011)0142 – C7-0085/2011 – 2011/0062(COD)) ⁽¹⁾	295
2016/C 093/36	P7_TA(2013)0342	
	Trgovanje z notranjimi informacijami in tržna manipulacija (zloraba trga) ***I	
	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga) (COM(2011)0651 – C7-0360/2011 – 2011/0295(COD))	
	P7_TC1-COD(2011)0295	
	Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2014 Evropskega parlamenta in Sveta o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES	360
2016/C 093/37	P7_TA(2013)0343	
	Sprememba Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Øresundu ***I	
	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Øresundu (COM(2012)0591 – C7-0332/2012 – 2012/0285(COD))	
	P7_TC1-COD(2012)0285	
	Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Øresundu	361
2016/C 093/38	Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 s katerim se predlaga imenovanje Luigija Berlinguerja v odbor, oblikovan v skladu s členom 255 PDEU (2013/2161(INS))	364
Sreda, 11. september 2013		
2016/C 093/39	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 2/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija (11693/2013 – C7-0245/2013 – 2013/2056(BUD))	365

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

2016/C 093/40	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 3/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija (11694/2013 – C7-0246/2013 – 2013/2070(BUD)) 367
2016/C 093/41	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije v skladu s točko 26 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju (COM(2013)0259 – C7-0116/2013 – 2013/2085(BUD)) 368
2016/C 093/42	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 5/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija (11697/2013 – C7-0248/2013 – 2013/2086(BUD)) 369
2016/C 093/43	P7_TA(2013)0357 Direktiva o kakovosti goriva in direktiva o energiji iz obnovljivih virov (posredna sprememba rabe zemljišč) ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 98/70/ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (COM(2012)0595 – C7-0337/2012 – 2012/0288(COD)) P7_TC1-COD(2012)0288 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Direktive 2013/.../EU Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 98/70/ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ⁽¹⁾ 371
2016/C 093/44	P7_TA(2013)0358 Ukrepi za obnovo staleža evropske jegulje ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1100/2007 o ukrepih za obnovo staleža evropske jegulje (COM(2012)0413 – C7-0202/2012 – 2012/0201(COD)) P7_TC1-COD(2012)0201 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1100/2007 o ukrepih za obnovo staleža evropske jegulje 395
2016/C 093/45	P7_TA(2013)0359 Carinski zakonik Unije ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Carinskem zakoniku Unije (prenovitev) (COM(2012)0064 – C7-0045/2012 – 2012/0027(COD)) P7_TC1-COD(2012)0027 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije (prenovitev) . . 401

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

2016/C 093/46

P7_TA(2013)0360

Zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (COM(2011)0855 – C7-0468/2011 – 2011/0416(COD))

P7_TC1-COD(2011)0416

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti 402

2016/C 093/47

P7_TA(2013)0361

Sprememba direktiv o varnosti hrane glede pooblastil, ki jih je treba podeliti Komisiji ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 1999/4/ES, 2000/36/ES, 2001/111/ES, 2001/113/ES in 2001/114/ES glede pooblastil, ki jih je treba podeliti Komisiji (COM(2012)0150 – C7-0089/2012 – 2012/0075(COD))

P7_TC1-COD(2012)0075

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 1999/4/ES in 2000/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Sveta 2001/111/ES, 2001/113/ES in 2001/114/ES glede pooblastil, ki jih je treba prenesti na Komisijo 403

2016/C 093/48

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje državljanom Republike Zelenortski otoki in Evropske unije (05674/2013 – C7-0110/2013 – 2012/0271(NLE)) 404

2016/C 093/49

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja (14546/2012 – C7-0109/2013 – 2012/0268(NLE)) 405

2016/C 093/50

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 4/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija, Oddelek IV – Sodišče Evropskih skupnosti (11696/2013 – C7-0247/2013 – 2013/2084(BUD)) 406

Četrtek, 12. september 2013

2016/C 093/51

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o letnem poročilu o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2012 (2013/2051(INI)) 408

2016/C 093/52

P7_TA(2013)0370

Tretje države, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (COM(2011)0290 – C7-0135/2011 – 2011/0138(COD))

P7_TC1-COD(2011)0138

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve 414

2016/C 093/53

P7_TA(2013)0371

Evropski bančni organ in bonitetni nadzor kreditnih institucij ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) v zvezi z njeno povezavo z Uredbo Sveta (EU) št. .../... o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (COM(2012)0512 – C7-0289/2012 – 2012/0244(COD))

P7_TC1-COD(2012)0244

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) kar zadeva prenos posebnih nalog na Evropsko centralno banko na podlagi Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 415

2016/C 093/54

P7_TA(2013)0372

Posebne naloge Evropske centralne banke, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta dne 12. septembra 2013 o predlogu uredbe Sveta o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij (COM(2012)0511 – C7-0314/2012 – 2012/0242(CNS))

P7_TC1-CNS(2012)0242

Stališče Evropskega parlamenta dne 12. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe Sveta (EU) št. .../2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko 417

2016/C 093/55

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete dne 12. septembra 2013, k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do genskih virov ter pošteni in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe v Uniji (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD)) 419

Legenda uporabljenih znakov

*	Postopek posvetovanja
***	Postopek odobritve
***I	Redni zakonodajni postopek: prva obravnava
***II	Redni zakonodajni postopek: druga obravnava
***III	Redni zakonodajni postopek: tretja obravnava

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Spremembe Parlamenta:

Novo besedilo je označeno s krepkim poševnim tiskom. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s krepkim poševnim tiskom.

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2013–2014

Seje: 9. september–12. september 2013

Zapisnik seje je bil objavljen v UL C 357 E, 6.12.2013.

SPREJETA BESEDILA

Torek, 10. september 2013

I

(Rezolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P7_TA(2013)0339

Evropska strategija glede tehnologije v prometu za prihodnjo trajnostno mobilnost Evrope

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o spodbujanju evropske strategije glede tehnologije v prometu za prihodnjo trajnostno mobilnost Evrope (2012/2298(INI))

(2016/C 093/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Raziskave in inovacije za evropsko mobilnost v prihodnosti – Razvoj evropske strategije glede tehnologije v prometu“ (COM(2012)0501),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Obzorje 2020 – Okvirni program za raziskave in inovacije“ (COM(2011)0808),
- ob upoštevanju bele knjige Komisije iz leta 2011 z naslovom „Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu“ (COM(2011)0144),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „EVROPA 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. septembra 2011 o varnosti v cestnem prometu v Evropi v obdobju 2011–2020 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem ter mnenja Odbora za regionalni razvoj (A7-0241/2013),

A. ker je Komisija odkrila pomanjkljivosti v evropskem sistemu inovacij v prometu;

B. ker naložbe v raziskave in inovacije v prometnem sektorju obenem pomenijo tudi naložbe v gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest, zaradi česar lahko prinesejo trojni učinek;

C. ker so inovacije bistvene za oblikovanje pametnejšega, varnejšega in inteligentnejšega prometnega sistema za državljane, za obvladovanje okoljskih izzivov, s katerimi se srečuje prometni sektor, in doseganje gospodarstva z nizkimi emisijami ogljika;

⁽¹⁾ UL C 56 E, 26.2.2013, str. 54.

Torek, 10. september 2013

- D. ker so cilji na področju podnebnih sprememb in energije v okviru strategije Evropa 2020 tesno povezani z inovacijami na področju prometa: 20 % manj emisij toplogrednih plinov kot leta 1990, 20 % energije iz obnovljivih virov in 20-odstotno povečanje energetske učinkovitosti ter 50 % manj prometnih nesreč s smrtnim izidom v primerjavi z letom 2001;
- E. ker se morajo odnos in zahteve uporabnikov temeljito spremeniti, da bi lahko ustvarili spodbudo, ki jo veliko podjetij in izvajalcev storitev potrebuje za spremembo paradigem in izrabo priložnosti za inovacije, ki ponujajo ustvarjalno zbliževanje in nekonvencionalne kombinacije, opisane v razdelku 5.3 sporočila Komisije (COM(2012)0501);
- F. ker so pobude iz bele knjige o prometu dobrodošle, zlasti tiste iz oddelka 3.2 („Inovacije za prihodnost – tehnologija in obnašanje“) ter pobudi 7 („Multimodalni prevoz tovora: e-tovor“) in 22 („Neovirana mobilnost od vrat do vrat“);
- G. ker je treba v okviru evropske strategije zagotoviti uravnoteženo razmerje med ukrepi za zmanjševanje okoljskega odtisa prometa in za zagotovitev prostega gibanja v EU, da bi oblikovali enoten evropski prometni prostor, ki je intermodalen, povezan, celosten in gospodaren z viri;
- H. ker je v Evropski uniji v letu 2012 v cestnem prometu še vedno izgubilo življenje več kot 31 000 ljudi, 1 500 000 pa jih je utrpelo hude poškodbe;
- I. ker že obstajajo tehnologije, ki prispevajo k doseganju ciljev „evropskega prostora prometne varnosti“, vendar te še niso vpeljane na trg;

Splošna načela

1. poudarja, da mora evropska strategija glede tehnologije v prometu za trajnostno evropsko mobilnost v prihodnosti v prvi vrsti spodbujati kakovost storitev, udobje za potnike in podjetja ter trajnostno mobilnost in da bi morala temeljiti na ciljih in zakonodaji Unije v zvezi z zmanjšanjem porabe energije, prometnega hrupa, onesnaževanja zraka, surovin in emisij toplogrednih plinov do leta 2020, 2030 in 2050 pa tudi v zvezi z izboljšanjem zdravja in kakovosti življenja, povečanjem kakovosti storitev, vedno bolj individualnim potrebam uporabnikov prilagojenimi rešitvami ter krepitvijo varnosti in zaščite;
2. v zvezi s pomenom raziskav in inovacij za celotno evropsko gospodarstvo poziva Komisijo in Svet, naj priznata pomen pobude Obzorja 2020 ter v ta namen zagotovita zadostno financiranje;
3. potrjuje cilj Komisije glede boljšega usklajevanja raziskav in inovacij na področju prometa s cilji in načrti evropske prometne politike za posamezna področja, vendar meni, da bi bilo treba pristop, predlagan v sporočilu Komisije, prilagoditi prednostnim nalogam, opredeljenim v nadaljnjem besedilu;
4. meni, da mora evropska strategija na področju prometnih tehnologij pokriti vse regije Evropske unije, da bi zagotovili učinkovit pretok oseb in blaga ter posledično spodbudili oblikovanje pravega evropskega enotnega trga;
5. meni, da je učinkovitejša, skladnejša in bolj ciljno usmerjena uporaba raziskav in inovacij pri določanju in izvajanju prometne politike bistvena za to, da bi se lahko odzivali na novo stanje, odvrnili od konvencionalnega razmišljanja in osredotočili na pionirske zamisli, s tem pa uporabnikom ponudili inovativne prometne rešitve, ki ustrezajo njihovim potrebam ter izpolnjujejo zahteve v zvezi z razpoložljivostjo, donosnostjo, verodostojnostjo, kakovostjo in vzdržnostjo;
6. spodbuja Komisijo, naj oblikuje raziskavam in inovacijam prijazen okvir z vzpostavitvijo pravičnih, učinkovitih in inovativnih sistemov določanja cen, zlasti z internalizacijo zunanjih stroškov, pri tem pa upošteva načeli, da plača onesnaževalec in da plača uporabnik;
7. poudarja koristnost sistema spremljanja in obveščanja za raziskave in inovacije na področju prometa (TRIMIS), ki ga je predlagala Komisija, in se zavzema za to, da bi v sistem vključili stališče uporabnikov, saj je to odlično sredstvo za ugotavljanje, kakšna ovira za inovacije je moč navade, za odkrivanje priložnosti in za razširjanje novih možnosti storitev, ki pospešujejo in lajšajo spremembo družbenega vedenja na področju trajnostnega prometa;

Torek, 10. september 2013

8. poudarja, da se s tehnološkimi določbami preprečuje, da bi v celoti izkoristili potencial prometnih inovacij, in da lahko ovirajo razvoj novih inovativnih zamisli; zato meni, da bi morale biti politike Unije tehnološko nevtralne z vidika alternativnih tehnologij („tehnološka nevtrálnost“), prednostne naloge in financiranje bi bilo treba določiti na podlagi rezultatov v celotnem življenjskem ciklu tehnologij, ki se uporabljajo na posameznih področjih prometa, usklajevalni ukrepi pa ne bi smeli ovirati razvoja inovativnih rešitev in drugačnih možnosti na področju prometa, diverzifikacije mešanice virov energije in uporabe inteligentnih komunikacijskih tehnologij;

9. poudarja, da bi bilo treba za to, da se podjetjem in javnim organom olajša prevzemanje novih rešitev in inovativnih tehnologij, povečati učinkovitost inovacijske verige in vlaganja v ukrepe, kot so gospodarske spodbude, da bi premagali ovire za njihovo uporabo in uvajanje na trg („zaveze v zvezi s celotnim ciklom“); zato spodbuja Komisijo, naj se opre na ugotovitve, da je treba za sprostitev celotnega inovacijskega potenciala prometnega sektorja in za podporo inovativnim podjetjem spodbujati tudi dajanje na trg, predstavitev in polno uveljavitev novih rešitev ter se strinja, da bi z ustreznimi instrumenti za upravljanje in financiranje lahko zagotovili hitro uporabo rezultatov raziskav;

10. meni, da bi vse evropske regije in njihova razpoložljiva delovna sila morale izkoristiti takšno strategijo, ter poudarja, da je treba upoštevati regionalne posebnosti in potencialne, zlasti pri razvoju čistejših prevoznih sredstev; poziva organe na nižjih ravneh in deležnike, naj sklenejo partnerstva za inovacije na področju trajnostne mobilnosti;

11. poziva k močnejši podpori za dejavnosti malih in srednjih podjetij na področju raziskav in inovacij, predvsem z olajšanjem dostopa do sredstev EU in zmanjšanjem upravnih bremen, ter poudarja pomen ustvarjanja in ohranjanja delovnih mest ter trajnostne rasti z raziskavami in inovacijami;

12. trdi, da bi se lahko z vlaganjem iz strukturnih in investicijskih skladov EU v evropskih regijah odprle velike možnosti za razvoj pametne specializacije na področju trajnostne mobilnosti;

13. spodbuja nacionalne in regionalne organe, naj pripravijo strategije za raziskave in inovacije, temelječe na konceptu pametne specializacije, da bi se strukturni skladi učinkoviteje uporabljali in bi se okrepile sinergije med naložbami javnega in zasebnega sektorja;

14. v zvezi s tem opozarja, da je treba razviti strategijo za inovativno tehnologijo, ki bo temeljila na značilnostih in posebnostih ozemelj, kar pomeni, da pristop enotne rešitve za vse ne bo zadostoval; meni, denimo, da imajo regije s posebnimi teritorialnimi omejitvami, kot so otoška, gorata, najbolj oddaljena in redko poseljena območja, posebne vrste gospodarskih in drugih potencialov, katerih uresničitev zahteva primerne in inovativne rešitve za mobilnost; v zvezi s tem poudarja, da je treba nameniti primerna sredstva za trajnostno prometno infrastrukturo;

15. poudarja potrebo po večji poenostavitvi upravnih postopkov za financiranje raziskav in inovacij na evropski, nacionalni, regionalni, lokalni in čezmejni ravni, da se vzpostavi jasen in pregleden pravni okvir;

16. poudarja, da si je treba še naprej močno prizadevati za zmanjšanje števila umrlih in poškodovanih v cestnem prometu; odločno poziva Komisijo, naj preveri in izvaja predloge za izboljšanje varnosti v cestnem prometu, ki jih je Parlament sprejel z veliko večino;

17. meni, da so spremembe na področju prometne tehnologije pravi in pomemben korak; kljub temu poudarja, da teh sprememb ne smemo uvesti s prepovedmi, temveč s spodbujanjem uporabe nove tehnike, učinkovite z viri;

18. poudarja, da ne sme biti nobenih miselnih omejitev za inovativne nove prometne rešitve ali uporabo preverjenih postopkov v novih kombinacijah;

Torek, 10. september 2013

Splošni ukrepi

19. meni, da bi morale raziskave in inovacije na področju trajnostne mobilnosti temeljiti na načelu povezovanja, zlasti z odpravo manjkajočih čezmejnih členov (povezav), povečanjem združljivosti med sistemi in znotraj njih (interoperabilnost) ter s ciljem prehoda na kombinacijo načinov prevoza, ki so najbolj primerni in trajnostni za določeno pot (intermodalnost in somodalnost);

20. opominja, da mora EU oblikovati pravo skupno prometno politiko, ki bi zagotavljala ustreznost prometa v evropskih regijah in med njimi ter skladnost prometa na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni; poziva države članice in regije, naj zagotovijo, da bo v kombinaciji modelov dana večja prednost resnično trajnostni mobilnosti;

21. poudarja, da mora ta strategija temeljiti na integrativnem modelu, kjer se medregionalnim povezavam in manjkajočim čezmejnimi členom dodeli najvišja stopnja pomembnosti, tudi v geografsko razdrobljenih regijah, in kjer lahko inovativne rešitve za multimodalni prevoz zmanjšajo regionalne razlike, spodbudijo mobilnost delovne sile in okrepijo teritorialno kohezijo; se zaveda, da zdaj obstajajo velike razlike med regijami na področju prometnih omrežij, ter opozarja na potrebo po naložbah v trajnostne prometne tehnologije in rešitve v regijah s posebnimi ovirami, med drugim ob upoštevanju potenciala instrumenta za povezovanje Evrope;

22. poudarja, da bi se morale razvoj in raziskave osredotočiti na razvoj trajnostnih infrastrukturnih elementov, ki podpirajo prehod na uporabo obnovljivih surovin, kot so les in sestavljeni materiali, kot sestavnih delov železniške infrastrukture (npr. drogovi za sistem voznih vodov ali signalizacijo, gradbeni material za perone ali mostove); poudarja, da to obsega tudi raziskovalne in inovacijske dejavnosti za razvoj snovi za impregnacijo lesenih pragov, ki bi lahko nadomestila kreozot, saj bo njegova uporaba leta 2018 ukinjena z zakonodajo EU;

23. poudarja, da novih pristopov do mobilnosti ni mogoče ustvariti na silo in da je za spodbujanje bolj trajnostnega vedenja potrebna okrepitev raziskovalnih dejavnosti na področju ekološko-socialnega znanja, urbanističnega in prostorskega načrtovanja ter tehnologij na področju povpraševanja po mobilnosti in vedenjskih sprememb, da bi se bolje nadzorovali prometni tokovi, med drugim z inovativnimi instrumenti za upravljanje mobilnosti, verigami neovirane mobilnosti od vrat do vrat v skladu z zahtevami uporabnikov, okolju prijazno vožnjo in inteligentnimi sistemi vožnje ter uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij z informacijami v realnem času;

24. meni, da je vključevanje lokalnih in regionalnih organov v evropsko vodenje inovacijske politike na področju prometa in mobilnosti nujno potrebno; poudarja izkušnje in znanje, ki jih lahko ti javni organi prispevajo tako na področju združevanja tehnologij, infrastruktur, vozil in oseb kot tudi pri spodbujanju novih družbenih navad v zvezi z mobilnostjo; ugotavlja, da lahko lokalni in regionalni organi prepoznajo najbolj pereče težave z mobilnostjo in se spopadajo z njimi, nenehno eksperimentirajo, uveljavljajo preverjene prakse in inovativne zamisli ter so zaradi najrazličnejših situacij, s katerimi se srečujejo, še posebej seznanjeni z inovacijami;

25. poudarja, da je treba raziskati pošteno intramodalno in intermodalno konkurenco v prometnem sektorju, ovire, ki so nastale zaradi interesov, povezanih s sedanjimi poslovnimi modeli v tem sektorju, in tudi tehnološka orodja za izboljšanje doslednega in učinkovitega izvajanja nadzora nad predpisi o kabotaži, socialno zakonodajo v cestnem prometu ter delovnimi pogoji zaposlenih v tem sektorju;

26. poudarja, da so inovativne rešitve za zmanjšanje hrupa, ki ga povzročajo vse vrste prevoza, zlasti pri viru, nujno potrebne za zaščito zdravja in kakovosti življenja državljanov EU in za zagotovitev sprejemanja s strani prebivalstva; s tem v zvezi še posebej poudarja svojo resolucijo o enotnem evropskem prometnem prostoru, v kateri je pozval k 20-odstotnemu zmanjšanju hrupa in tresenja železniških vozil ter porabe energije v železniškem prometu do leta 2020 (v primerjavi z referenčnimi vrednostmi iz leta 2010) ter ponovno poudarja, da morajo imeti emisije hrupa pri razvoju novih tehnologij, konceptov in infrastruktur na področju prometa pomembno vlogo od samega začetka;

27. je prepričan, da imajo lahko inovativne tehnologije, ki obravnavajo medsebojni vpliv infrastrukture ter vozil, bistveno vlogo pri zmanjševanju nesreč, hrupa in vibracij, porabe energije, emisij plinov in vpliva na okolje;

Torek, 10. september 2013

28. potrjuje, da bi morala biti prizadevanja za doseg čistejših električnih energij za tehnologije na področju prometa in mobilnosti povezana z učinkovitejšimi koncepti in boljšo konstrukcijo vozil; poudarja možnost varčevanja z energijo z uporabo inovativnih idej, kot je zbiranje energije iz okolja, ki izkorišča možnosti obnovljivih virov energije in uporabo alternativnih goriv;

29. poudarja, da je nujno ne le osredotočiti se na gradnjo novih prometnih infrastruktur, temveč v okviru raziskovalnih in razvojnih konceptov izrecno upoštevati vidike popravila, vzdrževanja in višanja kakovosti (npr. opremljenost s sestavnimi deli za inteligentno upravljanje prometa in tehnologijo izmenjave informacij med vozili in infrastrukturo);

30. poziva države članice in Komisijo, naj vlagajo v raziskave na področju inteligentnih prometnih sistemov in pospešijo njihovo uveljavljanje, da bi pripomogli k zmanjšanju prometnih zastojev, izboljšanju ekološke učinkovitosti prometa v Evropi in povečanju varnosti v prometu;

31. poziva Komisijo, naj preuči poenotenje zabojnikov in drugih transportnih vsebnikov ter mere vozil vseh načinov prevoza, da bi okrepila cilj interoperabilnosti in intermodalnosti;

32. poziva Komisijo, naj za države članice pripravi priročnik z najboljšimi praksami za izpolnjevanje zahtev glede mejnih vrednosti, določenih v direktivi o kakovosti zraka;

Posebni ukrepi

33. priznava pomen raziskav in inovacij na področju mobilnosti posameznikov in poudarja, da je vedenje udeležencev v prometu odločilno; poziva k ustvarjanju spodbud za izbiro bolj trajnostnih, telesno aktivnih, varnih in zdravih načinov prevoza in mobilnosti, da bi razvili inovativne pristope, ki spodbujajo okolju prijazen javni prevoz, hojo in kolesarjenje, pri tem pa upoštevajo potrebe in posebnosti mestnih, predmestnih, zunajmestnih in podeželskih območij; meni, da je pomembno izboljšati interoperabilnost prevoznih storitev in da bodo morali biti homologacijski organi posebej pozorni in hitro obravnavati tehnične in administrativne težave, ki se lahko pojavijo, tako da bo mogoče dati na trg nova alternativna prevozna sredstva s temi značilnostmi;

34. poudarja, da morajo biti institucije EU zgled dobre prakse v okviru lastnih služb za upravljanje mobilnosti ter pregledno upravljati potrebna prizadevanja in rezultate, da bi to postal njen zaščitni znak;

35. poudarja, da je treba spodbujati uspešne prakse na področju trajnostnega prevoza ter okrepiti sodelovanje in izmenjavo primerov dobre prakse med regijami s podobnimi razvojnimi potenciali; lokalnim organom priporoča, naj na podlagi primerov dobre prakse in v tesnem posvetovanju s civilno družbo razvijejo načrte trajnostne mobilnosti v mestih;

36. meni, da bi morali biti evropski satelitski navigacijski sistemi, kot je Galileo, temeljni steber za razvoj inteligentnega in učinkovitega prometa v Evropi;

37. podpira raziskave in inovacije, ki lahko prispevajo k prehodu z lastništva vozil na nekonvencionalno ravnanje uporabnikov ter nove oblike prevoznih storitev, kot sta souporaba avtomobilov in koles; spodbuja Komisijo, naj okrepi prizadevanja za kolektivne oblike mobilnosti posameznikov in bolj individualizirane javne in kolektivne prometne sisteme;

38. spodbuja širjenje raziskav na davčno in upravno področje, pri čemer bi podprli ustvarjalne spodbude pri davkih, dajatvah in cenah javnih storitev, ki bi bile namenjene tako posameznikom kot tudi proizvajalcem ali ponudnikom izdelkov, storitev in/ali vsebin, ki spodbujajo kolesarjenje in hojo, če je primerno v kombinaciji z javnim prevozom, in druge oblike trajnostne mobilnosti;

39. ponovno poudarja nujnost izboljšanja in spodbujanja multimodalnega prevoza s celovitimi in elektronskimi informacijskimi sistemi in sistemi za izdajo vozovnic na podlagi rešitev z odprtimi podatki; opozarja, da bi se morale raziskave in inovacije na tem področju osredotočati predvsem na odpravo ovir, interoperabilnost, cenovno dostopnost, cenovno preglednost, enostavnost uporabe in učinkovitost;

Torek, 10. september 2013

40. poudarja, da je treba razviti inovativno infrastrukturo in rešitve – vključno z boljšim razvojem informacijskih, plačilnih in rezervacijskih sistemov, ki upoštevajo zlasti neoviran dostop za invalide in osebe z omejeno mobilnostjo, kot so uporabniki z invalidskimi vozički, otroškimi vozički, kolesi ali težko prtljago;

41. zagovarja prosto dostopnost podatkov v zvezi z voznimi redi in morebitnimi zamudami javnih prevoznih sredstev, da se tretjim stranem omogoči razvoj telematskih aplikacij za večje udobje potnikov, na primer s sprotnimi informacijami o možnostih prihoda na določen cilj z različnimi vrstami prevoza ali s primerjavo okoljskega odtisa različnih vrst prevoza pri potovanju na določen cilj;

42. poudarja, da bi bilo treba pri razvoju inovacij na področju prometa in mobilnosti na mestnih in stanovanjskih območjih, usmeriti pozornost v zdravje in kakovost življenja, tudi s pravičnim deležem prostora za vse, zmanjšanjem hrupa in čistejšim zrakom;

43. opozarja Komisijo, da je treba nujno izboljšati varnost za vse udeležence v cestnem prometu, zlasti najbolj ranljive, kot so otroci, starejši, pešci, kolesarji ali invalidi in osebe z omejeno mobilnostjo; odobrava projekte na področju raziskav in inovacij, ki združujejo tehnološke rešitve z inteligentnimi sistemi in njihovimi vedenjskimi pristopi;

44. meni, da je za zmanjšanje cestnih zastojev v mestih in gosto poseljenih regijah poleg izboljšanja učinkovitosti že obstoječih prevoznih sredstev pomembno tudi, da se s pomočjo tehnološkega napredka opredelijo alternativne prevozne rešitve ter da se spodbuja njihova uporaba;

45. spodbuja Komisijo, naj odločno spodbuja inovacije na področju ladij brez emisij, ki temeljijo na rabi obnovljivih virov energije, kot so veter, sonce in valovanje, ter so povezane s tehnologijami gorivnih celic, zlasti za trajekte, potniške ladje in pomorske ladje;

46. poziva Komisijo, naj osredotoči raziskovalne dejavnosti na dodatno zmanjševanje vplivov na zdravje in podnebne vpliva emisij vseh prevoznih sredstev;

47. meni, da mora biti jasna in učinkovita evropska strategija glede tehnologije v prometu skladna s strategijo Evropa 2020 (COM(2010)2020) in cilji zmanjševanja iz leta 1990 ter v celoti skladna z belo knjigo iz leta 2011 z naslovom Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu (COM (2011)0144), kar zadeva teritorialno kohezijo in uravnotežen razvoj; meni, da bi morala omogočati zmanjšanje porabe energije, prometnega hrupa, potreb po prevozu ter emisij onesnaževal zraka in toplogrednih plinov; poudarja, da mora Evropska unija za ta namen določiti cilje za leta 2020, 2030 in 2050;

48. poudarja, da je treba okrepiti raziskave in inovacije pri notranji plovbi, predvsem zaradi razvoja čistih polovil in tehnologij, prilagojenih plovbi z majhnim ugrezom, kot so ladje, prilagojene za plovbo po rekah, s čimer bi ustvarili prihranke pri infrastrukturi za celinske plovne poti;

49. pozdravlja predlog Komisije za vzpostavitev sistema spremljanja in obveščanja za raziskave in inovacije na področju prometa (TRIMIS); poudarja pomen zagotavljanja rednih, brezplačnih, lahko dostopnih in zanesljivih informacij regionalnim oblikovalcem politik; obžaluje, da je še vedno zelo težko priti do informacij o financiranju EU za prometne projekte;

50. priporoča Komisiji, naj pripravi pobude, s katerimi bo opredelila in nagradila projekte za trajnostni razvoj mest, kot so nagrade RegioStars;

51. poudarja, da morajo celovito evropsko strategijo od spodaj podpreti lokalne in regionalne oblasti ter nacionalne vlade z dobro pripravljenimi integriranimi prometnimi strategijami; meni, da bi bilo treba pripravo takih strategij podpreti z evropskimi sredstvi;

52. meni, da mora biti vsa državna pomoč skladna z veljavno evropsko zakonodajo o državni pomoči, vključno z določbami, ki urejajo raziskovalne, razvojne in inovacijske dejavnosti ter financiranje prevoznih dejavnosti in infrastrukture; vseeno meni, da bi morala pravila o državni pomoči v EU ustrezno upoštevati posebne ovire, ki obstajajo v nekaterih regijah;

Torek, 10. september 2013

53. poudarja, da mora Komisija izboljšati dejavnosti prenosa znanja, ki izvira iz dejavnosti raziskav in inovacij, na zainteresirane uporabnike (kot so MSP ali raziskovalni inštituti), tako da ustvari strnjeno podatkovno zbirko, ki bi dajala jassen pregled po kategorijah nad vsemi projekti za raziskave in inovacije, ki jih financira EU;
54. poudarja, kako pomembne so nove pobude, kot je združevanje prevozne in logistične zmogljivosti za učinkovit prevoz blaga; poziva Komisijo, naj obravnava možne ovire za takšne pobude;
55. poudarja pomen standardov emisij za nekatere vrste prevoza, npr. avtomobile; meni, da bi bilo treba razmisliti o podobnem pristopu za letala in ladje;
56. podpira nadaljnje raziskave in inovacije na področju varnostnih rešitev za prometni sektor ob upoštevanju načel sorazmernosti, nediskriminacije in varstva podatkov;
57. potrjuje in podpira koncept, ki ga je predlagala Komisija, skupaj z vanj vključenimi ukrepi za evropsko strategijo za prometno tehnologijo; posebej opozarja, da iz tega ne izhaja pravna podlaga za delegirane akte, vendar da mora Komisija predlagati ukrepe za sprejetje s postopkom soodločanja;
58. poziva Komisijo, naj pri pripravi evropskega strateškega načrta glede tehnologije v prometu in možnosti za nadaljnje ukrepe upošteva prednostne naloge, zastavljene v tem poročilu;

o

o o

59. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

P7_TA(2013)0344

Boljše delovanje notranjega energetskega trga

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o boljšem delovanju notranjega energetskega trga (2013/2005(INI))

(2016/C 093/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Za boljše delovanje notranjega energetskega trga“ in priloženih delovnih dokumentov (COM(2012)0663),
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 12. marca 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Direktive Sveta 2004/67/ES ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0061.

⁽²⁾ UL L 295, 12.11.2010, str. 1.

Torek, 10. september 2013

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005,
- ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta št. 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju Sklepa št. 994/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o vzpostavitvi mehanizma za izmenjavo informacij v zvezi z medvladnimi sporazumi med državami članicami in tretjimi državami na področju energije ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. decembra 2011 z naslovom „Energetski načrt za leto 2050“ (COM(2011) 0885),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. oktobra 2012 z naslovom „Akt za enotni trg II – Skupaj za novo rast“ (COM(2012)0573),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. junija 2012 z naslovom Energija iz obnovljivih virov: glavni akter na evropskem energetske trgu (COM(2012)0271),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2010 o poti k novi energetske strategiji za Evropo 2011–2020 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. junija 2012 o sodelovanju na področju energetske politike s partnerji izven naših meja: strateški pristop k zanesljivi, trajnostni in konkurenčni oskrbi z energijo ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2012 o jeklarske industriji EU ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju priporočil, ki jih je 12. februarja 2013 izdala okrogla miza na visoki ravni o prihodnosti evropske jeklarske industrije,

⁽¹⁾ UL L 326, 8.12.2011, str. 1.

⁽²⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 94.

⁽³⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 55.

⁽⁴⁾ UL L 315, 14.11.2012, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 172, 2.7.2009, str. 18.

⁽⁶⁾ UL L 299, 27.10.2012, str. 13.

⁽⁷⁾ UL C 99 E, 3.4.2012, str. 64.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0238.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0509.

Torek, 10. september 2013

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. marca 2012 o načrtu za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013 o energetskega načrtu za leto 2050, prihodnosti z energijo ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije o industrijskih, energetskih in drugih vidikih v zvezi s plinom in nafto iz skrilavca ⁽³⁾ in resolucije o vplivih črpanja plina in nafte iz skrilavca na okolje ⁽⁴⁾, sprejetih 21. novembra 2012,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko in mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A7-0262/2013),
- A. ker so si države članice zastavile jasne roke za vzpostavitev notranjega energetskega trga do leta 2014 in odpravo „energetskih otokov“ v EU do leta 2015;
- B. ker je dokončno vzpostavljen notranji energetski trg nujen za skupno energetsko varnost in trajnostnost Unije ter je bistvenega pomena za konkurenčnost Unije v svetu in gospodarsko rast in ustvarjanje novih delovnih mest v Uniji, v skladu z Aktom za enotni trg II in strategijo Evropa 2020;
- C. ker Komisija v strategiji Evropa 2020 izhaja iz ocene, da bo treba v energetski sektor do leta 2020 vložiti 1 bilijon EUR, od tega 540 milijard EUR za proizvodnjo električne energije in 210 milijard EUR za električna in plinska omrežja evropskega pomena;
- D. ker je v energetskega načrtu za leto 2050 poudarjeno, da sta popolna povezanost evropskih energetskih omrežij in odpiranje trgov ključna za ohranjanje ravnovesja med energetsko varnostjo, konkurenčnostjo, stroškovno učinkovitostjo, trajnostnim gospodarstvom ter interesi potrošnikov; ker je v energetskega načrtu za leto 2050 navedeno, da so energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije in energetska infrastruktura možnosti brez obžalovanja;
- E. ker delež energije iz obnovljivih virov v evropski mešanici energetskih virov kratko-, srednje-in dolgoročno narašča; ker sta za obsežno vključevanje obnovljivih virov potrebni prilagoditev omrežja in večja prilagodljivost;
- F. ker bo enotni energetski trg spodbudil Unijo k enoglasnemu nastopanju v odnosu do zunanjih partnerjev ter zagotovil enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja iz EU in izven nje, hkrati pa zagotovil tudi socialne in okoljske standarde ter spodbujal vzajemnost v tretjih državah;
- G. ker je treba vzpostaviti sistem, ki bo državam članicam omogočal izmenjavo informacij o pogodbah za oskrbo z energijo s tretjimi državami;
- H. ker morajo biti evropski notranji energetski trg in nacionalnih energetski trgi konkurenčni ter morajo omogočati resnično izbiro in pregledne informacije vsem potrošnikom, ki imajo poglobljeno vlogo na energetskega trgu; ker je dokončna vzpostavitev notranjega energetskega trga bistvena za znižanje stroškov in cen energije na dostopno in konkurenčno raven na kratek, srednji in dolgi rok; ker se nižje cene na energetskih trgih pogosto ne prenesejo na potrošnike;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0086.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0088.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0444.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0443.

Torek, 10. september 2013

- I. ker mora evropska energetska skupnost, ob uporabi postopka Skupnosti, temeljiti na močnem skupnem energetskem trgu, usklajevanju nakupa energije izven EU ter skupnem evropskem financiranju novih trajnostnih energetskih tehnologij, zlasti na področju raziskav in razvoja;
- J. ker je bil dosežen določen napredek pri spodbujanju čezmejnega sodelovanja, delni odpravi energetskih otokov in preprečevanju nezadostne oskrbe;
 1. pozdravlja bistvo sporočila in spremljajočega akcijskega načrta, ki povzemata doseženi napredek ter prihajajoče izzive pri vzpostavljanju notranjega energetskega trga;
 2. se zaveda, da se bo zviševanje cen energije najverjetneje nadaljevalo, ker so cene – v primeru plina – vezane na ceno sodčka nafte oziroma – v primeru električne energije – na nestanovitne cene goriv ter so tudi pogojene z odvisnostjo Evrope od uvoza nafte in plina, učinkom interventnih ukrepov, nezadostnimi ukrepi za spodbujanje energetske učinkovitosti in pomanjkanjem naložb, potrebnih za vzdrževanje in posodabljanje energetskih sistemov (vključno s povratnimi tokovi in povezovalnimi vodi), da se zagotovi visoka zanesljivost oskrbe z energijo in olajša vključevanje obnovljivih virov energije; se zato zavzema za odmik mehanizma za oblikovanje cen plina od indeksacije na podlagi cen nafte in za prehod na prožnejše alternative ob spoštovanju proste trgovinske izmenjave;
 3. poudarja, da bo razvoj domačih virov povzročil nastanek novih trgovalnih vozlišč v EU ter novih promptnih trgov s plinom in električno energijo, zato predstavlja pravo priložnost za EU in države članice, da določijo lastne cene energije, tudi na regionalni in lokalni ravni;
 4. priznava, da boljše usklajevanje in sodelovanje držav članic na področju energetskih politik, ki poteka v duhu solidarnosti, ter ustvarjanje učinkovitih in varnih čezmejnih energetskih sistemov predstavljajo evropsko dodano vrednost ter z izboljšanim upravljanjem povpraševanja in ponudbe energije, ki ga lajšajo pametne tehnologije na ravni distribucijskega sistema, ustvarjajo sinergije;
 5. poudarja pomen regionalnih trgov in sodelovanja med državami članicami pri odpravi ovir, pospešitvi procesa povezovanja in izboljšanju učinkovitosti omrežja;
 6. opozarja na svojo podporo ustanovitvi evropske energetske skupnosti med državami članicami ter poziva Komisijo in Evropski svet, naj poročata o napredku v zvezi z njeno ustanovitvijo;

K potrošniku usmerjen trg

7. poudarja, da so končni potrošniki – tako posamezniki kot mala in srednja podjetja ter industrija – v središču uporabniku prijaznega in preglednega notranjega energetskega trga; se zaveda, da jih je treba zaščititi, ustrezno poučiti in jim zagotoviti enostaven dostop do informacij, da bodo zmožni v celoti uveljavljati svoje pravice, hkrati pa jih je treba spodbujati k prevzemanju bolj dejavne vloge pri pospeševanju konkurence na trgu, s čimer bi namesto pasivnih prejemnikov storitev postali aktivni obveščeni potrošniki in protrošniki;
8. poudarja pomembnost konkurenčnega in preglednega energetskega trga, ki ga je enostavno upravljati in ki odjemalcem omogoča resnično izbiro in konkurenčne cene ter vsem sedanjim in prihodnjim odjemalcem energije v EU zagotavlja varne, trajnostne, cenovno dostopne in zanesljive načine proizvodnje energije, ki upoštevajo interese prihodnjih generacij;
9. meni, da bodo večjo udeležbo potrošnikov olajšale lokalne zadrage za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, pobude za skupinske menjave dobaviteljev in energetski povezovalci oziroma drugi načini omogočanja, kot so decentralizirano shranjevanje in pametni gospodinjiski aparati; meni, da bodo tovrstni načini omogočanja potrošnikom pomagali bolje razumeti in upravljati porabo energije ter postati bolj prilagodljivi in odzivni (tako z vidika povpraševanja kot ponudbe), ter da bodo lahko okrepili dostop do obnovljivih virov energije in ustvarili potrebne finančne naložbe;

Torek, 10. september 2013

10. opozarja na prednost uporabe spremenljivih pristojbin za uporabo omrežja, da bi spodbudili odjemalce, naj zaradi spodbujanja trajnostne rabe energije trošijo energijo v obdobjih zunaj konic;

11. meni, da morajo pametne tehnologije potrošnikom zagotavljati točne, razumljive in uporabniku prijazne informacije ter jim omogočati, da upravljajo lastno porabo in proizvodnjo energije; zato meni, da mora pametne tehnologije dopolnjevati dinamično spletno upravljanje prenosnega in distribucijskega omrežja, ki vključuje storitve, kot so omrežne podporne službe, prostovoljno odzivanje na strani povpraševanja, storitve energetske učinkovitosti, rešitve za mikroproizvodnjo in shranjevanje ter lokalno ali domače posredništvo; vendar poudarja, da je treba ustrezno preučiti ravni porabe energije, ki so potrebne, da bi lahko pametni števec zagotovili ekonomske koristi, in da potrošniki, katerih poraba energije ne presega teh ravni, ne bi smeli biti dolžni vlagati vanje;

12. izraža zaskrbljenost nad razvojem dogodkov, ki telekomunikacijska podjetja spodbuja k upravljanju podatkov distribucijskih omrežij, saj takšna odgovornost zbuja resne pomisleke v zvezi z varstvom podatkov, hkrati pa obstaja tveganje, da bi morali operaterji kupovati tehnične podatke, ki jih kot upravljavci distribucijskega omrežja potrebujejo za izpolnjevanje svojih nalog;

13. se zaveda, da pomeni energetska revščina velik izziv za države članice; poudarja, da enotni pristop ne upošteva raznolikosti dejanskih razmer v državah članicah; zato meni, da ranljivi potrošniki potrebujejo posebno in učinkovito zaščito ter da je treba v ta namen vzpostaviti ustrezne mehanizme in preprečiti izkrivljanje trga; poudarja, da v skladu z zahtevami tretjega energetskega svežnja že obstajajo posebni ukrepi;

14. ugotavlja, da je revolucija plina iz skrilavca v ZDA zmanjšala emisije CO₂, hkrati pa industriji v ZDA omogočila precejšnjo konkurenčno prednost;

Sedanji izzivi pri uresničevanju notranjega energetskega trga

15. poudarja, da notranji energetski trg še ni dokončan ter da nacionalni energetski trgi ne zadovoljujejo potreb in pričakovanih potrošnikov, saj se slednji v nekaterih državah članicah še naprej soočajo z visokimi cenami, omejeno izbiro dobaviteljev, proizvajalcev in tarif, nizko kakovostjo storitev na splošno, pogosto prešibkim varstvom potrošnikov in težavami pri menjavi dobavitelja; zato poudarja, da je treba vzpostaviti trg, ki bo prijaznejši do uporabnikov in bo potrošnikom omogočal aktivno sodelovanje, da bodo lahko postali protrošniki na vseevropskem trgu, obveščeni o pogojih, ki jih ponujajo posamezni ponudniki na lahko primerljiv način; v zvezi s tem opozarja na pomen skupinske menjave dobaviteljev za večjo moč potrošnikov in nižje račune za energijo;

16. meni, da ostaja ena glavnih ovir pri uresničevanju tega trga nepopolno izvajanje zakonodaje na področju notranjega energetskega trga; meni, da nujna konsolidacija notranjega trga vključuje razširitev infrastrukture ob hkratnem izvajanju prava notranjega trga in izvrševanju pravil o konkurenci;

17. poudarja, da je posodobitev obstoječe energetske infrastrukture ter izgradnja nove, pametne in prilagodljive infrastrukture za proizvodnjo, prenos (zlasti čezmejnih električnih in plinskih povezovalnih vodov), distribucijo in shranjevanje ključna za stabilen, dobro integriran in tesno povezan energetski trg, na katerem so preprečeni negativni učinki, na primer nenačrtovan pretok energije, ki zagotavlja oskrbo po dostopnih cenah, ki v celoti izkorišča možnosti vseh trajnostnih virov energije, mikroproizvodnje, soproizvodnje in učinkovitosti ter upravljanja povpraševanja in shranjevanja ter ki zagotavlja, da po letu 2015 nobena država članica ne bo izključena iz evropskih plinskih in električnih omrežij, kar je mogoče doseči z usklajenim povezovanjem izoliranih energetskih sistemov v evropska celinska omrežja; poudarja, da bi bilo treba hkrati z naložbami v regionalna ali celo lokalna omrežja izvesti tudi obsežne naložbe, saj se vedno več energije proizvaja na regionalni/lokalni ravni;

18. v zvezi s tem ugotavlja, da decentralizirana oskrba z energijo iz obnovljivih virov zmanjšuje potrebo po gradnji novih daljnovodov in torej s tem povezane stroške, saj so decentralizirane tehnologije, ki so lahko vgrajene neposredno v domove, mesta in oddaljena območja, veliko bližje končnim porabnikom;

Torek, 10. september 2013

19. ugotavlja, da lahko naraščanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov brez ustreznega razvoja potrebne infrastrukture povzroči neusklajene čezmejne pretoke v zankah in posledično neoptimalne cene energije;
20. opozarja, da cilj držav članic, o katerem so se dogovorile na vrhunskih srečanjih Evropskega sveta v letih 2002 in 2007 in v skladu s katerim naj bi zmogljivost medomrežnih elektroenergetskih in plinskih povezav med državami članicami dosegla najmanj 10 % njihovih obstoječih proizvodnih zmogljivosti, še ni bil dosežen;
21. pozdravlja izjavo Komisije, da bo za prihodnje evropske energetske sisteme značilna prilagodljivost; ugotavlja, da so dobro delujoči čezmejni veleprodajni trgi v vseh časovnih obdobjih lahko dostopni viri prilagodljivosti; poziva k nadaljnjim prizadevanjem za spodbujanje prihodnje uporabe tehnologij za shranjevanje energije in odzivnosti na strani povpraševanja, saj so vse to dodatni viri prilagodljivosti;
22. meni, da je energetska učinkovitost eden od najbolj trajnostnih in stroškovno učinkovitih načinov za zmanjšanje stroškov energije, izboljšanje zanesljivosti oskrbe z energijo, zmanjšanje potreb po uvozu fosilnih goriv in preprečevanje emisij ogljika; se zaveda, da morajo biti vsi ukrepi, ki spodbujajo energetske učinkovitosti, primerni za potrebe potrošnikov, stroškovno učinkoviti in podprti s pravimi spodbudami;
23. poudarja, da bi odločnejši ukrepi na področju energetske učinkovitosti po podatkih Mednarodne agencije za energijo do leta 2035 lahko za tretjino zmanjšali uvoz plina v EU, kar ustreza 100 milijardam kubičnih metrov plina;
24. opozarja, da bodo sinergije med razvojem, postavitvijo in vzdrževanjem telekomunikacijske ter energetske infrastrukture igrale ključno vlogo pri izpolnjevanju ciljev Unije glede energetske učinkovitosti;
25. poudarja, da je treba nadaljevati z razdružitvijo evropskih energetskih trgov, da se zagotovita konkurenca in oskrba z energijo po najnižji možni ceni;
26. meni, da je treba naložbe v infrastrukturo spodbujati s stabilnimi, inovacijam naklonjenimi in predvidljivimi regulativnimi okviri, ki ne ovirajo delovanja notranjega trga, in da je treba pokojninskim skladom in institucionalnim vlagateljem omogočiti naložbe v prenos, ob priznavanju, da bo to mogoče doseči le, če bo to zahteval trg; obenem priznava, da je mogoče v določenih posebnih primerih infrastrukturo le stežka spremeniti brez javnega financiranja ključnih infrastrukturnih projektov, ki morda niso komercialno donosni; v zvezi s tem poudarja vlogo instrumenta za povezovanje Evrope in obžaluje, da se njegov proračun za energetiko v primerjavi s predlogom Evropske komisije zmanjšuje;
27. poziva k raziskavam za preučitev morebitne vzpostavitve evropskega sklada za naložbe v energetska omrežja;
28. poudarja, da bo racionalizacija postopkov odobritve znotraj držav članic prispevala k razvoju infrastrukturnih omrežij in spodbujanju naložb; poudarja, da bi morali imeti lokalni in regionalni organi v zvezi s tem pomembno vlogo, tako da bodo poenostavljali postopke načrtovanja ter vključevali energetske infrastrukture v svoje lokalne in regionalne načrte;
29. ugotavlja, da pomanjkanje odprtega in nediskriminatornega dostopa do infrastrukture za prenos v nekaterih primerih še vedno preprečuje novim udeležencem, da bi se povezali z omrežjem in na trgu enakovredno konkurirali že uveljavljenim podjetjem; poudarja, da je treba obravnavati strukturna izkrivljanja trga, ki povzročajo visoko raven koncentracije v številnih državah članicah;
30. v zvezi s tem poudarja, da bi se morala pravila tretjega energetskega svežnja v celoti uporabljati tako za evropska kot tudi za tuja podjetja; meni, da bi morala biti področje in trajanje veljavnosti morebitnih izvetij iz teh pravil, ki jih odobri Komisija, omejena ter pod nadzorom Parlamenta in Sveta;

Torek, 10. september 2013

31. poudarja, da pomanjkanje preglednosti in protikonkurenčne prakse na veleprodajnih energetskih trgih spodbujajo zaupanje potrošnikov; meni, da je nujno treba razumeti oblikovanje stroškov na veleprodajnih trgih in njihov učinek na stroške energije odjemalcev;

32. popolnoma podpira ukrepe za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev z oblikovanjem bolj decentraliziranih in konkurenčnejših tržnih modelov, saj bo to lokalnim proizvajalcem energije in novim akterjem v industriji omogočilo več priložnosti;

33. opozarja, da je zato, da obvladujoči uveljavljeni dobavitelji ne bi preprečili odpiranje trga, potrebno omogočiti razvoj novih poslovnih modelov, kot je hkratio sklepanje pogodb z več dobavitelji;

34. ugotavlja, da je stabilen regulativni okvir – za proizvajalce, regulatorje, upravljavce omrežij, dobavitelje energije, ponudnike storitev (povezane s povpraševanjem) in zlasti za končne potrošnike ter protrošnike– bistven za dobro delujoč notranji trg in za spodbujanje dolgoročnih finančnih naložb v razvoj infrastrukture; poudarja, da bi moral razvoj omrežnih kodeksov, ki vključuje preudarna, nediskriminatorna in ustrezno uravnotežena pravila, privedi k harmonizaciji upravljanja omrežij, načrtovanja trgov in interoperabilnosti; poudarja, da je poglobitno, da se po vsej EU upoštevajo dogovori o ločevanju dejavnosti v prenosnih omrežjih ter proizvodnji in dobavi, vključno z dogovori o neodvisnem položaju energetskih regulatorjev in zahtevah o varstvu potrošnikov; zato poudarja, da je treba podpreti in še naprej razvijati vlogo Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER), zlasti njene zmogljivosti za nadzor nacionalnih regulativnih sklepov in reševanje sporov;

35. ugotavlja, da obstaja zaskrbljenost, ker so nekatere države članice že izvedle ali načrtujejo izvesti nacionalne mehanizme za nadomestila glede na zmogljivosti za zagotovitev oskrbe z električno energijo, ne da bi ustrezno izkoristile vse potencialne alternativne rešitve, zlasti glede čezmejnih rešitev in virov prilagodljivosti; čeprav so ti mehanizmi v določenih okoliščinah potrebni, ugotavlja, da lahko posegajo v zasnovo veleprodajnega trga in jo izkrivljajo ter lahko, če so slabo zasnovani, povzročijo učinek vezanosti; poziva Komisijo, naj na ravni EU zagotovi bolj usklajen pristop in tako zagotovi, da bodo tovrstni mehanizmi za nadomestila glede na zmogljivosti potrebni, učinkoviti, pregledni, tehnološko nevtralni in nediskriminatorni;

36. obžaluje, da mehanizmi sodelovanja, ki jih je uvedla Direktiva 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, do danes še niso bili uporabljeni; opozarja na ugotovitve Komisije, na podlagi katerih bi večja uporaba razpoložljivih mehanizmov za sodelovanje lahko prinesla znatne koristi, kot je krepitev trgovine; zato poziva države članice, naj te mehanizme sodelovanja, kjer je to ustrezno, bolje izkoristijo, hkrati pa navežejo tesnejše medsebojne stike;

37. poudarja, da bi morala EU kot celota, ne da bi posegala v pravico držav članic do izbire mešanice energetskih virov ali v potrebo po večjem usklajevanju v EU, v celoti izkoristiti možnosti vseh trajnostnih energetskih virov, ki so na razpolago državam članicam, ob popolnem spoštovanju trojnega cilja energetske politike EU kot celote, in sicer konkurenčnosti, trajnosti in zanesljivosti oskrbe;

38. ugotavlja, da so nekatere države članice, ki so energetski otoki, še danes izključene iz evropskega plinskega ali električnega omrežja in še naprej plačujejo višje cene za energetske vire, kar vpliva na njihovo konkurenčnost; poudarja, da brez znatnih naložb v infrastrukturo te države članice ne bodo zmogle izpolniti zaveze, ki jo vedno znova potrjuje Evropski svet, da po letu 2015 nobena država članice ne sme ostati izključena iz evropskih omrežij; meni, da bi morala Komisija na zahtevo teh držav članic sodelovati pri pogajanjih z dobavitelji energije zunaj EU glede cen energije, na primer pri nakupu plina;

39. poudarja, da bi morala biti solidarnost med državami članicami, h kateri poziva Pogodba EU, prisotna tako pri vsakodnevnem delovanju kot tudi pri kriznem upravljanju notranje in zunanje energetske politike; poziva Komisijo, naj jasno opredeli energetske solidarnost in tako zagotovi, da jo bodo spoštovale vse države članice;

Torek, 10. september 2013

40. poudarja potrebo po reševanju vprašanja pričakovane kratko- in srednjeročne rasti uvoza plina in električne energije iz tretjih držav v EU, da bi zagotovili oskrbo z energijo, delitev bremena in pravično delovanje notranjega trga; ponovno poudarja, da je za nekatere države članice ta izziv tesno povezan z odvisnostjo od uvoza plina in nafte iz ene same tretje države ter da so za njegovo premagovanje potrebni ukrepi, usmerjeni v diverzifikacijo portfelja ponudnikov energije, dobavnih poti in virov; ugotavlja, da je strateški cilj v zvezi s tem uresničitev južnega plinskega koridorja, vključno s plinovodom Nabucco in njegovimi morebitnimi povezavami v države srednje in vzhodne Evrope, ter vzpostavitev oskrbovalnih poti do EU, ki bodo do leta 2020 lahko pokrile okoli 10–20 % povpraševanja po plinu v EU, da bi vsem evropskim regijam zagotovili fizični dostop do vsaj dveh različnih virov plina;

41. je prepričan, da bi odprt in pregleden notranji trg, kjer bi vsa podjetja iz EU in tretjih držav spoštovala pravni red Evropske unije s področja energetike, pomagal okrepiti pogajalski položaj dobaviteljev energije iz EU glede na zunanje konkurente, kar je posebej pomembno za morebitno nadaljnje usklajevanje zunanjega nakupa energije na ravni EU; poziva EU, naj razmisli o vzpostavitvi skupne agencije za nakup plina in mehanizmov, ki bodo to omogočili, kot protiuteži monopolističnemu položaju prevladujočih zunanjih dobaviteljev; ugotavlja, da je v odnosih z dobavitelji energije iz EU in tretjih držav potrebno uporabljati načelo vzajemnosti; poudarja, da mora Komisija v odnosih z dobavitelji energije iz tretjih držav upoštevati posledice, ki jih imajo njene odločitve za cene za potrošnike, in obveščati o teh posledicah;

42. je prepričan, da je treba Komisiji podeliti mandat za vodenje pogajanj o infrastrukturnih projektih strateškega pomena, ki vplivajo na zanesljivost oskrbe celotne EU z energijo, in da bi bilo treba o tovrstnih mandatih razmisliti tudi v primeru drugih medvladnih sporazumov, ki bi lahko bistveno vplivali na dolgoročne cilje energetske politike EU, zlasti na njeno energetske neodvisnosti; v zvezi s tem pozdravlja napredek, dosežen v pogajanjih o sporazumu med EU, Azerbajdžanom in Turkmenistanom za gradnjo sistema transkaspijskega plinovoda, ki jih vodi Komisija;

43. poudarja, da je postopno zblíževanje spodbud za obnovljive vire in energetske učinkovitost ter pomožnih stroškov energije v vseh državah članicah po letu 2020 bistveno za dobro delovanje in učinkovitost notranjega energetskega trga na veleprodajni in maloprodajni ravni ter za ustvarjanje ustreznih pogojev za dolgoročni razvoj in obsežno uporabo obnovljivih virov energije;

44. meni, da bi bilo treba, kratkoročno gledano, spodbujati regionalne skupine sosednjih držav članic, naj si namesto za nacionalne načrte prizadevajo za usklajen ali enoten regionalni sistem podpor za obnovljive vire energije;

45. spodbuja države članice, naj redno in na pregleden način pregledujejo odkupne tarife in druge podporne tarife, da bi jih lahko prilagajale glede na padajoče cene tehnologij in dobave;

46. se zaveda nezadostne uporabe skupnih raziskovalnih projektov EU, ki jih podpirajo okvirni programi in pobude, kot je na primer Evropski strateški načrt za energetske tehnologije, pri razvoju novih tehnologij, ki bi omogočale izboljšave na področjih učinkovitosti, obnovljivih virov, varnosti in zanesljivosti jedrskih elektrarn, uporabe fosilnih goriv z nizkimi emisijami ogljika in pametnih omrežij, ki so nadvse pomembna za energetske trg;

47. meni, da je pomembno, da se na področju elektroenergetskih avtocest prihodnosti doseže večji napredek, zlasti na elektroenergetski avtocesti med jugovzhodom in severom, ki bi tudi pomagala pri prenosu energije, ustvarjene v fotovoltaičnih parkih, na primer v okviru projekta Helios, iz jugovzhodne Evrope na sever in zahod;

Potrebni so nujni ukrepi

Dobro povezan, odprt, dobro reguliran in konkurenčen notranji energetski trg

48. poziva države članice, naj v celoti in nemudoma prenesejo vso ustrezno zakonodajo EU, zlasti tretji energetski sveženj; poziva Komisijo, naj ukrepa proti tistim državam članicam, ki neupravičeno odlašajo z izvajanjem; pozdravlja dejstvo, da je Komisija že začela uradni postopek za preiskavo kršitev pravil EU;

Torek, 10. september 2013

49. poudarja, da je treba obravnavati strukturna izkrivljanja in pomanjkanje preglednosti trga; poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja za izvrševanje izvajanja tretjega energetskega svežnja;

50. poziva Komisijo, naj pozorno spremlja učinkovito izvajanje energetske zakonodaje EU, zlasti določb, ki uvajajo najosnovnejše potrošniške pravice, kot tudi določb, ki zadevajo sistemske operaterje, nacionalne regulativne organe ter pravila o konkurenci in državni pomoči, ter tistih, katerih cilj je odprava tokovnih zank na notranjem trgu električne energije, ki so pomembni, vendar obvladljiv izziv za notranji energetski trg, saj slabijo varnost energetskega sistema z zmanjševanjem možnosti shranjevanja in zmogljivosti omrežja; poziva Komisijo, naj pri obravnavanju nadaljnje neskladnosti z ustrežno zakonodajo EU uporabi najprimernejša sredstva, ki jih ima na razpolago;

51. ugotavlja, da so bili vsi dosednji izpadi posledica motenega delovanja in ne pomanjkanja zmogljivosti; priznava, da se zaradi gospodarske recesije, visokih cen zemeljskega plina in vse večjega deleža nestalne proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov vlagatelji v EU srečujejo s precejšnjo negotovostjo pri razvoju prilagodljivih zmogljivosti proizvodnje električne energije; poziva Komisijo, naj z usklajeno metodologijo opravi celovito oceno zadostnosti proizvodnje in določi smernice o tem, kako povečati prilagodljivost in ohraniti oskrbo;

52. poziva Komisijo in države članice, naj bolje usklajujejo infrastrukturne projekte in skupaj načrtujejo razvoj omrežij ter na tej podlagi zagotovijo popolno povezeljivost in stroškovno učinkovitost sistemov v EU, tako da izkoristijo čezmejne sinergije in učinkovitejše omrežje energetske infrastrukture; poudarja, da bi bilo treba spodbujati celovit pristop, ki vključuje upravljavce distribucijskih omrežij; s tem namenom spodbuja Komisijo in države članice, naj zagotovijo hitro oceno, izbiro, odobritev in izvajanje projektov, ki so v skupnem evropskem interesu, zlasti v zvezi s čezmejnimi elektroenergetskimi in plinskimi povezovalnimi vodi, vključno z mehanizmi povratnega toka, utekočinjenim zemeljskim plinom, infrastrukturo za shranjevanje energije ter pametnimi omrežji za prenos in distribucijo, ki so bistveni za dobro povezan in delujoč energetski trg;

53. priporoča Komisiji, da pri izvajanju proračuna instrumenta za povezovanje Evrope na področju energetike da prednost projektom, ki bodo imeli največji vpliv na delovanje notranjega trga, in tako spodbuja konkurenčnost, uveljavljanje obnovljivih virov energije na trgu, oblikovanje potrebnih čezmejnih medsebojnih povezav in zanesljivo oskrbo z energijo;

54. poziva Komisijo, naj znova pregleda obstoječe načrte za energetske projekte, zlasti za izgradnjo novih terminalov za utekočinjeni zemeljski plin, ki naj bi trajala več kot deset let, da oceni njihove gospodarske koristi – ob upoštevanju terminalov za utekočinjeni zemeljski plin, ki se v posameznih državah članicah že gradijo ali so v fazi načrtovanja in ki bodo v bližnji prihodnosti prispevali k zanesljivosti oskrbe z energijo v državah članicah, ki so „energetski otoki“ – in prispeva k financiranju tovrstnih projektov;

55. poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo učinkovit sistem upravljanja prezasedenosti, da spodbudijo učinkovito uporabo obstoječih zmogljivosti prenosa plina in električne energije, zmanjšajo stroške širjenja zmogljivosti omrežja ter olajšajo povečano povezovanje obnovljivih virov energije z električnim omrežjem;

56. poziva države članice, naj čim prej prenehajo uporabljati cenovne omejitve ali uravnavane maloprodajne cene energije na nacionalni ravni, ki so nižje od nastalih stroškov, saj takšni ukrepi lahko izkrivijo konkurenco in resno ogrožajo prihodnja vlaganja v zmogljivosti in infrastrukturo energetskega sektorja; vendar poudarja, da morajo zadevne politike upoštevati legitimne interese ranljivih potrošnikov, ki nimajo vedno koristi od dejanske konkurence na energetskih trgih;

Torek, 10. september 2013

57. pozdravlja prizadevanja Komisije za izvrševanje protimonopolnih pravil in pravil o državni pomoči v zvezi z vsemi podjetji v energetske sektorju in njihovimi odvisnimi družbami, ki poslujejo na območju Evropske unije, da bi vsem udeležencem na trgu zagotovila enake konkurenčne pogoje z enakimi pogoji za dostop; poziva Komisijo, naj objavi smernice o tem, kako oceniti zlorabo prevladujočega položaja podjetij na trgih z električno energijo in plinom, ter o najboljših praksah in izkušnjah, pridobljenih v okviru podpornih programov za obnovljive vire energije;

58. poziva Komisijo, naj pregleda pravila glede državne pomoči v zvezi z nacionalnimi ukrepi za energetske učinkovitost in energetskimi projekti, ki se sofinancirajo v okviru kohezijske politike, ter tako zagotovi, da bodo več teh ukrepov lahko financirale države, zaradi česar bo več projektov zaključenih;

59. priporoča, naj Komisija uporabi svoja pooblastila v zvezi z nadzorom državne pomoči, da bi spodbudila razvoj čezmejne infrastrukture; meni, da bi bili tovrstni povezovalni vodi ključnega pomena za povečanje možnosti uporabe oskrbe sosednje države v primeru izrednih energetskih razmer ali energetskega neravnovesja ter za postopno zmanjšanje subvencij;

60. odločno podpira prizadevanja Komisije, ki temeljijo na usklajenem sodelovanju, ki sta ga razvili evropski omrežji upravljavcev prenosnih omrežij, za uvedbo harmoniziranih omrežnih kodeksov do leta 2014 in pravil, skladno z načrtom, in za zagotovitev stabilnosti regulativnega okvira za notranji energetski trg in njegovo večjo naklonjenost inovacijam;

61. odločno podpira regulativne ukrepe Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev in nacionalnih regulativnih organov za spodbujanje, izboljšanje ter poenostavitev čezmejnega trgovanja z energijo, vključno s trgi znotraj dneva, trgi za dan vnaprej in izravnalnimi trgi, in za premostitev razlik med energetskimi sistemi v različnih državah članicah s spodbujanjem pregledne uporabe povezovalnih vodov; poudarja potrebo po ustreznem številu osebja s potrebnimi kvalifikacijami, izkušnjami in strokovnim znanjem v Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev in nacionalnih regulativnih organih za izvajanje dejavnosti, povezanih spremljanjem veleprodajnih transakcij ter določanjem praks trgovanja z notranjimi informacijami in poskusov manipuliranja trga;

62. v zvezi z notranjim trgov z električno energijo poziva Komisijo, naj nujno pripravi podrobno analizo sistemske ustreznosti in prožnosti nacionalnih proizvodnih zmogljivosti na kratki in dolgi rok, ob tem pa naj v celoti upošteva potencialni prispevek vseh prožnih ukrepov, kot so odziv na strani povpraševanja, shranjevanje energije in medsebojne povezave, ter naj poroča o vplivu uporabljenih nacionalnih ukrepov v zvezi z oceno zmogljivosti in razvojnim načrtovanjem na notranji energetski trg in pravila o konkurenci ob upoštevanju posledic tako na področju zanesljivosti oskrbe z energijo kot čezmejnih vidikov te dopolnilne politike za oblikovanje trga; s tem v zvezi poziva k nadaljnjim prizadevanjem za prihodnjo uporabo tehnologij za shranjevanje energije in odzivnost na strani povpraševanja, ki sta dodatna vira prilagodljivosti;

63. poziva Komisijo, naj pripravi smernice o uporabi in uvedbi virov prilagodljivosti – kot so upravljanje povpraševanja, shranjevanje in fizična infrastruktura, vključno s čezmejno –, da lahko države članice pripravijo in izvajajo nacionalne strategije za uvedbo virov prilagodljivosti na svojem ozemlju;

64. poziva Komisijo in Evropsko omrežje operaterjev prenosnega sistema za električno energijo, naj razvijeta jasno in usklajeno metodologijo za zagotovitev zadostnosti proizvodnje v Evropi, vključno s pozitivnim prispevkom obnovljivih virov energije in zlasti nestalnih obnovljivih virov;

65. poziva Komisijo, naj razišče prihodnje oblike energetskih trgov, ki bi v nasprotju s trenutnimi nacionalnimi mehanizmi zmogljivosti lahko ustvarili dodatne nediskriminatorne tokove dohodkov za vlagatelje v vse oblike proizvodnje energije in omogočili stroškovno najbolj učinkovito zagotavljanje storitev prilagajanja v energetske sektorju;

66. poziva Komisijo, naj določi pravila za spodbujanje nadaljnjega razvoja trga za pomožne storitve, ki omogočajo sodelovanje vseh virov energije, vključno z obnovljivimi;

Torek, 10. september 2013

67. poziva Komisijo, države članice in zadevne deležnike, naj poskrbijo za spodbude in podprejo regionalne pobude in partnerstva z namenom tesnejšega povezovanja trgov z vzpostavitvijo regionalnih energetskega borz in centrov za trgovanje s plinom, bolj usklajenimi pravili za trgovanje s plinom in mehanizmi za spajanje trgov v vseh časovnih okvirih ter s sprejetjem ustrezne ravni likvidnosti in preglednosti trga;

68. poudarja, da bi morali ukrepi na notranjem trgu spodbujati diverzifikacijo energetskega virov, tako domačih kot tujih, ter se ne osredotočati samo na nadaljnji razvoj ali širjenje trenutnih poti in dobave;

69. opozarja na zunanjo razsežnost energetskega trga, katere namen je olajšati državam članicam dostop do raznolikih virov energije; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z Evropsko službo za zunanje delovanje za spodbujanje pravil in standardov notranjega energetskega trga v zvezi s tretjimi državami, zlasti znotraj sosednjih držav EU, uporablja instrumente svoje zunanje politike; poziva Komisijo, naj prek dvostranskih dialogov z zadevnimi tretjimi državami reši vprašanje o jasnih pravilih o upravljanju prezasedenosti čezmejnih elektroenergetskih in plinskih povezav in dostopu tretjih strani do prenosnih omrežij; odločno poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za preprečevanje protikonkurenčnih praks podjetij iz tretjih držav, ki lahko omejijo konkurenco, zvišajo cene ali poslabšajo zanesljivost oskrbe z energijo; poziva Komisijo, naj v odnosu z zunanjimi partnerji zagotovi, da bodo podjetja iz EU lahko enakopravno konkurirala na svetovnem trgu; poziva Komisijo, naj spodbudi sodelovanje s sosednjimi državami EU v zvezi z jedrsko varnostjo; poziva Komisijo, naj sporoči vse elemente, ki še povzročajo težave pri izvajanju tretjega energetskega svežnja, in predstavi jasne številke o njihovih posledicah za cene za potrošnike;

70. poziva države članice in Komisijo, naj povečajo politično in finančno podporo energetske skupnosti ter naj sprejmejo dodatne ukrepe za širitev pravil notranjega trga v jugovzhodno in vzhodno Evropo;

71. ob upoštevanju vzpostavitve mehanizma za izmenjavo informacij v zvezi z medvladnimi sporazumi o energetske politiki med državami članicami EU in tretjimi državami poziva Komisijo in države članice, naj si še naprej prizadevajo, da se sporazumi, ki so v nasprotju z zakonodajo o notranjem trgu, ne sklepajo; meni, da bi morala Komisija imeti možnost, da preuči, ali so osnutki sporazumov skladni s pravnim redom Unije, in da po potrebi sodeluje v pogajanjih;

72. opozarja Komisijo, da notranji trg ni neodvisen od svetovnega trga; poziva Komisijo, naj pri načrtovanju ukrepov glede notranjega trga v celoti upošteva priporočila Parlamenta o zunanji razsežnosti energetske politike⁽¹⁾; potrjuje svojo podporo ideji, da bo samo v celoti delujoč notranji trg EU omogočil enoten nastop v globalnem kontekstu; poziva Komisijo, naj pripravi dodatne ukrepe na področju zunanje energetske politike;

73. meni, da bi moral prihodnji sporazum o prosti trgovini med Evropsko unijo in Združenimi državami vključevati poglavje, ki se osredotoča na takšne energetske zadeve, ki lahko vplivajo na notranji trg, med drugim na: veleprodajo energije, trgovanje z blagom, pravila glede energije v pomorskem prometu, sisteme trgovanja z emisijami, standarde za varnost goriva, računovodske prakse, državne subvencije za energijo ter prenos intelektualne lastnine v zvezi z raziskovanjem, proizvodnjo in pretvorbo energije ter proizvodi ob koncu življenjskega cikla;

74. podpira pooblastilo, ki ga je Evropski svet dal Komisiji, naj pred koncem leta 2013 predstavi analizo sestave cen in dejavnikov, ki vplivajo na cene energije, ter stroškov v posameznih državah članicah s posebnim poudarkom na vplivu na gospodinjstva, mala in srednja podjetja in energijsko intenzivne panoge ter ob širšem pogledu na konkurenčnost EU v primerjavi z njenimi svetovnimi gospodarskimi konkurenti; poleg tega poziva Komisijo, naj redno spremlja cene energije in stroške v državah članicah;

75. v zvezi z notranjim trgom s plinom poziva Komisijo in države članice, naj pregledajo vse pogodbe za plin, osnovane na zastarelih mehanizmih za določanje cen, zlasti na načelu indeksacije na podlagi cen nafte, ki potrošnikom vsiljujejo visoke cene, ter poziva Komisijo, naj pomaga pri preučevanju možnosti za preoblikovanje teh pogodb, ne samo v okviru

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0238.

Torek, 10. september 2013

njihovega podaljšanja; poudarja, da je treba razvijati in podpirati vse produkte in mehanizme, namenjene krepitvi zmogljivosti za kratkoročno trgovanje s plinom; poudarja, da so zgornji ukrepi ključni za zagotavljanje dejanske konkurenčnosti, kar zadeva ceno dobave plina za vse potrošnike na notranjem trgu s plinom;

Učinkovita zaščita in podpora za potrošnike

76. poziva Komisijo, države članice in zadevne deležnike, naj izboljšajo kakovost in dostopnost informacij za potrošnike, naj jim omogočijo jasne in pregledne načine obračunavanja, naj uvedejo orodja za primerjavo cen, ki jim bodo omogočala izbiro na osnovi najboljših informacij, ter naj potrošnike ozaveščajo o načinih nadzora porabe in možnostih za varčevanje z energijo, energetska učinkovitost in proizvodnjo energije v majhnem obsegu; poziva države članice, naj izvajajo direktivo o alternativnem reševanju sporov in uredbo o spletnem reševanju potrošniških sporov; pozdravlja predlog Komisije za ustanovitev informacijske platforme za pravice potrošnikov; priporoča Komisiji in državam članicam, naj izvajajo potrošnikom prijazne informacijske kampanje, pri katerih morajo dejavno sodelovati vlade in organizacije civilne družbe;

77. poudarja, da potrošniki kljub znižanju cen energije na veleprodajnih energetskih trgih po svetu še naprej plačujejo visoke cene; poziva Komisijo, države članice in njihove regulatorje, naj zagotovijo, da bodo imeli potrošniki neposredno in ustrezno korist od gibanja cen na veleprodajnih trgih;

78. poziva države članice in Komisijo, naj razvijejo celovito strategijo, katere cilj bi bil spodbujati potrošnike in proizvajalce, naj dejavno sodelujejo na energetskem trgu, med drugim z vključitvijo v obstoječo zakonodajo kot tudi z izvajanjem zadevnih določb direktive o energetske učinkovitosti; spodbuja redno prilagajanje cenovnega signala uporabe omrežij za ustrezno usmerjanje obstoječih in tudi prihodnjih potrošnikov in s tem za zagotavljanje skladnosti med razvojem omrežij in individualnimi odločitvami;

79. poziva Komisijo, naj spodbuja nadaljnje sodelovanje med sektorjema energije ter informacijske in komunikacijske tehnologije in naj pregleda obstoječe regulativne okvire za spodbujanje inovacij na področju energetike v korist vsem potrošnikom, da bi olajšala uveljavljanje pametnih omrežij na uporabniku prijazen, varen in zanesljiv način, ki potrošniku ni v finančno breme in ki upošteva zasebnost njegovih podatkov; poziva k sodelovanju pri razvoju pametnih omrežij na evropski, nacionalni in regionalni ravni ter razvoju evropskih standardov za pametna omrežja;

80. poziva države članice ter regionalne in lokalne organe, naj uporabljajo in ustvarjajo finančne spodbude za naložbe v rešitve IKT v pametnih omrežjih in naj bodo usmerjene v trg potrošnikov, kar vodi v večjo prožnost, energetska učinkovitost/prihranke in prostovoljno udeležbo na strani povpraševanja;

81. z zadovoljstvom pričakuje smernice Komisije, ki bodo v pomoč pri postavljanju velikopoteznih ciljev politike v zvezi z ranljivimi potrošniki in ki bodo državam članicam pomagale pri boljši opredelitvi pristopa k tej kategoriji potrošnikov; poziva Komisijo, naj pripravi te smernice ob ustreznem upoštevanju obstoječih nacionalnih mehanizmov in instrumentov za zaščito teh potrošnikov, da bi lahko dosegla bolj skladen in celovit pristop na ravni EU, državam članicam pa naj prepusti, da same izberejo najustreznejše instrumente za zagotavljanje tovrstne podpore; dodaja, da imajo lahko celovita svetovanja za to kategorijo potrošnikov in izmenjava najboljših praks pomembno vlogo;

82. pozdravlja skorajšnjo analizo Komisije o energetske revščini v EU; meni, da bi si morala Komisija v analizi prizadevati, da zagotovi, da boj proti energetske revščini postane del socialne košarice storitev za Evropo, na primer s pomočjo socialnih in kohezijskih skladov; določa, da bi se morali obstoječi in novi programi za energetska učinkovitost vedno ciljno osredotočati tudi na skupine z nizkim prihodkom;

83. poziva Komisijo, naj razvije in priporoča ustrezno obliko maloprodajnega trga, osredotočenega na dobavitelje, da uskladi evropske maloprodajne trge in zmanjša upravno obremenitev vseh potrošnikov tako, da dobaviteljem omogoči, da zaračunajo vse dajatve neposredno na računu za električno energijo;

Torek, 10. september 2013

Pomoč pri prihodnjih energetske in podnebne izzivih

84. poziva države članice, Komisijo in zadevne deležnike, naj potrebne podporne programe za vse proizvajalce električne energije čim prej pretvorijo v pregledne, predvidljive, zblizujoče se in v trg usmerjene mehanizme, da bi vzpostavili skupni trg za zahtevane podporne funkcije – kot so na primer energetska učinkovitost, prototrošniki, soproizvodnja, prilagodljivost, obnovljivi viri in omrežne podporne službe – tako, da se zagotovi njihova združljivost in prepreči kakršno koli prekrivanje; poziva Komisijo, naj predstavi smernice glede uspešnih in stroškovno učinkovitih podpornih programov za obnovljive vire energije;

85. poziva Komisijo, države članice in nacionalne regulativne organe, naj pregledajo kazalnike, ki se uporabljajo za merjenje stopnje konkurence na energetskih trgih in vključujejo kazalnike, kot so delež potrošnikov z najnižjimi tarifami, zmožnost novih podjetij, da prodrejo na trg, ter stopnja storitev za stranke in stopnja inovacij, kar bo pripomoglo ustvariti dejansko sliko glede stopnje konkurence na trgu;

86. kar zadeva notranji trg električne energije, poziva Komisijo, naj skrbno preuči posledice vključevanja vse večjega deleža obnovljivih virov energije v energetska omrežja, kar zadeva finančno podporo, sistemske tehnične zahteve in zasnovo trga; poudarja, da pomanjkanje usklajenega pristopa k tem virom še vedno otežuje njihovo vključevanje v evropske energetske sisteme; poudarja, da je treba obstoječe evropsko energetsko omrežje in infrastrukturo za skladiščenje prilagoditi prispevku porazdeljene proizvodnje energije iz obnovljivih virov; poudarja pomen plina kot rezervnega goriva za soočanje s spremenljivostjo proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in poziva Komisijo, naj oceni potrebno stopnjo prilagodljivosti v elektroenergetskem sistemu (pametna omrežja, uravnavanje povpraševanja, skladiščenje in prilagodljive rezervne zmogljivosti); meni, da imajo črpalno-akumulacijske elektrarne pomembno vlogo pri shranjevanju električne energije;

87. poziva Komisijo, naj še naprej uporablja sklad za regionalni razvoj, Kohezijski sklad in druge strukturne sklade EU ter z njimi podpira oblikovanje pametnih plinskih in elektroenergetskih omrežij v naslednjem obdobju, da bo mogoče bolje sprejemati nove vrste in vire energije ter modernizirati vse evropske regije; meni, da bi bilo treba tudi upravljavce distribucijskih omrežij spodbujati k prilagajanju njihovih omrežij;

88. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo izkoriščanje še neizkoriščenih možnosti mikroproizvodnje in upoštevajo, da je treba soproizvodnjo nadalje razviti, saj je to eden od najučinkovitejših načinov za proizvodnjo električne energije in toplote, ter naj to možnost osnujejo na podlagi razširjene uporabe učinkovitega daljinskega ogrevanja in hlajenja;

89. poudarja potencial soproizvodnje toplote in električne energije oziroma daljinskega ogrevanja in hlajenja pri soočanju z vse večjim deležem nestalne električne energije, saj zagotavlja energetskemu trgu prožnost in odpornost ter ponuja gospodarno možnost za shranjevanje presežne električne energije; poziva Komisijo, naj obravnava in nagradi to zmožnost v prihodnji pobudi v zvezi z okvirom za mehanizme za nadomestila glede na zmogljivosti ter podpira tovrstno medsektorsko povezovanje in usklajevanje v okviru programa Obzorje 2020;

90. poziva Komisijo, naj opravi raziskavo, v kateri bo analizirala nove in stroškovno učinkovite tržne zasnove za evropski trg z električno energijo, ter tako zagotovi, da potrošniki prejema električno energijo po razumnih cenah, in prepreči selitev virov CO₂;

91. pozdravlja delo, ki je bilo opravljeno, da raziskave na energetskem področju postanejo prednostna naloga programa Obzorje 2020, in poziva države članice, naj v celoti izkoristijo to programsko področje; poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo raziskave in razvoj inovativnih energetskih tehnologij ter izboljšajo obstoječe tehnologije, ki niso del okvira Obzorje 2020 in projektov Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo; poziva države članice, naj ustvarijo sinergije med evropskimi in nacionalnimi raziskovalnimi programi ter tako priznajo dejstvo, da so raziskave edini način, da se zmanjšajo emisije, izboljša zanesljivost oskrbe z energijo, okrepi konkurenčni položaj industrije EU na svetovnem trgu, ohrani vodstveni položaj EU na področju tehnologije in prispeva k evropski agendi za rast in delovna mesta; poudarja, da je treba industriji zagotoviti pravno varnost dlje kot do leta 2020;

Torek, 10. september 2013

92. poziva Komisijo, naj zagotovi dovolj sredstev za razvoj pametnih distribucijskih omrežij, ki so stroškovno najbolj učinkovit način za obsežen preboj porazdeljenega pridobivanja energije iz obnovljivih virov, obenem pa zagotavljajo zanesljivost oskrbe in kar najbolj izkoriščajo potenciale prihranka energije;

93. ugotavlja, da je sedANJI sistem, ki ga zaznamuje razdrobljen notranji trg, izziv za zagotavljanje dolgoročne stabilnosti za podjetja in vlagatelje ter lahko povzroči zapiranje obratov ter nezanesljivost zaposlitve in zmogljivosti; poziva Komisijo, naj opravi neodvisno oceno prihodnosti notranjega trga z električno energijo in plinom, v kateri bo osrednja pozornost namenjena naložbam, zaposlovanju v sektorju, okolju in zaščiti potrošnikov; poziva, naj to oceno pripravi do marca 2014, v njej pa naj upošteva stališča deležnikov, kot so socialni partnerji, predstavniki gospodinjstev z nizkimi prihodki, okoljske organizacije ter mala in srednja podjetja;

o
o o

94. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

P7_TA(2013)0345

Izvajanje in vpliv ukrepov za energetska učinkovitost v okviru kohezijske politike

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o izvajanju in vplivu ukrepov za energetska učinkovitost v okviru kohezijske politike (2013/2038(INI))

(2016/C 093/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1783/1999,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1084/2006 z dne 11. julija 2006 o ustanovitvi Kohezijskega sklada in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1164/94,
- ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES,
- ob upoštevanju Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb,

Torek, 10. september 2013

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 18. aprila 2013 z naslovom „Finančna pomoč za energetske učinkovitost stavb“ (COM(2013)0225),
- ob upoštevanju poglavja 5 (Evropska ločnica na področju čiste energije in energetske revščine) poročila Evropskega sindikalnega inštituta (ETUI) z naslovom „Benchmarking Working Europe 2013“ (Primerjalna analiza delovne Evrope 2013), Bruselj 2013,
- ob upoštevanju Direktive 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/76/EGS,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. junija 2013 o socialnih stanovanjih v Evropski uniji ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju poročila Sveta z dne 4. marca 2013 z naslovom „Izvajanje evropskega semestra – zbirno poročilo“ (6754/13),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. januarja 2011 z naslovom „Prispevek regionalne politike k trajnostni rasti v okviru strategije Evropa 2020“ (COM(2011)0017),
- ob upoštevanju statistične žepne knjige Komisije iz leta 2012 z naslovom „Energetika EU v številkah“ ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije z dne 16. decembra 2008 z naslovom „Kohezijska politika: naložbe v realno gospodarstvo“ (COM(2008)0876),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. oktobra 2006 z naslovom „Akcijski načrt za energetske učinkovitost: uresničitev možnosti“ (COM(2006)0545),
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 21/2012 z naslovom „Stroškovna učinkovitost naložb kohezijske politike v energetske učinkovitost“,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2009 o evropskem načrtu za oživitev gospodarstva ⁽³⁾,
- ob upoštevanju poročila skupine KfW Research z naslovom „Impact on public budgets of KfW promotional programmes in the field of energy-efficient building and rehabilitation“ (Učinek programov spodbud skupine KfW na javne proračune na področju energetske učinkovite gradnje in prenove) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2013 o vlogi kohezijske politike EU in njenih akterjev pri izvajanju nove evropske energetske politike ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2011 z naslovom „Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050“ (COM(2011)0112),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. maja 2012 o Evropi, gospodarni z viri ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. aprila 2013 z naslovom „Kohezijska politika: Strateško poročilo 2013 o izvajanju programov v obdobju 2007–2013“ (COM(2013)0210),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0246.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/energy/publications/doc/2012_energy_figures.pdf.

⁽³⁾ UL C 87 E, 1.4.2010, str. 98.

⁽⁴⁾ <https://www.kfw.de/migration/Weiterleitung-zur-Startseite/Homepage/KfW-Group/Research/PDF-Files/Energy-efficient-building-and-rehabilitation.pdf>.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0017.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0223.

Torek, 10. september 2013

- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 4. maja 2012 z naslovom „Energetska učinkovitost v mestih in regijah s poudarkom na razlikah med podeželskimi območji in mesti“ ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 14. decembra 2011 z naslovom „Energetska učinkovitost“ ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora z naslovom „Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energetske učinkovitosti“ ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju dokumenta o politiki platforme MARIE/ELIH-MED z naslovom „Improving MED transnational cooperation answers to energy efficiency challenges in buildings“ (Izboljšanje rešitev za izzive na področju energetske učinkovitosti v stavbah v okviru mednarodnega sodelovanja MED),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2011 z naslovom „Načrt za energetske učinkovitost 2011“ (COM(2011)0109),
 - ob upoštevanju priporočil projekta Strukturni in kohezijski skladi za naložbe v trajnostno energijo (SF Energy Invest) z naslovom „Practical recommendations to increase the share of sustainable energy investments in the upcoming SCF programming period 2014-2020“ (Praktična priporočila za povečanje deleža naložb v trajnostno energijo v prihodnjem programskem obdobju strukturnih in kohezijskih skladov 2014–2020) ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju poročila, ki ga je Komisiji predložil inštitut Iseri Europa z naslovom „Expert evaluation network delivering policy analysis on the performance of Cohesion policy 2007-2013 – Synthesis of national reports 2011 – Renewable energy and energy efficiency of housing“ (Strokovna mreža ocenjevalcev za analizo uspešnosti kohezijske politike 2007–2013 – povzetek nacionalnih poročil 2011 – Obnovljivi viri energije in energetska učinkovitost v stanovanjskih objektih);
 - ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 27. marca 2013 z naslovom „Okvir podnebne in energetske politike do leta 2030“ (COM(2013)0169),
 - ob upoštevanju študije podjetja Copenhagen Economics z naslovom „Multiple benefits of investing in energy efficient renovation of buildings“ (Številne prednosti vlaganja v energetske učinkovite prenove stavb) ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju prispevka Komisije k zasedanju Evropskega sveta 22. maja 2013 z naslovom „Energetski izzivi in politika“,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj ter mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A7-0271/2013),
- A. ker večja energetska učinkovitost pomeni manjši vložek energije za isto raven gospodarske dejavnosti ali storitve ⁽⁶⁾;
- B. ker je spodbujanje energetske učinkovitosti določeno v členu 194(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) v kontekstu vzpostavitve in delovanja notranjega trga ter potrebe po ohranitvi in izboljšanju okolja;
- C. ker je doseganje energetske učinkovitosti za Komisijo in države članice glavna prednostna naloga, kot kaže eden od ciljev EU 2020 za povečanje energetske učinkovitosti za 20 %;

⁽¹⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 52.

⁽²⁾ UL C 54, 23.2.2012, str. 49.

⁽³⁾ UL C 24, 28.1.2012, str. 134.

⁽⁴⁾ <http://www.sf-energyinvest.eu/fileadmin/Dateien/Downloads/May2012-Recommendations.pdf>.

⁽⁵⁾ http://www.renovate-europe.eu/uploads/Multiple%20Benefits%20Study_Key%20Messages%20Brochure.pdf.

⁽⁶⁾ Sporočilo Komisije o akcijskem načrtu za energetske učinkovitost: uresničitev možnosti (COM(2006)0545).

Torek, 10. september 2013

- D. ker je zmanjšanje porabe z energetske učinkovitostjo najbolj trajnosten način za zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv, ki bi prispeval k zmanjšanju uvoza za približno 25 %;
- E. ker se velik del energije še vedno proizvaja iz ogljikovodikov, ki med zgorevanjem sproščajo toplogredne pline;
- F. ker lahko naložbe v energetske učinkovitost prinesejo evropskim regijam gospodarske, družbene in okoljske donose;
- G. ker je mogoče s pravočasnim in stroškovno učinkovitim izvajanjem direktive o energetske učinkovitosti občutno znižati porabo energije, zmanjšati odvisnost od uvoza fosilnih goriv, ustvarjati nova delovna mesta, zagotavljati socialno varstvo in izkoreniniti energetske revščine;
- H. ker je bilo v sedanjem programskem obdobju 2007–2013 iz proračuna za kohezijsko politiko 5,5 milijarde EUR namenjenih za energetske učinkovitost, soproizvodnjo in upravljanje z energijo;
- I. ker Komisija v svojem zadnjem poročilu ⁽¹⁾ ugotavlja, da je bilo do konca leta 2011 za specifične projekte za energetske učinkovitost dodeljenih skoraj 3,8 milijarde EUR, vključno z obnovljivimi skladi, kar pomeni 68-odstotno stopnjo izvrševanja; ker je v poročilu tudi navedeno, da stopnja izvrševanja v Uniji ni enakomerna;
- J. ker je Svet v zbirnem poročilu iz marca 2013 ⁽²⁾ med dejavnike, ki negativno vplivajo na razvoj energetske učinkovitosti, uvrstil nezadostne informacije in finančne spodbude, premajhno prepoznavnost ukrepov energetske učinkovitosti in neustrezno izvajanje veljavne zakonodaje, ter opomnil, da so ti dejavniki bolj praktični kot regulativni;
- K. ker najmanjši znesek za financiranje projekta iz sklada evropske pomoči, namenjene področju energije na lokalni ravni (ELENA), znaša 50 milijonov EUR, iz programa Inteligentna energija pa najmanjši znesek presega 6 milijonov EUR, kar je več, kot se nameni za mnoge projekte v majhnih in podeželskih skupnostih;

Splošne pripombe

1. poudarja, da lahko stroškovno učinkovito izboljšanje energetske učinkovitosti v sedanji krizi, pri čemer Unija z uvozom pokriva več kot 50 % svojih potreb po energiji, pomembno prispeva h krepitvi konkurenčnosti EU, ustvarjanju delovnih mest in rasti na lokalni in regionalni ravni ter je lahko v boju proti podnebnim spremembam in visokim energetskim stroškom možnost, ki je ugodna za vse;
2. podpira zavezo EU, da bo do leta 2020 uresničila cilj povečanja energetske učinkovitosti za 20 %; poudarja, da bi lahko države članice s pravočasnim in pravilnim izvajanjem direktive o energetske učinkovitosti in njenih instrumentov v skladu z razmerami v posamezni državi spet začele uresničevati 20-odstotni cilj; zato jih poziva, naj si močnejše prizadevajo za doseg cilja EU 2020 ter utrejo pot nadaljnjim prihrankom po tem datumu;
3. ugotavlja, da bi lahko evropski strukturni in investicijski skladi pripomogli k spodbujanju zasebnih naložb v energetske učinkovite proizvode, načine prevoza, zgradbe, industrijo ter delo in storitve, vključno s storitvami energetske učinkovitosti, in pomagali zmanjšati javne izdatke za energijo, s tem pa izboljšali uporabo javnih sredstev; pozdravlja predlagano prednostno obravnavo energetske učinkovitosti v poglavju o energetskih raziskavah v okviru Obzorja 2020;

⁽¹⁾ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o finančni pomoči za energetske učinkovitost stavb, (COM(2013)0225), 18. april 2013.

⁽²⁾ 6754/13 Zbirno poročilo Sveta: Izvajanje evropskega semestra, 4. marec 2013.

Torek, 10. september 2013

4. poudarja, da izkušnje v sedanjem obdobju financiranja kažejo, da ni mogoče v celoti izkoristiti sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, namenjenih za energetske učinkovitost, zato poudarja, da je treba poskrbeti, da bodo lokalni in regionalni organi v finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (v katerem je delež sredstev, namenjenih za energetske učinkovitost, večji kot prej) lažje dostopali do teh sredstev;
5. poudarja, da bi morale države članice uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov za energetske učinkovitost razumeti kot priložnost za naložbe z velikim učinkom vzvoda in ne kot strošek; poziva Komisijo, naj dodatno preuči pravila o državni pomoči, da se poleg evropskih naložb omogoči več nacionalnih sredstev za energetske učinkovitost;
6. poudarja pomen kohezijske politike in njej dodeljenih finančnih sredstev za popoln razvoj pametnih omrežij in inteligentnih mrež, ki povečujejo učinkovitost energetskih sistemov v vseh regijah ter zmanjšujejo porabo energije in energetske izgube;
7. poudarja, da morajo imeti lokalni in regionalni organi ustrezne pristojnosti in dolžnosti v zvezi z izvajanjem ciljev energetske učinkovitosti, pa tudi v zvezi z dobavo in porabo energije;
8. poziva Komisijo, naj izboljša pravno varnost v zvezi s predpisi za regionalno državno pomoč za izgradnjo socialnih stanovanj v skladu s standardi energetske učinkovitosti in naložbe v trajnostne zgradbe in energijo;
9. opozarja, da po nekaterih znanstvenih raziskavah skoraj 9 % državljanov EU, Norveške in Švice (52,08 milijona ljudi) v letu 2010 ni moglo ustrezno ogrevati svojih domov; ugotavlja, da je energetska revščina posebej huda v novih državah članicah in je v večini primerov posledica slabo izoliranih domov; poziva Komisijo, naj podrobno preuči povezave med spodbujanjem energetske učinkovitosti, energetske revščine in ranljivimi potrošniki; poudarja, da se morajo prihranki, doseženi z ukrepi za energetske učinkovitost, odraziti na računu za končne porabnike, ki bi morali biti nižji;
10. poudarja, da v nekaterih gospodarskih sektorjih, kot sta gradbeništvo in promet, še niso uspešno izkoristili možnosti za energetske učinkovitost in da bi morala sredstva, dodeljena iz strukturnih skladov ali kohezijskega sklada, ter druge oblike naložb v večjo energetske učinkovitost prispevati k povečanju zaposlitvenih možnosti v teh sektorjih;
11. poudarja, da je treba pri gradnji in obnovi socialnih stanovanj upoštevati uresničevanje ciljev in standardov energetske učinkovitosti; ob upoštevanju načela subsidiarnosti poziva države članice in vse deležnike, naj socialna stanovanja upoštevajo v nacionalnih programih reform in pri oblikovanju strateških prednostnih nalog v okviru partnerskih sporazumov v prihodnjem programskem obdobju 2014–2020; v zvezi s tem opozarja države članice na določbe iz člena 20 Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti;
12. priznava, da je ena največjih ovir pri uresničevanju prihrankov energije na lokalni in regionalni ravni potreba po vnaprejšnjih naložbah; je prepričan, da je treba pri vsakem ukrepu, sprejetem na ravni EU, ustrezno upoštevati posledice za občine in regije ter njihove proračunske omejitve; zato priporoča, da se pri oblikovanju razvojnih smernic na področju energije v posvetovanja vključujejo lokalni in regionalni predstavniki ter da se zagotovi finančna podpora za programe na lokalni in regionalni ravni, povezane z uporabo obstoječih virov energije;
13. opozarja, da je Parlament že sprejel poročilo o vlogi kohezijske politike EU in njenih akterjev pri izvajanju nove evropske energetske politike ter da to poročilo zajema tudi vprašanja energetske učinkovitosti;

Programsko obdobje 2014–2020 in zakonodajne spremembe

14. ugotavlja, da glavni cilj kohezijske politike ostaja zmanjševanje gospodarskih, socialnih in teritorialnih razlik med regijami, ter meni, da politika za boljšo energetske učinkovitost ne bi smela ovirati uresničevanja omenjenega cilja; poudarja, da nekatera izmed najrevnejših območij EU morda zahtevajo drugačne prednostne naloge in najprej potrebujejo vlaganja na drugih področjih; poudarja, da sta prilagodljivost in decentralizirano upravljanje sredstev na lokalni ravni glavni prednosti kohezijske politike;

Torek, 10. september 2013

15. opozarja na spremembo uredbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR) iz leta 2009 glede energetske učinkovitosti, po kateri v vseh delih EU obstaja upravičenost do podpore tudi za stanovanja z zgornjo mejo 4 %; ugotavlja, da ta politika ni imela za posledico občutnega povečanja sredstev, namenjenih temu cilju, kar je rezultat poznih sprememb določb, in sicer sprememb operativnih programov, ki so bile izvedene med programskim obdobjem; ugotavlja, da so nekatere države članice zavrnilo to možnost, v drugih pa je bilo opaziti precejšnjo medsebojno odvisnost med nizkim črpanjem sredstev in šibkimi upravnimi funkcijami, ker sprememba ni bila podprta z novimi dodatnimi sredstvi EU; poudarja, da je pred novim programskim obdobjem 2014–2020 in med njim pomembna pravna jasnost ukrepov, povezanih z energetske učinkovitostjo;

16. pozdravlja nove možnosti, ki jih ponujata ESRR in Kohezijski sklad v programskem obdobju 2014–2020, in njuno pomembnejšo vlogo pri uresničevanju ciljev energetske učinkovitosti; podpira predvsem prihodnjo vlogo finančnih sredstev v okviru kohezijske politike v celotnem sektorju zgradb, vključno s stanovanji;

17. poziva države članice, naj v okviru operativnih programov uvedejo preproste in nebirokratske postopke za uporabo sredstev, namenjenih za izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodinjstvih;

18. poziva države članice, naj zagotovijo, da se občinskim organom z decentralizacijo omogoči neposreden dostop do sredstev za energetske učinkovitost gospodinjstev;

19. potrjuje izid pogajanj o uredbi o ESRR glede namenskega minimalnega deleža, ki se bo uporabil za posebne tematske cilje v posameznih kategorijah regij, kar zagotavlja povečanje sredstev za energetske učinkovitost in obnovljive vire energije; opozarja, da so ambiciozni minimalni deleži bistveni za lažjo mobilizacijo lokalnih akterjev in pomagajo ustvarjati trdne, dolgotrajne programe;

20. pozdravlja predlog Komisije za razširitev uporabe inovativnih finančnih instrumentov v programskem obdobju 2014–2020 na vse tematske cilje, vključno z energetske učinkovitostjo;

21. podpira predloge Komisije za poenostavitev evropskih strukturnih in investicijskih skladov v programskem obdobju 2014–2020; meni, da bi zaključek pogajanj o uredbi o skupnih določbah moral imeti za posledico uspešno izvedbo financiranja iz več skladov, kar bi zelo koristilo projektom na področju energetske učinkovitosti;

22. pozdravlja napredek v zvezi s partnerskimi sporazumi, dosežen pri pogajanjih o uredbi o skupnih določbah; zato poziva države članice in organe upravljanja, naj pri pripravi operativnih programov sodelujejo s strokovnjaki na področju energetske učinkovitosti, da bi dobro izkoristili ta mehanizem;

23. spodbuja države članice, naj utrdijo povezave med nacionalnimi akcijskimi načrti za energetske učinkovitost in operativnimi programi, da bi evropski strukturni in investicijski skladi postali del celovite strategije, hkrati pa odgovarjali teritorialnim potrebam; poudarja, da bi moral biti glavni cilj energetske učinkovitosti energetska neodvisnost na regionalni in lokalni ravni;

24. meni, da bi morali ukrepi EU podpirati energetske učinkovitost v fazah proizvodnje, distribucije in porabe; ugotavlja, da se sredstva kohezijske politike, namenjena energetiki, trenutno porabljajo pretežno za obnovljive vire energije ⁽¹⁾, doseči pa bi bilo treba boljše ravnotežje, da bi se večji delež sredstev usmerjal v projekte energetske učinkovitosti;

⁽¹⁾ Poročila, ki ga je Komisiji predložil inštitut Ismeri Europa z naslovom „Expert evaluation network delivering policy analysis on the performance of Cohesion policy 2007-2013 – Synthesis of national reports 2011 – Renewable energy and energy efficiency of housing“ (Strokovna mreža ocenjevalcev za analizo uspešnosti kohezijske politike 2007–2013 – povzetek nacionalnih poročil 2011 – Obnovljivi viri energije in energetska učinkovitost v stanovanjskih objektih); http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2011_synt_rep_en.pdf

Torek, 10. september 2013

25. poudarja, da lahko preveč specifikacij in zavezujoči cilji v zvezi z uresničevanjem ciljev na področju energetske učinkovitosti povečajo izdatke regionalnih in lokalnih oblasti pri izvajanju teh ukrepov in naložijo dodatne stroške potrošnikom;
26. poudarja pomen vključitve razsežnosti energetske učinkovitosti v strategije za raziskave in inovacije za pametno specializacijo, ki jih bodo morale države članice in regije pripraviti za dostop do sredstev za inovacije v okviru prihodnje kohezijske politike;
27. še enkrat opozarja države članice na pomen dovolj obsežnega proračuna za večletni finančni okvir 2014–2020, v katerem kohezijska politika lahko spodbuja in mora spodbujati okrevanje;

Večja ozaveščenost in pomen širjenja informacij

28. poziva Komisijo, naj še izboljša kakovost in posredovanje praktičnih informacij o vprašanih energetske učinkovitosti, ki so na voljo lokalnim in regionalnim oblastem, zlasti glede donosov naložb v energetske učinkovitost ter najboljših metodologij, standardov in finančnih spodbud ter ponudnikov ustreznih storitev, vključno s pogodbenim zagotavljanjem prihranka energije; ugotavlja, da so v mnogih regijah in državah članicah težave s pomanjkanjem podjetij za energetske storitve, kar bi lahko vplivalo na črpanje sredstev za energetske učinkovitost;
29. poudarja, da je pomanjkanje podrobnih informacij o značilnostih obstoječih stavb na regionalni ravni velika ovira za nacionalne in regionalne oblasti pri oblikovanju strategij in načrtov; opozarja na zahteve za navajanje teh informacij, kot so predvidene v Direktivi 2012/27/EU, in prosi, naj se to dokonča tudi na regionalni ravni ter da na voljo javnosti;
30. spodbuja organe upravljanja, naj izboljšajo razpoznavnost operativnih programov in možnosti za potencialne upravičence do ponujenih projektov na področju trajnostne energije; predlaga, da se to naredi z vzpostavitvijo nacionalnih spletnih mest, platform ali baz podatkov za potencialne upravičence in deležnike, organizacijo delavnic in dogodkov, namenjenih informiranju ciljnih skupin, ter s pomočjo ukrepov za izboljšanje razpoznavnosti in dostopnosti obstoječih spletnih virov (kot sta spletni portal Build up in priročnik SF-Energy Invest);
31. spodbuja organe upravljanja, naj v programskem obdobju 2014–2020 podprejo integrirane projekte s celostnim pristopom k energetske učinkovitosti na teritorialni ravni, zlasti uporabo novih orodij za strateško načrtovanje, kot so celostne teritorialne naložbe, in z vključitvijo obstoječih pobud, kot je pakt županov, da bi pomagali oblikovati celovite načrte; spodbuja Komisijo in države članice, naj uporabijo hitri pristop k financiranju vlog organov, ki so podpisniki pakta županov in v celoti izvajajo njegove zahteve;
32. pozdravlja letno konferenco v okviru dneva odprtih vrat in številne posvete, namenjene lokalnim in regionalnim projektom za energetske učinkovitost; predlaga, da bi Komisija, države članice in organi upravljanja nadgradile to prireditev z vzpostavitvijo platforme za izmenjavo informacij, ki bi spodbujala prepotreben dialog in izmenjavo najboljših praks pri izvajanju in upravljanju projektov energetske učinkovitosti, ki se financirajo iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov;

Krepitev zmogljivosti in tehnična pomoč

33. poziva države članice, naj sledijo priporočilom Komisije⁽¹⁾ in povečajo krepitev zmogljivosti, pri tem pa uporabijo sredstva za tehnično pomoč, da bi tako lokalni in regionalni akterji ter akterji civilne družbe učinkoviteje sodelovali pri oblikovanju regionalnih in lokalnih strategij s področja energije;

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije z dne 26. januarja 2011 z naslovom „Prispevek regionalne politike k trajnostni rasti v okviru strategije Evropa 2020“ (COM(2011)0017),

Torek, 10. september 2013

34. ugotavlja, da prehod na energetske učinkovite tehnologije zahteva nova znanja in spretnosti ter okoljsko ozaveščeno poklicno izobraževanje in posebno usposabljanje v gradbenem in številnih drugih sektorjih; zato spodbuja države članice, naj nadaljujejo z uporabo sredstev za zagotovitev tehnične pomoči na vseh ravneh (kot na primer s pomočjo instrumenta ELENA); nadalje poziva države članice, naj uporabijo evropske strukturne in investicijske sklade za prekvalifikacijo in dodatno usposabljanje delavcev za nova delovna mesta v nizkoogljičnem gospodarstvu ter preprečijo pomanjkanje usposobljenih delavcev v tem sektorju;

35. poudarja, da imata pobudi JESSICA (Skupna evropska podpora za trajnostne naložbe v mestna območja) in ELENA za naložbe v trajnostne energetske vire na lokalni ravni nekaj pozitivnih učinkov, saj mestom in regijam pomagata pri uvajanju izvedljivih naložbenih projektov na področju energetske učinkovitosti, ter poziva k promociji teh pobud;

36. spodbuja k nadaljnji upravni podpori za lokalne in regionalne organe, da se jim pomaga pri združevanju majhnih in srednje velikih projektov energetske učinkovitosti, ki sami sicer ne bi dosegali minimalnega finančnega praga za dostop do financiranja po programih ELENA, JESSICA in Inteligentna energija; opozarja države članice in Komisijo, da majhna in srednje velika mesta ter podeželske skupnosti pogosto nimajo potrebnih upravnih zmogljivosti za polno uporabo novih finančnih instrumentov;

37. poudarja, da je dostop do strukturnih skladov in kohezijskega sklada otežen zaradi birokracije in pomanjkanja jasnih postopkov, kar akterje, ki najbolj potrebujejo sredstva iz teh skladov, odvrča od tega, da bi zaprosili zanje; zato podpira poenostavitev pravil in postopkov, odpravo birokratskih ovir in večjo prilagodljivost pri dodeljevanju teh sredstev na ravni EU in na nacionalni ravni; meni, da bo poenostavitev prispevala k učinkovitemu dodeljevanju sredstev, višji stopnji črpanja, manjšemu številu napak in krajšim obdobjem izplačila, najrevnejšim državam članicam in regijam pa omogočila, da bodo lahko v celoti izkoristile finančne instrumente, ki so namenjeni zmanjšanju razlik med regijami in državami; meni, da je treba doseči ravnovesje med poenostavitvijo in stabilnostjo pravil in postopkov;

Vloga finančnih instrumentov

38. poudarja, da je lahko kombinacija subvencij in finančnih instrumentov uspešen in inovativen pristop k pritegnitvi zasebnih finančnih sredstev, ustvarjanje novih modelov javno-zasebnih partnerstev in širjenje inovacij; poudarja pomen privabljanja zasebnih vlagateljev iz EU in tretjih držav za energetske učinkovitost;

39. opozarja, da prizadevanja za pridobitev finančnih sredstev za naložbe v projekte na področju energetske učinkovitosti pogosto ovirajo tržne in regulativne ovire ter ovire v zvezi z zaupanjem, na primer visoki vnaprejšnji stroški za vlagatelje in težave z natančno napovedjo možnosti za prihranek energije; poziva države članice, naj poiščejo ustrezne načine za spodbujanje naložb v energetske učinkovitost v gospodinjstvih;

40. z zaskrbljenostjo poudarja, da je sedanja gospodarska in finančna kriza državam članicam močno otežila zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev za sofinanciranje programov kohezijske politike, povezanih z energetske učinkovitostjo; meni, da je zato bistveno, da se poiščejo novi inovativni načini financiranja projektov na področju energetske učinkovitosti, tudi s strani zasebnega sektorja;

41. se zaveda, da Komisija podpira večjo vlogo novih in inovativnih finančnih instrumentov v programskem obdobju 2014–2020; poudarja, da je nepravčasna izvedba in pravna nejasnost precejšnja težava za države članice, pa tudi za druge deležnike, ki sodelujejo pri upravljanju teh instrumentov; poziva Komisijo, naj nemudoma predstavi predloge za standardne finančne instrumente, ki bodo na voljo v podporo ukrepom za energetske učinkovitost;

42. poziva države članice, naj si izmenjujejo najboljšo prakso pri oblikovanju nacionalnih skladov za energetske učinkovitost, pri čemer bo mogoče evropske strukturne in investicijske sklade uporabiti kot lastniške prispevke ali podobno in bodo usklajeni z dodatnimi viri financiranja iz zasebnega sektorja;

Torek, 10. september 2013

43. poziva Komisijo, naj še izboljša usmerjeno finančno podporo Evropske investicijske banke (EIB), Evropske banke za obnovo in razvoj (EBOR), Razvojne banke Sveta Evrope (CEB) in Evropskega sklada za energetske učinkovitost (EEEF) za projekte na področju energetske učinkovitosti; poziva EIB, Razvojno banko Sveta Evrope in EBOR, naj oblikujejo skupno delovno skupino, ki bo preučila alternative za nove finančne instrumente, ki bi bili na voljo državam članicam skupaj z njihovimi nacionalnimi skladi za energetske učinkovitost ali pa prek njih, da se spodbudijo dodatne naložbe iz zasebnega sektorja;

44. poudarja, da mora dodeljevanje sredstev temeljiti na načelih sorazmernosti ter stroškovne in gospodarske učinkovitosti in ne sme povečati upravnih bremen;

Podnebne, geografske in konkurenčne razmere

45. poudarja pomen redne presoje, ali so ukrepi in zahteve za energetske učinkovitost še ustrezni glede na podnebne razmere, vpliv konkurenčnosti na industrijo in MSP ter vplive cen energije v različnih državah članicah in regijah; poziva Komisijo, naj to skrbno pretehta pri pripravi sklopa kazalnikov uspešnosti;

46. poudarja, da je treba upoštevati tudi posebne geografske značilnosti najbolj oddaljenih regij glede energetske učinkovitosti, da bi bolje izkoristili naravne vire, ki izhajajo iz njihove otoške lege (geotermalna, sončna in vetrna energija ter energija morja);

47. podpira napredek programa MARIE pri določanju sredozemske strategije za izboljšanje energetske učinkovitosti stavb; v zvezi s tem poziva države članice na območju Sredozemlja, naj posredujejo najboljše prakse, da se pripravi stroškovno kar najbolj učinkovit model za južno Evropo; poziva k oblikovanju podobnih programov v drugih evropskih regijah, predvsem v osrednji Evropi; meni, da bi se za najbolj oddaljene regije lahko izvajala podobna strategija, zlasti ker je večina teh regij, čeprav ne vse, v tropih;

Kazalniki in merila

48. poziva države članice, naj si zastavijo zahtevne cilje, s katerimi bodo zagotovile, da bodo javne zgradbe in stavbe, ki služijo drugim namenom, izpolnjevale najvišje standarde glede energetske učinkovitosti, kot je določeno v Direktivi 2010/31/EU, ter naj zanje uveljavijo tudi energetske certificiranje kot standardni postopek;

49. poziva Komisijo, naj pojasni skupne kazalnike energetske učinkovitosti v kohezijski politiki, ki naj bi jih uveljavile in uporabljale države članice v programskem obdobju 2014–2020;

50. poziva Komisijo, naj pri določanju stroškov naložb, povezanih z ustvarjanjem prihranka ene kWh, za vsako državo članico ali regijo ustrezno upošteva gospodarske, geografske in socialne razmere;

51. poziva Komisijo, naj nemudoma in v tesnem posvetovanju z državami članicami in regijami oblikuje smernice za presojo projektov na področju energetske učinkovitosti, ki bodo lahko podlaga za vzpostavitev mehanizma za oceno, spremljanje in preverjanje projektov ter za določitev stroškovne učinkovitosti;

52. poziva države članice, naj za projekte energetske učinkovitosti uporabijo kazalnike uspešnosti, kot so določeni v prilogi k uredbi o ESRR, ter pregledna merila za izbor projektov in standardne stroške naložb na enoto energije, ki naj bi se prihranila, ter pri tem določijo najdaljšo sprejemljivo enostavno vračilno dobo;

53. je seznanjen z zadnjim poročilom Računskega sodišča o stroškovni učinkovitosti naložb kohezijske politike v energetske učinkovitost; izpostavlja priporočilo tega sodišča o uporabi preglednih in strožjih izbirnih meril tako za projekte na ravni EU kot tudi na ravni držav članic; se strinja s sklepom sodišča, da je treba z merili za presojo, ki se uporabljajo za odločitve o naložbi, jasneje in natančneje določeno, kako se bodo obravnavali vidiki energetske učinkovitosti;

Torek, 10. september 2013

54. vendar ugotavlja, da je presoja Računskega sodišča precej omejevalna v smislu vzorca in vračilne dobe; poudarja, da je kohezijska politika celostna politika in da je zato treba pri presoji projektov sprejeti celosten pristop, ki temelji na analizi stroškov v življenjskem ciklu;

Pomen gradbenega sektorja

55. poudarja, da je poraba energije v stavbah v letu 2010 predstavljala največji delež skupne končne porabe energije v EU – 40 %, od tega 26,7 % v gospodinjstvih –, ter da je ta poraba povzročila 36 % emisij CO₂ v Uniji; obžaluje, da večina držav članic ne izkorišča v celoti možnosti za energijske prihranke pri stavbah; poziva Komisijo, naj ugotovi, kako bi lahko pospešila prizadevanja za zagotovitev, da najpomembnejše možnosti za energijske prihranke ne bi ostale neizkoriščene, tako da predlaga jasne cilje za porabo energije v stavbah v državah članicah;

56. opozarja, da imajo stavbe 40-letni naravni cikel prenove in da so tehnologije za varčevanje z energijo v tem sektorju dobro razvite, kar pomeni, da večina ovir za popoln izkoristek možnosti za energijske prihranke ni tehnične narave; poudarja, da imajo tudi zaradi narave projektov prenove za boljšo energetske učinkovitost, ki so pogosto manj prepoznavni, manjši in jih je težje združevati, evropski strukturni in investicijski skladi ključno vlogo pri zagotavljanju sredstev, potrebnih za premostitev teh ovir;

57. ugotavlja, da možnosti za energijske prihranke, ki so v veliki meri odvisne od stanja obstoječih stavb, niso enakomerno razporejene po državah članicah in regijah; poziva države članice, naj izboljšajo opredelitev „dostojnega stanovanja“, da bi vključevala standarde energetske učinkovitosti;

58. poudarja, da so potrebne javne naložbe v energetske učinkovitost stavb predvsem v najmanj razvitih regijah in v državah članicah, ki so prejemnice sredstev kohezijske politike, kjer je veliko možnosti za zmanjšano porabo energije s stroškovno učinkovitimi ukrepi;

59. spodbuja države članice, naj kar najbolj izkoristijo nacionalne in regionalne programe in tako zagotovijo, da se pri zasnovi novih stavb predvidi visoka stopnja energetske učinkovitosti in da se slednja prenese tudi na obstoječe stavbe (naknadna prenova), pri čemer je treba upoštevati tudi stanovanjske stavbe za gospodinjstva z nizkimi dohodki;

60. ugotavlja, da so v podeželskih in oddaljenih območjih idealni pogoji za uporabo učinkovitih oblik decentralizirane proizvodnje energije, ki bi zmanjšala izgube energije pri prenosu električne energije na dolge razdalje;

61. poziva pristojne javne organe, naj pospešijo obnovo stavb, ki jih imajo v lasti, in sicer s sredstvi kohezijske politike, da tako zagotovijo potreben vzvod in dajejo zgled;

62. poziva države članice, naj posebno pozornost namenijo težavam, ki nastajajo pri skupnem lastništvu večdružinskih stanovanjskih stavb in predstavljajo velik problem zastojkarstva;

63. poziva Komisijo, naj krepí ozaveščenost o dejanskih možnostih za temeljito prenovu in postopno temeljito prenovu obstoječih stavb, s tem da podpira države članice in regije pri pripravi strategij za prenovu; priporoča, da se te strategije oblikujejo vzporedno s predlogi za operativne programe in da se osredotočijo na vključitev uporabe inovativnih finančnih instrumentov ter vključijo okvirni mejniki, s tem pa okrepi zaupanje vlagateljev;

Torek, 10. september 2013

64. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Odboru regij.

P7_TA(2013)0346

Strategija za ribištvo v Jadranskem in Jonskem morju

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o strategiji za ribištvo v Jadranskem in Jonskem morju (2012/2261(INI))

(2016/C 093/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Pomorska strategija za Jadransko in Jonsko morje“ (COM(2012)0713),
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1967/2006 z dne 21. decembra 2006 o ukrepih za upravljanje za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju, spremembi Uredbe (EGS) št. 2847/93 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1626/94 ⁽¹⁾ ter poznejših sprememb („uredba o Sredozemskem morju“),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. februarja 2013 o skupni ribiški politiki ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o zunanji razsežnosti skupne ribiške politike ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES in obveznosti za države članice EU, da najpozneje do leta 2020 izvedejo potrebne ukrepe za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. julija 2012 o razvoju makroregionalnih strategij EU: sedanja praksa in pričakovanja za prihodnost, zlasti v Sredozemlju ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 8. marca 2011 o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih določbah za ribolov v območju Sporazuma GFCM (Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju) ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. oktobra 2010 o celostni pomorski politiki (CPP) – ocena dosedanjega napredka in novi izzivi ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju predloga direktive Komisije o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje in celostno upravljanje obalnih območij (COM(2013)0133),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o novi pobudi za Strategijo za trajnostni razvoj evropskega ribogojstva ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju direktive o habitatih ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ UL L 409, 30.12.2006, str. 11; UL L 36, 8.2.2007, str. 6; UL L 196, 28.7.2011, str. 42.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0040.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0461.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0269.

⁽⁵⁾ UL C 199 E, 7.7.2012, str. 193.

⁽⁶⁾ UL C 70 E, 8.3.2012, str. 70.

⁽⁷⁾ UL C 236 E, 12.8.2011, str. 132.

⁽⁸⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

Torek, 10. september 2013

- ob upoštevanju izjave evropskih ministrov, pristojnih za celotno pomorsko politiko, in Komisije z dne 7. oktobra 2012 o morskem in pomorski agendi za rast in delovna mesta („Limassolska izjava“),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Modra rast: možnosti za trajnostno rast v morskem in pomorskem sektorju“ (COM(2012)0494),
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 23. in 24. junija 2011,
 - ob upoštevanju konvencije za varstvo Sredozemskega morja pred onesnaževanjem in njenih protokolov ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom EVROPA 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020),
 - ob upoštevanju pobude Odbora regij z dne 12. oktobra 2011 v podporo razvoju nove jadransko-jonske makroregije ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju Anconske izjave, sprejete dne 5. maja 2010 na 12. jonskem svetu,
 - ob upoštevanju konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982,
 - ob upoštevanju kodeksa odgovornega ribištva Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo, sprejetega dne 31. oktobra 1995,
 - ob upoštevanju priporočila št. 199 Mednarodne organizacije dela o delu v sektorju ribištva,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A7-0234/2013),
- A. ker ob Jadranskem in Jonskem morju leži sedem držav ⁽³⁾, med katerimi so štiri države članice (Italija, Grčija, Hrvaška in Slovenija), ena država kandidatka (Črna gora) in dve potencialni državi kandidatki (Albanija ter Bosna in Hercegovina);
- B. ker je čezmejno sodelovanje bistveno za razvoj skupnega upravljanja ribiških dejavnosti in za zagotavljanje trajnostnega izkoriščanja staležev rib;
- C. ker mednarodne vode še vedno predstavljajo velik del bazena Jadranskega in Jonskega morja, četudi so nekatere jadranske države razglasile posebna območja;
- D. ker je Parlament v svoji nedavni resoluciji o razvoju makroregionalnih strategij EU poudaril, da je jadransko-jonska makroregionalna strategija pomemben dejavnik sprave med državami na zahodnem Balkanu ter da lahko prispeva k vključevanju teh držav v Unijo, s čimer bo omogočeno izvajanje celostne politike za celoten sredozemski bazen;
- E. ker so države podpisnice Anconske izjave pozvale Komisijo, naj pripravi makroregionalno politiko za jadransko-jonsko regijo po zgledu makroregionalnih strategij, ki jih je že predlagala za Baltsko morje (2009), Podonavje (2010) in območje Atlantskega oceana (2011) ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0128.

⁽²⁾ Mnenje COTER-V-016, pripravljavec mnenja Spacca (ALDE, IT), oktober 2011.

⁽³⁾ Mednarodna hidrografska organizacija (IHO) kot južno mejo Jonskega morja opredeljuje črto med rtom Passero (Sicilija) in rtom Tenaron (Grčija).

⁽⁴⁾ COM(2009)0248, COM(2012)0128, COM(2010)0715 in COM(2011)0782.

Torek, 10. september 2013

- F. ker je Evropski svet v sklepkih, ki jih je sprejel 23. in 24. junija 2011, pozval države članice, naj „v sodelovanju s Komisijo nadaljujejo delo v zvezi z možnimi novimi makroregijskimi strategijami, zlasti glede jadransko-jonske regije“;
- G. ker je Odbor regij v svojem nedavnem mnenju pozval Parlament, naj podpre oblikovanje strategije Unije za jadransko-jonsko makroregijo, ki bo upoštevala velike izzive, s katerimi se spoprijema ta morski bazen, še posebej za sektorja ribištva in ribogojstva;
- H. ker je ribištvo tradicionalno zelo pomemben sektor za večino regij ob Jadranskem in Jonskem morju in ker se trenutno dejavnosti ribištva na tem območju upravljajo v okviru Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (GFCM) in Mednarodne komisije za ohranitev tunov v Atlantiku (ICCAT);
- I. ker so za geofizikalno sestavo jadranskega morskega bazena, zlasti v severnem delu, značilne pretežno plitve vode in peščeno dno, ki večje globine doseže le na oddaljenosti več milj od obale, geofizikalne značilnosti jonskega morskega bazena pa so podobne značilnostim ostalih območij mnogo globljega Sredozemskega morja, zlasti geografski podobnočji GFCM 18 in 19, ki dosežata globine do 2 000 metrov;
- J. ker se v jadransko-jonskem morskem bazenu izvaja večvrstni ribolov, pri katerem se uporablja raznovrstno orodje, od malega priobalnega ribolova do ribolova s pridnenimi vlečnimi mrežami, od ribolova s pelagično vlečno mrežo do rekreativnega ribolova;
- K. ker je Jadransko morje območje z velikim številom endemičnih vrst rib, povečanje ribolovnega napora in/ali onesnaževanja pa je povzročilo hude težave kar zadeva staleže rib in za ribiški sektor na splošno, zlasti ob italijanski obali severnega Jadranskega morja;
- L. ker je poleg tega v zadnjih letih tudi v jadransko-jonskem morskem bazenu prišlo do občutnega razvoja sektorja ribogojstva, čeprav se ta sooča s pomembnimi okoljskimi in prostorskimi omejitvami, in ker niso vsa območja primerna za namestitvev priobalnih gojišč oziroma ta niso vedno skladna z drugimi dejavnostmi;
- M. ker se že odvija več tehtnih regionalnih pobud za spodbujanje znanstvenega sodelovanja, ki bi podpiralo odgovoren ribolov v Jadranskem morju, kot je na primer projekt AdriaMed ⁽¹⁾;
- N. ker mnoge države članice Unije še vedno nimajo posebnih nacionalnih ali regionalnih razvojnih načrtov za urejanje objektov na obali in na morju ter za pregledno določanje področij, primernih za ribogojnice, da bi preprečile lahko predvidljiva navzkrižja interesov z drugimi gospodarskimi sektorji, kot so turizem, kmetijstvo ali obalni ribolov;
- O. ker gre pri mreži zaščitenih morskih in obalnih območij Jadranskega morja (AdriaPAN) za pobudo, katere namen je izboljšanje učinkovitosti upravljanja in zmogljivosti načrtovanja v okviru partnerstev;
- P. ker mora razvoj celostnega pristopa k pomorski politiki za Jadransko in Jonsko morje spremljati proces dialoga in partnerstva z vsemi obalnimi državami, in sicer zaradi čezmejne narave pomorskih dejavnosti in skupnih virov;

Splošno

1. poudarja, da je z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe Parlament postal polnopravni zakonodajalec za sektor ribištva in ribogojstva ter da namerava zato v celoti opravljati svoje naloge kar zadeva določanje usmeritev na področju ribištva na ravni EU, pa tudi na regionalni in medregionalni ravni;

⁽¹⁾ AdriaMed je regionalni projekt Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo (ZN FAO), ki ga financirata Italijansko ministrstvo za kmetijske, prehranske in gozdarske politike ter Evropska komisija, namenjen pa je spodbujanju znanstvenega sodelovanja med jadranskimi državami (Albanija, Hrvaška, Italija, Črna gora in Slovenija) v skladu s kodeksom odgovornega ribištva ZN FAO.

Torek, 10. september 2013

2. meni, da bi morala biti strategija za Jadransko in Jonsko morje posebej osredotočena na trajnostni razvoj in rast sektorja ribištva in ribogojstva, vključno z zaposlovanjem v tem sektorju;
3. meni, da bi moral biti cilj strategije za Jadransko in Jonsko morje zagotoviti ohranjanje in varstvo okolja;
4. pozdravlja sporočilo Komisije z dne 3. decembra 2012 kot pomembno podlago za sprejetje zakonodajnega okvira, ki bo spodbujal tesnejše sodelovanje med državami in regijami ob Jadranskem in Jonskem morju v korist odgovornega in gospodarsko vzdržnega ribištva za obalne skupnosti;
5. v zvezi s tem meni, da bi morala imeti celostna pomorska politika (CPP) bistveno vlogo pri razvoju dolgoročne strateške politike za Jadransko in Jonsko morje, namenjene zagotavljanju trajnostne rasti v morskem in pomorskem sektorju ter ohranjanju morskih ekosistemov za prihodnje generacije;
6. poleg tega meni, da je pomorsko prostorsko načrtovanje kot javni proces analiziranja in načrtovanja prostorske in časovne porazdelitve človeških dejavnosti v Jadranskem in Jonskem morju – zlasti v severnem Jadranskem morju – bistveno za trajnostno prihodnost ribiškega sektorja v primerjavi z drugimi povezanimi dejavnostmi;
7. ponovno poudarja svojo podporo sprejetju makroregionalne strategije za ta pomemben morski bazen, da bi se spoprijeli s skupnimi izzivi in težavami, s katerimi se soočajo državljani v teh obalnih regijah, ter spodbujali njihov gospodarski razvoj in evropsko povezovanje;
8. meni, da morajo biti vsi programi in instrumenti za financiranje EU ⁽¹⁾, pa tudi instrumenti za predpristopno pomoč, ki zadevajo regije jadransko-jonskega morskega bazena, skladni med seboj ter da jih je treba uporabljati na čim bolj učinkovit način, da bi prispevali resnično dodano vrednost za ribiče in podjetja s področja ribištva na teh območjih;
9. izraža trdno prepričanje, da lahko vsako prizadevanje za odgovorno in trajnostno ribištvo v jadransko-jonskem morskem bazenu spodbuja razvoj obalnih in podeželskih območij zadevnih držav ter prispeva k razvoju povezovalnih gospodarskih dejavnosti, kot je na primer „ribolovni turizem“, ki ga izvajajo poklicni ribiči in pri katerem se na ribiška plovila vkrcajo osebe zaradi turističnih ali študijskih namenov, pri čemer se vedno ohranja skladnost z načeli trajnostnega ribištva, ki v celoti spoštuje okolje in biotsko raznovrstnost tega morskega bazena;
10. meni, da bi lahko Barcelonska konvencija in njen protokol o celostnem upravljanju obalnih območij, ki je začel veljati marca 2011, služila kot model za uveljavitev obveznega izvajanja celostne politike za države članice, ki mejijo na Jadransko in Jonsko morje;
11. meni, da razpoložljive informacije o staležih rib v jadransko-jonskem morskem bazenu, o njihovem gibanju in porazdelitvi ter o rekreativnem ribolovu niso zadovoljive, ter zato poziva pristojne organe in raziskovalna telesa, naj čim prej zapolnijo obstoječe vrzeli;
12. poziva Komisijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe za spodbujanje raziskovalnih programov, povezanih z morskim okoljem in ribištvom, ter uporabo in razširjanje ugotovitev, ki izhajajo iz teh raziskav;
13. meni, da lahko na gospodarskem področju zgledi uspešnega sodelovanja med upravnimi organi različnih regij ⁽²⁾ služijo kot primeri dobre prakse in da bi jih bilo mogoče razširiti na druga področja uporabe, z namenom zagotavljanja boljše sledljivosti, donosnosti in trženja ribiških proizvodov in proizvodov ribogojstva ter zlasti lokalnih proizvodov;
14. odobrava sodelovanje vseh deležnikov pri prizadevanjih za razvoj trajnostnega in produktivnega ribiškega sektorja na tem območju;

⁽¹⁾ Strukturni skladi (ESRR, kohezijski skladi, ESS, ESR/ESPR), pa tudi 7. okvirni program in LIFE+.

⁽²⁾ Na primer Družbeno-gospodarska opazovalnica za ribištvo in ribogojstvo v severnem Jadranskem morju.

Torek, 10. september 2013

15. meni, da je za trajnostni razvoj ribiškega sektorja in sektorja ribogojstva v celotnem jadransko-jonskem morskem bazenu, pa tudi za spodbujanje zaposlenosti v obalnih skupnostih, potrebno priznati izjemno pomembno vlogo dela, ki ga v ribištvo opravljajo ženske, spodbujati njihove možnosti za strokovno usposabljanje ter jih vključevati v obalne akcijske skupine in v organizacije proizvajalcev;

16. poziva k oblikovanju spodbud za privabljanje mladih v sektor ribištva in ribogojstva na tem območju ter za spodbujanje mladih k opravljanju teh dejavnosti;

17. ugotavlja, da je Parlament že v preteklosti opozarjal na to, da je potrebna enostavnejša, doslednejša in preglednejša zakonodaja na področju ribogojstva, ki bo odpravila ovire, ki so doslej preprečevale celovit razvoj potenciala sektorja ribogojstva v EU, za kar so potrebni jasni in dosledni predpisi na ravni EU in držav, pa tudi dobro opredeljeni pomorski in obalni razvojni načrti držav članic, v skladu z nedavno sprejetimi smernicami v okviru Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju ⁽¹⁾;

18. opozarja, da bi lahko usmerjen razvoj sektorja ribogojstva obalnim regijam na območju jadransko-jonskega morskega bazena, ki so močno odvisne od poletne turistične dejavnosti, zagotovil delovna mesta, ki niso odvisna od sezonskih gibanj, ter tako pomembno prispeval k zaposlovanju;

19. poudarja, da razširitev dejavnosti ribogojstva ne sme ogroziti doseganja dobrega okoljskega stanja v skladu z Direktivo 2008/56/ES ter da je treba to razširitev izvesti popolnoma v skladu z vso ustrezno okoljsko zakonodajo Unije;

20. poudarja, da je varovanje staležev rib in morskega okolja pred onesnaževanjem ter prelovom in/ali nezakonitim ribolovom mogoče le preko oblikovanja povezane mreže za obveščanje in nadzor pomorskih dejavnosti v tesnem sodelovanju z zadevnimi državami članicami in obalnimi regijami;

Posebna opazanja

21. poziva obalne države jadransko-jonskega morskega bazena, naj sodelujejo pri oblikovanju celovitega pregleda posebnih geofizikalnih in batimetričnih značilnosti, prisotnosti in porazdelitve različnih morskih vrst ter različnih tehnik ribolova na tem območju, da bi dobile celovito podobo, ki bi se uporabljala kot podlaga za boljše upravljanje ribištva in ki bi pomagala okrepi ribiško dejavnost v okviru morebitne prihodnje makroregionalne strategije;

22. poziva Komisijo, naj čim prej in najpozneje do leta 2013 sprejme ustrezen akcijski načrt za konkretno izvajanje makroregionalne pomorske strategije za Jadransko in Jonsko morje, pri čemer poudarja, da mora biti ribiški sektor med prednostnimi nalogami v okviru te strategije, upoštevati pa mora tudi posebne geofizikalne značilnosti, in naj ta akcijski načrt poveže z regionalno politiko, celotno pomorsko politiko Unije in instrumentom za povezovanje Evrope, da bi okrepila njegov učinek vzvoda;

23. poziva Komisijo, naj v kratkem predstavi predlog uredbe, v kateri bo opredelila skupne tehnične ukrepe na področju ribištva v jadransko-jonskem morskem bazenu, dovoljen ribolovni napor, ribolovna obdobja in dovoljeno orodje za ribiško dejavnost v tem morskem bazenu ter druge ustrezne ukrepe upravljanja;

24. obžaluje, da države članice niso bolj uporabljale teh individualnih načrtov upravljanja, ki omogočajo začasno opustitev nekaterih splošnih pravil, da se lahko upoštevajo posebne značilnosti; meni, da bi to bistveno olajšalo lokalno upravljanje in zagotovilo dragocene podatke o stanju na različnih območjih, tako da bi se lahko uvedle ustrezne spremembe; zato poziva obalne države članice, naj konstruktivno sodelujejo med seboj in s Komisijo pri posodabljanju in nenehnem prilagajanju ukrepov za upravljanje ribištva;

25. poziva Komisijo, naj vzpostavi stalni dialog s tretjimi državami na območju jadransko-jonskega morskega bazena, da bi se sprejeli posebni dvostranski ali večstranski sporazumi, ki bi si prizadevali za usklajitev in standardizacijo pravil za upravljanje ribištva, da bi se dosegli cilji skupne ribiške politike EU v Sredozemlju, pri čemer bi bilo treba v celoti izkoristiti okvir sodelovanja, ki ga zagotavljajo mednarodne in regionalne ribiške organizacije; poudarja, da je mogoče dodano vrednost strategije za Jadransko in Jonsko morje zagotoviti le, če se upoštevajo vse mejne države, države EU in tretje države;

⁽¹⁾ Resolucija GFCM/36/2012/1 „Guidelines on Allocated Zones for Aquaculture (AZA)“, sprejeta na 36. seji Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (maj 2012).

Torek, 10. september 2013

26. poziva Komisijo, naj spodbuja uresničevanje ciljev skupne ribiške politike, zlasti doseganje ravni staležev, ki presegajo raven največjega trajnostnega donosa, za vse staleže rib najpozneje do leta 2020 in spodbujanje uporabe ekosistemskega pristopa v zvezi s tretjimi državami;

27. poziva Komisijo, naj z obalnimi državami poglobi izmenjave dobre prakse ohranjanja ter naj spodbuja oblikovanje zaščitnih morskih območij, katerih namen bo obnova najbolj ogroženih vrst;

28. poziva Komisijo, naj spodbuja uresničevanje ciljev okvirne direktive o morski strategiji v zvezi s tretjimi državami, ki mejijo na Jadransko in Jonsko morje, in sicer, da bi najpozneje do leta 2020 dosegle ali ohranile dobro okoljsko stanje v morskem okolju;

29. v zvezi s tem poziva Komisijo, naj spodbuja države članice, ki mejijo na Jadransko in Jonsko morje, da razvijejo in izvajajo morske strategije, pri čemer morajo uporabljati ekosistemski pristop in zagotavljati vključevanje okoljskih vprašanj v različne politike, ki vplivajo na morsko okolje, ob upoštevanju čezmejnih učinkov na kakovost morskih voda sosednjih tretjih držav;

30. opozarja, da so tako v okviru prihodnjega Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR), tj. prek njegovih programov zbiranja podatkov, kot v okviru različnih raziskovalnih programov Unije na voljo finančna sredstva za izboljšanje poznavanja morskega okolja, vključno z vrstami rib, ter za uvedbo večje inovativnosti in boljših praks v ribiški dejavnosti; zato poziva države članice, naj predložijo projekte na teh področjih, in meni, da lahko okrepljeno sodelovanje med različnimi obalnimi državami, ne glede na to, ali so članice EU ali ne, prispeva k izredno zanimivim pobudam, ki lahko koristijo celotnemu jadransko-jonskemu bazenu, in sicer v okviru projektov, ki jih predložijo države članice;

31. poziva Komisijo, naj oceni možnost, da bi se v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko in na podlagi izkušenj, pridobljenih s skladom FEMIP ⁽¹⁾, oblikovala posebna vrstica za financiranje izvajanja dejavnosti in uresničevanja ciljev iz te strategije, da bi se izognili nadaljnjemu zapletanju s sprejemanjem novih proračunskih instrumentov; prav tako poziva Komisijo, naj preuči možnost uporabe projektnih obveznic in javno-zasebnih partnerstev kot posebej ustreznih finančnih instrumentov;

32. poziva Komisijo, naj predlaga ustanovitev posebnih svetovalnih organov za Jadransko in Jonsko morje v okviru regionalnega svetovalnega sveta za Sredozemlje, ki se je že oblikoval, ki bodo temeljili na pozitivnih izkušnjah z „morskimi okrožji“, kot so vzpostavljena v italijanskih vodah ⁽²⁾ (kot je severnojadransko ribiško okrožje, vzpostavljeno leta 2012 za deljeno in usklajeno upravljanje ribiškega sektorja v severnem Jadranu s političnega, gospodarskega, socialnega in okoljskega vidika);

33. poziva Komisijo, naj v prihodnji zakonodajni predlog o pomorskem prostorskem načrtovanju vključi določbe, ki pomorskim državam članicam nalagajo popis predpisov s področja varovanja okolja in turizma v veljavi na njihovem ozemlju ter – za območja, za katera ne veljajo omejitve – sprejetje „pomorskih in obalnih razvojnih načrtov“, ki bodo opredelili dopustnost in združljivost uporabe in zasedbe teh območij, da se tako olajša dostop do območij, ki so primerna za ustanavljanje podjetij iz sektorja ribogojstva;

34. poziva Komisijo, naj oblikuje poseben delovni načrt za Jadransko in Jonsko morje, kot se izvaja za Sredozemsko morje (projekt IMP-MED), v katerem bodo določeni prihodnji cilji za to območje; poudarja, da je ta delovni načrt je treba obravnavati kot projekt, upravičen do financiranja v okviru Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo;

⁽¹⁾ Sklad za evro-sredozemske naložbe in partnerstvo.

⁽²⁾ Namen „morskih okrožji“ je krepitev sodelovanja med državnimi in regionalnimi vladami za razvoj in podpiranje sektorja ribištva in ribogojstva ter spodbujanje partnerstva z ribiči in podjetji v sektorju ribištva.

Torek, 10. september 2013

35. poziva Komisijo, naj razvije nabor sankcijskih ukrepov, tako da bo mogoče kaznovati državo članico, ki ne izpolnjuje obveznosti zbiranja in prenosa podatkov ali ni zmožna reševati težav z nezakonitim, neprijavljenim in zakonsko neurejenim ribolovom v njenih vodah ali s strani njenega ribiškega ladjevja;

o
o o

36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

P7_TA(2013)0347

Uspešnejše in stroškovno učinkovitejše tolmačenje v Evropskem parlamentu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o poti k uspešnejšemu in stroškovno učinkovitejšemu tolmačenju v Evropskem parlamentu (2011/2287(INI))

(2016/C 093/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 286 Pogodbe o delovanju Evropske unije
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. septembra 2006 o posebnem poročilu Računskega sodišča št. 5/2005 o stroških tolmačenja, ki so jih imeli Parlament, Komisija in Svet ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju posebnega poročila Računskega sodišča št. 5/2005 o stroških tolmačenja, ki so jih imeli Parlament, Komisija in Svet, z odgovori institucij ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju sporočila predsedstva poslancem z naslovom „Polna, z viri učinkovita večjezičnost pri tolmačenju – izvajanje sklepa o proračunu Evropskega parlamenta za leto 2012“,
 - ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja Evropskega parlamenta z dne 9. aprila 2013 z naslovom „Priprave na kompleksnost – Evropski parlament leta 2025 – odgovori“,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A7-0233/2013),
- A. ker je večjezičnost eden od osrednjih elementov Evropskega parlamenta in Unije kot celote, ki spoštuje kulturno in jezikovno raznolikost ter zagotavlja enakopravno obravnavo državljanov EU različnega porekla in iz različnih družbenih okolij;
- B. ker je načelo večjezičnosti v Evropskem parlamentu temelj političnega, sozakonodajalnega in komunikacijskega dela tega organa;

⁽¹⁾ UL C 305 E, 14.12.2006, str. 67.

⁽²⁾ UL C 291, 23.11.2005, str. 1.

Torek, 10. september 2013

- C. ker načelo večjezičnosti v Evropskem parlamentu zagotavlja, da pasivna volilna pravica evropskih državljanov na volitvah v Evropski parlament ni po nepotrebnem omejena;
- D. ker večjezičnost državljanom omogoča, da se z Evropskim parlamentom sporazumevajo v katerem koli uradnem jeziku EU, s čimer uveljavljajo tudi pravico do demokratičnega nadzora;
- E. ker jezikovne službe Evropskega parlamenta omogočajo komunikacijo in s tem zagotavljajo, da je Parlament odprt za vse evropske državljane, prispevajo pa tudi k preglednosti enkratne večjezične strukture Unije s 24 uradnimi jeziki;
- F. ker poslovnik Evropskega parlamenta določa, da se lahko poslanci izražajo v želenem uradnem jeziku in da bo zagotovljeno tolmačenje v druge uradne jezike, s čimer se spoštuje demokratična pravica posameznika do izvolitve v Evropski parlament ne glede na njegovo jezikovno znanje;
- G. ker je zaradi več zaporednih širitev večjezičnost postala izziv, ki je dosegel povsem nove razsežnosti, kar zadeva velikost, kompleksnost in politični pomen, in ker tako obsežna večjezičnost prinaša ogromne, naraščajoče stroške tako za Evropski parlament kot za državljane Unije;
- H. ker so bili v proračunu Parlamenta za leto 2012 potrebni precejšnji prihranki, med drugim zmanjšanje stroškov tolmačenja za 10 milijonov EUR letno, da je bilo mogoče rast proračuna omejiti na 1,9 % v primerjavi z letom poprej;

Tolmačenje v Evropskem parlamentu

1. se zaveda, da je Evropska unija edini subjekt na svetu, ki vodi uradno politiko večjezičnosti s 24 uradnimi jeziki in 552 jezikovnimi kombinacijami, ki jih je treba pokrivati; v zvezi s tem pozdravlja izjemno kakovost tolmaških služb Parlamenta, vendar meni, da bi bilo treba poiskati načine, kako zmanjšati breme tako kompleksne večjezične strukture in njenih ogromnih, naraščajočih stroškov;
2. ugotavlja, da je bila izmed vseh jezikov, uporabljenih na plenarnih zasedanjih od septembra 2009 do februarja 2013 v Strasbourgu in Bruslju, angleščina uporabljena za 26 979 zapisnikov (29,1 %), nemščina za 12 556 zapisnikov (13,6 %), francoščina za 8 841 zapisnikov (9,5 %), estonščina za 109 zapisnikov (0,1 %) in malteščina za 195 zapisnikov (0,2 %);
3. poudarja, da lahko javnost tako plenarna zasedanja kot seje odborov spremlja prek spletnih oddaj v živo ali prek videa na zahtevo – ta nova medija povečujeta preglednost dejavnosti Evropskega parlamenta za državljane EU – in da je razpoložljivost teh sej v vseh uradnih jezikih dokaz demokratičnosti in večkulturnosti Parlamenta;
4. ugotavlja, da nekateri večnacionalni organi, kot sta Organizacija združenih narodov (OZN) in Severnoatlantska zveza (NATO), delujejo samo na medvladni ravni in nimajo zakonodajne funkcije; v zvezi s tem poudarja, da ima OZN s 192 članicami jezikovno ureditev s šestimi uradnimi jeziki, zveza NATO z 28 članicami pa v glavnem uporablja angleščino, čeprav ima dva uradna jezika;
5. kljub temu opozarja, da je Evropski parlament neposredno voljen politični organ, katerega poslanci so izvoljeni ne glede na jezikovno znanje; zato znova potrjuje, da se ima vsak poslanec pravico izražati v želenem uradnem jeziku, kar je osrednje načelo delovanja Evropskega parlamenta;
6. ugotavlja, da so praktični vidiki uporabe vseh uradnih jezikov v Evropskem parlamentu opredeljeni v kodeksu večjezičnosti, ki je bil nazadnje posodobljen leta 2008; ugotavlja, da koncept nadzorovane polne večjezičnosti, ki ga uvaja ta kodeks, zagotavlja enakopravnost med poslanci in državljani; poudarja, da bo izvajanje polne večjezičnosti na podlagi načela tolmačenja na zahtevo dolgoročno odvisno od tega, ali se bodo uporabniki jezikovnih storitev v celoti zavedali stroškov teh storitev, in posledično od njihove odgovornosti, da jih uporabljajo čim bolj učinkovito;

Torek, 10. september 2013

7. meni, da bi morali načelo dobrega finančnega poslovanja uporabljati tudi za tolmačenje in da bi morali s kritičnimi analizami redno ugotavljati, kje in kako bi lahko povečali učinkovitost ter nadzorovali oziroma omejili stroške, da se zagotovi najboljša možna uporaba denarja evropskih davkoplačevalcev;

Učinkovita uporaba tolmaških virov

8. je seznanjen s sklepom predsedstva Evropskega parlamenta o polni, z viri učinkoviti večjezičnosti pri tolmačenju iz leta 2011, v skladu s katerim naj bi povečali učinkovitost tolmaških storitev in zmanjšali njihove strukturne stroške, in sicer takole:

(i) potrebe v zvezi s službenimi potovanji delegacij Parlamenta je treba uskladiti z razpoložljivimi finančnimi in človeškimi viri,

(ii) prednost je treba dati tolmačenju v tristranskih pogovorih med tedni v odborih,

(iii) seje odborov je treba enakomerneje razporediti skozi ves teden,

(iv) trajanje večernih sej je treba strožje nadzorovati;

9. pozdravlja dejstvo, da so se proračunska sredstva za tolmačenje v Parlamentu zaradi teh ukrepov že začela zmanjševati; poudarja, da je proračunska realizacija na tem področju v letu 2010 znašala 54 990 000 EUR in v letu 2011 56 964 283 EUR, za leto 2012 pa trenutno znaša 47 000 000 EUR, vendar bo dokončni znesek znan šele 31. decembra 2013, zato utegne biti višja;

10. ugotavlja, da naj bi proračun generalnega direktorata za tolmačenje v letu 2013 po napovedih znašal 58 000 000 EUR, od tega naj bi bilo 53 000 000 EUR namenjenih neposredno tolmaškim storitvam; želi biti podrobno in redno obveščen o konkretnih rezultatih pobude za polno, z viri učinkovito večjezičnosti v okviru proračuna za leto 2013, zlasti kar zadeva pričakovano zmanjšanje oziroma povečanje stroškov;

11. prav tako ugotavlja, da je tolmačenje v triletnem obdobju, ki se je izteklo z letom 2012, Parlament stalo 157 954 283 EUR, vendar je bilo, če primerjamo proračunsko realizacijo v letih 2010 in 2012, pri tem doseženo zmanjšanje stroškov za 17 %; ugotavlja, da pametni prihranki pri storitvah tolmačenja niso ogrozili načela večjezičnosti, in vztraja, da je treba poslancem še naprej zagotavljati enakopraven dostop do jezikovnih storitev, službam, ki te storitve izvajajo, pa primerne delovne razmere;

12. pozdravlja dejstvo, da Parlament v načrtu prihodkov in odhodkov za proračunsko leto 2014, ki bo leto volitev, predlaga zmanjšanje stroškov tolmačenja za 23 % v primerjavi s proračunom za leto 2013, ko so znašali 58 000 000 EUR; zahteva podrobne dokaze o tem, da je predlagano zmanjšanje izvedljivo in da bo odlična kakovost tolmačenja ohranjena;

13. poudarja, da je izvajanje z viri učinkovite večjezičnosti privedlo do precejšnjih koristi zaradi bolje razporejenih sej odborov, ne da bi se zmanjšalo njihovo število; ugotavlja, da se je skupno število tolmaških dni zaradi tega zmanjšalo s 105 258 (107 047 386 EUR) v letu 2011 na 97 793 (100 237 825 EUR) v letu 2012, torej je bilo prihranjenih 6 809 561 EUR;

14. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da po poročilih o izvajanju kodeksa večjezičnosti odbori, delegacije in politične skupine v zadnjem trenutku prekličejo mnogo zahtev za tolmačenje in da število teh odpovedi še vedno narašča, kot kažejo spodnje številke:

Torek, 10. september 2013

Odbori	2009	2010	2011	2012
Zahtevki	984	1 712	2 213	2 448
Pozna odpoved	76	172	238	359
%	7,72 %	10,05 %	10,80 %	14,70 %
Delegacije	2009	2010	2011	2012
Zahtevki	624	813	836	832
Pozna odpoved	116	93	102	171
%	18,59 %	11,44 %	12,20 %	20,60 %
Politične skupine	2009	2010	2011	2012
Zahtevki	1 922	2 310	2 297	2 146
Pozna odpoved	285	378	266	292
%	14,83 %	16,36 %	11,60 %	13,60 %

15. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi morebitni stroški poznih odpovedi predstavljali precejšen delež celotnega proračuna za tolmačenje, če ne bi v zadnjem trenutku prerazporedili nekaterih tolmačev; v zvezi s tem ugotavlja, da bi bilo za storitve, ki so bile na voljo in niso bile odpovedane v roku, ki ga predvideva kodeks večjezičnosti, v letu 2011 porabljenih 4 350 000 EUR (7,6 % proračuna za tolmačenje), v letu 2012 pa 5 480 000 EUR (11,9 % proračuna za tolmačenje); poziva predsedstvo, naj Odboru za proračunski nadzor posreduje podrobno analizo naraščajočega trenda odpovedi v zadnjem trenutku, uvede mehanizem za ozaveščanje o izgubljenih sredstvih iz tega razloga ter občutno zmanjša število in odstotek takšnih odpovedi;

16. znova poudarja, da je poleg ohranjanja visoke kakovosti dela treba doseči tudi učinkovitejšo uporabo jezikovnih virov in spremljati njihove stroške, tako da se preuči celotno delovno obremenitev za posamezni jezikovni oddelek in zagotovi, da se stroški, nastali zaradi poznih odpovedi sej, obiskov delegacij s tolmačenjem in nespoštovanja rokov za oddajo prevodov, kot so določeni v kodeksu večjezičnosti, zmanjšajo; vztraja, da je treba odbore, delegacije in politične skupine seznaniti s pravili iz kodeksa;

17. poziva predsedstvo, naj pripravi ureditev, ki bo predvidevala nadaljnje ukrepe za preprečevanje poznih odpovedi naročenih tolmaških storitev;

18. poziva upravo, naj pri urejanju jezikovnih zadev za odbore, delegacije in politične skupine v celoti in učinkovito uporablja posodobljene jezikovne profile poslancev, ne le v treh krajih dela, temveč tudi zunaj njih; vztraja, da je treba jezikovne profile poslancev posodabljeni vsako leto; poleg tega poudarja, da bi bilo treba izvod posodobljenih profilov poslati sekretariatom odborov, delegacij, političnih skupin in delovnih skupin;

19. vztraja, da bi smeli v skladu s sklepom predsedstva Evropskega parlamenta iz decembra 2011 o polni, z viri učinkoviti večjezičnosti na obiskih delegacij tolmačenje v uradni jezik zagotavljati samo na podlagi izrecne pisne zahteve sodelujočega poslanca Evropskega parlamenta; poudarja, da bi moralo biti število tolmačev med obiski delegacij čim nižje, kot določajo ustrezna pravila;

Torek, 10. september 2013

20. spominja na predlog generalnega sekretarja o uvedbi ukrepov za ozaveščanje uporabnikov tolmačenja, vključno z odbori, delegacijami in političnimi skupinami, ter pričakuje nove podrobne predloge za ozaveščanje o stroških prepozno odpovedanih storitev;

21. poziva upravo, naj ob koncu vsake seje s pomočjo vodje skupine tolmačev in v dogovoru s sekretariatom te seje sestavi seznam naročenih tolmaških storitev, ki niso bile uporabljene; meni, da je treba kopijo seznama poslati tudi sekretariatu seje; meni, da bi moral seznam vsebovati tudi uporabnike spletnih oddaj in videoposnetkov na zahtevo;

22. pozdravlja novo storitev osebnega tolmačenja za poslance, ki je bila vzpostavljena po pilotnem projektu v letu 2010; ugotavlja, da so pri izvajanju te storitve nastali stroški v znesku 157 000 EUR v letu 2011 in 115 000 EUR v letu 2012; meni, da bi bilo treba opraviti revizijo te storitve z namenom njenega izboljšanja;

Tolmačenje v Evropskem parlamentu: nadaljnji koraki

23. pozdravlja povečanje učinkovitosti in zmanjšanje stroškov tolmaške službe v zadnjih letih, pri čemer je kakovost dela še vedno odlična; poudarja, da odhodki za prevajanje in tolmačenje predstavljajo precejšen delež proračuna Evropskega parlamenta, zato je prepričan, da bi se morala institucija nenehno posvečati izzivu večjezičnosti za sprejemljive stroške;

24. meni, da bi moral biti Odbor za proračunski nadzor redno obveščen o gibanju stroškov tolmačenja; poziva, da se letno poročilo o izvajanju kodeksa večjezičnosti, ki ga pripravi tolmaška služba in pošlje generalnemu sekretarju, da na voljo tudi članom tega odbora;

25. meni, da bi se bilo treba čim bolj izogibati primerom, ko se tolmačenje v določene jezike zagotavlja, vendar ne uporablja; poudarja, da je treba zmanjšati stroške nepotrebne tolmačenja na sejah, zato poziva, da se razvije in hitro uvede sistem, v katerem tolmačenje v jezike, ki se na posamezni seji dejansko ne uporabljajo oziroma jih gledalci spletnih oddaj ne zahtevajo, sploh ne bo mogoče;

26. pričakuje, da bo generalni sekretar do konca leta predložil podrobno analizo jezikov, v katere je na voljo tolmačenje na sejah (delovnih) skupin, odborov in delegacij, in jezikov, ki se dejansko govorijo na teh sejah, pa tudi pregled vseh odstopanj od splošnih pravil tolmačenja, ki jih je predsedstvo sprejelo 12. marca 2012 ⁽¹⁾, zahtevanih in odobrenih ob obiskih delegacij;

27. poziva predsedstvo, naj do konca leta sprejme nadaljnji sklep o večjezičnosti, v katerem bo obravnavalo zlasti možnosti tolmačenja na zahtevo in povečanje učinkovitosti, ki bi ga to prineslo;

28. zato Računsko sodišče poziva, naj Parlamentu v razumnem roku, najpozneje pa do marca 2014, predloži posebno poročilo o odhodkih za tolmačenje in prevajanje v Parlamentu, Komisiji in Svetu, v katerem bo ocenilo, ali je bilo finančno poslovanje dobro, in dopolnilo ugotovitve iz posebnega poročila št. 5/2005; ugotavlja tudi, da bi bilo mogoče to poročilo pripravljati redno in ga uporabiti v letnem postopku razrešnice; znova poudarja, da bi moralo to poročilo vsebovati informacije o tem, ali imajo zadevne institucije ustrezna orodja in postopke za zagotavljanje;

— da opravljene storitve ne presegajo dejanskih potreb,

⁽¹⁾ Sprejeta je bila posebna odločitev, da bodo delegacije v tednih za zunanje parlamentarne dejavnosti (zeleni tedni) še naprej upravičene do neokrnjenih storitev tolmačenja v največ pet jezikov, kot določa kodeks večjezičnosti, medtem ko bodo v primeru, da bodo zahtevale odstopanje za potovanja v tednih, ko potekajo seje odborov, upravičene samo do omejenih storitev, in sicer tolmačenja v en jezik.

Torek, 10. september 2013

- da je mogoče zagotoviti vse storitve, ki so potrebne,
- da se storitve opravljajo z najnižjimi možnimi stroški,
- da so storitve kakovostne;

29. ugotavlja, da bi bilo treba v omenjenem naknadnem poročilu natančno primerjati stroškovno učinkovitost tolmaške službe Parlamenta s tistima na Svetu in Komisiji, pa tudi dejanske stroške tolmaških služb v vseh treh institucijah s stroški, ugotovljenimi v referenčnem revizijskem obdobju;

30. vztraja tudi, naj Parlament prednostno obravnava velik delež odpovedi v zadnjem trenutku, in poziva predsedstvo, naj predloži podroben akcijski načrt za njegovo zmanjšanje;

31. znova poudarja, da je medinstitucionalno sodelovanje bistvenega pomena za izmenjavo praktičnih zgledov, ki omogočajo učinkovitost in prihranke; meni, da bi bilo treba medinstitucionalno sodelovanje na področju tolmačenja izboljšati; poziva k temeljitemu pregledu, pri katerem je treba prednostno obravnavati učinkovitejšo souporabo razpoložljivih virov med institucijami in konkretne ukrepe na področju zunanjega tolmačenja;

32. opozarja na pomen računalniških programov kot upravljaljskih orodij in vztraja, da je treba v ta namen v proračunu za prihodnje leto nameniti več finančnih sredstev; ugotavlja, da bi bilo mogoče doseči večjo učinkovitost, če bi imele upravne službe Parlamenta na voljo ustrezne upravljaljske informacije; meni, da je obžalovanja vredno, da so nekateri generalni direktorati kljub precejšnjemu napredku na področju informacijske tehnologije od leta 2010 še vedno v zaostanku pri računalniških programih;

33. poziva svoje službe, ki jih to zadeva, naj ocenijo, ali bi lahko precejšnje povečanje učinkovitosti na področju tolmačenja služilo kot zgled za izboljšave v drugih generalnih direktoratih;

o

o o

34. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

P7_TA(2013)0348

Spletne igre na srečo na notranjem trgu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o spletnih igrah na srečo na notranjem trgu (2012/2322(INI))

(2016/C 093/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. oktobra 2012 z naslovom „Celovitemu okviru za spletne igre na srečo naproti“ (COM(2012)0596),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. januarja 2011 z naslovom „Razvijanje evropske razsežnosti v športu“ (COM(2011)0012),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013 o vnaprejšnjem dogovarjanju o izidih tekem in korupciji v športu ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0098.

Torek, 10. september 2013

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. februarja 2012 o evropski razsežnosti v športu ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2011 o spletnih igrah na srečo na notranjem trgu ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2009 o neoporečnosti spletnih iger na srečo ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju deklaracije iz Nikozije z dne 20. septembra 2012 o boju proti vnaprejšnjemu dogovarjanju o izidih tekem,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2010 ter poročil o napredku francoskega, švedskega, španskega in madžarskega predsedstva o okviru za področje iger na srečo in stav v državah članicah,
 - ob upoštevanju pripravljalnega ukrepa z naslovom Evropska partnerstva za šport ter zlasti zbiranja projektov, ki se osredotočajo na preprečevanje primerov vnaprejšnjega dogovarjanja o izidih tekem prek izobraževanja in obveščanja ustreznih zainteresiranih strani,
 - ob upoštevanju členov 51, 52 in 56 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ki je priložen PDEU,
 - ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije, pri čemer Sodišče na posebnem področju organizacije iger na srečo kot prevladujoče razloge javnega interesa, ki lahko upravičujejo omejitve svobode opravljanja storitev, priznava predvsem varstvo potrošnikov, preprečevanje goljufij in spodbujanja k prekomernemu zapravljanju pri igrah na srečo ter splošno potrebo po ohranjanju javnega reda ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 22. maja 2012;
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenj Odbora za kulturo in izobraževanje in Odbora za pravne zadeve (A7-0218/2013),
- A. ker igre na srečo niso običajna gospodarska dejavnosti, saj vključujejo potencialne negativne zdravstvene in družbene učinke, med katere sodijo: zasvojenost z igrami na srečo, pri čemer je težko oceniti posledice, organizirani kriminal, pranje denarja in prirejanje izidov tekem; ker lahko spletne igre na srečo pomenijo večje tveganje za zasvojenost kot običajne igre na srečo zunaj spleta, med drugim tudi zato, ker so lažje dostopne in nad njimi ni družbenega nadzora, vendar je treba v zvezi s tem opraviti dodatne raziskave in pridobiti dodatne podatke; ker zaradi tega nekatera pravila notranjega trga, na primer svoboda ustanavljanja in opravljanja storitev ter načelo vzajemnega priznavanja, državam članicam ne preprečujejo sprejemanja dodatnih ukrepov za varstvo igralcev;
- B. ker člen 35 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah določa obveznost varovanja zdravja ljudi pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0025.

⁽²⁾ UL C 153 E, 31.5.2013, str. 35.

⁽³⁾ UL C 87 E, 1.4.2010, str. 30.

⁽⁴⁾ V ta namen glej zadevo C 275/92, Schindler, točke od 57 do 60; zadevo C 124/97, Läära in drugi, točki 32 in 33; zadevo C-67/98, Zenatti, točki 30 in 31; zadevo C-243/01, Gambelli in drugi, točka 67; zadevo C-42/07, Liga Portuguesa, točka 56; združene zadeve C 316/07, C 358/07 do C 360/07, C 409/07 in C 410/07, Markus Stoß in drugi, točka 74; zadevo C 212/08, Zeturf Ltd, točka 38; zadevo C-72/10, Costa, točka 71; zadevo C 176/11, Hit Larix, točka 15; združeni zadevi C 186/11 in C 209/11, Stanleybet in drugi, točka 44.

Torek, 10. september 2013

- C. ker člen 169 PDEU obvezuje EU, da zagotovi visoko raven varstva potrošnikov;
- D. ker bi morale biti varovanje zdravja ljudi in potrošnikov zaradi posebne narave sektorja spletnih iger na srečo glavno vodilno načelo pri oblikovanju priporočil na ravni EU in nacionalne zakonodaje;
- E. ker imajo države članice ob ustreznem upoštevanju načela subsidiarnosti pravico do določitve načina organizacije in ureditve ponudbe spletnih iger na srečo v skladu z lastnimi vrednotami in zastavljenimi cilji splošnega interesa ob hkratnem upoštevanju zakonodaje Unije;
- F. ker za ponudbo spletnih iger na srečo zaradi specifične narave in uporabe načela subsidiarnosti ni posebne sektorske ureditve na ravni EU in je ta dejavnost izvzeta iz direktiv o storitvah in pravicah potrošnikov, a jo še zmeraj ureja vrsta sekundarnih zakonodajnih aktov EU, kot so direktiva o varstvu podatkov, direktiva o zasebnosti in elektronski komunikaciji ter direktiva o nepoštenih poslovnih praksah;
- G. ker se sektor spletnih iger na srečo razlikuje od drugih trgov zaradi tveganj, povezanih z varstvom potrošnikov in bojem proti organiziranemu kriminalu, kot je večkrat priznalo Sodišče Evropske unije;
- H. ker je Sodišče Evropske unije potrdilo, da je ponujanje iger na srečo gospodarska dejavnost posebne narave, katere omejitve je mogoče upravičiti s prevladujočimi razlogi splošnega interesa, kot so varstvo potrošnikov, preprečevanje goljufij, boj proti pranju denarja ter ohranjanje javnega reda in zdravja; ker morajo biti kakršne koli omejitve te dejavnosti v skladu z omejitvami iz PDEU, zaradi česar morajo biti sorazmerne z želenimi cilji in ne smejo biti diskriminatorne;
- I. ker se države članice zdaj bolj kot kadar koli prej srečujejo s skupnimi splošnimi pomisleki v zvezi z negativnim družbenim in gospodarskim učinkom nezakonitih spletnih iger na srečo na nacionalni ravni, pri čemer so njihovi glavni cilji zaščita mladoletnih in ranljivih članov družbe ter boj proti zasvojenosti, kriminalu in utaji davkov;
- J. ker čezmejna narava spletnih iger na srečo in tveganja, povezana z varstvom potrošnikov, preprečevanjem goljufij in kazenskim pregonom nezakonitih dejavnosti, kot so pranje denarja in prirejanje izidov tekem, pa tudi potreba po boju proti nezakonitim dejavnostim, povezanim z igrami na srečo, zahtevajo usklajene ukrepe in osnovni pravni okvir na ravni EU;
- K. ker je treba nujno uvesti mehanizme za nadzor športnih tekmovanj in finančnih tokov ter nadzorne mehanizme;
- L. ker je trenutno potreben celovit pregled sektorja spletnih iger na srečo v smislu informacij in podatkov o domači in čezmejni ponudbi, ponudbi znotraj EU in v svetu ter dovoljeni in nedovoljeni ponudbi;
- M. ker se zakonska ureditev oblike oglaševanja spletnih iger na srečo med državami članicami razlikuje ali pa je sploh ni;

Posebna narava sektorja spletnih iger na srečo in varstvo potrošnikov

1. meni, da lahko, če želimo zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov, poštena in zakonita ponudba iger na srečo, ki jo v skladu z zakonodajo Unije opredeli vsaka država članica posebej, zmanjša socialne stroške in škodljive učinke iger na srečo;
2. opozarja, da lahko igre na srečo povzročijo nevarno zasvojenost, to pa je vprašanje, ki bi ga bilo treba obravnavati v katerem koli zakonodajnem predlogu, da bi zaščitili potrošnike;

Torek, 10. september 2013

3. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe zoper nezakonite igre na srečo, ki se ponujajo na ozemlju držav članic; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj v svojih načrtovanih priporočilih o varstvu potrošnikov in oglaševanju pozove države članice k sprejetju izvršilnih ukrepov proti ponujanju nezakonitih iger na srečo;

4. meni, da obstaja nevarna povezava med izredno težkimi gospodarskimi razmerami in veliko razširjenostjo iger na srečo; poudarja, da je sedanje izredno težavno družbeno in gospodarsko stanje prispevalo k velikemu porastu iger na srečo, zlasti med najrevnejšimi sloji družbe, zato je potrebno pozorno in stalno spremljanje stopnje zasvojenosti z igranjem na srečo in čezmernega igranja na srečo;

5. potrjuje, da so spletne igre na srečo oblika komercialne uporabe športa in da sektor spletnih iger na srečo nenehno raste in se prilagaja tehnološkim inovacijam, države članice pa se zaradi posebne narave interneta srečujejo s težavami pri nadzoru tega sektorja, to pa ustvarja tveganje za kršitve pravic potrošnikov in povzroča preiskave sektorja v okviru boja proti organiziranemu kriminalu;

6. vztraja pri tem, da je treba zagotoviti visoko raven varovanja zdravja ljudi in varstva potrošnikov, ne glede na način, na katerega države članice sklenejo organizirati in zakonsko urediti ponudbo spletnih iger na srečo na nacionalni ravni; poziva Komisijo, naj še naprej preučuje ukrepe na ravni EU za varstvo ranljivih potrošnikov, vključno s formalnim sodelovanjem med regulatornimi organi v državah članicah; poudarja, da bi morala strokovna skupina mladoletnikom onemogočiti dostop do spletnih storitev iger na srečo; poziva države članice, naj uvedejo obveznost za ponudnike, ki delujejo z dovoljenjem držav članic, da na vidnem in natančno določenem mestu na spletni strani prikažejo logotip regulatornega organa;

7. poziva Komisijo, naj razišče, kaj bi bilo mogoče storiti, da bi končali prakso nekaterih podjetij s sedežem v drugi državi članici, ki na primer prek satelitske televizije ali oglaševalskih kampanj tržijo spletne storitve iger na srečo v državi članici, kjer nimajo licence za ponujanje svojih storitev;

8. poziva k uvedbi obveznosti, da bi morali ponudniki zagotoviti jasna, vidna in izrecna opozorila, da je igranje na srečo prek spleta za mladoletnike nezakonito;

9. meni, da je treba z ustreznimi ukrepi zagotoviti, da socialno ogroženi zaradi iger na srečo ne bi padli v še globljo eksistenčno stisko;

10. meni, da so za količinsko opredelitev zasvojenosti z igrami na srečo ter tveganj, povezanih z različnimi oblikami iger na srečo, potrebne dodatne raziskave in podatki; poziva vse države članice in Komisijo, naj usklajeno opravijo dodatne študije, da bi razumele problematiko iger na srečo; ugotavlja, da so ponudniki iger na srečo odgovorni prispevati k preprečevanju zasvojenosti z igrami na srečo;

11. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami in, če je ustrezno, s pomočjo strokovne skupine razišče možnost evropske medoperabilnosti med nacionalnimi registri samoizključitev, ki med drugim omogočajo samoizključitev ter osebno omejitev izgube in časa, do njih pa imajo dostop nacionalni organi in ponudniki iger na srečo z dovoljenjem, tako da bo stranka, ki se bo na lastno pobudo izključila iz storitev enega ponudnika iger na srečo ali ki bo pri določenem ponudniku presegla omejitev, imela možnost samodejne samoizključitve iz storitev vseh drugih ponudnikov iger na srečo z dovoljenjem; poudarja, da morajo za vsak mehanizem za izmenjavo osebnih podatkov o problematičnih igralcih veljati stroga pravila o varstvu podatkov; poudarja, kako pomembno je, da si strokovna skupina prizadeva za zaščito državljanov pred zasvojenostjo z igrami na srečo; poudarja, da mora register, če želimo, da bi bili potrošniki obveščeni o svojih lastnih dejavnostih igranja na srečo, ob začetku igre potrošniku pokazati vse podatke, povezane z njegovo zgodovino igranja;

Torek, 10. september 2013

12. priporoča jasno razlikovanje med igrami na srečo in drugimi oblikami spletne zabave; storitve, ki vključujejo značilnosti sektorja iger na srečo, morajo biti zajete v ustrezni zakonodaji o igrarh na srečo ter v celoti spoštovati mehanizme preverjanja starosti in identitete;

13. poudarja, da lahko samoregulativne pobude dobro prispevajo k določitvi vsebine skupnih standardov; ponovno potrjuje svoje stališče, da na tako občutljivem področju, kot so igre na srečo, samoregulacija lahko le dopolnjuje nacionalno zakonodajo, ne more pa je nadomestiti;

14. poziva Komisijo, naj razmisli o uvedbi obveznega preverjanja identitete, ki ga izvaja tretja stran, da bi mladoletnikom ali posameznikom, ki uporabljajo lažne identitete, preprečili igranje; predlaga, da bi to lahko zajemalo preverjanje številke socialnega zavarovanja, podatkov o bančnem računu ali drugih edinstvenih identifikatorjev, in opozarja, da je treba identiteto preveriti pred začetkom igranja;

15. meni, da bi bilo treba izboljšati varnost programske opreme, ki se uporablja za spletne igre na srečo, in da bi bilo treba določiti skupne minimalne zahteve glede certifikacije, da bi zagotovili uporabo enotnih parametrov in standardov;

16. poudarja, da je treba oblikovati učinkovite metode nadzora nad stavami, pri tem pa upoštevati hiter razvoj spletnega okolja, ter hkrati izpostavlja, da je pomembno obvarovati osebne podatke uporabnikov pred zlorabo;

17. meni, da bi skupni standardi za spletne igre na srečo morali obravnavati pravice in obveznosti tako ponudnikov storitev kot potrošnikov ter zagotavljati visoko raven varstva državljanov in potrošnikov, zlasti mladoletnih in drugih ranljivih oseb, posvetiti pa bi se morali tudi preprečevanju zavajajočega in pretiranega oglaševanja; spodbuja evropska združenja ponudnikov iger na srečo, naj oblikujejo in sprejmejo samoregulativne kodekse ravnanja;

18. poziva Komisijo, naj v svoje priporočilo vključi, da morajo ponudniki iger na srečo dejavno spodbujati uporabo samoomejitev ob registraciji in v primeru ponavljajočih se izgub;

19. priporoča uvedbo enotnih in vseevropskih skupnih varnostnih standardov za elektronsko identifikacijo in čezmejne storitve elektronskega preverjanja; pozdravlja predlog Komisije za direktivo o elektronski identifikaciji in avtentikaciji, ki bo dopuščala interoperabilnost nacionalnih shem za elektronsko identifikacijo, kjer te obstajajo; zato meni, da je treba poenostaviti registracijske in identifikacijske postopke ter povečati njihovo učinkovitost, zlasti za zagotavljanje učinkovitih identifikacijskih mehanizmov in preprečevanje tega, da bi imel posamezni igralec več računov in da bi do spletnih mest z igrami na srečo dostopali mladoletniki; priporoča, da si države članice izmenjujejo primere najboljše prakse o izvršilnih ukrepih, na primer o vzpostavitvi belih in črnih seznamov nezakonitih spletnih mest z igrami na srečo, o skupni opredelitvi varnih in sledljivih plačilnih rešitev ter o preučitvi izvedljivosti blokiranja finančnih transakcij, da bi zaščitili potrošnike pred nezakonitimi ponudniki;

20. poziva države članice in ponudnike, naj spodbujajo odgovorno oglaševanje na področju spletnih iger na srečo; pozdravlja pobudo Komisije za sprejetje priporočila o družbeno odgovornem oglaševanju; poziva Komisijo, naj vključi minimalne skupne standarde, ki zagotavljajo zadostno varstvo ranljivih potrošnikov; meni, da mora biti oglaševanje odgovorno in vključevati jasna opozorila glede nevarnosti zasvojenosti z igrami na srečo ter ne sme biti čezmerno ali prikazano na vsebini, katere ciljna publika so izključno mladoletniki oziroma pri kateri obstaja višje tveganje, da cilja na mladoletnike, kot na primer pri oglaševanju v socialnih medijih;

21. poziva k opredelitvi in izvajanju ukrepov za razvoj in nadaljnjo krepitev medijske pismenosti med otroki in mladimi; meni, da bi se znali mladi uporabniki bolje ubraniti odvisnosti od spletnih iger na srečo, če bi v šolstvo uvedli učne vsebine o najboljši rabi interneta;

Torek, 10. september 2013

22. poudarja, da imajo pri ozaveščanju mladoletnikov o spletnih igrah na srečo in njihovih posledicah pomembno vlogo seznanjanje, svetovanje in starši;

23. poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo učinkovite mehanizme za ozaveščanje o nevarnostih odvisnosti od iger, zlasti med mladimi;

24. zahteva, da se oglaševanje spletnih iger na srečo dovoli le za zakonite igre na srečo; meni, da nikakor ne bi smeli oglaševati spletnih iger na srečo z nesorazmernim poudarjanjem možnosti za zmago, saj to daje napačen vtis, da so igre na srečo razumna strategija za izboljšane posameznikovega finančnega položaja; meni, da bi moralo oglaševanje vsebovati jasne informacije o posledicah patološkega igranja na srečo;

25. poudarja, da ima opredelitev neškodljivih oblik in razširjanja oglaševanja osrednjo vlogo pri preprečevanju igranja na srečo oseb, mlajših od 18 let, ter pri boju proti problematičnemu in patološkemu igranju na srečo;

26. poudarja, da bi bilo treba ukrepe za varstvo potrošnikov podpreti s kombinacijo preventivnih in odzivnih izvršilnih ukrepov, da bi zmanjšali stik državljanov s ponudniki brez dovoljenj; poudarja pomen skupne opredelitve pojma zakonitih ponudnikov iger na srečo, tako da države članice v skladu z zakonodajo EU odobrijo le tiste ponudnike, ki izpolnjujejo vsaj naslednje zahteve in se tako štejejo za zakonite:

(a) ponudnik mora imeti dovoljenje, ki mu daje pravico do izvajanja dejavnosti v državi članici igralca,

(b) ponudnik v skladu z zakonodajami, ki se uporabljajo v vseh drugih državah članicah, ne velja za nezakonitega;

27. meni, da bi moral registracijski postopek obvezno vključevati omejitev največje izgube, ki jo za določeno obdobje nastavi in opredeli igralec; ta funkcija bi morala biti na voljo vsaj pri igrah z visoko frekvenco;

Skladnost z zakonodajo EU

28. poudarja, da bi na eni strani ponudniki spletnih iger na srečo morali vedno spoštovati nacionalno zakonodajo držav članic, v katerih delujejo, na drugi pa bi države članice morale ohraniti pravico, da uvedejo omejitve, za katere menijo, da so potrebne in upravičene za obravnavanje nezakonitih spletnih iger na srečo, s čimer bi zagotovili izvajanje nacionalne zakonodaje in nezakonitim ponudnikom preprečili dostop do trga;

29. priznava, da imajo v skladu z načelom subsidiarnosti države članice pravico določiti, kako bo na nacionalni ravni organizirana in zakonsko urejena ponudba spletnih storitev iger na srečo, in proti nezakonitim storitvam iger na srečo izvajati ukrepe, ki se jim zdijo potrebni, pri čemer morajo upoštevati temeljna načela Pogodbe o EU; priznava, da mora biti ta zakonodaja sorazmerna, dosledna, pregledna in nediskriminatorna; spominja na potrebo po skladnejših politikah EU, da bi obravnavali čezmejno naravo spletnih iger na srečo;

30. poudarja, da je Komisija več državam članicam poslala pisma, v katerih jih je pozvala k predložitvi podrobnih informacij o veljavni zakonodaji na področju iger na srečo; poziva Komisijo, naj nadaljuje dialog z državami članicami; je seznanjen z delom Komisije pri postopkih za ugotavljanje kršitev in pritožbah, vloženih zoper nekatere države članice; poziva Komisijo, naj še naprej spremlja in izvršuje skladnost nacionalnih predpisov in praks z zakonodajo EU, pri tem pa sodeluje z državami članicami, ter proti tistim državam članicam, za katere se zdi, da kršijo zakonodajo EU, sproži postopke za ugotavljanje kršitev; spoštuje odločitev držav članic glede oblikovanja monopolov v tem sektorju, če bodo v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije podvrženi strogemu državnemu nadzoru in bodo zagotovili izjemno visoko raven varstva potrošnikov, če bodo njihove dejavnosti v skladu s cilji v splošnem interesu in če bodo dosledno zmanjševali priložnosti za igre na srečo;

Torek, 10. september 2013

31. poziva Komisijo, države članice in strokovno skupino za igre na srečo, naj oblikujejo usklajene ukrepe in strategije ter zagotovijo izmenjavo najboljših praks, da bi obravnavale in rešile težavo izogibanja plačilu davka ponudnikov z dovoljenjem, ki ponujajo spletne igre na srečo na trgu EU, registrirane sedeže pa imajo v davčni oazi v EU ali zunaj nje;

32. je seznanjen s tveganjem, ki ga utegne prinesiti zatekanje potrošnikov k nezakonitim ponudnikom spletnih iger na srečo; poziva Komisijo in države članice, naj v okviru dela strokovne skupine za igre na srečo opravi razpravo o socialnih stroških dovoljevanja reguliranih iger na srečo glede na škodljive učinke zatekanja potrošnikov k nezakonitim ponudnikom;

33. poudarja, da morajo države članice, ki se odločijo odpreti sektor spletnih iger na srečo, zagotoviti pregleden in pravno varen postopek pridobivanja dovoljenj, ki temelji na objektivnih in nediskriminatornih merilih, je v celoti skladen z zakonodajo EU ter zagotavlja zadostno in dosledno varstvo državljanov in potrošnikov;

Upravno sodelovanje

34. poziva strokovno skupino za igre na srečo in Komisijo, naj kolikor mogoče poenostavi pretok podatkov med regulatorji v državah članicah, da bi bilo mogoče deliti primere najboljše prakse in informacije, s čimer bi olajšali vzpostavitev skupnega sistema za identifikacijo igralcev, uvedli izvršilne ukrepe zoper nezakonite ponudnike, povečali varstvo potrošnikov, omogočili odgovorno oglaševanje, oblikovali bele in črne sezname, preprečili prirejanje izidov tekem ter oblikovali mehanizme samoizključevanja, ki med drugim vključujejo osebne časovne in denarne omejitve, ki bi veljale po vsej EU; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bo strokovna skupina pri svojem delu lahko segla po kar najširšem strokovnem znanju; poziva države članice, naj na forumu delovne skupine Sveta za ustanavljanje in storitve ponovno vzpostavijo dialog o spletnih storitvah iger na srečo;

35. poziva Komisijo, naj v strokovne skupine in posvetovanja vedno vključi strokovnjake, specializirane za čezmerno in patološko igranje na srečo;

36. meni, da bi bilo treba na evropski ravni okrepiti sodelovanje in izmenjavo najboljših praks med nacionalnimi strokovnjaki z družbenega in zdravstvenega področja, ki so specializirani za patološko in čezmerno igranje na srečo;

37. poudarja, da je učinkovita izmenjava informacij med preiskovalnimi organi sicer pomembna za izvajanje učinkovitega kazenskega pregona, vendar morajo biti ukrepi za boj proti prirejanju izidov tekem v skladu z nacionalnimi in evropskimi zakoni in predpisi na področju varstva podatkov;

38. spodbuja države članice, naj v okviru strokovne skupine tesno sodelujejo s Komisijo in med seboj pri usklajevanju ukrepov za boj proti nedovoljenem nudenju čezmejnih storitev iger na srečo in pri izvajanju akcijskega načrta iz sporočila Komisije o spletnih igrah na srečo;

39. priznava, da je sodelovanje med državami članicami bistvenega pomena, vendar poudarja, da je zelo pomembno tudi, da strokovna skupina za igre na srečo tesno sodeluje z vsemi zainteresiranimi stranmi, tudi s sektorjem iger na srečo in potrošniškimi organizacijami;

40. poudarja, kako pomembno je, da si strokovna skupina prizadeva za preglednejše in enostavnejše postopke, s katerimi bi državam članicam odvzeli nepotrebno upravno obremenitev, ki bi utegnila po nepotrebnem povečati stroške za zakonite spletne ponudnike iz teh držav, ki se odločijo odpreti svoje trge; ugotavlja, da odpravljanje upravne obremenitve ne sme ogroziti varstva potrošnikov;

41. meni, da bi bilo treba sprejeti ukrepe za usklajitev nacionalnih davčnih sistemov za igre na srečo, tako da nesorazmerne davčne ugodnosti ne bi pospeševale širjenja in koncentracije spletnih iger na srečo;

Torek, 10. september 2013

42. spodbuja nacionalne regulatorne organe v tistih državah članicah, ki so se odločile uvesti sisteme izdajanja dovoljenj, naj omogočijo izmenjavo primerov najboljše prakse, s katero bi olajšali uporabo nacionalnih dovoljenj za igre na srečo, vključno s tehničnimi standardi za igralno opremo; poziva pristojne nacionalne regulatorne organe, naj dovolijo delovanje igralnemu podjetju na območju, za katerega so pristojni, samo, če to podjetje ne deluje v nasprotju z zakonom v drugi državi članici, katere zakonodaja po mnenju Sodišča Evropske unije ni neskladna;

Pranje denarja

43. poudarja, da so spletne igre na srečo negotovinsko okolje in da so – ob upoštevanju odvisnosti od tretjih ponudnikov finančnih storitev – potrebni dodatni zaščitni ukrepi pred pranjem denarja; poudarja, da morajo nacionalni organi za igre na srečo, nacionalna policija in nacionalni organi pregona tesneje sodelovati pri preprečevanju kaznivih dejanj;

44. poziva Komisijo, države članice in strokovno skupino, naj sprejmejo učinkovite ukrepe proti pranju denarja; v zvezi s tem pozdravlja predlog za razširitev določb direktive o preprečevanju pranja denarja, da bo vključevala vse oblike iger na srečo, in poziva pristojne nacionalne organe, naj zagotovijo, da se vsaka transakcija, za katero se sumi, da bi utegnila biti povezana s pranjem denarja ali drugo kriminalno dejavnostjo, prijavi v skladu z določbami te direktive;

45. poziva Svet, naj hitro in odločno nadaljuje pogajanja o predlogu direktive Komisije o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (COM(2013)0045) in naj obravnava vse vrste iger na srečo, da bi preprečili izkoriščanje spletnih športnih stav za kaznive namene, tj. pranje denarja;

46. poudarja, da so zanesljivi sistemi prijave in jasni sistemi preverjanja ključna orodja za preprečevanje zlorabe spletnih iger na srečo, na primer pranja denarja; ugotavlja, da je mogoče za preverjanje identitete uporabiti prednosti obstoječih in razvijajočih se spletnih struktur, na primer spletnih sistemov za preverjanje bančnih in kreditnih kartic;

47. meni, da morajo biti vse družbe, ki ponujajo storitve spletnih iger na srečo in delujejo na območju EU, registrirane kot zakoniti subjekti v EU;

48. poudarja, da morajo vse države članice določiti in imenovati pristojni javni organ, ki bo odgovoren za nadzor spletnih iger na srečo; poudarja, da bo ta organ pooblaščen tudi za ukrepanje, če bi prišlo do kakršnega koli sumljivega igranja spletnih iger na srečo; meni, da bi bilo tudi od družb, ki ponujajo storitve iger na srečo, treba zahtevati, da organ obveščajo o kakršnem koli sumljivem igranju na srečo;

Integriteta športa

49. poudarja, da boj proti prirejanju izidov tekem zaradi nadnacionalne narave zahteva učinkovitejše sodelovanje med vsemi zainteresiranimi stranmi, vključno z javnimi organi, organi kazenskega pregona, sektorjem športa, ponudniki iger na srečo, regulatorji, športniki ter podporniki, poseben poudarek pa je treba nameniti tudi izobraževanju in preventivnim ukrepom na tem področju; v zvezi s tem pozdravlja nedavni pripravljani ukrep Komisije 2012, ki podpira nadnacionalne izobraževalne projekte za boj proti prirejanju izidov tekem; ugotavlja, da se prirejanje izidov tekem pojavlja tako na trgih tradicionalnih iger na srečo kot na trgih spletnih iger na srečo ter da se prirejanje izidov tekem, povezano s spletnimi stavami, v večini primerov dogaja v povezavi s ponudniki iger na srečo s sedežem na nereguliranih trgih zunaj EU;

50. poziva, da bi v okviru pobude za samoregulacijo oblikovali kodeks ravnanja, s katerim bi uvedli splošno prepoved sklepanja stav za lastne tekme ali prireditve za vse osebe na športnih prireditvah (igralce, trenerje, sodnike, zdravstveno in tehnično osebje, lastnike in direktorje klubov), ki bi lahko neposredno vplivalo na izid; v zvezi s tem tudi poudarja, da so na ravni držav članic potrebni strogi in zanesljivi sistemi za preverjanje starosti in identitete; poziva športne organizacije, naj uporabljajo izobraževalne kampanje in kodekse ravnanja za seznanjanje – že v zgodnjih letih – športnikov, sodnikov in funkcionarjev z nezakonitostjo prirejanja izidov športnih dogodkov;

Torek, 10. september 2013

51. priznava, da morajo prizadevanja za boj proti udeležbi športnih organizacij pri dejanjih korupcije, kot je prirejanje izidov tekem ali pranje denarja, zajeti vse skupine zainteresiranih strani (funkcionarje, lastnike, direktorje, agente, igralce, sodnike in navijače) in vse organizacije (klube, lige, zveze itd.);

52. poziva države članice, naj več pozornosti namenijo preprečevanju korupcije v športu, in poudarja, da se je treba bolj osredotočiti na učinkovit kazenski pregon na tem področju; poziva k sprejetju učinkovitih ukrepov na nacionalni ravni za preprečevanje navzkrižja interesov, zlasti s preprečevanjem tega, da bi zainteresirane strani iz sveta športa vlagale denar v stave, organizirane za tekmovanja, pri katerih sodelujejo; poziva vse vodstvene organe na področju športa, naj upoštevajo prakse dobrega vodenja ter tako zmanjšajo tveganje, da bi postali žrtev prirejanja izidov tekem; poziva Komisijo, naj v zvezi s tem upošteva delo Sveta Evrope na področju ocenjevanja tveganj pri nekaterih vrstah stav ter oceni morebitno tveganje športnih stav, pri katerih je mogoče staviti na določene dogodke med tekmo, in sprejme ustrezne ukrepe;

53. poziva športne zveze in ponudnike iger na srečo, naj v kodeks ravnanja vključijo prepoved stav na tako imenovane negativne dogodke, kot so rumeni kartoni, kazenski strelji ali prosti strelji med tekmo ali prireditvijo; spodbuja države članice, naj razmislijo o prepovedi prirejanja vseh oblik športnih stav v živo, saj je pri njih dokazano velika nevarnost vnaprejšnjega dogovarjanja, tako da ogrožajo integriteto športa;

54. poziva k obveznemu sodelovanju in izmenjavi informacij o sumljivih dejavnostih na nacionalni in evropski ravni med športnimi organi, javnimi organi, Europolom in Eurojustom, da bi preprečevali kazniva dejanja pri čezmejnih spletnih igrah na srečo;

55. pozdravlja namero Komisije, da bo spodbujala boljšo izmenjavo dobre prakse v zvezi z bojem proti prirejanju izidov tekem; poudarja, kako pomembno je, da Evropska unija podpira nenehna prizadevanja Sveta Evrope v okviru pogajanj o mednarodni konvenciji o varstvu in spodbujanju integritete v športu; poudarja, da prirejanje izidov tekem ni vedno povezano s stavami in da je treba obravnavati tudi to stran prirejanja izidov tekem, ki sicer ni povezana s stavami, a prav tako predstavlja težavo pri integriteti v športu; poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje pri boju proti prirejanju izidov tekem na ravni EU in svetovni ravni; poziva Komisijo, naj prevzame vodilno vlogo pri oblikovanju globalne platforme za izmenjavo informacij in najboljših praks ter usklajevanje skupnih preventivnih in izvršilnih ukrepov med regulatorji, športnimi organizacijami, policijo in sodnimi organi ter ponudniki iger na srečo;

56. meni, da je dosledna politika na področju kazenskih sankcij bistvena za vseevropski pristop k ureditvi spletnih iger na srečo, zato poziva države članice, naj zagotovijo prepoved goljufivega prirejanja izidov tekem zaradi finančne ali druge koristi, tako da kot kaznivo dejanje opredelijo vsako grožnjo za integriteto tekmovanj, vključno z grožnjami, povezanimi s stavami; poziva Komisijo, da na ravni EU ukrepa proti nereguliranim spletnim igram na srečo in podpira boj proti prirejanju izidov tekem;

57. priznava, da so v nekaterih državah članicah prihodki iz iger na srečo in loterij pomemben vir sredstev, ki jih je mogoče preusmeriti v podporo javno koristnim in dobrotelnim namenom, kulturnim delom, množičnemu športu, konjskih dirk in konjskega sektorja; poudarja pa pomen tega vzdržnega prispevka in posebno vlogo, ki bi mu jo bilo treba priznati v razpravah na evropski ravni; ponavlja svoje stališče, da so športne stave oblika komercialne uporabe športnih tekmovanj; čeprav v celoti spoštuje pristojnost držav članic pri tej zadevi, priporoča, da bi bilo treba športna tekmovanja zaščititi pred nepooblaščenno komercialno uporabo, zlasti s priznanjem lastninske pravice športnih organizatorjev, ne le da se zagotovi pravičen finančni donos v korist vseh ravni poklicnega in amaterskega športa, temveč tudi za okrepitev boja proti športnim goljufijam, zlasti prirejanju izidov tekem;

Torek, 10. september 2013

58. poziva k boljšemu sodelovanju na evropski ravni, ki naj ga koordinira Komisija, da bi identificirali ponudnike stav, ki so vpleteni v nezakonite dejavnosti, kakršne so med drugim prirejanje izidov tekem ali stave na tekmovanja, v katerih sodelujejo izključno mladoletniki, in bi tem ponudnikom iger na srečo prepovedali njihovo dejavnost, hkrati pa pričakuje, da bo sektor spletnih iger na srečo upošteval to prepoved in uvedel samoregulacijo;
59. spodbuja države članice, naj razmislijo o prepovedi prirejanja posameznih elementov tekmovalj, kot so stave na strele iz kota, proste strele, mete iz avta in rumene kartone, saj so te dokazano zelo povezane s prirejanjem izidov tekem;
60. poziva Komisijo, naj uvede evropski sistem obveščanja regulatorjev stav za hitro izmenjavo informacij o dogovorjenih športnih prireditvah;
61. pozdravlja nadnacionalne izobraževalne projekte, namenjene boju proti prirejanju izidov tekem na svetovni ravni;
62. poudarja, da športniki potrebujejo učinkovite mehanizme zaščite pred vplivi korupcije, ki bodo zajeli ohranjanje njihove moralne in fizične integritete, zagotavljanje ustreznih delovnih razmer in zaščito njihovih plač ali prejemkov, vključno s prepovedjo sodelovanja športnih organizacij, ki ne izpolnjujejo redno teh obveznosti do športnikov, na različnih ravneh tekmovalj;
63. poudarja, da so za postopke v zvezi z domnevnim prirejanjem izidov tekem pogosto pristojna javna sodišča in športna arbitražna sodišča in da je treba v obeh primerih upoštevati mednarodne minimalne postopkovne standarde, določene v členu 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah;
64. poziva k strogi ureditvi ali prepovedi nevarnih oblik iger na srečo po oceni, izvedeni na ravni vsake države članice;
- o
- o o
65. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-

Sreda, 11. september 2013

P7_TA(2013)0350

Ogroženi evropski jeziki in jezikovna raznolikost

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o ogroženih evropskih jezikih in jezikovni raznolikosti v Evropski uniji (2013/2007(INI))

(2016/C 093/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2 in člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju člena 21(1) in člena 22 Listine o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju študije Euromosaic, ki jo je opravila Komisija in v kateri je bilo dokazano, da evropski jeziki izumirajo, ker trenutno veljavni predpisi ne omogočajo njihove zaščite,
- ob upoštevanju konvencije Unesca z dne 17. oktobra 2003 o varovanju nesnovne kulturne dediščine, ki zajema ustno izročilo in izraze, vključno z jezikom kot nosilcem te dediščine,
- ob upoštevanju konvencije Unesca z dne 20. oktobra 2005 o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov,
- ob upoštevanju Unescovega atlasa ogroženih jezikov v svetu,
- ob upoštevanju resolucije Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope z dne 18. marca 2010 z naslovom „Jeziki manjšin kot priložnost za regionalni razvoj“ (301/2010) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju poročila 12423/2010, resolucije 1769/2010 in priporočila 1944/2010 Sveta Evrope,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. septembra 2008 z naslovom „Večjezičnost: prednost Evrope in skupna zaveza“ (COM(2008)0566),
- ob upoštevanju priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje ⁽²⁾,
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij o varstvu in razvoju zgodovinskih jezikovnih manjšin v okviru Lizbonske pogodbe ⁽³⁾,
- ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 21. novembra 2008 o evropski strategiji za večjezičnost ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Evropske listine Sveta Evrope o regionalnih in manjšinskih jezikih z dne 5. novembra 1992,
- ob upoštevanju splošne deklaracije o jezikovnih pravicah (1996),
- ob upoštevanju okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin (1995),

⁽¹⁾ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1671947&Site=DC>

⁽²⁾ UL L 394, 30.12.2006, str. 10.

⁽³⁾ UL C 259, 2.9.2011, str. 31.

⁽⁴⁾ UL C 320, 16.12.2008, str. 1.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. januarja 2004 o ohranjanju in spodbujanju kulturne raznolikosti: vloga evropskih regij in mednarodnih organizacij, kot sta Unesco in Svet Evrope ⁽¹⁾, in svoje resolucije z dne 4. septembra 2003 o evropskih regionalnih in manj razširjenih jezikih – jeziki manjšin v EU – v okviru širitve in kulturne raznolikosti ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. januarja 2003 o vlogi regionalnih in lokalnih oblasti v procesu evropske integracije ⁽³⁾, ki se sklicuje na jezikovno raznolikost v Evropi,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2009 o večjezičnosti: prednost Evrope in skupna zaveza ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. septembra 2008 o svobodnih in skupnostnih medijih v Evropi ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A7-0239/2013),
- A. ker Lizbonska pogodba daje večji zagon ohranjanju in spodbujanju kulturne in jezikovne dediščine Evropske unije v vsej njeni raznolikosti;
- B. ker sta jezikovna in kulturna raznolikost temeljni načeli Evropske unije, kot je zapisano v členu 22 Listine EU o temeljnih pravicah, kjer piše: „Unija spoštuje kulturno, versko in jezikovno raznolikost“;
- C. ker je jezikovna raznolikost v členih 21 in 22 Listine EU o temeljnih pravicah priznana kot državljanska pravica, kar pomeni, da je poskus uvedbe ekskluzivnega statusa za kak jezik omejitev in kršitev temeljnih vrednot Unije;
- D. ker je treba ogrožene jezike obravnavati kot del evropske kulturne dediščine, in ne kot orodje pri političnih, nacionalnih ali ozemeljskih težnjah;
- E. ker so vsi jeziki Evrope enako vredni in dostojanstveni, ker so del njene kulture in civilizacije in ker bogatijo človeštvo;
- F. ker dobro povezane večjezične družbe, ki upravljajo svojo jezikovno raznolikost na demokratičen in trajnosten način, prispevajo k pluralnosti, so bolj odprte in imajo boljše pogoje za doprinos k bogastvu, ki ga predstavlja jezikovna raznolikost;
- G. ker vsi jeziki, tudi tisti, ki jim grozi izumrtje, odražajo zgodovinsko, družbeno in kulturno znanje in veščine ter način razmišljanja in ustvarjanja, kar prispeva k bogastvu in raznolikosti Evropske unije na podlagi evropske identitete; zato je treba jezikovno raznolikost in obstoj ogroženih jezikov v državi obravnavati kot prednost in ne kot breme ter jih podpirati in spodbujati;
- H. ker Unesco v atlasu ogroženih svetovnih jezikov navaja, da jeziku grozi izumrtje, če ne izpolnjuje enega ali več naslednjih znanstvenih meril: prenos jezika iz ene generacije v drugo; absolutno število govorcev; odstotek govorcev v celotnem prebivalstvu; uporaba jezika na različnih javnih in zasebnih področjih; odziv na nove medije; obstoj gradiva za učenje in poučevanje jezikov; odnos vlad in institucij do jezika in njihove jezikovne politike – uradna uporaba in status; odnos članov skupnosti do lastnega jezika; vrsta in kakovost dokumentacije;

⁽¹⁾ UL C 92 E, 16.4.2004, str. 322.

⁽²⁾ UL C 76 E, 25.3.2004, str. 374.

⁽³⁾ UL C 38 E, 12.2.2004, str. 167.

⁽⁴⁾ UL C 117 E, 6.5.2010, str. 59.

⁽⁵⁾ UL C 8 E, 14.1.2010, str. 75.

Sreda, 11. september 2013

- I. ker lahko države članice v skladu s konvencijo Unesca o kulturni raznolikosti iz leta 2005 sprejmejo ustrezne ukrepe za zaščito kulturnih dejavnosti, imetja in storitev, med njimi tudi ukrepe v zvezi z jezikom, ki se pri tem uporablja, da bi spodbujale raznolikost kulturnih izrazov na svojem ozemlju pa tudi v okviru mednarodnih sporazumov;
- J. ker Evropska listina Sveta Evrope o regionalnih in manjšinskih jezikih, ki jo je ratificiralo 16 držav članic Unije, služi kot priporočilo pri zaščiti jezikov, ki jim grozi izumrtje, in kot mehanizem za zaščito manjšin, kar sta dve točki iz kopenhavnskih meril, ki jih morajo države izpolnjevati, če se želijo pridružiti Evropski uniji;
- K. ker po Unescovih podatkih v vseh evropskih državah, evropskih čezmorskih ozemljih in znotraj nomadskih skupnosti v Uniji obstajajo jeziki, ki se iz roda v rod prenašajo zgolj ustno in bi morali veljati za ogrožene; ker so nekateri ogroženi evropski jeziki, ki jih govorijo v čezmejnih skupnostih, deležni zelo različnih ravni zaščite glede na državo članico ali regijo, v kateri živijo govorci posameznega jezika;
- L. ker so zaradi tega v nekaterih državah in regijah prisotni jeziki manjšin ali regionalni jeziki, ki so ogroženi ali izumirajo, pri čemer so v drugih, sosednjih državah uradni, večinski jeziki;
- M. ker je raznolikost evropskih jezikov in kultur tako kot biotska raznovrstnost del žive dediščine, potrebne za trajnostni razvoj naših družb, zaradi česar jih je treba varovati in zaščititi pred vsakršnim tveganjem izginotja;
- N. ker spoštovanje jezikovne raznolikosti pozitivno prispeva k socialni koheziji, saj krepi medsebojno razumevanje, samozavest in odprtost duha in ker povečuje dostopnost kulture ter spodbuja ustvarjalnost in pridobivanje medkulturnih veščin, pa tudi sodelovanje med ljudstvi in državami;
- O. ker je v členu 167 Lizbonske pogodbe jasno določeno, da „Unija prispeva k razcvetu kultur držav članic, pri čemer upošteva njihovo nacionalno in regionalno raznolikost“, zato spodbuja ukrepe, ki ne le ohranjajo in ščitijo bogato jezikovno dediščino Unije kot del njene raznolikosti, temveč gredo pri zaščiti in krepitvi te dediščine še korak dlje od politik držav članic;
- P. ker pojem jezikovne raznolikosti Evropske unije zajema tako uradne jezike kot regionalne jezike ter jezike, ki v državah članicah niso uradno priznani;
- Q. ker skupina ogroženih jezikov vključuje tudi jezike, ki so ogroženi le na določenem ozemlju, kjer se število govorcev te skupnosti zelo znižuje, ter primere, kjer statistični podatki iz zaporednih popisov prebivalstva kažejo na velik padec števila govorcev določenega jezika;
- R. ker so lahko uradni jeziki držav članic na nekaterih območjih Unije tudi ogroženi jeziki;
- S. ker je zaradi nujne narave razmer, s katerimi se soočajo, jezikom, ki jim grozi izumrtje, treba posvetiti posebno pozornost, in sicer s priznavanjem večkulturnosti in večjezičnosti, z izvajanjem ukrepov politik za boj proti obstoječim predsodkom do ogroženih jezikov ter s pristopom, ki bo nasprotoval asimilaciji na nacionalni in evropski ravni;
- T. ker je poučevanje v maternem jeziku najučinkovitejši način učenja;
- U. ker imajo otroci, če se učijo maternega jezika že od začetka, ob tem pa se učijo še uradnega jezika, naravno sposobnost za poznejše učenje več jezikov in ker je večjezičnost prednost za mlade Evropejce;

Sreda, 11. september 2013

- V. ker je mogoče grožnje, ki pretijo ogroženim jezikom v Evropi, zmanjšati z uveljavitvijo načela, po katerem so ti jeziki pri opravljanju javnih in sodnih poslov obravnavani na sorazmeren način ob upoštevanju meril enakosti in v interesu raznolikosti;
- W. ker sta zaščita in prenos jezika zelo pogosto odvisna od neformalnega in priložnostnega učenja in ker je v tem okviru treba priznati vlogo prostovoljnih organizacij, umetnosti ter umetnikov;
- X. ker se politika Evropske komisije v zvezi z večjezičnostjo ne posveča dovolj vprašanju ogroženih jezikov; ker se je v zadnjih dveh večletnih finančnih okvirih za obdobji 2000–2007 in 2007–2013 evropska pomoč za te jezike močno zmanjšala, zaradi česar so se povečale njihove težave, in ker je treba zagotoviti, da se ne bo enako zgodilo v prihodnjem večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020;
1. poziva Evropsko unijo in države članice, naj bodo bolj pozorne na skrajno grožnjo, s katero se soočajo številni evropski jeziki, ki veljajo za ogrožene, in naj se iskreno zaveže varovanju in spodbujanju edinstvene raznolikosti jezikovne in kulturne dediščine Unije, in sicer s sprejetjem velikopoteznih proaktivnih politik za ponovno oživitev omenjenih jezikov ter z dodelitvijo ustreznih sredstev v ta namen; predlaga, da naj bodo te politike usmerjene tudi v razvoj širše ozaveščenosti med državljani EU o jezikovnem in kulturnem bogastvu, ki ga te skupnosti predstavljajo; spodbuja države članice, naj oblikujejo akcijske načrte v podporo ogroženim jezikom, ki bodo temeljili na izmenjavi dobrih praks, ki so že v uporabi pri številnih jezikovnih skupnostih v Evropi;
 2. poziva vlade držav članic, naj obsodijo prakse, ki so bile z jezikovno diskriminacijo ali prisilnim ali skritim prilagajanjem v preteklosti – ali so sedaj – usmerjene proti identiteti in uporabi jezika ogroženih jezikovnih skupnosti ali njihovih kulturnih institucij;
 3. poziva vse države članice, ki tega še niso storile, naj ratificirajo in izvajajo Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih; opozarja, da listina deluje kot merilo uspešnosti pri zaščiti ogroženih jezikov in kot eden od mehanizmov za zaščito manjšin iz kopenhavskih meril, ki jih morajo države izpolnjevati za pridružitve k Evropski uniji;
 4. poziva države članice in Komisijo, naj spoštujejo svoje zaveze, ki izhajajo iz pridružitve h konvenciji Unesca iz leta 2005 o kulturni raznolikosti, za spoštovanje in spodbujanje kulturnih izrazov tako na svojem ozemlju kot v okviru mednarodnih sporazumov;
 5. poziva organe Unije, naj vključijo dejansko spoštovanje jezikovne raznolikosti in zlasti zaščito večine evropskih ranljivih jezikov med pogoje, ki jih morajo izpolniti vse države, ki želijo postati članice EU;
 6. poziva Komisijo ter vlade in regionalne oblasti držav članic, naj oblikujejo programe za spodbujanje strpnosti do ogroženih jezikovnih ali etničnih skupnosti, spoštovanja njihovih jezikovnih in kulturnih vrednot ter spoštovanja teh skupnosti v družbi;
 7. opozarja vlade in regionalne oblasti držav članic na dejstvo, da je preživetje ogroženega jezika enako pomembno kot preživetje in razvoj skupnosti, ki ga uporablja, in da bi bilo treba za namen oblikovanja politik za njegovo zaščito upoštevati kulturne in izobraževalne vidike, pa tudi ekonomske in družbene razsežnosti;
 8. poziva Komisijo, naj predlaga konkretne ukrepe politike za zaščito ogroženih jezikov; poziva Komisijo in Svet, naj v okviru svojih pooblastil iz Pogodbe prilagodi politike Evropske unije in oblikujeta programe za podporo ohranjanju ogroženih jezikov in jezikovne raznolikosti prek instrumentov finančne podpore EU za obdobje 2014–2020, vključno s: programi za dokumentiranje teh jezikov ter za izobraževanje in usposabljanje, socialno vključenost, mlade in šport, programoma Kultura in Media, strukturnimi skladi (Kohezijskim skladom, ESRR, ESS, programi evropskega teritorialnega sodelovanja, EKSRR) ter vsemi instrumenti in platformami za izmenjavo, ki so namenjeni spodbujanju uporabe novih

Sreda, 11. september 2013

tehnologij, družbenih medijev in večpredstavnostnih platform, kar vključuje tudi podporo pripravi vsebin in aplikacij; meni, da bi se morali ti instrumenti osredotočati na programe in ukrepe, ki predstavljajo pozitivni širši program, bodisi kulturni ali gospodarski, ki bo presegal meje skupnosti ali regij; poziva Evropsko komisijo, naj zaradi majhnosti jezikovnih skupnosti sproži premislek o administrativnih in zakonodajnih ovirah, s katerimi se soočajo projekti, povezani z ogroženimi jeziki;

9. glede na neodločljivost posredovanja poziva, naj bo financiranje varovanja ogroženih jezikov lahko dostopno in kar se da razumljivo, da bodo tisti, ki bodo sredstva uporabili, pravočasno pomagali ogroženim jezikom;

10. meni, da bi morala Evropska unija podpreti in spodbujati države članice z jezikovno politiko, ki otrokom že od najzgodnejših let omogoča učenje ogroženega jezika kot materinščine; opozarja, da je znanstveno dokazano, da bi takšna politika spodbujanja dveh ali več jezikov pozneje koristila in pomagala otrokom pri učenju dodatnih jezikov, hkrati pa spodbudila medgeneracijski prenos jezikov in govorcem ogroženih jezikov zagotovila praktično podporo za oživitev medgeneracijskega prenosa jezika na področjih, kjer ta upada;

11. podpira okrepljeno poučevanje ogroženih jezikov z ustreznimi metodologijami za učence vseh starosti, vključno z učenjem na daljavo, za razvoj resničnega evropskega državljanstva, ki bo temeljilo na večkulturnosti in večjezičnosti;

12. je seznanjen s programi Komisije na področju večjezičnosti; meni, da morajo nosilci projektov izkoristiti priložnosti, ki jih ti programi ponujajo, in glede na to, da so jezikovne skupnosti, ki se borijo za ohranitev jezika, ki mu grozi izumrtje, pogosto številčno majhne, poziva Komisijo, naj programov za te skupnosti ne oceni kot neupravičenih do financiranja zaradi nizkih finančnih obveznosti, omejenega števila upravičencev ali majhnosti določenega območja, temveč naj olajša dostop do teh programov in jih objavi ter ponudi smernice za izpolnjevanje pogojev za financiranje; poziva države članice, naj delujejo kot posredniki in podporniki teh majhnih skupin in skupnosti ogroženih jezikov pri financiranju iz evropskih skladov, ter opozarja, da se sredstva EU, ki so namenjena spodbujanju jezikovne raznolikosti, ne bi smela preusmerjati drugam ali se uporabljati za financiranje dejavnosti, pri katerih so ogroženi jeziki le orodje za doseganje širših političnih ciljev;

13. meni, da je politika oživitve jezikov dolgotrajno delo, ki mora temeljiti na raznolikem in usklajenem načrtovanju ukrepov na različnih področjih, zlasti na področju izobraževanja (pri čemer je predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje resnična prednost, skupaj z usposabljanjem staršev v tem jeziku), uprave, pri programih za medije (tudi z možnostjo ustanovitve in razvoja radijskih in televizijskih postaj) in v umetnosti ter na vseh področjih javnega življenja, za to pa je treba zagotoviti dolgoročna sredstva; meni, da je treba podpirati pripravo takih programov, izmenjavo dobre prakse med jezikovnimi skupnostmi in uvedbo postopkov ocenjevanja;

14. opominja na pomen nadaljnjih prizadevanj za standardizacijo večinoma govorjenih jezikov;

15. poziva države članice, naj namenijo več pozornosti visokošolskim študijem in raziskavam, ki se osredotočajo na ogrožene jezike, ter jih podprejo;

16. meni, da so lahko nove tehnologije instrument za spodbujanje poznavanja, širjenja, učenja in ohranjanja ogroženih evropskih jezikov;

17. poudarja pomen prenosa ogroženega jezika iz roda v rod znotraj družin ter po potrebi spodbujanja učenja ogroženih jezikov znotraj določenega izobraževalnega sistema; spodbuja države članice in regionalne organe, naj v ta namen pripravijo izobraževalne politike in učno gradivo;

Sreda, 11. september 2013

18. meni, da je za ponovno oživitev jezikov pomembno tudi, da bi morali imeti jeziki, ki so postali obrobni in katerih uporaba je v veliki meri omejena na družinsko okolje, pravico do tega, da jih je mogoče javno uporabljati v okviru družbe;
19. poziva Komisijo, naj deluje v sodelovanju z mednarodnimi organizacijami, ki so vzpostavile programe in pobude za zaščito in spodbujanje jezikov, ki jim grozi izumrtje, zlasti z Unescom in Svetom Evrope;
20. priporoča, naj države članice spremljajo razvoj najbolj ranljivih jezikov, pri čemer naj sodelujejo tako državni organi kot organi ozemlja, na katerem se govorijo ti jeziki, tudi če to niso uradni jeziki;
21. meni, da imajo lahko mediji, zlasti nove oblike medijev, pomembno vlogo pri zaščiti ogroženih jezikov, zlasti za prihodnje generacije; nadalje poudarja, da je za doseganje teh ciljev mogoče uporabiti tudi nove tehnologije;
22. glede na to, da smrt zadnjega govornika nekega jezika po navadi pomeni izumrtje jezika, poziva zlasti lokalne oblasti, naj sprejmejo ukrepe za ponovno oživitev, da bi spremenili to stanje;
23. ugotavlja, da bi lahko bila digitalizacija eden od načinov, kako preprečiti izumrtje jezikov; zato poziva lokalne organe, naj zberejo knjige in posnetke v teh jezikih, pa tudi vse druge izraze jezikovne dediščine, ter jih objavijo na spletu;
24. predlaga, naj bodo ogrožene jezikovne skupnosti tako s strani mednarodne skupnosti kot držav članic pooblašcene za potrditev tega, da je uporaba in ohranjanje njihovega jezika obogatitev tako za njih kot za Evropo;
25. poziva Komisijo, naj trajno in z različnimi programi podpre nadnacionalne mreže ter pobude in ukrepe na evropski ravni za spodbujanje ogroženih jezikov, in poudarja, da Unescovega atlasa ogroženih jezikov brez dejavne udeležbe ne bo mogoče dopolniti in da brez nje ne bo mogel obstati, ter da je treba dodatno razviti usklajen seznam kazalnikov, ki bo omogočil spremljanje položaja vsakega jezika ter rezultatov politik, ki se izvajajo za preprečevanje njihovega izginjanja;
26. poziva Komisijo, naj nadaljuje raziskavo, ki se je začela s študijo Euromosaic, in poišče primere proaktivnih politik na nacionalni ravni, s pomočjo katerih se je nevarnost za izumrtje kakšnega evropskega jezika bistveno zmanjšala; priporoča, naj evropske jezikovne mreže za podporo izmenjave znanja, strokovnega znanja in najboljših praks med različnimi jezikovnimi skupnostmi opravijo oceno politik, ki se izvajajo v državah članicah, da bi ohranili, zaščitili in spodbujali ogrožene jezike, ter da naj Komisija izda ustrezna priporočila;
27. poziva Komisijo, naj podpre raziskave v zvezi s pridobitvijo znanja o ogroženih jezikih in njihovi ponovni oživitvi ter o kognitivnih in družbenih koristih za dvojezične in večjezične evropske državljane;
28. poziva države članice, ki še niso podpisale in ratificirale Evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih (1992) ter Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin (1995), naj to čim prej storijo;
29. poziva Komisijo, naj predvidi morebitne ukrepe za zaščito ogroženih jezikov v Uniji;
30. poziva Komisijo, naj podpre pilotne projekte, ki prispevajo k spodbujanju uporabe ogroženih jezikov, in akcijske načrte, ki so jih pripravile posamezne jezikovne skupnosti;
31. meni, da bi morala Unija podpirati jezikovno raznolikost v svojih odnosih s tretjimi državami, zlasti s tistimi, ki se želijo pridružiti EU;
32. poziva Komisijo, naj razmisli o uvedbi posebnih evropskih ukrepov za ohranitev, zaščito in spodbujanje ogroženih jezikov;

Sreda, 11. september 2013

33. meni, da so programi za spodbujanje večjezičnosti bistvenega pomena za politične strategije EU v zvezi sosednjimi državami ter državami kandidatkami in morebitnimi kandidatkami;
34. meni, da bi se morala Evropska komisija pri podpori za oživitev jezikov osredotočiti zlasti na pobude s področja digitalnih medijev, tudi družbenih medijev, da bi k reševanju vprašanja ogroženih jezikov v Evropi privabili mlajše generacije;
35. meni, da bi morala Komisija nameniti pozornost dejstvu, da nekatere države članice in regije s svojimi politikami ogrožajo preživetje jezikov znotraj svojih meja, četudi ti jeziki niso ogroženi drugod po Evropi;
36. poudarja pomen uporabnih spletišč z informacijami o programih Evropske unije, iz katerih se lahko financirajo projekti za spodbujanje ogroženih jezikov, ter poziva Komisijo, naj objavi razpis za projekt posodobitve teh spletišč z novimi programi za obdobje 2014–2020 in posreduje več informacij na to temo, zlasti ustreznim jezikovnim skupnostim;
37. naroči svojemu predsedniku naj posreduje to resolucijo Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

P7_TA(2013)0351

Pravice Parlamenta pri postopku imenovanja prihodnjih izvršilnih direktorjev Evropske agencije za okolje

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 s priporočili Komisiji o pravicah Parlamenta pri postopku imenovanja prihodnjih izvršilnih direktorjev Evropske okoljske agencije – sprememba člena 9 Uredbe (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju (2013/2089(INL))

(2016/C 093/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 9 Uredbe (ES) št. 401/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju skupne izjave Evropskega parlamenta, Sveta EU in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah z dne 19. julija 2012,
- ob upoštevanju skupnega pristopa za decentralizirane agencije EU, priloženega skupni izjavi, z dne 19. julija 2012,
- ob upoštevanju členov 42 in 48 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A7-0264/2013),

⁽¹⁾ UL L 126, 21.5.2009, str. 13.

Sreda, 11. september 2013

A. ker Uredba (ES) št. 401/2009 ne vsebuje določbe, ki bi Evropskemu parlamentu podeljevala formalno pravico, da postavlja vprašanja kandidatu, ki je bil izbran za izvršnega direktorja Evropske agencije za okolje;

1. zahteva, da Komisija na podlagi člena 192(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije čim prej predloži predlog akta o spremembi Uredbe (ES) št. 401/2009 glede postopka imenovanja izvršnega direktorja Evropske agencije za okolje, pri čemer naj upošteva podrobna priporočila iz Priloge k temu dokumentu;
2. potrjuje, da ta priporočila spoštujejo temeljne pravice in načelo subsidiarnosti;
3. meni, da zahtevani predlog ne bo imel finančnih posledic;
4. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo in priložena podrobna priporočila posreduje Komisiji in Svetu ter Evropski agenciji za okolje.

PRILOGA K RESOLUCIJI

PODROBNA PRIPOROČILA ZA PRIPRAVO UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O SPREMEMBI UREDBE (ES) ŠT. 401/2009 O EVROPSKI AGENCIJI ZA OKOLJE IN EVROPSKEM OKOLJSKEM INFORMACIJSKEM IN OPAZOVALNEM OMREŽJU GLEDE POSTOPKA IMENOVANJA IZVRŠNEGA DIREKTORJA

A. NAČELA IN CILJI ZAHTEVANEGA PREDLOGA

1. Namen tega predloga je postopek imenovanja izvršnega direktorja Evropske agencije za okolje uskladiti s postopki, ki se uporabljajo za imenovanje izvršnih direktorjev drugih agencij, kot so Evropska agencija za kemikalije, Evropska agencija za zdravila in Evropska agencija za varnost hrane, in zlasti podeliti Evropskemu parlamentu formalno pravico, da kandidata, ki ga je za ta položaj izbral upravni odbor Evropske agencije za okolje, zasliši pred njegovim imenovanjem.

B. BESEDILO ZAHTEVANEGA PREDLOGA

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 401/2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju glede postopka imenovanja izvršnega direktorja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju zahteve Evropskega parlamenta, naslovljene na Evropsko komisijo ⁽¹⁾,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

⁽¹⁾ UL ...

Sreda, 11. september 2013

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Prvi pododstavek člena 9(1) Uredbe (ES) št. 401/2009 o Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju ⁽³⁾ ne vsebuje določbe, ki bi Evropskemu parlamentu podeljevala formalno pravico, da kandidata, ki je bil izbran za izvršnega direktorja Evropske agencije za okolje, zasliši pred njegovim imenovanjem.
- (2) V skladu z Okvirnim sporazumom o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo ⁽⁴⁾ bi se morali kandidati za mesto izvršnega direktorja regulativnih agencij udeležiti predstavitev v parlamentarnih odborih.
- (3) Uredba (ES) št. 401/2009 je kodificirana različica Uredbe Sveta (EGS) št. 1210/90 z dne 7. maja 1990 o ustanovitvi Evropske agencije za okolje in Evropskega okoljskega informacijskega in opazovalnega omrežja ⁽⁵⁾. Od začetka veljavnosti navedenega akta je bila v druge uredbe o ustanovitvi drugih agencij, kot na primer v Uredbo (ES) št. 1907/2006 ⁽⁶⁾ o Evropski agenciji za kemikalije, Uredbo (ES) št. 726/2004 ⁽⁷⁾ o Evropski agenciji za zdravila in Uredbo (ES) št. 178/2002 ⁽⁸⁾ o Evropski agenciji za varnost hrane, vključena določba, da se kandidat, ki ga izbere upravni odbor Agencije, povabi, naj da izjavo pred Evropskim parlamentom in odgovarja na vprašanja poslancev Parlamenta.
- (4) Uveljavljena praksa je, da je kandidat, ki ga za položaj izvršnega direktorja izbere upravni odbor Evropske agencije za okolje, nemudoma povabljen na predstavitev pred pristojnim odborom Evropskega parlamenta.
- (5) Za razliko od novejših uredb o ustanovitvi drugih agencij, kot na primer Evropske agencije za kemikalije, Evropske agencije za zdravila in Evropske agencije za varnost hrane, člen 9 Uredbe (ES) št. 401/2009 tudi ne določa, da bi morala Komisija kandidata na položaj izvršnega direktorja Evropske agencije za okolje izbrati po razpisu za zbiranje ponudb, objavljenem v Uradnem listu Evropske unije in drugem periodičnem tisku ali na spletu.
- (6) Zato je zlasti glede pravic Evropskega parlamenta treba postopek imenovanja prihodnjih izvršnih direktorjev Evropske agencije za okolje uskladiti s postopki imenovanja izvršnih direktorjev drugih agencij.

⁽¹⁾ UL ...

⁽²⁾ UL ...

⁽³⁾ UL L 126, 21.5.2009, str. 13.

⁽⁴⁾ UL L 304, 20.11.2010, str. 47.

⁽⁵⁾ UL L 120, 11.5.1990, str. 1.

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

⁽⁷⁾ Uredba (ES) št. 726/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o postopkih Skupnosti za pridobitev dovoljenja za promet in nadzor zdravil za humano in veterinarsko uporabo ter o ustanovitvi Evropske agencije za zdravila (UL L 136, 30.4.2004, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

Sreda, 11. september 2013

(7) Uredbo (ES) št. 401/2009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Sprememba Uredbe (ES) št. 401/2009

V členu 9(1) Uredbe (ES) št. 401/2009 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Agencijo vodi izvršni direktor, ki ga imenuje upravni odbor s seznama kandidatov, ki jih predlaga Komisija na podlagi razpisa za zbiranje ponudb, objavljenega v *Uradnem listu Evropske unije* in drugem periodičnem tisku ali na spletnih straneh. Mandat izvršnega direktorja traja pet let in se lahko enkrat obnovi.

Pred imenovanjem se kandidata, ki ga izbere upravni odbor, čim prej povabi, naj da izjavo pred Evropskim parlamentom in odgovarja na vprašanja poslancev Parlamenta.

Kandidat pred predstavitvijo, ki poteka pred Odborom za okolje, javno zdravje in varnost hrane, pripravi pisni načrt, v katerem predstavi strategijo svojega petletnega mandata.“

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

P7_TA(2013)0364

Izvajanje strategije EU za mlade za obdobje 2010–2012

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o izvajanju strategije EU za mlade za obdobje 2010–2012 (2013/2073(INI))

(2016/C 093/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju u sporočila Komisije z dne 10. septembra 2012 z naslovom „Osnutek skupnega poročila Sveta in Komisije za leto 2012 o izvajanju prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (strategija EU za mlade za obdobje 2010–2018)“ (COM(2012)0495) in ustreznega delovnega dokumenta služb Komisije (SWD(2012) 0256),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. maja 2010 o strategiji EU za mlade – vlaganje v mlade ter krepitev njihove vloge in položaja ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ UL C 161 E, 31.5.2011, str. 21.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju členov 165 in 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju predloga Komisije z dne 23. novembra 2011 o Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa „Erasmus za vse“ – Program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport (COM(2011)0788),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. novembra 2012 z naslovom „Ponovni razmislek o izobraževanju: naložbe v spretnosti za boljše socialno-ekonomske rezultate“ (COM(2012)0669),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. septembra 2010 z naslovom „Pobuda Mladi in mobilnost za izkoriščanje potenciala mladih pri doseganju pametne, trajnostne in vključujoče rasti v Evropski uniji“ (COM(2010)0477),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. aprila 2009 z naslovom „Strategija EU za mlade – vlaganje v mlade in krepitev njihove vloge in položaja: prenovljena odprta metoda koordinacije za obravnavo izzivov in priložnosti za mlade“ (COM(2009)0200) in ustreznega delovnega dokumenta služb Komisije (SEC(2009)0549),
 - ob upoštevanju predloga Komisije z dne 5. decembra 2012 z naslovom „K okviru za kakovost pripravništev –Druga faza posvetovanja s socialnimi partnerji na ravni EU“ (COM(2012)0728),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. decembra 2010 z naslovom „Evropska platforma proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo“ (COM(2010)0758),
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 12. maja 2009 o strateškem okviru za evropsko sodelovanje pri izobraževanju in usposabljanju („ET 2020“) ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o pobudi Mladi in mobilnost: okvir za izboljšanje sistema splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje in mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter Odbora za regionalni razvoj (A7-0238/2013),
- A. ker prihodnost Evrope temelji na njeni zmožnosti, da izkoristi potencial mladih;
- B. ker je kriza privedla do porasta negotovih oblik zaposlitve mladih, saj zaposlitev za določen čas, zaposlitev s krajšim delovnim časom ter neplačano delo zelo pogosto nadomeščajo obstoječa delovna mesta;
- C. ker je povprečna stopnja brezposelnosti mladih v EU februarja 2013 bila 23,5 %; ker leta 2011 7,5 milijona mladih v starosti od 15 do 24 let in 6,5 milijona mladih v starosti od 25 do 29 let ni bilo niti zaposlenih, niti vključenih v izobraževanje ali usposabljanje (NEET);
- D. ker so bile leta 2011 gospodarske izgube zaradi izključenosti mladih s trga dela ocenjene na 153 milijard EUR, kar ustreza 1,2 % BDP Evropske unije ⁽³⁾;
- E. ker so mladi sestavni del družbe in jih je kot take treba priznati, ker še vedno obstajajo neenakosti in različne vrste diskriminacije, ki močno vplivajo na življenje mladih in njihov poznejši razvoj v družbi;

⁽¹⁾ UL C 119, 28.5.2009, str. 2.

⁽²⁾ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 77.

⁽³⁾ Eurofound (2012), NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe (NEET – Mladi, ki niso zaposleni ter se ne izobražujejo ali usposabljaajo: značilnosti, stroški in odzivi politike v Evropi), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Sreda, 11. september 2013

- F. ker vztrajna gospodarska kriza zelo negativno vpliva na življenje mladih, kar zadeva njihovo blaginjo, socialno vključenost, zaposlovanje, dostop do stanovanj, zdravje, izobraževanje in usposabljanje, kulturne dejavnosti, prosti čas in šport, ter vodi k pomanjkanju priložnosti za mlade v EU, kakršnega še ni bilo; ker v pomembnem delu Evrope obstaja resno tveganje za nastanek „izgubljene generacije“; ker te zaskrbljujoče razmere zahtevajo nujne ukrepe, politike in dejanja, pa tudi strukturne reforme; ker lahko vedno slabše gospodarske razmere, zlasti v državah, ki jih je kriza močno prizadela, mlade pahnejo v neprostoovoljno migracijo, kar se lahko izrazi v obliki množičnega „bega možganov“, ki srednjeročno in dolgoročno zmanjšuje možnosti države izvora za rast, razvoj in inovacije;
- G. ker je več držav članic kot odgovor na gospodarsko krizo uvedlo varčevalne ukrepe, vključno z velikimi rezi v javno porabo za izobraževanje, usposabljanje in programe vseživljenjskega učenja; ker ti ukrepi škodljivo vplivajo še posebej na zaposlovanje mladih v določenih državah članicah, zlasti v južni Evropi, kar v večini primerov vodi v znaten beg možganov iz teh regij in tako še pogloblja neenakosti v EU;
- H. ker je treba obstoječe orodje na ravni EU dodatno razviti, da bi se lahko spopadli z izzivi, s katerimi se sooča nova generacija, kar ne izključuje nadaljnjih izboljšav teh orodij; ker doslej na tem področju ni bilo storjenega veliko; ker je strategija EU za mlade celovit okvir in jo morajo države članice v celoti izkoristiti;
- I. ker je število oseb, ki niso zaposlene in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, po vsej EU nevarno naraslo; ker je stopnja brezposelnosti med mladimi v nekaterih državah članicah nesprejemljivo visoka, povprečne stopnje brezposelnosti po vsej Uniji pa dosegajo rekordno visoke vrednosti; ker so dejanske številke lahko prikrite zaradi močnega porasta izseljevanja med mladimi, postanejo pa še bolj zaskrbljujoče, če upoštevamo negotove pogoje zaposlitev in neprijavljeno delo, in ker se obdobje trajanja brezposelnosti nenehno podaljšuje;
- J. ker se mlade ženske še vedno soočajo z izjemno težkimi pogoji na trgu dela in brez dvoma predstavljajo večino zaposlenih za krajši delovni čas ter začasnih delavcev;
- K. ker je bil leta 2011 gospodarski učinek izključenosti mladih s trga dela, izobraževanja in usposabljanja ocenjen na izgubo 153 milijard EUR, kar ustreza 1,2 % BDP EU ⁽¹⁾; ker to predstavlja resno družbeno in gospodarsko breme;
- L. ker gospodarska kriza v EU vodi do povečanja revščine in socialne izključenosti, kar zlasti prizadene mlajše generacije; ker učinek krize mladim preprečuje, da bi zaživel samostojno življenje, ter v skrajnih primerih povzroča podhranjenost in duševne težave;
- M. ker je v Evropi stopnja brezposelnosti med mladimi do 25. leta starosti marca 2013 dosegla 23,5 % in ker zaradi neuklajenosti kvalifikacij ostaja nezasedenih več kot dva milijona delovnih mest, zlasti v sektorju informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter v zdravstvenem sektorju; pozdravlja pobudo Komisije „Panorama EU za znanja in spretnosti“;
- N. ker je geografsko neuklajenost ponudbe delovnih mest ter spretnosti in znanj in povpraševanja po njih mogoče opaziti tako v državah članicah kot med njimi;
- O. ker imajo številni mladi neformalno, začasno in negotovo zaposlitev, ki ni povezana z njihovimi kvalifikacijami in poklicnimi cilji, ter nimajo jasne dolgoročne perspektive; ker številni nimajo možnosti za pridobitev znanj, spretnosti in samozavesti, potrebnih za poklicno napredovanje;

⁽¹⁾ Eurofound (2012), NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe. Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Sreda, 11. september 2013

- P. ker se mladi soočajo z vse večjimi težavami pri prehodu iz izobraževanja v zaposlitev zaradi razkoraka med razpoložljivimi izobraževalnimi programi in trgom dela; ker so pobude za vseživljenjsko učenje in medgeneracijski projekti uporabna orodja, s katerimi je mogoče mlade po vsej EU opremiti z znanji in veščinami, potrebnimi za vstop na trg dela;
- Q. ker so mladi, ženske, invalidi in priseljenci med tistimi demografskimi skupinami, ki so nezadostno zastopane v populaciji podjetnikov, zlasti med ustanovitelji novih podjetij;
- R. ker je osebni in socialni razvoj mladih prav tako pomemben kot njihov akademski in strokovni razvoj; ker mladi igrajo dejavno vlogo v socialni infrastrukturi držav članic in so bistveni za trajnostne in dinamične skupnosti;
- S. ker je treba v državah članicah izboljšati razvoj širokopasovnih storitev, da se zagotovijo šole z digitalno opremo;
- T. ker odprti izobraževalni viri izboljšajo kakovost, dostopnost in enakost izobraževanja ter omogočajo interaktiven, kreativen, prožen in posamezniku prilagojen učni proces z uporabo informacijsko-komunikacijskih tehnologij in novih tehnologij; ker odprto izobraževanje s podpiranjem vseživljenjskega učenja izboljša ohranjanje zaposljivosti;
- U. ker je uporaba novih tehnologij in platform družbenih medijev pomembno sredstvo za pomoč mladim in izboljšanje njihovih zmožnosti za sodelovanje v družbi ter vplivanje na politične in družbene procese;
- V. ker zaradi gospodarskih in socialnih težav, ki se zaradi varčevalno usmerjenega odgovora EU na krizo še poglobljajo, med državljani narašča evroskepticizem; ker so mladi najbolj ranljiv segment družbe;
- W. ker lahko učinkovita mladinska politika prispeva k razvoju državljanske zavesti med mladimi, kar je izjemno pomembno za njihovo individualno emancipacijo in sodelovanje v družbi v vlogi dejavnih državljanov;
- X. ker bi bilo treba strukturirani dialog obravnavati kot prvi korak k vzpostavitvi učinkovitega in uspešnega dialoga med mladimi, mladinskimi organizacijami ter nacionalnimi institucijami in institucijami EU, ki ga je treba nenehno izboljševati in razvijati;

Ocena učinkovitosti Strategije EU za mlade

1. pozdravlja sporočilo Komisije o izvajanju prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (Strategija EU za mlade za obdobje 2010–2018);
2. opozarja na predlog Komisije, da bi bilo treba v okviru sedanjih pogajanj o novem večletnem finančnem načrtu povečati sredstva za politiko na področju mladih in politiko izobraževanja, da bi se lahko spopadli s sedanjimi in prihodnjimi izzivi; poudarja, da je komunikacija med projektnimi skupinami na področju mladih bistvena in jo je treba spodbujati, prav tako pa tudi komunikacijo o sprejetih ukrepih in dosedanjih rezultatih;
3. meni, da so proračunska sredstva, namenjena boju proti brezposelnosti med mladimi v prihodnjem večletnem finančnem okviru, v višini 6 milijard EUR nezadostna in bi jih bilo treba v pogajanjih znatno povečati;
4. poziva Svet, naj se še bolj osredotoči na mlade in jih obravnava kot prednostno nalogo, ki bo vključena v vse programe EU v prihodnjem večletnem finančnem okviru;
5. obžaluje, da ambicioznim napovedim Evropskega sveta glede zaposlovanja mladih niso sledile enakovredne finančne zaveze; ugotavlja, da je bil velik delež svežnja rasti, napovedanega leta 2012, sestavljen iz delnih prerazporeditev strukturnih sredstev, ki so že bila obljubljena in dodeljena;

Sreda, 11. september 2013

6. obžaluje razdvojenost Sveta, ki po eni strani zagovarja dodatna sredstva za mlade, po drugi pa odlaša s pogajanjem o plačilih v zvezi s spremembo proračuna za leto 2013, s čimer ogroža plačilo štipendij za udeležbo v programu Erasmus; poziva Svet, naj sprejme bolj učinkovit pristop in ne povečuje razlik med odobritvami plačil in odobritvami za prevzem obveznosti v vsakem letnem proračunu;
7. vidi odprto metodo koordinacije kot primerno sredstvo za odločanje o mladinski politiki; ponovno poudarja poziv k tesnejšemu sodelovanju med institucijami EU pri vprašanjih v zvezi z mladimi; poziva k obsežnejšemu vključevanju Evropskega parlamenta; poudarja, da morajo države članice odprto metodo koordinacije izvajati z močno politično voljo, da bi dosegle čim boljše rezultate;
8. je razočaran, da je bil kljub pozivu državam članicam k posebnim ukrepom v prvem obdobju Strategije EU za mlade dosežen zelo majhen napredek; ugotavlja, da so se v številnih primerih razmere še poslabšale, v mnogih državah članicah pa ni vzpostavljena nikakršna posebna strategija za mlade;
9. je seznanjen z učinkom prvega cikla strategije EU za mlade (2010-2012); poudarja, da je okvir za medsektorsko sodelovanje Komisije, držav članic in ustreznih deležnikov dobro izhodišče, vendar ga je treba v prihodnosti okrepiti z izboljšanim dostopom do zaposlovanja, izobraževanja in usposabljanja, kar bo zmanjšalo revščino in izključenost, hkrati pa bi bilo treba z medsektorskim pristopom širiti prakse v ustrezne sektorje;
10. poudarja pomembnost strukturiranega dialoga; poziva Komisijo in države članice, naj razvijajo ta koncept in zagotovijo smiselno in dosledno spremljanje priporočil, ki jih pripravljajo mladi z ustreznimi ministrstvi in institucijami; nadalje predlaga, naj se vzpostavi neposreden stik z mladinskimi organizacijami in neorganiziranimi posamezniki na lokalni in regionalni ravni tako, da se zagotovi, da se sliši tudi njihov glas in da udejanjanje politike vodi k pozitivnemu razvoju in povečanju vloge mladih;
11. meni, da je mogoče razvoj jasnih in uporabniku prijaznih kazalnikov v zvezi s položajem mladih in mladinsko politiko še izboljšati, zlasti v zvezi s samostojnostjo in sodelovanjem mladih, da bi bolje ocenili učinke ukrepov, ki se izvajajo v okviru Strategije EU za mlade;
12. poziva država članice, naj izdajo na znanju in dokazih temelječa poročila o socialnem položaju in življenjskih razmerah mladih ter pripravijo nacionalne načrte in jih dosledno izvajajo;
13. poudarja, da bi bilo treba od zgodnjega otroštva naprej posvečati posebno pozornost ranljivim skupinam z visoko stopnjo tveganja za socialno izključenost, tudi osebam, ki niso zaposlene, se ne izobražujejo ali usposablajo, ter prikrajšani mladini, in sicer s spodbujanjem njihove dejavne udeležbe v družbi;
14. priznava potrebo po medsektorskem in uravnoteženem pristopu k osmim področjem ukrepanja v Strategiji EU za mlade; poziva k temu, da se v času krize mladinsko politiko opredeli kot prednostno nalogo, ki jo zaznamujejo in oblikujejo glas in cilji mladih;

Izzivi za prihodnje obdobje

Izobraževanje, usposabljanje, inovacije in financiranje

15. pozdravlja novi program EU za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport; poudarja potrebo po zanesljivem financiranju tega programa ter po ločenem poglavju in posebnem dodeljevanju proračunskih sredstev za področje mladih;
16. poudarja, da bi morali države članice in podjetja več vlagati v ustrezne spretnosti in napraviti usposabljanje bolj raznoliko, da bi bilo v skladu s povpraševanjem po delavcih, zlasti na področju tehnologije, in sicer tako, da bi sestavili prožnejše učne načrte, ki bi vsebovali podjetništvo in medpredmetna znanja in veščine ter bi bili tako bolj prilagojeni za prihodnji razvoj trga dela; poudarja pomen povečanja mobilnosti mladih, zlasti z zgodnjim učenjem tujih jezikov; poziva države članice, naj vzpostavijo dualno poklicno izobraževanje in usposabljanje, ki je učinkovit način povezovanja izobraževalnih zahtev z zahtevami na trgu dela ter zmanjševanja brezposelnosti mladih;

Sreda, 11. september 2013

17. poziva države članice, naj zagotovijo popolno prenosljivost pridobljenih socialnih pravic, da ne bi ogrozili socialne varnosti mobilnih mladih delavcev;
18. poudarja koristi trikotnika znanja in poziva države članice, naj sprejmejo več pobud in okrepijo sodelovanje med vsemi stranmi trikotnika ter tako zagotovijo, da bo lahko medsebojno vplivanje raziskav, izobraževanja in inovacij pripomoglo k razvoju delovnih mest in k rasti;
19. priznava, da je novi program „Obzorje 2020“ primerni okvir za pospeševanje raziskav, inovacij in odličnosti v znanosti; vendar opozarja, da krčenje porabe za izobraževanje v nekaterih državah članicah ogroža njegove cilje; poziva države članice, naj določijo ključne prednostne naloge v okviru programa in ga v celoti izkoristijo;
20. poziva Komisijo in države članice, naj pregledajo in predlagajo metode za povečanje inovativnosti v nacionalnih učnih načrtih na šolski ravni;
21. poziva države članice, naj okrepijo poklicno usposabljanje, usmerjanje ter vajeništvo in pripravništvo in odpravijo čezmejne omejitve zanje, da bi bila tako ta oblika izobraževanja bolj cenjena na podlagi enakosti, bi se povečala njena povezanost z drugimi izobraževalnimi potmi z vidika vseživljenjskega učenja ter bi bila bolj usklajena s ponudbo in povpraševanjem po na delu temelječem usposabljanju za mlade, s čimer bi se izboljšali mobilnost in zaposljivost, zlasti v obmejnih regijah;
22. poudarja pomen reševanja geografskih neskladij med ponudbo delovnih mest in povpraševanjem po njih v državah članicah in med njimi, še posebej s prenovo Evropskega portala za zaposlitveno mobilnost (EURES), da bi izboljšali zaposlitvene možnosti mladih;
23. poudarja, da so pomembna strateška vlaganja iz strukturnih skladov EU v regionalni razvoj, konkurenčnost in ustvarjanje kakovostnega vajeništva, pripravništva ter trajnostnih in obstojnih delovnih mest, ki bodo mladim nudili kar največ priložnosti za zaposlitev, pri čemer se bodo spoštovale pravice delavcev v vsaki državi članici, tako da bo mogoče bistveno zmanjšati negotovost zaposlitev in tveganje za revščino; poudarja tudi, da je, kjer je to primerno, pomembna diverzifikacija gospodarstva v sektorje z visoko dodano vrednostjo in da se je treba bolj osredotočiti na podeželska in prikrajšana območja;
24. meni, da je za spopadanje z brezposelnostjo med mladimi bistvena udeležba regionalnih in lokalnih oblasti pri oblikovanju in izvajanju ustrezne mešanice politik;
25. meni, da bi bilo mogoče sedanjo visoko stopnjo brezposelnosti v nekaterih državah članicah preprečiti z intenzivnimi nacionalnimi in regionalnimi strategijami za spodbujanje podjetij k zaposlovanju mlade delovne sile;
26. ugotavlja, da imajo poleg strategij zaposlovanja Unije tudi mesta in regije pomembno vlogo pri ocenjevanju lokalnih trgov dela, oceni njihovih potreb in prilagajanju programov mladim, ter poudarja, da so mladi za svoje skupnosti pomembni, tudi za otoške in najbolj oddaljene regije; poziva lokalne in regionalne oblasti, naj spodbujajo aktivno državljanstvo in zagotovijo, da bodo predstavniki mladih ali združenj mladih sodelovali pri različnih pobudah, ki jih predlaga Evropska unija;
27. poudarja pozitivno vlogo, ki jo igrajo odprto izobraževanje in odprte univerze v procesu učenja in pri opremljanju študentov, vključno z mlajšimi odraslimi, z novimi veščinami, ki bodo ključne v boju proti brezposelnosti; poudarja, da je vseživljenjsko učenje dinamičen način učenja, ki obravnava trenutne potrebe in interese udeležencev;
28. poudarja pomen pridobivanja medpredmetnih znanj in veščin, kot so znanja in veščine IKT, vodenja, kritičnega mišljenja in tujih jezikov, tudi s študijem v tujini, da bi izboljšali možnosti mladih na trgu dela in njihovo prilagodljivost prihodnjim razmeram na trgu dela;

Sreda, 11. september 2013

29. poudarja pomen priložnostnega in neformalnega učenja za razvijanje vrednot, sposobnosti ter znanja in veščin mladih kot tudi za pridobivanje znanja o državljanstvu in demokratični udeležbi; poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo sistem za vzajemno priznavanje usposobljenosti, pridobljene z neformalnim in priložnostnim učenjem, prostovoljstvom, pripravništvom in delom v korist kupnosti, ter zagotovijo podporo za takšne dejavnosti v okviru novih programov za izobraževanje, mladino in državljanstvo;

30. meni, da je še prostor za razvijanje vzajemnega učenja na področju izobraževanja in usposabljanja kot sredstva za spodbujanje izmenjave dobrih praks med državami članicami;

31. pozdravlja nedavne zaveze držav članic in Sveta, da bodo sprožili nove pobude za mlade z natančnimi ukrepi financiranja; poziva Svet, naj podobne politike sproži v vseh državah članicah pod okriljem načrta „New Deal“ za mlade;

32. poudarja potrebo po spodbujanju žensk, naj se lotevajo poklicev, ki na splošno veljajo za tipično „moške“, zlasti na področju informacijskih tehnologij;

33. meni, da bi z zgodnjim ukrepanjem in proaktivnimi politikami trga dela prešli z zdravljenja simptomov večgeneracijske prikrajšanosti na prepoznavanje in obvladovanje tveganj v rani mladosti, da bi preprečili brezposelnost in olajšali ponovno vključevanje; posebej opozarja na tiste, ki so najbolj potisnjeni ob rob in jim najbolj grozi brezposelnost;

34. opozarja na težave neenakosti na šolski ravni, izostajanja od pouka in posameznikov, ki zgodaj opustijo šolanje; poudarja pomen večjega financiranja za zagotovitev enakega dostopa do izobraževanja in za zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja; opozarja na potrebo po izboljšanju povezav in sodelovanja med akterji v izobraževanju, poklicnem usposabljanju ter mladinskem delu; poziva k prožnim učnim usmeritvam na nacionalni ravni in ravni EU;

35. ugotavlja, da je prehod z izobraževanja na zaposlitev posebej pomemben trenutek za mlade, saj začetek njihove poklicne poti močno vpliva na njihov nadaljnji razvoj; v zvezi s tem poudarja pomembno vlogo, ki jo lahko ima razvoj v zgodnjem otroštvu, da se prekine začarani medgeneracijski krog nizke stopnje izobrazbe prikrajšanih otrok; poziva države članice, naj izboljšajo svoje službe za svetovanje in usmerjanje v zgodnjem otroštvu, da bi povečali sposobnost mladih za sprejemanje zavestnih odločitev o svoji prihodnji poklicni poti ter jim tako olajšali pridobivanje potrebnih veščin in iskanje zaposlitve, ki ustreza potrebam trga dela; poudarja, da so v sektorjih, kot so zeleno gospodarstvo, zdravstvo, socialne storitve ter informacijske in komunikacijske tehnologije, priložnosti za ustvarjanje delovnih mest;

36. poudarja pomen izboljšanja politik, katerih cilj je lajšanje prehoda iz izobraževanja v zaposlitev, z zagotavljanjem kakovostnega vajeništva in pripravništva;

37. poziva države članice, naj se usmerijo na mlade, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljaajo, da bi jim ponudile kakovostno učenje in usposabljanje, s katerim bi lahko pridobili znanje, veščine in izkušnje, potrebne za vstop v delovno razmerje, kar bi za nekatere vključevalo tudi lajšanje ponovnega vstopa v izobraževalni sistem;

38. poziva k namenjanju posebne pozornosti populaciji mladih zapornikov, da bi jim olajšali ponovno vključitev v družbo;

39. poziva Komisijo, naj okrepi obstoječo vodilno pobudo „Mladi in mobilnost“ z novimi slogani, kot sta „Brez izključevanja mladih iz izobraževanja“ in „Brez izključevanja mladih s trga dela“;

40. opozarja, da obstaja tveganje, da bodo nekatere države članice izgubile svoje nadarjene mlade, in da obstaja možnost bega možganov; poudarja, da lahko to ogrozi ožvitev gospodarstva in zagotovitev trajnostne rasti v teh državah članicah; poziva Komisijo in Svet, naj to v celoti upoštevata pri predlaganju in izvajanju politik v prihodnosti;

Sreda, 11. september 2013

41. poudarja, da lahko ustvarjalni sektor mladim ponudi dodatne in nove priložnosti, da razvijejo svojo nadarjenost, znanje in veščine; spominja Komisijo in države članice, da nove tehnologije krepijo ustvarjalnost mladih;

42. poudarja, da v Evropi kultura predstavlja pomemben delež BDP, in poziva države članice, naj še naprej podpirajo pobude za spodbujanje trajnih delovnih mest za mlade v tem sektorju;

Zaposlovanje mladih in podjetništvo

43. poudarja pomen socialne, ekonomske in teritorialne kohezije Evropske unije iz člena 174 PDEU pri doseganju ciljev strategije EU za mlade, med katere sodijo ustvarjanje več enakih priložnosti za vse mlade, spodbujanje socialnega vključevanja in solidarnosti za vse mlade, zmanjšanje tveganja revščine ter povečanje deleža zaposlenega prebivalstva, in sicer ob upoštevanju trenutnih ukrepov za zmanjšanje dolga, vse večje brezposelnosti med mladimi ter razlik v stopnji zaključene izobrazbe in usposobljenosti;

44. poziva države članice, naj v celoti izkoristijo strukturne sklade EU za obdobje 2007–2013, zlasti Evropski socialni sklad; poziva Komisijo, naj redno obvešča Parlament o napredku držav članic;

45. poziva Komisijo in države članice, naj zberejo vsa sredstva, ki so na voljo zlasti v okviru strukturnih skladov, za program, ki bi spodbudil naložbe v usposabljanje in delovna mesta, da se zniža nesprejemljivo visoka stopnja brezposelnosti med mladimi in se spodbudi ustanavljanje podjetij pri mladih s podjetniškimi pobudami; pozdravlja pobudo za zaposlovanje mladih ter spodbuja države članice in regije, naj v celoti izkoristijo sredstva Evropskega socialnega sklada in posebna sredstva;

46. pozdravlja pobudo EU za program jamstva za mlade, ki naj se razširi tudi na mlade pod 30. letom starosti in ki bi jim moral dati spretnosti, ki so potrebne na trgu dela s katerimi bi se jim zagotovile kakovostne, pomembne in ustrezne priložnosti; poziva države članice, naj se zavežejo, da bodo program uvedle učinkovito in hitro ter da bodo v celoti izkoristile priložnosti, ki jih nudi novi sklad z zaposlovanje mladih, ki je na voljo v novem večletnem finančnem okviru; poudarja, da je treba za pobudo zagotoviti dovolj finančnih sredstev prek Evropskega socialnega sklada in drugih preteklih in prihodnjih strukturnih skladov EU; meni, da je proračun, ki ga je Svet določil za sedemletno obdobje, nezadosten;

47. vendar poudarja, da program jamstva za mlade ne more nadomestiti strukturnih prizadevanj in reform, s katerimi je treba izobraževalne sisteme in trge dela v nekaterih državah članicah pripraviti na izzive prihodnosti;

48. poziva Komisijo, naj zagotovi spodbude in tehnično podporo mladim pri ustanavljanju lastnih podjetij v skladu s sloganom „če ne najdeš službe, si jo preprosto ustvari“;

49. predlaga krepitev podjetniškega duha med mladimi z lajšanjem dostopa do mikrokreditov in mikrofinančnih instrumentov;

50. meni, da se fiskalna konsolidacija ne sme izvajati na način, ki bi zmanjševal število delovnih mest za mlade; poziva države članice, naj zagotovijo več spodbud v prid kakovostne zaposlitve za mlade, kot so davčne olajšave in olajšave na prispevke za socialno varnost, ter z vzpostavitvijo ustrezne zakonodaje na področju trga dela;

51. priznava, da imajo lahko socialna podjetja z vlaganjem v izobraževanje in usposabljanje mladih Evropejcev pomembno vlogo pri spodbujanju kakovostnih delovnih mest ter boju proti revščini in socialni izključenosti.

52. poudarja, da morajo države članice zagotoviti varnostno mrežo za primer neuspeha novoustanovljenih podjetij; poziva jih, naj odpravijo odvečne postopke;

Sreda, 11. september 2013

Nove tehnologije in družbeni mediji

53. poziva Komisijo, naj začne izvajati raziskavo za spremljanje vpliva novih tehnologij in družbenih medijev na življenje mladih;
54. poudarja, da morajo države članice izvajati strategije, ki podpirajo dostop mladih do IKT;
55. poziva Komisijo, naj izkoristi dinamiko družbenih medijev v izobraževanju, usposabljanju in udeležbi mladih, da bi povečala zaposljivost in okrepila podjetništvo, inovacije in kulturo;
56. poudarja potrebo po zaščiti mladih pred vsemi oblikami zlorabe, vključno z napadi na spletu in zlorabami osebnih podatkov in podatkov o zdravju;
57. poudarja potrebo po izboljšanju komunikacije in koriščenju pobud Komisije za mlade (npr. evropskega mladinskega portala) prek družbenih omrežij in večjega sodelovanja z mladinskimi organizacijami in predstavniki mladih;
58. pozdravlja napovedano sporočilo Komisije „Odpiranje izobraževanja“, katerega cilj je izboljšati učinkovitost, dostopnost in enakost sistemov izobraževanja, usposabljanja in učenja z okrepljenim vključevanjem IKT in novih tehnologij v izobraževanje in usposabljanje; poziva vse države članice, naj podpirajo pobude za odpiranje izobraževanja, na primer z vpeljavo množičnih odprtih spletnih tečajev;

Udeležba mladih in evropsko državljanstvo

59. pozdravlja dejstvo, da je bilo leto 2013 razglašeno za evropsko leto državljanov; poudarja potrebo po večjem vključevanju mladih s spodbujanjem, naj delijo svoje videnje prihodnosti EU;
60. poziva Komisijo, naj še naprej in še bolj podpira evropsko mladinsko izkaznico, da bi mladim po vsej Evropski uniji olajšali dostop do kulture;
61. poudarja bistveni pomen športa, telesne vadbe in družbenih dejavnosti za spodbujanje sodelovanja mladih kot orodij, ki lahko močno vplivajo na lokalne skupnosti in pomagajo pri soočanju mladih s številnimi družbenimi izzivi, kot sta spoprijemanje s socialno izključenostjo in omogočanje mladim, da si pridobijo občutek ponosa in lastne vrednosti; poleg tega poudarja, da telesne in duševne koristi telesne vadbe pripomorejo k pripravljenosti mladih za delo;
62. poudarja, da je pomembno, da EU posreduje jasna sporočila, namenjena mladim, ki jih podpirajo dejanske politike v luči evropskih volitev leta 2014;
63. poziva Komisijo, naj razvije več pobud za krepitev evropskega povezovanja; poziva države članice, naj v učne načrte vključijo programe evropskih študij;
64. poudarja pomembnost uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij, vključno z družbenimi omrežji, s posebnim ciljem poglobljanja udeležbe;
65. poudarja potrebo po razvoju več programov pomoči za obrobne skupine in po zagotavljanju podpore mladinskemu sektorju, da bi razvil lastne komunikacijske strukture in poti, s katerimi bi dosegel več mladih, zlasti tistih, ki jim grozi socialna izključenost;
66. poudarja pomen programa „Mladi v akciji“, ki spodbuja aktivno državljanstvo mladih, razvija solidarnost in spodbuja strpnost med mladimi;
67. poudarja vlogo mladinskih organizacij, ki so glavni kanal za sodelovanje, in prostovoljcev ter poudarja, da je to vlogo treba še bolj okrepiti z mehanizmi podpore, ustreznimi pravnimi okviri ter jasno opredeljenimi pravicami in odgovornostmi, kot je zapisano v Evropski listini o pravicah prostovoljcev; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo politično in finančno podporo za mladinsko delo, zlasti za mladinske organizacije, ki sodelujejo v projektih EU;

Sreda, 11. september 2013

68. meni, da so možnosti mladih za neodvisno življenje najpomembnejša prednostna naloga, ki jo mora obravnavati strategija za mlade v prihodnjem obdobju; zato poziva Komisijo in države članice, naj se pri sodelovanju na področju mladih osredotočijo na njihovo neodvisnost in udejstvovanje vseh mladih v družbi;

Splošna načela

69. poudarja, da je pomembno odpraviti vse oblike diskriminacije med mladimi na podlagi spola, rasne ali etnične pripadnosti, veroizpovedi, invalidnosti, starosti in spolne usmerjenosti;

70. poudarja, da bi moral biti boj proti neenakosti med spoloma in stereotipom sestavni del učinkovite mladinske politike, da bi preprečili in odpravili zlasti nasilje nad ženskami;

71. poudarja, da je treba v družbeni viziji EU mlade obravnavati kot prednostno skupino in jih neposredno vključiti v vizijo ter s tem povečati njihov vpliv, razvoj, blaginjo in socialno vključenost;

72. poudarja potrebo po zagotavljanju učinkovite in posamezniku prilagojene podpore mladim invalidom;

o
o o

73. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

P7_TA(2013)0365

Reševanje brezposelnosti mladih: možnosti za izhod

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o reševanju brezposelnosti mladih: možnosti za izhod (2013/2045(INI))

(2016/C 093/10)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2010 o spodbujanju dostopa mladih na trg dela z okrepitvijo statusa med pripravništvom, delovno prakso in vajeništvom ⁽¹⁾,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Pobuda Priložnosti za mlade“ (COM(2011)0933) ter svoje resolucije z dne 24. maja 2012 o pobudi Priložnosti za mlade ⁽²⁾ in svojega vprašanja Komisiji za ustni odgovor o omenjeni pobudi ⁽³⁾,

— ob upoštevanju sporočila Komisije o izvajanju pobude Priložnosti za mlade (COM(2012)0727),

⁽¹⁾ UL C 351 E, 2.12.2011, str. 29.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0224.

⁽³⁾ O-000106/2012; B7-0113/2012.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju sporočila Komisije o pobudi Mladi in mobilnost (COM(2010)0478),
- ob upoštevanju sklepov Sveta o spodbujanju zaposlovanja mladih za uresničitev ciljev strategije Evropa 2020, sprejetih dne 17. junija 2011 v Luxembourg,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o pobudi za zaposlovanje mladih z dne 7. februarja 2013,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 5. decembra 2012 z naslovom „K okviru za kakovost pripravništev. Druga faza posvetovanja s socialnimi partnerji na ravni EU v skladu s členom 154 PDEU“ (COM(2012)0728),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 5. decembra 2012 za priporočilo Sveta o vzpostavitvi jamstva za mlade (COM(2012)0729),
- ob upoštevanju poročila Eurofonda z dne 13. junija 2012 z naslovom „Youth Guarantee: Experiences from Finland and Sweden“ (Jamstvo za mlade: izkušnje Finske in Švedske),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2013 o jamstvu za mlade ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju političnega dogovora, doseženega v Svetu, z dne 28. februarja 2013 o priporočilu Sveta o vzpostavitvi jamstva za mlade,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. aprila 2009 z naslovom „Strategija EU za mlade – vlaganje v mlade in krepitev njihove vloge in položaja. Prenovljena odprta metoda koordinacije za obravnavo izzivov in priložnosti za mlade“ (COM(2009)0200),
- ob upoštevanju predloga za spremembo predloga Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006 (COM(2011)0607),
- ob upoštevanju izjave članov Evropskega sveta z dne 30. januarja 2012 z naslovom „Za konsolidacijo, ki bo pospeševala rast, in za rast, ki bo ustvarjala delovna mesta“,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2011 o mobilnosti in vključevanju invalidov ter evropski strategiji o invalidnosti 2010-2020 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Evropske listine kakovosti za prakse in vajeništvo, ki jo je razvil Evropski forum mladih skupaj s socialnimi partnerji in drugimi deležniki,
- ob upoštevanju poročila Eurofonda z dne 22. oktobra 2012 z naslovom „NEETs: young people not in employment, education or training: characteristics, costs and policy responses in Europe“ (NEET: Mladi, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje: značilnosti, stroški in odzivi politik v Evropi) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju poročila Eurofonda z dne 21. decembra 2012 z naslovom „Effectiveness of policy measures to increase the employment participation of young people“ (Učinkovitost ukrepov za povečanje zaposlenosti mladih) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju poročila Eurofonda z dne 29. aprila 2011 z naslovom „Pomoč mladim delavcem med krizo: prispevki socialnih partnerjev in javnih organov“ ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0016.

⁽²⁾ UL C 131 E, 8.5.2013, str. 9.

⁽³⁾ Eurofound (2012), NEETs: young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe (NEET: Mladi, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje: značilnosti, stroški in odzivi politik v Evropi), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽⁴⁾ Eurofound (2012), Effectiveness of policy measures to increase the employment participation of young people (Učinkovitost ukrepov za povečanje zaposlenosti mladih), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽⁵⁾ Eurofound (2011), Pomoč mladim delavcem med krizo: prispevki socialnih partnerjev in javnih organov, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013 o vključevanju migrantov, njegovih učinkih na trg dela ter zunanji razsežnosti koordinacije v zvezi s socialno varnostjo v EU ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju poročila Eurofounda z dne 7. februarja 2012 z naslovom „Recent policy developments related to those not in employment, education and training (NEETs)“ (Novejši razvoj politike v zvezi z mladimi, ki niso zaposleni ter se ne izobražujejo ali usposablajo (NEET)) ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju poročila Eurofounda z dne 15. januarja 2013 z naslovom „Active inclusion of young people with disabilities or health problems“ (Aktivno vključevanje mladih z zdravstvenimi težavami ali mladih invalidnih oseb) ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter mnenj Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturo in izobraževanje ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0275/2013),
- A. ker je bilo junija 2013 23,5 % aktivnih mladih brez zaposlitve, pri čemer se stopnja giblje od 10 % ali manj v Avstriji in Nemčiji do več kot 64,2 % v Grčiji in Španiji, kar kaže na izrazite geografske razlike znotraj držav članic in med njimi; ker najnovejši podatki in napovedi kažejo, da se položaj, s katerim se soočajo mladi v nekaterih državah članicah, še naprej slabša;
- B. ker brezposelnost žensk, mlajših od 25 let, še naprej narašča in se je z 18,8 % leta 2009 povečala na 22,1 % leta 2012, po zadnjih razpoložljivih podatkih pa naj bi znašala 22,9 %; ker se vedno bolj širijo obup, samoizključevanje in odtujenost od dela; ker se mlade ženske še vedno soočajo s slabšimi razmerami na trgu dela kot mladi moški in ker se tako izgubi veliko potenciala za gospodarsko rast v Evropi, saj je znanje visokokvalificiranih žensk premalo izkoriščeno;
- C. ker leta 2011 7,5 milijona mladih v starosti od 15 do 24 let in 6,5 milijona mladih v starosti od 25 do 29 let ni bilo zaposlenih in se niso izobraževali ali usposabljali (skupina NEET), med njimi tudi pripadniki ranljivih skupin, kar lahko ima resne osebne in družbene posledice, kot so negotove prihodnje možnosti zaposlitve, revščina in socialna izključenost ali celo psihične in telesne disfunkcije; ker je verjetno, da se bodo te težave v bližnji prihodnosti še povečale in bodo imele hude finančne posledice za sisteme socialne varnosti v državah članicah;
- D. ker so zaradi 14 milijonov mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, potrebna precej večja prizadevanja držav članic in evropskih institucij za ponovno vključitev mladih na trg dela; ker imajo mladi v Evropi različne potrebe, zaradi česar morajo biti ukrepi prilagojeni potrebam posamezne skupine mladih in, če je mogoče, vključevati tudi politike osebnega ocenjevanja;
- E. ker so bile leta 2011 gospodarske izgube zaradi izključenosti mladih s trga dela ocenjene na 153 milijard EUR, kar ustreza 1,2 % BDP EU ⁽⁴⁾; ker ta številka daleč presega ocenjenih 10 milijard EUR, potrebnih za ustvarjanje 2 milijonov novih delovnih mest za mlade ⁽⁵⁾; ker to predstavlja resno in dolgoročno družbeno in gospodarsko breme za celotno EU;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0092.

⁽²⁾ Eurofound (2012), „Recent policy developments related to those not in employment, education and training (NEETs)“ (Novejši razvoj politike v zvezi z mladimi, ki niso zaposleni ter se ne izobražujejo ali usposablajo (NEET)), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg. (<http://www.eurofound.europa.eu/docs/erm/tn1109042s/tn1109042s.pdf>)

⁽³⁾ Eurofound (2013), „Active inclusion of young people with disabilities or health problems“ (Aktivno vključevanje mladih z zdravstvenimi težavami ali mladih invalidnih oseb), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg. (<http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef1226.htm>)

⁽⁴⁾ Eurofound (2012), „NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe“ (Mladi, ki niso zaposleni ter se ne izobražujejo ali usposablajo: značilnosti, stroški in odzivi politike v Evropi). Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽⁵⁾ Avstrijsko Zvezno ministrstvo za delo, socialne zadeve in varstvo potrošnikov, januar 2012.

Sreda, 11. september 2013

- F. ker brezposelnost mladih pomembno prispeva k hitremu naraščanju preseljevanja, ki poteka v mnogih državah članicah; ker sta mobilnost in preseljevanje zelo redko prostovoljna, temveč nujna;
- G. ker so v EU potrebne velike naložbe za ustvarjanje rasti in delovnih mest ter okrepitev povpraševanja na notranjem trgu; ker je za precejšnje izboljšanje kratkoročnih gospodarskih razmer in položaja na trgih dela držav članic potreben naložbeni sveženj v višini 2 % BDP EU; ker bi ta ukrep v prvi vrsti koristil mladim, ki jih je kriza najbolj prizadela;
- H. ker so mladi med gospodarskimi krizami še posebej prikrajšani, bolj kot večina drugih skupin; ker je pričakovati, da se bo sedanja brezposelnost za mnoge mlade spremenila v dolgotrajno brezposelnost, kar pomeni veliko večje tveganje socialne izključenosti; ker ima to zaskrbljujoče posledice za mlade posameznike, jim zmanjšuje samozavest, onemogoča uresničevanje ambicij, zmanjšuje njihove prihodke in karierne obete ter odmika možnosti za vstop v samostojno odraslo življenje, vključno z ustvarjanjem družine, posledično pa tudi za družbo, saj kratkoročno in dolgoročno negativno vpliva na družbeno, gospodarsko in demografsko stanje v Evropi, obenem pa povečuje tveganje za revščino v starosti zaradi nezmožnosti plačevanja socialnih prispevkov v času delovnega življenja;
- I. ker člen 13 Pogodbe ES izrecno pooblašča Skupnost za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti; ker so mlade ženske pri vstopanju na trg dela kljub Direktivi 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu še vedno diskriminirane glede na starost in spol;
- J. ker je kljub visoki splošni ravni brezposelnosti mladih v EU približno 4 milijone delovnih mest⁽¹⁾, ki so zaradi neusklajenosti med ponudbo spretnosti in njihovim povpraševanjem prosta; ker je na nekaterih področjih, kot so IKT ter raziskave in razvoj, trajno in naraščajoče povpraševanje po visoko usposobljenem osebju, ponudbe pa ni;
- K. ker je za izvajanje jamstva za mlade Mednarodna organizacija dela predlagala proračun v vrednosti 21 milijard EUR, kar je 0,5 % celotne potrošnje evroobmočja;
- L. ker se je EU v okviru strategije Evropa 2020 zavezala k dvigu ravni izobrazbe, zmanjšanju stopnje osipa v šolah na manj kot 10 % do leta 2020 in povečanju deleža 30- do 34-letnikov, ki zaključijo terciarno ali enakovredno izobraževanje, na vsaj 40 % ter povečanju deleža zaposlenosti 20- do 64-letnikov na 75 %;
- M. ker se je v krizi zlasti pri mladih povečalo število negotovih delovnih razmerij in ker pogodbe o zaposlitvi za določen čas, delo s skrajšanim delovnim časom in neplačano delo pogosto nadomeščajo veliko število delovnih mest za polni delovni čas;
- N. ker morajo mladi vedno pogosteje opravljati tako neplačana kot plačana pripravništva in ker ima to diskriminatorne učinke na tiste v slabšem finančnem položaju; ker je treba izkoriščanje pripravnikov kot poceni delovne sile prepoznati kot problem in je zato treba opredeliti okvir kvalitativnih meril za pripravništva;
- O. ker so mikro, mala in srednja podjetja, ki so gonilo gospodarske rasti in ustvarjanja delovnih mest ter doseganja ciljev strategije Evropa 2020, zaradi gospodarske krize ukinila več kot 3,5 milijona delovnih mest in znatno zmanjšala zaposlovanje, pri čemer je zapiranje delovnih mest prizadelo vse delavce, najbolj pa mlade;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-380_en.htm?locale=fr

Sreda, 11. september 2013

- P. ker imajo mladi pravico do kakovostne zaposlitve v skladu s svojim znanjem in spretnostmi; ker je taka zaposlitev nadvse pomembna za dostojanstvo in neodvisnost mladih v Evropi;
- Q. ker gospodarska kriza, ki je postala vidna leta 2008, negativno vpliva na povpraševanje in ponudbo na trgu dela, kar močno povečuje negotovost v zvezi z možnostmi za zaposlitev in vse brezposelne sili v boljšo informiranost o možnostih zaposlitve; ker izobraževanje, usposabljanje ter razvijanje znanj in spretnosti večini skupin prikrajšanih oseb, vključno z mladimi invalidi, velikokrat niso dostopni;
- R. ker so se dualni izobraževalni sistemi in študiji, ki združujejo poučevanje v učilnici in poklicno usposabljanje in so uveljavljeni v številnih državah članicah, zaradi poudarka na praktičnih znanjih in spretnostih v krizi izkazali za učinkovite; ker je Komisija večkrat poudarila, da lahko učinkoviti dualni izobraževalni sistemi stalno zagotavljajo kvalificirano delovno silo in nižjo stopnjo brezposelnosti med mladimi;
- S. ker je prehod z izobraževanja na trg dela odločilen trenutek v življenju mladih, ki pomembno vpliva na njihove prihodnje možnosti za kariero, življenjski dohodek in dolgoročen socialni položaj; ker je v tem okviru izobraževalna politika del politike trga dela;
- T. ker gospodarska kriza, ki se je začela leta 2008, negativno vpliva na povpraševanje in ponudbo na trgu dela, kar močno povečuje negotovost v zvezi z možnostmi za zaposlitev in zaradi česar je obravnavanje naložb držav članic v ustvarjanje delovnih mest, usposabljanje in izobraževanje bistveno; ker lahko posledice krize vključujejo tudi porast družbenih konfliktov in nemirov;
- U. ker imajo zavodi za zaposlovanje osrednjo vlogo na trgu dela in morajo zato izpolnjevati visoke standarde kakovosti, ki jih morajo preverjati pristojni organi; ker morajo ti standardi kakovosti in njihovo preverjanje v enaki meri veljati za javne in zasebne zavode za zaposlovanje;
- V. ker utegne biti del rešitve za brezposelnost razvijanje visokokakovostnih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja z visokokvalificiranimi učitelji in vodji usposabljanj, inovativnimi učnimi metodami, visokokakovostno infrastrukturo in zmogljivostmi, visoko ustreznostjo glede na trg dela ter omogočanjem poti do nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja;
- W. ker je med zaposlenimi za določen čas 40 % mladih, obenem pa predstavljajo le 13 % vseh zaposlenih, in ker se vsak peti boji izgubiti službo;
- X. ker je v nekaterih državah članicah opaziti vse večjo vrzel med znanji in spretnostmi diplomantov ter znanji in spretnostmi, ki jih zahteva trg dela;
- Y. ker se potrebe na trgu dela ne bi smele upoštevati na škodo pridobivanja čim širšega začetnega znanja, saj je prav to najboljše zagotovilo za zmožnost prilagajanja otrok nihanjem na trgu dela in nepredvidljivim dogodkom v življenju; ker večina študij dokazuje, da je kakovostno izobraževanje od prvih let šolanja pomembno za preprečevanje zgodnjega osipa in čim boljše vključevanje otrok iz najbolj prikrajšanih socialnih okolij v šolo;
- Z. ker odprti izobraževalni viri izboljšajo kakovost, dostopnost in enakost izobraževanja ter omogočajo interaktiven, ustvarjalen, prožen in posamezniku prilagojen učni proces z uporabo IKT in novih tehnologij; ker odprto izobraževanje krepi trajnostno zaposljivost, saj spodbuja vseživljenjsko učenje;
- AA. ker se šolski učitelji in univerzitetni profesorji srečujejo z izjemnimi izzivi hitro spreminjajočega se svetovnega gospodarskega okolja, kar zahteva razvoj novih znanj in veščin, inovativnih pristopov in sodobnih metod poučevanja, saj so to ključni dejavniki za uspešno izobraževanje in zaposljivost mladih;

Sreda, 11. september 2013

- AB. ker je 60 % diplomantov žensk, vendar pogosto opravljajo dela, za katera se zahteva nižja usposobljenost ali so slabše plačana; ker na mlade ženske vplivajo tudi razlike med spoloma pri zaposlovanju in na drugih področjih, posledica česar je razlika v plačilu (zdaj znaša 16,2 %), pa tudi razlika v pokojnini;
- AC. ker prožnost in negotovost bolj vplivata na zaposlitev žensk kot moških: ker je bilo v tretjem četrtletju 2012 med zaposlenimi za krajši delovni čas, starimi od 15 do 24 let, približno 60 % žensk, med zaposlenimi za določen čas v isti starostni skupini in s terciarno izobrazbo (z diplomo ali podiplomsko izobrazbo), pa je bilo 64 % žensk;
- AD. ker so mlade ženske pri vstopanju na trg dela kljub členu 19 PDEU, Direktivi 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 in Direktivi 2006/54/ES z dne 5. julija 2006 še vedno diskriminirane na podlagi starosti in spola; ker ženske iz ranljivih družbenih skupin, vključno z etničnimi manjšinami, težje dostopajo do uradnega trga dela;
- AE. ker materinstvo pogosto ovira mlade matere pri dostopu do trga dela in torej prispeva k večanju razlik med spoloma na področju zaposlovanja;
- AF. ker je treba ukrepe za zaposlovanje mladih vključiti v dosledno ter v prihodnost in naložbe usmerjeno makroekonomsko strategijo, ki lahko zagotavlja pogoje za ustvarjanje trajnih delovnih mest za 21. stoletje in uspešen prehod iz izobraževanja v zaposlovanje;
1. poudarja, da bi morali biti ukrepi politik EU za povečevanje zaposlovanja mladih usklajeni in se med seboj krepiti ter se zlasti osredotočiti na visokokakovostno (poklicno) izobraževanje, usposabljanje in zagotavljanje delovnih izkušenj in tako mladim omogočiti kakovostno zaposlitev; poudarja, da lahko priložnosti za pravično plačano pripravništvo in prostovoljne dejavnosti v javnem interesu mladim omogočijo, da opravljajo družbeno koristne dejavnosti in pridobivajo delovne izkušnje;
 2. obžaluje, da sedanji krizni ukrepi, usmerjeni v zmanjševanje javne porabe, v državah v krizi že kažejo neposreden negativen vpliv na mlade zaradi krčenja sredstev za izobraževanje, ustvarjanje delovnih mest in podporne storitve;
 3. poudarja, da mladi brezposelni izhajajo iz veliko različnih skupin ter jih je zato treba razvrščati po njihovih potrebah in sposobnostih, da bi izvajanje sprejetih ukrepov imelo koristnejše učinke; meni, da je treba prepoznati ključne kompetence, ki bodo tem mladim omogočile hitrejši vstop na trg dela na trajnejši in bolj trajnostni osnovi; verjame, da bi bilo treba posvetiti pozornost zlasti tistim mladim, ki nimajo kvalifikacij in niso zaposleni ter se ne izobražujejo ali usposabljaajo;
 4. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami, ki imajo več kot 25-odstotno brezposelnost mladih v regijah, rešuje brezposelnost mladih z ustvarjanjem delovnih mest za vsaj 10 % prizadetih mladih;
 5. poudarja potrebo po aktivni, celostni in vključujoči politiki trga dela s ciljem ustvarjanja delovnih mest in posebnimi ukrepi za mlade, da bi se na eni strani izognili zapravljanju razpoložljivih sredstev, na drugi pa zmanjšali brezposelnost mladih, namesto da se ta samo „reciklira“; poziva države članice, naj preverijo uresničljivost primerov dobre prakse iz drugih držav članic na svojem trgu dela in določijo ustrezne ukrepe za spopadanje z brezposelnostjo mladih; poudarja dobre izkušnje iz držav, ki imajo sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja in dualne izobraževalne sisteme, pri izboljšanju prehoda iz izobraževanja na delovno mesto in premostitev vrzeli med znanji in spretnostmi, pridobljenimi z usposabljanjem, in potrebami trga dela; poudarja, da je naloga Komisije, da ta prizadevanja aktivno podpre, in jo poziva, naj redno poroča o prizadevanjih držav članic za reformo sistema poklicnega izobraževanja; poudarja, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti ranljivim skupinam, pri katerih je tveganje socialne izključenosti visoko, vključno z mladimi, ki niso zaposleni ter se ne izobražujejo ali usposabljaajo;

Sreda, 11. september 2013

6. poziva Komisijo, naj zbere zgodbe o uspehu na področju izobraževanja mladih in v obliki priročnika z njimi seznani druge države članice;
7. poziva Komisijo, naj vsako leto predloži poročilo o reformah izobraževalnih sistemov v državah članicah in tako zagotovi strukturiran dolgoročni prispevek k izboljšanju zaposljivosti mladih;
8. poziva Komisijo, naj pripravi kvalitativne smernice za sodoben sistem dualnega izobraževanja, podprte s seznamom široko opredeljenih glavnih neakademiških poklicev v Evropi;
9. poudarja pomen boljših standardov kakovosti v visokošolskem izobraževanju ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju; poudarja tudi pomen učenja jezikov v šolah ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
10. poudarja, da je vključevanje vseh deležnikov na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, vključno s socialnimi partnerji, zavodi za zaposlovanje, organi na področju izobraževanja in usposabljanja, posameznimi delodajalci, nevladnimi organizacijami ter zlasti študentskimi in mladinskimi organizacijami, bistveno za uspešno oblikovanje, izvajanje in spremljanje različnih ukrepov za spodbujanje celovitega zaposlovanja in zaposljivosti mladih; poudarja, da morajo biti ukrepi za spodbujanje kakovostnega trajnega zaposlovanja mladih prilagodljivi, da bi lahko zadovoljili potrebe na trgu dela, ki se nenehno spreminjajo; opozarja na potrebo po prožnih in hkrati zanesljivih politikah ponovnega vključevanja ter sodobnih sistemih socialne varnosti; poudarja, da je zgodnje karierno usmerjanje mladih še pred dokončanim srednješolskim izobraževanjem še posebej dragoceno, saj od staršev in šol zahteva, da so bolj učinkoviti pri pomoči in svetovanju učencem pri izbiri izobraževanja, nato pa poklicne poti;
11. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za dajanje prednosti področjem znanosti, tehnologije, inženirstva in matematike v svojih izobraževalnih programih, da bi lahko zadostile pričakovanemu prihodnjemu razvoju dogodkov na trgu dela;
12. poudarja, da imajo kolektivna pogajanja bistveno vlogo pri spodbujanju in izboljševanju delovnih pogojev za mlade delavce;
13. priznava, da je vlaganje v prava znanja in spretnosti pomemben dejavnik, ki državam članicam pomaga uvajati inovacije in ponovno pridobiti konkurenčnost;
14. poziva države članice, naj priznajo nove izzive hitro spreminjajočega se globalnega gospodarskega okolja, s katerimi se soočajo šolski učitelji in univerzitetni profesorji; ugotavlja, da je ključni dejavnik za uspešno izobraževanje mladih in možnosti za zaposlitev razvijanje novih znanj in spretnosti ter nabora kompetenc, inovativnih pristopov ter sodobnih metod poučevanja in učenja;
15. poziva države članice, naj prek izobraževanja, civilne družbe in kakovostnih pobud za mlade spodbujajo mlade, zlasti ženske, k sodelovanju v demokratičnem življenju in jih pri tem podpirajo, ter naj uporabijo obstoječa in nova orodja za prispevanje k razvoju politik, kar bo okrepilo razvoj, blaginjo in socialno vključevanje mladih;
16. je močno zaskrbljen zaradi krčenja proračunskih sredstev v državah članicah na področju izobraževanja, usposabljanja in ukrepov za mlade, kar lahko povzroči izključenost mladih iz izobraževanja in zaposlitve, ter opozarja, da so proračunska sredstva, namenjena izobraževanju in usposabljanju, nujna in neprecenljiva naložba v prihodnost;
17. si želi več poklicnega izobraževanja in usposabljanja za učitelje, zlasti na področju sodobnih učnih metod in uporabe novih tehnologij; poudarja, da se vseživljenjsko učenje začne v zgodnjem otroštvu in da je treba zlasti znanje jezikov spodbujati na prijeten način;
18. poudarja pomembno vlogo predlagane sheme EU za študentska posojila za redni magistrski študij za študente iz EU in tretjih držav, da bi še bolj olajšali mobilnost mladih in pripomogli k večrazsežnostnemu razvrščanju univerz;

Sreda, 11. september 2013

19. meni, da bi bilo treba v okviru celostnih strategij teritorialnega razvoja upoštevati lokalne potrebe in teritorialne posebnosti, kar bi omogočilo opredelitev delovnih mest, zlasti v inovativnih sektorjih, kot so zeleni segmenti in socialna podjetja;
20. poziva države članice ter regionalne in lokalne organe, naj določijo celostne strategije teritorialnega razvoja, vključno s komponentami usposabljanja in zaposlovanja, pri čemer naj najprej sprejmejo ukrepe za preprečevanje osipa, in ustvarjajo poti za zaposlovanje mladih;
21. priznava posebno težke razmere v nekaterih regijah, v katerih stopnja brezposelnosti mladih presega 25 %; pozdravlja dejstvo, da se bo podpora EU zaposlovanju mladih še okrepila s predlagano pobudo EU za zaposlovanje mladih s proračunom v višini največ 8 milijard EUR za obdobje sedmih let (2014–2020); hkrati poudarja, da so po mnenju Mednarodne organizacije dela za učinkovito izvajanje evropskega jamstva za mlade v evroobmočju potrebna sredstva v višini 21 milijard EUR; je tudi sam mnenja, da bi si bilo treba prednostno prizadevati za posebna sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih in ustrezna sredstva ESS že v začetni fazi;
22. poudarja, da je treba za odpravo brezposelnosti in dolgotrajne brezposelnosti mladih ukrepati takoj; poleg tega poudarja, da je treba mladim zagotoviti dolgoročno, trajna in visokokakovostna delovna mesta;
23. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se nacionalna zakonodaja v zvezi z mladimi in še posebej nacionalna zakonodaja, ki temelji na direktivi o enakopravnosti pri zaposlovanju (2000/78/ES), ne bo uporabljala za diskriminacijo mladih zaposlenih pri dostopu do socialnovarstvenih prejemkov; meni, da si je treba bistveno bolj prizadevati za zagotovitev, da se bodo tako zaposleni kot tudi delodajalci zavedali svojih pravic in obveznosti v okviru te zakonodaje;
24. poziva države članice, naj posodobijo svoje regionalne razvojne strategije, da bodo odražale ukrepe za spodbujanje zaposlovanja, vključno z zaposlovanjem mladih;
25. pozdravlja sklep Sveta EPSCO z dne 28. februarja 2013 o strinjanju s priporočilom Sveta o vzpostavitvi jamstva za mlade in države članice poziva, naj ambiciozno pristopijo k njegovemu izvajanju na nacionalni ravni; poziva k razširitvi ciljne skupine na mlade, mlajše od 30 let, vključno z diplomanti in osipniki; poudarja, da bo uspeh tega ukrepa v veliki meri odvisen od širokega nabora politik in okvirnih pogojev, kot so ustrezno vlaganje v izobraževanje in usposabljanje, infrastrukturo in zmogljivosti zavodov za zaposlovanje, razpoložljiva dodiplomska in podiplomska mesta, kakovostna vajeništva in pripravništva in splošne politike, ki vodijo v ustvarjanje delovnih mest; poziva k ustreznemu nadaljnjemu ukrepanju prek nacionalnih programov reform v državah članicah in v okviru evropskega semestra, da bi olajšali spremljanje, ocenjevanje in nenehno izboljševanje jamstva; poudarja, da bi bilo treba jamstva za mlade vključiti v širši okvir aktivnih politik trga dela;
26. obvešča države članice, da namerava Evropski parlament skrbno spremljati vse dejavnosti držav članic za uresničevanje jamstva za mlade, in poziva mladinske organizacije, naj ga redno obveščajo o svojih analizah ukrepov držav članic;
27. poziva nacionalne parlamente, naj skupaj z mladinskimi organizacijami od svojih vlad zahtevajo odgovornost za doseganje rezultatov v okviru jamstva za mlade in zagotovijo, da se sprejmejo resni ukrepi za zagotavljanje, da bo vsak mlad človek (brezposeln ali tak, ki je končal formalno izobraževanje) v štirih mesecih dobil kakovostno ponudbo za zaposlitev, nadaljevanje izobraževanja, vajeništvo ali pripravništvo;
28. poudarja, da prizadevanja za izvajanje jamstva za mlade in njegovo financiranje ne bi smela odvracati od strukturnih prizadevanj in reform, s katerimi je treba v nekaterih državah prilagoditi izobraževalne sisteme in trge dela izzivom prihodnosti;
29. poziva Komisijo, naj v vseh svojih programih zagotovi ukrepe, katerih namen bo zlasti preprečevati brezposelnost med mladimi, in sicer na podlagi celovitega globalnega pristopa, skladnega s pobudo „Mladi in mobilnost“, ki je ena od glavnih pobud v okviru strategije Evropa 2020;

Sreda, 11. september 2013

30. opozarja Komisijo in države članice na zavezo, ki so jo sprejele v okviru ciljev strategije Evropa 2020, za 75-odstotno stopnjo zaposlenosti žensk in moških, ter opozarja, da bi lahko sedanja raven brezposelnosti med mladimi zunaj trga dela pustila celo generacijo žensk, s čimer bi povečala njihovo nevidnost in ranljivost;

31. poziva Komisijo in države članice, naj spremljajo in javno objavljajo vse podatke o politikah za preprečevanje brezposelnosti med mladimi (med katerimi je izvajanje jamstva za mlade) in pripravijo regionalne statistične podatke za različne države članice ter naj bodo posebej pozorne na enakost spolov;

32. spodbuja države članice, naj razvijejo jasne standarde in kazalnike kakovosti v zvezi z razvojem nacionalnih programov jamstva za mlade in povečajo svojo podporo akterjem, ki imajo ključno vlogo pri njihovem izvajanju, kot so nacionalni socialni partnerji, lokalni in regionalni organi, zavodi za zaposlovanje in organi na področju izobraževanja in usposabljanja; poziva k olajšanju izvajanja jamstva za mlade prek finančnih pobud, vključno s pobudami na področju javnega naročanja, in financiranja usposabljanja na delovnem mestu, kar bo podjetjem pomagalo zagotavljati visokokakovostno in trajno zaposlitev ter ponudbo usposabljanj, ki bo pomenila učinkovito in ciljno usmerjeno naložbo v potencial mladih; poudarja, da imajo podjetja posebno odgovornost pri zagotavljanju take ponudbe;

33. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z deležniki, ki se ukvarjajo z mladimi, in Parlamentom razvijejo akcijski načrt za zaposlovanje mladih, v katerem bodo opredelile kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne ukrepe; obžaluje, da so v sedanji razpravi dolgoročni ukrepi predstavljeni kot kratkoročne rešitve; poudarja, da bi se bilo treba kratkoročno osredotočiti na takojšnjo ublažitev krize za posameznike znotraj in zunaj trga dela, zlasti pa na zagotavljanje dohodka za življenje in možnosti na trgu dela; poudarja, da je vlaganje v izobraževanje in usposabljanje, v ustvarjanje delovnih mest in v programe vajeništva ter pobude, usmerjene v delodajalce, pretežno srednjeročen, a tudi dolgoročen ukrep, o katerem je potreben trden dogovor med vsemi akterji in ki ga je treba podpirati najmanj pet let; poudarja, da so zlasti vzpostavitev sistema dualnega izobraževanja, vajeništev, usposabljanja na delovnem mestu in vključevanja mladih na trg dela dolgoročni ukrepi, ki zahtevajo dolgoročnejšo zavezanost;

34. priporoča, naj države članice, ki imajo dualni sistem izobraževanja, za mlade do 18 let, ki ne najdejo vajeniškega mesta, zagotovijo nadomestno vajeništvo in s tem jamstvo za mlade v obliki medpodjetniškega poklicnega usposabljanja; države, ki nimajo dualnega sistema izobraževanja, naj izvajajo drug primerno prilagojen sistem;

35. poudarja, da različne starostne skupine potrebujejo različne pristope za obravnavo vprašanj zaposlovanja, pri čemer se je treba pri mlajših skupinah osredotočiti na vstop na trg, pri starejših pa na izboljšanje varnosti zaposlitve in socialne varnosti;

36. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo zblíževanje področij dela in izobraževanja, da bo mogoče oblikovati poti usposabljanja, ki združujejo teoretične vidike s praktičnimi izkušnjami, kot je npr. dualno usposabljanje, da bi mladim zagotovili potrebno znanje in spretnosti ter posebno strokovno znanje; poziva Komisijo in države članice, naj prav tako vlagajo v podporo akciji ozaveščanja o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (VET) ter v tehnične in podjetniške raziskave;

37. poziva evropske institucije, naj postanejo zgled in s svojih spletišč odstranijo oglase za neplačana pripravništva ter vsem pripravnikom plačajo minimalno nadomestilo na osnovi življenjskih stroškov v kraju opravljanja pripravništva;

38. poziva države članice, naj oblikujejo nove vključujoče in ciljno usmerjene politike trga dela, ki bodo zagotavljale spoštljivo vključevanje in smiselno zaposlovanje mladih, npr. z vzpostavitvijo navdihujočih omrežij, ureditvijo pripravništva, ki zajema finančno pomoč, tako da se lahko pripravnik preseli in biva v bližini kraja opravljanja pripravništva, ter ustanovitvijo mednarodnih poklicnih centrov in mladinskih centrov za individualno usmerjanje, ki zajemajo predvsem vprašanja, kot so kolektivno organiziranje in poznavanje pravnih vidikov pripravništva;

Sreda, 11. september 2013

39. poziva države članice, naj v sodelovanju z vsemi ustreznimi akterji in deležniki pripravijo nadaljnje specifične spodbujevalne strategije za mlade, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, ki bi združevale učinkovite oblike ponovnega vključevanja mladih osipnikov v izobraževanje in delo; zato poziva države članice, naj v okviru evropskega semestra predstavijo predloge za napredek pri boljšem vključevanju mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, prek jamstva za mlade in drugih instrumentov; poudarja, da je treba povečati zaposljivost in sodelovanje mladih prek spodbujanja vseživljenjskega učenja in shem socialne varnosti, ki so bolj vključujoče in spodbujevalne; poziva k odpravi praktičnih in logističnih ovir, s katerimi se pri vstopanju na trg dela soočajo mladi z večplastnimi potrebami ali invalidi;

40. poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja, da bi do leta 2012 izpolnile cilje iz strategije EU 2020, tj. največ 10 % oseb, ki opustijo šolanje; poziva države članice, naj izkoristijo širok obseg ukrepov za preprečevanje zgodnjega opuščanja šolanja in nepismenosti, na primer z znižanjem števila učencev v razredu, zagotavljanjem pomoči učencem, ki si ne morejo privoščiti dokončanja obveznega izobraževanja, večjim poudarkom na praktičnih vidikih v učnem načrtu, uvedbo mentorjev v vseh šolah in vzpostavitev takojšnjega spremljanja oseb, ki zgodaj opustijo šolanje; izpostavlja primer Finske, ki je uspešno zmanjšala število oseb, ki zgodaj opustijo šolanje prek skupnega preučevanja možnosti iskanja nove usmeritve; poziva Komisijo, naj usklajuje projekt o najboljši praksi;

41. ugotavlja, da je mogoče že najmlajše pri vzgoji in varstvu skozi igro usmeriti na uspešno izobraževalno pot, in poudarja, da je zlasti zato zelo pomembno pedagoško izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje učiteljev;

42. poziva države članice, naj glede na izjemne socialne okoliščine, ki jih je povzročila kriza, pripravijo strategijo za zagotavljanje spodbud mladim učencem iz ranljivim skupin za dokončanje srednješolskega izobraževanja, vključno s finančnimi spodbudami;

43. poudarja pomen kakovostne javne mreže študentskih domov;

44. podpira vzpostavitev programa Erasmus za vse in oblikovanje ločenega odseka za mlade ter ločeno proračunsko dodelitev skupaj s povečano podporo tistim, ki so dejavni v mladinskem delu, tako v institucionalizirani obliki kot drugače; meni, da lahko pridobivanje znanj in spretnosti, zlasti medpredmetnih spretnosti (npr. na področju IKT in jezikov), na primer prek študija, dela ali prostovoljstva v tujini, spodbudi mlade k aktivnemu sodelovanju v družbi in s tem evropsko povezovanje ter izboljša njihove možnosti na trgu dela in splošno mobilnost delavcev v Uniji;

45. poudarja, da bi moral Evropski socialni sklad imeti osrednjo vlogo pri boju proti brezposelnosti mladih, in poziva države članice in vse organe upravljanja v operativnih programih, naj zagotovijo, da bodo vanje vključeni ukrepi za doseganje tega cilja;

46. poziva države članice, naj izvajajo ukrepe iz svojih nacionalnih programov jamstva za mlade in upoštevajo vidik spola na vseh ravneh priprave, načrtovanja in izvajanja teh ukrepov; poziva države članice, naj ustanovijo centre za zaposlovanje z ustrezno usposobljenim osebjem, ki bo sposobno izvajati učinkovite politike ozaveščanja ter določiti posebne ureditve za ženske, tudi zato, da se prepreči dolgotrajna brezposelnost in tveganje socialne izključenosti;

47. poudarja, da je treba za uresničevanje jamstva za mlade spoštovati kolektivne pogodbe o plačah in načelo enakega plačila za enako ali enakovredno delo;

48. poudarja, da je pomembno, da mladi pridobijo splošna znanja in veščine, na primer na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije, vodenja, kritičnega razmišljanja, znanja jezikov in podjetništva, tudi s študijskimi obdobji v tujini, zato da se izboljšajo njihove možnosti na trgu dela ter njihova prilagodljivost za prihodnja gibanja na trgu dela; poziva države članice, naj tovrstnim znanjem in spretnostim prisodijo pomembnejšo vlogo v učnih načrtih;

Sreda, 11. september 2013

49. priznava, da se mladi srečujejo s težavami pri ustanavljanju in razvijanju svojih podjetij; poziva Komisijo in države članice, naj podprejo mlade podjetnike in samozaposlene tako, da olajšajo in poenostavijo dostop do financiranja, zmanjšajo upravno breme, obravnavajo zakone o stečaju in vzpostavijo ugodnejše pogoje, ki bi morali vključevati učinkovito svetovanje in mentorstvo ter zagotavljanje podjetniških inkubatorjev;

50. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje, pospeševanje in podpiranje podjetništva in samozaposlovanja med mladimi ženskami, tako da jim zagotovijo usposabljanje, svetovanje in lažji dostop do posojil in mikro posojil pod ugodnimi pogoji ter davčne ugodnosti, zlasti za mala in srednja podjetja;

51. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe, ki so potrebni za odpravo stereotipa, da je podjetništvo tvegana dejavnost, v kateri prevladujejo moški; poudarja, da je treba za krepitev splošnega položaja žensk na trgu dela in učinkovitejše spodbujanje podjetništva sprejeti ukrepe, s katerimi bi podprli regionalno in mednarodno sodelovanje med podjetnicami, ter spodbujati oblikovanje mreže platform za izmenjavo izkušenj in najboljše prakse;

52. v okviru spodbujanja samozaposlovanja mladih pozdravlja predlaganega naslednika evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress, vključenega v Program za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) za obdobje 2014–2020, za boljše zadovoljevanje povpraševanja tudi med mladimi, vključno s študenti, ki ustanavljajo mala podjetja; pozdravlja zavezo EIB, da bo posebno pozornost namenila naložbam, ki mladim omogočajo boljše možnosti dostopa do produktivnih delovnih mest; poudarja, da vse tri osi programa EaSI zagotavljajo ukrepe za boj proti brezposelnosti mladih;

53. poudarja, da internetno gospodarstvo sicer ustvari 2,6 delovnega mesta za vsako izgubljeno delovno mesto „zunaj spleta“, vendar je za mlade pomembno, da svoja e-znanja iz programiranja, oblikovanja ali socialnega trženja pretvorijo v delovno mesto ob pomoči razpoložljivega evropskega in nacionalnega financiranja;

54. poziva k ambicioznemu in celostnemu pristopu politike, tako na evropski kot na nacionalni ravni, ki bo povezano obravnaval pobude za izobraževanje, usposabljanje, kakovostno zaposlovanje in samozaposlovanje ter pobude za mobilnost delavcev za vse mlade na vseh različnih ravneh; poziva države članice k obsežnemu posvetovanju z univerzami in drugimi izobraževalnimi ustanovami, da bi svoje programe izobraževanja in usposabljanja v večji meri prilagodile potrebam trga dela; glede na naslednje programsko obdobje 2014–2020 poziva Komisijo, naj pripravi celovito analizo programov EU in finančnih sredstev, vloženih v izobraževanje, usposabljanje in obravnavo brezposelnosti mladih v programskem obdobju 2007–2013 in o tem poroča Parlamentu in Svetu; poudarja, da je brezposelnost mladih povezana z nizko gospodarsko rastjo v večini držav članic; zato poudarja nujno potrebo po dajanju prednosti zaposlovanju prijaznim oblikam rasti, od katere bodo imeli korist tudi mladi, in po obravnavi strukturnih ovir za vstop mladih na trg dela;

55. poziva Komisijo, naj pripravi predlog za program evropskih mladinskih enot (European Youth Corps), ki bi mladim do 30. leta po vsej Evropi omogočil možnost opravljanja prostovoljnega dela v drugi državi članici za obdobje do treh mesecev; poudarja, da je bistvo zamisli o evropskih mladinskih enotah dati mladim možnost, da uporabijo in nadgradijo svoje izobrazbene in socialne spretnosti, poglobiti znanje mladih o drugih državah članicah ter spodbujati prijateljstvo in vključevanje po vsej EU; poudarja, da mora biti delo mladinskih enot prostovoljno in neplačano ter ne sme nadomestiti obstoječih delovnih mest v obiskani državi; meni, da bi bilo treba evropske mladinske enote zasnovati kot javno-zasebno partnerstvo s ciljem oblikovanja programa, v katerem bi lahko mladi dobili individualna nepovratna sredstva, ki bi pokrila potne stroške in stroške bivanja za največ tri mesece;

56. meni, da bi morale izobraževalne ustanove in/ali ustanove za usposabljanje poskrbeti za izvenšolsko delovno prakso, ki bi študentom zagotovila izkušnje na izbranem področju, da bi utrdili svoje znanje in ustvarili vezi z delovnim mestom;

57. poziva države članice, naj na vseh ravneh izboljšajo sodelovanje in okrepijo partnerstva med podjetji in izobraževalnim sektorjem, pri čemer naj si za cilj postavijo boljše povezovanje izobraževalnih programov in povpraševanja na trgu dela, na primer z razširitvijo koalicij sektorskih znanj in veščin ter koalicij znanja;

Sreda, 11. september 2013

58. poudarja, da je pomembno izboljšati kakovost poklicnega izobraževanja in usposabljanja za vzpostavitev pravega ravnotežja med izobraževanjem in povpraševanjem na trgu dela; meni, da poklicnega izobraževanja in usposabljanja ne bi smeli spodbujati na račun visokošolskega izobraževanja; poudarja, da je treba izboljšati odnos med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter visokošolskim izobraževanjem, pa tudi možnost prehajanja iz poklicnega izobraževanja in usposabljanja v visokošolsko izobraževanje; poudarja, da so za boljše prilagajanje prihodnjim gibanjem na trgu dela potrebni prožnejši učni načrti;

59. poziva Komisijo, naj predlaga okvir za kakovost pripravništva, ki bi temeljil na prejšnjem predlogu za Evropsko listino kakovosti za prakse in vajeništvo ⁽¹⁾, vključno z opredelitvijo kakovostnih pripravništva in meril za ustrezno plačilo, delovne pogoje ter zdravstvene in varnostne standarde; poziva države članice in socialne partnerje, naj zagotovijo ustrezne standarde kakovosti za pripravništva in da bodo ta prilagojena potrebam mladih po razvijanju ustreznih znanj in spretnosti ter podprta z obveznim spremljanjem, obenem pa zagotovijo standarde kakovosti za delovno prakso, med drugim za to, da se prepreči izkoriščanje mladih kot poceni nadomestila za redno zaposlene; poudarja, da sta v zvezi s temi standardi potrebna dejavno spodbujanje in ozaveščanje;

60. poziva države članice, naj bodo zlasti pozorne na večjo brezposelnost mladih priseljencev ter naj prednostno obravnavajo vprašanje vključevanja na trg dela in splošnega upoštevanja politik vključevanja, saj je zaposlitev bistveni pogoj za uspešno vključevanje; poudarja, da bi bilo treba upoštevati težave mladih migrantov pri pridobivanju ugodnejega poklicnega usmerjanja ter da bi bilo treba spremljati in ocenjevati njihovo vključevanje v družbo in na trg dela;

61. poziva Komisijo, države članice in evropske socialne partnerje, naj ambiciozno pristopijo k razvijanju koalicije za vajeništvo, ki bo začela delovati julija 2013, in podprejo evropske, nacionalne, regionalne in lokalne kampanje za spreminjanje dojemanja poklicnega izobraževanja; meni, da bi morala koalicija organizirati redni forum za razprave o spremljanju evropske strategije vajeništva z vsemi ustreznimi evropskimi, nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi deležniki; poudarja, da bi bilo treba zagotoviti dostop do financiranja za lajšanje čezmejnih dejavnosti usposabljanja, ki bi podjetjem in organizacijam socialnih partnerjev omogočile sodelovanje pri vzpostavljanju dualnih izobraževalnih sistemov;

62. poziva države članice, naj v dogovoru s Komisijo določijo ukrepe in olajšave za pogodbe o vajeništvu ter dodatek za zagon podjetij, ki jih ustanovijo osebe, mlajše od 35 let;

63. poudarja potrebo po krepitevi okvira socialnega partnerstva in družbene odgovornosti družb in podjetij, da bi v večji meri vključevala listine kakovosti za prakse in vajeništvo ter jamstvo za mlade;

64. poziva Komisijo in države članice, naj v okviru opredelitve programskega obdobja 2014–2020 določijo strožja in bolj količinsko opredeljiva merila za vzpostavitev, spremljanje in ocenjevanje ciljev strukturnih skladov s posebnimi cilji, namenjenimi preprečevanju brezposelnosti med mladimi, ki bodo merljivi tudi glede na spol (v obdobju od leta 2007 do 2011 je bilo 52 % upravičencev strukturnega sklada žensk);

65. poziva Komisijo, naj razmisli o nadaljnji prilagoditvi Evropskega socialnega sklada, da bi zagotovila dodatno podporo na področju usposabljanja mladih žensk, dostopa do zaposlovanja in varstva otrok;

66. meni, da s spodbujanjem in dopolnjevanjem prizadevanj držav članic, da bi oživile gospodarsko aktivnost in pospešile zaposlovanje na svojem ozemlju, kohezijska politika EU pomenilja temeljno orodje, s katerim lahko Unija pripomore k premagovanju sedanjih razmer, tako da usmerja in oblikuje izvajanje potrebnih strukturnih reform ter osredotoča naložbe na prednostne ukrepe, da bi čim bolj povečala učinek naložb na socialni in gospodarski položaj regije ali države članice, kar bo spodbudilo gospodarstvo in pomagalo ustvarjati nova delovna mesta za mlade; zato poziva države članice, naj v celoti in usklajeno izkoristijo razpoložljiva sredstva EU (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni

⁽¹⁾ COM(2012)0728.

Sreda, 11. september 2013

sklad, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo), da bi mladim omogočile aktivno sodelovanje v gospodarstvu in družbi; poleg tega poudarja, da je treba upoštevati regionalne posebnosti, saj so lahko te odločilne za uspešnost ali neuspešnost pobud mladih po vsej EU in zlasti v najbolj prikrajšanih in najbolj oddaljenih regijah, kjer so naložbe nujne za zagotavljanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije;

67. spodbuja države članice, naj podpirajo zaposlitvene možnosti za mlade na lokalni ravni in to dopolnijo s pospeševanjem mobilnosti mladih delavcev, ki si tega želijo, v druge države EU ali izven nje ⁽¹⁾; poziva k ukrepom za izboljšanje njihovega usposabljanja in izkušenj, vključno z odpravo ovir za čezmejno vajeništvo, pripravništvo in delovno prakso; si želi več napredka pri vzajemnem priznavanju kvalifikacij ter znanj in spretnosti ter boljše usklajevanje nacionalnih sistemov socialne varnosti, predvsem v zvezi s pokojninskimi sistemi, ter z nadaljnjimi znatnimi vlaganji v učenje jezikov;

68. poziva države članice, naj nadaljujejo proces reform in razvoja učinkovitih javnih zavodov za zaposlovanje, da bi svoje dejavnosti in pristope lažje usmerili v mlade, kar je temeljni element katere koli nacionalne strategije jamstva za mlade; poudarja potrebo po uvajanju reform v mrežo EURES s ciljem proaktivnega povezovanja iskalcev zaposlitve in ljudi, ki bi radi zamenjali službo, z obstoječimi prostimi delovnimi mesti ter izboljšanja ozaveščenosti o mreži EURES, vključno z njeno svetovalno mrežo, ter povečanja njene prepoznavnosti in razpoložljivosti kot sistema za poklicno svetovanje, ki študente podpira pri tem, da bi se bolje zavedali obstoječih priložnosti za zaposlitev; poudarja potrebo po večjem usklajevanju med mrežo EURES in drugimi portali ter storitvami za državljane in podjetja (npr. EURES moja prva zaposlitev, informacijske točke Europe Direct ali evropska podjetniška mreža European Enterprise Network za MSP) za večjo uspešnost in učinkovitost zagotovljenih storitev; pozdravlja delo mreže vodij zavodov za zaposlovanje (HoPES) in podpira njeno institucionalizacijo;

69. glede na to, da ni natančnih podatkov o migracijskih tokovih mladih, poziva države članice, naj ustvarijo mehanizme za raziskovanje, spremljanje in vrednotenje takšne mobilnosti, ki jih bo mogoče prenesti v EURES za lažjo obravnavo tega pojava;

70. poudarja pomen ozaveščanja mladih o svetovanju, ki ga nudijo zavodi za zaposlovanje, krepitve partnerstev s šolami in univerzami in prizadevanj za boljše povezovanje z mrežo EURES;

71. poziva države članice, naj ustrezno priznajo in potrdijo neformalno in priložnostno učenje in izobraževanje ter pridobljene kompetence, skupaj z drugimi delovnimi izkušnjami, kot način vrednotenja kompetenc, da bodo lahko mladi še bolj celovito izkazali svojo izobrazbo in kompetence, ki so potrebne za uspešen vstop na trg dela;

72. poziva Komisijo in države članice, naj uresničujejo preglednost in priznavanje kvalifikacij v Uniji, zlasti prek evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, Europassa in evropskega okvira kvalifikacij, naj v celoti izvajajo priporočilo Sveta o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja, zlasti pa naj zagotovijo čezmejno priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja; poudarja, da je pravočasno izvajanje teh pobud in poročanje o njih pomembno;

73. poudarja, da je treba obravnavati problem „izgube možganov“, ker visokokvalificirani in usposobljeni mladi, ki delajo globoko pod svojimi zmognostmi, ne uporabljajo svojih dejanskih znanj in spretnosti ter kvalifikacij, hkrati pa to nanje negativno vpliva v socialnem in psihološkem smislu;

74. priznava, da je lahko čezmejna mobilnost delavcev do neke mere učinkovita rešitev za usklajevanje povpraševanja in ponudbe delovnih mest po vsej Uniji; poziva države članice, naj obenem sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečevanje pojava bega možganov s trajnostnimi ukrepi, ki visoko usposobljenim delavcem zagotavljajo priložnosti za zaposlitev v svoji državi članici ali regiji;

⁽¹⁾ S pobudami, kot je program MobilPro.

Sreda, 11. september 2013

75. ugotavlja, da je prehod z izobraževanja na delovno mesto bistven trenutek za mlade; poudarja pomen ukrepov, ki omogočajo, da je ta prehod varen; zato poziva države članice, naj razvijajo osebno poklicno svetovanje in okrepijo ukrepe za usmerjanje in svetovanje ter prilagojeno posredovanje delovnih mest, ki bi se začelo že v prvih letih srednje šole, s ciljem pomagati mladim sprejemati ozaveščene odločitve o nadaljnjem izobraževanju ali poklicnem usposabljanju, ob tem pa uvedejo mehanizme za spremljanje ponujenih priložnosti in ocenjevanje stopnje uspešnosti poznejšega prehoda teh mladih v delo;

76. poudarja, da je treba vsako podjetje določene velikosti spodbuditi k temu, da nudi vajeniška mesta v okviru dualnega sistema izobraževanja, razen v primeru, da ima velike finančne težave, in da vajenca po zaključku izobraževanja zaposli;

77. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo lahko mladi, če bodo želeli, prejeli učinkovito pomoč pri izbiri svoje poklicne poti in seznanjanju s svojimi pravicami in svojim minimalnim prihodkom;

78. poziva države članice, naj v univerzitetne programe vključijo osnovno usposabljanje za iskanje zaposlitve;

79. meni, da bi morali izobraževalni sistemi EU spodbujati načelo pravičnih in enakih možnosti; poziva k okrepitevi potrebnih znanj in veščin za lažji dostop do vseživljenjskega učenja, ki je nujen pogoj za družbo znanja;

80. poudarja, da je treba vsa finančna sredstva, vložena v dejaven boj proti brezposelnosti mladih, porabljati učinkovito; poziva države članice, naj uvedejo sistem spremljanja in vrednotenja uvedenih ukrepov za zaposlovanje, ki bi morali biti javni in za javnost lahko dostopni, ter sistem preverjanja učinkovitosti teh ukrepov, da bi se sčasoma izoblikovale politike na podlagi dokazov, ki bi si jih bilo mogoče tudi izmenjevati na ravni EU; v zvezi s tem ugotavlja, da bi uvedba skupnega sistema kazalnikov rezultatov in učinka prispevala h kvantitativnemu in kvalitativnemu vrednotenju uspeha, doseženega v okviru različnih programov;

81. poudarja, da bi morale imeti mladinske organizacije priznano vlogo v spremljanju in, kjer je ustrezno, izvajanju politik in pobud za obravnavo brezposelnosti mladih;

82. poudarja potrebo po vlaganju v ustvarjanje stabilnih in kakovostnih zelenih delovnih mest, kar bo mladim omogočilo dostojno življenje; poleg tega poziva Komisijo in države članice, naj mobilizirajo vsa razpoložljiva sredstva za spodbujanje naložb, predvsem v zelena delovna mesta, v boju proti nesprejemljivo visoki stopnji brezposelnosti mladih;

83. meni, da so potrebne privlačnejše pedagoške strategije, ki so bolj povezane z regionalnim ozadjem, in oblikovanje mrež platform za izmenjavo izkušenj in dobrih praks med regijami in državami članicami ob upoštevanju različnih razmer in omogočanju prožnosti v skladu s posebnimi potrebami in značilnostmi posamezne regije, ob tem pa je treba opredeliti prednostna področja za razvoj posamezne regije;

84. poziva države članice, naj izvajajo ukrepe, s katerimi bodo obravnavale neenakosti spolov in ki bodo upoštevali ranljive družbene skupine, vključno z invalidi, priseljenci in materami samohranilkami;

85. poziva države članice, naj izvajajo politike za spodbujanje udeležbe žensk v sektorjih, v katerih so premalo zastopane, na primer v znanosti in tehnologiji (leta 2009 je bilo v EU samo 33 % raziskovalk) ter v ekonomskem in finančnem sektorju, saj bi ženskam izbira teh poti omogočila, da postanejo bolj konkurenčne na trgu dela;

86. poziva Komisijo in države članice, naj se borijo proti segregaciji na podlagi spola v izobraževanju in na trgu dela in določijo posebne tečaje izobraževanja in usposabljanja z mentorstvom, temelječe na nenehnem spremljanju, ter spoštujejo sklepe iz priporočila Komisije z dne 28. novembra 2012 z naslovom „Ponovni razmislek o izobraževanju“ (COM(2012) 0669), pri čemer naj združijo politike izobraževanja in usposabljanja s politikami, usmerjenimi v zaposlovanje mladih žensk, in podpirajo in spodbujajo zaposlovanje žensk v strateških razvojnih sektorjih;

Sreda, 11. september 2013

87. poziva države članice, naj spodbujajo dostop mladih žensk do trga dela in sprejmejo ukrepe, ki bodo ženskam omogočili obdržati zaposlitev, pri čemer naj se osredotočijo na kakovost zaposlitve in strokovno rast, da se odpravijo razlike na področju vstopanja na trg dela, poklicne poti in plačil, ki že ves čas zaznamujejo odnos med moškimi in ženskami na področju dela;

88. meni, da pomoč ženskam, da se vrnejo na trg dela, zahteva večrazsežnostne rešitve politike, ki bodo vključevale vseživljenjsko učenje in ukrepe za boj proti negotovi zaposlitvi ter spodbujanje dela s pravicami in praks diferencirane organizacije dela na zahtevo žensk, da se jim ne bo treba odpovedati poklicni poti ali jo prekinjati;

89. poziva države članice, naj razvijejo primerne politike, ki bodo v celoti skladne z evropsko in nacionalno zakonodajo, ter sprejmejo posebne ukrepe, vključno z delovnim usposabljanjem in programi zaposlovanja, da zagotovijo enake možnosti mladim moškim in ženskam pri pridobivanju dejanskih delovnih izkušenj;

90. poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo in izvajajo politike vključevanja načela enakosti spolov in spremljanja po spolu, ki bodo brezposelnim državljanom omogočale dostop do služb za zaposlovanje in socialno pomoč;

91. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

P7_TA(2013)0366

Notranji trg storitev

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o notranjem trgu storitev: sedanje stanje in nadaljnje ukrepanje (2012/2144(INI))

(2016/C 093/11)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji,

— ob upoštevanju členov 9, 49 in 56 Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Izvajanje direktive o storitvah – partnerstvo za novo rast na področju storitev 2012–2015“ (COM(2012)0261) in delovnih dokumentov služb Komisije, priloženih temu sporočilu,

— ob upoštevanju študije Komisije z naslovom „Gospodarski vpliv Direktive o storitvah: prva ocena po izvedbi“ (Economic Papers, št. 456),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Boljšemu delovanju enotnega trga za storitve naproti – uporaba rezultatov postopka medsebojnega ocenjevanja direktive o storitvah“ (COM(2011)0020) in delovnega dokumenta služb Komisije (SEC(2011)0102), priloženega temu sporočilu, o postopku medsebojnega ocenjevanja direktive o storitvah,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Akt za enotni trg II – Skupaj za novo rast“ (COM(2012)0573),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Boljše upravljanje enotnega trga“ (COM(2012)0259),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Akt za enotni trg – Dvanajst pobud za okrepitev rasti in zaupanja“ (COM(2011)0206),

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „K aktu za enotni trg“ (COM(2010)0608),
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 14. in 15. marca 2013 o prispevku evropskih politik k rasti in zaposlovanju,
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 28. in 29. junija 2012 o paktu za rast in delovna mesta,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. marca 2011 o boljšem delovanju enotnega trga za storitve – postopek medsebojnega ocenjevanja direktive o storitvah,
 - ob upoštevanju Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2013, ki vsebuje priporočila Komisiji o upravljanju enotnega trga ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2012 o dvajsetih glavnih pomislekih evropskih državljanov in podjetij v zvezi z delovanjem enotnega trga ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svojih resolucij z dne 25. oktobra 2011 o postopku medsebojnega ocenjevanja direktive o storitvah ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. aprila 2011 o upravljanju in partnerstvu na enotnem trgu ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2011 o bolj učinkovitem in poštenem maloprodajnem trgu ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju resolucije z dne 15. februarja 2011 o izvajanju Direktive o storitvah 2006/123/ES ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov in mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0273/2013),
- A. ker je naš skupni trg temelj evropske konstrukcije, njegovo dobro delovanje pa je bistveno za ustrezno izvajanje politik EU in je osnova za okrevanje;
- B. ker storitveni sektor predstavlja več kot 65 % BDP in vseh delovnih mest v Evropski uniji in je steber njenega gospodarstva; ker storitve, ki jih zajema direktiva o storitvah, predstavljajo 45 % BDP Evropske unije;
- C. ker bo celovito izvajanje direktive zelo izboljšalo delovanje enotnega trga storitev, predvsem ker bo malim in srednjim podjetjem ter samozaposlenim omogočilo lažji dostop na trg, povečalo izbiro za potrošnike ter pomagalo okrepiti konkurenčnost v EU, rast in zaposlovanje;

⁽¹⁾ UL L 376, 27.12.2006, str. 36.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0054.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0395.

⁽⁴⁾ UL C 131 E, 8.5.2013, str. 46.

⁽⁵⁾ UL C 296 E, 2.10.2012, str. 51.

⁽⁶⁾ UL C 33 E, 5.2.2013, str. 9.

⁽⁷⁾ UL C 188 E, 28.6.2012, str. 1.

Sreda, 11. september 2013

- D. ker evropska industrija, evropska podjetja (zlasti mala in srednja) in potrošniki potrebujejo funkcionalen, učinkovit in konkurenčnejši trg storitev;
- E. ker je direktiva o storitvah od sprejetja leta 2006 prinesla konkretne koristi z zagotavljanjem boljšega dostopa do trga podjetjem in potrošnikom, zaradi pomanjkljivosti pri izvajanju pa še niso doseženi vsi pričakovani rezultati;
- F. ker razdrobljeno razlaganje in neustrezno izvajanje direktive še vedno ovirata prost čezmejni pretok storitev;
- G. ker morajo podjetja, zlasti mala in srednja, še vedno izpolnjevati zelo veliko upravnih in birokratskih zahtev, ki so zanje veliko breme, še posebej skupaj s težavami, ki jih imajo s pridobivanjem posojil;
- H. ker dejstvo, da se z direktivo o storitvah že zelo dolgo ukvarjamo, ne bi smelo biti razlog za zmanjšanje prizadevanj za uresničitev njenega celotnega potenciala;
- I. ker je čas za ukrepanje, saj je glede na vse višjo brezposelnost ter poslabšanje stanja javnih financ storitveni sektor bolj kot kdajkoli prej vir konkurenčnosti, rasti in delovnih mest, ki ga ne smemo zanemariti;

Neizkoriščen potencial storitev za rast in delovna mesta

- 1. poudarja, da nepotrebno in nesorazmerno upravno breme, diskriminatorne prakse in neutemeljeno omejevanje zagotavljanja storitev v EU ovirajo velike možnosti za rast, zavirajo ustvarjanje delovnih mest in podjetjem jemljejo priložnosti;
- 2. poudarja, da bi po ambicioznih ocenah Komisije EU v petih do desetih letih lahko dosegla ekonomsko rast do 2,6 % BDP, če bi bile države članice pripravljene ustrezno in v celoti izvajati direktivo o storitvah ter odstraniti neutemeljene omejitve;
- 3. ugotavlja, da bi morala Komisija svoja prizadevanja osredotočiti na tiste storitvene sektorje, ki so gospodarsko zelo pomembni in imajo nadpovprečen potencial rasti, kot so sektorji poslovnih, gradbenih in turističnih storitev ter maloprodaja, da bi v kratkem času pridobili oprijemljive rezultate za rast in delovna mesta;
- 4. poudarja, da je učinkovito izvajanje obstoječih pravil pameten in hiter način za prispevanje k rasti brez rabe javnih sredstev; poudarja, da mora direktiva nujno začeti delovati v praksi, da bi sprostili njen neizkoriščen potencial in prispevali k evropskemu modelu uravnoteženega in trajnostnega socialnega tržnega gospodarstva;
- 5. poudarja pomen razvoja boljših kazalnikov uspešnosti enotnega trga na podlagi realnih izkušenj in pričakovanj podjetij in potrošnikov za njegovo večjo funkcionalnost in njihovo poznavanje raznih pravic, ki jih lahko uveljavljajo, da si zagotovijo dostop na notni trg storitev;
- 6. pozdravlja oblikovanje enotnega digitalnega trga in nove oblike storitev, kot so digitalne in mobilne storitve ter mešani paketi blaga in storitev; poudarja, da je treba direktivo izvajati v polni meri, v smislu besedila in namena, ter na način, ki bo ustrezen tudi v prihodnosti, da bi spodbujali inovacije;
- 7. spodbuja tudi postopno odpiranje notranjega trga storitev na področju socialnega varstva in hkratno upoštevanje določb direktive o storitvah;
- 8. opozarja, da direktiva o storitvah ne vsiljuje liberalizacije storitev, temveč omogoča tako podjetjem kot potrošnikom, da v celoti izkoristijo potencial enotnega trga v okviru konkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva;
- 9. pozdravlja sporočilo Komisije o izvajanju direktive o storitvah z naslovom „Partnerstvo za novo rast na področju storitev 2012–2015“ (COM(2012)0261), ki izpolnjuje obveznost poročanja, določeno v členu 41 navedene direktive; ponovno poudarja potrebo po upoštevanju srednjeročnih in dolgoročnih učinkov direktive o storitvah na zaposlenost v EU;

Sreda, 11. september 2013

Ovire, omejitve in obremenitve prostega pretoka

10. obžaluje, da je bilo v številnih primerih ugotovljeno, da se države članice neustrezno sklicujejo na prevladujoče razloge javnega interesa (člen 15 direktive o storitvah) samo zaradi zaščite in favoriziranja domačega trga; meni, da bi morali biti prevladujoči razlogi javnega interesa vedno objektivno upravičeni in strogo sorazmerni z zelenimi cilji v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča; poudarja, da bremena, ki se nanašajo na zahteve v zvezi s pravno obliko in delničarji, teritorialne omejitve, preverjanje gospodarskih potreb in fiksne tarife ustvarjajo neupravičene ovire za učinkovito čezmejno ustanavljanje in škodujejo notranjemu trgu storitev;

11. obžaluje, da se ocena sorazmernosti opravi le redko; poziva Komisijo, naj na podlagi obstoječe prakse Evropskega sodišča pojasni koncept sorazmernosti in državam članicam zagotovi praktične smernice za njegovo izvajanje;

12. poziva države članice, naj učinkovito in v celoti izvajajo klavzulo o svobodnem opravljanju storitev (člen 16 direktive o storitvah) in odpravijo dvojna regulativna bremena;

13. poudarja, da direktiva o storitvah določa, da mora imeti v primeru, ko je število razpoložljivih dovoljenj za dejavnost omejeno zaradi omejenosti naravnih virov ali tehničnih zmogljivosti, ponudnik možnost poplačila stroškov naložbe in zagotovitve primerne donosa na vloženi kapital brez omejevanja in izkrivljanja proste konkurence;

14. je zaskrbljen nad vse večjim številom primerov diskriminacije, ki jih prijavijo potrošniki; poziva države članice, naj ustrezno in v celoti izvajajo člen 20(2) direktive o storitvah, in podjetja, naj opustijo neupravičeno diskriminatorno ravnanje na podlagi narodnosti ali kraja prebivališča; poudarja pa, da je vsaka obveznost prodaje v nasprotju s temeljnim načelom svobode sklepanja pogodb; zato pozdravlja delo Komisije v zvezi z usmerjevalnim poročilom o nediskriminaciji, ki išče pravo ravnovesje v dobro potrošnikov in podjetij; pozdravlja tudi vlogo evropskih potrošniških centrov pri ugotavljanju in odpravljanju nepravilnosti;

Pametno upravljanje notranjega trga storitev

15. opozarja, da je za nemoteno delovanje notranjega trga storitev potrebno usklajevanje s sektorskimi pravili, za kar bi lahko bila potrebna dodatna dovoljenja, ki bi pomenila dodatne stroške, predvsem za podjetja; poudarja, da je to delovanje odvisno tudi od izvajanja drugih zakonodajnih aktov EU; zato poziva države članice, naj s celovitim pristopom k notranjem trgu storitev zagotovijo pravno varnost za potrošnike in podjetja, predvsem za mala in srednja podjetja;

16. poziva Komisijo, naj zagotovi usklajenost medsebojnih strokovnih pregledov iz direktive o storitvah in medsebojnega ocenjevanja iz direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij; poudarja, da bi bilo treba natančno oceniti vsak primer posebej, tudi obrazložitve držav članic, zakaj ohranjajo določene zahteve, da bi opredelili področja, kjer države članice nesorazmerno urejajo opravljanje poklica ali ovirajo dostop do nekaterih poklicev; poziva države članice, naj te neupravičene zahteve odpravijo;

17. poziva države članice, naj bolje izkoristijo medsebojno priznavanje in tako olajšajo prost pretok storitev v primerih, ko usklajena pravila še niso vzpostavljena;

18. ugotavlja, da razlike v mednarodnih standardih povzročajo razdrobljenost in negotovost; spodbuja razvoj prostovoljnih evropskih standardov za storitve iz direktive o storitvah kot načina za izboljšanje čezmejne primerljivosti in trgovine;

19. meni, da bi morale Evropska komisija in evropske organizacije za standardizacijo tesno sodelovati, da bi po potrebi zagotovile skladnost uporabljene terminologije in s tem dosledno uporabo pravil v vsej EU;

20. prav tako poudarja, da neustrezno čezmejno zavarovalno kritje za ponudnike storitev močno ovira prost pretok; poziva zainteresirane strani, naj prek dialoga poiščejo rešitve;

Sreda, 11. september 2013

21. spodbuja večjo uporabo sistema IMI v državah članicah za preverjanje izpolnjevanja zahtev direktive, posebej v primerih čezmejnega zagotavljanja storitev, in evropskih potrošniških centrov ter sistema SOLVIT za pomoč podjetjem in potrošnikom pri nasprotujočih si pravilih in neizpolnjevanju obveznosti; v ta namen poudarja, da je pomembno zagotoviti popoln dostop povezanih partnerjev do sistema SOLVIT na tehnični ravni;

22. ugotavlja, da bi morali instrumenti enotnega trga, vključno s sistemom SOLVIT, delovati bolje v smislu časa, ki je potreben za reševanje primerov; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno izboljšati cilje in osrednje kazalnike uspešnosti; pozdravlja namero Komisije, da bo pregledala pravni okvir za sistem SOLVIT;

23. poziva države članice, naj preidejo k enotnim kontaktnim točkam druge generacije in tako zagotovijo portale e-vlade, ki bodo v celoti funkcionalni, večjezični in uporabniku prijazni; poudarja pomen pristopa ponudnika storitev, ki pokriva celoten poslovni cikel; meni, da bodo e-postopki povečali enostavnost, zmanjšali stroške usklajevanja in povečali pravno varnost; poziva države članice, naj zagotovijo popolno povezeljivost svojih enotnih kontaktnih točk in njihovo čezmejno prepoznavnost ter tako zagotovijo, da bodo evropski državljani in podjetja obveščeni o svojih pravicah in priložnostih, ki izhajajo iz direktive o storitvah; poleg tega poziva Komisijo, naj določi jasna merila za primerjavo, ki se uporabljajo pri ocenjevanju enotnih kontaktnih točk, vključno s podatki o ravneh njihove uporabe, in naj Parlamentu redno poroča o napredku;

Učinkovitejše izvajanje za čim boljši gospodarski učinek

24. poudarja, da je direktiva o storitvah v državah, kjer se ustrezno izvaja, prinesla dejanske rezultate za rast in delovna mesta; zato podpira izmenjavo najboljših praks med državami članicami, vključno z inovativnimi rešitvami med pristojnimi organi v obmejnih regijah;

25. poudarja, da ima neustrezno izvajanje čezmejni vpliv, ceno za to pa plačujejo evropski državljani; poudarja, da so vse države članice odgovorne druga drugi in Uniji za izvajanje direktive in bi morale za to enako odgovarjati;

26. poziva Komisijo, naj pomaga državam članicam pri ključnih težavah, ki so jih odkrile v zvezi z izvajanjem in uporabo zakonodaje EU o enotnem trgu, vključno s tem, kako izboljšati primanjkljaje pri prenosu in skladnosti ter pridobiti hitra in učinkovita pravna sredstva;

27. poudarja, da morajo pristojni regionalni in lokalni organi sprejeti skupno odgovornost za celovito in kakovostno izvajanje direktive v smislu besedila in namena s splošnim ciljem spodbujanja gospodarske dejavnosti; v zvezi s tem poudarja pomen zmanjšanja upravnih bremen;

28. močno podpira politiko ničelne tolerance, ki jo uporablja Komisija v zvezi z neupravičenimi omejitvami; spodbuja Komisijo, naj z vsemi razpoložljivimi sredstvi zagotovi polno in pravilno izvajanje obstoječih pravil, pri tem pa ohranja dialog na enaki ravni z državami članicami; poziva k izvajanju skrajšanih postopkov za ugotavljanje kršitev, ki ne trajajo dlje kot 18 mesecev, ko se ugotovi, da je država članica nepravilno ali nezadostno izvajala ali kršila direktivo;

29. poziva Komisijo, naj izkoristi „Mesec enotnega trga“ kot priložnost, da predstavi koristi enotnega trga storitev za podjetja;

Izboljšanje preglednosti in odgovornosti

30. poziva Komisijo, naj na podlagi rezultatov medsebojnih strokovnih pregledov opredeli najbolj toge omejitve, predlaga ciljno usmerjene reforme in obvešča Svet in Parlament;

31. spodbuja Komisijo, naj v letnih pregledih rasti in poročilih o povezovanju enotnega trga posebno pozornost nameni storitvenemu sektorju in storitve vključi v priporočila za posamezno državo; meni, da bi morala Komisija in Svet s temi podrobnimi priporočili, ki se nanašajo na posamezne države, še naprej spodbujati države članice, naj sprejmejo in izvajajo dolgoročne politike rasti;

Sreda, 11. september 2013

32. poziva nacionalne parlamente, naj aktivno podpirajo izvrševanje direktive in izvajajo svoje pristojnosti za nadzor nacionalnih organov na vseh ravneh;

33. poziva zainteresirane strani, poslovno skupnost in socialne partnerje, naj pripomorejo k temu, da vlade prevzamejo odgovornost za oživitev evropskega storitvenega sektorja in ustvarjanje stalnih delovnih mest;

34. poziva Svet in njegovo predsedstvo, naj notranji trg storitev redno uvrstita na dnevni red srečanj Sveta za konkurenčnost; predlaga ponovno uvedbo poročil Komisije o skladnosti za merjenje napredka pri zagotavljanju lažjega dostopa na trg;

35. poziva člane Evropskega sveta, naj prevzamejo polno politično odgovornost za pravilno delovanje notranjega trga storitev; poziva predsednika Evropskega sveta, naj to vprašanje ohrani na dnevnem redu Evropskega sveta dokler bo to potrebno, skupaj z medsebojno dogovorjenim načrtom, ki vključuje posebna merila za primerjavo in časovni raspored, po katerem bi države članice z novim zagonom odstranile preostale ovire za polno izvrševanje direktive o storitvah;

o

o o

36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

P7_TA(2013)0367

Pogajanja za sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Malezijo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 s priporočili Evropskega parlamenta Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje o pogajanjih za sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Malezijo (2013/2052(INI))

(2016/C 093/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 1440/80 z dne 30. maja 1980 o sklenitvi Sporazuma o sodelovanju med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Indonezijo, Malezijo, Filipini, Singapurjem in Tajsko – državami članicami Združenja držav jugovzhodne Azije ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju pogajanj za sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Malezijo, ki jih je Svet odobril novembra 2004, začela pa so se v Bruslju oktobra 2010 na osmem vrhu EU-AZIJA (ASEM8),
- ob upoštevanju devetega vrha med EU in Azijo (ASEM9) v mestu Vientiane (Laos) 5. in 6. novembra 2012,
- ob upoštevanju vrhovnega srečanja Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN) v Kambodži od 18. do 20. novembra 2012,

⁽¹⁾ UL L 144, 10.6.1980, str. 1.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. februarja 2007 o osnutku sklepov Komisije o pripravi strateških dokumentov držav in okvirnih programov za Malezijo, Brazilijo in Pakistan ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. decembra 2010 z naslovom „Malezija: kaznovanje s šibanjem“ ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2010 z naslovom „Nedavni napadi na krščanske skupnosti“ ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju resolucije z dne 27. septembra 2011 o novi trgovinski politiki za Evropo v okviru strategije Evropa 2020 ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju pristopa Evropske unije k pogodbi o prijateljstvu in sodelovanju v jugovzhodni Aziji julija 2012 ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju potekajočih pogajanj o sporazumu o prosti trgovini med EU in Malezijo,
 - ob upoštevanju sporazuma med Evropsko skupnostjo in vlado Malezije o nekaterih vidikih zračnega prevoza, podpisanega leta 2007 ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju pogajanj o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu z Malezijo v zvezi z akcijskim načrtom za uveljavljanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov (FLEGT), ki so se začela leta 2007,
 - ob upoštevanju strateškega dokumenta Malezije in Evropske skupnosti za obdobje 2007–2013,
 - ob upoštevanju členov 90(4) in 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve in mnenja Odbora za mednarodno trgovino (A7-0235/2013),
- A. ker je Malezija ena od ustanoviteljic združenja ASEAN in bo organizaciji predsedovala leta 2015; ker je Malezija druga najpomembnejša trgovinska partnerica EU v združenju ASEAN;
- B. ker je Malezija aktivna članica foruma Skupine za azijsko-pacifiško gospodarsko sodelovanje (APEC), Organizacije islamskega sodelovanja (OIC), gibanja neuvrščenih, Azijske razvojne banke, Ekonomske in socialne komisije OZN za Azijo in Pacifik (UNESCAP), načrta iz Kolomba za spodbujanje gospodarskega in družbenega razvoja v azijsko-pacifiški regiji, Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), azijsko-evropskega srečanja (ASEM) ter Vzhodnoazijskega območja za rast Brunej Darussalam-Indonezija-Malezija-Filipini (BIMP-EAGA); ker je Malezija med drugim tudi članica Svetovne trgovinske organizacije (STO) od njene ustanovitve leta 1995 in je članica skupine 77 držav v razvoju (G77), skupine Osem v razvoju (D-8), skupine G15 in Sveta OZN za človekove pravice (2010–2013);
- C. ker se je Malezija oktobra 2010 pridružila čezpacifiškemu partnerstvu (TPP), ki je bilo ustanovljeno leta 2005, da bi sklenila sporazum o prosti trgovini, ki bi lahko znatno vplival na trgovinsko politiko EU; ker so pogajanja, ki jih je vodilo to partnerstvo, postala izredno pomembna zaradi pristopa Združenih držav Amerike februarja 2008, Mehike junija 2012 in Kanade oktobra 2012;

⁽¹⁾ UL C 287 E, 29.11.2007, str. 507.

⁽²⁾ UL C 169 E, 15.6.2012, str. 132.

⁽³⁾ UL C 305 E, 11.11.2010, str. 7.

⁽⁴⁾ UL C 56 E, 26.2.2013, str. 87.

⁽⁵⁾ UL L 154, 15.6.2012, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 414, 30.12.2006, str. 85.

Sreda, 11. september 2013

- D. ker Malezija pogosto prispeva k OZN in drugim mirovnim misijam, tudi v Libanonu, na Vzhodnem Timorju, Filipinih, v Indoneziji, Pakistanu, Sierr Leone, Sudanu, Zahodni Sahari, Nepal in na Kosovu, prav tako pa je v Afganistan napotila zdravstveno enoto;
- E. ker ima Malezija večkulturno, večjezično in večetnično družbo in več religij z malajsko muslimansko večino ter manjšinskimi skupnostmi Indijcev, Kitajcev in nemalajskih avtohtonih prebivalcev;
- F. ker je Malezija 5. maja 2013 izvedla parlamentarne volitve;
- G. ker je Malezija, gospodarstvo v vzponu, vzpostavila zaporedne programe družbenogospodarskega prestrukturiranja, ki se je začelo z novo gospodarsko politiko leta 1971, ki jo je leta 1991 nadomestila nacionalna razvojna politika, leta 2001 pa politika nacionalne vizije v okviru „novega gospodarskega modela“ za malezijski dolgoročni razvojni cilj postati razvita država do leta 2020 („Vizija 2020“);
- H. ker je Malezija 20. decembra 2011 sprejela zakon o mirnem zborovanju;
- I. ker so sodelovanje med EU in Malezijo glede pravic žensk, pravic otrok, pravic avtohtonih ljudstev, preseljevanja, svobode tiska ter zagovornikov človekovih pravic okrepili redni stiki s civilno družbo in Malezijsko komisijo za človekove pravice (SUHAKAM); ker EU postopoma vzpostavlja sodelovanje z Malezijo tudi na področjih v okviru skupne zunanje in varnostne politike, kot so pomorska varnost in neširjenje orožja za množično uničevanje;
- J. ker je malezijski parlament novembra 2010 za spodbujanje nadaljnjih odnosov ustanovil odbor medparlamentarne unije Malezija-EU, njegovi člani pa predstavljajo tako vladno koalicijo kot opozicijo;
1. naslovi naslednja priporočila na Svet, Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje:

O pogajanjih za sporazum o partnerstvu in sodelovanju

- (a) da dvignejo raven odnosov EU z državami jugovzhodne Azije, vključno z Malezijo in zlasti z njo, s pravočasnim zaključkom pogajanj o sporazumih o partnerstvu in sodelovanju s sedmimi državami združenja ASEAN; da v EU ozaveščajo o pomenu, znatnem potencialu in večplastni naravi teh odnosov;
- (b) da poudarijo, da bo sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Malezijo ponudil enkratne priložnosti za vzpostavitev strateškega in političnega okvira za dvostranske odnose na višji ravni, razširitev udejstvovanja EU na številnih področjih skupnega interesa z Malezijo, kot so trgovinsko sodelovanje, energija, znanost in tehnologija, preseljevanje, boj proti terorizmu, človekove pravice, dobro javno upravljanje, boj proti korupciji, boj proti trgovini z ljudmi in neširjenje orožja, ter za poglobitev političnega dialoga med EU in Malezijo o okolju, zeleni tehnologiji in podnebnih spremembah;
- (c) da okrepijo pogajalsko ekipo EU med krogi pogajanj, da bo enakovredna vsebinskemu strokovnemu znanju na malezijski strani, kar bo poleg tega, da bo pripomoglo k pogajanju, pokazalo tudi primerno zanimanje EU za pogajanja;
- (d) da zahtevajo dosleden pristop k pogajanju za sporazum o partnerstvu in sodelovanju ter sporazum o prosti trgovini; da opozorijo, da se morajo cilji sporazumov med seboj podpirati;
- (e) da poudarijo, da morata biti oba kroga pogajanj odvisna drug od drugega ter potekati vzporedno;

Sreda, 11. september 2013

Politični dialog

- (f) da pohvalijo oblikovanje Malezijske agencije za pomorski kazenski pregon (MMEA), ki v eni agenciji združuje vse dejavnosti kazenskega odkrivanja in pregona zveznih pomorskih zakonov; da pohvalijo rezultate podregionalnega sodelovanja Malezije s Singapurjem, Indonezijo, Filipini, Tajsko, azijsko pobudo za pomorsko varnost (AMARSECTIVE) in sporazum o regionalnem sodelovanju o boju proti piratstvu in oboroženem ropu ladij v Aziji (ReCAAP), pa tudi rezultate sodelovanja z regionalnim forumom ASEAN (ARF) pri znatnem izboljšanju pomorske varnosti tako v Malaški ožini, skozi katero letno pluje več kot 50 000 plovil, kot v malezijskih obalnih vodah; da izrazijo, da cenijo dejstvo, da so se malezijske oborožene sile udeležile protipiratskih operacij pred somalijsko obalo; meni, da obstaja potencial za tesnejše sodelovanje med EU in Malezijo pri povečanju pomorske varnosti, zlasti v zvezi z gradnjo zmogljivosti obalnih straž, izmenjavo informacij, pomorsko interoperabilnostjo ter razvojem glede pravnih vprašanj;
- (g) da ponovno poudarijo svetovni pomen Južnokitajskega morja in pozovejo vse udeležene strani, naj rešijo svoje nasprotujoče si ozemeljske zahteve, vključno s tistimi, ki se nanašajo na otočje Spratly/Nansha, s pomočjo mednarodne arbitraže v skladu z mednarodnim pravom (zlasti Konvencijo ZN o pomorskem mednarodnem pravu), da bi zagotovile regionalno stabilnost in mir; da obsodijo nedavno nasilje v državi Sabah in poziva k miroljubni rešitvi razmer; da pohvalijo Malezijo in Singapur za miroljubno rešitev dolgotrajnih ozemeljskih in pomorskih sporov leta 2010;
- (h) da pozdravijo sodelovanje in pohvalijo večjo zmogljivost Malezije za boj proti terorizmu, pranju denarja, trgovanju z drogami in orožjem ter ponarejanju potnih listin;
- (i) da opomnijo, da je imela Malezija izjemno visoko stopnjo politične stabilnosti zelo dolgo obdobje; da pohvalijo zelo visoko udeležbo na parlamentarnih volitvah 5. maja 2013, s katero so ljudje izkazali zanimanje za politično udejstvovanje; da se seznani s tem, da so nedavne volitve v Maleziji pokazale premik k bolj pluralistični demokraciji; da pozovejo malezijske oblasti, naj v odgovor na obtožbe o nepravilnostih poskrbijo za neodvisno in nepristransko oceno volitev; da pozovejo novo vlado, naj se odzove na vse večje etnične in politične napetosti, širšo porazdelitev podpore ljudstva med več političnih strank, čedalje hujše družbene nemire in vse številnejše demonstracije ter naj začne dejaven dialog z opozicijo in z vsemi etničnimi skupinami; da poudarijo tudi pomen sprejetja ukrepov v odgovor na nezadovoljstvo javnosti zaradi korupcije; da pozovejo vlado, naj nadaljuje z načrtom gospodarskih in političnih reform, vključno z reformo volilnega sistema;
- (j) da si prizadevajo za zavezo Malezije nadaljnjemu razvoju družbeno-gospodarskih politik, ki bodo zagotovile pravično obravnavo vseh etničnih in verskih skupin, pa tudi, da bodo vsi imeli občutek, da imajo vse pravice kot državljani Malezije, vključno z dostopom do javne uprave, izobraževanja in poslovnih priložnosti; da spodbujajo vključujočo malezijsko gospodarsko rast, tudi za najrevnejše, pri tem pa priznajo dosežke pri razvoju države in doseženo zmanjšanje revščine;
- (k) da spodbudijo vlado, naj s posvetovanjem vključi malezijsko plodovito in dejavno civilno družbo v svoje odločanje in naj odpravi omejitve zanje; da pohvalijo delo civilne družbe pri opozarjanju na okoljska vprašanja, pravice žensk, varstvo potrošnikov, pravice avtohtonega prebivalstva in drugih etničnih skupin, medijsko svobodo, družbeno pravičnost, človekove pravice in pravice verskih manjšin;
- (l) da poudarjajo potrebo po dejavni in pogosti udeležbi EU na srečanjih na visoki ravni in vrhovnih srečanjih organizacij v regiji, na katera je bila EU povabljena;
- (m) da opozorijo, da je napredek na političnem področju bistvenega pomena za svobodno in pravično trgovino, prav tako kot je liberalizacija trgovine v pomoč pri spodbujanju politične liberalizacije, demokracije in človekovih pravic.

Sreda, 11. september 2013

Človekove pravice in temeljne svoboščine

- (n) da pozdravijo izjavo Malezije v Svetu OZN za človekove pravice v letu 2009, da razmišlja o nadomestitvi smrtne kazni z dosmrtnim zaporom, ter vzpostavitev neodvisne komisije za malezijsko pravo v letu 2011, ki bo pregledala zakone, ki jih je treba razveljaviti; da pozovejo vlado, naj uveljavi takojšen moratorij na usmrtitve in sprejme zakonodajne ukrepe za odpravo smrtne in telesne kazni;
- (o) da se med celotnimi pogajanjimi o sporazumu o sodelovanju in partnerstvu med EU in Malezijo spodbujajo in se zavzemajo za človekove pravice in temeljne svoboščine, zlasti za svobodo izražanja, zbiranja in združevanja in pravico do spolne usmerjenosti in identitete, ter za socialne in delovne standarde Mednarodne organizacije dela; da v vseh sporazumih zagotovijo izvajanje klavzule o človekovih pravicah; da spodbudijo vlado, naj sprejme potrebne ukrepe za podpis, ratifikacijo in učinkovito izvajanje Konvencije OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, njenega opcijskega protokola ter mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
- (p) da poudarijo pomen napredka pri svobodi medijev, saj so glavni mediji še vedno podvrženi cenzuri; da pozdravijo odločitev vrhovnega sodišča iz leta 2012 v zadevi spletnega medija Malaysiakini, da je licenca za izdajo tiskanega medija pravica, ne privilegij; da izrazijo obžalovanje, ker je svoboda zbiranja še vedno omejena, zlasti v mestih; da izrazijo zaskrbljenost zaradi zakona o dokazih, ki ustvarja pravno odgovornost lastnikov, upravljavcev in nadzornikov računalnikov, ki se uporabljajo za izdajo publikacije;
- (q) da pozdravijo napredek, ki je bil dosežen na mnogih področjih, ko je bil julija 2012 zakon o notranji varnosti nadomeščen z zakonom o posebnih ukrepih za kazniva dejanja glede varnosti, ki je najdaljše obdobje odvzema prostosti brez sojenja ali obtožbe omejil na 28 dni; da kljub temu izrazijo razočaranje glede pomanjkljivosti nekaterih določb zakona posebnih ukrepov, na primer glede sistema pritožbe, zaradi katerega bi lahko vseeno prišlo do odvzema prostosti za nedoločen čas, kadar varščina ni dovoljena, in glede dejstva, da omejuje temeljne pravice, kot je zasebnost komunikacij, in dovoljuje prikritje vira dokazov, s tem pa preprečuje navzkrižno zaslišanje med sojenjem;
- (r) da izrazijo zadovoljstvo, da so malezijski odvetniki izkazali pogum in samostojnost pri zagovarjanju temeljnih vrednot pravne države in neodvisnosti sodstva ter so zmožni zagovarjati in braniti državljanske in politične pravice, čeprav z omejenim učinkom; da izrazijo, da posebej cenijo delo malezijske odvetniške zbornice; da se seznaniijo z napetostmi, do katerih je prišlo med sodstvom in pravnimi strokovnjaki, ter izrazijo zaskrbljenost, ker je institucionalni okvir sočasno postal bolj zadržan v zvezi s polnim spoštovanjem neodvisnosti sodnih procesov in ekskluzivnosti sodnih pooblastil sodišč; da predlagajo, naj vlada prisluhne pomislekom glede napetosti, ki so jih povzročila državna islamska sodišča, ki delujejo vzporedno z nacionalnim sistemom običajnega prava, in te pomisleke obravnava;
- (s) da pozovejo Malezijo, naj upošteva mednarodno dogovorjene socialne standarde; da poudarijo pomen spoštovanja vseh pravil Mednarodne organizacije dela, vključno s pravico do svobodnega ustanavljanja neodvisnih sindikatov; da pozovejo malezijske oblasti ter evropske vlagatelje in podjetja, ki poslujejo v Maleziji, naj upoštevajo mednarodne delovne standarde in zagotovijo dostojno plačilo in delovne razmere v Maleziji;
- (t) da pozovejo Malezijo, naj zaščiti ustavne pravice vseh Malezijcev do svobode veroizpovedi ali prepričanja ter spodbuja medverske dobre odnose in strpnost; da v zvezi s tem obsodijo rušenje hindujskih templjev v letu 2006 in napade na krščanske cerkve in oskrnitve mošej v letu 2010 ter izrazijo obžalovanje zaradi nedavnih političnih in sodnih posredovanj v zvezi z uveljavljenimi izrazi; da pozovejo k temu, da bodo lahko kristjani v celoti uveljavljali svojo ustavno pravico do izražanja veroizpovedi v skladu s tradicijo ter brez motenj ali strahu pred preganjanjem; da pozovejo k temu, da bodo lahko vsi Malezijci uživali pravico do svobodne izbire verske pripadnosti; da pozovejo k takojšnji

Sreda, 11. september 2013

odpravi sedanjih upravnih in pravnih ovir za muslimane, ki veroizpoved spremenijo v krščanstvo ali hinduizem, in da pozovejo državo, naj tem osebam nudi zaščito pred preganjanjem; da pozovejo Malezijo, naj v prid verske svobode spremeni zakone v 10 od 13 malezijskih držav, ki prepovedujejo misijonarsko dejavnost nemuslimanov in kršiteljem nalagajo dolge zaporne kazni in šibanje;

- (u) da spodbudijo vlado, naj poveča pravice žensk, da bo dosegla enakost spolov, zlasti v zvezi s šeriatskim in družinskim pravom; da končajo uporabo šibanja kot kazni;

Gospodarsko, znanstveno in kulturno sodelovanje

- (v) da pozdravijo prizadevanja Malezije za povečanje energetske učinkovitosti, uporabo obnovljivih virov energije in naložbe v zelene tehnologije na področjih prometa, energije in stavb, kljub temu da je pomembna proizvajalka nafte in plina; da tudi pozdravijo dejstvo, da je Malezija spoznala potrebo po preoblikovanju svojega gospodarstva v nizkoogljično gospodarstvo kot del odgovornosti v svetovnem boju proti podnebnim spremembam; da poudarijo, da je treba obnovljive vire energije, kot sta palmovo olje in vodna energija, pridobivati na okoljsko trajnosten način, ne da bi pri tem zmanjšali velikost tropskih gozdov, ogrozili biotsko raznovrstnost ali nadomestili proizvodnjo hrane s proizvodnjo goriva;
- (w) da izrazijo mnenje, da mora Malezija kljub temu, da je eno najuspešnejših gospodarstev jugovzhodne Azije, progresivno vlagati v akademsko in znanstveno znanje, da bi dosegla naslednjo raven življenjskega standarda in postala visoko razvita država; da podprejo prizadevanja za več akademskih izmenjav in tesnejše sodelovanje v programu Erasmus Mundus in projektu MYEULINK ter priporočijo, naj bodo izmenjave dvostranske; da spodbujajo tesnejše kulturno sodelovanje, tudi s predstavitvijo malezijske kulture evropski javnosti;
- (x) da pohvalijo dejstvo, da je bila Malezija ena prvih držav, ki se je z EU začela pogajati o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu FLEGT, ki bi moral zagotoviti, da les, ki ga Malezija izvažja v EU, prihaja iz zakonitih virov; da pozovejo, naj se pogajanja pravočasno zaključijo, saj je EU pomemben trg za malezijski les;
- (y) da spomnijo na notranjo razpravo EU glede nevarnosti spodbujanja biogoriva namesto proizvodnje hrane in da poudarijo, da je treba pridobivanje palmovega olja za biogoriva izvajati na trajnosten način ter se pri tem izogniti preobrazbi gozdov in izgubi biotske raznovrstnosti, spoštovati ozemeljske pravice avtohtonega prebivalstva in najrevnejšim skupnostim ponuditi možnost za povečanje življenjskega standarda;
- (z) da spodbudijo nadaljnji razvoj turizma med EU in Malezijo; da potrdijo, da ima ekološki turizem v Maleziji izjemen potencial;

Druge določbe

- (aa) da se posvetujejo s Parlamentom v zvezi z določbami o parlamentarnem sodelovanju;
 - (ab) da vključijo jasna merila in zavezujoče roke za izvajanje sporazuma o partnerstvu in sodelovanju ter da zagotovijo mehanizme spremljanja, vključno z rednim poročanjem Parlamentu;
 - (ac) da spodbujajo pogajalsko ekipo EU, naj še naprej tesno sodeluje s Parlamentom in zagotavlja najnovejše podatke o napredku pogajanj v skladu s členom 218(10) PDEU;
2. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo skupaj s priporočili Evropskega parlamenta posreduje Svetu, Komisiji, visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednici Evropske komisije, Evropski službi za zunanje delovanje ter vladi in parlamentu Malezije.
-

Četrtek, 12. september 2013

P7_TA(2013)0368

Evropski kulturni in ustvarjalni sektorji kot viri gospodarske rasti in delovnih mest**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 Spodbujanje evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev kot virov gospodarske rasti in delovnih mest 2012/2302(INI)**

(2016/C 093/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov (Konvencija Unesca o varovanju kulturne raznolikosti), ki jo je 20. oktobra 2005 sprejela generalna konferenca Organizacije združenih narodov za izobraževanje, kulturo in znanost (UNESCO),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta št. 2006/515/ES Sveta z dne 18. maja 2006 o sklenitvi Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta s 13. in 14. novembra 2006 ter s 24. in 25. maja 2007 ⁽²⁾, zlasti o prispevku kulturnega in ustvarjalnega sektorja k uresničevanju lizbonskih ciljev, ter resolucije Sveta z dne 16. novembra 2007 o Evropski agendi za kulturo ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1855/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi programa Kultura (2007–2013) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1718/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o izvajanju podpornega programa za evropski avdiovizualni sektor (MEDIA 2007) ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o evropski kulturni agendi v času globalizacije ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2007 o socialnem statusu umetnikov ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o kulturnih industrijah v Evropi ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 12. maja 2009 o kulturi, ki spodbuja ustvarjalnost in inovacije ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. oktobra 2009 z naslovom Avtorske pravice v gospodarstvu znanja (COM (2009)0532),

⁽¹⁾ UL L 201, 25.7.2006, str. 15.⁽²⁾ UL C 311, 21.12.2007, str. 7.⁽³⁾ UL C 287, 29.11.2007, str. 1.⁽⁴⁾ UL L 372, 27.12.2006, str. 1.⁽⁵⁾ UL L 327, 24.11.2006, str. 12.⁽⁶⁾ UL C 247 E, 15.10.2009, str. 32.⁽⁷⁾ UL C 125 E, 22.5.2008, str. 223.⁽⁸⁾ UL C 247 E, 15.10.2009, str. 25.⁽⁹⁾ Dok. 8749/1/09 REV 1 in 8749/1/09 REV 1 COR 1.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020),
 - ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 27. aprila 2010 z naslovom Izkoriščanje potenciala kulturnih in ustvarjalnih industrij (COM(2010)0183),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 30. junija 2010 z naslovom Evropa, prva svetovna turistična destinacija – nov okvir evropske turistične politike (COM(2010)0352),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o kulturnih razsežnostih zunanjega delovanja EU ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o izkoriščanju potenciala kulturnih in ustvarjalnih industrij ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2012 z naslovom Posodobitev sporočila o industrijski politiki – Močnejša evropska industrija za rast in oživitev gospodarstva ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. decembra 2012 o vsebini na enotnem digitalnem trgu (COM(2012)0789),
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 26. septembra 2012 z naslovom „Competitiveness of the European High End Industries“ (Konkurenčnost evropskega sektorja luksuznih izdelkov) (SWD(2012)0286),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 26. septembra 2012 z naslovom Spodbujanje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za rast in delovna mesta v EU (COM(2012)0537),
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 30. maja 2013 ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem ter mnenja Odbora za regionalni razvoj (A7-0248/2013),
- A. ker imajo kulturni in ustvarjalni sektorji, ki prispevajo k širjenju inovacij v drugih sektorjih, pomembno vlogo pri gospodarskem in socialnem razvoju Unije (pri slednjem zlasti pri malih in srednjih podjetjih) ter so bistveni del strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast;
- B. ker kulturni in ustvarjalni sektorji pomembno pripomorejo k spodbujanju socialne kohezije, ustvarjalnosti ter kulturne in jezikovne raznovrstnosti v Uniji;
- C. ker je gospodarska kriza še najmanj vplivala na kulturni sektor, kar pomeni, da je to strateško področje za razvoj družbe;
- D. ker si kulturni in ustvarjalni sektorji zaslužijo priznanje zaradi kulturne vrednosti, ki jo imajo že po naravi, hkrati pa tudi zaradi pomembnega prispevka k javni blaginji, socialnemu vključevanju in koheziji ter gospodarstvu Unije v smislu rasti in ustvarjanja delovnih mest v gospodarstvu Unije, pa tudi zaradi svojega ugodnega učinka na turizem;

⁽¹⁾ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 135.

⁽²⁾ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 142.

⁽³⁾ Dok. 17566/12.

⁽⁴⁾ CdR 2391/2012.

Četrtek, 12. september 2013

- E. ker imajo evropski kulturni in ustvarjalni sektorji pomemben ekonomski vpliv na številne druge sektorje, kot so turizem, trgovina na drobno, digitalne tehnologije itd;
- F. ker kulturni in ustvarjalni sektorji vključujejo zelo raznolike ustvarjalne dejavnosti in storitve, za katere so značilni posebni modeli financiranja in razvoja; zato je treba to raznolikost upoštevati pri pripravi podpornih strategij ali strategij sodelovanja, tudi na mednarodni ravni;
- G. ker festivali v Evropi omogočajo krepitev evropske kulturne produkcije ter ustvarjajo kulturno, socialno, gospodarsko in turistično vrednost na teritorialni ravni;
- H. ker kulturne in ustvarjalne sektorje večinoma sestavljajo mala in srednja podjetja, ki so steber gospodarstva v Uniji;
- I. ker je Evropska komisija v delovnem dokumentu z dne 26. septembra 2012⁽¹⁾ priznala pomen kulturnega in ustvarjalnega gospodarskega sektorja vrhunskih proizvodov (moda, nakit in ure, parfumi in kozmetika, modni dodatki, usnjena galanterija, pohištvo in pohištvena oprema, gospodinjska oprema, gastronomija, vina in žgane pijače, avtomobili, ladje, hoteli in pristočasne dejavnosti, trgovina na drobno in dražbene hiše ter založniški sektor) ter ker so lahko podjetja v sektorju vrhunskih proizvodov gonilna sila za vse kulturne in ustvarjalne sektorje;
- J. ker okrepitev status delavcev v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih prispeva k strukturiranju, sposobnosti preživetja in verodostojnosti gospodarske dejavnosti ter h konsolidaciji zaposlovanja;
- K. ker je mobilnost pomembna značilnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, vendar zanjo obstajajo številne ovire, ki se med državami in regijami razlikujejo ter se navezujejo zlasti na težave pri pridobitvi vizumov, neobstoje statusa umetnikov ter posebne in raznovrstne pogoje umetniške produkcije;
- L. ker bi moral pilotni projekt o gospodarstvu kulturne raznolikosti, ki trenutno poteka, zagotoviti pregled izzivov in rešitev za kulturne in ustvarjalne sektorje;
- M. ker je treba državljanom Unije zagotoviti kulturno in umetniško izobraževanje že od zgodnjega otroštva, da bi tako razvili lastno razumevanje umetnosti in kulture, okrepili svoj glas in ozaveščenost o veliki raznolikosti kultur v Evropi ter da bi spodbudili njihovo lastno ustvarjalnost in izražanje, pa tudi kulturno raznolikost;
- N. ker je treba okrepiti vezi med izobraževalnimi ustanovami ter kulturnimi in ustvarjalnimi podjetji, da bi tako upoštevali spremembe pri zaposlovanju in potrebe po posebnih spretnostih, s čimer bi spodbudili izmenjavo informacij in razvoj mešanih spretnosti;
- O. ker je očitno, da so kulturni in ustvarjalni sektorji v Evropi bogatejši in bolj raznoliki kot drugje po svetu, to dejstvo pa bi morali izkoristiti za spodbujanje rasti;
- P. ker se s prehodom v digitalno dobo kulturnim in ustvarjalnim sektorjem ponuja priložnost, saj se bodo pojavile nove zahteve in storitve, ki bodo vodile v razvoj novih gospodarskih modelov;
- Q. ker je razvoj novih gospodarskih modelov za dostop do kulturnih del na spletu v polnem razcvetu in ga je treba podpreti s stabilnim pravnim okvirom, ki bo spodbudil naložbe v kulturne in ustvarjalne sektorje;
- R. ker je bistveno, da se kulturnim in ustvarjalnim sektorjem zagotovi dostop do stabilnih načinov financiranja, prilagojenih njihovim potrebam, da se tako omogoči njihov nadaljnji razvoj;

⁽¹⁾ SWD(2012)0286.

Četrtek, 12. september 2013

- S. ker so kulturni in ustvarjalni sektorji pomemben sestavni del lokalnih in regionalnih strategij prostorskega razvoja za doseganje ciljev socialne kohezije in gospodarskega vzpona;

Pogoji za razvoj ustvarjalnih in kulturnih sektorjev

1. ugotavlja, da kulturni in ustvarjalni sektorji dosegajo dobre ekonomske rezultate, pomembno prispevajo k socialni koheziji in kljub težavam, s katerimi se trenutno srečujejo gospodarstva pri zahtevah proračunske discipline Unije, še naprej ustvarjajo delovna mesta, zlasti za mlade ter sproščajo velik inovacijski potencial;
2. poudarja, da je treba zagotoviti aktualne in zanesljive statistične podatke o kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, zlasti o njihovem dejanskem položaju, posebnostih, tudi glede statusa, njihovega potenciala pri ustvarjanju delovnih mest in rasti ter njihovega ekonomskega učinka na druge sektorje, da bo nato mogoče sprejeti najustreznejše politične ukrepe za učinkovito spodbuditev teh sektorjev; priporoča ustanovitev observatorija ali banke podatkov o kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
3. poziva Komisijo, naj nadaljuje z razvijanjem študij in zbiranjem podatkov o gospodarski in socialni vlogi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti kot najpomembnejšega elementa v različnih gospodarskih sektorjih;
4. obžaluje, da sta časovni razpored in področje ukrepov, ki jih je predlagala Komisija v svojem sporočilu o ustvarjalnih in kulturnih sektorjih ⁽¹⁾, omejena; poudarja, da je treba predvideti dolgoročneje možnosti za te sektorje ter izdelati program strukturiranih in konkretnih ukrepov za uskladitev s strategijo Evropa 2020; opozarja, da morajo kulturno ustvarjanje nujno podpirati Unija, države članice in lokalne skupnosti;
5. poziva Komisijo, naj na podlagi obstoječe platforme o potencialu kulturnih in ustvarjalnih sektorjev skliče razširjeni forum akterjev v teh sektorjih, na katerem bi izoblikovali konkretne rešitve in tako dejavno pripomogli k izdelavi strukturiranega srednje- in dolgoročnega političnega programa;
6. poziva Komisijo in države članice, naj vztrajajo pri osrednji vlogi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev v inovacijah, da bi vzpostavili medsektorske povezave, povzročili učinke aglomeracije in grozdenja ter zagotovili nove priložnosti za naložbe in zaposlovanje;
7. meni, da bi bilo treba podpreti raziskave na podlagi inovacij za širjenje na nove trge s ponudbo inovativnih, ustvarjalnih izdelkov;
8. meni, da sta podpora in spodbujanje razvoja sinergij z drugimi sektorji bistvena za spodbujanje gospodarske rasti; v zvezi s tem poudarja vlogo kulturnega turizma pri ustvarjanju bogastva, in sicer v obliki spoznavanja naše kulturne dediščine in udeležbe na kulturnih dogodkih, kot so festivali in jezikovna potovanja;
9. opozarja na veliko raznolikost kulturnih in ustvarjalnih ekosistemov ter poudarja, da se je treba tega lotiti s spodbujanjem nastajanja skupne identitete prek spodbujanja skupnih produkcij ter ustanavljanja forumov za skupni dialog in izmenjavo med različnimi akterji v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, da bi tako ustvarili nove povezave med akterji ter omogočili prenašanje spretnosti in znanj med drugimi vejami gospodarstva; poudarja, da bi morale te pobude omogočiti razvoj skupnih interesov, hkrati pa upoštevati kulturno raznolikost, ki ji je treba priznati njeno bogastvo, moč za navdih in razvojni potencial, ki v celoti pripomore k oblikovanju skupne evropske identitete;
10. poudarja, da je treba spodbujati vzajemno poznavanje ter prenos spretnosti in znanj, nujno potrebnih za sodelovanje med ustvarjalnimi podjetji, in sicer s konkurenčnimi grozdi, pobudami za zagotavljanje odličnosti in povezovanjem v mreže, ter s tem ustvariti skupno kulturo kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter spodbuditi sodelovanje med različnimi panogami, kar bi omogočilo uspešnejše premagovanje novih gospodarskih in družbenih izzivov;
11. spodbuja k razvoju regionalizacije, izmenjavi spretnosti med sektorji z oblikovanjem grozdov in izboljšanju izmenjav, da bi tako pritegnili vlagatelje ter različnim kulturnim in ustvarjalnim podjetjem (mikropodjetjem, malim in srednjim podjetjem, nevladnim organizacijam in kulturnim ustanovam) omogočili nadaljnje spodbujanje rasti in ustvarjanje delovnih mest;

⁽¹⁾ COM(2012)0537.

Četrtek, 12. september 2013

12. poudarja, da so podjetja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih večinoma mala in srednja podjetja in poudarja, da jih je zato treba še posebej podpreti;
13. odločno poziva Evropsko unijo in države članice, naj podprejo in priznajo prepoznavnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zaradi katerih je Evropa s kulturnega vidika tako izjemna;
14. opozarja na raznolikost ureditev v zvezi s kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji ter priporoča ukrepe za usklajevanje predpisov in praks v Uniji;

Delovne razmere za zaposlene v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih

15. opozarja, da je zaposlenim v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih treba zagotoviti socialni status, da se jim tako omogočijo zadovoljivi delovni pogoji ter se z ustreznimi ukrepi na področju davčnih sistemov, pravice do dela, pravic socialne varnosti in avtorskih pravic izboljša njihova mobilnost v vsej EU;
16. poziva k razmisleku o ukrepih za pravično financiranje in plačilo neodvisnih umetnikov; poleg tega poudarja, da je treba izboljšati usklajevanje med različnimi evropskimi sistemi socialnega varstva pri teh umetnikih zaradi njihove velike mobilnosti;
17. poziva države članice, naj sisteme socialne varnosti prilagodijo svetu ustvarjalnega dela, zlasti v digitalnem sektorju, pri tem pa naj ustrezno upoštevajo dejstvo, da morajo ljudje na ustvarjalnih delovnih mestih pogosto izmenično delati kot zaposleni in samozaposleni ali pa hkrati opravljati obe vrsti dela;
18. poziva Komisijo in države članice, naj delavcem v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih omogočijo dostop do zdravstvenega zavarovanja in (prostovoljnega) zavarovanja za primer brezposelnosti ter cenovno dostopnih poklicnih in osebnih pokojninskih načrtov za samozaposlene osebe;
19. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo minimalne standarde socialne varnosti in kolektivne pogodbe v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, med drugim tako, da javno podpora pogojujejo z upoštevanjem takšnih standardov;

Izobraževanje in usposabljanje

20. poudarja, da morajo države članice izboljšati sisteme usposabljanja, učenja in pridobivanja kvalifikacij, in sicer zlasti tako, da se študentom umetniških in ustvarjalnih disciplin omogoči celovito usposabljanje, ki upošteva današnje poslovne potrebe, da bi tako svet podjetništva približali svetu izobraževanja in zagotovili učinkovito izvajanje v vseh državah članicah; meni, da bi bilo treba pri tečajih informacijske tehnologije dovolj pozornosti nameniti možnostim v sektorju spletnih vsebin (npr. igram);
21. meni, da je treba v okviru usposabljanja na kulturnem, umetniškem in ustvarjalnem področju posredovati tudi spretnosti, ki so predpogoj za ustanovitev podjetja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
22. meni, da je bistveno okrepiti privlačnost in podobo rokodelskega, umetniškega in kulturnega usposabljanja pri učencih, njihovih starših in ustanovah ter pokazati resnico o možnostih in ustvarjanju bogastva, tudi z ustanovitvijo observatorija ali banke podatkov;
23. poudarja pomen ohranjanja in spodbujanja umetnostnih obrti, povezanih s kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji;
24. poziva Komisijo, naj prizna specifičnost mojstrskih rokodelskih poklicev, ki so prave zakladnice delovnih mest za Evropo in temeljijo na štirih merilih, skupnih vsem kulturnim in ustvarjalnim sektorjem vrhunskih proizvodov: inovativnost in ustvarjalnost; odličnost in estetika; znanje in tehnologija ter učenje in podpiranje znanja v vsem poklicnem življenju;
25. meni, da je treba okrepiti povezave med izobraževalnim sistemom (tudi univerzami ob spoštovanju njihove neodvisnosti), raziskovalnimi središči, izobraževalnimi ustanovami ter kulturnimi in ustvarjalnimi podjetji (tudi malimi in srednjimi podjetji), da bi bili ti sektorji z veliko delovnimi mesti bolj konkurenčni, da bi ustvarili bolj vključujoče medsektorske in interdisciplinarne sinergije, zlasti z oblikovanjem platforme za izmenjave, koalicij znanja, koalicij

Četrtek, 12. september 2013

sektorskih spretnosti in partnerstev, da bi sodelujočim pomagali k razmisleku in ukrepanju za verjetnejšo zagotovitev kolektivnega uspeha, da bi dodatno povečali vrednost človeškega kapitala Unije, zagotovili boljše znanje med akterji, opredelili posebne spretnosti, izboljšali razumevanje razvoja na delovnih mestih in pri spretnostih ter spodbudili podjetniški duh,

26. spodbuja Komisijo, naj vzpostavi koalicije znanja med visokim šolstvom in podjetji iz kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;

27. spodbuja Komisijo, naj vzpostavi koalicije sektorskih spretnosti med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter podjetji iz kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;

28. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo vzajemno priznavanje predmetov, poklicnih kvalifikacij in diplom, pridobljenih s študijem na področjih kulture in umetnosti;

29. opozarja, da je treba podpirati dostop do kulturne in medijske pismenosti ter izobraževanja že od zgodnjega otroštva in nato celo življenje, da bi tako spodbudili ustvarjalnost in razvoj talentov ter prenašali naklonjenost kulturi;

30. poudarja, da je treba spodbujati ustvarjalnost mladih ustvarjalcev in podpreti sodelovanje javnosti pri ustvarjanju kulture;

31. meni, da je umetniško in kulturno izobraževanje potrebno za enake možnosti, za bolj demokratičen dostop do kulture in socialno kohezijo, saj se z njim ponuja sredstvo za individualno in kolektivno izražanje, dialog in vzajemno razumevanje; poleg tega poudarja, da umetniško in kulturno izobraževanje učencem omogoča razvijanje omike, in sicer z razvojem njihovih umetniških sposobnosti, srečevanjem umetnikov, spoznavanjem umetniških del in obiskovanjem krajev s kulturno vrednostjo;

32. poziva Komisijo in Svet, naj razmisli o vzpostavitvi evropskega repertoarja znanj in spretnosti, da se zagotovi njihovo ohranjanje in spodbujanje; poziva države članice ter akterje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, naj pripravijo usposabljanja o teh znanjih in spretnostih;

Financiranje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev

33. meni, da je treba nujno omogočiti in zagotoviti ustrezne sheme financiranja kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter uvesti učinkovite instrumente izvajanja zanje, zlasti za mala in srednja podjetja; vztraja, da je treba nadaljevati in okrepiti javne politike podpore kulturnim in ustvarjalnim sektorjem ter tako omogočiti nadaljnji obstoj neodvisnega in kakovostnega ustvarjanja; poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita sredstva za ocenjevanje nematerialne produkcije, zlasti v okviru observatorija ali banke podatkov, in naj razmisli o vzpostavitvi investicijske banke za kulturo;

34. v zvezi s tem poudarja nove možnosti, na primer skupinsko financiranje („crowdfunding“) in skupinske naložbe („crowd-investment“);

35. poziva države članice, naj v svojih socialnih in ekonomskih politikah upoštevajo ustrezno podporo in financiranje za kulturne in ustvarjalne sektorje;

36. opozarja, da je treba v času gospodarske krize podpreti evropsko financiranje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev; izrecno poziva Evropski parlament, naj zagovarja velikopotezen in obsežen proračun za kulturo; v zvezi s tem poziva Svet, naj ne zmanjša proračuna, ki ga je predlagala Komisija za program Ustvarjalna Evropa;

37. poudarja pomen razvoja storitev svetovanja glede financ in upravljanja podjetij, da bi mala in srednja podjetja ter mikropodjetja obvladala orodja, ki so potrebna za dobro upravljanje podjetja in s tem boljše ustvarjanje, proizvodnjo, promocijo ter širjenje kulturnih dobrin in storitev;

38. meni, da bi morale države članice in ustrezni strokovnjaki izboljšati usposobljenost akterjev iz kulturnih in ustvarjalnih sektorjev na področju projektnega inženiringa, tako da zagotovijo poklicno usposabljanje ali z ustanovitvijo organov za pomoč pri pripravi načrtov financiranja;

Četrtek, 12. september 2013

39. pozdravlja predlagane posojilne sheme, predvidene v okviru programov Ustvarjalna Evropa, COSME in Obzorje 2020, saj ti instrumenti kulturnim in ustvarjalnim sektorjem nudijo bolj raznolike možnosti financiranja;

40. poudarja, da je treba finančne institucije bolje seznaniti s posebnostmi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, da bi izboljšali dostop kulturnih in ustvarjalnih sektorjev do zasebnih virov financiranja;

41. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj uvedejo potrebne ukrepe, tako da priporočajo mešane načine financiranja, kot so javno-zasebna partnerstva, za katera bi veljale zahteve za preglednost in ki ne bi ogrozila potrebnega javnega financiranja, da vzpostavijo jamstvene sheme za posojila za majhne strukture in da preučijo alternativne oblike financiranja, kot je skupinsko financiranje („crowdfunding“);

42. poziva države članice, naj poiščejo druge načine financiranja kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti v času krize; v zvezi s tem meni, da bi bilo sponzorstvo lahko ustrezna nadomestna možnost;

43. meni, da je v avdiovizualnem sektorju prispevek avdiovizualnih storitev pri financiranju evropskih avdiovizualnih del nujno potreben za podporo ustvarjanju ter bi jo bilo treba okrepiti z natančnim prenosom direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah⁽¹⁾, ki bo temeljil na številčnih podatkih;

44. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj vzpostavijo ugoden regulativni okvir, zlasti pa z zmanjšanjem svojih upravnih in regulativnih bremen ustvarijo ugodno poslovno okolje za mala in srednja podjetja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;

45. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj nadaljujejo davčno usklajevanje in naj zlasti odpravijo razlike pri obdavčitvi kulturnih proizvodov v posameznih državah članicah;

46. poudarja, da je v teh sektorjih veliko malih in srednjih podjetij; meni, da bi bilo treba zanje določiti ustrezne davčne predpise, da bi spodbudili njihovo rast in jim omogočili preživetje;

47. ugotavlja, da strukturni skladi ponujajo veliko možnosti za financiranje kulture, ustvarjanja in inovacij v Uniji, saj so naložbe kulturne narave upravičene do financiranja v okviru vseh treh ciljev kohezijske politike – konvergence, regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja;

48. obžaluje predlog nekaterih držav članic, da bi v naslednjem večletnem finančnem okviru sredstva, namenjena instrumentu za povezovanje Evrope, zmanjšali za 8,2 milijarde EUR, kar bo imelo škodljiv učinek na podporo širjenju širokopasovne infrastrukture in s tem tudi na razvoj spletnih poslovnih modelov za kulturne in ustvarjalne sektorje;

49. zato poziva države članice in Komisijo, naj uporabijo obstoječa in nova orodja in programe, kot so program Media ali jamstveni mehanizem v programu Ustvarjalna Evropa, in naj uvedejo posebne ukrepe, s katerimi naj akterjem v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih olajšajo dostop do financiranja prek teh instrumentov, pri čemer naj se posebej osredotočijo na čim bolj učinkovito uporabo digitalizacije platform, s čimer bi poenostavili postopke predložitve, ocenjevanja in upravljanja ter zmanjšali upravno breme;

50. spodbuja institucije EU, naj v večletnem finančnem okviru (2014–2020) zagotovijo ambiciozno raven financiranja za novi sklop MEDIA;

Priložnosti in izzivi digitalizacije, globalizacije in dostopa do mednarodnih trgov

51. meni, da digitalna in spletna orodja in platforme omogočajo povsem nove priložnosti za kulturne in ustvarjalne sektorje, da razvijejo nove poslovne modele, pritegnejo novo občinstvo ter razširijo svoje trge v Uniji in v tretjih državah;

⁽¹⁾ UL L 95, 15.4.2010, str. 1. Popravljen različica je bila objavljena v UL L 263, 6.10.2010, str. 15.

Četrtek, 12. september 2013

52. poudarja, da je obstoj 27 različnih sistemov upravljanja pravic intelektualne lastnine veliko breme za evropske kulturne in ustvarjalne sektorje in da je treba prenoviti sedanjo razdrobljeno ureditev, da bi olajšali dostop do vsebin in povečali njihovo (globalno) kroženje na način, da bodo lahko umetniki, ustvarjalci, potrošniki, podjetja in občinstvo imeli koristi od digitalnih razvojnih dosežkov, novih distribucijskih kanalov, novih poslovnih modelov in drugih priložnosti;

53. meni, da je sodoben in uravnotežen sistem varstva pravic intelektualne lastnine v digitalni dobi, ki vsem kategorijam imetnikov pravic zagotavlja ustrezno plačilo, potrošnikom pa enostaven dostop do raznovrstnih zakonitih vsebin in resnično izbiro na področju jezikovne in kulturne raznovrstnosti, temeljni pogoj za zagotovitev konkurenčnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;

54. poudarja, da varstvo pravic intelektualne lastnine ne bi smelo ogroziti nevtralnosti interneta;

55. opozarja na skokovito rast uporabe inovativnih digitalnih storitev za dostop do kulturnih del in poudarja, da je treba zagotoviti stabilen ekosistem, ki bo spodbujal naložbe v kulturne in ustvarjalne sektorje, ustvarjanje delovnih mest v Evropi ter pospeševanje inovativnih poslovnih modelov;

56. zato poziva Komisijo, naj na področju pravic intelektualne lastnine vzpostavi regulativni okvir, prilagojen posebnostim različnih sektorjev, in naj uskladi in prenovi okvir za avtorske pravice, s čimer bi izboljšali dostop do vsebine ter okrepili položaj in izbiro ustvarjalcev; pri tem zagovarja boljšo delitev odgovornosti v celotni digitalni vrednostni verigi ob upoštevanju konkurenčnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;

57. v zvezi s tem izpostavlja pomembno vlogo kolektivnih organizacij pri dostopu do kulturne dediščine, tako da učinkovito uveljavljajo pravice intelektualne lastnine in poenostavijo postopke za uporabnike;

58. opozarja, da imajo kulturni in ustvarjalni sektorji velik potencial na področju mednarodnega sodelovanja in izvoznih potencial ter da je v interesu Unije, da spodbuja izmenjave med zaposlenimi v tem sektorju, tudi iz tretjih držav, ter da pritegne in razvija ustvarjalne talente; opozarja na pomembno vlogo ustvarjalnih in kulturnih sektorjev pri razširjanju, privlačnosti in promoviranju evropske kulture;

59. poudarja, da si je treba prizadevati za vzajemno priznavanje statusa umetnikov, razmisliti o zagotavljanju priložnosti za mobilnost in o čim učinkovitejšem izvajanju programov usposabljanja, povezovanju v mreže in prostem pretoku zaposlenih v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, zlasti kulturnikov, pa tudi umetnikov in del;

60. meni, da je nujno, da Unija in njene države članice ohranijo možnost varovanja in razvijanja svojih kulturnih in avdiovizualnih politik, in to v okviru svojih veljavnih zakonov, standardov in sporazumov, tudi Unescove konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov; zato poziva, da se v sporazumih med Unijo in tretjimi državami jasno določi izključitev kulturnih in avdiovizualnih storitev, vključno s spletnimi storitvami; v zvezi s tem poudarja, da je treba kulturne in avdiovizualne sektorje izključiti iz pogajalskega mandata za sporazum o prosti trgovini med EU in ZDA, pri čemer poudarja, da kulturne in ustvarjalne dobrine niso kakršno koli trgovsko blago;

61. poudarja, da morajo Evropska unija in njene države članice v skladu z Unescovo konvencijo iz leta 2005 zasnovati in pripraviti politike za spodbujanje kulturne raznolikosti, prilagojene digitalni dobi;

62. poudarja, da je treba okrepiti politike o digitalizaciji del, da bi bilo dostopnih čim več del evropske kulturne dediščine;

63. poudarja vlogo kulturne diplomacije in meni, da mora EU delovati kot globalni akter, če želi izboljšati svetovno konkurenčnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev Unije;

64. poziva Komisijo, naj predlaga primerna orodja za kulturne in ustvarjalne sektorje, da se omogoči izvoz na mednarodne trge pod dobrimi pogoji;

Četrtek, 12. september 2013

65. poziva, naj se kulturni in ustvarjalni sektorji promovirajo s pomočjo Evropske službe za zunanje delovanje;
66. poudarja, da kultura posredno vpliva na druge gospodarske sektorje; zato spodbuja kulturne in ustvarjalne sektorje h krepitvi sodelovanja z drugimi sektorji, kot so informacijske in komunikacijske tehnologije in turizem, da bi se tako spopadli z izzivi digitalne tehnologije, globalizacije in dostopa do mednarodnih trgov;

Lokalni in regionalni razvoj

67. poudarja pomen regionalnih politik na področjih kulture in ustvarjanja ter v povezavi s tem tudi osrednjo vlogo lokalnih, regionalnih in makroregionalnih organov pri spodbujanju in podpori kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ob ustreznem upoštevanju popularne kulture, pri čemer naj ustrezno uporabijo primerna orodja in sheme financiranja; pozdravlja pobude, ki so jih sprejele javne uprave za razvoj regionalnih struktur poslovne podpore, namenjenih ustvarjalnim panogam, vključno s projekti, ki jih financira EU;
68. poudarja, da bi morali kulturni in ustvarjalni sektorji postati del socialno-ekonomskih strategij na nacionalni ravni in ravni EU; poudarja potrebo po nadaljnjem usklajevanju različnih politik, vključno s politikami na področju industrije, izobraževanja, inovativnosti, turizma ter regionalnega, mestnega, lokalnega in prostorskega razvoja; spodbuja tudi lokalne in regionalne organe, naj v skladu z načelom subsidiarnosti kulturne in ustvarjalne sektorje vključijo v svoje srednje- in dolgoročne ekonomske strategije;
69. poudarja medsektorsko naravo kulturnih in ustvarjalnih sektorjev kot privlačnega komunikacijskega orodja ter širši pomen teh sektorjev ne samo za svetovno gospodarstvo, marveč tudi za trajnostno, pametno in vključujočo rast, inovativnost, podjetništvo, socialno kohezijo in družbeni razvoj; poudarja dejstvo, da imajo ti sektorji bogat lokalni in regionalni potencial za rast, ki predstavlja nove tržne priložnosti za podjetnike na področju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev in s tem za zaposlovanje v sektorju kulture;
70. meni, da so različna znanja, zajeta v teh sektorjih, in interakcija med ustvarjalci in tehnologijami pogosto lokalno ukoreninjena in jih je zato treba podpirati z ustanavljanjem lokalnih in regionalnih platform, mrež, grozdov, podjetniških inkubatorjev ter partnerstev, ki spodbujajo sinergije, da bi našli mehanizme za financiranje ustvarjalnosti in inovacij in za podporo upravljanju prostih delovnih mest in možnosti financiranja;
71. poudarja pomen kulture pri socialnem in gospodarskem oživljanju mest; poziva Komisijo, naj podpre vzajemno učenje med mestnimi upravami, da bi lokalne oblikovalce politik spodbudili k izmenjavi dobrih praks;
72. meni, da posodobitev kulturne infrastrukture lahko pripomore k oživitvi mestnih območij s posledičnimi socialnimi in ekonomskimi koristmi;
73. priporoča izkoriščanje skritega ekonomskega potenciala ustvarjalnih sektorjev za izboljšanje kakovosti življenja v mestih in regijah;
74. spodbuja pristop na podlagi teritorialne dinamike, da bi vse zainteresirane strani (umetnike, lokalne organe, predstavnike stroke itd.) vključili v kulturno upravljanje na lokalni in regionalni ravni;
75. opozarja, da lahko kulturni in ustvarjalni sektorji kot vir potencialov v smislu večjega števila in boljših delovnih mest v regijah prispevajo k socialni in teritorialni integraciji; je zaskrbljen, da ti vidiki kulturnih in ustvarjalnih sektorjev niso zadostno raziskani in nimajo dovolj podpore; poudarja, da je zbiranje statističnih podatkov v teh sektorjih nezadostno na vseh ravneh, pri čemer je najslabši položaj na regionalni in lokalni ravni; poudarja, da je treba analizirati vpliv informacijskih in komunikacijskih tehnologij na kulturne in ustvarjalne sektorje, da bi se ti sektorji lahko prilagodili novim tehnološkim okoljem in se povezali s tehnološkimi dosežki;
76. poudarja, da imajo kulturni in ustvarjalni sektorji, zlasti mala in srednja podjetja, pomembno vlogo kot vzvod rasti in razvoja na lokalni, regionalni in čezmejni (med državami članicami) ravni, zlasti tako, da promovirajo kulturno dediščino, turizem in centre odličnosti, pripomorejo k privlačnosti regij, namenjajo posebno pozornost regijam z bogato kulturno dediščino, preoblikujejo družbeno-gospodarsko tkivo, razvijajo nove dejavnosti in ustvarjajo stalna in trajnostna delovna mesta; poudarja, da to še zlasti velja za turizem, saj so mesta in regije z močnim kulturnim sektorjem še posebej privlačna za turiste;

Četrtek, 12. september 2013

77. poudarja pomen izobraževalnih programov za spodbujanje ustvarjalnosti od zgodnjega otroštva naprej in za spodbujanje umetniškega in kulturnega izobraževanja s spodbujanjem zanimanja za delo in proizvode ustvarjalnega sektorja v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju; poudarja, da bi morali imeti lokalni in regionalni organi v tem procesu, ki obravnava kulturo in ustvarjalnost kot sestavni del regionalnega razvoja in razvoja mest, pomembno izobraževalno in kulturno vlogo, saj so ravno oni pogosto pristojni za predšolsko in osnovnošolsko izobrazbo; poudarja pomen neformalnega usposabljanja odraslih pri pridobivanju spretnosti, da se lahko prilagodijo stalno spreminjajočemu se trgu dela;

78. poudarja, da bi bilo treba financiranje, ki je na voljo v prihodnjem večletnem finančnem okviru, zlasti prek Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj, uporabiti za krepitev kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter nacionalnih, regionalnih in lokalnih institucionalnih in upravnih zmogljivosti za delo s temi sektorji, s čimer bi povečali ekonomske, socialne, izobraževalne in kulturne koristi teh sektorjev; opozarja na najbolj oddaljene regije, kjer je ustvarjanje in razvoj ustvarjalnih panog bolj zapleteno;

79. zato meni, da zahteve za ozemeljsko pripadnost, ki veljajo za nekatere ukrepe za pridobitev nacionalnih ali regionalnih pomoči za kinematografijo, pomagajo ohranjati to povezavo med kulturo in ozemljem, zato jih je treba ohraniti v skladu s pogoji iz sporočila o kinematografiji ⁽¹⁾ iz leta 2001;

80. ugotavlja, da kulturni in ustvarjalni sektorji doživljajo dinamično preobrazbo in omogočajo oblikovanje grozdov, ki pospešujejo napredek in razvoj mest in regij;

81. opozarja, da kulturni in ustvarjalni sektorji prispevajo k ohranitvi in izboljšanju velike kulturne, zgodovinske in arhitekturne dediščine Evrope; poudarja pomen premične kulturne dediščine, tj. predmetov kot proizvodov človeške ustvarjalnosti skozi zgodovino do danes; poudarja, da so kulturni in ustvarjalni sektorji pomembni za razvoj turističnega sektorja Evropske unije in izjemno zanimivi za turiste iz držav EU in drugih držav; meni, da bi bilo treba v prihodnjem proračunu EU in pri pripravi državnih in regionalnih strateških dokumentov za obdobje 2014–2020 zaradi te dodane vrednosti izdatkeje podpreti kulturne in ustvarjalne sektorje, saj v sebi nosijo pomembne ekonomske priložnosti;

82. poudarja potrebo po ohranjanju narodne dediščine in spodbujanju kulturnih vsebin posamezne regije tako doma kot tudi v tujini;

83. meni, da bi morali biti ustvarjalni ljudje, izdelki in storitve kot del kulturne raznolikosti Evropske unije temelj močnega enotnega evropskega trga in dobro razvitih regij, pa tudi lokalnih gospodarstev, kjer lahko prispevajo k ustvarjanju novih ekonomskih dejavnosti in delovnih mest; poziva k boljši uporabi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za privabljanje novih vlaganj in raznolikih talentov v Evropo; poudarja, da podjetniki v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih nimajo lahkega dostopa do financiranja; poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne socialne in fiskalne ukrepe v podporo ustvarjalnemu gospodarstvu in novim poslovnim modelom za kulturne in ustvarjalne sektorje, prilagojene evropskemu trgu, ki bodo omogočili mobilnost umetnikov in zaposlenih v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih in jim pomagali premagati ovire, ki jih predstavljajo različni davčni ali socialni sistemi in jezikovne ovire, ter spodbujali boljše razumevanje med državami in kulturami;

o

o o

84. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

⁽¹⁾ UL C 43, 16.2.2002, str. 6.

Četrtek, 12. september 2013

P7_TA(2013)0374

Mikroprodukcija električne energije**Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o mikroprodukciji – proizvodnja električne energije in toplote v manjšem obsegu (2012/2930(RSP))**

(2016/C 093/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 192(2) in 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov energije, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES ⁽²⁾ in njenih posledic za proizvodnjo toplote in električne energije,
 - ob upoštevanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo ⁽³⁾, Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, ki vplivajo na rabo energije, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku ⁽⁴⁾ ter njunih izvedbenih predpisov,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije „Za boljše delovanje notranjega energetskega trga“ (COM(2012)0663) in priloženih delovnih dokumentov (SWD(2012)0367 in SWD(2012)0368),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije „Energija iz obnovljivih virov: glavni akter na evropskem energetske trgu“ (COM(2012)0271),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2010 o pregledu akcijskega načrta o energetske učinkovitosti ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju vprašanja za odgovor Komisiji o mikroprodukciji (E-010355/2011),
 - ob upoštevanju vprašanja za odgovor Komisiji o naložbenih projektih na podlagi udeležbe državljanov (E-011185/2012),
 - ob upoštevanju vprašanja za odgovor Komisiji o mikroprodukciji (O-000074/2013 – B7-0217/2013),
 - ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker je dostop do zadostne energije, ki omogoča dostojen življenjski standard, osnovna pravica vseh in ker so cene energije v zadnjih letih občutno zrasle;
- B. ker je Evropska unija čedalje bolj odvisna od uvoza energije iz tretjih držav in so zato potrebne spremembe, če želi uresničiti svoje podnebne in energetske cilje ter cilje rasti;

⁽¹⁾ UL L 140, 5.6.2009, str. 16.⁽²⁾ UL L 315, 14.11.2012, str. 1.⁽³⁾ UL L 285, 31.10.2009, str. 10.⁽⁴⁾ UL L 153, 18.6.2010, str. 1.⁽⁵⁾ UL C 169 E, 15.6.2012, str. 66.

Četrtek, 12. september 2013

- C. ker se je zaradi rabe fosilnih goriv kot vira energije povečala raven ogljikovega dioksida v naši atmosferi, kar je prispevalo h globalnim podnebnim spremembam; ker si je EU zastavila cilje za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki jih želi doseči do leta 2020, trenutno pa pripravlja okvir za podnebno in energetska politika za leto 2030; ker trenutno obstajajo določbe glede proizvodnje energije v manjšem obsegu (mikroproizvodnja), vendar so razpršene med različne zakonodajne in nezakonodajne pobude, kot sta direktiva o obnovljivih virih energije in direktiva o energetski učinkovitosti;
- D. ker bi se morali voditelji EU postaviti na čelo energetskega prehoda in pri tem upoštevati potrebo po vključitvi vseh državljanov EU, ne glede na njihove prihodke in bogastvo; ker lahko proizvodnja energije v majhnem obsegu pripomore k spodbujanju kohezije v skupnostih, boju proti energetski revščini, ustvarjanju novih delovnih mest in gospodarski rasti ter privede do novega načina reševanja sedanje gospodarske krize;
- E. ker je proizvodnja energije v manjšem obsegu, ki je tudi decentralizirana, priložnost za gospodinjstva ter mala in srednja podjetja, pa tudi za skupnosti v mestih in na podeželju, da s tem, ko postanejo proizvajalci energije, sodelujejo pri spopadanju s podnebnimi spremembami; ker bi se morali potrošniki ozaveščati o učinkovitih načinih proizvodnje in rabe energije; ker lahko omogočanje potrošnikom, da proizvajajo svojo električno energijo in toploto, ustvarja bolj trajnostno in vključujočo družbo; ker je v sporočilu Komisije o notranjem energetskem trgu obravnavano vprašanje krepitve vloge „protošnikov“ (tj. proizvajalcev, ki so hkrati potrošniki – ang. *prosumers*); ker potrošniki že imajo številne možnosti za aktivno sodelovanje pri učinkoviti proizvodnji in porabi energije, ostajajo pa izzivi, s katerimi se je treba spoprijeti;
- F. ker lahko mikroproizvodnja energije odigra pomembno vlogo tudi v svetovnem merilu;
- G. ker se spodbude za proizvodnjo električne in toplotne energije v manjšem obsegu močno razlikujejo med posameznimi državami članicami; ker bi bilo treba bolje izvajati politike EU, da bi se po vsej EU izkoristil potencial proizvodnje energije v manjšem obsegu;

Opredelitev pojmov

1. za namene te resolucije opredeljuje pojem mikroproizvodnja kot (1) proizvodnja toplote oziroma hladu in električne energije v manjšem obsegu na ravni posameznikov ali MSP za lastne potrebe in (2) različne oblike skupinske ali združne proizvodnje v manjšem obsegu na ravni skupnosti za lokalne potrebe; opozarja, da mikroproizvodnja vključuje različne tehnologije (vodna, geotermalna, sončna, morska in vetrna energija ter energija, pridobljena s toplotnimi črpalkami in iz biomase), posebej pa je osredotočena na obnovljive in trajnostne razsežnosti;

Uvod

2. potrjuje, da mora biti mikroproizvodnja bistven del proizvodnje energije v prihodnosti, če naj EU dolgoročno uresniči cilje, ki si jih je zastavila na področju obnovljivih virov energije; opozarja, da mikroproizvodnja prispeva k povečanju skupnega deleža obnovljivih virov energije v mešanici energetskih virov EU ter omogoča učinkovito porabo energije blizu kraja proizvodnje, s čimer se izognemo izgubam pri prenosu;

3. opozarja, da je uspešnost širitve mikroproizvodnje odvisna od številnih različnih dejavnikov, vključno z dobro delujočim evropskim notranjim energetskim trgom, tehničnim razvojem enot za mikroproizvodnjo, uvajanjem pametne energetske infrastrukture, zlasti na ravni distribucije, ter učinkovitimi kratko-, srednje- in dolgoročnimi politikami in shemami podpore za spodbujanje mikroproizvodnje na evropski, nacionalni in lokalni ravni;

4. priznava vlogo raziskav in tehnologije pri izboljšanju učinkovitosti in zmanjševanju stroškov mikroproizvodnje;

Četrtek, 12. september 2013

5. poudarja, da določene ovire omejujejo obsežnejšo uporabo tehnologij mikroprodukcije, med drugim: izziv, ki ga predstavljajo visoki vnaprejšnji naložbeni stroški; visoka raven upravne kompleksnosti, ki je povezana s priklopom na električno omrežje in dostopom do njega, ter pomanjkanje ozaveščenosti glede energetskih in stroškovnih prihrankov različnih tehnologij mikroprodukcije skozi njihov življenjski cikel;
6. poudarja, da je energetska revščina čedalje večji problem; poudarja, da lahko spodbujanje mikroprodukcije na ravni posameznikov in skupnosti potrošnikom omogoči, da postanejo dejavni udeleženci v energetskem sektorju ter obenem pridobijo več nadzora nad svojo porabo energije ter zmanjšajo količino energije, ki jo morajo kupovati, s čimer se preprečuje energetska revščina; poudarja, da mikroprodukcija nudi priložnost za preoblikovanje družbe na bolj trajnosten, kooperativen in pravičen način; poziva, naj se posebno pozornost nameni najemnikom, katere se pogosto odvrča od izboljšav kar zadeva energetska učinkovitost in proizvodnjo lastne energije;
7. poudarja, da tehnologije mikroprodukcije, kot sta mikrosoprodukcija in obnovljivi viri energije manjšega obsega, omogočajo gradnjo poslopij z ničnimi potrebami po energiji oziroma s pozitivno energijsko bilanco, ki proizvedeno presežno energijo oddajajo v omrežje;
8. opozarja na pomen spodbujanja lokalnih zadrug za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, tako na podeželju kot v mestih, da se poveča podpora javnosti za energijo iz obnovljivih virov ter ozaveščenost državljanov in njihova udeležba v proizvodnji energije v majhnem obsegu, izboljša dostop do te energije in spodbuja naložbe; opozarja na pomen spodbujanja lokalnih in regionalnih energetskih povezovalcev, ki bi omogočili varno in učinkovito udeležbo državljanov na trgu električne energije ter tako protrošnikom zagotavljali poštene cene za storitve, zagotovljene elektroenergetskemu sistemu; ugotavlja, da imajo lokalni organi pomembno vlogo pri spodbujanju in pospeševanju mikroprodukcije med državljani, MSP in zainteresiranimi stranmi;
9. meni, da so evropski državljani slabo ozaveščeni glede koristi mikroprodukcije, ter poziva Komisijo in države članice, naj si prizadevajo za obveščanje o mikroproduktivnih rešitvah in najboljših praksah na tem področju;
10. ugotavlja, da je na voljo malo informacij o zmogljivosti in prihodnjem potencialu mikroprodukcije v EU; meni, da bi boljše poznavanje mikroprodukcije tej omogočilo, da odigra bistveno vlogo v okviru podnebne, energetske in industrijske politike;
11. ugotavlja, da so za spodbujanje mikroprodukcije električne energije potrebni pametni električni števc, ki lahko izračunajo delež električne energije, ki ga proizvajalec porabi za lastne potrebe, in delež, ki ga prispeva v omrežje, ter števc, ki toplotne energije za spremljanje toplote, ki vstopa v poslopja v omrežju za daljinsko ogrevanje in izstopa iz njih, da bo mogoče šteti v dobro proizvedeno toplotno energijo;
12. ugotavlja, da je pogosto smiselna uporaba soprodukcije toplote in električne energije, vključno z mikroprodukcijo, saj to pogosto občutno izboljša energetska učinkovitost;
13. ugotavlja, da razširjeno prevzemanje mikroprodukcije predstavlja pomemben korak v prehodu iz zgodovinskega centraliziranega energetskega sistema v bolj decentraliziran in prožen sistem, ki je potreben za uresničitev energetskih in podnebnih ciljev EU; poudarja pomen sedanjega spodbujanja mikroprodukcije ob sočasni pošteno obravnavi vprašanj upravljavcev distribucijskih omrežij, vključno z delitvijo stroškov in potrebo po vlaganju v pametne tehnologije; poudarja, da je treba ustrezno opredeliti in pravično obravnavati pozitiven učinek pomožnih storitev, ki jih zagotavljajo mikroproizvajalci in ki prispevajo k varnemu delovanju sistema; zato poudarja, da se je treba sedaj pravilno odločati in postaviti prave cilje ter nič več odlašati z ustreznimi naložbami in ambiciozno pravno ureditvijo;
14. poudarja, da se lahko povečanje mikroproduktivne zmogljivosti v EE izkaže za zelo drago in da bodo zaradi večjih naložb posameznih potrošnikov-proizvajalcev v mikroprodukcijo potrebne tudi druge naložbe na različnih ravneh energetskega sistema, na primer naložbe v distribucijske in prenosne sisteme, ki omogočajo lažjo uporabo mikroprodukcije; poudarja, da to ne sme ogroziti popolne zanesljivosti oskrbe z energijo ali umetno dvigniti cen energije; soglaša z Evropskim svetom, da mora energetska politika EU gospodinjstvom in podjetjem zagotavljati zanesljivo oskrbo z energijo po dostopnih in konkurenčnih cenah in stroških;

Četrtek, 12. september 2013

Zakonodajni okvir

15. poziva Komisijo, naj na podlagi najboljše prakse za regulativne organe in upravljavce sistemov pripravi priporočila o tem, kako skrajšati in poenostaviti upravne postopke, povezane z upravljanjem mikroproizvodnih naprav in njihovo priključitvijo v omrežje, s posebnim poudarkom na vzpostavitvi postopkov „vse na enem mestu“; poudarja, da bi bilo treba spodbujati ambiciozno izvajanje obstoječih smernic, kot so določbe o napravah za mikrosoproizvodnjo iz direktive o energetske učinkovitosti;

16. ugotavlja, da energija, ki jo ustvarijo mikroproizvajalci, ob takojšnji in lokalni porabi pripomore k preprečevanju pretoka energije in s tem povezanih izgub v sistemu ter poveča občutek lastništva med protošniški; zato poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo posebne mehanizme za spodbujanje samozadostnosti v povezavi s splošnim zmanjšanjem porabe;

17. poziva Komisijo in nacionalne regulativne organe, naj razvijejo regulativne okvire, v katerih bodo določene vloge in odgovornost vseh udeležencev v distribucijskih omrežjih, s posebnim poudarkom na pogojih, ki omogočajo širitev združevanja, saj bo imelo v prihodnosti ključno vlogo pri dejavni udeležbi mikroproizvodnje v sistemu;

18. opozarja na vse pomembnejšo vlogo upravljavcev distribucijskih omrežij v bolj decentraliziranem energetskem omrežju pri zagotavljanju zanesljive oskrbe z energijo ter stabilnega in zanesljivega delovanja omrežij ob hkratnem varovanju zasebnosti podatkov potrošnikov; poziva Komisijo in nacionalne regulativne organe, naj priznavajo to vlogo ter spodbujajo naložbe upravljavcev distribucijskih omrežij v distribucijski sistem, da se izboljša splošna učinkovitost energetskega sistema; poleg tega poziva, naj se jasneje opredeli vloga upravljavcev distribucijskih omrežij pri organizaciji izravnovanja in drugih pomožnih storitev;

19. je prepričan, da je potrebno učinkovito usklajeno delovanje na področju mikroproizvodnje manjšega obsega v EU kot del oblikovanja evropskega notranjega energetskega trga;

20. ugotavlja, da imajo posamezne države članice različne cilje in strukture davčne in pravne ureditve mikroproizvodnje, kar utegne ovirati vsesplošno razširitev mikroproizvodnje; poziva Komisijo, naj opredeli proračunske vrstice v okviru programa Inteligentna energija – Evropa in sodeluje z državami članicami pri odpravljanju obstoječih ovir v nacionalnih zakonodajah glede dostopa do finančnih sredstev za projekte posameznikov in zadrug na področju mikroproizvodnje, ustvari nove usmerjene finančne instrumente (npr. mikrokredite) in razširja najboljše prakse, povezane s temi dejavnostmi;

21. poziva države članice, naj pri oblikovanju in pregledovanju nacionalnih subvencij in podpornih shem upoštevajo posebnosti mikroproizvodnje ter tako zagotovijo njihovo ustreznost za proizvodnjo energije v manjšem obsegu;

Infrastruktura, proizvodi in standardi

22. zahteva takojšnje celovito izvajanje tretjega energetskega svežnja, zlasti zakonodajo EU na področju merjenja, da bi se spodbudile dejavnosti protošnikov na omrežju, pa tudi učinkovito upravljanje distribucije; zahteva, da se omogoči prenos energije med proizvajalcem in potrošnikom manjšega obsega, pa tudi denimo v okviru soseske ali zadruge; poziva države članice, naj pospešijo uvajanje pametnih števecov ter tako pomagajo gospodinjstvom do natančnih podatkov in celotne vrednosti energije, ki jo proizvedejo v svojih prostorih, kjer analiza stroškov in koristi pokaže, da je to v interesu potrošnikov;

23. predlaga, da Komisij raziše možnost uvajanja sistemov mikroproizvodnje v projekte urbanističnega načrtovanja; je prepričan, da bi to lahko povečalo učinkovitost in zmanjšalo stroške za razvoj prenosa in distribucije energije iz obnovljivih virov v manjšem obsegu;

24. ugotavlja, da je standardizacija bistvena za bolj razširjeno uporabo opreme množične proizvodnje, ki se uporablja pri mikroproizvodnji v racionalizirani in stroškovno učinkoviti obliki; poziva evropske organe za standardizacijo, naj pospešijo svoje dejavnosti standardizacije;

Četrtek, 12. september 2013

25. opozarja, da proizvajalci manjšega obsega z distribucijskim omrežjem sodelujejo drugače kot veliki proizvajalci, zato bi jih bilo treba v prihodnji zakonodaji drugače obravnavati;

26. se zaveda, da se bodo z znatno razširitvijo mikroproizvodnje pojavili izzivi pri upravljanju distribucijskih omrežij, povezani z usklajevanjem povpraševanja in ponudbe, zaradi česar bodo potrebne inovativne naložbe v nadgradnjo distribucijskih omrežij; je seznanjen s pomenom pametnih tehnologij za uresničevanje tega; poziva države članice, naj spodbujajo dostop do omrežja za mikroproizvajalce ter obenem rešujejo vprašanje stroškov v zvezi z omrežji, ki so povezana s proizvodnjo manjšega obsega, in ohranjajo učinkovito upravljanje omrežij; poziva nacionalne regulativne organe, naj spodbujajo inovacije in naložbe v lokalnih distribucijskih omrežjih;

27. opozarja, da so lastniški projekti dokazano bolje sprejeti, zato bi jih bilo treba podpirati; opozarja, da bi lahko imeli pri tem pomembno vlogo energetski povezovalci, vendar njihova vloga v zakonodaji EU zaenkrat še ni jasna; zato poziva k hitremu in ambicioznemu izvajanju določb glede odzivanja na povpraševanje iz direktive o energetski učinkovitosti;

28. spodbuja Komisijo, naj preuči možnosti podpiranja modelov skupinskega financiranja, tj. dolgoročnih naložbenih sistemov, v okviru katerih so vlagatelji in podjetniki prek platforme v neposrednem stiku, ter tako ustvari priložnosti in spodbudi ljudi, da oblikujejo mikroproizvodne zadrge;

29. ugotavlja, da se pozornost javnosti vedno bolj osredotoča na možnost financiranja projektov prek odprtih pozivov, namenjenih širši javnosti (skupinsko financiranje); poziva Komisijo, naj spodbuja možnost solastništva lokalnih projektov in tako bolje mobilizira lokalno podporo;

30. poleg tega poziva Komisijo, naj preuči, v kolikšni meri predpisi EU, kot so direktiva o prospektu (Direktiva 2003/71/ES), direktiva o trgih finančnih instrumentov (Direktiva 2004/39/ES) in direktiva o e-denarju (Direktiva 2009/110/ES), že omogočajo izvajanje določenih projektov na osnovi solastništva lokalnih struktur;

31. izjavlja, da bi morale biti vse pobude na področju mikroproizvodnje v skladu s kodeksi omrežij; ugotavlja, da je mogoče cilje sekundarne zakonodaje na področju električne energije, kot so kodeksi omrežij, bolje in stroškovno učinkoviteje doseči z določitvijo standardov na ravni EU za večino vrst tehnologije mikroproizvodnje; poziva k aktivni obliki upravljanja distribucijskih sistemov, ki temelji na tesnem sodelovanju med upravljavci distribucijskih omrežij in upravljavci prenosnih omrežij ter drugimi elementi (enote proizvodnje, porabe in shranjevanja) organov omrežja, da se spodbujajo inovacije in naložbe v lokalna distribucijska omrežja;

32. poziva Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev, Evropsko omrežje upravljavcev prenosnih omrežij za električno energijo, Komisijo in vlade držav, naj v sedanjem procesu priprave osnutkov kodeksov omrežij in pogajanju o njih posebno pozornost namenijo decentraliziranim obnovljivim virom energije;

33. ugotavlja, da bi lahko imele nove oblike proizvodnje, lastništva in porabe, kot je zakupna družba, ključno vlogo pri širitvi mikroproizvodnje, saj so številni elementi, ki jih omogoča ta pristop, pozitivni na področju mikroproizvodnje, na primer nižji vnaprejšnji stroški in preglednost stroškov zaradi fiksnih cen kombinacije izdelkov in storitev, rešitev pomembne težave glede financiranja protrošnike z nižjimi prihodki, najboljša kakovost namestite in boljše vzdrževanje ter posledično daljši življenjski cikel na strani dobavitelja;

Posebni ukrepi

34. poziva Komisijo, naj izvede celovito oceno potencialnih zmogljivosti za mikroproizvodnjo ter preuči najboljše prakse v EU in morebitni učinek obsežne širitve te vrste proizvodnje na evropski notranji energetski trg in infrastrukturo;

35. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo mikroproizvodnjo od obdobja 2014–2020 naprej upravičena do financiranja iz skladov EU, tudi iz strukturnih skladov;

Četrtek, 12. september 2013

36. poziva k vlaganju v raziskave, razvoj in inovacije na področju mikroproizvodnje, da se razvijejo ustrezne tehnične rešitve in naprave;

37. priznava pomen vodilnega položaja EU na področju podnebne in energetske politike ter izjavlja, da bi morala mikroproizvodnja prispevati k uresničevanju naših dolgoročnih ciljev; zato poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo izvajanje strategij za proizvodnjo električne energije in toplote v manjšem obsegu, ki so že vključene v obstoječi okvir politim EU, s čimer se prizna pomen mikroproizvodnje in spodbudi njena širitev v državah članicah;

38. poziva Komisijo, naj v prihodnji energetske zakonodaji EU upošteva vlogo mikroproizvodnje, zlasti v povezavi s prihodnjim podnebnim in energetskim svežnjem Unije (2030);

39. poziva Komisijo, naj skupaj z državami članicami temeljito preuči sedanje stroškovne strukture v energetskem omrežju in zagotovi smernice o načinih spodbujanja izdajanja dovoljenj in dostopa do omrežij za mikroproizvodne naprave ter njihovo delovanje;

o
o o

40. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

P7_TA(2013)0375

Enako plačilo delavk in delavcev

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o uporabi načela enakega plačila delavk in delavcev za enako delo ali delo enake vrednosti (2013/2678(RSP))

(2016/C 093/15)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 8, 157 in 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Direktive št. 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju člena 11(1)(d) Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, ki jo je 18. decembra 1979 v svoji resoluciji št. 34/180 sprejel generalni svet Združenih narodov,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. septembra 2010 z naslovom „Strategija za enakost žensk in moških 2010–2015“ (COM(2010)0491),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2010 z naslovom „Okrepljena zaveza za enakost med ženskami in moškimi – Listina žensk (COM(2010)0078)“,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. maja 2012 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske ⁽²⁾,

⁽¹⁾ UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0225.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju ocene evropske dodane vrednosti izvajanja načela enakega plačila delavk in delavcev za enako delo ali delo enake vrednosti ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju študije „Razlike med spoloma v pokojninah v EU“ ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju vprašanja za Komisijo o uporabi načela enakega plačila delavk in delavcev za enako delo ali delo enake vrednosti (O-000078/2013 – B7-0218/2013),
 - ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker je Evropski parlament v svoji resoluciji z dne 24. maja 2012 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske Komisijo pozval, naj najkasneje do 15. februarja 2013 revidira Direktivo št. 2006/54/ES, pri čemer naj upošteva priporočila Evropskega parlamenta, tudi glede revizije obstoječe zakonodaje;
- B. ker dogovori glede plače zaradi politik na trgu dela, ki skušajo odpraviti načelo in prakso kolektivnih pogajanj, vse pogostejše potekajo z vsakim posameznikom posebej, kar vodi v individualiziran plačni sistem, kjer primanjkuje informacij in preglednosti, to pa povzroča vse večje razlike v plačilu med zaposlenimi na podobnih ravneh in lahko vodi v povečanje razlik v plačilu med spoloma;
- C. ker je napredek pri zmanjševanju razlike v plačilu med spoloma izredno počasen, medtem ko se je v nekaterih državah članicah razlika celo povečala; ker je kljub obsežni zakonodaji, ki velja že skoraj 40 let, ter v ta namen sprejetim ukrepom in porabljenim sredstvom (neenakost na ravni EU je bila leta 2006 17,7 %, leta 2007 17,6 %, leta 2008 17,4 %, leta 2009 16,9 % in leta 2010 16,4 %) razlika v plačah med spoloma še vedno pereč problem, saj v Evropi trenutno znaša 16,2 %; ker je uporaba načela enakega plačila za enako delo in delo enake vrednosti bistvena za doseganje enakosti med spoloma; ker se negativni učinek razlike v plačah med spoloma podaljšuje v upokojitveno starost, zaradi česar ženske prejemajo pokojnine, ki so povprečno 39 % nižje od pokojnin moških;
- D. ker so akademske raziskave pokazale, da je treba za odpravo razlik pri plačilu med spoloma upoštevati in ustrezno obravnavati različne dejavnike, kot so razlike pri stopnji delovne aktivnosti in zaposlovanja, plačni strukturi, sestavi delovne sile in plačilu, pa tudi druge makroekonomske in institucionalne dejavnike;
- E. ker izkušnje kažejo, da zgolj dobra praksa in nezavezujoči ukrepi redko delujejo spodbujevalno, pričakovani učinek vzajemnega učenja pa ni viden;
- F. ker bi glede na rezultate ocene evropske dodane vrednosti 1 % zmanjšanje razlike v plačilu med spoloma privedlo do 0,1 % povečanja gospodarske rasti, in ker je odprava razlike v plačilu med spoloma ključnega pomena v sedanji gospodarski recesiji;
- G. ker ima počasen napredek pri odpravljanju razlike v plačilu med spoloma pomembne demografske, socialne, pravne in gospodarske posledice;
1. obžaluje počasen napredek pri zmanjševanju razlike v plačilu med spoloma v Evropski uniji;
 2. poudarja, da bi zmanjšanje razlik med spoloma z odpravo razlike v plačilu koristilo ne le ženskam, temveč tudi vsej družbi, zato nanj ne bi smeli gledati kot na strošek, temveč kot na naložbo;
 3. ponovno poudarja, da Direktiva št. 2006/54/ES v sedanji obliki ni dovolj učinkovita za reševanje razlike v plačilu med spoloma in doseganje cilja enakosti med spoloma pri zaposlovanju in delu;

⁽¹⁾ Ocena evropske dodane vrednosti (EAVA) 4/2013.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/documents/130530_pensions_en.pdf

Četrtek, 12. september 2013

4. poziva Komisijo, naj podpre države članice pri zmanjševanju razlike v plačilu med spoloma za vsaj 5 % letno, cilj pa naj bo odprava te razlike do leta 2020;
5. priznava, da pristop na več ravneh in več straneh zahteva, da Komisija podpre države članice pri spodbujanju dobre prakse in izvajanju politik za reševanje razlike v plačilu med spoloma;
6. poziva Komisijo, naj Direktivo št. 2006/54/ES čim prej revidira in k njej predlaga spremembe v skladu s členom 32 direktive ter na podlagi člena 157 PDEU, pri tem pa naj upošteva podrobna priporočila iz priloge k resoluciji Evropskega parlamenta z dne 24. maja 2012;
7. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in vladam držav članic.

P7_TA(2013)0376

Strategija za kibernetko varnost EU: odprt in varen kibernetki prostor

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o strategiji Evropske unije za kibernetko varnost: odprt, varen in zanesljiv kibernetki prostor (2013/2606(RSP))

(2016/C 093/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju skupnega sporočila Evropske komisije in visoke predstavnice Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 7. februarja 2013 z naslovom „Strategija Evropske unije za kibernetko varnost: odprt, varen in zanesljiv kibernetki prostor“ (JOIN(2013)1),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 7. februarja 2013 glede direktive o ukrepih za zagotavljanje visoke skupne ravni varnosti omrežij in informacij v Uniji (COM(2013)0048),
- ob upoštevanju sporočil Komisije z dne 19. maja 2010 z naslovom „Evropska digitalna agenda“ (COM(2010)0245) in z dne 18. decembra 2012 z naslovom „Evropska digitalna agenda – digitalne spodbude za evropsko rast“ (COM(2012)0784),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. septembra 2012 z naslovom „Sprostitev potenciala računalništva v oblaku v Evropi“ (COM(2012)0529),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. marca 2012 z naslovom „Boj proti kriminalu v digitalni dobi: ustanovitev Evropskega centra za boj proti kibernetki kriminaliteti“ (COM(2012)0140) in sklepov Sveta o tem sporočilu z dne 7. junija 2012,
- ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2013/40/EU z dne 12. avgusta 2013 o napadih na informacijske sisteme in razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2005/222/PNZ ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2008/114/ES z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske ključne infrastrukture ter o oceni potrebe po izboljšanju njene zaščite ⁽²⁾,

⁽¹⁾ UL L 218, 14.8.2013, str. 8.

⁽²⁾ UL L 345, 23.12.2008, str. 75.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2011/92/EU z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok in ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju stockholmskega programa za območje svobode, varnosti in pravice ⁽²⁾, sporočil Komisije z naslovom „Zagotavljanje območja svobode, varnosti in pravice za državljane Evrope – akcijski načrt izvajanja stockholmskega programa“ (COM(2010)0171) in „Izvajanje strategije notranje varnosti EU: pet korakov k varnejši Evropi“ (COM(2010)0673) ter svoje resolucije z dne 22. maja 2012 o strategiji notranje varnosti Evropske unije ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju skupnega predloga Komisije in visoke predstavnice za sklep Sveta o načinu izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije (JOIN/2012/0039),
 - ob upoštevanju Okvirnega sklepa Sveta 2001/413/PNZ z dne 28. maja 2001 o boju proti goljufijam in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. junija 2012 o zaščiti kritične informacijske infrastrukture – dosežki in naslednji koraki: h globalni kibernetiki varnosti ⁽⁵⁾ in sklepov Sveta z dne 27. maja 2011 o sporočilu Komisije z naslovom „Zaščita kritične informacijske infrastrukture – dosežki in naslednji koraki: h globalni kibernetiki varnosti“ (COM(2011)0163),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2012 o dokončanju enotnega digitalnega trga ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o kibernetiki varnosti in obrambi ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 16. aprila 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropski agenciji za varnost omrežij in informacij (ENISA) (COM(2010)0521), pri čemer je zavzel stališče v prvi obravnavi ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2012 o strategiji digitalne svobode v zunanji politiki EU ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o kibernetiki kriminaliteti z dne 23. novembra 2001,
 - ob upoštevanju mednarodnih obveznosti Unije, zlasti v okviru Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami (GATS),
 - ob upoštevanju člena 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 6, 8 in 11,
 - ob upoštevanju pogajanj o čezatlantskem trgovinskem in naložbenem partnerstvu, ki potekajo med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker vse večji kibernetiki izzivi v obliki čedalje naprednejših groženj in napadov v veliki meri ogrožajo varnost, stabilnost in gospodarsko blaginjo držav članic, pa tudi zasebnega sektorja in širše skupnosti; ker bo zaradi tega varovanje naše družbe in gospodarstva nenehno razvijajoč se izziv;

⁽¹⁾ UL L 335, 17.12.2011, str. 1.

⁽²⁾ UL C 115, 4.5.2010, str. 1.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0207.

⁽⁴⁾ UL L 149, 2.6.2001, str. 1.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0237.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0468.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0457.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0103.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0470.

Četrtek, 12. september 2013

- B. ker bi morala kibernetski prostor in kibernetska varnost tvoriti enega strateških temeljev varnostne in obrambne politike EU in posameznih držav članic; ker je izjemno pomembno zagotoviti, da bo ostal kibernetski prostor odprt prostemu pretoku zamisli in informacij ter svobodnemu izražanju;
- C. ker so elektronsko poslovanje in spletne storitve gonilna sila interneta in so izjemnega pomena za doseg ciljev strategije Evropa 2020, od njih pa imajo koristi tako državljani kot zasebni sektor; ker se mora Unija začeti v celoti zavedati potenciala in priložnosti, ki jih ponuja internet pri nadaljnjem razvoju enotnega trga, tudi digitalnega;
- D. ker strateške prednostne naloge, navedene v skupnem sporočilu o strategiji kibernetske varnosti za Evropsko unijo, zajemajo doseganje kibernetske odpornosti, zmanjševanje kibernetske kriminalitete, oblikovanje politike za varovanje pred kibernetsko kriminaliteto in kibernetske zmogljivosti, povezane s skupno varnostno in obrambno politiko, pa tudi oblikovanje usklajene mednarodne kibernetske politike EU;
- E. ker so omrežni in informacijski sistemi po vsej Uniji zelo prepleteni; ker zaradi svetovne narave interneta številni incidenti na področju varnosti omrežja in informacij presegajo nacionalne meje, sposobni pa so tudi spodkopati delovanje notranjega trga in zaupanje potrošnikov v enotni digitalni trg;
- F. ker je kibernetska varnost v Uniji, enako kot povsod po svetu, le tako močna kot njen najšibkejši člen in ker motnje v enem sektorju ali državi članici vplivajo na druge sektorje oziroma države članice, ustvarjajo učinek prelita in prinašajo posledice za gospodarstvo celotne Unije;
- G. ker je do aprila 2013 le trinajst držav članic uradno sprejelo nacionalne strategije kibernetske varnosti; ker so med državami članicami še zmeraj velike razlike, ko gre za pripravljenost, varnost, strateško kulturo ter sposobnost razvoja in uvedbe nacionalnih strategij za kibernetsko varnost, in ker bi bilo te razlike oceniti;
- H. ker so razlike v kulturi na področju varnosti in pomanjkanje pravnega okvira povzročili razdrobljenost enotnega digitalnega trga in jih je treba prednostno obravnavati; ker odsotnost usklajenega pristopa h kibernetski varnosti vključuje resno tveganje za gospodarsko blaginjo in varnost transakcij in ker so zaradi tega potrebna usklajena prizadevanja in tesnejše sodelovanje med vladami, zasebnim sektorjem, organi kazenskega pregona in obveščevalnimi agencijami;
- I. ker postaja kibernetska kriminaliteta čedalje dražji mednarodni problem, ki po podatkih Urada Združenih narodov za droge in kriminal svetovno gospodarsko trenutno stane skoraj 295 milijard EUR letno;
- J. ker mednarodni organizirani kriminal izkorišča tehnološke prednosti in svoje področje delovanja še naprej usmerja v kibernetski prostor, kibernetski kriminal pa korenito spreminja tradicionalno strukturo organiziranih zločinskih združb; ker je zaradi tega postal organizirani kriminal manj lokaliziran in se povečuje verjetnost, da bo izkoristil ozemeljsko omejenost in razlike v nacionalnih jurisdikcijah na svetovni ravni;
- K. ker delo pristojnih organov pri preiskovanju kibernetske kriminalitete še zmeraj otežuje več ovir, med drugim uporaba navideznih valut pri transakcijah v kibernetskem prostoru, s čimer je mogoče prati denar, vprašanje ozemeljskih meja in omejitev sodnih pristojnosti, nezadostna zmogljivost za izmenjavo podatkov obveščevalnih služb, pomanjkanje usposobljenega osebja in nedosledno sodelovanje z drugimi deležniki;
- L. ker je tehnologija temelj razvoja kibernetskega prostora in je nenehno prilagajanje tehnoloških spremembam nujno, če želimo izboljšati odpornost in varnost kibernetskega prostora EU; ker je treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da bo zakonodaja ohranila korak s tehnološkim razvojem, ter omogočili učinkovito identifikacijo in pregon kibernetskih kriminalcev in zaščito žrtev kibernetske kriminalitete; ker mora strategija EU za kibernetsko varnost vključevati ukrepe,

Četrtek, 12. september 2013

ki se osredotočajo na ozaveščanje, izobraževanje, oblikovanje skupin za odzivanje na računalniške grožnje (CERT), vzpostavitev notranjega trga za proizvode in storitve s področja kibernetске varnosti ter spodbujanje naložb v raziskave, razvoj in inovacije;

1. pozdravlja skupno sporočilo o strategiji Evropske unije za kibernetско varnost in predlog direktive o ukrepih, s katerimi bi zagotovili visoko raven varnosti omrežij in informacij po vsej Uniji;
2. poudarja izjemno in čedalje večjo pomembnost interneta in kibernetskega prostora za politične, gospodarske in družbene transakcije, ne le v Uniji, temveč tudi v zvezi z drugimi akterji po vsem svetu;
3. poudarja, da je treba oblikovati strateško komunikacijsko politiko o kibernetски varnosti EU, kibernetских kriznih dogodkih, strateških pregledih, sodelovanju med javnim in zasebnim sektorjem ter opozorilih in priporočilih za javnost;
4. spominja, da visoka raven varnosti omrežja in informacij ni potrebna le za vzdrževanje storitev, nujnih za nemoteno delovanje družbe in gospodarstva, pač pa tudi za varovanje fizične integritete državljanov z izboljševanjem učinkovitosti, uspešnosti in varnega delovanja kritične infrastrukture; poudarja, da je sicer treba obravnavati varnost omrežja in informacij, a je pomembno vprašanje tudi izboljševanje fizične varnosti; poudarja, da mora biti infrastruktura odporna na namerne in nenamerne motnje; v zvezi s tem meni, da bi morala strategija za kibernetско varnost večji poudarek nameniti splošnim vzrokom nenamernih sistemskih izpadov;
5. ponovno poziva države članice, naj sprejmejo nacionalne strategije za kibernetско varnost, ki bodo zajemale tehnične in koordinacijske vidike ter vidike kadrovskih virov in dodeljevanja sredstev, vsebovale pa tudi jasna pravila o prednostih za zasebni sektor in njegovih odgovornostih, da bi brez nepotrebneга odlašanja zagotovili njegovo sodelovanje, omogočili celovite postopke za upravljanje tveganja ter zaščitili regulativno okolje;
6. ugotavlja, da bosta le skupno vodstvo in politična predanost institucij Unije in držav članic omogočila visoko raven varnosti omrežja in informacij po vsej Uniji, s tem pa prispevala k varnemu in nemotenemu delovanju enotnega trga;
7. poudarja, da mora politika kibernetске varnosti Unije zagotoviti varno in zanesljivo digitalno okolje, ki bi bilo osnovano in oblikovano tako, da bi zagotavljalo varstvo in ohranjanje svoboščin ter spoštovanje temeljnih pravic v spletu, kakor je opredeljeno v Listini EU o temeljnih pravicah in členu 16 PDEU, zlasti ko gre za pravice do zasebnosti in varstva podatkov; meni, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti varstvu otrok v spletu;
8. poziva države članice in Komisijo, naj storijo vse, kar je potrebno, da bi pripravili programe usposabljanja, s katerimi bi v okviru programa digitalne pismenosti že od zgornje starosti ozaveščali, usposabljali in izobraževali evropske državljane, zlasti na področju osebne varnosti; pozdravlja pobudo o organizaciji evropskega mesca kibernetске varnosti, pri čemer bi s podporo agencije ENISA in v sodelovanju z javnimi organi in zasebnim sektorjem javnost seznanjali z izzivi pri varovanju omrežnih in informacijskih sistemov;
9. meni, da izobraževanje o kibernetски varnosti ozavešča evropsko družbo o kibernetских grožnjah, s čimer se spodbuja odgovorna uporaba kibernetskega prostora, prav tako pa pomaga pri povečevanju nabora kibernetских veščin; priznava osrednjo vlogo agencije EUROPOL in njenega novega Evropskega centra za boj proti kibernetски kriminaliteti (EC3) ter agencij ENISA in EUROJUST pri zagotavljanju dejavnosti usposabljanja na ravni EU o uporabi orodij za mednarodno pravosodno sodelovanje in kazenski pregon v zvezi z različnimi vidiki kibernetске kriminalitete;
10. ponovno poudarja, da je treba zagotoviti tehnične nasvete in pravne informacije, prav tako pa oblikovati programe o preprečevanju kibernetске kriminalitete in boju proti njej; spodbuja usposabljanje računalniških inženirjev, specializiranih na varovanje kritične infrastrukture in informacijskih sistemov, pa tudi operaterjev sistemov za nadzor prometa in centrov za upravljanje prometa; poudarja, da je za zaposlene v javnem sektorju na vseh ravneh nujno treba uvesti programe rednega usposabljanja o kibernetски varnosti;

Četrtek, 12. september 2013

11. ponovno poziva k previdnosti pri omejevanju državljanov pri uporabi orodij komunikacijske in informacijske tehnologije in poudarja, da si morajo države članice pri pripravi odzivov na kibernetске grožnje in napade prizadevati, da v nobenem primeru ne bi ogrozile pravic in svoboščin državljanov, razpolagati pa morajo tudi z ustreznimi pravnimi sredstvi, ki razlikujejo med civilnimi in vojaškimi kibernetскими incidenti;

12. meni, da bi morale biti regulativno poseganje v kibernetско varnost usmerjeno k tveganjem, osredotočeno na kritično infrastrukturo, katere neovirano delovanje je v interesu širše javnosti, in temeljiti na obstoječih tržnih poskusih industrije za zagotavljanje odpornosti omrežij; poudarja bistveno vlogo sodelovanja na operativni ravni pri spodbujanju učinkovitejše izmenjave informacij o kibernetских grožnjah med javnimi organi in zasebnim sektorjem, tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni, pa tudi s strateškimi partnerji Unije, da bi z vzpostavljanjem vzajemnega zaupanja, vrednot in predanosti ter izmenjavo strokovnega znanja zagotovili varnost omrežij in informacij; meni, da bi morala javno-zasebna partnerstva temeljiti na omrežni in tehnološki nevtralnosti ter se osredotočati na poskuse reševanja težav, ki občutno vplivajo na javnost; poziva Komisijo, naj vse sodelujoče tržne operaterje spodbuja k večji previdnosti in pripravljenosti k sodelovanju, da bi druge operaterje obvarovali pred motnjami v njihovih storitvah;

13. priznava, da je odkrivanje in sporočanje incidentov s področja kibernetске varnosti bistvenega pomena pri spodbujanju kibernetске odpornosti v Uniji; meni, da bi morale veljati sorazmerne in potrebne zahteve po razkritju, ki bi omogočale, da se incidenti, pri katerih prihaja do resnih kršitev varnosti, sporočijo pristojnim nacionalnim organom, prav tako pa bi izboljšale nadzor nad incidenti kibernetске kriminalitete in poenostavile prizadevanje za ozaveščanje na vseh ravneh;

14. spodbuja Komisijo in druge akterje, naj na področju kibernetске varnosti in odpornosti uvedejo politiko, pri kateri bi se z ekonomskimi spodbudami zavzemali za visoko raven kibernetске varnosti in odpornosti;

Kibernetская odpornost

15. ugotavlja, da imajo različni sektorji in države članice različne ravni sposobnosti in veščin, to pa ovira razvoj zanesljivega sodelovanja in spodbujajo delovanje enotnega trga;

16. meni, da bi morale zahteve za mala in srednja podjetja upoštevati sorazmeren in na tveganjih temelječ pristop;

17. vztraja pri razvoju kibernetске odpornosti za kritično infrastrukturo in opozarja, da bi bilo treba pri pripravah na izvajanje solidarnostne klavzule (člen 222 PDEU) upoštevati tveganje kibernetskega napada na posamezno državo članico; poziva Komisijo in visoko predstavnico, naj to tveganje upoštevata tudi v skupnih poročilih o celoviti oceni groženj in tveganj, ki jih bosta začela izdajati leta 2015;

18. poudarja, da mora biti, če želimo zagotoviti celovitost, razpoložljivost in zaupnost zlasti kritičnih storitev, identifikacija in kategorizacija kritične infrastrukture vselej posodobljena, izpolnjene pa morajo biti tudi potrebne minimalne varnostne zahteve za omrežja in informacijske sisteme;

19. priznava, da predlog direktive o ukrepih za zagotavljanje visoke skupne ravni varnosti omrežij in informacij po vsej Uniji predvideva minimalne varnostne zahteve za ponudnike storitev informacijske družbe in operaterje kritične infrastrukture;

20. poziva države članice in Unijo, naj oblikujejo ustrezne okvire za hitre, dvosmerne sisteme za izmenjavo informacij, s katerimi bodo zagotovili anonimnost zasebnega sektorja, javnemu sektorju pa redno posredovali najnovejše informacije, po potrebi pa naj zasebnemu sektorju zagotovijo tudi pomoč;

Četrtek, 12. september 2013

21. pozdravlja zamisel Komisije o vzpostavitvi kulture tveganja v zvezi s kibernetiko varnostjo in poziva države članice in institucije Unije, naj hitro vključijo krizno upravljanje na področju kibernetike varnosti v načrte kriznega upravljanja in analize tveganja; vlade držav članic in Komisijo prav tako poziva, naj spodbujajo akterje iz zasebnega sektorja, da bi krizno upravljanje na področju kibernetike varnosti vključili v svoje načrte kriznega upravljanja in analize tveganja ter usposabljali zaposlene o kibernetiki varnosti;

22. poziva vse države članice in institucije Unije, naj vzpostavijo mrežo dobro delujočih skupin za odzivanje na računalniške grožnje (CERT), ki bi bile stalno dosegljive; poudarja, da bi bile nacionalne skupine CERT del učinkovite mreže, v kateri bi se izmenjevale ustrezne informacije ter upoštevali potrebni standardi zaupanja in zaupnosti; ugotavlja, da se utegnile krovne pobude, pri katerih bi sodelovale skupine CERT in drugi ustrezni varnostni organi, izkazati kot koristno orodje pri vzpostavljanju zaupanja v čezmejnem in medsektorskem okviru; priznava, kako pomembno je učinkovito in uspešno sodelovanje med skupinami CERT in organi kazenskega pregona pri boju proti kibernetiki kriminaliteti;

23. podpira agencijo ENISA pri izvajanju dolžnosti na področju varnosti omrežja in informacij, zlasti s svetovanjem državam članicam in njihovem usmerjanju, pa tudi s podpiranjem izmenjave primerov najboljše prakse in vzpostavljanja okolja, v katerem vlada zaupanje;

24. poudarja, da mora industrija za proizvode IKT, ki se uporabljajo v prometnih omrežjih in informacijskih sistemih, po vsej verigi vrednot uvesti ustrezne zahteve glede zmogljivosti na področju kibernetike varnosti, vpeljati ustrezno upravljanje tveganj, sprejeti varnostne standarde in rešitve ter oblikovati primere najboljše prakse in vzpostaviti izmenjavo informacij, s čimer bi zagotovila, da bodo prometni sistemi varni;

Industrijski in tehnološki viri

25. meni, da ima zagotavljanje visoke ravni varnosti omrežij in informacij osrednjo vlogo pri povečevanju konkurenčnosti dobaviteljev in uporabnikov varnostnih rešitev v Uniji; meni, da se sicer v industriji informacijske varnosti v Uniji skriva še neizkoriščen potencial, a zasebni, javni in poslovni uporabniki pogosto niso seznanjeni s stroški in prednostmi naložb v kibernetiko varnost, zato ostajajo izpostavljeni škodljivim kibernetičnim grožnjam; poudarja, da je pomemben dejavnik pri tem uvedba skupin CERT;

26. meni, da pestra ponudba rešitev kibernetike varnosti in povpraševanje po njih od nacionalnih organov, dejavnih na področju IKT, zahtevata ustrezne naložbe v akademske vire, raziskave in razvoj ter vzpostavljanje znanja in zmogljivosti, da bi spodbujali inovacije in dosegli zadostno ozaveščenost o tveganjih za varnost omrežij in informacij, posledično pa uskladili evropsko varnostno industrijo;

27. poziva institucije Unije in države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe za vzpostavitev „enotnega trga kibernetike varnosti“, na katerem bodo lahko uporabniki in dobavitelji kar najboljše izkoristili razpoložljive inovacije, sinergije in skupno znanje, omogočil pa bo tudi vstop malih in srednjih podjetij;

28. spodbuja države članice, naj razmislijo o skupnih naložbah v evropsko industrijo kibernetike varnosti, podobno kot so storile pri drugih industrijah, na primer v letalskem sektorju;

Kibernetika kriminaliteta

29. meni, da so lahko kriminalne dejavnosti v kibernetičnem prostoru enako škodljive za dobro delovanje družbe kot kazniva dejanja v realnem svetu in da se obe obliki kriminala pogosto medsebojno krepita, kakor je denimo mogoče videti na primerih spolnega izkoriščanja otrok ter organiziranega kriminala in pranja denarja;

30. ugotavlja, da v nekaterih primerih obstaja povezava med zakonitimi in nezakonitimi poslovnimi dejavnostmi; poudarja, kako pomembna je povezava med financiranjem terorizma in resnim organiziranim kriminalom, ki je po zaslugi interneta še enostavnejša; poudarja, da je treba javnost seznanimi z resnostjo vpletenosti v kibernetiki kriminal in z dejstvom, da dejanja, ki utegnejo biti na prvi pogled videti kot družbeno sprejemljiv zločin, na primer nezakonito prenašanje filmov, mednarodnim kriminalnim združbam pogosto prinašajo velike količine denarja;

Četrtek, 12. september 2013

31. se strinja s Komisijo, da tudi v spletu veljajo enake norme in načela kot v običajnem svetu, zato meni, da je treba s posodobitvijo zakonodaje in operativnih zmogljivostmi okrepiti boj proti kibernetiski kriminaliteti;

32. meni, da so glede na to, da kibernetiska kriminaliteta ne pozna državnih meja, še posebej pomembna skupna prizadevanja in strokovno znanje na ravni Unije, torej nad ravno posameznih držav članic, in da je zato treba Eurojustu, EC3 Europola, skupinam CERT, univerzam in raziskovalnim centrom zagotoviti zadostna sredstva in možnosti, da bodo lahko neovirano delovali kot središča strokovnega znanja, sodelovanja in izmenjave informacij;

33. toplo pozdravlja ustanovitev agencije EC3 in spodbuja njen nadaljnji razvoj, spominja pa tudi na njeno pomembno vlogo pri usklajevanju pravočasne in učinkovite čezmejne izmenjave informacij in strokovnega znanja v podporo prizadevanjem za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kibernetiske kriminalitete;

34. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo lahko državljani zlahka dostopali do informacij o kibernetiskih grožnjah in napotkov za spopadanje z njimi; meni, da bi napotki morali vključevati informacije o tem, kako lahko uporabniki varujejo zasebnost v internetu, odkrivajo in sporočajo primere navezovanja stikov z otroki v spolne namene, nameščajo programsko opremo in požarne zidove, upravljajo gesla in odkrivajo primere lažnega predstavljanja (phishing), zvaabljanja (pharming) in druge napade;

35. vztraja pri tem, da morajo države članice, ki še niso ratificirale konvencije Sveta Evrope o kibernetiski kriminaliteti iz Budimpešte, to nemudoma storiti; pozdravlja mnenje Sveta Evrope o potrebi po posodobitvi konvencije zaradi tehnološkega razvoja, da bi še naprej zagotavljali njeno učinkovitost pri obravnavi kibernetiske kriminalitete, in poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo v tej razpravi; podpira prizadevanja za spodbujanje ratifikacije konvencije v drugih državah in poziva Komisijo, naj jo dejavno zagovarja tudi zunaj Unije;

Kibernetiska zaščita

36. poudarja, da kibernetiski izzivi, grožnje in napadi ogrožajo obrambne interese in interese nacionalne varnosti v državah članicah in da bi morali civilni in vojaški pristopi k varovanju kritične infrastrukture s prizadevanji za vzpostavitev sinergije prinesiti koristi na obeh področjih;

37. zato poziva države članice, naj poglobijo sodelovanje z Evropsko obrambno agencijo, da bi pripravili predloge in pobude za zmogljivosti kibernetiske zaščite, pri tem pa se opirali na nedavne pobude in projekte; poudarja, da je treba okrepiti raziskave in razvoj, tudi z združevanjem in s souporabo virov;

38. poudarja, da bi morala celovita strategija EU za kibernetisko varnost upoštevati dodano vrednost obstoječih agencij in organov, pa tudi primere dobre prakse iz držav članic, ki so že uvedle lastne nacionalne strategije za kibernetisko varnost;

39. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj vključi upravljanje kibernetiskih kriz med načrte za krizno upravljanje, in poudarja, da morajo države članice v sodelovanju z Evropsko obrambno agencijo oblikovati načrte za varovanje misij in operacij v okviru skupne varnostne in obrambne politike pred kibernetiskimi napadi; poziva jih, naj s skupnimi močmi oblikujejo evropsko skupino za kibernetisko zaščito;

40. poudarja dobro praktično sodelovanje z Natom na področju kibernetiske varnosti in meni, da je treba sodelovanje še poglobiti, zlasti s tesnejšim usklajevanjem na področjih načrtovanja, tehnologije, usposabljanja in opreme;

41. poziva Unijo, naj si prizadeva za izmenjavo mnenj z mednarodnimi partnerji, vključno z Natom, opredeli področja sodelovanja in, kjer je to mogoče, prepreči podvajanje dejavnosti ter zagotovi njihovo dopolnjevanje;

Četrtek, 12. september 2013

Mednarodna politika

42. meni, da imata mednarodno sodelovanje in dialog osrednjo vlogo pri ustvarjanju zaupanja in preglednosti, pa tudi pri spodbujanju visoke ravni mreženja in izmenjave informacij na svetovni ravni; zato poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj ustanovita ekipo za kibernetško diplomacijo, ki bi bila med drugim odgovorna za spodbujanje dialoga s podobno mislečimi državami in organizacijami; poziva k dejavnejši udeležbi EU na vrsti mednarodnih konferenc na visoki ravni o kibernetški varnosti;

43. meni, da je treba poiskati ravnovesje med konkurenčnimi cilji čezmejnega prenosa podatkov, zaščite podatkov in kibernetške varnosti, v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije, zlasti v okviru sporazuma GATS;

44. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj vključi razsežnost kibernetške varnosti v zunanje delovanje EU, zlasti v zvezi s tretjimi državami, da bi poglobili sodelovanje in izmenjavo izkušenj in informacij o obravnavi kibernetške varnosti;

45. poziva Unijo, naj si prizadeva vzpostaviti izmenjavo mnenj z mednarodnimi partnerji, da bi opredelili področja sodelovanja in, kjer je to mogoče, preprečili podvajanje dejavnosti ter zagotovili njihovo dopolnjevanje; poziva podpredsednico/visoko predstavnico in Komisijo, naj bosta proaktivna v mednarodnih organizacijah in uskladita stališča držav članic o tem, kako učinkovito spodbujati rešitve in politike na kibernetškem področju;

46. meni, da bi si bilo treba prizadevati za to, da bi se v kibernetškem prostoru uveljavljali mednarodni pravni instrumenti, zlasti konvencija Sveta Evrope o kibernetški kriminaliteti; zato meni, da trenutno ni potrebe po oblikovanju novih pravnih instrumentov na mednarodni ravni; kljub temu pozdravlja mednarodno sodelovanje za pripravo pravil vedenja v kibernetškem prostoru, ki bi podprla načela prava v tem prostoru; meni, da bi veljalo razmisliti o posodobitvi obstoječih pravnih instrumentov, da bi jih prilagodili tehnološkim napredkom; meni, da se je treba v okviru vprašanja pristojnosti temeljito pogovoriti o pravosodnem sodelovanju in kazenskem pregonu v nadnacionalnih kriminalnih zadevah;

47. meni, da bi morala biti predvsem delovna skupina EU–ZDA za kibernetško varnost in kibernetško kriminaliteto instrument, s pomočjo katerega bi se, kadar je to mogoče, izmenjevali primeri najboljše prakse pri politikah kibernetške varnosti med EU in ZDA; v zvezi s tem ugotavlja, da bodo področja, povezana s kibernetško varnostjo, na primer storitve, odvisne od varnega delovanja omrežnih in informacijskih sistemov, vključena v prihodnja pogajanja o čezatlantskem trgovinskem in naložbenem partnerstvu (TTIP), ki ga je treba skleniti tako, da bo ohranil suverenost EU in neodvisnost njenih institucij;

48. ugotavlja, da večine s področja kibernetške varnosti in sposobnost preprečevanja, odkrivanja in učinkovitega spopadanja z grožnjami in zlonamernimi napadi niso po vsem svetu razvite v enaki meri; poudarja, da prizadevanja za povečanje kibernetške odpornosti in okrepitev boja proti kibernetškim grožnjam ne smejo biti omejena zgolj na enako misleče partnerje, temveč morajo prodreti tudi v regije z manj razvitimi zmogljivostmi, tehnično infrastrukturo in pravnimi okviri; meni, da je pri tem bistvenega pomena usklajevanje med skupinami CERT; poziva Komisijo, naj z ustreznimi sredstvi poenostavi prizadevanja tretjih držav za vzpostavitev lastnih zmogljivosti kibernetške varnosti, po potrebi pa naj jim pri tem tudi pomaga;

Izvajanje

49. poziva k rednim ocenam učinkovitosti nacionalnih strategij za kibernetško varnost na najvišji politični ravni, da bi se prilagodili novim svetovnim grožnjam in v državah članicah zagotovili enako raven kibernetške varnosti;

50. poziva Komisijo, naj pripravi jasen načrt, v katerem bi določila časovni okvir za cilje, ki jih je treba v sklopu strategije za kibernetško varnost doseči na ravni Unije, in za njihovo oceno; poziva države članice, naj se dogovorijo o podobnem načrtu za nacionalne dejavnosti v okviru te strategije;

Četrtek, 12. september 2013

51. zahteva, da mu Komisija, države članice, Europol ter novoustanovljeni EC3, Eurojust in ENISA redno posredujejo poročila, v katerih ocenijo napredek pri doseganju zastavljenih ciljev v okviru strategije za kibernetno varnost, vključno z osrednjimi kazalniki uspešnosti, ki merijo napredek pri izvajanju;

o
o o

52. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, Europolu, Eurojustu ter Svetu Evrope.

P7_TA(2013)0377

Digitalna agenda za rast, mobilnost in zaposlovanje

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o digitalni agendi za rast, mobilnost in zaposlovanje: čas za pospešeno ukrepanje (2013/2593(RSP))

(2016/C 093/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. decembra 2012 z naslovom Evropska digitalna agenda – digitalne spodbude za evropsko rast (COM(2012)0784),
- ob upoštevanju vprašanj Komisiji in Svetu o digitalni agendi za rast, mobilnost in zaposlovanje: čas za pospešeno ukrepanje (O-000085 – B7-0219/2013 in O-000086 – B7-0220/2013),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 531/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra ⁽²⁾,
- ob upoštevanju potekajočih pogajanj o instrumentu za povezovanje Evrope in zlasti spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropska telekomunikacijska omrežja in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES (COM(2013)0329),
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 5. maja 2010 o novi digitalni agendi za Evropo: 2015.eu ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. septembra 2012 z naslovom Sprostitev potenciala računalništva v oblaku v Evropi (COM(2012)0529),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2012 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (splošna uredba o varstvu podatkov) (COM(2012)0011),

⁽¹⁾ UL L 172, 30.6.2012, str. 10.

⁽²⁾ UL L 81, 21.3.2012, str. 7.

⁽³⁾ UL C 81 E, 15.3.2011, str. 45.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2011 o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope (COM(2011)0665),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. maja 2010 z naslovom Evropska digitalna agenda (COM(2010)0245),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) Poslovnika,

- A. ker namerava Evropski svet na seji 24. in 25. oktobra 2013 sprejeti sklepe o Evropski digitalni agendi;
- B. ker mora biti glavni cilj evropske digitalne strategije, sprejete leta 2010, zmanjšati neenakosti med državami članicami, zlasti kar zadeva dostop do fiksne in mobilne hitre in zelo hitre širokopasovne infrastrukture;
- C. ker so informacijske in komunikacijske tehnologije jedro digitalne družbe in predstavljajo približno 20 % rasti produktivnosti v Evropski uniji in 4,5 % njenega BDP ter ustvarijo 25 % zasebnih vlaganj v raziskave in razvoj v Evropski uniji, zaradi česar bi lahko izjemno prispevale k rasti in zaposlovanju;
- D. ker bi imelo izkoriščanje potenciala digitalnega gospodarstva v Evropski uniji velik multiplikacijski učinek na gospodarstvo in bi pripomoglo k večji rasti in večjemu številu zaposlitev; ker je zato sprostitev tega potenciala ena od najpomembnejših reform za rast in konkurenčnost, ki bi Evropski uniji pomagala pri izhodu iz sedanje krize;
- E. ker se ocenjuje, da bo do leta 2020 na internet priključenih 50 milijard naprav, svetovni promet s podatki pa naj bi se do konca leta 2017 povečal 15-krat; ker bo vse hitreje naraščanje širokopasovnega prometa zahtevalo ambiciozne politike na ravni Unije in držav članic, da bi se povečala zmogljivost fiksnih in mobilnih omrežij, saj bo le tako Evropska unija dosegla večjo rast, konkurenčnost in produktivnost;
- F. ker je sedanje cilje digitalne agende prehitel hiter razvoj na drugih celinah in zato niso dovolj ambiciozni, da bi Evropska unija do leta 2020 postala vodilna svetovna sila na področju telekomunikacij;
- G. ker Parlament in Svet še vedno čakata na predlog Komisije o internetni nevtralnosti in univerzalni storitvi;

1. poudarja, da morata biti digitalna agenda in dokončanje enotnega digitalnega trga v jedru prizadevanj Evropske unije za ustvarjanje rasti in izhod iz krize; meni, da je tako na ravni Evropske unije kot na nacionalni ravni potrebno politično vodstvo, da bi odpravili obstoječe ovire za enotni digitalni trg in omogočili ustvarjanje novih delovnih mest in rasti v Evropski uniji; ponovno opozarja, da digitalno gospodarstvo raste sedemkrat hitreje kot ostalo gospodarstvo, in ugotavlja, da bi lahko z dokončanjem enotnega digitalnega trga doprinesli h gospodarstvu 110 milijard EUR letno;

2. poudarja, da se Evropska unija srečuje z večjim številom hkratnih pritiskov na rast BDP v času, ko so možnosti za spodbujanje rasti iz javnih sredstev omejene zaradi visokih ravni zadolženosti in primanjkljaja, ter poziva institucije EU in države članice, naj uporabijo vse razpoložljive vzvode za rast; ugotavlja, da informacijske in komunikacijske tehnologije bistveno prispevajo k spremembam v vseh gospodarskih sektorjih, še zlasti na področjih, kot so zdravstvo, energetika, javne storitve in izobraževanje;

Evropa brez gostovanja do leta 2015

3. obžaluje, da ostaja trg telekomunikacij razdrobljen na nacionalne trge z umetnimi mejami in se ga ne more obravnavati kot enotni gospodarski trg, v katerem se spodbuja konkurenčnost;

Četrtek, 12. september 2013

4. poudarja, da so industrijski analitiki dokazali, da prihodki gostovanja v mnogih primerih znašajo okoli 10 % prihodkov operaterjev EU, in ugotavlja, da najnovejše analize Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije kažejo, da industrija in potrošniki za gostujoče klice povprečno plačujejo dvojno ceno, ki jo na veleprodajnem trgu plačujejo operaterji;
5. obžaluje, da neuravnotežena stopnja dobička, ki ga ustvarja gostovanje, zvišuje ceno mobilnosti znotraj Evropske unije; opozarja, da to ovira razvoj in blaginjo, kajti mobilnost je eden najpomembnejših dejavnikov rasti v Evropski uniji;
6. poudarja, da je odprava stroškov gostovanja ključna za spodbujanje inovacij, saj bi z njo ustvarili večji domači trg za inovativne proizvode in storitve;
7. meni, da enotni trg telekomunikacij ne obstaja, med drugim zaradi velikih razlik med domačimi cenami in cenami gostovanja; zato meni, da bi morali strukturni ukrepi prispevati k ustvarjanju resničnega notranjega digitalnega trga, ki bi spodbujal konkurenčnost in kjer ne bi bilo razlikovanja med nacionalnimi tarifami in tarifami za gostovanje, s čimer bi vzpostavili trg mobilnih komunikacij v vsej Evropski uniji;
8. opozarja Svet in Komisijo, da bi se morale v skladu z Evropsko digitalno agendo tarife za gostovanje in nacionalne tarife do leta 2015 skoraj izenačiti in da je cilj Uredbe (EU) št. 531/2012 vzpostaviti mednarodni trg za mobilne komunikacijske storitve ter odpraviti razlikovanje med nacionalnimi tarifami in tarifami za gostovanje;
9. zato meni, da bi morali z ukrepi za dokončanje enotnega digitalnega trga do leta 2015 odpraviti vrzel med tarifami za gostovanje in nacionalnimi tarifami, kar bo vodilo k temu, da bodo tarife za gostovanje v Evropski uniji (za klice, besedilna sporočila in podatke) popolnoma odpravljene;
10. želi opozoriti, da bi morale biti nove ponudbe telekomunikacijskih operaterjev do uporabnika prijazne in pregledne, s čimer bi se izognili ustvarjanju novih skritih ovir v telekomunikacijskem sektorju;
11. želi spomniti, da mora Komisija pregledati delovanje Uredbe (EU) št. 531/2012 in oceniti konkurenčnost trga gostovanja, obseg, v katerem so uporabniki imeli korist od dejanskih zmanjšanj cene storitev gostovanja, ter razliko med tarifami za gostovanje in nacionalnimi tarifami, vključno z dostopnostjo ponudb, ki zagotavljajo enotno tarifo za nacionalne storitve in storitve gostovanja;
12. opozarja, da samo z odpravo tarif za gostovanje ne bo mogoče ustvariti resničnega enotnega digitalnega trga; vztraja, da je treba ta ukrep načrtovati v okviru celovite evropske digitalne strategije, ki bo posebno pozornost namenjala razvoju infrastrukture in dostopnosti, in tako spodbujati ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest v tem sektorju;
13. pozdravlja napoved Komisije, da bo predlagala zakonodajni sveženj, s katerim namerava obravnavati preostale ovire pri delovanju enotnega digitalnega trga EU; Komisijo poziva, naj opravi oceno učinka potenciala za rast, ki bi ga imel telekomunikacijski sektor ob vzpostavitvi enotnega digitalnega trga v Evropski uniji;

Infrastruktura in mobilnost

14. poudarja, da morajo biti uporaba in dostop širokopasovnih povezav, elektronsko poslovanje, digitalna vključenost, čezmejne javne storitve ter cilji raziskav in inovacij, kot je določeno v Evropski digitalni agendi, še naprej najpomembnejše prednostne naloge, saj bo Evropska unija le tako lahko v celoti izkoristila ugodnosti digitalne družbe;
15. želi opozoriti, da je poleg potrebe po odpravi ovir do enotnega evropskega digitalnega trga najpomembnejša prednostna naloga Evropske unije ta, da vlaga v optimalno, kar se da hitro internetno širokopasovno infrastrukturo, saj bo le tako v celoti izkoristila potencial digitalnega gospodarstva;

Četrtek, 12. september 2013

16. poudarja, da Evropska unija potrebuje ambiciozne in v prihodnost usmerjene cilje za leto 2020, če želi postati prizorišče digitalne revolucije in ponovno prevzeti vodilno vlogo v svetu; meni, da bi moral biti cilj prenovljene in v prihodnost usmerjene digitalne agende za leto 2020 ta, da se vsa gospodinjstva EU povežejo s širokopasovnimi povezavami z zmogljivostjo 100 megabitov na sekundo, pri čemer bi bilo 50 % gospodinjstev naročenih na hitrost prenosa 1 gigabit na sekundo ali več; ugotavlja, da je Odbor za industrijo, raziskave in energetiko take ambiciozne cilje že podprl v svojem poročilu o smernicah za vseevropska telekomunikacijska omrežja in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES;

17. močno obžaluje, da so mnoge države članice zamudile rok (1. januar 2013) za dodelitev digitalne dividende v frekvenčnem pasu 800 MHz širokopasovnim mobilnim storitvam, kot je določeno v programu za politiko radiofrekvenčnega spektra; poudarja, da ta zamuda ovira razvoj omrežij 4G v Evropski uniji, zato države članice poziva, naj sprejmejo potrebne ukrepe in zagotovijo, da bo frekvenčni pas 800 MHz dostopen za mobilne širokopasovne storitve, Komisijo pa, naj v celoti izkoristi svoja pooblastila in zagotovi hitro izvajanje;

18. ugotavlja, da cilji iz digitalne agende glede zagotavljanja širokopasovnih povezav še zdaleč ne bodo uresničeni; zato je prepričan, da bo Evropska unija, če v prihodnosti ne bo izvedla večjih naložb v omrežja, vedno manj konkurenčna v svetu; meni, da bi morala Komisija v okviru akta o enotnem notranjem trgu predlagati temeljito revizijo pravnega okvira za trg telekomunikacij, s čimer bi spodbudila naložbe v fiksna in mobilna omrežja;

19. meni, da ne bi smeli oslabiliti vloge, ki jo ima konkurenčnost pri spodbujanju vlaganj v novo digitalno infrastrukturo za pospeševanje gospodarske rasti; meni, da je bistveno, da Komisija zagotovi regulativni okvir, ki bo vsem akterjem na trgu omogočal, da bodo vlagali v inovativno digitalno infrastrukturo; meni, da bi morala zato nova pravila o določitvi učinkovitih cen za dostop do dostopovnih omrežij naslednje generacije odražati osnovni konkurenčni proces v posameznih državah članicah in upoštevati posebne pravice nacionalnih regulativnih organov; meni, da bi se morali nacionalni regulativni organi zato pri svojem delovanju prizadevati za skupne cilje, na primer cilje digitalne agende, pri tem pa bi morali uporabiti svoje poglobljeno in specifično strokovno znanje o nacionalnih trgih;

20. poziva Komisijo, naj predstavi predloge za temeljito revizijo regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve;

21. poudarja, da je pomembno izvesti ključne ukrepe, napovedane v Evropski digitalni agendi, s posebnim poudarkom na prožnih in zanesljivih storitvah in infrastrukturi ter na ureditvi o varstvu podatkov;

22. poziva Komisijo, naj opravi oceno in revizijo direktive o informacijski družbi (2001/29/ES⁽¹⁾), da bi zagotovili predvidljivost, mobilnost in prožnost na enotnem digitalnem trgu EU, kot je pozval Parlament v resoluciji z dne 11. decembra 2012 o strategiji digitalne svobode v zunanji politiki EU⁽²⁾;

Informacijske in komunikacijske tehnologije za zaposlovanje mladih

23. poudarja, da so za uresničitev polno delujočega enotnega digitalnega trga potrebna usklajena prizadevanja, da bi imeli vsi državljani, ne glede na kraj prebivanja, dostop do interneta in potrebna znanja za njegovo uporabo;

24. pozdravlja veliko koalicijo za digitalna delovna mesta, ki je bila vzpostavljena marca 2013 in je odprta za deležnike; poziva Komisijo, naj nujno zagotovi, da bo koalicija začela delovati, tako da se bo ta pobuda prenesla na raven držav članic, udeleženkam pa naj za podporo njihovim ukrepom omogoči prednostni dostop do sredstev Unije;

25. poudarja, da je brezposelnost v EU, zlasti brezposelnost mladih in dolgoročna brezposelnost, dosegla nesprejemljivo visoke ravni in bo v bližnji prihodnosti verjetno ostala visoka ter da so potrebni odločni takojšnji ukrepi na vseh ravneh politike;

⁽¹⁾ UL L 167, 22.6.2001, str. 10.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0470.

Četrtek, 12. september 2013

26. ugotavlja, da je v EU več kot 4 milijone delavcev zaposlenih v sektorju informacijskih in komunikacijskih tehnologij in da se njihovo število povečuje za 3 % letno, po ocenah Komisije pa kljub krizi do leta 2015 ne bo mogoče zapolniti od 700 000 do 1 milijona visokokakovostnih delovnih mest v tem sektorju; poudarja, da so lahko zato e-znanja in spretnosti ter digitalno izobraževanje izrednega pomena pri reševanju naraščajoče brezposelnosti, zlasti med mladimi;

27. odobrava sprejetje sistemov jamstev za mlade, da bi vsem mladim Evropejcem v štirih mesecih po tem, ko so se prenehali izobraževati ali so postali brezposelni, zagotovili kakovostno ponudbo za zaposlitev, nadaljnje usposabljanje ali izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo; vseeno ugotavlja, da znesek 6 milijard EUR, ki je v naslednjem večletnem finančnem okviru namenjen pobudi za zaposlovanje mladih, očitno ne zadostuje za reševanje tako velikega problema; poziva Komisijo in države članice, naj dajo prednost pridobivanju digitalnega znanja in veščin ter tako čim bolj povečajo učinkovitost teh ukrepov; poudarja, da bi morala biti digitalna znanja in veščine nujen sestavni del poklicnega usposabljanja, s čimer bi omogočili, da bi nove generacije, pa tudi vsi sedanji zaposleni, lahko pridobili znanje in veščine, ki jih potrebujejo;

Informacijske in komunikacijske tehnologije za mala in srednja podjetja

28. želi opozoriti, da je vloga interneta kot platforme, ki omogoča vsakemu državljanu, da ponudi storitev ali inovativni izdelek, namenjen kateremu koli drugemu državljanu, s čimer se ustvarjajo nova delovna mesta ter mala in srednja podjetja, poleg njegove vloge kot platforme za družbeno komuniciranje, osnovno načelo enotnega digitalnega trga;

29. poudarja, da so mala in srednja podjetja bistvena za gospodarstvo EU ter da je potrebnih več ukrepov za spodbujanje svetovne konkurenčnosti malih in srednjih podjetij iz EU ter za vzpostavitev najboljšega možnega okolja za uporabo obetavnih novih tehnoloških dosežkov, kot je računalništvo v oblaku, ki znatno vplivajo na konkurenčnost EU;

30. ugotavlja, da se vse številnejši Evropejci, zlasti mladi, namesto za redno službo odločijo, da postanejo podjetniki, saj jih privlačijo popolnoma nove priložnosti, ki jih ustvarjajo svetovni splet, računalništvo v oblaku, mobilne platforme, socialna omrežja in ogromni pretok podatkov; poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo podjetništvu bolj prijazno okolje z lažjim dostopom do finančnih sredstev (dovoljenje, da so neuspešni), trgi, omrežji ter znanjem in izkušnjami, vse to pa je treba spodbujati s sistemi delitve tveganja, tveganim kapitalom, ugodno davčno obravnavo in dogodki za navezovanje stikov;

Digitalizacija javnega sektorja

31. poudarja, da bi morala biti digitalizacija javnega sektorja v ospredju naslednjih ukrepov v okviru digitalne agende, saj bi bil poleg zmanjševanja stroškov javne uprave in večje učinkovitosti storitev za državljane učinek vzvoda v vseh gospodarskih sektorjih izredno koristen;

32. obžaluje, da razvoj nacionalnih strategij računalništva v oblaku zavira izvajanje ambiciozne in učinkovite evropske strategije; poziva Komisijo, naj okrepi svoje predloge in poišče načine, ki bi bili dovolj učinkoviti, da bi Evropska unija prevzela vodilno vlogo na področju standardizacije;

33. poudarja, da je sodobna javna uprava bistven dejavnik, na katerem mora temeljiti oblikovanje in izvajanje politik, ki spodbujajo ustvarjanje novih delovnih mest, rast in konkurenčnost; želi poudariti, da bi bilo treba izkoristiti potencial informacijskih in komunikacijskih tehnologij, če želimo doseči bolj uspešen in učinkovit javni sektor, obenem pa zmanjšati upravno obremenitev; ugotavlja, da informacijske in komunikacijske tehnologije lahko spodbudijo reforme na področju pobiranja davkov in zdravstvenega varstva, zmanjšajo zamude pri plačilu dobaviteljem in izboljšajo učinkovitost pravosodnih sistemov. meni zlasti, da lahko pričakujemo korenito spremembo storitev zdravstvenega varstva, ki bo prinesla stroškovno učinkovitejšo ter pacientom in strokovnim delavcem prilagojene storitve;

34. poziva Komisijo in države članice, naj pospešijo delo evropskega partnerstva za računalništvo;

Četrtek, 12. september 2013

Financiranje informacijskih in komunikacijskih tehnologij: večletni finančni okvir

35. obžaluje, da se bo znesek 9,2 milijarde EUR, ki ga je Komisija v okviru instrumenta za povezovanje Evrope predlagala za naložbe v informacijske in komunikacijske tehnologije v obdobju 2014–2020, občutno zmanjšal; poudarja, da so zaradi novih gospodarskih okoliščin naložbe iz strukturnih skladov in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v širokopasovna omrežja pomembnejše kot kdajkoli prej in bi jih bilo treba v programskem obdobju 2007–2013 povečati;

36. poudarja, da bi bilo treba sredstva EU za naložbe v informacijske in komunikacijske tehnologije bolj ciljno usmerjati in da bi moralo biti financiranje teh tehnologij v naslednjem večletnem finančnem okviru sorazmerno s težo in gospodarskim vplivom tega sektorja; poziva, da mora biti delež izdatkov, ki je v splošnem večletnem finančnem okviru namenjen za informacijske in komunikacijske tehnologije, pomembnejši kot v obdobju 2007–2013;

o

o o

37. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

P7_TA(2013)0378

Razmere v Siriji**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah v Siriji (2013/2819(RSP))**

(2016/C 093/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Siriji,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta za zunanje zadeve o Siriji z dne 23. januarja, 18. februarja, 11. marca, 22. aprila, 27. maja, 24. junija, 9. julija in 22. julija 2013; ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o Siriji z dne 8. februarja 2013,
 - ob upoštevanju izjav visoke predstavnice EU Catherine Ashton o zadnjih poročilih o uporabi kemičnega orožja v Damasku z dne 21. avgusta 2013, o nujnosti politične rešitve za sirski konflikt z dne 23. avgusta 2013 (ki odraža dogovorjeno stališče EU o Siriji z dne 7. septembra 2013) ter o predlogu, da se sirsko kemično orožje prepusti mednarodnemu nadzoru z dne 10. septembra 2013,
 - ob upoštevanju ženevskih konvencij iz leta 1949 in njihovih dodatnih protokolov, ženevskega protokola k haški konvenciji o prepovedi uporabe dušljivih, strupenih ali drugih snovi in bakterioloških bojnih sredstev, podpisanega 17. junija 1925 v Ženevi, ter standardov iz konvencije o kemičnem orožju,
 - ob upoštevanju člena 110(2) in (4) Poslovnika,
- A. ker je bilo v Siriji po navedbah Združenih narodov od začetka nasilnega ravnanja z miroljubnimi protestniki marca 2011 ubitih več kot 100 000 oseb, večinoma civilistov; ker je po podatkih Urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti (OCHA) 4,25 milijonov notranje razseljenih oseb in več kot 2 milijona sirskih beguncev, predvsem v Turčiji, Jordaniji, Libanonu, Egiptu in Iraku;

Četrtek, 12. september 2013

- B. ker je bil 21. avgusta 2013 na obrobju Damaska izveden obsežen napad s kemičnim orožjem, v katerem je bilo ubitih več sto ljudi, med njimi tudi ženske in otroci; ker ta napad predstavlja očitno kršitev mednarodnega prava, vojni zločin in zločin proti človečnosti; ker informacije iz veliko različnih virov potrjujejo, da je do napada prišlo, in ker očitno predstavljajo trden dokaz, da je za te napade odgovoren sirski režim;
- C. ker se je sirska vlada 25. avgusta 2013, štiri dni po kemičnem napadu, strinjala, da inšpektorji ZN obiščejo mesto napada; ker je generalni sekretar ZN Ban Ki Mun inšpektorje pozval, naj čim prej predložijo svoje ugotovitve; ker je mandat misije inšpektorjev ZN omejen na ugotavljanje dejstva, ali je bilo kemično orožje uporabljeno ali ne, ne obravnava pa vprašanja, kdo je bil odgovoren za to dejanje;
- D. ker sta generalni sekretar ZN Ban Ki Mun 9. septembra 2013 in visoka predstavnica/podpredsednica Catherine Ashton 10. septembra 2013 pozdravila predlog, da se kemično orožje sirskega režima preda mednarodni skupnosti v uničenje, predlog pa so sprejeli tudi Rusija, Iran in sirski režim; ker je Ban Ki Mun izjavil, da razmišlja o tem, da bi pozval varnostni svet, naj zahteva takojšen prenos tega orožja in zaloge kemičnih predhodnih sestavin na mesta v Siriji, kjer jih bo mogoče varno shraniti in uničiti;
1. močno obsoja množično pobijanje civilistov s kemičnim orožjem 21. avgusta 2013, ko je po podatkih zahodnih obveščevalnih služb umrlo vsaj 1 400 ljudi, od tega 400 otrok, ob upoštevanju, da je po navedbah različnih virov za napad odgovoren sirski režim;
2. poudarja, da se ob tej grozljivi uporabi kemičnega orožja mednarodna skupnost mora odzvati; poudarja, da dokazana uporaba kemičnega orožja, zlasti proti civilistom, predstavlja hudo kršitev mednarodnega prava, vojni zločin in zločin proti človečnosti, ki zahteva jasen, odločen, osredotočen in enoten odziv, ki ne bo izključil morebitnih odvratilnih ukrepov, da bi jasno pokazali, da so takšni zločini nesprejemljivi in da bi preprečili uporabo kemičnega orožja v Siriji ali drugje v prihodnje;
3. pozdravlja sprejeto stališče EU o Siriji na neuradnem srečanju zunanjih ministrov EU 7. septembra 2013; poudarja, da tamkajšnje razmere zahtevajo usklajen skupni pristop držav članic EU; poziva EU in njene države članice, naj nadalje obravnavajo razmere v tej državi v okviru Sveta za zunanje zadeve in ocenijo, katere ukrepe bi EU lahko sprejela, da bi podprla demokratične sile sirske opozicije, omogočila dialog in skupen pristop z drugimi člani mednarodne skupnosti ter zagotovila nadaljnjo humanitarno pomoč prebivalstvu v Siriji in sosednjih državah; poudarja, da bi se morala EU posebej potruditi za sodelovanje z vsemi pomembnimi akterji in za spodbujanje procesa deeskalacije v regiji;
4. poziva Združene narode, naj hitro zaključijo svojo temeljito preiskavo o uporabi kemičnega orožja v Siriji; poziva, naj se poročilo inšpekcijske skupine čim prej pošlje varnostnemu svetu ZN, da bo na osnovi ugotovitev inšpekcijske skupine ZN obravnaval množično pobijanje v Siriji in ocenil, katere ukrepe je treba sprejeti kot odziv na uporabo kemičnega orožja in kako zagotoviti, da bodo odgovorni odgovarjali za svoja dejanja;
5. pozdravlja predlog, da se mednarodni skupnosti čim prej da na voljo sirski arzenal kemičnega orožja za njegovo uničenje, po ultimatu, ki ga je dala mednarodna skupnost, ter zavezujočo resolucijo varnostnega sveta Združenih narodov, ki se jo v primeru nespoštovanja lahko uveljavi na podlagi vseh instrumentov, predvidenih v Ustanovni listini Združenih narodov;
6. meni, da bi morala mednarodna skupnost poiskati politično rešitev za Sirijo, da bi ustavili nasilje, preprečili nadaljnjo uporabo kemičnega orožja in spodbujali demokratični prehod; poziva zlasti Rusijo in Kitajsko, kot stalni članici varnostnega sveta, naj prevzameta svoj del odgovornosti in pomagata doseči skupno stališče in diplomatsko rešitev krize v Siriji, ob tem ne izključuje obravnavanje zadeve v generalni skupščini ZN, če bi prišlo do trajne blokade varnostnega sveta ZN; je prepričan, da je mogoče trajno rešitev sedanje krize v Siriji doseči zgolj s političnim procesom pod vodstvom Sirije in s podporo mednarodne skupnosti; v tem duhu še naprej podpira prizadevanja EU in njenih držav članic ter skupnega

Četrtek, 12. september 2013

posebnega predstavnika ZN in Arabske lige Lakdarja Brahimija za doseganje napredka v procesu Ženeva II in v varnostnem svetu; ponovno poziva varnostni svet, naj vprašanje razmer v Siriji preda v uradno preiskavo Mednarodnemu kazenskemu sodišču; ponovno poziva predsednika Asada in njegov režim, naj odstopita in omogočita prehod v demokracijo;

7. izraža resno zaskrbljenost zaradi sedanje humanitarne krize v Siriji in posledic, ki jih ima v sosednjih državah; poziva EU in njene države članice, naj izpolnijo svojo humanitarno odgovornost in povečajo svojo pomoč sirskim beguncem; ponovno poziva vse države, naj izpolnijo zaveze s konference donatorjev v Kuvajtu 30. januarja 2013; poziva vse strani, vpletene v konflikt, naj na vse možne načine olajšajo zagotavljanje humanitarne pomoči, tudi čez meje in konfliktne linije, in naj zagotovijo varnost vsega medicinskega osebja in humanitarnih delavcev;

8. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, parlamentom in vladam držav članic, generalnemu sekretarju Združenih narodov ter vsem stranem, vpletenim v konflikt v Siriji.

P7_TA(2013)0379

Razmere v Egiptu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah v Egiptu (2013/2820(RSP))

(2016/C 093/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Egiptu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. maja 2013 o vračanju premoženja državam arabske pomladi v tranziciji ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o arabski pomladi z dne 8. februarja 2013,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o Egiptu z dne 21. avgusta in 22. julija 2013,
- ob upoštevanju skupne izjave, ki sta jo 18. avgusta 2013 o Egiptu pripravila predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy in predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso,
- ob upoštevanju pripomb visoke predstavnice Catherine Ashton po izrednem sestanku Sveta za zunanje zadeve o Egiptu 21. avgusta 2013, izjav visoke predstavnice o razmerah in nedavnih dogodkih v Egiptu avgusta in julija 2013 ter skupne izjave visoke predstavnice in ameriškega državnega sekretarja Johna Kerryja o Egiptu z dne 7. avgusta 2013,
- ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med EU in Egiptom iz leta 2001, ki je začel veljati leta 2004 in je bil okrepljen z akcijskim načrtom iz leta 2007, ter poročila Komisije o napredku pri izvajanju tega sporazuma z dne 20. marca 2013,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0224.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju sklepov sopedsedujočih sestanku projektne skupine EU-Egipt 14. novembra 2012,
 - ob upoštevanju poročila Računskega sodišča o sodelovanju EU in Egipta na področju upravljanja, objavljenega 18. junija 2013,
 - ob upoštevanju splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
 - ob upoštevanju mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966, ki ga je podpisal tudi Egipt,
 - ob upoštevanju ustavne deklaracije, ki je bila v Egiptu izdana 8. julija 2013 in ki vsebuje predlog načrta za ustavne spremembe in nove volitve,
 - ob upoštevanju programa začasne egiptovske vlade za ohranjanje poti do demokracije,
 - ob upoštevanju člena 110(2) in (4) Poslovnika,
- A. ker je Egipt največja arabska država, ključna država na območju južnega Sredozemlja, pomemben trgovinski partner EU in velik prejemnik pomoči EU; ker politična, gospodarska in družbena dogajanja v Egiptu pomembno vplivajo na vso regijo in širše;
- B. ker predsednik Mursi in njegova vlada nista znala izpolniti gospodarskih obljub, upoštevati legitimnih pomislov vseh demokratičnih sil v egiptovski družbi in izvesti demokratičnega prehoda, h kateremu je zadnji dve leti pozivalo prebivalstvo, zaradi česar je prišlo do politične polarizacije, masovnih demonstracij s pozivi predsedniku Mursiju k odstopu in do nasilnih spopadov;
- C. ker se je 30. junija 2013 v Kairu in drugih mestih v Egiptu zbralo več milijonov nasprotnikov predsednika Mursija in ga pozvalo k odstopu; ker je po teh demonstracijah 3. julija 2013 poveljnik vojaških sil general Abdul Fatah Al Sisi izvedel vojaški udar, s katerim je odstavil predsednika Mursija in njegovo vlado; ker je vrhovni svet oboroženih sil z izjavo 4. julija 2013 začasno razveljavil ustavo, oblast prenesel na predsednika vrhovnega ustavnega sodišča do predčasnih predsedniških volitev, ki naj bi jim sledile parlamentarne volitve, in razglasil oblikovanje narodne koalicijske vlade ter ustanovitev odbora, ki bo preučil možne spremembe ustave; ker je kot začasni predsednik prisegel Adli Mansur;
- D. ker je začasni predsednik razpustil zgornji dom parlamenta, naznanil poseben načrt, ki naj bi se izvedel v devetmesečnem obdobju tranzicije, v katerem bi bila ustava iz leta 2012 spremenjena in sprejeta z referendumom, temu pa bi sledile parlamentarne in predsedniške volitve, imenoval pa je še vršilca dolžnosti predsednika vlade; ker so načrt tranzicije podprle najvišje islamske in koptske oblasti, vidni liberalni politiki in salafistična stranka Nur; ker je bil 1. septembra 2013 imenovan nov ustavni odbor, ki ga sestavlja 50 strokovnjakov in ki naj bi pripravil predlog ustavnih sprememb;
- E. ker je nekdanji predsednik Mursi od 3. julija 2013 pridržan neznano kje in je državni tožilec proti njemu in 14 drugim, med njimi je nekaj osrednjih predstavnikov Muslimanske bratovščine, sprožil sodni postopek z obtožbo napeljevanja k umoru in nasilju; ker so bili aretirani številni člani Muslimanske bratovščine, med njimi tudi večina njenih voditeljev, ki čakajo na sojenje; ker je bil nekdanji diktator Hosni Mubarak 22. avgusta 2013 izpuščen iz zapora in je od tedaj v hišnem priporu;
- F. ker so po posredovanju vojske privrženci Muslimanske bratovščine organizirali množične demonstracije po vsem Egiptu, na katerih so zahtevali izpustitev in vrnitev nekdanjega predsednika Mursija na oblast; ker so mnogi protesti, ki jih je organizirala Muslimanska bratovščina, privedli do nasilja in do spopadov s smrtnimi žrtvami med državljani, pa tudi med privrženci Muslimanske bratovščine in vojsko ter varnostnimi silami; ker sta egiptovska vojska in policija 14. avgusta 2013 pregnali protestna shoda privržencev nekdanjega predsednika Mursija in Muslimanske bratovščine na trgih Raba in Nahda v Kairu, pri čemer je umrlo več sto demonstrantov in več deset policistov;

Četrtek, 12. september 2013

- G. ker je začasna vlada razglasila enomesečne izredne razmere in najavila ustanovitev neodvisnega odbora javnih osebnosti, z nalogo raziskati dogodke, ko so varnostne sile pregnale protestna shoda na trgih Raba in Nahda; ker so regionalne in egiptovske nevladne organizacije pozvale Arabsko ligo, naj napoti misijo za ugotavljanje dejstev, ki bi raziskala nedavne nasilne dogodke v državi; ker posredovanje EU in mednarodno posredovanje do sedaj ni bilo uspešno v prizadevanjih za vzpostavitev vključujočega političnega dialoga in ker se protesti, spopadi in aretacije nadaljujejo;
- H. ker je po razbitju protestnih shodov prišlo do tragičnega sektaškega nasilja proti egiptovskim kristjanom, ki so ga izvajali predvsem privrženci Muslimanske bratovščine; ker so bile egiptovske varnostne sile obtožene, da niso zaščitile cerkva in koptskih skupnosti pred povračilnimi napadi, ki jih je bilo mogoče predvideti;
- I. ker na Sinaju vse pogostejše prihaja do terorističnih in nasilnih napadov na varnostne sile, kamor sodi tudi uboj 25 policistov 19. avgusta 2013 v severnem delu Sinaja, ko ti niso bili v službi; ker je bil 5. septembra 2013 v Kairu egiptovski minister za notranje zadeve Mohamed Ibrahim tarča bombnega napada;
- J. ker je začasna vlada izjavila, da sta njeni najpomembnejši prednostni nalogi nacionalna sprava in vzpostavitev načel pravne države;
- K. ker se Egipt sooča z vse hujšimi gospodarskimi težavami; ker so za gospodarsko blaginjo v državi potrebni politična stabilnost, preudarna gospodarska politika, ukrepi za boj proti korupciji ter mednarodna podpora; ker sta socialna pravičnost in višji življenjski standard državljanov bistveni razsežnosti prehoda v odprto, stabilno, demokratično, svobodno in uspešno egiptovsko družbo;
- L. ker morajo neodvisni sindikati in organizacije civilne družbe v tem kritičnem času političnega in družbenega prehoda v Egiptu odigrati izredno pomembno vlogo; ker so neodvisni in svobodni tisk ter mediji v vsaki dejanski demokraciji osrednji del družbe; ker se v Egiptu stopnjuje fizično nasilje nad novinarji in njihovo nadlegovanje in ker je 3. septembra 2013 sodišče v Kairu odredilo zaprtje štirih televizijskih postaj, ki jih vodi Muslimanska bratovščina ali pa so Muslimanski bratovščini naklonjene, češ da so delovale nezakonito; ker so v preteklih šestih tednih varnostne sile izvedle racije v prostorih več televizijskih postaj;
- M. ker so v tem času dolge politične krize v Egiptu ženske v še posebej ranljivem položaju; ker so protestnice velikokrat žrtve nasilja, spolnih napadov in drugih oblik ponižujočega ravnanja, medtem ko se zagovorniki pravic žensk soočajo z grožnjami in nadlegovanjem;
- N. ker je Egipt v obdobju 2007–2012 prejel pomoč EU v vrednosti približno milijarde EUR, in ker se je EU obvezala zagotoviti še za 5 milijard EUR pomoči, ki bo v celoti na voljo le, ko bodo izpolnjeni pogoji, vezani pogoje Mednarodnega denarnega sklada;
- O. ker je Svet za zunanje zadeve v svojih sklepih o Egiptu z dne 21. avgusta 2013 visoki predstavnici naložil, naj v sodelovanju s Komisijo pregleda vprašanje pomoči, ki jo EU v okviru evropske sosedске politike in pridružitvenega sporazuma namenja Egiptu, pregled pa naj temelji na tem, kako ta država izpolnjuje svoje obveznosti glede na temeljna načela sosedске politike in pridružitvenega sporazuma; ker so se države članice odločile, da prekinijo izvozna dovoljenja v Egipt za vso opremo, ki bi bila lahko uporabljena za notranjo represijo, da ponovno ocenijo izvozna dovoljenja za drugo vojaško opremo in pregledajo svojo varnostno pomoč Egiptu;
- P. ker raven in obseg pomoči EU Egiptu po pregledani evropski sosedski politiki in zlasti načelu „več za več“, temeljita na spodbudah in sta zato odvisna od napredka, ki ga bo Egipt dosegel pri izpolnjevanju zavez, tudi na področju demokracije, pravne države, človekovih pravic in enakosti spolov;

Četrtek, 12. september 2013

1. izraža globoko solidarnost z egiptovskim prebivalstvom in iskreno sožalje družinam žrtev nedavnih spopadov in nasilja; poziva egiptovske oblasti, naj ustanovijo sodno komisijo, ki bo neodvisno preiskala vse uboje, kot je egiptovsko predsedstvo obljubilo 8. julija 2013;
2. obsoja nesorazmerno uporabo sile s strani egiptovskih varnostnih sil in tragično izgubo življenj v času razbitja protestnih taborov v Rabi in Nahdi; poziva egiptovsko vlado, naj zagotovi, da bodo varnostne sile vzpostavile ustrezne postopke notranje revizije, da bo mogoče ugotavljati odgovornost za pretirano uporabo sile in da bodo odgovorni privedeni pred sodišče;
3. obenem izraža obžalovanje, ker vodstvo Muslimanske bratovščine svoji politični bazi ni dalo jasnih navodil, naj se vzdrži vseh oblik nasilja do sodržavljanov, vojske in policije; obžaluje, da vodstvo Muslimanske bratovščine ni storilo ničesar, da bi napade preprečilo in ustavilo, obsodilo pa jih je šele kasneje; poziva Muslimansko bratovščino, naj se vzdrži pozivanja k nasilju in njegovega poveljevanja ter podpre sodne postopke proti tistim njenim voditeljem, ki so pozivali k uporabi nasilja;
4. obsoja vsa dejanja terorizma, hujskanja in nasilja ter sovražni govor; poziva vse politične akterje in varnostne sile, naj v korist države delujejo čim bolj zadržano in se izogibajo provokacijam, saj se bodo le tako izognili nadaljnjemu nasilju; začasnega predsednika, začasno vlado in egiptovsko vojsko opozarja na njihovo dolžnost, da zagotovijo varnost vseh državljanov, ne glede na politična prepričanja in pripadnost; izraža globoko zaskrbljenost zaradi poročil o prijetju več desetih otrok med izvajanjem ostrih ukrepov proti podpornikom Muslimanske bratovščine in poziva k njihovi takojšnji izpustitvi;
5. izraža zaskrbljenost zaradi političnega dogajanja v Egiptu; poziva egiptovske oblasti, naj ustvarijo razmere za vključujoč politični proces, in sicer s čimprejšnjo ukinitvijo izrednega stanja, izpustitvijo vseh političnih zapornikov, vključno z odstavljenim predsednikom Mursijem, s priporniki pa naj ravnajo ob polnem spoštovanju mednarodnih obveznosti;
6. poudarja, da bi bilo treba oblast čim prej prenesti na demokratično izvoljene civilne oblasti; izraža svojo temeljno solidarnost z vsemi Egipčani, ki si za svojo državo želijo demokratičnih prizadevanj in vrednot, ter poziva k hitri ponovni vzpostavitvi demokratičnega procesa, vključno s svobodnimi in poštenimi vsevključujočimi predsedniškimi in parlamentarnimi volitvami s sodelovanjem vseh demokratičnih akterjev, ter k izvedbi potrebnih gospodarskih reform in reform upravljanja; poziva Muslimansko bratovščino, naj prispeva k prizadevanjem za spravo; meni, da bi vsakršna prepoved, izključitev ali preganjanje, uperjeno proti demokratičnim političnim silam ali akterjem v Egiptu, pomenilo ponavljanje preteklih napak in bi zgolj vodilo do še večje radikalizacije;
7. izraža podporo procesu priprave in reforme ustave in poudarja, da se morajo z njim postaviti temelji za resnično demokratičen novi Egipt, ki bo vsem svojim državljanom – moškim in ženskam – zagotavljal temeljne pravice in svobodine, vključno z versko svobodo, spoštovanjem strpnosti in sobivanje med verami ter zagotavljal varstvo manjšin, svobodo združevanja in zbiranja ter svobodo medijev; je trdno prepričan, da bi morali biti v postopek posvetovanj o spremembah ustave vključeni vsi akterji egiptovskega političnega spektra, tudi zmerni deli Muslimanske bratovščine, pa tudi ustrezno zastopstvo žensk, ter da bi mu moral slediti referendum o novi, pluralistični ustavi ter svobodne in poštene predsedniške in parlamentarne volitve;
8. poziva k takojšnjemu prenehanju vseh oblik nasilja, spolnih napadov in drugih oblik ponižujočega ravnanja s protestnicami in zagovornicami pravic žensk ter k resnim in nepristranskim preiskavam vseh takih primerov in sojenju odgovornim;
9. obsoja nasilje nad koptsko skupnostjo in uničenje številnih cerkva, kulturnih centrov in podjetij po vsej državi; je zaskrbljen, ker oblasti kljub mnogim svarilom niso sprejele ustreznih varnostnih ukrepov za zaščito koptske skupnosti; poudarja zgodovinsko pogojeni pluralizem egiptovske družbe in stoletja dolgo tradicijo egiptovske koptske skupnosti; poziva egiptovsko vlado, naj na vse mogoče načine podpira koptsko skupnost, da bo lahko še naprej tvorila pomemben del egiptovskega družbenega in gospodarskega tkiva in da se bo kmalu obnovilo miroljubno sobivanje z drugimi verskimi skupnostmi Egipta;

Četrtek, 12. september 2013

10. ponovno opozarja na pomen prispevanja civilne družbe, sindikatov in medijev k izgradnji trdne in vzdržne demokracije v Egiptu; poziva začasno vlado, naj zagotovi, da bodo lahko domače in mednarodne organizacije civilne družbe, neodvisni sindikati in novinarji v tej državi delovali svobodno, brez vladnega vmešavanja; poziva egiptovske organe, naj zagotovijo, da bo odbor, zadolžen za pripravo novega zakona o nevladnih organizacijah, pripravil osnutek, ki bo usklajen z mednarodnimi standardi; podpira odločitev Sveta za zunanje zadeve z dne 21. avgusta 2013, da se bo pomoč EU v družbeno-gospodarskem sektorju in civilni družbi izvajala še naprej, saj gospodarski položaj negativno vpliva prav na najbolj ranljive skupine egiptovske družbe;

11. pozdravlja priporočilo egiptovskega Nacionalnega sveta za človekove pravice vladi, naj v Kairu odpre regionalno pisarno visoke komisarke ZN za človekove pravice, ter egiptovsko vlado poziva, naj odobri odprtje urada;

12. poziva Unijo, naj v dvostranskih odnosih in pri finančni podpori Egiptu upošteva načelo pogojenosti („več za več“), pa tudi resne gospodarske izzive, s katerimi se sooča ta država; glede tega poziva k jasnim in skupno dogovorjenim merilom uspešnosti; pozdravlja nedavno odločitev Sveta za zunanje zadeve, da prekine izvozna dovoljenja v Egipt za vso opremo, ki bi bila lahko uporabljena za notranjo represijo, ponovno oceni izvozna dovoljenja za drugo vojaško opremo in pregleda svojo varnostno podporo Egiptu;

13. ponovno potrjuje svojo zavezanost pomoči egiptovskemu ljudstvu v procesu za demokratične in gospodarske reforme; pozdravlja in podpira prizadevanja visoke predstavnice/podpredsednice Catherine Ashton in posebnega predstavnika Bernardina Leóna, da posredujeta med stranmi s ciljem, da bi našli izhod iz sedanje politične krize;

14. je seznanjen z ugotovitvami posebnega poročila Evropskega računskega sodišča z dne 18. junija 2013 o sodelovanju EU in Egipta na področju upravljanja in poziva k ukrepanju za zagotovitev večje preglednosti in odgovornosti pri porabi sredstev EU v Egiptu, pri čemer naj bo posebna pozornost namenjena projektom za krepitev civilne družbe in zaščito manjšin ter pravic žensk;

15. ponavlja svoj poziv k takojšnji vzpostavitvi mehanizma EU za zagotavljanje pravne in tehnične pomoči državam arabske pomladi pri postopku vračanja premoženja, ki je zaradi nemirov v Egiptu zastal, kot je omenjeno v resoluciji z dne 23. maja 2013; ponovno poudarja, da je omogočanje vračanja premoženja, ki so ga nakradli nekdanji diktatorji in njihovi režimi, moralna dolžnost EU; meni, da je vračanje premoženja zaradi njegove simbolične vrednosti prvenstveno politično vprašanje, ki lahko bistveno prispeva k ponovni vzpostavitvi odgovornosti, ustvarjanju stabilnosti in izgradnji trdnih ustanov v duhu demokracije in načel pravne države v zadevnih partnerskih državah;

16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter vladi Arabske republike Egipt.

P7_TA(2013)0380

Pomorska razsežnost skupne varnostne in obrambne politike

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o pomorski razsežnosti skupne varnostne in obrambne politike (2012/2318(INI))

(2016/C 093/20)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju naslova V Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 42, 43 in 45,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju člena 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju evropske varnostne strategije z naslovom „Varna Evropa v boljšem svetu“, ki jo je Evropski svet sprejel 12. decembra 2003, in poročila o njenem izvajanju z naslovom „Zagotavljanje varnosti v spreminjajočem se svetu“, ki ga je Evropski svet sprejel dne 11. in 12. decembra 2008,
- ob upoštevanju celostne pomorske politike za Evropsko unijo iz leta 2007 (COM(2007)0575) in zadevnega poročila o napredku iz leta 2012 (COM(2012)0491),
- ob upoštevanju izjave evropskih ministrov, pristojnih za celotno pomorsko politiko, in Evropske komisije z dne 7. oktobra 2012 o morsk in pomorski agendi za rast in delovna mesta („Limassolska izjava“),
- ob upoštevanju sklepov Sveta o strategiji za pomorsko varnost z dne 26. aprila 2010,
- – ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2013 o strategiji EU za Afriški rog ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) z dne 10. decembra 1982,
- ob upoštevanju skupnega predloga sklepa Sveta o načinu izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije z dne 21. decembra 2012 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 7. junija 2006 z naslovom „Prihodnji pomorski politiki Unije naproti: Evropska vizija za oceane in morja“ (COM(2006)0275),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2011 o trajnostni politike EU za skrajni sever ⁽³⁾ in skupnega sporočila Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 26. junija 2012 „Razvoj politike Evropske unije za arktično regijo: napredek od leta 2008 in nadaljnji ukrepi“ ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju kodeksa ravnanja Evropske obrambne agencije glede združevanja in souporabe zmogljivosti iz leta 2012,
- ob upoštevanju zavezniške pomorske strategije, ki jo je sprejela zveza NATO dne 18. marca 2011,
- ob upoštevanju skupnega ukrepa Sveta o vojaški operaciji Evropske unije kot prispevku k odvrčanju, preprečevanju in zatiranju piratstva in oboroženih ropov pred somalsko obalo (ATALANTA) iz leta 2008 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sklepa Sveta o misiji Evropske unije za krepitev regionalnih pomorskih zmogljivosti v državah Afriškega roga (EUCAP NESTOR) iz leta 2012 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0006.

⁽²⁾ JOIN(2012)0039 – 2012/0370(NLE).

⁽³⁾ UL C 136 E, 11.5.2012, str. 71.

⁽⁴⁾ JOIN(2012)19.

⁽⁵⁾ UL L 301, 12.11.2008, str. 33.

⁽⁶⁾ UL L 187, 17.7.2012, str. 40.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju resolucije z dne 23. novembra 2010 o civilno-vojaškem sodelovanju in razvoju civilno-vojaških zmogljivosti ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta o Afriškem rogu z dne 14. novembra 2011 in zlasti strateškega okvira v prilogi k tem sklepom,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013 ⁽³⁾ o odnosih med EU in Kitajsko,
 - ob upoštevanju svojih resolucij z dne 23. oktobra 2008 o piratstvu na morju ⁽⁴⁾ in z dne 10. maja 2012 o pomorskem piratstvu ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A7-0220/2013),
- A. ker države članice EU obsegajo več kot 90 000 km obale ob dveh oceanih in štirih morjih, poleg tega pa še čezmorska ozemlja in objekte nacionalne varnosti v drugih oceanih; ker so države članice EU odgovorne za nadzor, varnost in zaščito evropskih obalnih in teritorialnih voda, izključnih ekonomskih con, epikontinentalnega pasu, pomorske infrastrukture ter morskih virov; ker so države članice odgovorne za zagotavljanje varnosti pomorščakov na ladjah, ki plujejo pod njihovimi zastavami, in za svoje državljane; ker ima nezmožnost držav, da nadzorujejo svoj pomorski prostor, posledice, katerih učinek močno presega njihove obalne in pomorske cone;
- B. ker so morske meje držav članic zunanje meje Evropske unije;
- C. ker je pomorski prostor odprt, obsežen in brezkončen in ga omejuje le pomorska jurisdikcija; ker je pomorski prostor težko nadzorovati, zlasti ker mednarodno pomorsko pravo ureja predvsem spodbujanje trgovine in zagotavljanje prostega gibanja;
- D. ker 90 % zunanje trgovine EU in 40 % notranje trgovine EU poteka po morju; ker je EU vodilni akter v svetovnem pomorskem prevozu, pri čemer evropski lastniki ladij upravljajo 30 % ladij in 35 % svetovne tonaže – vključno s 55 % ladij za prevoz zabojnikov in 35 % tankerjev, kar predstavlja 42 % vrednosti svetovne trgovine po morju; ker države članice EU skupaj sestavljajo največjo svetovno ekonomsko cono (veliko približno 25 milijonov kvadratnih kilometrov);
- E. ker bi morala vsaka pomorska strategija EU v prvi vrsti spodbujati temeljna načela člena 21 PDEU, kot so demokracija, pravna država, univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načela enakosti in solidarnosti ter spoštovanje načel Ustanovne listine ZN in mednarodnega prava; ker si morajo države prizadevati za izvajanje in krepitev mednarodnega prava, zlasti Konvencije ZN o pomorskem pravu, in zagotavljati prosto gibanje po pomorskih poteh in ohranitev skupnih dobrin ter trgovinskih in okoljskih interesov;

⁽¹⁾ UL C 99 E, 3.4.2012, str. 7.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0455.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0097.

⁽⁴⁾ UL C 15 E, 21.1.2010, str. 61.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0203.

Četrtek, 12. september 2013

- F. ker je zaradi gospodarske rasti, globalizacije in vse večje svetovne medsebojne odvisnosti pomen globalnih pomorskih tokov za Unijo eksponentno narasel; ker se geostrateško ravnotežje na morju hitro spreminja in sile v vzponu uporabljajo tehnologije in strategije za zavrnitev dostopa, da bi se uveljavile na regionalnih in svetovnih morskih območjih ter omejile dostop ZDA in EU; ker bolj kompleksno in razdrobljeno zagotavljanje pomorske varnosti združeno z ohlapno in različno uporabo mednarodnih pogodb otežuje učinkovito večstransko in mednarodno sodelovanje na področju pomorskih zadev; ker je v interesu EU, da zagotovi pomorsko varnost ne le v obalnih vodah, ampak tudi v svetovnih oceanih in morjih;
- G. ker številni dejavniki, kot so revščina, pomanjkanje razvoja, šibak državni nadzor in kazenski pregon ter izpostavljenost morskih poti, spodbujajo razvoj različnih vrst groženj pomorski varnosti; ker te grožnje lahko izhajajo tako iz ravnanja držav, ki bi lahko imele interes, da motijo mednarodne pomorske tokove, ter iz nezakonitih dejavnosti nedržavnih akterjev – kot so mednarodni kriminal (na primer trgovanje z orožjem ali drogami), mednarodni terorizem ali piratstvo, ki izkoriščajo pomanjkljivosti razdrobljenega lokalnega, regionalnega in globalnega sistema pomorskega upravljanja; ker je zaradi tega povečanja števila akterjev na morju zakonitih in nezakonitih pomorskih dejavnosti vse več in so vse bolj kompleksne, kar vedno bolj otežuje razlikovanje med zakonitimi in nezakonitimi dejavnostmi; ker mora EU zato vlagati v celovit pristop k soočanju s kompleksnimi nadnacionalnimi izzivi, ki jih nobena država članica ne more obvladati sama;
- H. ker se globalna predvidevanja o prihodnjih pomorskih zmogljivostih in silah hitro spreminjajo, pri čemer imajo države v vzponu in že uveljavljene sile vedno več pomislekov glede načel iz Konvencije ZN o pomorskem pravu, mednarodni arbitraži ali regulaciji; ker predvsem Kitajska vztraja pri svoji politiki „niza biserov“, da bi okrepila in razširila svojo prisotnost na morju iz številnih pojasnjenih in nepojasnjenih razlogov, npr. da bi zavarovala trgovinske in energetske poti, pa tudi obvladovala pomorske vire in ključno pomorsko infrastrukturo, ob tem pa prihaja v spor s pomorskimi interesi skoraj vseh svojih sosed v Vzhodno- in Južnokitajskem morju;
- I. ker so EU in vse njene države članice pogodbenice UNCLOS, torej je konvencija del pravnega reda Unije;
- J. ker mora EU kot globalni akter razmisliti o varnostnih izzivih in možnih samostojnih odzivih, zlasti v bližnjem Sredozemskem morju, Afriškem rogu in območjih v zahodnem Atlantiku kot tudi v Tihem oceanu (od vzhoda do zahoda, od Arktike do Antarktike);
- K. ker je vedno več nezakonitih nedržavnih akterjev v pomorstvu, ki ogrožajo ključne pomorske poti in infrastrukture ter izkoriščajo pomanjkljivosti držav in njihovih jurisdikcij;
- L. ker se boj proti tem nekonvencionalnim grožnjam pogosto odvija v zahtevnem in nevarnem okolju in torej zahteva tako civilna kakor vojaška sredstva; ker je SVOP tako v civilni kakor vojaški razsežnosti ustrezen okvir za boj proti nevarnim grožnjam na morju in ob obali;
- M. ker EU sama ne more zagotavljati svetovne pomorske varnosti; ker mora vzpostaviti močna partnerstva s tretjimi državami in regionalnimi organizacijami, zlasti na oddaljenih območjih – na primer v Aziji – kjer težje uporablja svoje zmogljivosti;
- N. ker se evropska varnostna strategija ne sklicuje posebej na pomorsko razsežnost, razen ko opredeljuje piratstvo kot grožnjo EU; ker evropska celostna pomorska politika obravnava pomorska vprašanja, a se komaj dotika vprašanja varnosti, s čimer je pustila ob strani področje, ki EU povzroča vse več skrbi; ker je treba obvezno pregledati pristop EU k pomorski varnosti, zlasti s sprejetjem evropske strategije za pomorsko varnost, ki pojasnjuje, kako bi morala evropska

Četrtek, 12. september 2013

celostna pomorska politika prispevati k izvajanju evropske varnostne strategije; ker bi morala evropska strategija za pomorsko varnost določiti varnostne interese in strateške cilje EU ter opredeliti cilje, tveganja in razpoložljiva in potrebna sredstva za ukrepanje ter morebitne grožnje;

- O. ker je treba razviti evropsko strategijo pomorske varnosti, da bi upoštevali možnosti, tveganja in priložnosti za Unijo na morju, kar vključuje tudi zaščito evropskih državljanov in njihovega premoženja; ker mora ta strategija spodbujati evropske vrednote in načela in biti usmerjena v prihodnost, proaktivna ter mobilizirati vse zadevne institucije in akterje civilne in vojaške narave ter zlasti poudariti, da si države članice EU ne morejo več privoščiti, da razvijajo in vzdržujejo pomorske zmogljivosti z edinim ciljem uporabe izključno v morebitnih visokointenzivnostnih operacijah;
- P. ker je treba zaradi konfliktov in nestabilnosti, ki vplivajo na interese EU glede odprtih pomorskih tokov in varnega dostopa, bolje preučiti povezavo med varnostjo ljudi, državnim upravljanjem in razvojem, in ker je treba zato strategijo EU za Afriški rog uporabiti kot zgled za celovit pristop, ki vključuje politična, diplomatska, socialna in ekonomska orodja; ker mora biti ta celovit pristop v osrčju evropske strategije pomorske varnosti in je treba pri tem zagotoviti usklajevanje med različnimi pobudami, agencijami in instrumenti EU, da bi se soočili s ključnimi razlogi za nestabilnost in prispevali k reševanju konfliktov, uveljavljanju miru in izgradnji državnih struktur, upravljanju in razvoja, vključno z reformo varnostnega sektorja, oskrbo z energijo, varnostjo v pomorski in drugi trgovini in prevozu, zaščito ribištva in okolja ter vplivi podnebnih sprememb;

Splošne pripombe o prihodnji evropski strategiji pomorske varnosti

1. je prepričan, da ima EU ključni interes za varno in odprto pomorsko okolje, ki omogoča prost prehod za namene trgovine, ter miroljubno, zakonito in trajnostno izkoriščanje bogastev oceanov, ter da so pomorski tokovi ključni za evropsko trgovino in podlaga za uveljavljanje evropske moči in vpliva; da so za varnost evropskih državljanov in spodbujanje načel člena 21 PDEU odgovorne EU in države članice; ter da bi morali zato preoblikovati civilni in vojaški institucionalni okvir EU, da bi določili cilje, sredstva in zmogljivosti, ki jih EU potrebuje za izpolnjevanje te odgovornosti;
2. opominja države članice, da bo Unija lahko le na podlagi zavezanosti, medsebojnega razumevanja in resnične solidarnosti izpolnila svojo vlogo iz Lizbonske pogodbe in namero, da bo zagotavljala mir v svetovnem merilu; v zvezi s tem opozarja, da člen 42(7) PEU („klavzula o medsebojni obrambi“ ali „klavzula o medsebojni pomoči“), člen 222 PDEU („solidarnostna klavzula“) in člen 42(6) PEU (stalno strukturno sodelovanje), ki jih uvaja Lizbonska pogodba, zagotavljata institucionalni okvir za dejansko solidarnost med vsemi državami članicami na področju varnosti in obrambe Unije; opozarja, da je te instrumente šele treba uresničiti; zlasti čestita Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje za skupni predlog o načinu izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije ter ju poziva, naj ocenita, kaj bi to vključevalo v primeru aktiviranja klavzule za soočenje z morebitnimi izzivi na morju ali v povezavi s pomorskimi sredstvi ali infrastrukturo; poziva Svet, naj hitro odobri ta predlog;
3. poudarja, da Konvencija ZN o pomorskem pravu zagotavlja zakonit okvir za vse vrste dejavnosti, ki se izvajajo v oceanih in na morjih ter da lahko služi kot vodnik za mirno reševanje pomorskih sporov; zato poziva EU in njene države članice, da spodbujajo univerzalnost konvencije in vztrajajo pri potrebi po enotnem in doslednem izvajanju njenih določb;
4. se zaveda, da Evropska unija že ima na voljo nekaj sredstev in instrumentov, ki jih potrebuje za soočanje z izzivi za svetovno pomorsko varnost ter zagotavljanje varnega in stabilnega okolja, in sicer v okviru Evropske službe za zunanje delovanje in Evropske komisije, finančnih instrumentov, razvojnega sodelovanja, humanitarne pomoči, kriznega upravljanja, trgovinskega sodelovanja in drugih zadevnih sredstev za ukrepanje; vendar ugotavlja, da je večina tehničnih in materialnih sredstev v rokah držav članic, njihova pripravljenost okrepiti sodelovanje pa je najpomembnejša za prihodnost evropske pomorske varnosti;

Četrtek, 12. september 2013

5. kljub temu ugotavlja, da je treba razviti evropsko strategijo pomorske varnosti, da bi zagotovili celosten pristop ob osredotočanju predvsem na nevarnosti, tveganja, izzive in priložnosti na morju; da mora ta strategija temeljiti na evropskih vrednotah in načelih, hkrati pa mora prispevati k ustvarjanju sinergij in skupnih odzivov ob mobiliziranju vseh zadevnih institucij in akterjev civilne in vojaške narave; da je treba v okviru strategije opredeliti vse morebitne grožnje – od tradicionalnih varnostnih groženj do tistih, ki jih predstavljajo naravne nesreče in podnebne spremembe, od groženj z vidika zaščite ključnih morskih virov do varovanja pomorske infrastrukture in trgovinskih tokov; prav tako je treba v njej opredeliti specifična sredstva in zmogljivosti za soočanje z vsemi izzivi, vključno z obveščevalnimi dejavnostmi, nadzorom in patroliranjem, iskanjem in reševanjem, ladijskimi prevozi, evakuacijo državljanov EU in drugih s kriznih območij, uveljavljanjem embargov ter pomočjo misijam in operacijam v okviru skupne varnostne in obrambne politike;

6. poziva visoko predstavnico, Komisijo in Svet, naj pripravijo evropsko strategijo pomorske varnosti, ki bo osredotočena na povezovanje in usklajevanje med vsemi evropskimi akterji in državami članicami na področju pomorske varnosti; v skladu s tem poziva Komisijo in visoko predstavnico/podpredsednico, naj odpravita pomanjkljivosti celostne pomorske politike iz leta 2007, ki ne vključuje varnostne komponente, pa tudi omejitve evropskega statističnega sistema, ki ne uspeva obravnavati pomorskih varnostnih tveganj in nevarnosti; meni, da bi se morali raven ambicij ter sredstva in zmogljivosti te strategije opirati na evropsko varnostno strategijo in celotno pomorsko politiko in se začrtati na podlagi potrebe po delovanju kot ponudnik svetovne varnosti in tako zagotoviti proste pomorske tokove in dostop do odprtega morja po vsem svetu; poudarja, da bo urejanje pomorske varnosti kratko-, srednje- in dolgoročno vplivalo na vse druge elemente evropske varnosti in blaginje;

7. poziva države članice, naj tesno in aktivno sodelujejo z ESZD in Komisijo pri pripravi nove evropske strategije pomorske varnosti, da bi učinkovito uporabili njihove raznovrstne odlike, pri tem pa upoštevali tudi opredelitev in oblikovanje novih zmogljivosti z združevanjem in souporabo; meni tudi, da bi morala nova strategija vključevati skupne dvostranske ali večstranske pobude za oblikovanje sil, na primer francosko-britansko deklaracijo z dne 2. novembra 2010;

8. poudarja, da se tak celosten pristop k pomorskim zadevam, ki združuje civilne instrumente z vojaškimi orodji in vključuje notranje in zunanje vidike varnosti, že razvija na nacionalni ravni v nekaterih državah članicah, nekatere države članice pa ga prav tako dvostransko izvajajo, in da bi ga bilo treba zato okrepiti na ravni Unije; poudarja, kakšno vlogo lahko odigrajo in morajo odigrati pomorski narodi pri spodbujanju pozitivnega regionalnega pomorskega povezovanja; poudarja, da regionalne pobude na področju pomorskega povezovanja lahko vodijo in morajo voditi k povezovanju in deljenju ključnih pomorskih sredstev, da bi zadovoljili potrebe EU z vidika zmogljivosti;

Možna tveganja

9. priznava, da vse več prometa na morju ter razvoj priobalnih in obalnih dejavnosti postavljajo pomorsko varnost pred preizkušnjo, saj je čedalje težje razlikovati med zakonitimi in nezakonitimi dejavnostmi na morju;

10. ugotavlja, da se EU sooča s konvencionalnimi varnostnimi grožnjami, zlasti odkar so nove morske sile povečale verjetnost morebitnega meddržavnega rivalstva za lastništvo nad morskimi območji (spori zaradi pristojnosti, ozemeljske zahteve, dovoljenja za raziskovanje in izkoriščanje globokomorskih območij); prav tako ugotavlja, da so države v vzponu razvile pomorske zmogljivosti (mornarice, podmornice), obenem pa začenjajo dvomiti v načela mednarodne pomorske zakonodaje;

11. svari pred neupravičenim izkoriščanjem pomembnih naravnih virov in mineralov v vodah držav članic EU ali v sosednjih morjih; ugotavlja, da lahko nenadzorovana tekma za morske, naravne in mineralne vire škoduje morskemu ekosistemu ter tako še povečuje posledice dejavnosti na morju za okolje; opozarja, da lahko izkoriščanje morskih virov privede tudi do neželene militarizacije na pomorskih območjih; poudarja pa, da imajo vse države članice pravico sodelovati pri raziskovanju in izkoriščanju morskih naravnih virov na način, ki spoštuje okoljske predpise;

Četrtek, 12. september 2013

12. ugotavlja, da mora EU oblikovati tesna partnerstva s tretjimi državami in regionalnimi organizacijami, da bi zagotovila varnost in stabilnost trgovine in izkoriščanja virov; poudarja, da bi močna pomorska razsežnost SVOP EU omogočila, da bi po potrebi delovala kot učinkovit mednarodni razsodnik;

13. opozarja, da so države, ki niso pripravljene sodelovati z mednarodno skupnostjo ter spoštovati mednarodnih pogodb in standardov, a jim zemljepisna lega omogoča, da blokirajo trgovinske poti, prav tako pa imajo tehnološke in vojaške zmožnosti za to, v tem trenutku ena največjih groženj za pomorsko varnost; meni, da bi morala ESZD in podpredsednica/visoka predstavnica izkoristiti vse diplomatske možnosti za vzpostavitev dialoga in sodelovanja s temi državami;

14. ugotavlja, da sicer ni mogoče povsem izključiti možnosti meddržavnih vojaških sporov, a da varnost EU povečini neposredno in posredno ogrožajo nekonvencionalne grožnje, pri čemer se izkoriščajo težave pri izvrševanju prava na pomorskih in obalnih območjih in nasploh, do katerih prihaja zaradi razpada ali krhkosti državnih struktur ali pomanjkanja državnega nadzora;

15. ugotavlja, da je porast pomorskih terorističnih dejavnosti po vsem svetu, ki neposredno ogrožajo civilna in vojaška plovila EU, pristaniško infrastrukturo in energetske naprave ter izkoriščajo morje za napade na kopenske cilje in vdore vanje, ena glavnih groženj za pomorsko varnost EU; ugotavlja, da so ti akterji povezani z nadnacionalno organiziranimi kriminalnimi mrežami, ki se ukvarjajo z nezakonitimi dejavnostmi, kot je tihotapljenje, trgovina z ljudmi, nezakonito preseljevanje in trgovina z drogami in orožjem, vključno z nezakonito trgovino z lahkim in osebnim orožjem ter komponentami orožja za množično uničevanje; poudarja, da te nezakonite dejavnosti še poglobljajo politične in humanitarne krize, ovirajo socialni in gospodarski razvoj, demokracijo in pravno državo, povzročajo pomanjkanje in preseljevanje, notranje razseljevanje in hudo trpljenje ljudi;

16. je zaskrbljen zaradi vse več dokazov o tem, da teroristične mreže in nedržavni akterji nabavljajo dovršene pomorske zmogljivosti, vključno s podmorskimi zmogljivostmi in radarsko tehnologijo oziroma drugo tehnologijo odkrivanja, in da imajo dostop do logističnih podatkov, ki se nanašajo na mednarodno ladjarsko industrijo, zmogljivosti za miniranje in improviziranih vodnih eksplozivnih naprav, s čimer lahko postajajo bistveno bolj nevarni in sposobni umikati se nadzoru ter svoje dejavnosti širijo v bližini Evrope, zlasti na obeh straneh južnega Atlantika;

17. meni, da je ohranjanje zamrznjenih sporov ob različnih morskih območjih, kot so Južni Kavkaz, jugovzhodno Sredozemlje ali Japonsko morje, eden vodilnih vzrokov za svetovno nestabilnost, saj ogroža promet in energetske povezave, spodbuja trgovino z orožjem ter olajšuje dejavnosti nedržavnih akterjev, na primer kriminalnih mrež in terorističnih celic;

18. ostaja zaskrbljen zaradi piratstva ob vzhodni in zahodni afriški obali; poudarja, da napadi piratov – oboroženi ropi, ugrabitve ladij in posadk ter izsiljevanje odkupnine – resno ovirajo svobodo dostopa in plovbe po teh vodah, zato pomenijo resno grožnjo za mednarodno trgovino in pomorsko varnost; opozarja, da je za piratstvo v splošnem krivo pomanjkanje upravljanja in razvoja v zadevnih obalnih državah; upa, da se bo EU oprla na dosežke operacije EUNAVFOR Atalanta in tudi drugod začela izvajati operacije SVOP za boj proti piratstvu;

19. opozarja na probleme, ki jih za varnost pomorstva na ključnih pomorskih tranzitnih točkah povzročajo piratstvo, mednarodni terorizem in organizirani kriminal; poudarja, da so nekatere najpomembnejše vodne poti, po katerih poteka globalna oskrba z energijo, geografsko umeščene v ali se do njih dostopa skozi nekatera najbolj nestabilna morska območja, kar velja za Sueški prekop ter Hornuško in Malajsko ožino;

20. ugotavlja, da se mora boj proti nekonvencionalnim dejavnostim zanašati na celotno paleto instrumentov SVOP, vključno z vojaškimi, saj se posredovanja pogosto odvijajo v izjemno težavni konfiguraciji terena, akterji pa imajo na razpolago vrsto različnih orožij; trdi, da morajo operacije SVOP po vzoru posredovanja EU v Afriškem rogu, kjer potekata operaciji EUNAVFOR Atalanta in EUCAP NESTOR, pospremiti drugi zunanji instrumenti EU, da bi bilo mogoče obravnavati temeljne socialne, gospodarske in politične vzroke za krizo in v zadevnih regijah zagotoviti trajno varnost;

Četrtek, 12. september 2013

21. ugotavlja, da bodo nezakonite migracije verjetno še naprej povzročale pritisk na morske meje EU, zlasti glede na politične in gospodarske razmere v južnem sosedstvu ter ob pričakovanju nadaljnje nestabilnosti v severni Afriki, Sahelu, državah Afriškega roga in podsaharski Afriki; kljub temu opozarja, da migracij ne gre razumeti kot varnostno grožnjo, temveč kot človeški pojav, ki terja robustno strategijo upravljanja na podlagi regionalnega, političnega in diplomatskega sodelovanja, razvojnih politik in naložb v regionalna partnerstva; opozarja na dejstvo, da terjajo ta prizadevanja razvoj pomorskih zmogljivosti in dejavnosti obalne straže za namene patroljiranja in reševanja migrantov, ki potujejo na krovu nezakonitih ladij;

22. se zaveda, da se bo zaradi vse več prometa na morju verjetno povečala nevarnost nesreč, kot so razlitja nafte in drugi primeri onesnaževanja okolja, odlaganje strupenih odpadkov in nezakonita kraja nafte; poudarja, da mora EU še naprej razvijati strategijo, ki temelji na preteklih izkušnjah v primeru hudih okoljskih nesreč na morju, pri čemer je treba zagotoviti, da vsi akterji, telesa in agencije EU skupaj z oblastmi držav članic delujejo usklajeno, da bi ustvarili ustrezne sinergije v duhu solidarnosti in učinkovitejšega ukrepanja;

Kritična morska območja

Sredozemlje

23. poudarja, da predstavlja Sredozemsko morje celo vrsto izzivov, ki bi morebiti lahko ogrozili stabilnost EU in neposredne interese EU, zlasti ob upoštevanju politične vstaje ter socialnih in ekonomskih težav, ki bodo verjetno še naprej prisotne v nekaterih obalnih državah; ugotavlja, da nezakonite dejavnosti, npr. terorizem in vse vrste nezakonite trgovine, ki so posledica teh razmer, vplivajo na pomorsko varnost EU, vključno z varno preskrbo z energijo na jugu; meni, da je treba nujno vlagati v regionalno pomorsko sodelovanje, pri čemer je treba vključiti evropsko in regionalno sodelovanje, obveščevalne dejavnosti, nadzor, patroljiranje in dejavnosti obalne straže, kar mora temeljiti na ustreznih predvidevanjih o pomorskih silah;

24. poudarja, da je v Sredozemlju doma cela vrsta konfliktov, ki vključujejo spore o morskih mejah, zato poziva EU, naj se zaveže, da se bo izogibala nadaljnjemu zaostrovanju konfliktov v Sredozemlju, kar bi še okrepilo obstoječe grožnje, kot so posledice državljanske vojne v Siriji in vpliv na njeno morsko območje in na morska območja sosednjih držav, politična nestabilnost in pomanjkanje zmogljivosti za upravljanje v Libiji, Egiptu in Tuniziji, posredni učinki tega v sosednjih Maroku in Alžiriji, ki sta še vedno v sporu zaradi Zahodne Sahare in nanju neposredno vpliva zaostrovanje konflikta v Maliju in Sahelu; nadalje opozarja na nevarnost, ki izvira iz medsebojne povezanosti kriz v Sredozemlju ter nestabilnih razmer in konfliktov na Bližnjem vzhodu, v Sahelu, državah Afriškega roga, zahodni Afriki in podsaharski Afriki;

25. ugotavlja, da so je zaradi nedavnih odkritij zemeljskega plina v vzhodnem Sredozemlju nastalo novo geopolitično okolje in da so se močno povečale možnosti za spore, kar neposredno vpliva na upravičene interese in suverene pravice držav članic EU; izraža zaskrbljenost nad tem, da so Turčija, Rusija, ZDA in Izrael okrepili pomorsko prisotnost v Sredozemlju; nadalje opozarja na posledice nerešenega spora s Turčijo v Egejskem morju in stopnjevanja napetosti zaradi načrtovanega izkoriščanja grških in ciprskih zalog ogljikovodika na morju; zato poziva EU, naj ukrepa in utrdi svoj položaj, da bi se izognili sporu o naravnih virih v Sredozemlju in posledičnim varnostnim grožnjam za države članice EU na tem območju, ki bi lahko v končni fazi vplivale na celotno EU;

Baltsko morje

26. je seznanjen s tem, da je Baltsko morje, ki meji na ruska morska območja, notranje morje EU in zelo pomembna prometna pot mnogih obalnih držav; je seznanjen s tem, da sta stabilnost regije Baltskega morja in brezhibno delovanje pomorskega prometa odvisna od sprave med političnimi interesi, tako posameznih držav članic EU kot med EU in Rusijo; je seznanjen s tem, da je politična stabilnost Baltika prepletena z zadevami, povezanimi z varstvom položaja jezikovnih manjšin v obalnih državah, operacijami prevoza energije, gostim prometom trgovskih ladij, morebitnih nesreč tankerjev za

Četrtek, 12. september 2013

prevoz nafte ter onesnaženjem ribjih staležev in okolja; je seznanjen s tem, da pomorski varnosti v Baltiku dodatne izzive predstavljajo kemična orožja na morskem dnu, odvržena po koncu druge svetovne vojne, zastarele jedrske elektrarne ob obalah, morebitni teroristični napadi na prevoz energentov ter morebiten nezakonit prevoz orožja prek baltških pristanišč;

Črno morje

27. meni, da je Črno morje zaradi potrebe po zagotavljanju energetske varnosti EU in diverzifikacije preskrbe z energijo danes geostrateško ena najpomembnejših morskih regij, ki meji na EU; ugotavlja, da ima ta regija srednjeročno in dolgoročno visok potencial za tveganja, saj gre za strateški položaj in pomembno prometno pot za blago in energijo, ki se nahaja v bližini potencialnih vrelšč dolgotrajnih sporov, kot sta sporni ozemlji Abhazije in Južne Osetije ter z njima povezan spor med Moskvo in Tbilisijem; poudarja, da ima zato ker je energetska varnost več držav članic EU zelo odvisna od varnosti plinskih in naftnih poti, ki potekajo čez Črno morje in ob njem, Evropska unija strateški interes preprečiti stopnjevanje razvlečenih regionalnih sporov in poiskati dolgoročne rešitve zanje; poudarja, da bo EU za ta namen morda morala mobilizirati evropska pomorska sredstva;

28. opozarja na svojo resolucijo z dne 20. januarja 2011 o strategiji EU na Črnem morju⁽¹⁾ in poudarja, da mora EU dejavnije sodelovati pri oblikovanju varnega okolja na območju Črnega morja; ponovno poziva Komisijo in ESZD, naj pripravita strategijo za regijo Črnega morja, ki bo učinkovito obravnavala pomorsko varnost in varnostne izzive;

29. poudarja, da je potreben okrepljen dialog s strateškimi partnerji o preprečevanju in reševanju konfliktov, vendar obenem poudarja, da je potrebno delovanje v regionalnih večstranskih pobudah, kot je sinergija na Črnem morju, da bi odpravili grožnje, kot so kriminalne mreže, ki se ukvarjajo z nezakonito trgovino z ljudmi, drogami in orožjem, ali težave, kot sta nezakonit ribolov in degradacija okolja;

Atlantski ocean in Zahodna Afrika

30. ugotavlja, da je Atlantski ocean življenjskega pomena za evropsko trgovino; je zaskrbljen, ker je Atlantik, predvsem karibsko območje, tranzitna pot za droge iz Južne Amerike; je zaskrbljen, da bi razvoj gospodarskih dejavnosti v naslednjih desetletjih, predvsem širitev Panamskega prekopa, lahko spodbudil porast kriminalnih dejavnosti na tem območju;

31. meni, da so na obali zahodne Afrike in zlasti v Gvinejskem zalivu danes prisotne nekatere od najpomembnejših groženj za Evropo; je resno zaskrbljen, da se vzdolž zahodnoafriške obale kažejo resni izzivi v zvezi s kriminalnimi dejavnostmi, trgovino z drogami, ljudmi in orožjem; hkrati so države ob Gvinejskem zalivu vse pogostejše teren za operacije regionalnih terorističnih mrež, kot je Boko Haram v Nigeriji, njihova dejanja pa imajo posledice tudi v sosednjih državah, pri čemer so povezane z mrežami globalne razsežnosti, kot sta Al Kaida v islamskem Magrebu, kar nazorno kaže kriza v Maliju;

32. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so države ob Gvinejskem zalivu soočajo z nenehno politično nestabilnostjo, nekaterim – npr. Gvineji Bissau – grozi celo razpad države, ta regija pa je postala platforma za trgovino z drogami iz Latinske Amerike, ki so namenjene v Evropo;

33. ugotavlja, da je regija tudi pomemben dobavitelj energije, saj države ob Gvinejskem zalivu trenutno zagotavljajo 13 % vsega uvoza nafte in 6 % vsega uvoza plina v EU, pri čemer odpade na Nigerijo 5,8 % vsega uvoza nafte v EU; pričakuje, da bo regija postala še pomembnejša zaradi nedavnih odkritij zalog nafte in plina na morju; je zato zaskrbljen, da bo lahko tekma za naravne vire na morju s sabo prinesla konflikte in kriminalno dejavnost;

⁽¹⁾ UL C 136 E, 11.5.2012, str. 81.

Četrtek, 12. september 2013

34. poudarja, da so nestabilnost, terorizem in kriminal ob obali zahodne Afrike tesno povezani z nestabilnostjo v celotni regiji Sahela; zato poziva EU, naj v okviru civilne misije SVOP – EUCAP Sahel Niger – poveže prizadevanja za boj proti terorizmu v Sahelu v regionalno in celotno strategijo za boj proti grožnjam na morju ob obali zahodne Afrike, zlasti v Gvinejskem zalivu; v zvezi s tem poziva EU, naj zagotovi usklajevanje med obema misijama SVOP v regiji – EUCAP Sahel Niger in EUTM Mali – pa tudi s prizadevanji na kopnem in na morju za boj proti terorizmu in drugemu organiziranemu kriminalu v regiji;

35. pozdravlja napoved Komisije o uvedbi programa za kritične pomorske poti v Gvinejskem zalivu (CRIMGO), ki je namenjen izboljšanju varnosti v vodah v Gvinejskem zalivu z zagotavljanjem usposabljanja in vzpostavitvijo mreže za izmenjavo informacij med oblastmi sedmih obalnih držav zahodne Afrike ter se bo financiral s sredstvi instrumenta za stabilnost; poziva k hitremu izvajanju programa CRIMGO ob obali zahodne Afrike; poziva tudi k uvedbi specifičnih mehanizmov za sodelovanje, namenjenih povezavi tega programa, ki ga financira Komisija, in misij SVOP EUCAP Sahel Niger in EUTM Mali, katerih prizadevanja so tesno povezana z vzroki za nestabilnost v vodah v Gvinejskem zalivu;

36. poudarja, da je treba okrepiti učinkovitost dejavnosti EU v Gvinejskem zalivu; predlaga, naj se ustvarijo specifične sinergije, da bi ustvarili dodano vrednost na podlagi povezovanja obstoječih instrumentov in struktur EU, kot je Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA);

37. poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj kartira zmogljivosti držav članic EU in partnerskih afriških, karibskih in pacifiških držav na strateških lokacijah – kot so letalska baza Lajes na Azorih, Portugalska, in Zelenortske otoki –, kjer bi lahko razvijali specifične pomorske in zračne operacije za boj proti oboroževanju, terorizmu, piratstvu in organiziranemu kriminalu v Gvinejskem zalivu in širšem južnem Atlantiku, in sicer v okviru tristranskega partnerstva, ki bi vključevalo čezatlantsko sodelovanja z ZDA, Kanado, Brazilijo in drugimi državami Latinske Amerike ter sodelovanje med EU in Afriško unijo;

Adenski zaliv in zahodni Indijski ocean

38. poudarja, da je zaradi piratstva Adenski zaliv danes eno najnevarnejših morskih območij na svetu; opozarja, da je piratstvo posebna oblika organiziranega kriminala, ki terja poseben, celovit in celosten pristop, ki bo obravnaval vzročne povezave med piratstvom ter socialnim, političnim in gospodarskim upravljanjem, kar zlasti dokazujejo razmere na območju Afriškega roga in v Somaliji; ugotavlja, da so tudi sledenje denarnim tokovom od plačil odkupnin, razkrivanje kriminalnih mrež in kazensko preganjanje storilcev, ključni elementi boja proti piratstvu, pri čemer so te dejavnosti izvedljive samo ob izkoriščanju prednosti, ki jih prinaša sodelovanje med organi držav članic ter Europolom in Interpolom; ugotavlja, da v tem leži konkretna povezava med zunanjo varnostno politiko in notranjim kazenskim pregonom;

39. pozdravlja uvedbo civilne misije EUCAP Nestor v okviru SVOP, ki je bila zasnovana za okrepitev pomorskih zmogljivosti v državah Afriškega roga in zahodnem Indijskem oceanu z namenom, da bi bolj trajnostno prispevala k doseganju ciljev operacije EUNAVFOR Atalanta na lokalni ravni;

40. izpostavlja nedavni uspeh, ki se mora nadaljevati, misije EUNAVFOR Atalanta pri zmanjšanju števila napadov piratov v zahodnem Indijskem oceanu in pri zagotavljanju večje verodostojnosti SVOP; ugotavlja, da je operacija Atalanta prva pomorska misija v okviru SVOP doslej in bi morala biti podlaga za nadaljnji razvoj in izvajanje pomorske razsežnosti SVOP, pri čemer je treba upoštevati uspehe, pomanjkljivosti in izkušnje v zvezi s to operacijo; pozdravlja pozitivno vlogo EU z misijo EUNAVFOR Atalanta v okviru mehanizma za skupno osveščanje o položaju in ublažitev sporov (mehanizem SHADE) pri spodbujanju usklajevanja med multinacionalnimi, nacionalnimi in regionalnimi pomorskimi silami, ki delujejo na tem območju, predvsem v operaciji Nata Ocean Shield; poleg tega pozdravlja dobro sodelovanje med agencijami EU, (evropski satelitski center SatCen in EMSA) in tretjimi akterji, zlasti na področju razlaganja satelitskih slik ladij, tudi kadar ni

Četrtek, 12. september 2013

formalnih dogovorov o takem sodelovanju; poziva EU, naj formalno uredi povezave med obstoječimi orodji in telesi EU, kot so tiste med Atalanto, agencijo EMSA in centrom SatCen, da bi se izognili podvajanju nalog, virov in strokovnega znanja ter izkoristili očitne operativne prednosti takih sinergij;

41. poudarja, da je koncept celovitega pristopa, ki v tem konkretnem primeru izhaja iz strateškega okvira za Afriški rog, očitno v kombinaciji treh misij SVOP, ki potekajo v regiji (EUNAVFOR Atalanta, misija EU za usposabljanje v Somaliji in EUCAP Nestor) ter jih dopolnjujejo politične zaveze in razvojne politike; pozdravlja začetek delovanja operativnega centra EU z namenom lažjega usklajevanja in krepitev sinergij med temi misijami, kar predstavlja pomemben korak v razvoju SVOP; poudarja, da bi moral biti ta primer komplementarnosti in usklajevanja navdih za druge take ukrepe, kadar so misije in operacije SVOP namenjene soočanju z večplastnim problemom; ugotavlja, da bi stalne zmogljivosti načrtovanja in izvajanja vojaških operacij lahko prispevale k še tesnejšemu povezovanju vseh pomorskih vidikov misij in operacij SVOP;

42. priznava varnostne ukrepe na krovu ladij, ki so jih uvedli ladijski prevozniki; pozdravlja nedavne pozive pomorskega sektorja k zakonski ureditvi zasebnih podjetij za pomorsko varnost in opozarja na svojo zahtevo, ki je bila naslovljena na Mednarodno pomorsko organizacijo, države zastave in pomorski sektor, da se s skupnimi močmi oblikuje kodeks, ki bo omogočal uporabo jasnih, doslednih in izvršljivih dogovorjenih mednarodnih standardov glede uporabe zasebno najetega oboroženega varnostnega osebja na krovu ladij; zasebna varnostna podjetja pa poziva, naj te standarde dosledno upoštevajo;

Arktika

43. poudarja, da je odprtje arktičnih pomorskih poti neposredna posledica podnebnih sprememb, in opozarja na dejstvo, da bi si morala EU v prvi vrsti prizadevati za ohranjanje in zaščito regije in njenih ključnih okoljskih dobrin, obenem pa zagotoviti, da se arktični viri uporabljajo trajnostno in ob spoštovanju tamkajšnjih prebivalcev; poudarja, kako pomembna sta splošna stabilnost in mir na tem območju; zato poudarja, da EU potrebuje enotno in usklajeno politiko za to regijo, ki bi jasno opredelila prednostne naloge EU, morebitne izzive in strategijo; poudarja, da bi poleg interesov Danske, Finske in Švedske na Arktiki prihodnja pridružitve Islandije Evropski uniji prispevala k uveljavitvi Unije kot obalne entitete na Arktiki, kar bi poudarilo potrebo po politiki za Arktiko, ki bi se še bolj kot prej usklajevala na ravni EU; v zvezi s tem pozdravlja prej omenjeno skupno poročilo z naslovom „Razvoj politike Evropske unije za arktično regijo: napredek od leta 2008 in nadaljnji ukrepi“ in ponovno poudarja, da je potreben politični dialog z vsemi partnerji v tej regiji, vključno z Rusijo;

44. poudarja pomen novih trgovskih poti skozi prehode Arktičnega morja, med drugim tudi za gospodarstva EU in njenih držav članic; poudarja, da morajo EU in njene države članice dejavno podpirati svobodo morij in pravico do prostega prehoda po mednarodnih plovih poteh; poudarja, da je treba dolgotrajne ozemeljske spore med državami na Arktiki reševati mirno in poziva k večji prisotnosti EU v regiji ter oceni, katera orodja in zmogljivosti bodo morda potrebni za odziv na konflikte na tem območju; vsekakor poudarja, da je treba preprečiti militarizacijo Arktike; poziva Komisijo, naj pripravi predloge o tem, kako bi lahko projekt Galileo koristil politiki EU za Arktiko in kako bi ga lahko razvili tako, da bi omogočal varnejšo plovbo v arktičnih vodah, s čimer bi prispevali k varnosti in dostopnosti še zlasti severovzhodnega prehoda;

Tihi ocean

45. poudarja, kako pomemben je Tihomorski ocean v svetovnem merilu, zlasti Južnokitajsko morje, prek katerega poteka tretjina svetovne trgovine; je zaskrbljen zaradi stopnjevanja napetosti in odločno poziva vse vpletene strani, naj se vzdržijo enostranskih političnih in vojaških ukrepov ter svoje nasprotujoče si ozemeljske težnje v tem morju rešijo z mednarodno arbitražo v skladu z mednarodnim pravom, zlasti konvencijo ZN o pomorskem pravu, da se zagotovi regionalna stabilnost ter svobodna in varna plovba v Južnokitajskem morju;

46. meni, da je eden od načinov za možno mirno reševanje napetosti na območjih Vzhodnega in Južnokitajskega morja pogajanje in skupno izvajanje kodeksov ravnanja za miroljubno izkoriščanje zadevnih morskih območij, vključno z ustanovitvijo varnih trgovskih poti in ribolovnih kvot ali razdelitev območij za izkoriščanje virov;

Četrtek, 12. september 2013

47. poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj opredeli grožnje miru in varnosti, če bi se stopnjevale napetosti in oboroženi spopadi v Vzhodno- in Južnokitajskem morju;

48. ugotavlja, da so nekatere države že sedaj močno politično dejavne v tihomorski regiji, zlasti Avstralija, ter da bi se morala EU zanašati na dvostransko in večstransko sodelovanje, da bi zagotovila zaščito in varnost v regiji;

49. poudarja pomen razširitve Panamskega prekopa, ki naj bi bila zaključena leta 2014, za spremembo geostrateškega ravnotežja na morju in izjemne priložnosti, ki se bodo s tem ponudile EU in državam članicam; opozarja, da morajo biti ladjarske in pristaniške infrastrukture držav članic pripravljene na predvidljivo povečanje pomorskih trgovinskih tokov ter s tem povezana tveganja z vidika varnosti in zaščite, ki bodo med drugim posledica dodatnega pritiska na okolje in kriminala; v zvezi s tem poudarja, da bi lahko ta povezava med Tihim in Atlantskim oceanom postala pomembna alternativna povezava med Azijo in Evropo prek zahoda;

Obstoječa orodja in razvoj zmogljivosti

50. je trdno prepričan, da bi bilo treba finančno in gospodarsko krizo razumeti kot priložnost za izvajanje pobude za združevanje in skupno izkoriščanje na področju razvoja pomorskih zmogljivosti v resnično evropskem duhu, zlasti s koriščenjem pobude LeaderSHIP 2020 in s spodbujanjem mreženja med akterji s področja gradnje in popravila ladij ter povezanimi sektorji, kar bi lahko prispevalo k ohranjanju verodostojnih vojaških zmogljivosti in je edini način, da se bo lahko Evropa uspešno soočila s svetovnimi izzivi na področju varnosti pomorskih območij in svojih pomorskih zmogljivosti;

51. kljub temu obžaluje, da države članice EU ostro zmanjšujejo nacionalne proračune za obrambo v odzivu na finančno krizo in počasnejšo gospodarsko rast ter da tovrstni rezi, ki večinoma niso usklajeni na ravni EU in ne upoštevajo evropske varnostne strategije, lahko resno vplivajo na zmožnost in pripravljenost Unije, da se sooči z varnostnimi izzivi na morju in drugod ter izpolni mednarodne obveznosti, hkrati pa tudi ovirajo vlogo Unije pri zagotavljanju svetovne varnosti;

52. poudarja, da mora prednostna naloga „združevanje in skupna uporaba“, ki jo je predstavila EU, da bi zagotovila večje usklajevanje, pametnejšo porabo sredstev za obrambo in doseganje večjih ekonomij obsega med državami članicami, šele prinesli rezultate, tudi na področju pomorskih varnostnih zmogljivosti;

53. pozdravlja prispevek Evropske obrambne agencije k izgradnji temeljev za doseganje združevanja in skupne uporabe z usklajevanjem zahtev in projektov na področju pomorskega usposabljanja in logistike; pozdravlja študijo o pomorskih zahtevah in zmogljivostih iz leta 2012, ki jo je pripravila ekipa Wise Pen; ob upoštevanju mandata in strokovnega znanja Evropske obrambne agencije poziva države članice, naj izkoristijo njene nasvete in tehnično pomoč pri soočanju s potrebo po zmanjševanju proračuna za obrambo, da ne bi ogrozile razvoja strateških zmogljivosti v EU, s katerim je treba na usklajen način zapolniti vrzeli in odpraviti pomanjkljivosti; spodbuja države članice, naj sodelujejo z Evropsko obrambno agencijo pri opredeljevanju potreb po zmogljivostih, zlasti civilnih in vojaških zmogljivostih in zmogljivostih z dvojno rabo na področju pomorstva; poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj s pomočjo Evropske obrambne agencije in generalnega direktorata za pomorske zadeve in ribištvo opredeli vsa mornariška in pomorska sredstva, ki ustrezajo pomorskim zmogljivostim in zahtevam iz leta 2012 in bi jih države članice lahko izgubile zaradi finančnih in gospodarskih omejitev, ter preuči načine, kako bi jih lahko ohranili in izkoristili v okviru celostne pomorske politike EU in prihodnje evropske strategije pomorske varnosti;

54. opozarja, da so ob upoštevanju večplastnih varnostnih izzivov v današnjem svetu zmogljivosti z dvojno rabo potrebne pri izvajanju SVOP; poudarja, da trenutne krize v Sahelu in državah Afriškega roga pričajo o tem, da je treba ubrati celosten pristop, ki uporablja vse vrste civilno-vojaških dejavnosti na eni strani ter opremo in zmogljivosti z dvojno rabo, vključno z evropskimi pomorskimi zmogljivostmi, na drugi strani in zmogljivostmi civilnega in vojaškega ladjedelništva, ki so namenjene zagotavljanju varnosti in odpornosti ladij; poziva države članice, naj sodelujejo z ustreznimi

Četrtek, 12. september 2013

telesi in agencijami EU, zlasti s Komisijo, Evropsko obrambno agencijo in Evropsko vesoljsko agencijo, pri iskanju finančnih sredstev EU za razvoj zmogljivosti z dvojno rabo, s čimer bi lahko zapolnili vrzeli na področju zmogljivosti na nacionalni in regionalni ravni in na ravni Unije; opozarja na potencial, ki ga nudi program Galileo z vidika dvojne rabe, in na pomen tega programa za izvajanje in učinkovitost operacij SVOP, zlasti na področju pomorstva; vendar poudarja, da je treba dati prednost večji preglednosti, učinkovitosti in večstranskim pristopom na področju razvoja zmogljivosti;

55. opozarja, da je treba utrditi tehnološko podlago na področju obrambe, vključno z zmogljivostmi za izdelavo plovil in ladijske opreme, ki se nahaja v EU in se financira z njenimi sredstvi; v kontekstu trenutne gospodarske in finančne krize opozarja, da vzpostavitev in podpiranje zmogljive in samozadostne evropske obrambne industrije pomeni ustvarjanje novih delovnih mest in rasti; poziva k boljšemu dialogu z zainteresiranimi stranmi v industriji, saj razvoj pomorskih zmogljivosti terja večletne zaveze; poudarja, da morajo države članice EU in industrija racionalizirati in uskladiti standarde, da se zagotovi operativna združljivost pomorskih in mornariških zmogljivosti, vključno s komunikacijskimi sistemi in tehnologijami, na evropski ravni;

56. meni, da je projekt Evropske obrambne agencije o omrežju za pomorski nadzor (MARSUR) ena takih inovacij, ki prinaša dodano vrednost v okviru razvoja pomorske razsežnosti SVOP; odločno poziva k opredelitvi ustreznih področij sodelovanja med MARSUR in drugimi projekti EU za razvoj pomorskega nadzora, kot so projekti Copernicus – evropski program za opazovanje Zemlje (nekdanji GMES – globalno spremljanje okolja in varnosti) – za pomorske in varnostne storitve ali delo Evropske agencije za pomorsko varnost (EMSA) na področju pomorskega nadzora;

57. meni, da lahko delo agencij EMSA in ESA ter program Copernicus še naprej služita izvajanju pomorske razsežnosti SVOP, kar bi morali tudi formalno omogočiti; poudarja, da strokovno znanje agencijama omogoča, da zagotavljata storitve in podporo misijam SVOP, ki trenutno potekajo, na področju nadzora, patroliranja ali zbiranja, analize in razširjanja satelitskih podatkov v duhu partnerstva, ki se je – sicer na neformalni ravni – razvilo med agencijo EMSA in operacijo EUNAVFOR Atalanta;

58. poziva k ustanovitvi resnično evropske obalne straže na podlagi izkušenj, ki so bile že pridobljene v okviru Frontexa in Evropske mreže obalnih patrolj, in bo zmogljivosti črpal od različnih vladnih teles in organov ter delovala v okviru pristojnosti, ki izhajajo iz sodelovanja na področju pravosodja in notranjih zadev, da se tako zavarujejo meje EU, evropski državljani kot tudi življenja ljudi, ki so v nevarnosti v obalnih vodah Evropske unije;

59. pozdravlja delo, opravljeno v okviru razvoja skupnega okolja za izmenjavo informacij (CISE), da bi razvili učinkovito evropsko zmogljivost na področju pomorskega nadzora; zato poziva EU, naj smiselno vloga v nadaljnji razvoj okvira CISE, pri čemer naj navdih črpa iz izkušenj s projekti, kot so MARSUNO, BluemassMed in EUROSUR, da bi se pripravila na prepoznavanje in spremljanje izzivov na področju pomorstva v vodah držav članic EU ali v bližini EU in odzivanje nanje;

60. glede na to, da imajo članice EU in zveze NATO samo en nabor pomorskih sil, poziva k boljšemu strateškemu usklajevanju med obema organizacijama, ko gre za pomorsko varnost; meni, da bi morala biti prihodnja strategija pomorske varnosti EU neodvisna od strategije zaveznitva, a hkrati komplementarna z njo, da bi se lahko soočili s kar največ izzivi, omenjenimi zgoraj, hkrati pa zagotovili optimalno izkoriščanje omejenih pomorskih sredstev; pozdravlja pozitivne rezultate, ki jih prinaša umestitev operativnih štabov obeh organizacij na isto lokacijo v Northwoodu; meni, da bi se morala EU osredotočiti na očitno dodano vrednost, ki jo prinaša njen celovit pristop v soočanju z večplastnimi izzivi, kar dokazujejo diplomatski, finančni in pravosodni ukrepi, ki so sledili učinkovitemu boju proti piratstvu v okviru operacije Atalanta; poziva k dodatnim izboljšavam pri izmenjavi informacij med zvezo NATO in EU, kot tudi k okrepljenemu usklajevanju z drugimi mednarodnimi akterji;

Četrtek, 12. september 2013

61. obžaluje, da danes še vedno prihaja do podvajanja, prekrivanja, tratenja virov in bojov za vpliv med telesi in agencijami EU, ki delajo na področju pomorske varnosti; poziva EU, naj nadalje preuči, kako lahko zmanjša upravno in finančno breme, ki ga prinaša nesmiselno prekrivanje funkcij, strokovnega znanja, opreme in virov med več telesi in akterji EU, tako da bo lahko visoka predstavnica/podpredsednica odigrala svojo vlogo koordinatorke;

62. v tem kontekstu poziva, naj se prizadevanja za usklajevanje in povezovanje vsesplošno upoštevajo v strategiji pomorske varnosti EU, v kateri bi bilo treba opredeliti jasne smernice za specifično sodelovanje med generalnimi direktorati Komisije, vključno z generalnimi direktorati za pomorske zadeve in ribištvo, notranje zadeve, pravosodje, podjetništvo in industrijo, mobilnost in promet, obdavčitev in carinsko unijo, raziskave in inovacije ter razvoj, pa tudi z Evropsko službo za zunanje delovanje in Službo za instrumente zunanje politike; enako bi bilo treba storiti v okviru sodelovanja med agencijami EDA, EMSA, SatCen, Europol in Frontex, Vojaškim štabom EU, direktoratom za krizno upravljanje in načrtovanje, Centrom EU za analizo obveščevalnih podatkov in zadevnimi organi držav članic;

63. pozdravlja dejavnosti načelnikov evropskih mornaric (CHENS), namenjene spodbujanju razumevanja med evropskimi mornaricami in obravnavanju vprašanj v skupnem interesu; poziva, naj se rezultati letnih srečanj načelnikov evropskih mornaric in njihovih specializiranih delovnih skupin upoštevajo pri oblikovanju strategije pomorske varnosti EU in njenem izvajanju v okviru SVOP, da bi spodbudili nadaljnje sodelovanje ter zagotovili celosten in učinkovit pristop;

64. poziva prihodnji Evropski svet za obrambo, ki bo potekal decembra 2013, naj sprejme strategijo pomorske varnosti EU, ki vključuje stališča Evropskega parlamenta iz tega poročila; opozarja države članice, da je treba v današnjem svetu in zlasti spričo izzivov in groženj v njem delovati dosledno, usklajeno in preudarno, da bi zaščitili 500 milijonov državljanov EU; prav tako opozarja, da je spričo teh izzivov potrebna zunanja politika EU, ki temelji na potrebi po in spodbujanju miru in varnosti po vsem svetu;

o

o o

65. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednici Komisije, Svetu, Komisiji, parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju zveze NATO in predsedniku parlamentarne skupščine zveze NATO.

P7_TA(2013)0381

Vojaške strukture EU: trenutno stanje in obeti

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o vojaških strukturah EU: trenutno stanje in obeti (2012/2319(INI))

(2016/C 093/21)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Naslova V Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

— ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta s 13. in 14. decembra 2012,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 19. novembra 2012 o razvoju vojaških zmogljivosti,
- ob upoštevanju globalnega cilja 2010 (Headline Goal 2010), ki ga je odobril Evropski svet 17. in 18. junija 2004,
- ob upoštevanju klavzule o medsebojni obrambi in solidarnostne klavzule iz Lizbonske pogodbe, ki druge države članice obvezuje k zagotavljanju pomoči, če je ena od držav žrtev nesreče, terorističnega napada, ali oboroženega napada nanjo,
- ob upoštevanju evropske varnostne strategije, ki jo je sprejel Evropski svet 12. decembra 2003, in poročila o njenem izvajanju, ki ga je Evropski svet odobril 11. in 12. decembra 2008,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2011/871/SZVP z dne 19. decembra 2011 o določitvi mehanizma za upravljanje financiranja skupnih stroškov operacij Evropske unije, ki so vojaškega ali obrambnega pomena (Athena) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2011/411/SZVP z dne 12. julija 2011 o določitvi statuta, sedeža in načina delovanja Evropske obrambne agencije ter o razveljavitvi Skupnega ukrepa 2004/551/SZVP ⁽²⁾,
- ob upoštevanju razprave obrambnih ministrov na seji Sveta za zunanje zadeve dne 23. aprila 2013 o pripravi na Evropski svet za obrambo, ki bo potekal decembra 2013,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 22. novembra 2012 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike ⁽³⁾, z dne 22. novembra 2012 o klavzuli o medsebojni obrambi in solidarnostni klavzuli EU: politična in operativna razsežnost ⁽⁴⁾, z dne 12. septembra 2012 o letnem poročilu Sveta Evropskemu parlamentu o skupni zunanji in varnostni politiki ⁽⁵⁾, in z dne 14. decembra 2011 o vplivu finančne krize na obrambne sektorje držav članic EU ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A7-0205/2013),

Splošno

1. ugotavlja, da EU kljub svojemu dolgotrajnemu zavzetanju za ohranjanje miru, varstvo človekovih pravic, preprečevanje sporov in krepitev mednarodne varnosti v skladu z načeli Ustanovne listine ZN nima zadostnih zmogljivosti za pravočasen in učinkovit odziv na mednarodne krize, pri čemer je ta težava vse bolj pereča; poudarja, da je EU in državam članicam v interesu, da so njihova prizadevanja za zagotavljanje varnosti dosledna, ne le znotraj EU, ampak tudi po svetu, zlasti pa v njihovi lastni sosesčini;

2. opozarja na svojo trdno zavezo celovitemu pristopu h kriznemu upravljanju, ki vključuje širok nabor diplomatskih, gospodarskih, razvojnih in, v skrajni sili, vojaških sredstev, kot je izraženo zlasti v resolucijah o letnih poročilih o skupni zunanji in varnostni politiki (SZVP) ter skupni varnostni in obrambni politiki (SVOP); poudarja, da so vojaške strukture in zmogljivosti sestavni del celovitega pristopa, saj podpirajo zmožnost EU za posredovanje pri grožnjah, sporih in krizah, vključno s humanitarnimi krizami in naravnimi nesrečami, če odpovejo vsi drugi načini;

⁽¹⁾ UL L 343, 23.12.2011, str. 35.

⁽²⁾ UL L 183, 13.7.2011, str. 16.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0455.

⁽⁴⁾ UL C 168 E, 14.6.2013, str. 9.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0334.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0574.

Četrtek, 12. september 2013

3. z obžalovanjem ugotavlja, da so nedavne vojaške operacije tako v Libiji kot tudi v Maliju opozorile na pomanjkanje napredka pri vzpostavljanju varnostne in obrambne politike, ki bi bila zares skupna, in izpostavlja potrebo po tesnejšem usklajevanju in sodelovanju na evropski ravni, če naj bo EU resno obravnavana kot učinkovit in verodostojen akter na svetovnem prizorišču;
4. opozarja, da je EU v Pogodbi pozvana k postopnemu oblikovanju skupne obrambne politike Unije, ki bi lahko pripeljala do skupne obrambe; hkrati opozarja na obveznosti držav članic iz klavzule o medsebojni obrambi;
5. znova poudarja, da je zelo zaskrbljen zaradi nenehnega in neusklajenega zmanjševanja sredstev v obrambnem proračunu držav, kar ovira prizadevanja za zapolnitev vrzeli v zmogljivostih in izpodbija verodostojnost SVOP; poziva države članice, naj zaustavijo in spremenijo ta neodgovorni trend ter okrepijo prizadevanja na nacionalni ravni in ravni EU za omejevanje njegovih posledic z večjim sodelovanjem ter združevanjem in skupnim izkoriščanjem zmogljivosti;
6. opozarja na svojo resolucijo o vplivu finančne krize na obrambni sektor v državah članicah EU in znova potrjuje svoja priporočila za ublažitev negativnih učinkov krize na vojaške zmogljivosti na ravni EU, kar bi lahko dosegli z boljšim usklajevanjem obrambnega načrtovanja, združevanjem in skupnim izkoriščanjem zmogljivosti, podpiranjem obrambnih raziskav in tehnološkega razvoja, oblikovanjem celovitejše, bolj trajnostne, inovativne in konkurenčne evropske obrambne tehnološke in industrijske osnove, vzpostavitev evropskega trga obrambne opreme in iskanjem novih oblik financiranja na ravni EU;
7. poziva države članice EU in Komisijo, naj izvedejo ustrezne ukrepe, ki bodo omogočili prestrukturiranje in konsolidacijo zmogljivosti obrambne industrije, da bi zmanjšale obstoječe presežne zmogljivosti, ki niso vzdržne;
8. pozdravlja delo projektne skupine Evropske komisije za obrambno industrijo in trge in sporočilo Komisije z dne 24. julija 2013 z naslovom „Za konkurenčnejši in učinkovitejši obrambni in varnostni sektor“ (COM(2013)0542), ter poziva Komisijo, naj oblikuje predloge za uporabo – na podlagi prožnega pristopa – širših politik in orodij EU v podporo obrambnim in varnostnim ciljem, zlasti na področjih horizontalne narave, kot so tehnologije z dvojno rabo;
9. poudarja, da morajo obstoječe vojaške strukture v EU tako na ravni Unije kot tudi na večnacionalni in nacionalni ravni nadaljevati proces preobrazbe, da se oblikujejo modularne, interoperabilne in premestljive oborožene sile, pripravljene na večnacionalne operacije;
10. pozdravlja obnovljeno pobudo Evropskega sveta iz decembra 2012 za povečanje operativne učinkovitosti in uspešnosti operacij SVOP, ki spodbuja izboljšanje evropskega sodelovanja za zagotovitev v prihodnost usmerjenih zmogljivosti, zapolnitev kritičnih vrzeli in krepitev evropske obrambne industrije;
11. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj za zasedanje Evropskega sveta decembra 2013 predstavi predloge, ki bodo odražali priporočila te resolucije in vključevali možnosti za izboljšanje evropskega sodelovanja na področju varnosti in obrambe med zainteresiranimi državami članicami na podlagi določb Pogodbe o stalnem strukturnem sodelovanju v primeru, da se države članice ne bodo sporazumele o ambicioznem načrtu;
12. se zavezuje, da bo v okviru svoje lastne agende za naslednjo ustavno konvencijo pripravil predloge za okrepitev Pogodb na področjih, povezanih z razvojem SVOP;

Izboljšanje zmogljivosti EU za načrtovanje in izvajanje vojaških operacij

13. z obžalovanjem opaža, da EU deset let po svoji prvi samostojno vodeni vojaški operaciji še vedno nima stalnih vojaških zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij, ter obžaluje omejevalni učinek, ki ga ima to na sposobnost EU za ukrepanje v zaostrenih razmerah; opozarja, da sedanja ureditev, ki zahteva začasno aktiviranje nacionalnega poveljstva, pomeni zgolj odzivni pristop, ne zagotavlja pa sredstev za potrebno vnaprejšnje načrtovanje;

Četrtek, 12. september 2013

14. meni, da vzpostavljeni operativni center kljub svoji pozitivni vlogi pri usklajevanju misij na Afriškem rogu še zdaleč ni dovolj velik korak k stalni zmogljivosti, saj ima omejena sredstva in bolj ali manj le podporne funkcije; obžaluje dejstvo, da pobuda petih držav „Weimar plus“ ni prinesla večjih rezultatov; poziva države članice, naj se za začetek dogovorijo o zadolžitvi operativnega centra za operativno načrtovanje misij brez izvršilnih pooblastil, kot sta misiji EU za usposabljanje v Maliju in Somaliji;

15. znova poziva k ustanovitvi polno delujočega operativnega štaba EU v okviru Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD), po potrebi tudi na podlagi stalnega strukturnega sodelovanja; poudarja, naj bo to civilno-vojaška struktura z ločeno civilno in vojaško linijo poveljevanja, odgovorna za načrtovanje in izvajanje civilnih in vojaških misij EU;

16. poudarja, da bi ustanovitev operativnega štaba EU precej izboljšala institucionalni spomin EU na področju kriznega upravljanja, z dodelitvijo nacionalnega osebja bi prispevala k razvoju skupne strateške kulture, povečala bi koristi civilno-vojaškega usklajevanja, omogočila združitev nekaterih funkcij, na daljši rok zmanjšala stroške ter Parlamentu in Svetu olajšala politični nadzor;

17. poudarja potrebo po stalni vojaški zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij poudarja tudi v zvezi z obveznostmi, ki izhajajo iz klavzule o medsebojni obrambi in solidarnostne klavzule, pri čemer poudarja, da je treba za primer sklicevanja na katero koli od omenjenih klavzul zagotoviti ustrezno raven pripravljenosti in hitrosti posredovanja; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj za klavzulo o medsebojni obrambi predlaga praktične ureditve, ki bi določale posredovanje na ravni EU;

Okrepitev bojnih skupin EU: instrument Unije za hitro posredovanje in stabilizacijo

18. priznava prispevek bojnih skupin EU k preoblikovanju oboroženih sil držav članic, saj spodbujajo vojaško interoperabilnost in večnacionalno sodelovanje; obžaluje dejstvo, da se ta koncept kot instrument hitrega ukrepanja v operacijah še ni izkazal za koristnega in da je sporazum o napotitvi brez večjih sprememb bolj malo verjeten; meni, da razmere v Maliju predstavljajo zamujeno priložnost za prvo napotitev bojnih skupin EU;

19. meni, da je treba za povečanje učinkovitosti bojnih skupin ustrezno pozornost nameniti njihovi sestavi, saj je znano, da države iz iste regije grožnje običajno zaznavajo na podoben način, da bi tako olajšali potreben odziv nanje;

20. meni, da revidirani mehanizem ATHENA za skupne stroške vojaških operacij še vedno ne upošteva ustrezno posebnosti koncepta bojnih skupin, in poziva k znatnemu povečanju skupnih stroškov za operacije hitrega ukrepanja, tj. do višine vseh stroškov v primeru uporabe bojnih skupin; meni, da je uporaba načela, pri katerem vsaka stran nosi svoje stroške, v primeru bojnih skupin, ki so v pripravljenosti na prostovoljni osnovi in se med seboj izmenjujejo, v nasprotju z načelom pravične porazdelitve bremena;

21. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj oblikuje predloge, s katerimi se bo mehanizem ATHENA prilagodil posebnostim bojnih skupin, po potrebi s pomočjo stalnega strukturnega sodelovanja, ustanovljenim vzporedno s stalim operativnim poveljstvom; hkrati poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj predstavi predlog za vzpostavitev in financiranje zagonkega sklada, namenjenega pripravljanim dejavnostim za vojaške operacije EU, kot je določeno v Pogodbi;

22. je seznanjen s prizadevanji Sveta in Evropske službe za zunanje delovanje za povečanje prožnosti in uporabnosti bojnih skupin, ki pa so doslej obrodili le malo oprijemljivih sadov; poudarja, da je potrebna visoka stopnja interoperabilnosti, ne le na tehnični, pač pa tudi na postopkovni in konceptualni ravni, zlasti za uskladitev pravil delovanja in prenos pristojnosti ter za odpravo nacionalnih omejitev;

23. poziva Evropski svet, naj preuči možnosti za poenostavitev procesa političnega odločanja na ravni EU in na nacionalni ravni, da se uresniči možnost hitrega ukrepanja; vztraja, da se bo za obravnavo izzivov pokazala potrebna politična volja; spodbuja premislek o možnih poenostavljenih postopkih v povezavi z napotitvijo bojnih skupin za omejena časovna obdobja, če bodo izpolnjeni nekateri jasno določeni dogovorjeni temeljni pogoji, kot je izrecen zahtevek Združenih narodov;

Četrtek, 12. september 2013

24. pozdravlja ponovno odločitev držav članic za raven ambicij v zvezi s konceptom bojnih skupin in zavezo k načrtovanju prispevkov na podlagi redno se ponavljajočih zavez, s čimer bi v prihodnje zapolnili vrzeli v razporedu bojnih skupin; spodbuja k razvoju bojnih skupin kot dolgoročnih partnerstev, ki bi se nadaljevala tudi po zaključku obdobja pripravljenosti, s čimer bi povečali vojaške in gospodarske koristi skupne nabave opreme in storitev ter združevanja in skupnega izkoriščanja zmogljivosti; ugotavlja, da je konkreten primer te usmeritve okvirna pogodba o osnovnih logističnih storitvah za bojno skupino EU v pripravljenosti v drugi polovici leta 2012, ki jo je sklenila Evropska obrambna agencija;

25. poudarja, da bi se vsi stroški, ki niso povezani z vojaškimi operacijami, na primer stroški priprave in stanja pripravljenosti bojnih skupin, lahko krili iz proračuna EU;

26. poudarja, da so bojne skupine poseben instrument z omejeno velikostjo in časom trajanja, ki je prilagojen za določeno število scenarijev in ga ni mogoče uporabljati kot univerzalno orodje za krizno upravljanje; opozarja, da prvotni globalni cilj, sprejet v Helsinkih leta 1999 in znova potrjen na zasedanju Evropskega sveta leta 2008, določa, da mora biti EU za večjo operacijo sposobna razmestiti 60 000 vojakov v 60 dneh; ugotavlja, da ta cilj sicer ni bil uradno opuščen, hkrati pa zaradi stalnih pomanjkljivosti na področju zmogljivosti dejansko nikoli ni bil dosežen; poudarja, da si je treba nujno nenehno prizadevati za zapolnitev vrzeli v zmogljivostih ter izboljšanje oblikovanja sil in načrtovanja v zvezi z vojaškimi operacijami EU na splošno, kar je pomembneje od samovoljnega določanja ciljev, ki lahko ogrozijo verodostojnost EU;

Oblikovanje struktur in zmogljivosti za odpravo glavnih pomanjkljivosti na področju zmogljivosti

27. opozarja na poslanstvo in naloge Evropske obrambne agencije iz členov 42(3) in 45 Pogodbe o Evropski uniji, zlasti na njeno pomembno vlogo pri razvoju in izvajanju politike EU na področju zmogljivosti in oboroževanja, usklajevanja operativnih potreb, oblikovanja predlogov za večstranske projekte, usklajevanja programov posameznih držav članic, krepitev evropske obrambne tehnološke in industrijske osnove ter izboljšanja učinkovitosti vojaških izdatkov; poziva države članice, naj Evropski obrambni agenciji glede na njeno osredotočenost na stroškovno učinkovitost zagotovijo ustrezna sredstva, da bo lahko v celoti uresničila svoj potencial, in znova poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj predstavi predloge za financiranje osebja agencije in tekočih stroškov iz proračuna Unije;

28. obžaluje, da države članice ne sprejmejo trdnih zavez na področju zmogljivosti, in poziva Svet, naj zagotovi izvajanje s tem povezane zahteve za vrednotenje iz členov 42(3) in 45(1) PEU; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj v ta namen predstavi ustrezne predloge; meni, da bi bilo treba Parlament redno obveščati o napredku na področju izgradnje vojaških zmogljivosti, pomembnih za izvajanje SVOP;

29. spodbuja nadaljnji napredek pri izvajanju načrta Evropske obrambne agencije za razvoj zmogljivosti in v okviru njegovega pregleda v letu 2013 meni, da ga je treba vključiti v nacionalno obrambno načrtovanje, kar je treba še dodatno uskladiti; znova poziva države članice, naj na podlagi nasvetov Evropske obrambne agencije sproti institucionaliziran postopek za boljše usklajevanje obrambnega načrtovanja tako med seboj kot tudi v okviru vojaškega odbora EU; opozarja na splošno potrebo po okrepitvi sodelovanja med Evropsko obrambno agencijo in vojaškim odborom EU/vojaškim štabom EU; pričakuje, da bodo voditelji držav in vlad pregled evropske obrambe sprožili med zasedanjem Evropskega sveta za obrambo, ki bo potekal decembra 2013;

30. poziva k bolj strukturiranemu pristopu za odpravo glavnih pomanjkljivosti v zvezi z zmogljivostjo na evropski ravni in zlasti na področjih, ki so ključna za omogočanje in krepitev učinkovitosti vojaških dejavnosti, kot so obveščanje, nadzor in izvidništvo, strateški zračni prevoz, helikopterji, zdravniška pomoč, oskrba z gorivom v zraku in natančno vodeni izstrelki, in sicer v tesnem sodelovanju in ob celovitem dopolnjevanju z Natom; pozdravlja prve rezultate pobud za združevanje in skupno izkoriščanje zmogljivosti, ki jih upravlja Evropska obrambna agencija, vendar poudarja, da je potreben nadaljnji napredek na teh in drugih področjih; obžaluje dejstvo, da še nobena od zaznanih vrzeli v zmogljivostih ni bila zadovoljivo zapolnjena, čeprav se evropske oborožene sile pogosto soočajo s pomanjkanjem dejavnikov za omogočanje in krepitev učinkovitosti vojaških dejavnosti v okviru SVOP in drugih operacij;

31. poziva k oceni vzpostavitve stalnega skladišča v okviru SVOP (s podobnimi nalogami, kot jih ima podporna logistična agencija v okviru Nata), ki bo zagotavljalo celostno večnacionalno podporo vojaškim strukturam EU in državam članicam, vključno z nujno opremo, ki bo vsem misijam na voljo brez zamudnih postopkov javnega naročanja;

Četrtek, 12. september 2013

32. poudarja, da mora EU oblikovati potrebne, učinkovite in sorazmerne zmogljivosti in strategije za spopadanje z vedno pogostejšimi kibernetскими grožnjami njeni varnosti in strateškim interesom; poudarja potrebo po sodelovanju z zasebnimi akterji, da bi zagotovili uspešnost, v celoti spoštovali digitalne svoboščine in mednarodno pravo ter zagotovili zadosten demokratičen nadzor;

33. poudarja primer evropskega poveljstva za zračni prevoz (EATC), ki se je med operacijami izkazal za koristnega in dragocenega, zlasti pa je uporaben kot model združevanja in skupnega izkoriščanja zmogljivosti, ki temelji na prenosu določenih pristojnosti na skupno strukturo, pri čemer se obdrži nacionalno lastništvo; poziva k prenosu modela EATC tudi na druga področja operativne podpore, zlasti pa pričakuje rezultate prizadevanj Evropske obrambne agencije za morebitno ustanovitev mednarodnih helikopterskih enot, s čimer bi odpravili še eno od ključnih pomanjkljivosti na področju zmogljivosti;

34. znova poziva države članice, naj razmislijo o skupnem lastništvu nekaterih dragih zmogljivosti, zlasti vesoljskih zmogljivosti, brezpilotnih letal ali sredstev strateškega prevoza; pozdravlja delo Komisije v zvezi s preučevanjem možnosti za razvoj zmogljivosti v lasti EU, pri čemer bi izrabili tudi možne sinergije med obrambnimi in civilnimi varnostnimi potrebami, na primer na področjih civilne zaščite ali varovanja meja;

35. poudarja, da je treba v Evropi oblikovati skupen pristop za razvoj daljinsko vodenih brezpilotnih letal z dolgim časom zadrževanja v zraku in za srednje višine (MALE RPAS), in spodbuja Komisijo ter države članice, naj razvijejo inovativno strategijo za uresničitev tega cilja;

36. poudarja ključni pomen satelitov za sodobne operacije, zlasti v zvezi z nadzorom in izvidništvom, komunikacijskimi in navigacijskimi zmogljivosti ter potrebo po kar največji uporabi redkih virov na podlagi skupnega pristopa in izkoriščanja vseh mogočih civilno-vojaških sinergij, s čimer bi preprečili nepotrebno podvajanje; v zvezi s tem spodbuja nadaljnje sodelovanje Evropske vesoljske agencije, Evropske obrambne agencije in Komisije ter vztraja pri tem, da EU tudi v prihodnje financira programa Galileo in Copernicus (GMES);

37. spodbuja nadaljnji razvoj programa MUSIS za poenostavitev izmenjave satelitskih posnetkov z naslednje generacije satelitov za opazovanje Zemlje ter poziva k neposredni finančni udeležbi EU v programu in povezovanju s satelitskim centrom EU, da se zagotovi dostop do posnetkov, prilagojenih potrebam EU, zlasti SVOP;

38. pozdravlja sprejetje kodeksa ravnanja za združevanje in skupno izkoriščanje zmogljivosti, pri čemer meni, da je to pomemben korak k boljšemu sodelovanju v Evropi, ter poudarja, da je treba do konca leta pripraviti prvo strateško oceno njegovega izvajanja; pričakuje, da bo zasedanje Evropskega sveta decembra 2013 pomemben mejnik v smislu posredovanja političnega zagona za združevanje in skupno izkoriščanje zmogljivosti ter jasnih smernic o izvajanju; opozarja, da bi EU morala okrepiti dejavnosti obveščanja, da bi povečala pomen združevanja in skupnega izkoriščanja zmogljivosti;

39. poudarja, da je treba zagotoviti varno oskrbo z opremo, ki jo potrebujejo oborožene sile držav članic za izpolnjevanje svojih zavez v mednarodnih krizah; je zelo zaskrbljen zaradi vedno večje odvisnosti od neevropskih tehnologij in virov oskrbe ter s tem povezanih posledic za evropsko neodvisnost; poudarja strateški pomen obrambne industrije ter poziva Evropsko obrambno agencijo in Komisijo, naj nadaljujeta s svojimi prizadevanji za opredelitev bistvenih industrijskih zmogljivosti, ki jih je v Evropi treba ohraniti ali razviti, in za zmanjšanje evropske odvisnosti na področju oskrbe;

40. obžaluje zmanjševanje nacionalnih proračunov za obrambne raziskave in dejstvo, da so slednje večinoma razdrobljene po posameznih državah; poudarja možnost EU, da znotraj evropskega okvira za sodelovanje ustvari precejšnjo dodano vrednost in okrepi sinergijo med obrambnimi in civilnimi varnostnimi raziskovalnimi programi; zlasti poudarja, da se je treba osredotočiti na vlaganje v ključne omogočitvene tehnologije, kot so robotika ter nano- in mikroelektronika, ter zagotoviti, da sredstva EU, porabljena na teh področjih, koristijo tudi obrambi;

Četrtek, 12. september 2013

Večja skladnost stalnih večnacionalnih struktur držav članic EU

41. ugotavlja, da v Evropi obstajajo številne pobude za dvostransko/regionalno/večstransko partnerstvo, ki so namenjene združevanju virov in pospeševanju interoperabilnosti in ki lahko prispevajo k operacijam EU, OZN, Nata ali začasnih koalicij, čeprav pozdravlja koristi sodelovanja in v celoti podpira utemeljitev združevanja, hkrati spodbuja k racionalizaciji številnih struktur z večnacionalno razsežnostjo, ki so nastale brez kakršnega koli globalnega in usklajenega načrta, in boljšemu usklajevanju med njimi;

42. poziva h krepitvi vezi med Evrokorpom in vojaškim štabom EU ter spodbuja države članice, naj se pridružijo večnacionalni strukturi Evrokorpora, ki bi lahko predstavljala jedro elementa evropskih oboroženih sil, ki bo v celoti integriran;

43. ugotavlja, da se EUROFOR zapira, in priznava njegove pretekle prispevke k operacijam EU in razporejanju bojnih skupin; priznava posebne prispevke Euromarforja, Eurogendforja, baltskega obrambnega sodelovanja, nordijskega obrambnega sodelovanja, britansko-nizozemskih amfibijskih sil, špansko-italijanskih amfibijskih sil, nemško-nizozemskega korpusa, belgijsko-nizozemskega pomorskega sodelovanja, britansko-francoske pobude za oblikovanje skupne združene ekspedicijske enote, integrirane skupine letalonosilk za jurišna letala in skupnega poveljstva združenih sil ter drugih obstoječih ali nastajajočih regionalnih in dvostranskih stalnih struktur;

44. znova poudarja, da je treba zagotoviti splošno skladnost na ravni EU, ter poziva države članice, naj na podlagi prispevkov Evropske obrambne agencije bolje usklajujejo svoje pobude v okviru Vojaškega odbora EU;

Krepitev evropske razsežnosti pri izobraževanju, usposabljanju in vajah

45. ponovno izraža trdno podporo evropskim strukturam in projektom na področju izobraževanja in usposabljanja ter poudarja prispevek Evropske akademije za varnost in obrambo (EAVO) k spodbujanju skupne varnostne kulture ter njen potencial za opredelitev in razvoj stroškovno učinkovitih projektov sodelovanja med nacionalnimi institucijami; pozdravlja sklep Sveta z dne 12. aprila 2013 o okrepitvi akademije z zagotovitvijo pravnega statusa in financiranja iz proračuna Unije; meni, da bi to lahko postal vzorec za pomoč proračuna EU tudi za druge strukture SVOP, kot sta Evropska obrambna agencija in satelitski center EU; spodbuja nadaljnji razvoj evropske pobude za izmenjavo mladih častnikov, ki se zgleduje po programu Erasmus, in vključitev evropskih ustanov za izobraževanje in usposabljanje vojaških častnikov v program Erasmus;

46. odločno podpira pobude za združevanje in skupno izkoriščanje zmogljivosti pri izobraževanju in usposabljanju, če je na ta način mogoče doseči znatne prihranke, ne da bi to vplivalo na nacionalno suverenost na področju operativnega razporejanja sil; poudarja uspeh programa Evropske obrambne agencije za usposabljanje pilotov helikopterjev in pozdravlja začetek taktičnih vaj v zračnem prometu, ki jih izvaja Evropska obrambna agencija in bi morale voditi k oblikovanju stalnega evropskega programa usposabljanja za taktični zračni prevoz; pričakuje večji napredek pri razvoju skupnega celovitega sistema usposabljanja za urjenje bodočih pilotov lovcev; pozdravlja prizadevanja Evropske obrambne agencije za okrepitev združevanja in skupnega usposabljanja na področjih kibernetске obrambe, boja proti improviziranim eksplozivnim napravam in pomorskih operacij; opozarja, da mora Evropska obrambna agencija upoštevati potrebe po usposabljanju v tistih državah članicah, katerih zrakoplovi se proizvajajo v podjetjih tretjih držav;

47. poudarja priložnost za skupno usposabljanje in vaje, ki jo nudijo bojne skupine EU; spodbuja države, ki so vključene v okvir bojnih skupin, naj omogočijo vključitev dodatnih udeležencev v vaje bojnih skupin, na primer možnih strateških/operativnih omogočitvenih akterjev in partnerskih organizacij, kot so Združeni narodi;

48. opozarja, da se je treba izogibati morebitnemu prekrivanju z dejavnostmi, ki potekajo v okviru Nata, na primer na področju usposabljanja o kibernetiski varnosti;

Povečanje koristi sodelovanja med EU in Natom

49. poudarja, da krepitev evropskih vojaških zmogljivosti z izboljšanjem struktur EU koristi tudi Natu in prispeva k pravičnejši delitvi bremen znotraj zveze; pozdravlja pragmatično sodelovanje, namenjeno preprečevanju podvajanja med pobudama „Združevanje in skupno izkoriščanje“ ter „Pametna obramba“, zlasti z medsebojnim delovanjem Evropske obrambne agencije in Poveljstva zavezniških sil za preoblikovanje;

Četrtek, 12. september 2013

50. poziva k veliko tesnejšemu in rednejšemu političnemu sodelovanju med visoko predstavnico/podpredsednico in generalnim sekretarjem Nata, da bi zagotovili ocene tveganja, upravljanje z viri, načrtovanje politik in izvajanje tako civilnih kot tudi vojaških operacij; poudarja, da je treba nadgraditi obstoječe okvire operativnega sodelovanja med EU in Natom, in pri tem začeti s sporazumi Berlin Plus, katerih izvajanje še vedno zaustavlja Turčija;

51. poudarja, da nacionalne zmogljivosti, razvite v okviru EU ali Nata, ostanejo v pristojnosti nacionalnih organov, zato jih je mogoče uporabiti za vse operacije, sprejete na nacionalni ravni;

52. opozarja na pomen Natovih standardov za evropsko obrambno sodelovanje in poudarja, da morajo zmogljivosti, razvite v EU, zagotavljati popolno interoperabilnost z Natom;

53. ugotavlja, da se sile Nata za ukrepanje in bojne skupine EU dopolnjujejo in vzajemno krepijo, hkrati pa od držav članic terjajo podobna prizadevanja, in poziva k prizadevanjem za povečanje sinergij med njimi;

Premik skupne varnostne in obrambne politike na novo raven

54. poziva države članice, naj naredijo kakovosten preskok na področju evropske obrambe in okrepijo vojaške strukture EU v skladu s to resolucijo; spodbuja države članice, ki se za to odločijo, naj po potrebi začnejo z izvajanjem stalnega strukturnega sodelovanja v skladu s členi 42(6), in 46 PEU ter člena 44 PEU; meni, da bi morale morebitne tovrstne oblike sodelovanja temeljiti zlasti na pripravljenosti sodelujočih držav članic, da prevzamejo odgovornost v mednarodni skupnosti in okrepijo zmožnost Unije za operacije kriznega upravljanja;

55. zato meni, da bi moralo stalno strukturno sodelovanje vključevati zlasti naslednje elemente za krepitev operativne učinkovitosti:

- ustanovitev stalnega operativnega poveljstva EU;
- skupno financiranje operacij hitrega posredovanja s sodelovanjem bojnih skupin EU;
- zavezo k sodelovanju pri razporejanju bojnih skupin na podlagi usklajenih pravil delovanja in racionaliziranih postopkov odločanja;

56. poudarja, da morajo države članice tudi okrepiti svoje zaveze v zvezi z izgradnjo zmogljivosti, kar je mogoče doseči zlasti z združevanjem in skupnim izkoriščanjem, hkrati pa je treba ohraniti prožnost in vključevanje, da bi čim bolj izkoristili različne dvostranske, regionalne in večstranske sinergije; kljub temu meni, da bi moral sporazum o stalnem strukturnem sodelovanju vključevati vsaj zaveze o:

- strukturnem usklajevanju obrambnega načrtovanja;
- skupnem ocenjevanju in pregledu izgradnje zmogljivosti;
- povečanju finančnih sredstev za Evropsko obrambno agencijo;

57. ugotavlja, da Pogodba jasno navaja zahtevo po vzpostavitvi stalnega strukturnega sodelovanja v okviru Unije, in meni, da bi velika večina dejavnosti, ki se razvijajo v okviru tega sodelovanja, v skladu s členom 41 PEU lahko bila deležna sredstev iz proračuna EU pod enakimi pogoji kot druge dejavnosti EU;

58. meni, da bi moralo stalno strukturno sodelovanje – v duhu vključevanja in prožnosti – s krepitvijo povezav med različnimi vidiki sodelovanja, ki se pojavijo v okviru izboljšane okvira SVOP, tudi spodbujati skladnost med evropskimi pobudami za sodelovanje;

o

o o

Četrtek, 12. september 2013

59. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, Svetu, Komisiji, podpredsednici/visoki predstavnici, vladam in parlamentom držav članic EU, parlamentarni skupščini Nata ter generalnemu sekretarju Nata.

P7_TA(2013)0383

Pritisk Rusije na države vzhodnega partnerstva (glede na bližnje vrhunsko srečanje vzhodnega partnerstva v Vilni)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o pritisku Rusije na države vzhodnega partnerstva (glede na bližnje vrhunsko srečanje vzhodnega partnerstva v Vilni) (2013/2826(RSP))

(2016/C 093/22)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju vrhunskega srečanja vzhodnega partnerstva, ki bo v Vilni novembra 2013,
 - ob upoštevanju obetov, da bodo Ukrajina, Gruzija in Moldavija podpisale oziroma parafirale pridružitveni sporazum z Evropsko unijo; ob upoštevanju zlasti novega, obogatenega značaja te pridružitve, ki omogoča širok in poglobljen odnos z evropskimi partnerji ter torej daleč presega zgolj gospodarske koristi in gre v smeri močnejših političnih in družbenih odnosov,
 - opominja, da memorandum iz Budimpešte iz leta 1994 o jedrskem razoroževanju Ukrajine tej državi zagotavlja varovanje pred uporabo groženj ali nasilja in predvideva nudenje podpore v primeru, da bi se nad njo izvajali poskusi pritiskov z gospodarsko prisilo,
 - ob upoštevanju člena 110(2) in (4) Poslovnika,
- A. ker so stalna prizadevanja v okviru vzhodnega partnerstva državam partnericam ponudila celovit načrt za izvedbo reform, ki bodo koristile njihovim državljanom, medtem ko pridružitveni sporazumi ter poglobljeni in celoviti sporazumi o prosti trgovini med EU in državami vzhodnega partnerstva predstavljajo zavezo med stranmi, ki so pripravljene in zmožne krepiti ter uspešno nadaljevati medsebojno sodelovanje na številnih področjih;
- B. ker so se države vzhodnega partnerstva, ki si prizadevajo za sklenitev pridružitvenega sporazuma, zaradi nedavnega pritiska Rusije, vključno z usmerjenimi sankcijami proti ukrajinskemu izvozu, prepovedi izvoza za vinarsko industrijo Moldavije, dodatnimi ovirami, ki onemogočajo napredek pri reševanju pridnestrškega spora, ter varnostnimi grožnjami v zvezi z Armenijo, katerih namen je države vzhodnega partnerstva prisiliti, da ne podpisajo oziroma parafirajo pridružitvenega sporazuma oziroma poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini, temveč se pridružijo carinski uniji pod vodstvom Rusije, ki jo ta namerava preoblikovati v Evrazijsko unijo, znašle v negotovem položaju, ki je posledica geopolitičnih omejitev, katerim ne bi smele biti izpostavljene;
- C. ker pritisk, ki ga občutijo države vzhodnega partnerstva, in sicer od sedanjih gospodarskih in političnih vidikov do izjav o prihodnjih gospodarskih omejitvah, kaže, da Rusija namerava še naprej obravnavati regijo vzhodnega partnerstva kot svoje izključno vplivno območje in da nasprotuje obetom teh držav za tesnejšo integracijo z EU preko pridružitvenih sporazumov, ta pristop pa je v nasprotju z načeli nacionalne suverenosti, vzajemnega zaupanja in dobrih sosedskih odnosov;

Četrtek, 12. september 2013

- D. ker imajo države vzhodnega partnerstva polno suvereno pravico in svobodo vzpostavljanja stikov kot enakovredne partnerice z partnericami po lastni izbiri, v skladu s helsinškim sporazumom;
- E. ker je treba biti bolj kot kdajkoli pozoren na skrb zbujačo pritisk v vzhodni sosesčini EU in konkretno na vzhodno partnerstvo, ki ga Rusija izpodbija in vanj dvomi;
- F. ker pridružitveni sporazum z EU pomeni politične in pravne reforme, ki spodbujajo krepitev pravne države, zmanjševanje korupcije in zagotavljanje večjega spoštovanja človekovih pravic; ker pridružitveni carinski uniji na drugi strani ne vključuje nobenih meril ali pogojevanj na podlagi vrednot in se torej ne more šteti kot spodbuda za notranje reforme;
- G. ker se zamrznjeni spori vedno znova uporabljajo za slabitev ali spodkopavanje polne suverenosti držav vzhodnega partnerstva v skladu z ruskimi geopolitičnimi in gospodarskimi interesi;
1. opominja, da so načela enakosti in spoštovanja pravic, ki jih prinaša suverenost, nevmešavanja v notranje zadeve, dobrega sodelovanja med državami in izpolnjevanja obveznosti po mednarodnem pravu v dobri veri, kot so bila dogovorjena v sklopu helsinškega sporazuma, temelji mednarodnih odnosov med neodvisnimi državami in se jih nikakor ne sme kršiti;
2. obžaluje, da se medtem, ko se približuje vrhunsko srečanje vzhodnega partnerstva v Vilni, povečujejo različne vrste pritiska na države vzhodnega partnerstva, ki so v zaključni fazi pogajanj pred podpisom ali parafriranjem svojih pridružitvenih sporazumov; meni, da je ta pritisk nesprejemljiv; meni tudi, da je postopno približevanje držav partneric z EU skladno z njihovimi prizadevanji za dobre sosedске odnose z Rusijo, ter slednjo poziva, naj se vzdrži vsakršnega ukrepanja v očitnem nasprotju z omenjenimi helsinškimi načeli; poziva Rusko federacijo, naj se vzdrži povečevanja pritiska na države vzhodnega partnerstva ter naj v celoti spoštuje njihovo suvereno pravico do sprejemanja lastnih političnih odločitev;
3. odločno poudarja, da države vzhodnega partnerstva zaradi svobodnih odločitev, ki nimajo nobenih negativnih posledic za trgovino z Rusijo, ne bi smele utrpeti posledic, kot so trgovinski ukrepi, vizumske omejitve, omejevanje mobilnosti delavcev in vmešavanje v zamrznjene spore; poleg tega odločno zavrača igro ničelne vsote kot paradigmo za odnose EU in Rusije z državami vzhodnega partnerstva;
4. je prepričan, da so nadaljnje politične in ekonomske reforme v teh državah na podlagi vrednot in standardov EU konec koncev v interesu Rusije, saj bi se s tem razširilo območje stabilnosti, blaginje in sodelovanja ob njenih mejah; opominja, da EU redno poziva Rusijo, naj prispeva k temu procesu s konstruktivnim sodelovanjem z državami vzhodnega partnerstva;
5. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj te dogodke obravnavata kot nekaj, kar presega zgolj trgovinsko razsežnost, ki je samo pretveza za očiten politični pritisk, ter naj sprejmeta ukrepe v bran partneric Unije, s čimer bi poslali odločno sporočilo podpore vsem državam vzhodnega partnerstva pri njihovih evropskih težnjah in odločitvah;
6. znova poudarja odločno podporo, da se na vrhunskem srečanju v Vilni parafrirajo oziroma podpišejo pridružitveni sporazumi s tistimi državami vzhodnega partnerstva, ki so pripravljene in voljne to storiti, če so izpolnjene ustrezne zahteve; meni, da bo to dalo nov zagon postopni integraciji in močni poglobitvi odnosov in bo odgovor na evropske težnje teh držav; v zvezi s tem poziva države vzhodnega partnerstva, naj nadaljujejo in okrepijo prizadevanja za končanje svojega dela pred vrhunskim srečanjem v Vilni in naj ne podležejo pritiskom;
7. poudarja, da mora EU izpolniti svojo dolžnost, da se v duhu solidarnosti zavzame za tiste države vzhodnega partnerstva, ki so bile izpostavljene odprtim, skrb zbujačim in naraščajočim pritiskom, namenjenim odvrcaanju teh držav od pridruževanja z EU, in se jim postavi v bran, ter poziva Komisijo in Svet, naj predlagata konkretne, učinkovite ukrepe za podporo tem državam partnericam;

Četrtek, 12. september 2013

8. opominja, da je namen pridružitvenih sporazumov ter poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini krepitev konkurenčnosti ter gospodarske produktivnosti in uspešnosti držav partneric in EU ob hkratnem spoštovanju takega gospodarskega sodelovanja med državami vzhodnega partnerstva z Rusijo, ki koristi vsem stranem; poudarja, da pridružitveni sporazumi ter poglobljeni in celoviti sporazumi o prosti trgovini sami na sebi ne spodkopavajo dolgotrajnih trgovinskih odnosov, ki jih imajo države vzhodnega partnerstva z drugimi državami v regiji; nasprotno meni, da jih ne bi smeli obravnavati kot nezdružljive s temi trgovinskimi odnosi ter da bi bilo treba ne glede na obveznosti, ki izhajajo iz pridružitvenih sporazumov ter poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini, vse trgovinske spore reševati v skladu s pravili in obveznostmi, določenimi v okviru Svetovne trgovinske organizacije; poleg tega zatrjuje, da je EU pripravljena pomagati državam vzhodnega partnerstva v njihovih prizadevanjih za integracijo, in sicer s podporo za začasno izvajanje ustreznih delov pridružitvenih sporazumov ter poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini ob njihovem podpisu, odmrznitvijo zadržanih posojil in programov pomoči ob njihovem podpisu oziroma parafriranju, če so izpolnjeni zahtevani pogoji, ter s sprejetjem ukrepov za lažje izdajanje vizumov in obeti za brezvizumsko potovanje;

9. poudarja, da ima evropska integracija večinsko podporo ljudi v državah, ki čakajo na parafriranje oziroma podpis pridružitvenih sporazumov; vseeno poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj okrepi prizadevanja za večjo prepoznavnost vzhodnega partnerstva in njegovih koristi v splošni javnosti v državah partnericah, kar je hkrati način za utrditev političnega soglasja glede njihovih evropskih odločitev; poziva, naj se v kratkem pripravi in začne široko zasnovana kampanja za obveščanje in ozaveščanje ljudi v zadevnih državah partnericah o naravi, koristih in zahtevah pridružitvenih sporazumov;

10. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, državam članicam, vladam in parlamentom držav vzhodnega partnerstva in Ruske federacije, parlamentarni skupščini Sveta Evrope in Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi.

P7_TA(2013)0384

Strategija notranje varnosti za EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o drugem poročilu o izvajanju strategije notranje varnosti EU (2013/2636(RSP))

(2016/C 093/23)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. aprila 2013 o drugem poročilu o izvajanju strategije notranje varnosti EU (COM(2013)0179),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2012 o strategiji notranje varnosti Evropske unije ⁽¹⁾,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. junija 2013 o organiziranem kriminalu, korupciji in pranju denarja: priporočila za ukrepe in pobude, ki bi jih bilo treba sprejeti (vmesno poročilo) ⁽²⁾,

— ob upoštevanju stockholmskega programa in akcijskega načrta za njegovo izvajanje (COM(2010)0171),

— ob upoštevanju strategije notranje varnosti Evropske unije, ki jo je sprejel Svet 25. februarja 2010,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0207.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0245.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 7. junija 2013 o določanju prednostnih nalog EU za boj proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu med leti 2014 in 2017,
 - ob upoštevanju poročila Europolu o stanju in trendih na področju terorizma v Evropski uniji (TE-SAT) za leto 2013,
 - ob upoštevanju ocene ogroženosti zaradi organiziranega kriminala in hudih kaznivih dejanj v EU (SOCTA) za leto 2013,
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o oceni političnega cikla Evropske unije o hudih kaznivih dejanjih in organiziranemu kriminalu za obdobje 2011–2013 (SWD(2013)0017),
 - ob upoštevanju členov 2 in 3(2) Pogodbe o Evropski uniji ter poglavij 1, 2, 4 in 5 naslova V Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenih členov 6, 7, 8, 10(1), 11, 12, 21, od 47 do 50, 52 in 53,
 - ob upoštevanju ustrezne sodne prakse evropskih in nacionalnih ustavnih sodišč, ki obravnava merilo sorazmernosti in potrebo po njegovi uporabi s strani javnih organov v demokratični družbi,
 - ob upoštevanju sodb Evropskega sodišča za človekove pravice,
 - ob upoštevanju poročila posebnega poročevalca ZN za človekove pravice migrantov François Crépeauja, vključenega v študijo z dne 24. aprila 2013 z naslovom „Upravljanje zunanjih meja Evropske unije in njegov učinek na človekove pravice migrantov“,
 - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o drugem poročilu o izvajanju strategije notranje varnosti za Evropsko unijo (O-000068/2013 – B7-0213/2013),
 - ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker Lizbonska pogodba nadaljuje Maastrichtsko pogodbo glede oblikovanja območja svobode, varnosti in pravice, in omogoča postavitev temeljev za razvoj varnostne politike EU in pripravo varnostne agende, skupne EU in njenim državam članicam, ki morata biti zasidrani v pravni državi in spoštovanju demokratičnih vrednot, javnih svoboščin, temeljnih pravic in solidarnosti ter podrejeni demokratičnemu nadzoru na evropski in nacionalni ravni; ker se to sidrišče nahaja v mednarodnih obvezah EU in njenih držav članic, zlasti tistih, ki izhajajo iz Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter iz paktov in konvencij ZN, katerih podpisnice so;
- B. ker varnostne politike ne smejo biti usmerjene samo v kazenski pregon, ampak morajo zajemati tudi preprečevanje, ki je zlasti nujno v času, ko rastoče gospodarske in socialne neenakosti postavljajo pod vprašaj socialni pakt in zlasti uveljavljanje temeljnih pravic in javnih svoboščin;
- C. ker je varnost evropskih državljanov na prvem mestu;
- D. ker vse do sedaj države članice in Komisija niso v resnici obravnavale vseh posledic začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe, in ker ima Evropski parlament posledično še naprej relativno obrobno vlogo v tem postopku, zlasti glede na ne vključevanje njegovih stališč o tej zadevi, predvsem v zvezi s potrebo po upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, v procesu sprejemanja odločitev⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Glej Rezolucijo Evropskega parlamenta z dne 15. decembra 2010 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji (2009–2010) – učinkovito izvajanje po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe (UL C 169 E, 15.6.2012, str. 49).

Četrtek, 12. september 2013

E. ker je v strategiji notranje varnosti za obdobje 2010–2014 opredeljenih pet prednostnih področij, kjer lahko EU prispeva k dodani vrednosti, in sicer zaustavitev dejavnosti mednarodnih kriminalnih mrež in prispevanje k njihovem razbitju, preprečevanje terorističnih napadov, izboljšanje kibernetske varnosti, zagotovitev varnosti na zunanjih mejah ter povečanje odpornosti na naravne nesreče; ker je to strategijo mogoče izvajati samo, če zagotavlja prost pretok ljudi, varuje pravice migrantov in prosilcev za azil ter spoštuje vse mednarodne obveze EU in njenih držav članic;

F. ker drugo letno poročilo o izvajanju strategije notranje varnosti vsebuje potrditev, da je vseh pet ciljev še vedno istih, opis trenutnega stanja in doseženega napredka ter smernice za naprej;

1. obžaluje, da je drugo sporočilo Komisije z dne 10. aprila 2013 o izvajanju strategije notranje varnosti Evropske unije premalo kritično glede ukrepov, ki so bili izvedeni v okviru te strategije, in ponovno poudarja iste prednostne naloge kot v prvem sporočilu iz novembra 2010, pri čemer pa ne upošteva zlasti posledic vključitve Listine o temeljnih pravicah, ki se v večini določb ne nanaša samo na državljane EU, ampak na vse osebe, ki se nahajajo na njenem ozemlju;

2. je seznanjen z delom, ki je bilo opravljeno za vzpostavitev strategije notranje varnosti, ter z glavnimi načeli, ki vodijo to strategijo, katere namen je omogočiti vsem institucijam EU in državam članicam, da sodelujejo v prizadevanju za iste cilje; poudarja, da so svoboda, varnost in pravica cilji, za katere si je treba prizadevati sočasno, ter opominja, da je treba za uresničevanje svobode in pravice varnost vedno zagotavljati v skladu z načeli Pogodb in pravne države ter obveznostmi Unije na področju temeljnih pravic; meni, da bi se morali varnostni ukrepi EU osredotočiti na dejavnosti, ki preverjeno nižajo stopnjo kriminala in preprečujejo teroristične napade, izvajati pa bi jih bilo treba v skladu z načeli nujnosti, sorazmernosti in spoštovanja temeljnih pravic ter z ustreznim nadzorom in odgovornostjo;

3. poudarja, da notranja varnost ni izvzeta iz obveznosti EU in držav članic na področju temeljnih pravic, in je resno zaskrbljen nad tem, da so bili institucije EU ter organi držav članic in njihovi državljani pod tajnim nadzorom držav članic, tretjih držav in tretjih oseb in da so pri tem sodelovala zasebna podjetja; poziva institucije EU in držav članic, naj zadevo raziščejo in sprejmejo nadaljnje ukrepe; poudarja, da mora strategija notranje varnosti EU temeljiti na skupnem razumevanju, kaj je „notranje“ in kaj je „zunanje“, namenjena pa mora biti obrambi institucij EU, držav članic in njenih državljanov pred nezakonitim tujim nadzorom in nedopustnim vplivanjem in manipulacijo; poziva k izboljšanju varnosti in zaupnosti komunikacijskih in logističnih sistemov EU zaradi zaščite pred nadzorom s strani tretjih oseb ali tujim nadzorom; poudarja, da sta pravica državljanov do zasebnosti in varstva podatkov in pravica do dostopa do dokumentov in informacij temeljni evropski vrednoti in pravici, ki ju je treba ohraniti na vseh ravneh in v vseh forumih;

4. opozarja, da je Parlament zdaj polnopravni institucionalni akter na področju varnostne politike in ima zato pristojnost, da aktivno sodeluje pri določanju elementov in prednostnih nalog strategije notranje varnosti ter pri ocenjevanju instrumentov s tega področja, tudi z rednim pregledom izvajanja strategije notranje varnosti, ki ga skupaj opravljajo Evropski parlament, nacionalni parlamenti in Svet v skladu s členoma 70 in 71 PDEU;

5. meni, da je ustrezna analiza varnostnih groženj, ki jih je treba obravnavati, bistven pogoj za učinkovito strategijo notranje varnosti; opominja Komisijo na njeno zavezanost pripravi medsektorskega pregleda naravnih tveganj in groženj, ki jih (hote ali nehoti) povzroči človek, v EU; opominja Evropski svet na njegovo obveznost v skladu s členom 222 PDEU, da mora redno ocenjevati nevarnosti, s katerimi se sooča Unija, ter poziva Komisijo, naj predloži konkretne predloge o tem, kako bi bilo mogoče najbolje izvajati zgoraj navedene obveznosti, da se poveže sedanje razdrobljene in ozko usmerjene ocene groženj in tveganj na ravni EU in nacionalni ravni;

6. ugotavlja, da je učinkovitost Europol pri ocenjevanju in analiziranju terorističnih groženj in drugih kriminalnih dejavnosti v veliki meri odvisna od tega, ali so mu službe v državah članicah pripravljene posredovati informacije; predlaga, da se okrepijo zadolžitve držav članic glede sodelovanja z Europolom, s čimer bi se izboljšalo posredovanje informacij;

Četrtek, 12. september 2013

7. opozarja, da je ena večjih groženj za notranjo varnost EU organizirani kriminal, vključno z mafijami; z zadovoljstvom ugotavlja napredek, ki so ga države članice in Komisija dosegle v okviru političnega cikla EU o hudih kaznivih dejanjih in organiziranem mednarodnem kriminalu, ter poziva države članice k ponovnim prizadevanjem in dodelitvi ustreznih sredstev; meni, da je treba spodbujati skupne pravne standarde in operative instrumente, kot so zaplemba, evropski preiskovalni nalog in skupne preiskovalne enote; meni, da je treba okrepiti pravosodno in policijsko sodelovanje med državami članicami in EU ter državami zunaj EU in pri tem spoštovati mednarodne obveznosti in zakonodajo EU na področju temeljnih svoboščin in pravic, pravne države ter varstva osebnih podatkov in zasebnosti državljanov in prebivalcev EU, in poziva, da mora imeti Evropski parlament ključno vlogo pri oceni in opredelitvi notranje varnostne politike, saj ta močno vpliva na temeljne pravice vseh ljudi, ki prebivajo v EU; zato poudarja, da mora biti ta politika v pristojnosti edine evropske institucije, ki je neposredno izvoljena za opravljanje demokratičnega pregleda in nadzora politik EU v okviru območja pravice, varnosti in svobode;

8. na podlagi obstoječega sodelovanja med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti ponovno poudarja svojo zamisel o „parlamentarnem političnem ciklu“, ki bi bil natančno usklajen z letnim poročanjem Komisije na tem področju in bi se zaključil z letnim parlamentarnim poročilom o trenutnem stanju v zvezi s strategijo notranje varnosti;

9. meni, da je treba posebno pozornost nameniti boju proti nasilju nad otroki in ženskami;

10. pozdravlja dejstvo, da je bil boj proti nezakoniti trgovini z orožjem uvrščen med prednostne naloge EU za boj proti organiziranemu kriminalu; vendar pričakuje, da bo Komisija oblikovala splošno strateško usmeritev glede strelnega orožja, vključno z uporabo strelnega orožja za namene prepovedane trgovine, organiziranega kriminala in za teroristične namene;

11. obžaluje, da boj proti pranju denarja ni bil vključen kot ločena prednostna naloga EU v okviru boja proti organiziranemu kriminalu, kot je to predlagal Europol; je trdno prepričan, da so različne vrste organiziranega kriminala, kot so pranje denarja, okoljski kriminal ter korporacijski kriminal in korupcija, med seboj povezane in druga drugo krepijo, ter poziva Komisijo in Svet, naj boj proti korupciji in pranju denarja nemudoma opredelita kot prednostno nalogo;

12. poudarja, da je boj proti terorizmu prednostna naloga v okviru strategije notranje varnosti; opozarja, da je po podatkih Europa grožnja terorizma v EU resnična, vendar se pojavlja v zelo različnih oblikah; se sprašuje o prednostnih nalogah Unije na tem področju glede resničnega izvora terorističnih napadov; vztraja, da je treba dati večji prednost politiki preprečevanja, sočasno s kazenskimi ukrepi; v zvezi s tem ugotavlja, da se je treba bolje osredotočiti, zlasti z dodelitvijo ustreznih finančnih in človeških virov, na ciljno usmerjene policijske ukrepe in obveščevalne službe, tako da bi lahko dejansko preprečili teroristične napade; ponovno opozarja na pomen preprečevanja financiranja terorizma in z zanimanjem pričakuje predlog za okvir pravosodnih in upravnih ukrepov, kot so zamrznitev sredstev osebam, osumljenim terorizma, v skladu s členom 75 PDEU; poziva Komisijo in države članice, naj primerno ocenijo naravo in obseg grožnje, ki jo predstavlja ponovni pojav nasilne politične radikalizacije; meni, da je ključno razviti mehanizme, ki omogočajo zgodnje prepoznavanje znakov takšne radikalizacije, in poziva Komisijo in države članice, naj to upoštevajo, tudi v zvezi s preprečevanjem, na svojih področjih dejavnosti; izraža zaskrbljenost zaradi razvoja dejavnosti tako imenovanih posamičnih teroristov z državljanstvom EU ali državljanstvom države zunaj Unije, ki potujejo na področja, ki jih pretresajo spori, in se nato vrnejo na ozemlje EU, saj to pomeni nova tveganja, ki jih ni mogoče obravnavati z običajnimi metodami boja proti terorizmu; spodbuja izmenjavo primerov dobre prakse, da bi preprečili radikalizacijo mladih, in podpira predlagani projekt zbirke orodij EU v zvezi s tem; pričakuje, da bo ocena okvirnega sklepa o boju proti terorizmu upoštevala vse te parametre, in poudarja, da je treba bolje povezati obstoječe instrumente boja proti terorizmu;

13. poziva Komisijo, države članice ter ostale organe in institucije EU, naj temeljito preučijo razvoj nasilnih ekstremističnih gibanj v Uniji ter sprejmejo konkretne ukrepe za boj proti tovrstnim izbruhom nasilja;

Četrtek, 12. september 2013

14. poudarja, da ima zasebni sektor, zlasti finančna industrija, izjemno pomembno vlogo pri boju proti financiranju organiziranega kriminala in terorističnih dejavnosti, saj lahko odkriva primere goljufij, pranja denarja in drugih sumljivih transakcij ter poroča o njih; poudarja, da mora finančni sektor tesneje sodelovati z vladnimi agencijami, da bi opredelili vrzeli v sedanjih ureditvah in uporabili inovativne tehnike za obravnavo teh vprašanj; poudarja, da je izjemno pomembno razumeti, da je vsak učinkovit boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu odvisen od celovitega pristopa, ki vključuje vse interesne skupine na nacionalni ravni in na ravni EU;

15. meni, da bi bilo treba povečati odpornost kritične infrastrukture na naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek; obžaluje, da sedanja direktiva o varovanju evropske kritične infrastrukture (2008/114/ES ⁽¹⁾) ni učinkovita, in poziva Komisijo, naj predlaga spremembo te direktive, da se poveča njena učinkovitost;

16. meni, da je treba opraviti statistično raziskavo tveganj naravnih nesreč, ki naj vsebuje seznam območij z največjim tveganjem, to pa bi morala biti podlaga za razvoj avtomatičnega sistema učinkovitega ukrepanja in pomoči za hiter odziv v nujnih primerih;

17. meni, da je nujno potreben odločen boj proti okoljskemu in gospodarskemu kriminalu ne glede na njegov izvor, saj posebej škodljivo vpliva na življenjske pogoje državljanov EU, zlasti v času krize;

18. pozdravlja objavo Komisije o pobudi glede tihotapljenja cigaret in z zanimanjem pričakuje njen razvoj;

19. ugotavlja, da je boj proti kibernetškemu kriminalu prednostna naloga v strategiji notranje varnosti; meni, da postaja kibernetški kriminal vse resnejša grožnja za EU in da igra pomembno vlogo pri omogočanju drugih kriminalnih dejanj; poziva Komisijo, naj zagotovi dovolj sredstev za novi evropski center za boj proti kibernetškemu kriminalu, in poziva vse države članice, naj ratificirajo Konvencijo Sveta Evrope o kibernetški kriminaliteti; opominja, da morata biti obdelava in zbiranje osebnih podatkov v okviru strategije notranje varnosti vedno v skladu z načeli EU o varstvu podatkov, zlasti glede potrebnosti, sorazmernosti in zakonitosti, ter z zakonodajo EU in ustreznimi konvencijami Sveta Evrope na tem področju; opozarja, da je treba posebno pozornost nameniti otrokom v digitalnem okolju, in na pomen boja proti otroški pornografiji; izraža podporo razširitvi Svetovnega zavezništva proti spolni zlorabi otrok na internetu;

20. ponovno poudarja, da je krepitev policijskega in pravosodnega sodelovanja v EU, med drugim prek Europol, Evropske policijske akademije (CEPOL) in Eurojusta, skupaj z zagotavljanjem ustreznega usposabljanja, ključnega pomena za ustrezno strategijo notranje varnosti in da mora vključevati pristojne organe v državah članicah ter institucije in agencije EU; meni, da se to sodelovanje ne sme omejiti na iskanje in priprtje oseb, osumljenih kriminalnih dejanj, ampak bi se moralo osredotočiti tudi na preprečevanje teh dejanj in preprečevanje njihove ponovitve; je seznanjen z ustreznimi predlogi Komisije, med drugim o reformi Eurojusta in predložitvi zakonodaje o ustanavljanju evropskega javnega tožilstva; opozarja, da je treba zagotoviti spoštovanje ločitve in neodvisnosti pristojnosti med pravosodnim in policijskim sektorjem;

21. izraža podporo ustanovitvi evropskega javnega tožilstva, da bi zlasti bolje zaščitili proračun Unije, in poziva Komisijo, naj nemudoma predstavi predlog;

22. obžaluje, da strategija notranje varnosti še vedno nima ustreznega „vidika pravice“; opozarja, da je treba v skladu s stockholmskim programom okrepiti medsebojno zaupanje, in sicer s postopnim razvojem evropske pravosodne kulture, ki bo temeljila na raznolikosti pravnih sistemov in enotnosti na podlagi evropskega prava; to mora vključevati spoštovanje pravne države, demokratičnih vrednot in človekovih pravic in ne sme biti omejeno le na pregon oseb, osumljenih kriminalnih ali terorističnih dejanj; poudarja osrednji pomen medsebojnega zaupanja kot pogoja, pod katerim je treba spodbujati pravosodno sodelovanje, ter meni, da je to zaupanje mogoče vzpostaviti le z uvedbo in ohranitvijo enakih standardov civilnih svoboščin in postopkovnih jamstev;

⁽¹⁾ UL L 345, 23.12.2008, str. 75.

Četrtek, 12. september 2013

23. poudarja, kako pomembno je vzpostaviti celovito upravljanje meja, s katerim bi zagotovili enoten, varen in izjemno kakovosten nadzor zunanjih meja, obenem pa olajšali zakonite prehode zunanjih meja in spodbujali mobilnost v schengenskem območju; je zadovoljen, da je pred kratkim začel delovati schengenski informacijski sistem II, in poziva agencijo eu-LISA, naj zagotovi kakovostno operativno upravljanje novega sistema; pričakuje, da bo začel novi evropski sistem nadzorovanja meja (EUROSUR) v celoti delovati do konca leta 2014, in meni, da bo učinkovit instrument, ki bo prispeval k odkrivanju, preprečevanju in boju proti čezmejnemu kriminalu in nezakonitemu preseljevanju, pa tudi k varovanju in reševanju življenj migrantov; poudarja, da bi bilo treba natančno analizirati morebitni razvoj novih sistemov IT na področju preseljevanja in upravljanja meja, kot je na primer pobuda Pametne meje, zlasti glede na načela potrebe in sorazmernosti, sisteme pa na koncu razviti šele po sprejetju ustreznih pravnih instrumentov; posebej pozdravlja pred kratkim sprejet sporazum o schengenskem ocenjevalnem mehanizmu in poziva Komisijo, naj prevzame odgovornost in zagotovi visoko raven skladnosti s schengenskim pravnim redom po vsem schengenskem območju; poudarja, da bi morala biti ponovna uvedba nadzora na notranjih mejnih prehodih izreden ukrep, ki bi se uporabljal zgolj v skrajni sili, pri tem pa bi bilo treba upoštevati ne le varnostne vidike, pač pa tudi vpliv na mobilnost in svobodo gibanja; poudarja, da kadar se večje število državljanov tretjih držav preseli oziroma prečka zunanjo mejo, tega ne bi smeli samodejno obravnavati kot grožnjo javni politiki ali notranji varnosti; ponovno izreka močno podporo vstopu Bolgarije in Romunije v schengensko območje in poziva Svet, naj prav tako da soglasje temu vstopu, saj bo s tem spodbudil vzajemno zaupanje in solidarnost, ki sta osnovna pogoja za zagotavljanje visoke stopnje varnosti v EU;

24. poudarja pomen krepitve medsebojnega zaupanja med policijskimi silami, da bi spodbujali sodelovanje, skupne preiskovalne enote in izmenjavo informacij; s tem v zvezi opozarja, da je evropsko usposabljanje policijskih sil ključnega pomena;

25. meni, da morata opredelitev in izvajanje strategije notranje varnosti bolj upoštevati obstoječo interakcijo med notranjo in zunanjo razsežnostjo varnostne politike ter da morajo institucije EU in agencije, ki delujejo na področju pravosodja in notranjih zadev, v okviru obeh razsežnosti izvajati svoje naloge v popolni skladnosti z vrednotami in načeli zakonodaje EU in Listino o temeljnih pravicah; poziva Komisijo in države članice, naj prav tako ocenijo učinek strategije notranje varnosti na strategijo zunanje varnosti EU, tudi v zvezi z obveznostmi na področju spoštovanja in spodbujanja temeljnih svoboščin in pravic ter demokratičnih vrednot in načel, zapisanih v mednarodnih besedilih, konvencijah in sporazumih, katerih podpisnice so; obžaluje, da izvajanje načrta o poglobitvi vezi med SVOP in SVP iz leta 2011 ne poteka v skladu s predvidevanji, in poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj pospeši dejavnosti v zvezi z njim;

26. opozarja, da se bo sedanja strategija notranje varnosti zaključila leta 2014; poziva Komisijo, naj začne s pripravo nove strategije notranje varnosti za obdobje 2015–2019, ki bo upoštevala začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe in vključitev Listine temeljnih pravic v pravo Unije; meni, da bi morala ta nova politika temeljiti na poglobljeni, neodvisni zunanji oceni sedanje strategije in instrumentov in hkrati upoštevati prihodnje izzive, izvajati pa bi se morala po obsežnih posvetovanjih z interesnimi skupinami; poziva Svet, naj ustrezno upošteva prispevek Parlamenta v zvezi z novo strategijo notranje varnosti, preden jo bo sprejel;

27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu in nacionalnim parlamentom.

P7_TA(2013)0385

Evropska strategija za zdravje in varnost pri delu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o evropski strategiji za zdravje in varnost pri delu (2013/2685(RSP))

(2016/C 093/24)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti preambule in členov 3 in 6 Pogodbe,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti njenih členov 4, 9, 145, 151, 152, 153, 154, 156 in 168,
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenih členov 1, 3, 27, 31, 32 in 33,
 - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o oceni evropske strategije za zdravje in varnost pri delu za obdobje 2007–2012 (O-000073/2013 – B7-0214/2013),
 - ob upoštevanju sporočila Komisija z dne 11. marca 2002 z naslovom „Prilagajanje spremembam pri delu in v družbi: nova strategija Skupnosti o varnosti in zdravju pri delu (2002–2006)“ (COM(2002)0118),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. februarja 2007 z naslovom „Izboljšanje kakovosti in produktivnosti pri delu: strategija Skupnosti 2007–2012 za zdravje in varnost pri delu“ (COM(2007)0062),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 27. aprila 2011 z naslovom „Vmesni pregled evropske strategije 2007–2012 za zdravje in varnost pri delu“ (SEC(2011)0547),
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 31. maja 2013 z naslovom „Ocena evropske strategije za zdravje in varnost pri delu 2007–2012“ (SWD(2013)0202),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. februarja 2005 o spodbujanju zdravja in varnosti na delovnem mestu ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2008 o strategiji Skupnosti 2007–2012 o zdravju in varnosti pri delu ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2011 o vmesnem pregledu evropske strategije 2007–2012 za zdravje in varnost pri delu ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker je namen strategije Evropa 2020, da se do leta 2020 doseže 75 % delež zaposlenosti prebivalstva v starostnem prerezu med 20. in 64. letom;
- B. ker tehnološki napredek, gospodarski razvoj ter gospodarska in socialna kriza nenehno vplivajo na delovno okolje in zahtevajo hitre odgovore, da se zagotovi visoka raven zdravja in varnosti pri delu;
- C. ker gospodarska kriza ne bi smela biti pretveza za spodkopavanje politik za preprečevanje poklicnih tveganj;
- D. ker sta bila zato, da bi se podprli zakonodajni ukrepi, zdravje in varnost pri delu od leta 1978 obravnavana v političnih dokumentih in akcijskih načrtih na ravni EU;
- E. ker je strategija Skupnosti 2007–2012 za zdravje in varnost pri delu leta 2012 potekla, sledil pa ji ni še noben politični dokument na ravni EU;
- F. ker Komisija priznava, da je strategija Skupnosti 2007–2012 za zdravje in varnost pri delu imela pozitiven učinek v vsej EU in da bo treba v prihodnjih letih obravnavati še mnogo vprašanj s področja poklicne varnosti in zdravja;

⁽¹⁾ UL C 304 E, 1.12.2005, str. 400.

⁽²⁾ UL C 41 E, 19.2.2009, str. 14.

⁽³⁾ UL C 168 E, 14.6.2013, str. 102.

Četrtek, 12. september 2013

1. je zaskrbljen, ker Komisija do danes še ni sprejela nove evropske strategije za zdravje in varnost pri delu;
2. ponovno poudarja svoj poziv Komisiji, naj predloži novo evropsko strategijo za zdravje in varnost pri delu za obdobje do leta 2020; poziva Komisijo, naj to nepreklicno stori pred koncem leta 2013;
3. obžaluje dejstvo, da do danes Komisija ni pripravila predloga za direktivo o kostno-mišičnih obolenjih, povezanih z delom, ali za pregled Direktive 2004/37/ES o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu, kljub temu, da ju je napovedala že v svojem delovnem programu za leto 2011;
4. ponavlja sporočila iz svoje resolucije z dne 15. decembra 2011 o vmesnem pregledu evropske strategije 2007–2012 za zdravje in varnost pri delu;
5. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

P7_TA(2013)0386

Čezmejno kolektivno pogajanje in nadnacionalni socialni dialog

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o čezmejnem kolektivnem pogajanju in nadnacionalnem socialnem dialogu (2012/2292(INI))

(2016/C 093/25)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 3(3) in 6(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju členov 9, 151, 152, 154, 155 in 156 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju členov 12, 28, 52(3) in 53 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter preambule in ustreznih razlag,
- ob upoštevanju člena 11 Evropske konvencije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju členov 5 in 6 (spremenjene) Evropske socialne listine,
- ob upoštevanju Sklepa Komisije 98/500/ES z dne 20. maja 1998 o ustanovitvi Odborov sektorskega dialoga med socialnimi partnerji na evropski ravni,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001. o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2001/86/ES z dne 8. oktobra 2001 o dopolnitvi Statuta evropske družbe glede udeležbe delavcev in Direktive Sveta 2003/72/ES z dne 22. julija 2003 o dopolnitvi statuta evropske zadrage glede udeležbe delavcev,
- ob upoštevanju Direktive 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju Direktive 2009/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti,
- ob upoštevanju sklepov Sveta (EPSCO) 17423/11, sprejetih 1. decembra 2011,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 10. septembra 2012 z naslovom „Transnational company agreements: realising the potential of social dialogue“ (Nadnacionalne podjetniške kolektivne pogodbe: uresničevanje potenciala socialnega dialoga) (SWD(2012)0264),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. aprila 2012 z naslovom „K okrevanju s številnimi novimi delovnimi mesti“ (COM(2012)0173),
- ob upoštevanju poročila strokovne skupine Komisije z dne 31. januarja 2012 o nadnacionalnih podjetniških kolektivnih pogodbah,
- ob upoštevanju spremenjenega delovnega dokumenta strokovne skupine Komisije z dne 31. januarja 2012 o nadnacionalnih podjetniških kolektivnih pogodbah,
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 17. januarja 2012 z naslovom „Prestrukturiranje in predvidevanje sprememb: spoznanja iz nedavnih izkušenj“ (COM(2012)0007) in delovnega dokumenta služb Komisije z dne 17. januarja 2012 z naslovom „Prestrukturiranje v Evropi 2011“ (SEC(2012)0059), vključenega v zeleno knjigo,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. oktobra 2010 z naslovom „Celostna industrijska politika za dobo globalizacije – Konkurenčnost in trajnost v središču pozornosti“ (COM(2010)0614),
- ob upoštevanju raziskave Komisije z dne 2. julija 2008 z naslovom „Mapping of transnational texts negotiated at corporate level“ (Pregled nadnacionalnih besedil, izpogajanih na ravni družb) (EMPL F2 EP/bp 2008 (D) 14511),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije iz leta 2008 z naslovom „The role of transnational company agreements in the context of increasing international integration“ (Vloga nadnacionalnih podjetniških kolektivnih pogodb pri vedno večjem mednarodnem povezovanju) (SEC(2008)2155),
- ob upoštevanju poročila Komisije iz februarja 2006 z naslovom „Transnational collective bargaining: Past, present and future“ (Nadnacionalno kolektivno pogajanje: preteklost, sedanjost in prihodnost),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. februarja 2005 o socialni agendi (COM(2005)0033),
- ob upoštevanju konvencij Mednarodne organizacije dela o določbah o delu v javnih naročilih (št. 94) in o spodbujanju kolektivnega pogajanja (št. 154),
- ob upoštevanju sodne prakse, ki so jo razvili nadzorni organi Mednarodne organizacije dela,
- ob upoštevanju tristranske deklaracije Mednarodne organizacije dela o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike (1977),
- ob upoštevanju deklaracije Mednarodne organizacije dela z dne 10. junija 2008 o socialni pravičnosti za pravično globalizacijo,
- ob upoštevanju deklaracije Mednarodne organizacije dela z dne 18. junija 1998 o temeljnih načelih in pravicah pri delu,
- ob upoštevanju konvencij Mednarodne organizacije dela, ki določajo splošne temeljne delovne standarde v zvezi z (med drugim): svobodo združevanja in pravico do kolektivnih pogajanj (št. 87 iz leta 1948 in št. 98 iz leta 1949) ter nediskriminacijo pri zaposlovanju (št. 100 iz leta 1951 in št. 111 iz leta 1958),
- ob upoštevanju svoje študije z naslovom „Enforcement of Fundamental Workers' Rights“ (Izvrševanje temeljnih pravic delavcev), ki jo je naročil Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve, iz septembra 2012,
- ob upoštevanju svoje študije o čezmejnem kolektivnem pogajanju in nadnacionalnem socialnem dialogu, ki jo je naročil Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve, iz junija 2011,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2013 s priporočili Komisiji o obveščanju zaposlenih in posvetovanju z njimi ter predvidevanju in upravljanju prestrukturiranja ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0258/2013),
- A. ker je leta 2012 po podatkih Komisije ⁽²⁾ obstajalo 244 evropskih nadnacionalnih podjetniških kolektivnih pogodb; ker to kaže na nadaljnje povezovanje odnosov med delodajalci in delavci v nadnacionalnih podjetjih v Evropi;
- B. ker čedalje več novih podjetniških kolektivnih pogodb vsebuje dogovore o postopkih reševanja sporov, kot priporočajo organizacije tako delavcev kot delodajalcev;
- C. ker niti na mednarodni niti na evropski ravni ni pravnega okvira za te pogodbe; treba pa je preveriti, ali je to razlog za to, da se sklepa manj tovrstnih pogodb;
- D. ker ima vsaka država članica Unije svoj sistem, ki ureja odnose med delodajalci in delavci, temelji na različnih zgodovinskih dogodkih in tradicijah ter ga je treba spoštovati in ga ni treba poenotiti;
- E. ker so se čezmejna partnerstva med socialnimi partnerji izkazala za dobro prakso za spodbujanje prostega pretoka delavcev in spodbujanje pravic delavcev v drugih državah; ker je podpora EU takšnim čezmejnimi partnerstvom bistvena;
- F. ker evropski dialog inovativno spodbuja ohranjanje in povečevanje zaposlenosti, izboljšanje delovnih pogojev in s tem povečevanje blaginje za zaposlene v nadnacionalnih družbah, hkrati pa varuje avtonomijo pri kolektivnih pogajanjih;
- G. ker EU svobodo zbiranja in združevanja in pravico do kolektivnih pogajanj priznava kot temeljni pravici;
- H. ker podjetja čedalje bolj poslujejo na evropski ravni, medtem ko je zastopanost delavcev pretežno organizirana na nacionalni ravni;
1. opozarja, da se ta resolucija osredotoča na nadnacionalne podjetniške pogodbe; opozarja, da nadnacionalne podjetniške kolektivne pogodbe sklepajo evropska sindikalna združenja na eni strani in posamezna podjetja in/ali združenja delodajalcev, praviloma na ravni panog, na drugi, ter ugotavlja, da se resolucija ne nanaša na mednarodne okvirne pogodbe (IFA), ki jih sklepajo mednarodna sindikalna združenja z družbami; poudarja potrebo po krepitvi evropskega in nadnacionalnega socialnega dialoga in čezmejnih kolektivnih pogajanj;
2. predlaga, da bi Komisija lahko preučila, ali bi bil za te evropske nadnacionalne podjetniške kolektivne pogodbe potreben in koristen neobvezen evropski pravni okvir, da bi zagotovili večjo pravno varnost, večjo preglednost ter predvidljive in izvršljive pravne učinke pogodb, ki sledijo tem okvirnim določbam; predlaga, da bi bilo treba v zvezi s temi evropskimi nadnacionalnimi podjetniškimi kolektivnimi pogodbami spodbujati prakse, ki priznavajo pogodbeno avtonomijo pogodbenih strank, in priporoča, da se v pogodbe vključijo določbe, povezane z reševanjem sporov;

Neobvezen pravni okvir za evropske nadnacionalne podjetniške kolektivne pogodbe

3. poudarja avtonomijo socialnih partnerjev, na podlagi katere lahko na vseh ravneh začnejo pogajanja in sklepajo pogodbe;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0005.

⁽²⁾ „Transnational company agreements: realising the potential of social dialogue“ (Nadnacionalne podjetniške kolektivne pogodbe: uresničevanje potenciala socialnega dialoga), delovni dokument služb Komisije z dne 10.9.2012 (SWD(2012)0264, str. 2).

Četrtek, 12. september 2013

4. poudarja, da se podjetniške kolektivne pogodbe medsebojno razlikujejo, na primer kar se tiče stopnje uporabnosti, obsega in podpisnikov, v skladu z nameni, izhodišči, potrebami in cilji pogodbenih strank, da se poslovne in podjetniške kulture občutno razlikujejo med seboj in da je treba spoštovati svobodo pogodbenih strank, kar zadeva oblikovanje različnih vrst podjetniških kolektivnih pogodb;
5. priporoča socialnim partnerjem, naj si izmenjujejo izkušnje s področja nadnacionalnih sporazumov podjetij;
6. poudarja, da bi morala Komisija pri preverjanju neobveznega pravnega okvira izhajati iz njegove prostovoljne uporabe za zadevne socialne partnerje in podjetja ter skupine podjetij, neobvezen pravni okvir pa bi prav tako moral temeljiti na prožnosti in priporočilih na nacionalni ravni, da se zagotovi pravni učinek nadnacionalnih podjetniških kolektivnih pogodb; izrecno poudarja avtonomijo kolektivnih in socialnih partnerjev;
7. meni, da bi morali biti evropski sveti delavcev v celoti vključeni v pogajanja z evropskimi sindikalnimi združenji, kjer je ustrezno, zlasti ker so sposobni zaznati potrebo/priložnost za podjetniško kolektivno pogodbo, sprožiti proces in utreti pot za pogajanja ter prispevati k zagotavljanju preglednosti in razširjanju informacij o pogodbah med vpletenimi delavci; pozdravlja dejstvo, da so nekatera evropska sindikalna združenja oblikovala postopkovna pravila za vključevanje evropskih svetov delavcev;
8. je prepričan, da je sprejetje načela ugodnejših pogojev in „klavzule o prepovedi poslabšanja položaja“ potrebno za preprečitev nevarnosti, da se zaradi evropske nadnacionalne podjetniške kolektivne pogodbe ne bi upoštevale ali bi se v manjši meri upoštevale nacionalne kolektivne pogodbe (collective agreements) in nacionalne podjetniške kolektivne pogodbe (company agreements);
9. priporoča, da se uvedejo alternativni mehanizmi za reševanje sporov; meni, da bi se bilo treba na ravni družb dogovoriti o priložnostnem skupnem mehanizmu, ki bi na primer spodbujal podpisnice, naj se prostovoljno sporazumejo o klavzulah za reševanje sporov, kar bi pomagalo rešiti spore med pogodbenimi strankami; predlaga, naj te klavzule temeljijo na predlogah alternativnega reševanja sporov, o katerih so se socialni partnerji EU sporazumeli in jih zagotovili na sektorski ravni; priznava, da številni sklenjeni nadnacionalni sporazumi podjetij na evropski ravni že vsebujejo delujoče mehanizme za izvensodno reševanje sporov, in spodbuja socialne partnerje k okrepljeni izmenjavi o teh mehanizmihi na evropski ravni in iskanju načinov za nadaljnji razvoj oz. optimalno prilagoditev;
10. predlaga Komisiji, naj socialnim partnerjem priporoči, naj pri evropskih nadnacionalnih podjetniških kolektivnih pogodbah upoštevajo naslednja merila: postopek podelitve mandata, to je opredelitev legitimnosti in reprezentativnosti strank, ki se pogajajo za sklenitev pogodbe; kraj in datum sklenitve pogodbe; njeno vsebinsko in geografsko področje uporabe; načelo ugodnejših pogojev in „klavzulo o prepovedi poslabšanja položaja“; obdobje veljavnosti; pogoje za odpoved in mehanizme za reševanje sporov, zadeve, ki jih ureja pogodba, in nadaljnje formalne zahteve;
11. pozdravlja dejavnosti, ki jih Komisija pripravlja za izmenjavo izkušenj med socialnimi partnerji in strokovnjaki za njihovo podporo, npr. zbiranje primerov, vzpostavljanje podatkovnih zbirk in priprava študij;
12. v tem pogledu opozarja na pozitivne izkušnje, kar zadeva čezmejna partnerstva med socialnimi partnerji, in poziva Komisijo in države članice, naj tovrstnim partnerstvom v prihodnosti zagotovijo podporo EU;
13. spodbuja evropske socialne partnerje, naj v celoti izkoristijo možnost sporazumov EU, kot določa člen 155 PDEU, na podlagi polnega spoštovanja njihove avtonomije;
14. poziva k okrepljeni vlogi evropskih socialnih partnerjev pri oblikovanju evropskih politik; zlasti poziva, naj socialni partnerji sodelujejo pri pripravi letnega pregleda rasti in imajo močnejšo vlogo pri spremljanju napredka, ki so ga dosegle države članice;
15. poudarja, da je treba spodbujati, podpirati in povečati zastopanost in udeležbo žensk na različnih ravneh socialnega dialoga in struktur kolektivnega pogajanja ter vidik spola vključiti tudi na ustreznih forumih, da bi pridobili stališča žensk in vprašanja, povezana z enakostjo spolov, vključili v kolektivna pogajanja; poudarja, da imajo socialni dialog in kolektivna pogajanja nedvomno velik potencial kot nosilci za spodbujanje enakosti spolov na delovnem mestu;

Četrtek, 12. september 2013

16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, evropskim socialnim partnerjem in nacionalnim parlamentom.

P7_TA(2013)0387

Položaj mladoletnikov brez spremstva v EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o položaju mladoletnikov brez spremstva v Evropski uniji (2012/2263(INI))

(2016/C 093/26)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti njenega člena 3,
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti njenih členov 67 in 79,
- ob upoštevanju določb Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti njenega člena 24,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah in njenih protokolov,
- ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu z dne 6. maja 2010 z naslovom „Akcijski načrt za mladoletnike brez spremstva (2010–2014)“ (COM(2010)0213),
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Komisiji z dne 28. septembra 2012 z naslovom „Vmesno poročilo o izvajanju akcijskega načrta za mladoletnike brez spremstva“ (COM(2012)0554),
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 20. aprila 2010 o akcijskem načrtu za izvajanje stockholmskega programa (COM(2010)0171),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2009 o sporočilu Komisije Evropskemu Parlamentu in Svetu z naslovom „Območje svobode, varnosti in pravice za državljane – stockholmski program“⁽¹⁾,
- ob upoštevanju smernic Evropske unije glede nasilja nad ženskami in dekleti ter boja proti vsem vrstam diskriminacije proti njim,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 3. junija 2010 o mladoletnikih brez spremstva, ki so bili sprejeti na njegovem 3018. zasedanju,
- ob upoštevanju Direktive 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ⁽²⁾,

⁽¹⁾ UL C 285 E, 21.10.2010, str. 12.

⁽²⁾ UL L 315, 14.11.2012, str. 57.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ ⁽¹⁾ ter sporočila Komisije z naslovom „Strategija EU za odpravo trgovine z ljudmi za obdobje 2012–2016“,
- ob upoštevanju direktiv o azilu, zlasti Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ⁽²⁾, Direktive Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil ⁽³⁾ in Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju predlogov reforme skupnega evropskega azilnega sistema (SEAS), zlasti spremenjenega predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o standardih za sprejem prosilcev za azil (prenovitev) (COM(2011)0320) in spremenjenega predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem statusa mednarodne zaščite (prenovitev) (COM(2011)0319) ter predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev) (COM(2008)0820),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Sklepa št. 779/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o uvedbi posebnega programa za preprečevanje nasilja nad otroki, mladimi in ženskami in boj proti njemu ter za zaščito žrtev in ogroženih skupin za obdobje 2007–2013 (program Daphne III) v okviru splošnega programa Temeljne pravice in pravosodje ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 23. februarja 2011 o oceni sporazumov EU o ponovnem sprejemu (COM(2011)0076),
- ob upoštevanju prispevkov Sveta Evrope, zlasti Resolucije 1810 (2011) njegove Parlamentarne skupščine o težavah pri prihodu, bivanju in povratku otrok brez spremstva v Evropi ter priporočila državam članicam o življenjskih načrtih za mladoletne migrante brez spremstva (CM/Rec(2007)9) in dvajsetih smernic o prisilnem vračanju (CM(2005)40) njegovega Sveta ministrov,,
- ob upoštevanju mednarodnih instrumentov o pravicah otrok, zlasti konvencije Združenih narodov o pravicah otrok in še posebej njenega člena 3 ter splošnih pripomb Odbora Združenih narodov za pravice otrok, zlasti pripombe št. 6 (2005) o ravnanju z mladoletniki brez spremstva zunaj njihovih matičnih držav,

⁽¹⁾ UL L 101, 15.4.2011, str. 1.

⁽²⁾ UL L 337, 20.12.2011, str. 9.

⁽³⁾ UL L 31, 6.2.2003, str. 18.

⁽⁴⁾ UL L 348, 24.12.2008, str. 98.

⁽⁵⁾ UL L 251, 3.10.2003, str. 12.

⁽⁶⁾ UL L 199, 31.7.2007, str. 23.

⁽⁷⁾ UL L 173, 3.7.2007, str. 19.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju smernic Visokega komisarja Združenih narodov za begunce iz leta 1997 o strategijah in postopkih pri obravnavi otrok brez spremstva, ki prosijo za azil,
 - ob upoštevanju splošnega priporočila št. 19 Odbora Združenih narodov za odpravo diskriminacije žensk, sprejetega leta 1992,
 - ob upoštevanju deklaracije generalne skupščine Združenih narodov o odpravi nasilja nad ženskami, prvega mednarodnega instrumenta o človekovih pravicah, ki zadeva izključno nasilje nad ženskami in je bil sprejet decembra 1993,
 - ob upoštevanju Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenj Odbora za razvoj in Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0251/2013),
- A. ker vsako leto tisoči državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, mlajših od 18 let, prispejo sami na evropsko ozemlje ali pa tam ostanejo sami po prihodu;
- B. ker se zaradi nenehnih konfliktov v različnih delih sveta in zaradi gospodarske krize, s katero se sooča svet, naglo povečuje število mladoletnikov brez spremstva;
- C. ker so razlogi za prihod mladoletnikov brez spremstva raznoliki: vojne, nasilje, kršitve temeljnih pravic, želja po ponovni združitvi z družinskimi člani, naravne nesreče, revščina, trgovina z ljudmi, izkoriščanje itd.;
- D. ker bi bilo treba posebno pozornost nameniti otrokom brez spremstva, ki so žrtve trgovine z ljudmi, saj zaradi svojega posebej ranljivega položaja potrebujejo posebno pomoč in podporo;
- E. ker veliko mladoletnikov brez spremstva pride zaradi prisilnih porok in se mora Evropska unija še odločneje spopasti s tem pojavom;
- F. ker so ti mladoletniki že po naravi zelo ranljivi in je treba zato zagotoviti spoštovanje njihovih temeljnih pravic;
- G. ker morajo Evropska unija in države članice na podlagi Pogodbe o Evropski uniji in Listine EU o temeljnih pravicah ter Konvencije o otrokovih pravicah zaščititi pravice otrok;
- H. ker je Stockholmski program dal prednost zaščiti mladoletnikov brez spremstva;
- I. ker se sprejem ter prevzem v vzgojo in varstvo mladoletnikov brez spremstva med posameznimi državami zelo razlikujeta in ker ni enotne in učinkovite ravni zaščite;
- J. ker je treba zagotoviti enakost med spoloma in enako raven varstva človekovih pravic migrantskih deklic in dečkov brez spremstva in ker je treba posvetiti posebno pozornost kršitvam človekovih pravic pri deklicah in zagotavljanju zadostne podpore in ustreznih pravnih sredstev;
- K. ker je veliko primerov izginotij otrok iz nastanitvenih in sprejemnih centrov za prosilce za azil;

Četrtek, 12. september 2013

Splošna priporočila

1. opozarja, da je mladoletnik brez spremstva zlasti potencialno ogrožen otrok, zato si morajo države članice in Evropska unija pri njegovi obravnavi kot vodilno načelo postaviti zaščito otrok in ne politik priseljevanja ter tako spoštovati temeljno načelo koristi otroka; poudarja, da se za otroka in s tem tudi mladoletnika brez izjeme šteje vsaka oseba, mlajša od osemnajst let; poudarja, da so mladoletniki brez spremstva, zlasti dekleta, dvakrat bolj izpostavljeni problemom in težavam kot drugi mladoletniki; ugotavlja, da so tudi bolj ranljivi, čeprav imajo enake potrebe kot drugi mladoletniki in begunci s podobno izkušnjo; poudarja, da so deklice in ženske še posebej podvržene kršitvam njihovih pravic v celotnem procesu migracij in so še posebej ogrožene deklice brez spremstva, ker so pogosto glavna tarča spolnega izkoriščanja, zlorab in nasilja; poudarja, da organi v EU mladoletnike brez spremstva pogosto obravnavajo kot prestopnike, ki so kršili zakonodajo o priseljevanju, in ne kot posameznike, ki imajo pravice na podlagi svoje starosti in posebnih razmer;

2. hkrati opozarja, da je treba pri vseh ukrepih, ki jih javni organi ali zasebne ustanove sprejmejo v zvezi z otroki, pred kakršnim koli drugim premislekom vedno najprej upoštevati koristi otroka, kot so opredeljene v besedilih in sodni praksi; poziva Komisijo, naj spodbuja pravilno izvajanje zakonskih določb EU v zvezi s koristmi otroka in predlaga strateške smernice na podlagi najboljše prakse, sodne prakse in Splošne pripombe št. 6 (2005) o ravnanju z otroki brez spremstva in ločenimi otroki zunaj njihovih matičnih držav, ki jo je oblikoval Odbor ZN za pravice otroka, ter naj na podlagi nabora kazalnikov in meril presoja o pojmu koristi otroka; poziva Komisijo, naj izvaja zakonodajne in nezakonodajne ukrepe, da z njimi zagotovi primerno zaščito otrok in mladoletnikov brez spremstva, zlasti z izboljšanjem metod za iskanje trajnih rešitev;

3. odločno obsoja obstoječe pomanjkljivosti v zvezi z zaščito mladoletnikov brez spremstva v Evropski uniji ter opozarja na pogosto obžalovanja vredne razmere pri sprejemu teh mladoletnikov in na številne kršitve njihovih temeljnih pravic v nekaterih državah članicah;

4. poudarja, da morajo EU in države članice za zaščito mladoletnikov brez spremstva nujno usklajeno ukrepati, pri tem pa polno spoštovati njihove temeljne pravice; čestita tistim državam članicam, ki so se odločile pristopiti k izbirnemu protokolu h Konvenciji ZN o otrokovih pravicah o zagotavljanju pravnega varstva otrok pred najhujšimi oblikami izkoriščanja;

5. pozdravlja dejstvo, da je Komisija sprejela Akcijski načrt za mladoletnike brez spremstva (2010–2014); kljub temu obžaluje, da se s svojim pristopom ni bolj oprla na zaščito temeljnih pravic teh mladoletnikov, in meni, da obstoječi ukrepi ne zadostujejo, zato so za večjo zaščito mladoletnikov brez spremstva potrebni dodatni ukrepi; opozarja, da bi morale EU in države članice v skladu z enim od ciljev akcijskega načrta EU za mladoletnike brez spremstva odpraviti osnovne vzroke preseljevanja in vključiti vprašanje mladoletnikov brez spremstva v razvojno sodelovanje ter tako prispevati k ustvarjanju varnega okolja, da bodo lahko otroci odraščali v svoji matični državi; poudarja, da je treba nadalje oblikovati preventivno razsežnost politik EU, ki se nanašajo na mladoletnike brez spremstva, tako da se večja pozornost nameni izkoreninjenju revščine, zdravstvenim politikam in politikam zaposlovanja, človekovim pravicam in demokratizaciji in obnovi po konfliktu; meni, da mora EU preseči akcijski načrt, ki ga je predlagala Komisija, da se dejansko okrepijo temeljne pravice mladoletnikov brez spremstva; zlasti poudarja potrebo po okrepitvi statusa skrbnika v EU in partnerskih državah ter meni, da je treba v sodelovanju z matično in tranzitno državo nujno izdelati načrt spremljanja za zagotovitev ustrezne zaščite otroka po vrnitvi in ponovni vključitvi v matično državo;

6. obžaluje razpršenost evropskih določb v zvezi z mladoletniki brez spremstva in Komisijo poziva, naj nujno izdela praktični priročnik, v katerem bodo zbrani vsi ti različni pravni instrumenti in ki bo namenjen državam članicam in strokovnim delavcem, da bi se omogočilo pravilno izvajanje v državah članicah in povečala zaščita mladoletnikov brez spremstva;

7. obžaluje, da ni zanesljive uradne statistike v zvezi z mladoletniki brez spremstva; poziva države članice in Komisijo, naj izboljšajo zbiranje statističnih podatkov o mladoletnikih brez spremstva, vanje vključijo podatke o starosti in spolu, izboljšajo primerljivost zbirk podatkov v vseh državah članicah, uvedejo usklajen način zbiranja in izmenjave podatkov v vseh državah članicah, obenem pa zagotovijo varstvo osebnih podatkov s platformo, ki bi združevala vse strani, vključene

Četrtek, 12. september 2013

v vprašanja mladoletnikov brez spremstva, in s seznamom nacionalnih kontaktnih točk ter naj bolje uporabljajo že obstoječa orodja za zbiranje statističnih podatkov na ravni EU, kot so Eurostat, Frontex, Evropski azilni podporni urad (EASO) in Evropska migracijska mreža; poudarja, da je namen zbiranja teh podatkov v boljšem razumevanju razmer, izboljšani zaščiti mladoletnikov brez spremstva in boljšemu odzivu na njihove potrebe; poziva Komisijo, države članice, Evropski inštitut za enakost spolov ter mednarodne in nevladne organizacije, naj si še bolj prizadevajo za zbiranje, spremljanje in izmenjavo natančnih podatkov, razčlenjenih po spolu, tako da bodo imeli celovit pregled nad številom deklet brez spremstva in bodo lahko preučili posebne potrebe te skupine, da ji bodo nudili pomoč in izvedli posebne ukrepe za zadostitev tem potrebam, in naj si izmenjajo najboljšo prakso za izboljšanje stanja na tem področju;

8. ponavlja, da bi morale EU in države članice okrepiti sodelovanje s tretjimi matičnimi in tranzitnimi državami izvora v zvezi z mladoletniki brez spremstva, spoštovanjem njihovih temeljnih pravic in vprašanji, kot je opredelitev trajnih rešitev, iskanje družin, spremljanje ob vrnitvi in ponovni sprejem, če je to otroku v korist, obnovitvi družinskih vezi in ponovni vključitvi; poziva tudi k boljšemu sodelovanju s tretjimi matičnimi in tranzitnimi državami v zvezi s preprečevanjem trgovanja z ljudmi in bojem proti njemu, zlasti trgovanja z otroki in izkoriščanja mladoletnikov, preprečevanjem nezakonitega priseljevanja in drugih oblik nasilja nad ženskami, kot so prisilne poroke, kar je mogoče tudi z rednimi dialogi med EU in temi državami ter Evropsko službo za zunanje delovanje; poziva Komisijo in države članice, naj zaščito otrok in vprašanje mladoletnikov brez spremstva vključijo v politike razvoja in sodelovanja; poudarja pomen usklajenega razvoja politik EU na področju priseljevanja, azila in otrokovih pravic, ki se nanašajo na mladoletnike v EU in tretjih državah, pri čemer se ustrezno upošteva vpliv teh politik na države v razvoju; opozarja na obveznost skladnosti politike za razvoj iz Lizbonske pogodbe; poziva Komisijo, države članice in tretje države, naj spodbujajo javne kampanje ozaveščanja v matičnih, tranzitnih in ciljnih državah mladoletnikov brez spremstva o tveganjih v zvezi z migracijami otrok, zlasti o izkoriščanju mladoletnikov in organiziranem kriminalu; poudarja, da je preiskovanje osebne in družinske preteklosti zelo pomembno pri odkrivanju ozadja, iz katerega izhajajo mladoletniki, in pri oblikovanju prilagojenih načrtov za njihovo vključevanje v državi prihoda ali ponovno vključevanje v matični državi;

9. opozarja, da se je treba nujno osredotočiti na boj proti trgovini z ljudmi, saj so mladoletniki in zlasti dekleta še posebej ogroženi ter izpostavljeni tej trgovini, nasilju na podlagi spola in izkoriščanju, zlasti za delo ter spolnemu izkoriščanju in zlorabi; poudarja, da je treba uvesti učinkovite mehanizme za preprečevanje, prepoznavanje, poročanje, prijavo, preiskavo, obravnavo in nadaljnje ukrepanje v primerih trgovine z ljudmi, prisilnega dela ali spolnega izkoriščanja in zlorabe ter da bi morale ukrepe za odpravo osnovnih vzrokov te trgovine sprejeti tudi tretje države; pri tem Komisijo in države članice poziva, naj bodo zelo pozorne in naj učinkovito izvajajo Direktivo 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev, Direktivo 2011/93/EU o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in Direktivo 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj; države članice in EU tudi poziva, naj okrepijo policijsko in sodno sodelovanje ter sodelujejo s koordinatorjem EU za boj proti trgovini z ljudmi pri odkrivanju morebitnih žrtev, ozaveščanju javnosti in boju proti trgovini z ljudmi; pozdravlja, da je bila končno sprejeta strategija EU za odpravo trgovine z ljudmi (2012–2016), še zlasti določbe o financiranju izdelave smernic o sistemih za zaščito otrok in izmenjave najboljše prakse; opozarja države članice na člen 11 Konvencije ZN o otrokovih pravicah, ki poziva države, naj sprejmejo ukrepe za boj proti nezakonitemu premeščanju otrok; poziva države članice, naj sodelujejo s tretjimi državami pri reševanju vse večjih težav s tihotapljenjem otrok; poziva države članice, naj kazensko preganjajo tihotapce otrok z ustreznimi in sorazmernimi kaznimi, kadar je le mogoče; je zaskrbljen zaradi položaja mnogih mladoletnikov brez spremstva, ki se skrivajo v EU in so še posebej ranljivi za izkoriščanje in zlorabe; poziva oblasti držav članic in organizacije civilne družbe, naj sodelujejo in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihove zaščite in dostojanstva;

10. obžaluje, da se zaščiti otrok vedno namenja znatno manj sredstev kot ostalim humanitarnim sektorjem; poziva Komisijo, naj mladoletnike brez spremstva posebej upošteva v Evropskem skladu za migracije in azil, da bi tako izoblikovali trajna jamstva za zaščito otrok, tudi v razdelkih, ki zadevajo begunce, prosilce za azil, zunanje meje in vračanje, pa tudi

Četrtek, 12. september 2013

v Evropskem socialnem skladu, zlasti za zagotovitev podpore ozemljem, ki jih ta problematika najbolj zadeva; meni, da bi bilo treba zagotoviti zadostno dolgoročno financiranje za programe za prepoznavanje mladoletnikov brez spremstva, ustrezen sprejem, zaščito, imenovanje zakonitih skrbnikov, iskanje družin, ponovno naselitev in ponovno vključevanje ter za usposabljanje mejnih policistov in organov;

Strateške smernice

11. poziva Komisijo, naj pripravi strateške smernice za države članice, ki bi morale temeljiti na najboljši praksi in biti oblikovane kot minimalni skupni standardi, v katerih bi bile z namenom ustrezne zaščite in sprejema natančno opredeljene vse faze postopka od prihoda mladoletnika na evropsko ozemlje do izoblikovanja trajne rešitve zanj; poziva države članice, naj sprejmejo nacionalne strategije za mladoletnike brez spremstva, ki bi temeljile na teh strateških smernicah, ter na imenujejo nacionalne kontaktne točke, pristojne za usklajevanje izvedbe teh ukrepov in dejanj; poziva Komisijo, naj spremlja razmere in ukrepe v državah članicah v sodelovanju z obstoječo skupino strokovnjakov ter naj Parlamentu in Svetu predloži letno poročilo;

12. opozarja, da otroku ni dovoljeno odreči vstopa na ozemlje EU, in vztraja, da morajo države članice mednarodne in evropske obveznosti, ki veljajo za otroke na njihovem ozemlju izpolnjevati brez samovoljnih omejitev; opozarja tudi, da otroku ni dovoljeno zavrniti vstopa po skrajšanem postopku na meji države članice;

13. poziva države članice, naj dosledno in brez izjem izpolnjujejo temeljno obveznost prepovedi policijskega pridržanja mladoletnikov; obžaluje, da spremenjeni predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o standardih za sprejem prosilcev za azil ni uvedel prepovedi policijskega pridržanja otrok brez spremstva, ki so prosilci za azil, in poziva države članice k upoštevanju merila izjemnih okoliščin v skladu z Direktivo; poziva Komisijo, naj zelo pozorno spremlja uporabo določb Skupnosti v zvezi s policijskim pridržanjem mladoletnikov, pri čemer je treba upoštevati sodno prakso; poziva države članice, naj mladoletnike namestijo v posebne domove za otroke ob upoštevanju njihove starosti in spola;

14. meni, da je opredelitev mladoletnikov brez spremstva v pristojnosti posameznih držav članic; poziva države članice, naj jih takoj po prihodu usmerijo v specializirane storitve, kot so družbene in izobraževalne storitve, pri čemer je treba na eni strani oceniti okoliščine posameznika in posebne potrebe po zaščiti posameznega mladoletnika, zlasti njegovo narodnost, izobrazbo, etnično, kulturno in jezikovno poreklo in stopnjo ranljivosti, na drugi strani pa jim takoj v jeziku in obliki, ki ju razumejo, po potrebi s tolmači, zagotoviti vse informacije, ki jih potrebujejo o svojih pravicah, zaščiti, pravnih možnostih in možnostih za pomoč, ter postopkih in njihovih posledicah; poziva države članice, naj si izmenjujejo najboljšo prakso o otrokom prijaznih orodjih, da bi imeli otroci jasno predstavo o ustreznih postopkih in se bodo zavedali svojih pravic; poziva države članice, naj pri tem namenijo posebno pozornost in posebne predpise identifikaciji, sprejemu in zaščiti mladoletnikov brez spremstva s posebnimi potrebami po zaščiti, zlasti za mladoletnike brez spremstva, ki so žrtve trgovine z ljudmi, tako da se jim zagotovijo potrebna pomoč in zaščita na podlagi Direktive 2011/36/EU;

15. obžaluje neprimerno in vsiljivo naravo zdravstvenih tehnik, ki se uporabljajo za ugotavljanje starosti v nekaterih državah članicah, saj lahko povzročijo poškodbe, in spornost ter velika odstopanja nekaterih metod, ki temeljijo na zrelosti kosti ali mineralizaciji zob; poziva Komisijo, naj v strateške smernice vključi skupne standarde na osnovi skupne prakse v zvezi z načinom ocenjevanja starosti, ki bi ga morale sestavljati večdimenzionalne in večdisciplinarne ocene, ki bi se moral izvajati na znanstven, varen, otroku primeren, spolu prilagojen in pošten način, pri čemer bi bilo treba nameniti posebno pozornost deklicam, izvajati pa bi ga morali neodvisni, kvalificirani strokovni delavci in strokovnjaki; opozarja, da je treba pri ocenjevanju starosti upoštevati pravice otrok in telesno integriteto, človekovo dostojanstvo ter da je treba otrokom v dvomu vedno verjeti; opozarja tudi, da je treba zdravniške preglede izvajati šele po izvedbi drugih načinov ocenjevanja in da mora obstajati možnost pritožbe na rezultate te ocene; pozdravlja tozadevne dosežke Evropskega urada za podporo azilu (EASO), ki bi jih bilo treba posplošiti na vse mladoletnike;

Četrtek, 12. september 2013

16. poziva države članice, naj takoj ob prihodu mladoletnika na njihovo ozemlje in dokler ne najdejo trajne rešitve zagotovijo imenovanje skrbnika ali osebo, ki bo odgovorna za to, da ga spremlja, mu pomaga in ga zastopa v vseh postopkih in mu omogoči, da v vseh postopkih uživa vse pravice, in poziva k temu, da so mladoletniki nemudoma obveščeni o imenovanju osebe, ki je zanje odgovorna; poleg tega poziva k temu, da se ta oseba ustrezno usposobi za izzive, s katerimi se soočajo mladoletniki brez spremstva, zaščito in pravice otrok ter azilne in migracijske pravice, ter da ravna povsem neodvisno; meni, da bi bilo treba za te osebe zagotoviti stalno in primerno usposabljanje ter jih redno in neodvisno spremljati; poziva Komisijo, naj v strateške smernice vključi skupne standarde na podlagi najboljše prakse v zvezi s pooblastili, nalogami, kvalifikacijami, znanjem in veščinami ter usposabljanjem teh oseb;

17. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo uslužbenci in osebje, zaposleno pri organih, za katere je verjetno, da bodo prihajali v stik z mladoletniki brez spremstva, tudi žrtvami trgovine z ljudmi, ustrezno kvalificirani in usposobljeni, da bodo lahko prepoznavali in ustrezno ravnali v takih primerih, ter naj jim nudijo ustrezno usposabljanje za posebne potrebe mladoletnikov brez spremstva ter o pravicah otrok, njihovem vedenju in psihologiji ter azilnem in migracijskem pravu; poziva države članice, naj določijo obvezno usposabljanje, vezano na spol, za osebje, ki v zavetiščih sprejema mladoletnike brez spremstva, pa tudi za osebe, ki z njimi vodijo razgovore, sprejemajo odločitve in jih pravno zastopajo, ter naj zagotovijo, da se policija in pravosodni organi v državah članicah redno udeležujejo usposabljanj, vezanih na spol; poudarja, da mora oseba mladoletnika, za katerega je odgovorna, obveščati in mu svetovati, pri tem pa pravnega zastopnika zgolj dopolnjuje in ne nadomešča; poudarja, da mora država članica, v kateri se znajde mladoletnik brez spremstva, ne glede na njegovo narodnost ali priznavanje te narodnosti prevzeti skrbništvo zanj in mu nuditi čim višjo stopnjo zaščite;

18. poziva države članice, naj zaradi zagotavljanja doslednosti in enakih standardov zaščite mladoletnikov brez spremstva v EU vsem mladoletnikom brez spremstva ne glede na njihov status in pod enakimi pogoji kot otrokom, ki so državljani države gostiteljice, zagotovijo primerno zaščito:

- dostop do ustrezne nastanitve: nastanitev bi morala vselej zagotavljati primerne sanitarne pogoje, nastanitev „v centru“ ne bi smela nikoli pomeniti zaprtega centra, v prvih dneh pa bi morala potekati v specializiranem centru za sprejem mladoletnikov brez spremstva; tej prvi stopnji bi morala slediti stalnejša nastanitev; mladoletniki brez spremstva morajo biti vedno ločeni od odraslih; center bi moral izpolnjevati potrebe mladoletnikov in razpolagati s primernimi zmogljivostmi; spodbujati bi bilo treba nastanitev v družinah gostiteljicah in „življenjskih enotah“ ter skupno namestitev z mladoletnimi sorodniki ali mladoletniki, ki so si blizu, kadar je to primerno in mladoletnik to želi;
- nudenje ustrezne materialne, pravne in psihološke podpore od trenutka opredelitve za mladoletnika brez spremstva;
- pravico do izobraževanja, poklicnega usposabljanja ter socialnega in pedagoškega spremljanja ter takojšen dostop do nje; takoj je treba omogočiti šolanje v državi gostiteljici; poleg tega je treba mladoletnikom brez spremstva takoj po njihovem prihodu na ozemlje države članice po potrebi zagotoviti učinkovite jezikovne tečaje za jezik države gostiteljice; države članice bi morale olajšati priznavanje predhodnega izobraževanja otrok, da bi jim omogočile dostop do nadaljnega izobraževanja v Evropi;
- pravico do zdravja in učinkovit dostop do primerne osnovnega zdravstvenega varstva; poleg tega bi morale države članice nuditi ustrezno zdravniško in psihološko pomoč mladoletnikom, ki so bili žrtve mučenja, spolne zlorabe ali drugih oblik nasilja; države članice bi morale po potrebi nuditi posebno oskrbo (tj. dostop do storitev rehabilitacije) za mladoletnike, ki so bili žrtve vseh vrst zlorab, izkoriščanja, mučenja ali krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali so jih prizadeli oboroženi spopadi;
- dostop do informacij in uporabo medijev (radio, televizija, svetovni splet), da zadovoljijo svoje potrebe po komuniciranju;

Četrtek, 12. september 2013

- pravico do prostega časa, vključno s pravico do igre in rekreativnih dejavnosti;
- pravico vsakega mladoletnika brez spremstva do nadaljnje uporabe in razvijanja lastne kulturne identitete in vrednot, vključno z maternim jezikom;
- pravico do izražanja in prakticiranja vere;

19. opozarja, da morajo biti vsi postopki prilagojeni mladoletnikom, pri čemer je treba ustrezno spoštovati njihovo starost, stopnjo zrelosti in raven razumevanja ter upoštevati potrebe otrok v skladu smernicami Sveta Evrope za otrokom prijazno sodno varstvo, in pozdravlja dejavnosti Komisije pri spodbujanju teh smernic; mnenju mladoletnikov je treba v sodelovanju z izurjenim in usposobljenim kadrom, kot so psihologi, socialni delavci in kulturni mediatorji, prisluhniti in ga upoštevati na vseh stopnjah postopkov;

20. pozdravlja dosežke na področju zakonodaje v zvezi z azilom in poziva države članice k uvedbi potrebnih zakonodajnih in upravnih reform, da bodo lahko njene določbe učinkovito izvajale; vendar opozarja, da je treba mladoletnike brez spremstva v azilni politiki EU obravnavati najprej kot otroke, zato države članice poziva, naj mladoletnike brez spremstva po najboljših močeh izključijo iz pospešenih postopkov in postopkov na meji; opozarja tudi, da je za prošnjo za azil, ki jo mladoletnik brez spremstva, ki na ozemlju držav članic nima zakonito prisotnega člana družine, vloži v več državah članicah, odgovorna država, v kateri se mladoletnik nahaja po vložitvi prošnje, in poziva države članice, naj upoštevajo sodbe Evropskega sodišča; poudarja, da je zaradi posebnih potreb mladoletnikov brez spremstva nujno treba prednostno obravnavati njihove prošnje za azil z namenom čim hitreje poštene odločitve; poziva države članice, naj pri razvoju svojih azilnih sistemov stremijo k oblikovanju usklajenega in na otroka osredotočenega institucionalnega okvira, ki upošteva posebne potrebe in različne težave mladoletnikov brez spremstva, zlasti žrtev trgovine z ljudmi;

21. poudarja, da bi bilo treba vse odločitve o mladoletnikih brez spremstva sprejeti na podlagi individualne presoje in ob spoštovanju načela otrokove koristi;

22. obsoja dejstvo, da se ti mladoletniki, ko dopolnijo polnoletnost, nenadoma znajdejo v zelo negotovem položaju; poziva države članice, naj si izmenjujejo najboljše prakse in predvidijo mehanizme za določitev okvira za prehod teh mladoletnikov v polnoletnost; pozdravlja dosežke Sveta Evrope v zvezi s to problematiko in poziva Komisijo, naj v svoje strateške smernice vključi najboljše prakse za izdelavo „individualiziranih načrtov za življenje“, pripravljenih za mladoletnika in z njim;

23. poziva države članice, naj opredelijo obveznosti vseh partnerjev, zlasti nacionalnih in lokalnih oblasti, služb socialnega skrbstva, mladinskih delavcev, družin in pravnih zastopnikov, pri izvajanju, spremljanju in usklajevanju načrtov za življenje;

24. odločno poudarja, da mora biti končni cilj vse od prihoda mladoletnika oz. mladoletnice brez spremstva na ozemlje EU iskanje trajne rešitve zanj oz. zanj ob upoštevanju njegovih oz. njenih koristi; poudarja, da se mora to iskanje vedno začeti s preučitvijo možnosti za ponovno združitev družine v in zunaj EU, če je to v korist otroka; poudarja, da mladoletnik sicer načeloma lahko zaprosi za pomoč pri iskanju svojih bližnjih sorodnikov, vendar pa ne sme obstajati nobena obveznost sodelovanja, ki bi vplivala na rezultat obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito; poudarja, da je v primeru, ko bi bilo lahko ogroženo življenje mladoletnika ali njegovih bližnjih sorodnikov, zlasti če so ti ostali v matični državi, treba poskrbeti, da je zbiranje, obdelava in kroženje informacij o teh osebah zaupno, da ne bi ogrozili njihovih življenj; poziva države članice vse njihove pristojne organe, naj izboljšajo sodelovanje, predvsem z odpravo birokratskih ovir za iskanje in/ali ponovno združitev družin, ter izmenjujejo najboljšo prakso; poziva Komisijo, naj spremlja izvajanje Direktive 2003/86/ES o pravici do združitve družine, zlasti njenega člena 10(3);

25. poziva Komisijo, naj v strateške smernice dosledno vključi skupne standarde na podlagi najboljše prakse v zvezi s pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pred vračanjem mladoletnika, ter pri tem spoštuje otrokovo korist ter se opre na primerjalno študijo o praksah na področju vračanja mladoletnikov, ki jo je Komisija objavila 2011 in obsega kontrolni seznam in zbirko najboljše prakse; odločno opozarja, da nikakor ni mogoče sprejeti odločitve o vračilu, če ni v korist

Četrtek, 12. september 2013

mladoletnika in obstaja tveganje za življenje mladoletnika, njegovo telesno in duševno zdravje, dobrobit, varnost, njegove temeljne pravice ali temeljne pravice njegove družine, ob čemer je treba v celoti upoštevati in oceniti individualne okoliščine vsakega mladoletnika (v primeru ponovne združitve družine pa tudi članov njegove družine); opozarja, da je mogoče odločitev o vračilu sprejeti samo na podlagi ugotovitve, da bodo za mladoletnika v državi vrnitve veljale varne, konkretne in prilagojene določbe, ki bodo spoštovale njegove pravice in ki bodo združene z ukrepi ponovne vključitve v državi vrnitve; poziva države članice, naj se za varno vrnitev otroka z matičnimi in tranzitnimi državami ter v sodelovanju z nevladnimi, lokalnimi in mednarodnimi organizacijami dogovorijo za sodelovanje in spremljanje ter naj poskrbijo, da bodo mladoletniki po svoji vrnitvi zaščiteni in ponovno vključeni v družbo; ugotavlja, da je taka ureditev bistvena prvina vrnitve; poziva Komisijo, naj pri oceni Direktive 2008/115/ES vztraja pri njenem vplivu na mladoletnike brez spremstva, zlasti glede členov 10, 14(1)(c) in 17; poziva Evropsko unijo, naj si prizadeva za boljše odzivanje na morebitne dejavnike, ki spodbujajo preseljevanje, tudi zgodnje in prisilne poroke, škodljive tradicionalne prakse, vključno s pohabljanjem ženskih spolnih organov, in spolno nasilje po vsem svetu, da jih ustavi;

26. poudarja, da mora vključevanje mladoletnika brez spremstva v državo gostiteljico temeljiti na individualnem načrtu za njegovo življenje, izdelanem za mladoletnika in z njim, ob polnem upoštevanju etničnega, verskega, kulturnega in jezikovnega okolja, iz katerega izhaja;

27. poziva države članice, naj uvedejo obveznost za javne organe, da ukrepajo v zvezi z mladoletniki brez spremstva, ki so žrtve beračenja; meni, da je treba za vsako ceno preprečiti izkoriščanje mladoletnikov za beračenje;

o
o o

28. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter Svetu Evrope.

P7_TA(2013)0388

Razmere v Demokratični republiki Kongo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah v Demokratični republiki Kongo (2013/2822(RSP))

(2016/C 093/27)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij,
- ob upoštevanju izjav visoke predstavnice EU Catherine Ashton z dne 30. avgusta 2013 o razmerah v Severnem Kivuju in z dne 7. junija 2012 in 10. julija 2012 o razmerah v vzhodnem Kongu,
- ob upoštevanju resolucije o nestabilnih in negotovih razmerah na območju Velikih jezer, zlasti na vzhodu Demokratične republike Kongo, ki jo je skupna parlamentarna skupščina AKP-EU sprejela na srečanju, ki je potekalo od 27. do 29. novembra 2012 v Paramaribu v Surinamu,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. julija 2013 o območju Velikih jezer in z dne 10. decembra 2012, 19. novembra 2012 in 25. junija 2012 o razmerah na vzhodu Demokratične republike Kongo,
- ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta Organizacije Združenih narodov (OZN) št. 2053 (2012) o razmerah v Demokratični republiki Kongo, št. 1925 (2010), št. 1856 (2008), ki opredeljuje mandat misije OZN v Demokratični republiki Kongo (Monusco), in št. 2098 (2013), s katero je bil mandat misije Monusco podaljšan,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 28. junija 2013 o stabilizacijski misiji OZN v Demokratični republiki Kongo,
 - ob upoštevanju izjave generalnega sekretarja OZN z dne 25. julija 2013 o razmerah na območju Velikih jezer,
 - ob upoštevanju sklepa mirovnega in varnostnega sveta Afriške unije o razmerah na območju Velikih jezer, zlasti v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo, z njegovega 393. srečanja, ki je potekalo 28. avgusta 2013,
 - ob upoštevanju izjav voditeljev držav in vlad držav članic Mednarodne konference o območju Velikih jezer z dne 6. avgusta 2013 in 24. novembra 2012 o varnostnih razmerah v Demokratični republiki Kongo,
 - ob upoštevanju resolucije Mednarodne organizacije za frankofonijo (OIF) o razmerah v Demokratični republiki Kongo, sprejete na 14. vrhu frankofonskih držav 13. in 14. oktobra 2012,
 - ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu iz Cotonouja, podpisanega junija 2000,
 - ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta OZN št. 1325 (2000), št. 1820 (2008), št. 1888 (2009) in št. 1960 (2010) o ženskah, miru in varnosti,
 - ob upoštevanju člena 3 in protokola II ženevske konvencije iz leta 1949, ki prepovedujeta usmrtitve po hitrem postopku, posilstva, prisilno novačenje in druga grozodejstva,
 - ob upoštevanju Mednarodne konvencije o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989, ki prepoveduje zlasti vključevanje otrok v oborožene spopade,
 - ob upoštevanju izbirnega protokola k Mednarodni konvenciji o otrokovih pravicah v zvezi z vključevanjem otrok v oborožene spopade, ki so jo ratificirale države območja Velikih jezer,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948 in Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
 - ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev, ki jo je Demokratična republika Kongo ratificirala leta 1982,
 - ob upoštevanju členov 122(5) in 110(4) Poslovnika,
- A. ker se nasilje na vzhodu Demokratične republike Kongo od julija zaostruje, saj so se ponovno začeli spopadi med uporniško skupino M23 in vladnimi silami, kar je povzročilo več tisoč mrtvih in nešteto ranjenih, vključno z napadi na civilno prebivalstvo in mirovne sile Združenih narodov; ker humanitarne razmere ostajajo kritične;
- B. ker je v regiji Kivu zaradi obnovljenih oboroženih sporov prišlo do grozodejstev in nasilja, vključno z ropanjem, spolnim nasiljem, ugrabitvami ter prisilnim novačenjem otrok v oborožene skupine, kršenje človekovih pravic pa še spodbujata prizadevanja varnostnega sveta ZN in regionalnih teles za končanje tega konflikta;
- C. ker je bil 28. avgusta 2013 med napadom uporniške skupine M23 v višavju Kibati v severnem Kivu ubit en pripadnik mirovnih sil ZN, 10 pa je bilo ranjenih, ko je misija Monusco podprla oborožene sile Konga (FARDC) pri varovanju območij s civilnim prebivalstvom v Gomi;
- D. ker je moralo svoje domove zapustiti več kot 2,7 milijona notranje razseljenih oseb, več kot milijon samo v letu 2012, in je 440 000 beguncev iz Konga pobegnilo v druge afriške države, približno 6,4 milijona ljudi pa potrebuje hrano in nujno pomoč, saj trenutno zgolj poskuša preživeti v negotovih razmerah zaradi vedno novih bojov ter kršenja njihovih človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava na vzhodu Demokratične republike Kongo;

Četrtek, 12. september 2013

- E. ker se s tem, ko Demokratična republika Kongo sodno ne preganja odgovornih za kršenje človekovih pravic in storilcev vojnih zločinov, podpira vzdušje nekaznovanosti in spodbujajo novi zločini;
- F. ker so pogajanja med uporniški skupinami in državo Demokratično republiko Kongo prekinjena od maja 2013; ker so se uporniki iz skupine M23, ki so bili po mirovnem sporazumu leta 2 000 vključeni v redno vojsko, v aprilu 2012 uprli in ker je ta skupina ena izmed ducata oboroženih skupin, ki se bojujejo v tej regiji, bogati z viri;
- G. ker se je 5. septembra 2013 začelo sedmo srečanje vrha mednarodne konference za območje Velikih jezer (*International Conference on the Great Lakes Region – ICGLR*), ki poziva k ponovnemu začetku in hitremu zaključku mirovnih pogajanj;
- H. ker je bil z resolucijo varnostnega sveta ZN 2098(2013) z dne 28. marca 2013 mandat misije Monusco podaljšan do 31. marca 2014, v okviru obstoječih sil misije, ki šteje 19 815 vojakov, pa je bila na izredni podlagi oblikovana posebna intervencijska brigada;
- I. ker so leta 2012 države članice mednarodne konference za območje Velikih jezer (ICGLR) začele izvajati mehanizem skupnega preverjanja, namenjen spremljanju gibanja vojaških enot na vzhodu Demokratične republike Kongo in napotitvi predvidenih nevtrálnih mednarodnih sil;
- J. ker je skupina strokovnjakov ZN objavila dokaze, ki Ruando povezujejo z uporniki, in ker so ZDA pozvale Kigali, naj ustavi svojo podporo; ker je Ruanda večkrat zanikala vse povezave s skupino M23;
- K. ker imata spolno nasilje in še bolj razširjena uporaba posilstva kot orožja v vojni strahotne posledice, kot je fizično in psihično uničenje žrtev, ter ju je treba obravnavati kot vojna zločina; ker so državne oblasti in mednarodna skupnost veliko vlagale v krepitev pravosodnega sistema, zlasti na strani vojske, ter v spodbujanje začetka preiskav in sodnega pregona spolnega nasilja; ker je do sojenj prišlo, sodbe pa niso bile izvršene in v številni primerih so obsojeni lahko pobegnili, medtem ko je bilo le malo storjenega za odškodovanje žrtev;
- L. ker je treba začeti odpravljati posledice konfliktov, predvsem z demilitarizacijo, revizijo lokalne uprave, demobilizacijo in ponovno vključitvijo nekdanjih borcev, vračanjem beguncev, ponovno naselitvijo notranje razseljenih ljudi in izvajanjem trajnih razvojnih programov;
- M. ker Evropska unija prispeva k obnovi pravosodnega in varnostnega sektorja (policije in vojske) ter poskuša poskrbeti za njuno dobro delovanje s finančno in tehnično pomočjo ter z usposabljanjem osebja v okviru misij EUSEC RD in EUPOL RD;
- N. ker je vprašanje nezakonitega izkoriščanja naravnih virov države – nekateri od teh pristanejo v drugih državah – eden od dejavnikov, ki netijo in zaostrejujejo konflikt v Demokratični republiki Kongo ter ostaja vir nevarnosti za vso regijo;
- O. ker gre nestabilnost Demokratične republike Kongo in območja Velikih jezer deloma pripisati tudi rastoči brezposelnosti, socialni krizi, krizi v preskrbi s hrano, neustreznosti osnovnih storitev, siromašenju prebivalstva in uničevanju okolja v tej državi;
- P. ker v zadnjih mesecih ni prišlo do napredka, kar zadeva osnutek zakona o zaščiti zagovornikov človekovih pravic, in ker se je zaostrilo zatiranje aktivistov na področju človekovih pravic in novinarjev v Demokratični republiki Kongo, saj so bili samovoljno aretirani in ustrahovani; ker niso bili sprejeti nikakršni ukrepi, da bi odgovorne za ta dejanja privedli pred sodišče;
- Q. ker so bili po tem, ko se je 9. aprila 2013 nadaljevalo sojenje na drugi stopnji pred vrhovnim vojaškim sodiščem za umor izvršnega direktorja organizacije za človekove pravice *La Voix des Sans Voix* (VSV) in člana generalne skupščine Svetovne organizacije proti mučenju (OMCT) Floriberta Chebeya Bahizira in člana organizacije VSV Fidèleja Bazana junija 2010, odvetniki obrambe Peter Ngomo Milambo, Emmanuel Ilunga Kabengele in Regine Sesepe ustrahovani;

Četrtek, 12. september 2013

R. ker so 7. avgusta 2013 v vasi Kawakolo na območju Pweto v regiji Katanga pripadniki uporniških skupin, ki od leta 2011 terorizirajo več vasi na severu te regije, brutalno umorili Godfreyja Mutomba, člana nevladne organizacije Libertas;

1. je izjemno zaskrbljen nad nedavnim stopnjevanjem nasilja v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo, ki ima resne politične, gospodarske, družbene, humanitarne in varnostne posledice za Demokratično republiko Kongo in vso regijo, v kateri so bile razmere že prej krhke in nestanovitne;

2. ostro obsoja zadnji izbruh nasilja na vzhodu Demokratične republike Kongo, zlasti vsesplošno obstreljevanje oborožene skupine M23 in drugih skupin, predvsem Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande, ki je povzročilo smrtne žrtve, poškodbe in škodo med civilnim prebivalstvom; obsoja načrtne napade upornikov na misijo Monusco, v katerih je bilo ubitih nekaj ljudi, tudi tanzanijski pripadnik mirovnih sil, več pa je bilo ranjenih; poziva vse udeležene strani, naj omogočijo dostop in zaščito humanitarnim organizacijam, ki prihajajo na pomoč prizadetemu civilnemu prebivalstvu;

3. zahteva takojšnje prenehanje kršitev človekovih pravic, vključno s skrb vzbujajočim in močno razširjenim spolnim nasiljem in nasiljem na podlagi spola (resolucija št. 1820 (2008) varnostnega sveta OZN z dne 19. junija 2008), ter tragičnega novačenja in uporabe otrok za oborožene sile; izraža svojo solidarnost s prebivalci Demokratične republike Kongo, ki trpijo zaradi vojne;

4. odločno poziva vse zadevne organe k takojšnjim ukrepom za izvedbo nepristranske in temeljite preiskave vseh preteklih in sedanjih kršitev človekovih pravic ter k polnemu sodelovanju z Mednarodnim kazenskim sodiščem; poziva k ukrepom, s katerimi bi zagotovili, da bodo kršitelji človekovih pravic, vojni zločinci, povzročitelji zločinov proti človeštvu ter storilci nasilja nad ženskami in novačenja otrok vojakov prijavljeni, prepoznani, preganjani ter kaznovani v skladu z nacionalnim in mednarodnim kazenskim pravom;

5. močno obsoja vse oblike zunanje podpore skupini M23 in druge sile, ki destabilizirajo Demokratično republiko Kongo, ter zahteva takojšnje in dokončno prenehanje podpore;

6. podpira brigado za posredovanje misije Monusco, ki je bila pozvana k aktivnemu ukrepanju proti oboroženim skupinam, med drugim tudi M23; izraža odobravanje, da je Monusco aktivno ukrepal za izvajanje svojega mandata, zlasti za zaščito civilnega prebivalstva, ter spodbuja nadaljnja prizadevanja na tem področju; poziva zlasti varnostni svet OZN, naj sprejme vse potrebne ukrepe v skladu s svojo resolucijo št. 2098 (2013), da bi zaščitil civilno prebivalstvo v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo;

7. poziva, naj se v okviru razširjenega mehanizem skupnega preverjanja opravi temeljita preiskava izvora izstrelkov in bomb iz območja Demokratične republike Kongo, ki so pristali v sosednji Ruandi; poziva k preglednejšim in rednejšim poročilom tega mehanizma;

8. poudarja, da bi vsako neposredno posredovanje sosednjih držav Demokratične republike Kongo kvečjemu zaostriilo razmere; poziva vse zadevne regionalne akterje, naj bodo karseda zadržani in naj se izogibajo dejanjem ali izjavam, ki bi lahko poslabšale razmere; poziva sosednje države, naj v celoti spoštujejo suverenost in ozemeljsko celovitost Demokratične republike Kongo;

9. pozdravlja prizadevanja držav članic mednarodne konference za območje Velikih jezer, Afriške unije in OZN pri njihovih korakih in pobudah za trajno, strukturno in miroljubno politično rešitev krize; poziva k spoštovanju vseh določb okvirnega sporazuma za mir, varnost in sodelovanje;

10. poziva države na območju Velikih jezer, zlasti po zavezah, danih februarja 2013 v okviru sporazumov iz Adis Abebe, naj skupaj spodbujajo mir, stabilnost in varnost, da bi izboljšale regionalni gospodarski razvoj, pri tem pa posebno pozornost posvetijo spravi, spoštovanju človekovih pravic, boju zoper nekaznovanost, vzpostavitvi nepristranskega sodnega sistema ter boljši odgovornosti vlade;

Četrtek, 12. september 2013

11. pozdravlja pogovore za mir v tej regiji, ki so potekali v Kampali 5. septembra 2013 pod vodstvom predsednika mednarodne konference za območje Velikih jezer, predsednika Ugande Yowerija Musevenija; poziva vse zadevne akterje k sodelovanju, kongovske oblasti pa poziva, naj podprejo dialog med skupnostmi v državi, predvsem med tistimi, ki so utrpeli posledice spora;
12. poziva Afriško unijo in države na območju Velikih jezer, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe za boj proti nezakonitemu izkoriščanju naravnih virov in trgovini z njimi, saj so eden od razlogov za širjenje orožja in trgovino z njim, ki je eden glavnih dejavnikov pri spodbujanju in stopnjevanju sporov na tem območju;
13. poziva mednarodno skupnost, vključno z EU, Afriško unijo in OZN, naj si še naprej po vseh močeh prizadevajo, da bi zagotovile bolj usklajeno in učinkovitejšo pomoč ljudem v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo in prispevale k prizadevanjem za odziv na humanitarno katastrofo;
14. pozdravlja, da je Komisija sprostila dodatnih 10 milijonov EUR za pomoč, ki jo nujno potrebuje 2,5 milijona ljudi v Demokratični republiki Kongo, s čimer se je pomoč v sili, ki jo je EU namenila Demokratični republiki Kongo in regiji Velikih jezer, povzpela na 71 milijonov EUR v letu 2013, EU pa je postala največja donatorica humanitarne pomoči;
15. vztraja pri reformi celotnega varnostnega sektorja Demokratične republike Kongo in poziva k prizadevanjem na državni in mednarodni ravni za večjo moč države in pravno državo, zlasti na področju upravljanja in varnosti, vključno s tesnim sodelovanjem z vojaško (EUSEC) in policijsko (EUPOL) misijo EU za pomoč in svetovanje, ki se morata nadaljevati, da bi utrdili mir in varnost v državi in na območju Velikih jezer;
16. spodbuja parlament, senat in predsednika Demokratične republike Kongo, Josepha Kabilo, naj uvede vse ukrepe, ki so potrebni za utrjevanje demokracije in zagotavljanje pristnega sodelovanja vseh političnih sil pri izražanju volje državljanov Konga pri upravljanju države, in sicer na podlagi ustavnih in zakonitih pravil ter svobodnih in poštenih volitev; poudarja, da je treba upoštevati priporočila misije EU za opazovanje volitev leta 2011 in izvesti reforme, ki so bistvene za nadaljevanje volilnega postopka, vključno z zagotovilom, da bodo organizirane lokalne volitve;
17. poziva kongovske oblasti, naj v vseh okoliščinah spoštujejo telesno in duševno celovitost zagovornikov človekovih pravic in opravijo hitro, temeljito, nepristransko in pregledno preiskavo, da bi odkrile vse, ki so odgovorni za ustrahovanje, napade in umore več omenjenih zagovornikov;
18. poudarja, da je pomembno sprejeti dolgo pričakovano zakonodajo, vključno z zakonom o zaščiti zagovornikov človekovih pravic in zakonom o skladnosti nacionalne zakonodaje z Rimskim statutom Mednarodnega kazenskega sodišča;
19. priporoča Svetu za človekove pravice, naj na svoji 24. seji sprejme močno resolucijo, s katero bi ponovno vzpostavil nekakšno obliko mehanizma za spremljanje v zvezi z razmerami na področju človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo ter pozval visoko komisarko Združenih narodov za človekove pravice, naj predloži poročilo o razmerah na področju človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo;
20. poziva kongovske oblasti, naj zagotovijo učinkovito ustanovitev specializiranega mešanega sodišča za pomoč v boju proti nekaznovanosti in kaznovanje storilcev resnih kršitev človekovih pravic in mednarodnega prava v Demokratični republiki Kongo, vključno s spolnim nasiljem nad ženskami;
21. meni, da so pregleden dostop in nadzor nad naravnimi viri Demokratične republike Kongo ter enakomerna porazdelitev sredstev v državnem proračunu bistveni za trajnostni razvoj države; zato poziva Afriško unijo in države na območju Velikih jezer, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe za boj proti nezakonitemu izkoriščanju naravnih virov in trgovini z njimi, ter EU in vso mednarodno skupnost, naj na tem področju pospeši sodelovanje z Demokratično republiko Kongo;

Četrtek, 12. september 2013

22. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Afriški uniji, vladam držav z območja Velikih jezer, predsedniku, predsedniku vlade in parlamentu Demokratične republike Kongo, generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov, posebni predstavnici OZN za spolno nasilje v oboroženih konfliktih, Varnostnemu svetu in Svetu za človekove pravice OZN ter delegaciji pri skupni parlamentarni skupščini AKP-EU.

P7_TA(2013)0389

Razmere v Srednjeafriški republiki

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o Srednjeafriški republiki (2013/2823(RSP))

(2016/C 093/28)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporazuma iz Librevilla (Gabon) z dne 11. januarja 2013 o reševanju politično-vojaške krize v Srednjeafriški republiki, ki je bil podpisan pod okriljem voditeljev držav in vlad Gospodarske skupnosti srednjeafriških držav (ECCAS) in določa pogoje za rešitev krize v Srednjeafriški republiki,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 14. avgusta 2013 o razmerah v Srednjeafriški republiki in poročil vodje integriranega urada OZN za izgradnjo miru v Srednjeafriški republiki (Binuca), namestnika generalnega sekretarja za humanitarne zadeve in pomočnika generalnega sekretarja za človekove pravice,
- ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN 2088(2013) z dne 24. januarja 2013 in deklaracij varnostnega sveta OZN o Srednjeafriški republiki ter prošnje varnostnemu svetu, naj podpre novo operacijo pod afriškim vodstvom,
- ob upoštevanju sklepa mirovnega in varnostnega sveta Afriške unije z dne 19. julija 2013, v katerem je odobril začetek mirovne operacije pod afriškim vodstvom od 1. avgusta 2013,
- ob upoštevanju izrednih zasedanj ECCAS voditeljev držav in vlad, ki so potekala v N'Djameni (Čad) 21. decembra 2012, 3. aprila 2013 in 18. aprila 2013, in njihovih sklepov o ustanovitvi prehodnega nacionalnega sveta (CNT) z zakonodajnimi in ustavodajnimi pooblastili ter o časovnem načrtu za proces tranzicije v Srednjeafriški republiki,
- ob upoštevanju srečanja mednarodne kontaktne skupine z dne 3. maja 2013 v Brazzavillu (Kongo), ki je potrdila časovni načrt za tranzicijo in ustanovila poseben sklad za pomoč Srednjeafriški republiki,
- ob upoštevanju izjav o Srednjeafriški republiki, ki jih je 21. decembra 2012, 1. in 11. januarja 2013, 25. marca 2013, 21. aprila 2013 in 27. avgusta 2013 podala podpredsednica Komisije in visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,
- ob upoštevanju izjave, ki jo je 21. decembra 2012 podala komisarka za humanitarno pomoč in krizno odzivanje o novem izbruhu spopadov v Srednjeafriški republiki,
- ob upoštevanju resolucije skupne parlamentarne skupščine AKP-EU o Srednjeafriški republiki, ki je bila sprejeta 19. junija 2013,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju izjav varnostnega sveta Združenih narodov za javnost z dne 27. decembra 2012, 4. in 11. januarja 2013 o Srednjeafriški republiki,
 - ob upoštevanju izjav generalnega sekretarja OZN Ban Ki Muna z dne 26. decembra 2012, v kateri je obsodil napade upornikov in pozval vse strani, naj spoštujejo sklepe, ki jih je skupnost ECCAS sprejela 21. decembra 2012 v N'Djameni, in z dne 5. avgusta 2013, v kateri zahteva, da se preneha nekaznovanost za hude kršitve človekovih pravic v Srednjeafriški republiki, vključno z obravnavo sankcij,
 - ob upoštevanju izjave visoke komisarke za človekove pravice OZN Navanethem Pillay z dne 16. aprila 2013, v kateri poziva k prenehanju nasilja v tej državi in obnovitvi pravne države,
 - ob upoštevanju izjav, ki jih je 12., 19. in 31. Decembra 2012 podala predsednica Komisije Afriške unije Nkosazana Dlamini-Zuma o razmerah v Srednjeafriški republiki,
 - ob upoštevanju revidiranega Sporazuma iz Cotonuja,
 - ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 17. januarja 2013 o razmerah v Srednjeafriški republiki ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju členov 122(5) in 110(4) Poslovnika,
- A. ker člani koalicije Seleka od vojaške zmage 24. marca 2013 in prevzema oblasti množijo izsiljevanje, posilstva, kriminal, fizično nasilje, kraje, ropanje in druge kršitve človekovih pravic, tako v glavnem mestu kot drugje, pri čemer se izogibajo vsakemu nadzoru;
- B. ker je 20. avgusta 2013 razoroževanje, ki ga je vodila koalicija Seleka na območju Boy-Rabé, ki ga obvladujejo privrženci nekdanjega predsednika Françoisja Bozizéja, povzročilo poboj 11 oseb, ducat ranjenih in ropanje;
- C. ker je 28. avgusta 2013 več kot 500 prebivalcev Banguija pred nekdanjimi roparskimi uporniki pobegnilo na glavno mednarodno letališče Srednjeafriške republike, in so zasedali letalsko stezo skoraj 18 ur;
- D. ker obstaja tveganje, da bodo nekdanje oborožene sile Srednjeafriške republike, ki podpirajo odstavljenega predsednika Françoisja Bozizéja, ponovno začele oborožene spopade; ker je treba upoštevati instrumentalizacijo medverskih napetosti in tveganja, ki jih vse to povzroča;
- E. ker je 4. septembra 2013 tožilec sodišča v Banguiju zaprosil za desetletno zaporno kazen za 24 nekdanjih upornikov Seleke, ki so bili pripeljani pred sodišče v prvi obravnavi zlorab, zagrešenih v Srednjeafriški republiki;
- F. ker je spoštovanje človekovih pravic temeljna vrednota Evropske unije in bistveni element Sporazuma iz Cotonouja;
- G. ker neizvajanje pregona kršiteljev človekovih pravic in vojnih zločincev pred sodišči spodbuja ozračje nekaznovanosti in nove zločine;
- H. ker je tožilec Mednarodnega kazenskega sodišča 7. avgusta 2013 izdal drugo opozorilo, da bodo lahko zločini, zagrešeni v Srednjeafriški republiki, spadali v pristojnost Mednarodnega kazenskega sodišča in da bo, če bo treba, postopek vodil urad tega sodišča;
- I. ker to nasilje povzroča nove premike prebivalstva in ker Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih dejavnosti navaja, da je tretjina prebivalstva zapustila domove in trpi zaradi podhranjenosti, 1,6 milijona obupno potrebuje pomoč, od tega 200 000 zdravstveno oskrbo, 484 000 jih živi v izrednem pomanjkanju hrane, 206 000 oseb je bilo razseljenih, 60 000 pa je našlo zatočišče v sosednjih državah; poleg tega več kot 650 000 otrok ne hodi več v šolo, saj so šole zasedle oborožene skupine, 3 500 otrok pa je pristopilo k oboroženim silam in skupinam;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0033.

Četrtek, 12. september 2013

- J. ker so kamerunske oblasti 21. avgusta 2013 začasno zaprle meje s Srednjeafriško republiko po tem, ko naj bi uporniki iz koalicije Seleka napadli obmejno mesto Toktoyo in ubili kamerunskega mejnega nadzornika; ker vozniki tovornjakov kljub ponovnemu odprtju meje oklevajo s prečkanjem v Srednjeafriško republiko zaradi vedno slabših varnostnih pogojev;
- K. ker se Srednjeafriška republika sooča s socialnimi in gospodarskimi izzivi, saj sta bila javni in zasebni sektor izropana in uničena, kar resno spodbija upravo države in njeno gospodarsko strukturo ter povzroča socialne nemire; ker so bile tudi bolnišnice masivno izropane, kar je povzročilo katastrofalne zdravstvene razmere v državi;
- L. opozarja, da mirovni sporazum iz Librevilla ostaja osnova za prehodne določbe; ker morajo biti po 18-mesečni tranziciji organizirane svobodne, demokratične, pregledne in zakonite volitve, na njih pa ne smejo kandidirati predsednik države, predsednik vlade, člani tranzicijske vlade in člani prehodnega nacionalnega sveta;
- M. ker je bil na vrhu Gospodarske skupnosti srednjeafriških držav (ECCAS), ki je potekal 3. aprila 2013, ustanovljen prehodni nacionalni svet in 18. aprila 2013 sprejet načrt za njegovo sestavo in delovanje;
- N. ker je bila maja 2013 ustanovljena mednarodna kontaktna skupina za Srednjeafriško republiko, da bi usklajevala regionalno, vseafriško in mednarodno ukrepanje za iskanje trajne rešitve za ponavljajoče se težave države;
- O. ker Evropska unija izvaja reden politični dialog s Srednjeafriško republiko zaradi Sporazuma iz Cotonouja in je glavna donatorica države in ker je 8. julija 2013 sklenila, da bo za 8 milijonov evrov povečala svojo humanitarno pomoč, ki bo tako znašala 20 milijonov evrov; ker ta pomoč EU ne bo zadoščala in ker morajo pri tem sodelovati tudi drugi mednarodni partnerji;
- P. ker se Srednjeafriška republika sooča z desetletji nestabilnosti in političnih nemirov, odkar je leta 1960 postala samostojna; ker se, čeprav je država bogata z naravnimi viri (les, zlato, diamanti, uran itd.), uvršča samo na 179. od 187 mest na lestvici indeksa človekovega razvoja, okrog 70 % njenega prebivalstva živi pod mejo revščine in tako ostaja ena izmed najrevnejših držav sveta;
1. obsoja, da so oborožene sile koalicije Seleka 24. marca 2013 na nezakonit način prevzele oblast;
 2. je izredno zaskrbljen zaradi razmer v Srednjeafriški republici, za katero so značilni popoln razpad zakonov in reda ter odsotnost pravne države; obsoja nedavno nasilje, ki je še dodatno spodbijalo najosnovnejše storitve v državi in poslabšalo že tako strašne humanitarne razmere, ki prizadevajo vse prebivalce;
 3. poziva organe Srednjeafriške republike, naj sprejmejo konkretne ukrepe za zaščito civilnega prebivalstva ter ustavijo novačenje in uporabo otrok v oboroženih skupinah, ter ponovno vzpostavijo varnost in javni red kot tudi osnovne storitve zagotavljanja elektrike in vode;
 4. strogo obsoja resne kršitve humanitarnega prava in razširjene primere kršenja prava človekovih pravic, zlasti s strani članov Seleke, vključno z zunajsodnimi poboji, množičnimi usmrtitvami, prisilnimi izginotji, samovoljnimi aretacijami in pridržanji, mučenjem, spolnim nasiljem in nasiljem na podlagi spola ter novačenjem otrok vojakov;
 5. poziva organe Srednjeafriške republike in vse deležnike, naj obravnavajo strukturne vzroke ponavljajočih se kriz v tej državi in sodelujejo pri izvajanju sporazuma iz Librevilla, ki določa pogoje tranzicije v državi in vrnitve k ustavnemu redu, da se tako dosežejo dolgoročni mir in demokratične rešitve;
 6. poziva mednarodne partnerje, naj v celoti podprejo skupna prizadevanja na področjih varnosti, humanitarne pomoči, izgradnje pravne države; spodbuja varnostni svet OZN, naj nemudoma preuči zahtevo za podporo, ki jo je pripravila Afriška unija, za financiranje 3600 članov civilnega in vojaškega osebja misije za ohranjanje miru v Srednjeafriški republici;
 7. podpira aktualni prehod z misije za utrditev miru v Srednjeafriški republici (Micopax) na mednarodno podporno misijo v Srednjeafriški republici pod afriškim vodstvom (AFISM-CAR), katere mandat bi se moral izvajati pod okriljem OZN;

Četrtek, 12. september 2013

8. pozdravlja odločitev voditeljev držav Gospodarske skupnosti srednjeafriških držav (ECCAS) za znatno povečanje velikosti srednjeafriških večnacionalnih sil (FOMAC) in za sprejetje primerne mandata misije, da se prispeva k povečanju varnosti v Srednjeafriški republiki; istočasno je zaskrbljen, da četudi je bilo 1 300 enot ECCAS razporejenih v Srednjeafriški republiki, niso mogle preprečiti, da država ne bi zdrsnila v anarhijo; opozarja, da bi slabšanje razmer v Srednjeafriški republiki lahko privedlo do regionalne nestabilnosti;

9. poziva, da je treba vse, ki so kršili človekove pravice, zagrešili vojne zločine, zločine proti človeštvu, spolno nasilje nad ženskami ali novačili otroke vojake, prijaviti, identificirati, kazensko preganjati in kaznovati v skladu z nacionalnim in mednarodnim kazenskim pravom; glede tega poudarja, da so bile razmere v Srednjeafriški republiki že obravnavane pred Mednarodnim kazenskim sodiščem in da po statutu sodišča genocid, zločini proti človeštvu ali vojni zločini ne zastarajo;

10. pozdravlja odločitev Srednjeafriške republike, da bo začela program za zbiranje nedovoljenega orožja kot odziv na nasilje in manjše zločine v kronično nestabilni državi; poziva vlado, naj postane ta ukrep obvezen;

11. je seznanjen z vzpostavitvijo mešane preiskovalne skupine za izsiljevanja, ki so bila storjena od prevzema oblasti koalicije Seleka, in poziva vse udeležene v tej strukturi, naj si prizadevajo za nacionalno spravo;

12. meni, da je poleg tega treba obravnavati posledice konfliktov, predvsem z reformo oboroženih in varnostnih sil, razorožitvijo, demobilizacijo in ponovno vključitvijo nekdanjih borcev, vračanje beguncev, ponovno naselitev notranje razseljenega prebivalstva na njihove domove in izvajanje trajnih razvojnih programov;

13. vztraja, da je celovita politična rešitev, vključno s pravično razdelitvijo dohodka po državnem proračunu, nujna za iskanje rešitev krize in za tlakovanje poti za trajnostni razvoj v tej regiji; poziva generalnega sekretarja OZN, da imenuje skupino strokovnjakov, ki bodo preučili izkoriščanje kmetijskih in rudninskih virov Srednjeafriške republike, da se vzpostavi pravni sistem in bodo viri države koristili prebivalstvu;

14. pozdravlja povečano podporo EU pri razreševanju humanitarne krize v Srednjeafriški republiki, in poziva EU in njene države članice, kot glavne donatorice te države, naj okrepijo svoje usklajevanje z drugimi donatorji in mednarodnimi institucijami, da se primerno izpolnijo humanitarne potrebe in ublaži trpljenje prebivalcev Srednjeafriške republike; zahteva, naj septembra 2013 v New Yorku poteka mednarodna seja o Srednjeafriški republiki;

15. zahteva okrepitev mednarodnih operacij, s soglasjem Srednjeafriške republike, da se aretirajo člani vojske Gospodovega odpora (ARS), da se prekine pustošenje te kriminalne skupine;

16. poziva organe Srednjeafriške republike, da izpolnijo obveze iz Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, katerega podpisnica je njihova država;

17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, varnostnemu svetu OZN, generalnemu sekretarju OZN, institucijam Afriške unije, Evropski službi za zunanje delovanje, skupni parlamentarni skupščini AKP-EU in državam članicam Evropske unije.

Četrtek, 12. september 2013

P7_TA(2013)0390

Razmere v Bahrajnu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o razmerah na področju človekovih pravic v Bahrajnu (2013/2830(RSP))

(2016/C 093/29)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij z dne 27. oktobra 2011 ⁽¹⁾, 15. marca 2012 ⁽²⁾ in 17. januarja 2013 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju obiska delegacije pododbora za človekove pravice v Bahrajnu 19. in 20. decembra 2012 ter njene izjave za medije in obiska delegacije za odnose z Arabskim polotokom od 27. do 30. aprila 2013 in njenih izjav za medije,
- ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o Bahrajnu, zlasti z dne 7. januarja, 11. februarja in 1. julija 2013,
- ob upoštevanju izjav generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov, zlasti z dne 8. januarja 2013, in izjave predstavnika visokega komisarja ZN za človekove pravice z dne 6. avgusta 2013,
- ob upoštevanju 23. Skupnega sveta in ministrskega sestanka EU-GCC v Manami v Bahrajnu dne 30. junija 2013,
- ob upoštevanju izrednega zasedanja bahrajnske narodne skupščine 28. julija 2013, na katerem so bili sprejeti izredni odloki, ki jih je izdal bahrajnski kralj Hamad bin Isa Al Kalifa,
- ob upoštevanju bahrajnskega zakona iz leta 2006 o zaščiti družbe pred terorističnimi dejanji,
- ob upoštevanju sklepa ministrskega sveta Arabske lige, sprejetega 1. septembra 2013 v Kairu, o vzpostavitvi vsearabskega sodišča za človekove pravice v bahrajnski prestolnici Manama,
- ob upoštevanju poročila bahrajnske neodvisne preiskovalne komisije iz novembra 2011 in poročila o nadaljnjem ukrepanju z dne 21. novembra 2012,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966, Konvencije proti mučenju in drugemu krutemu, nečloveškemu in ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju, Konvencije o otrokovih pravicah in arabske listine o človekovih pravicah, katerih Bahrajn je podpisnica,
- ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic iz leta 2004, posodobljenih leta 2008,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
- ob upoštevanju členov 122(5) in 110(4) poslovnika,

⁽¹⁾ UL C 131 E, 8.5.2013, str. 125.

⁽²⁾ UL C 251 E, 31.8.2013, str. 111.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0032.

Četrtek, 12. september 2013

- A. ker so razmere na področju človekovih pravic v Bahrajnu po zatrtju protestnikov v podporo demokraciji leta 2011 še vedno zaskrbljujoče; ker številna dejanja bahrajnske vlade še vedno hudo kršijo ter omejujejo pravice in svoboščine dela bahrajnskega ljudstva, zlasti pravico posameznikov do miroljubnega protesta, svobode izražanja in digitalne svobode; ker bahrajnske oblasti še vedno zatirajo miroljubne politične protestnike, tudi z nesorazmerno uporabo nasilja in mučenjem, ki ju izvajajo varnostne in policijske sile;
- B. ker se aktivisti na področju človekovih pravic v Bahrajnu soočajo s sistematičnim napadanjem, nadlegovanjem in aretacijami, nekateri od njih pa so obsojeni na doživljenjsko zaporno kazen;
- C. ker je 1. avgusta 2013, pred načrtovanimi protesti v Manami 14. avgusta 2013, bahrajnski kralj odredil izvajanje priporočil, ki jih je sprejel parlament in ki vključujejo prepoved sedečih protestov, zbiranja in protestov v glavnem mestu Manama, dodatne omejitve dejavnosti družbenih medijev, podaljšanje obdobja pridržanja in odvzem državljanstva osebam, spoznanim za krive terorističnega dejanja ali napeljevanja k njemu;
- D. ker je Urad visokega komisarja ZN za človekove pravice izjavil, da čeprav pozdravlja priporočilo narodne skupščine, da ohranjanje ravnovesja med kazenskim pregonom in varovanjem človekovih pravic ne bi smelo vplivati na temeljne svoboščine, zlasti svobodo mnenja, poudarja, da je zaskrbljen nad omejevanjem javnih demonstracij in drugih oblik javnega zbiranja;
- E. ker so se na podlagi poročila bahrajnske neodvisne preiskovalne komisije bahrajnske oblasti zavezale k izvajanju reform; ker je bil dosežen napredek pri pregledu pravnega sistema in sistema kazenskega pregona, saj so bili neupravičeno odpuščeni delavci ponovno zaposleni, vzpostavljena pa je bila tudi posebna enota za preiskovanje domnevnih zlorab, prav tako pa je bil dosežen napredek pri izvajanju reform policije; ker izvajanje priporočil neodvisne preiskovalne komisije vseeno napreduje počasi;
- F. ker se bo uradna delegacija pod vodstvom ministra za človekove pravice dr. Salaha bin Alija Abdurahmana udeležila 24. zasedanja Sveta OZN za človekove pravice od 7. do 27. septembra 2013 ter med srečanji sveta pregledala izvrševanje priporočil Sveta za človekove pravice in priporočil bahrajnske neodvisne preiskovalne komisije, pa tudi priporočil nacionalne skupščine, ki se jih je bahrajnska vlada zavezala uveljaviti v skladu s časovnim razporedom in akcijskim načrtom;
- G. ker je bila v Bahrajnu odvzeta prostost celo otrokom in so bili pridržani v prostorih za odrasle, neprimernih za otroke, po poročilih pa so bili tam žrtve mučenja in grdega ravnanja;
- H. ker je 24. aprila 2013 vlada že drugič, tokrat za nedoločen čas, preložila obisk posebnega poročevalca za mučenje in drugo kruto, nečloveško in ponižujoče ravnanje in kaznovanje;
- I. ker je 2. septembra 2013 Bahrajn napovedal, da bo tam sedež arabskega sodišča za človekove pravice, zatem ko bo to potrjeno na srečanju Arabske lige v Kairu;
- J. ker je posebni predstavnik EU za človekove pravice Stavros Lambrinidis junija 2013 obiskal Bahrajn v okviru ministrskega srečanja med Evropsko unijo in Svetom za sodelovanje v Zalivu;

1. poziva bahrajnske oblasti, naj spoštujejo človekove pravice in temeljne svoboščine, med njimi svobodo izražanja, po spletu in s pomočjo tradicionalnih medijev, in svobodo združevanja; globoko obžaluje nedavne omejevalne ukaze parlamenta in bahrajnskega kralja ter poziva k odpravi prepovedi miroljubnih demonstracij in svobodnega združevanja v prestolnici Manami in razveljavitvi ukazov ministra za pravosodje z dne 3. septembra 2013, ki niso združljivi z zavezo vlade, da bo začela reforme, ter ne bodo prispevali k nacionalni spravi ali izgradnji zaupanja med vsemi stranmi;

Četrtek, 12. september 2013

2. poziva k spoštovanju legitimne pravice bahrajnskih državljanov, da svobodno izražajo svoje mnenje, organizirajo zborovanja in miroljubno demonstrirajo; poudarja pomen svobodnih in pluralnih medijev; poziva k popolnemu dostopu mednarodnih nevladnih organizacij in novinarjev do te države;
3. pozdravlja ukrepe, ki so jih bahrajnske oblasti sprejele za uresničitev priporočil neodvisne bahrajnske preiskovalne komisije; priznava prizadevanja v tej smeri, vendar poudarja, da je treba za izboljšanje stanja človekovih pravic v tej državi storiti več; poziva bahrajnsko vlado, naj v celoti in hitro uresniči priporočila neodvisne bahrajnske preiskovalne komisije in priporočila iz rednega splošnega pregleda; priporoča, da se med 24. zasedanjem Sveta OZN za človekove pravice ustanovi nadzorni mehanizem, katerega naloga bo spremljanje uveljavljanja priporočil neodvisne bahrajnske preiskovalne komisije in splošnega reševanja razmer na področju človekovih pravic v Bahrajnu;
4. poziva bahrajnsko vlado, naj izvede potrebne demokratične reforme in spodbudi vključujoč in konstruktiven nacionalni dialog ter spravo in naj izpusti zaprte disidente;
5. poziva bahrajnske oblasti, naj nemudoma končajo vsa represivna dejanja, vključno s sodnim nadlegovanjem, in poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi vseh zapornikov vesti, političnih aktivistov, novinarjev, bloggerjev, zdravnikov in reševalcev, zagovornikov človekovih pravic in miroljubnih protestnikov, vključno z Abdulhadijem al Kavajo, Nabilom Radžabom, Ibrahimom Šarifom, Nadžijem Fatilom, Zajnabom al Kavajo, Mahdiso Mahdijem Abu Dibom in Džalilo al Salman;
6. pozdravlja dejstvo, da je kralj Hamad bin Isa al Kalifa ustanovil neodvisno komisijo za pravice zapornikov in pripornikov, in to komisijo poziva, naj učinkovito spremlja in izboljša razmere, v katerih živijo zaporniki, ter ravnanje z njimi;
7. pozdravlja dejstvo, da je kralj Hamad bin Isa al Kalifa oblikoval ministrstvo za človekove pravice in družbeni razvoj v Bahrajnu, in to ministrstvo poziva, naj deluje v skladu z mednarodnimi standardi in obveznostmi na področju človekovih pravic; zlasti ugotavlja napredno stališče Bahrajna do žensk v družbi;
8. ugotavlja, da je bahrajnsko ministrstvo za notranje zadeve julija 2013 formalno ustanovilo funkcijo policijskega varuha človekovih pravic, in upa, da bo to pomenilo, da se bodo pritožbe in ugovori bahrajnskih državljanov učinkovito raziskali;
9. ugotavlja, da si bahrajnska vlada prizadeva za reformo kazenskega zakonika in sodnih postopkov, ter spodbuja nadaljevanje tega postopka; poziva bahrajnsko vlado, naj sprejme vse potrebne ukrepe za zagotavljanje pravičnosti, neodvisnosti in nepristranskosti sodstva v Bahrajnu ter poskrbi, da deluje popolnoma v skladu z mednarodnimi standardi;
10. poziva k neodvisnim preiskavam vseh trditev o mučenju in drugem grdem ravnanju ter k objavi rezultatov; meni, da je prevzemanje odgovornosti za pretekle kršitve ključni element na poti do doseganja pravice in dejanske sprave, ki sta potrebni za stabilnost družbe;
11. poziva bahrajnske oblasti, naj spoštujejo pravice mladoletnikov in jih ne zapirajo v zavode za odrasle ter naj z njimi ravna v skladu s konvencijo o otrokovih pravicah, katere članica je tudi Bahrajn;
12. meni, da lahko samovoljni odvzemi državljanstva povzročijo, da nekatere osebe ostanejo brez državljanstva, kar ima hude posledice za človekove pravice teh posameznikov; ugotavlja, da je odvzem državljanstva političnim nasprotnikom, ki ga izvajajo bahrajnske oblasti, v nasprotju z mednarodnim pravom;
13. obžaluje pomanjkljiv odziv EU na sedanje razmere v Bahrajnu in poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj obsodi stalne kršitve osnovnih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter določi ciljne omejevalne ukrepe (prepoved izdaje vizumov in zamrznitev premoženja) zoper posameznike, odgovorne za zlorabe človekovih pravic ali vanje vpletene, kot dokazuje poročilo bahrajnske neodvisne preiskovalne komisije;

Četrtek, 12. september 2013

14. poziva visoko predstavnico/podpredsednico in države članice, naj sodelujejo pri oblikovanju jasne strategije o tem, kako si bo EU javno in zasebno aktivno prizadevala za izpustitev zapornikov vesti, in poziva visoko predstavnico/podpredsednico, naj v sodelovanju z državami članicami zagotovi sprejetje sklepov Sveta za zunanje zadeve o stanju na področju človekovih pravic v Bahrajnu, ki naj vsebujejo poseben poziv k takojšnji in brezpogojni izpustitvi teh zapornikov;
 15. obžaluje, da je obisk posebnega poročevalca za mučenje ponovno preložen, in poziva bahrajnske oblasti, naj olajšajo obiske posebnih poročevalcev o svobodi združevanja in zbiranja ter o položaju zagovornikov človekovih pravic;
 16. pozdravlja odločitev Arabske lige, da v Manami ustanovi arabsko sodišče za človekove pravice, ter upa, da bo delovalo kot pospeševalec človekovih pravic na tem območju; poziva bahrajnsko vlado in njene partnerje v Arabski ligi, naj zagotovijo celovitost, nepristranskost, učinkovitost in verodostojnost tega sodišča;
 17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Kraljevine Bahrajn.
-

Četrtek, 12. september 2013

PRIPOROČILA

EVROPSKI PARLAMENT

P7_TA(2013)0382

Politika EU do Belorusije

Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje o politiki EU do Belorusije (2013/2036(INI))

(2016/C 093/30)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. oktobra 2012 o razmerah v Belorusiji po parlamentarnih volitvah 23. septembra 2012 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. marca 2012 o razmerah v Belorusiji ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o Belorusiji ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2011 o razmerah v Belorusiji ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2012 o letnem poročilu Sveta Evropskemu parlamentu o skupni zunanji in varnostni politiki ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. decembra 2011 o pregledu evropske sosedске politike ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju resolucije konference nacionalne platforme foruma civilne družbe vzhodnega partnerstva z dne 1. junija 2013,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. aprila 2011 o reviziji evropske sosedске politike – vzhodna dimenzija ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju Praške izjave z vrhunškega srečanja vzhodnega partnerstva iz leta 2009,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta za zunanje zadeve z dne 15. oktobra 2012 in Uredbe Sveta (EU) št. 1014/2012 z dne 6. novembra 2012 o omejevalnih ukrepih v zvezi z Belorusijo ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju člena 97 Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za zunanje zadeve (A7-0261/2013),
- A. ker od leta 1994 v Belorusiji ni bilo svobodnih in poštenih volitev po volilni zakonodaji, ki bi bila v skladu z mednarodnimi standardi;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0410.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0112.

⁽³⁾ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 162.

⁽⁴⁾ UL C 136 E, 11.5.2012, str. 57.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0334.

⁽⁶⁾ UL C 168 E, 14.6.2013, str. 26.

⁽⁷⁾ UL C 296 E, 2.10.2012, str. 105.

⁽⁸⁾ UL L 307, 7.11.2012, str. 1.

Četrtek, 12. september 2013

- B. ker je bilo načelo delitve oblasti z ustavno reformo leta 1996 malodane ukinjeno in ker opozicijske politične sile od takrat niso bile zastopane v političnih institucijah in niso mogle sodelovati pri oblikovanju in izvajanju političnih usmeritev države;
- C. ker je v tem obdobju prihajalo do sistematičnih in množičnih kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti na področju svobode izražanja, združevanja in zbiranja;
- D. ker je Evropski svet leta 1997 prekinil postopek ratifikacije sporazuma o partnerstvu in sodelovanju ter ustavil izvajanje začasnega trgovinskega sporazuma, zaradi česar odnosi med EU in Belorusijo še naprej temeljijo na sporazumu o trgovini in sodelovanju iz leta 1989;
- E. ker so v obdobju 2008–2010 odnosi med EU in Belorusijo dobili nekaj zagona, ko je Belorusija pokazala pripravljenost razviti konstruktivne odnose z EU in je bilo mogoče opaziti določen premik k boljšim pogojem za dejavnosti civilne družbe, opozicije in svobodnega tiska; ker pa so brutalni represivni ukrepi po predsedniških volitvah leta 2010 in zaostritev represivne politike, kot so bili aretacija predsedniških kandidatov, ki so ji sledile množične aretacije, politično motivirani kazenski postopki zoper opozicijske predstavnike ter val represivnih ukrepov zoper zagovornike človekovih pravic in neodvisne medije, povzročili ohladitev teh odnosov;
- F. ker beloruske oblasti, ki zavračajo pozive EU k spoštovanju mednarodno sprejetih demokratičnih standardov, vodijo politiko samoizolacije in jo vsiljujejo tudi beloruskemu prebivalstvu;
- G. ker Evropski parlament ne priznava legitimnosti beloruskega parlamenta; ker je v preteklem desetletju Belorusijo obiskala le ena uradna delegacija Evropskega parlamenta, in sicer leta 2010;
- H. ker si 70 % prebivalcev Belorusije želi sprememb v državi; ker pa del prebivalstva meni, da bi znatne spremembe v državi na začetku privedle do poslabšanja življenjskega standarda ⁽¹⁾;
- I. ker bi bilo demokratične spremembe verjetno mogoče lažje doseči, če bi se reformistični deli sedanjih vladajočih elit vključili v proces reform; ker pa bi pomembne pobude kljub temu morali sprožili predstavniki organizacij civilne družbe in zasebnih podjetij;
- J. ker bi vzpostavitev doslednega političnega dialoga z beloruskimi oblastmi pod omenjenimi pogoji morala prispevati k vključevanju civilne družbe in opozicije v dialog med različnimi interesnimi skupinami in k izvajanju reform;
- K. ker bi vrh vzhodnega partnerstva v Vilni lahko pomenil dodatno pomembno priložnost za pogojno in postopno izboljšanje odnosov med EU in Belorusijo, če bo prišlo do izpustitve političnih zapornikov in njihove politične rehabilitacije;
- L. ker je bil zaradi tega opravljen pregled in je bila sprejeta razširitev omejevalnih ukrepov EU (trenutno proti 242 osebam in 30 subjektom), pri čemer beloruske oblasti nekaterim politikom, uradnikom, vključno s predstavniki mednarodnih organizacij, novinarjem in predstavnikom civilne družbe še naprej prepovedujejo vstop v državo;
- M. ker bi lahko nadaljnja prizadevanja za enotno strategijo in akcijski načrt pripomogla k doseganju ciljev politične opozicije; ker so konkretni ukrepi, kot so skupne liste za lokalne volitve leta 2014, oblikovanje skupnega političnega programa ali predstavitev enotnega kandidata za predsedniške volitve leta 2015, pozitiven napredek v zvezi s tem;

⁽¹⁾ Podatki neodvisnega inštituta za socialno-ekonomske študije, april 2013.

Četrtek, 12. september 2013

- N. ker je imel evropski dialog za modernizacijo z belorusko družbo, ki se je začel leta 2012, pozitiven vpliv na začetek konstruktivne razprave v beloruski družbi o potrebnih reformah v državi in na ozaveščenost o EU; ker pa so potrebni nadaljnji razvoj koncepta, namen, strategija, primerno financiranje in struktura upravljanja dialoga, pa tudi boljše usklajevanje s pobudami vzhodnega partnerstva;
- O. ker je nacionalna platforma foruma civilne družbe vzhodnega partnerstva pomemben in zanesljiv partner in edinstven način, s katerim EU vzpostavlja komunikacijo s prebivalstvom Belorusije;
- P. ker so v Belorusiji še vedno politični zaporniki ⁽¹⁾, vključno z zagovornikom človekovih pravic in nominancem za nagrado Saharova Alesem Bjaljatskim, ki so bili podvrženi hudim oblikam psihološkega in fizičnega mučenja, vključno z grožnjami s smrtjo, neutemeljenimi premestitvami, nezadovoljivim zagotavljanjem zdravstvene oskrbe in odvzemom pravice do stikov z družinskimi člani; ker izpustitev in politična rehabilitacija vseh političnih zapornikov, pa tudi napredek Belorusije pri izpolnjevanju mednarodnih zavez in spoštovanju temeljnih človekovih pravic, pravne države in demokratičnih svoboščin, ostajajo glavni pogoji za normalizacijo odnosov med EU in Belorusijo;
- Q. ker je zmanjšanje absolutnega števila politično motiviranih aretacij (zmanjšanje z 868 v letu 2011 na 235 v letu 2012, kot je poročal center za človekove pravice Viasna) mogoče pripisati vzdušju, ki se ustvarja z represivnimi ukrepi in ustrahovanjem;
- R. ker so nedavne restriktivne spremembe zakonodaje privedle do nadaljnje represije civilne družbe, pa tudi zagovornikov človekovih pravic, neodvisnih medijev in branilcev; ker je splošno stanje na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin obžalovanja vredno in še vedno zelo zaskrbljujoče, kot je bilo izpostavljeno v poročilu posebnega poročevalca OZN za Belorusijo iz leta 2013; ker imuniteta, s katero beloruske oblasti odgovarjajo na pritožbe mednarodne skupnosti, prispeva k nadaljnji ohladitvi odnosov z EU in k vedno večji samoizolaciji Belorusije;
- S. ker so v letu 2012 beloruske oblasti uvedle zakonodajne spremembe, ki službi KGB podeljujejo široka pooblastila za prosto uporabo prisilnih ukrepov; ker lahko varnostne službe v skladu z novim zakonom brez omejitev vstopajo v stanovanja ter aretirajo in pridržijo tako beloruske državljane kot tudi diplomate in predstavnike mednarodnih institucij, zaščitene z imuniteto; ker ta zakon vsebuje tudi določbo, ki uslužbence KGB oprošča vse pravne odgovornosti za poškodbe, ki so jih povzročili; ker so bila beloruskim posebnim silam podeljena široka pooblastila za prekinitev demonstracij;
- T. ker so bile leta 2011 uvedene spremembe zakona o množičnih zbiranjih, v skladu s katerimi bi organizacija množičnih protestov lahko privedla do kazenske odgovornosti za javne nemire; ker so organizatorji množičnih protestov organom dolžni zagotoviti informacije o virih sredstev, ki jih prejemajo;
- U. ker je leta 2011 prejem tujih donacij postal kriminalno dejanje, opredelitev izdaje pa je bila razširjena, s čimer je bila oblastem omogočena uporaba kazenskega prava za zatiranje organizacij in posameznikov, ki prejemajo sredstva iz tujine ali se udeležujejo mednarodnih dogodkov;
- V. ker je leta 2012 belorusko ministrstvo za pravosodje zavrnilo registracijo 19 nevladnih organizacij in dveh političnih strank in ker so člani neregistriranih organizacij v Belorusiji stalno podvrženi ustrahovanju, nadlegovanju in pregonu;
- W. ker je Belorusija edina evropska država, ki izvaja smrtno kazen; ker družine obsojencev in javnost niso seznanjene z datumi usmrnitev in ker svojci ne morejo pripraviti pogreba, saj jim oblasti ne predajo trupla, in niso obveščeni o kraju pokopa;
- X. ker sta bili leta 2012 usmrčeni dve osebi, čeprav sodni postopek ni izpolnjeval meril pravičnega sojenja; ker leta 2012 po dolgem času ni bila napovedana nobena obsodba na smrtno kazen, vendar so bile nove takšne obsodbe izrečene leta 2013;

⁽¹⁾ Med političnimi zaporniki so tudi Mikalaj Statkevič, Pavel Sevjarinec, Eduard Lobau, Mikalaj Autuhovič, Mikalaj Dzjadok in Igar Alinjevič.

Četrtek, 12. september 2013

- Y. ker je za razmere v Belorusiji značilno pomanjkanje zaupanja v sodstvo, ki je posledica nezadostne neodvisnosti te veje oblasti in politično motiviranih sodb;
- Z. ker je Belorusija edina država vzhodnega partnerstva, kjer uradne institucije na področju človekovih pravic še niso bile ustanovljene;
- AA. ker je cenzura v Belorusiji resno politično vprašanje;
- AB. ker je po podatkih svetovnega indeksa svobode tiska za leto 2013, ki ga objavlja organizacija Novinarji brez meja, Belorusija s 168. mesta napredovala na 157. mesto med skupno 179 državami, vendar je med državami vzhodnega partnerstva še vedno uvrščena najnižje (Azerbajdžan (156. mesto), Ukrajina (126. mesto), Gruzija (100. mesto), Armenija (74. mesto), in Moldavija (55. mesto));
- AC. ker je dostop do neodvisnih televizijskih in radijskih postaj ter tiskanih medijev trenutno skromen, saj dostop do informacij obvladujejo državni mediji;
- AD. ker je stanje na področju svobode medijev v Belorusiji nesprejemljivo, zlasti zaradi nadlegovanja novinarjev, ki jim je bila izrečena prepoved izstopa iz države, omejujoče zakonodaje o radiodifuziji in internetni svobodi ter selektivne uporabe pravosodja zoper neodvisne novinarje, na kar kažejo trije kazenski postopki, ki so se začeli poleti leta 2012;
- AE. ker je bil leta 2012 na podlagi lažnih trditev vsaj 15 aktivistom in novinarjem prepovedan izstop iz Belorusije;
- AF. ker ima več kot polovica državljanov Belorusije dostop do interneta; ker elektronski mediji nudijo nove možnosti za širši dostop do neodvisnih medijev, čeprav prihaja v vladnih in izobraževalnih institucijah do onemogočanja dostopa do nekaterih opozicijskih spletnih strani;
- AG. ker se Belorusija po najnovejših podatkih indeksa človekovega razvoja Združenih narodov za leto 2012 uvršča na 50. mesto v primerjavi z Rusijo (55. mesto) in državami vzhodnega partnerstva (Gruzija (72. mesto), Ukrajina (78. mesto), Azerbajdžan (82. mesto), Armenija (87. mesto) in Moldavija (113. mesto));
- AH. ker je sistem socialnih ugodnosti eden glavnih razlogov za določeno raven družbene stabilnosti, saj ljudem nudi koristi v zameno za politično neaktivnost; ker 65 % Belorusov prejema državno podporo različnih oblik, kot so pokojnine, štipendije, nadomestila za brezposelnost itd.;
- AI. ker je mogoče nizko brezposelnost umetno doseči s subvencijami za podjetja v državni lasti, ki ustvarijo okoli 70 % BDP in zaposlujejo 50 % delovne sile;
- AJ. ker si beloruska vlada prizadeva za privabljanje tujih naložb, saj ima kvalificirano delovno silo, program privatizacije, šest prostih ekonomskih con in visokotehnološki park, kljub temu pa je moč opaziti sistematično poseganje države v zasebni sektor;
- AK. ker so beloruske oblasti doslej izražale svoj geopolitični interes za nadaljnje gospodarsko povezovanje z Rusijo in vzpostavitev evrazijske carinske in gospodarske unije; ker obenem velik delež vseh neposrednih tujih naložb v Belorusiji v zadnjih letih izvira iz Rusije; ker se je po mnenju strokovnjakov v preteklih desetletjih približno 700 000 Belorusov zaradi zaposlitve izselilo v Rusijo, zlasti v Moskvo in Sankt Peterburg;
- AL. ker je mogoče signale za ponovni začetek pogajanj o pristopu Belorusije k STO opaziti tako s strani EU kot s strani Belorusije, zlasti glede na pristop Rusije k STO;
- AM. ker nedavne raziskave javnega mnenja, ki so bile opravljene v okviru projekta barometer o sosledstvu EU, kažejo, da več kot 50 % beloruskega prebivalstva meni, da bi morala EU povečati svojo vlogo na področju gospodarskega sodelovanja, trgovine in regionalnega sodelovanja z Belorusijo;

Četrtek, 12. september 2013

- AN. ker je program modernizacije, ki so ga nedavno predstavile beloruske oblasti, po mnenju strokovnjakov v glavnem usmerjen v posodobitev osnovne industrijske infrastrukture, medtem ko so v državi potrebne obsežnejše gospodarske reforme in pregledno poslovno okolje, pa tudi manj vladnega nadzora v vseh poslovnih sektorjih;
- AO. ker se Belorusija po podatkih indeksa zaznave korupcije za leto 2012, ki ga objavlja organizacija Transparency International, med 176 državami in ozemlji uvršča na 123. mesto v primerjavi z Ukrajino (144. mesto), Azerbajdžanom (139. mesto), Rusijo (133. mesto), Armenijo (105. mesto), Moldavijo (94. mesto) in Gruzijo (51. mesto);
- AP. ker je Belorusija pred kratkim pristopila k mehanizmu Sveta Evrope za boj proti korupciji (GRECO) in postala članica njegovega mehanizma za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA);
- AQ. ker je Belorusija ena od držav, ki jih zajema evropska sosedska politika, vendar zaradi političnih razmer v državi še vedno ni prišlo do sprejetja akcijskih načrtov;
- AR. ker se pomoč Belorusiji trenutno dodeljuje v okviru državnega strateškega dokumenta za obdobje 2007–2013;
- AS. ker je bilo v finančni perspektivi za obdobje 2007–2013 za projekte čezmejnega sodelovanja med Belorusijo in njenimi sosednjimi državami v okviru evropskega instrumenta sosedstva in partnerstva (ENPI) dodeljenih 33,4 milijona EUR in ker v 50 skupnih projektih čezmejnega sodelovanja med Latvijo, Litvo in Belorusijo trenutno sodeluje približno 60 občin;
- AT. ker v različnih projektih ENPI trenutno sodeluje zgolj 20 beloruskih strokovnjakov, leta 2008 pa je v njih sodelovalo 120 strokovnjakov;
- AU. ker beloruske oblasti dejavno sodelujejo pri srečanjih strokovnjakov v okviru večstranske ravni vzhodnega partnerstva, zlasti pa v projektih čezmejnega sodelovanja;
- AV. ker 58 mest in občin iz Poljske, 47 iz Litve in 30 iz Latvije ohranja plodno sodelovanje s partnerskimi mesti in občinami v Belorusiji, pri čemer je evroregijo „Nemunas-Neman-Niemen“, ki združuje Litvo, Poljsko, Kaliningrad in Belorusijo pri izvajanju skupnih projektov, mogoče obravnavati kot primer dobre prakse;
- AW. ker so državljani Belorusije v preteklih letih pridobili največje število schengenskih vizumov na prebivalca na svetu; ker morajo za pridobitev vizuma kljub temu porabiti veliko več denarja, v številnih primerih pa tudi časa in truda, kot državljani ostalih držav vzhodnega partnerstva ali Rusije;
1. naslovi naslednja priporočila na podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ESZD, Svet, Komisijo in države članice: morali bi:
- a. pozvati beloruske oblasti, naj spoštujejo človekove pravice in si prizadevajo za prehod v demokracijo, da bi odpravile izolacijo od preostale Evrope, za katero so se same odločile;
- b. ponovno poudariti, da je brezpogojna in takojšnja izpustitev vseh preostalih političnih zapornikov in obnovitev njihovih političnih in državljanskih pravic nepogrešljiv predpogoj za napredek v dvostranskih odnosih, ki bi lahko vodil k postopnemu umiku omejevalnih ukrepov EU in sprostil odnose med EU in Belorusijo;

O političnem dialogu

- c. izkoristiti predsedovanje Litve in vrh vzhodnega partnerstva v Vilni kot nadaljnjo pomembno priložnost za izboljšanje odnosov z Belorusijo, takoj ko bodo izpuščeni vsi politični zaporniki, da bi znova zagnali politični dialog, med drugim o demokratičnih reformah, svobodnih in poštenih volitvah, spoštovanju pravne države, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter sodelovanju z opozicijo in civilno družbo, v kolikor bodo beloruske oblasti izkazale spoštovanje teh temeljnih vrednot;

Četrtek, 12. september 2013

- d. upoštevati, da sta bila Zmicer Daškevič avgusta in Aleksander Franskevič septembra 2013 izpuščena iz zapora, vendar obžalovati, da sta nekdanja politična zapornika prišla na prostost, šele ko sta zaporno kazen v celoti odslužila;
- e. kar najbolje uporabiti začasni in pogojni umik sedanjega zunanjskega ministra s seznama oseb, ki jim EU prepoveduje izdajo vizuma, z namenom širjenja glavne in bistvene diplomatske komunikacijske poti z Belorusijo, zlasti da se omogoči njegova udeležba na vrhu vzhodnega partnerstva; najprej in predvsem vzpostaviti konstruktiven dialog o izpustitvi političnih zapornikov; kljub temu vztrajati pri prepovedi izdaje vizumov in zamrznitvi premoženja za tiste osebe, ki so neposredno vpletene v kršenje standardov na področju demokratičnih volitev in človekovih pravic;
- f. opraviti poglobljeno oceno sedanjih omejevalnih ukrepov EU proti beloruskim uradnikom in subjektom, da bi po potrebi pregledali in izboljšali njihovo učinkovitost ter prilagodili njihovo področje uporabe, naravo in veljavnost kot odziv na razvoj dogodkov v tej državi in njenih odnosov z EU;
- g. pripraviti strateški načrt po vzoru skupnega vmesnega načrta in na osnovi načela „več za več“, v katerega bi vključili prednostna področja za reforme v Belorusiji za izboljšanje odnosov in učinkovito sodelovanje v okviru evropske sosedске politike, v kolikor bodo sprejeti konkretni ukrepi za demokratične reforme;
- h. se posvetovati z Evropskim parlamentom o vključitvi novih predlogov v zvezi z medparlamentarnimi odnosi, tako dvostranskimi kot tudi znotraj parlamentarne skupščine Euronest, takoj ko bodo mednarodne organizacije volitve priznale kot svobodne in poštene, pri tem pa ohraniti podporo EU beloruskim demokratičnim silam in civilni družbi;
- i. v skladu s členom 24 PEU zagotoviti podporo držav članic stališču EU o Belorusiji in skladnost njihovih dvostranskih odnosov z ukrepi EU; poudariti, da bi lahko odločna zaveza vseh držav članic EU, pa tudi drugih demokratičnih držav, glede enotnega delovanja pospešila uspešno spodbujanje splošnih demokratičnih vrednot in reform v Belorusiji;
- j. spodbujati dialog z uradniki, ki niso bili osebno udeleženi pri zatiranju, da bi okrepili sodelovanje med EU in Belorusijo; prispevati k njihovem sodelovanju z belorusko civilno družbo s končnim ciljem olajšanja reform;
- k. spodbujati širšo civilno družbo, vključno s sindikati in predstavniki podjetij, pa tudi politično opozicijo, naj poveča svojo vključenost v dialog o modernizaciji; na podlagi priporočil nacionalne platforme foruma civilne družbe organizirati odprta javna posvetovanja o konceptu, namenu, strategiji in strukturi upravljanja tega dialoga; dodatno podpirati dialog s potrebno finančno pomočjo in strokovnim znanjem ter okrepiti kampanjo obveščanja o njegovi vsebini in pričakovanih rezultatih;
- l. zagotoviti, da bo vsakršno sodelovanje oblasti v dialogu o modernizaciji skupaj z demokratično opozicijo in civilno družbo na enakopraven način potekalo ob polnem spoštovanju demokratičnih načel, da bi razvili konkurenčno gospodarstvo in omogočili demokratične reforme, pa tudi pluralistično družbo in pravno državo;
- m. zahtevati, da bo civilna družba tudi v prihodnje obravnavana kot ključni akter političnega dialoga z EU za spodbujanje demokratičnih sprememb v Belorusiji, in zato podpreti zamisel o organizaciji konference civilne družbe, ki bi v Vilni potekala pred tretjim vrhom vzhodnega partnerstva;
- n. v celoti izkoristiti Evropsko ustanovo za demokracijo (EED), da bi podprli ključne akterje, ki obravnavajo vprašanja demokracije in človekovih pravic v Belorusiji, pri čemer se je treba osredotočiti na tiste, ki so imeli težave pri dostopu do tradicionalne podpore EU;
- o. spodbuditi Rusijo in države vzhodnega partnerstva, naj pozovejo Belorusijo k takojšnji in brezpogojni izpustitvi in politični rehabilitaciji vseh političnih zapornikov in k prenehanju vsakršnega nadaljnjega politično motiviranega nadlegovanja;

Četrtek, 12. september 2013

- p. zagotoviti, da se bodo predstavniki EU in držav članic, ki obiskujejo Belorusijo, redno srečevali s predstavniki civilne družbe in opozicije, da bi v procesu, povezanem z odnosi med EU in Belorusijo, zagotovili uravnoteženo sodelovanje vseh strani;
- q. predvideti vse razpoložljive politične možnosti z namenom spodbuditi Belorusijo, naj:
- v celoti izvede reforme volilnega zakonika na podlagi priporočil Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi/Urada za demokratične institucije in človekove pravice (OVSE/ODIHR), da bi vzpostavila pluralističen politični sistem, ki bo temeljil na svobodnih in poštenih volitvah in v katerem se bodo zamisli za oblikovanje politik porajale v okviru pristnega političnega tekmovanja med političnimi strankami kot sestavnim delom demokracije;
 - omogoči ponovno odprtje pisarne OVSE v Minsku, ki je bila v preteklosti zaprta;
 - odpravi vse ovire in omejitve uveljavljanja svobode združevanja, izražanja, gibanja, mirnega zbiranja in misli za demokratično opozicijo, organizacije civilne družbe in nevladne organizacije, vključno z odpravo vseh ovir za registracijo, ter celovitega delovanja in sprejemanja tehnične pomoči za mednarodni razvoj; reformira določbe kazenskega zakonika o sodelovanju v neregistriranih organizacijah;
 - uvede potrebne institucionalne spremembe, da bi v skladu s priporočili posebnega poročevalca OZN za neodvisnost sodnikov in odvetnikov zagotovila neodvisnost sodstva, pa tudi neodvisnost odvetnikov, s spremembo in učinkovito uporabo zakona o pravniških poklicih;
 - ne izvede usmrtnitve tistih, ki so bili leta 2013 obsojeni na smrt, uvede moratorij na smrtno kazen in jo nato tudi odpravi;
 - izvaja sklepe Odbora OZN za človekove pravice in delovne skupine OZN o samovoljnem priporu, sprejete v posameznih primerih, ter priporočila Odbora OZN proti mučenju iz leta 2011, da bi prenehala z izvajanjem nečloveškega in ponižujočega ravnanja;
 - v celoti sodeluje s posebnim poročevalcem OZN o stanju človekovih pravic v Belorusiji, da bi se tako odzvala na resne pomisleke, izražene v njegovem poročilu, objavljenem aprila 2013, in mu za začetek dovoli obisk v državi;
 - v celoti modernizira kazenski sistem in okrepi sodelovanje s Svetom Evrope, zlasti s podpisom Evropske konvencije o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, ki bi Odboru za preprečevanje mučenja omogočil dostop do beloruskih prostorov, kjer so zaprti zlasti politični zaporniki in zagovorniki človekovih pravic; dovoli predstavnikom drugih ustreznih mednarodnih in nacionalnih organizacij, diplomatom, skupinam civilne družbe, pa tudi družinskim članom političnih zapornikov dostop do beloruskih zaporov;
 - ustanovi neodvisno in polno delujočo državno institucijo za človekove pravice, lahko tudi v obliki varuha človekovih pravic;
 - zagotovi enake možnosti in enake pravice za vse manjšine in njihovo vključitev ter nediskriminacijo, zagotovi normalizacijo razmer Zveze Poljakov v Belorusiji; odpravi marginalizacijo romske manjšine, doseže napredek pri spoštovanju verskih pravic in svoboščin ter pri nediskriminaciji državljanov, ki pripadajo skupnosti LGBT;

Četrtek, 12. september 2013

- r. v zvezi z dejansko svobodo medijev in dostopa do njih sprejeti naslednje ukrepe: pozvati Belorusijo, naj odpravi omejitve, ki veljajo za akreditacijo novinarjev, in omejitve glede uporabe satelitske televizije, okrepi finančno in tehnično pomoč EU za vse vrste neodvisnih medijev (v državi in zunaj nje), da bi zagotovili vzdržnost njihovega delovanja in njihovo morebitno širšo dostopnost; zagotoviti pomoč, usmerjeno k dokončanju uporabe evropskih programov pomoči, razvijanju skupnih projektov in konzorcijev z mednarodnimi tiskovnimi agencijami in tujimi mediji;

O gospodarskem in energetskem sodelovanju

- s. si prizadevati za konstruktiven tehnični dialog med EU in Belorusijo o makroekonomskih gibanjih in finančnih vprašanjih, da se doseže verodostojna zaveza Belorusije, da bo izvedla makroekonomske in strukturne reforme, vključno s privatizacijo podjetij v državni lasti, liberalizacijo cen, trgovine in bančnega sistema, razvojem primerne mreže socialne varnosti ter bojem proti korupciji;
- t. nadalje poudariti, da bodo zgoraj omenjene reforme, v kolikor bodo izpolnjeni najpomembnejši politični predpogoji, bistvene za gospodarski razvoj Belorusije, omogočile bi evropske naložbe in mednarodna posojila, predstavljale pozitivno sporočilo za odpravo obstoječih ovir v pogajanjih s STO in bi tako omočile nadaljnje vključevanje v svetovno gospodarstvo;
- u. ponuditi tehnično pomoč, da se ustvari ugodno poslovno okolje, z namenom vzpostavitve enakih pogojev, varnosti naložb in enakih priložnosti za vsa podjetja, zlasti za MSP;
- v. nadalje sodelovati z Belorusijo pri obravnavi vprašanj na področju zaposlovanja, vključno z razvojem človeškega kapitala ter znanj in spretnosti, ki ustrezajo povpraševanju na trgu dela;
- w. spodbujati Belorusijo, da izvaja priporočila Mednarodne organizacije dela, zlasti v povezavi s svobodo združevanja, registracije in dejavnostjo neodvisnih sindikatov; pozvati Belorusijo, naj spremeni svojo zakonodajo, da bi delavcem omogočila svobodno in neomejeno odločanje o odpovedi delovnega razmerja tako v javnem kot tudi v zasebnem sektorju;
- x. pozvati Belorusijo, naj spoštuje najvišje mednarodne standarde varnosti in izvede resnično neodvisno presojo vplivov na okolje pri gradnji in delovanju vseh elektrarn, pri tem pa optimizira strokovno znanje in financiranje iz vseh razpoložljivih mednarodnih instrumentov ob polnem upoštevanju obstoječe mednarodne zakonodaje, kot sta Konvencija iz Espooja in Aarhuška konvencija, in ob spoštovanju zavez z dne 23. junija 2011 o izvedbi celovitih ocen tveganja in varnosti (stresni testi), pri čemer mora upoštevati specifikacije, ki sta jih sprejela Evropska komisija in skupina evropskih regulatorjev za jedrsko varnost;
- y. pomagati pri diverzifikaciji energetskih virov in dobavnih poti v Belorusiji in posredovati najboljše prakse EU pri izvajanju mednarodnih in regionalnih okolju prijaznih gospodarskih projektov ter pri tem podpirati energetske učinkovitost in obnovljive vire energije;
- z. spodbujati nadaljnje regionalno sodelovanje z Belorusijo, tudi prek sektorskih pobud vzhodnega partnerstva, predvsem na področjih trgovine, energije, okolja in prevoza; spodbujati najboljšo prakso dvostranskih gospodarskih forumov, obenem pa si prizadevati za večjo krepitev zmogljivosti nedržavnih akterjev, pa tudi za spodbujanje dobrega upravljanja in reforme javne uprave;
- aa. še naprej zagotavljati tehnično in zdravstveno pomoč prebivalstvu, ki ga je prizadela jedrska nesreča v Černobilu;
- ab. spodbujati Belorusijo, naj preuči in razvije nekonvencionalne vire energije;

Četrtek, 12. september 2013

O upravljanju meja

- ac. okrepiti sodelovanje med EU in Belorusijo na področju upravljanja meja in boja proti čezmejnemu kriminalu ter zlasti pomagati Belorusiji pri razvoju njenega tranzitnega sistema, modernizaciji carinskih postopkov in postopkov pri nadzoru meja ter pri celovitem izvajanju koncepta EU za integrirani sistem upravljanja mej;
- ad. zagotoviti neomejen vstop v Belorusijo in potovanje po tej državi za diplomate in politike EU;
- ae. na podlagi vzajemnega interesa omogočiti nadaljnje usposabljanje za belorusko agencijo za upravljanje meja v skladu s schengenskim pravnim redom;
- af. razmisliti o zagotovitvi primerne tehnične pomoči za uvajanje sodobnih sistemov za nadzor meja in sodobne infrastrukture na strani EU;
- ag. ustreznim beloruskim službam zagotoviti primerno usposabljanje o najboljših praksah EU glede uvedbe biometričnih potnih listov;
- ah. ustanoviti partnerstvo za mobilnost med EU in Belorusijo ter spodbujati Belorusijo, naj aktivno sodeluje v okviru delovne skupine vzhodnega partnerstva o migracijah in azilu;
- ai. spodbujati sodelovanje med Belorusijo ter programom Združenih narodov za razvoj (UNDP) in skladom Združenih narodov za otroke (UNICEF), da bi podprli programe, namenjene boju proti trgovini z ljudmi;

O civilni družbi in stikih med ljudmi

- aj. povečati delež projektov, ki bodo bolj koristni in vidni prebivalstvu na splošno, kar bi spodbudilo razumevanje državljanov v zvezi z vrednotami, standardi in politikami EU ter izpostavilo prednosti njenega modela in strokovnega znanja; v zvezi s tem spodbujati priložnosti, ki jih nudi forum civilne družbe, zlasti z vidika njegovega naslednjega zasedanja, ki bo oktobra letos potekalo v Kišinjevu;
- ak. sistematično in brezkompromisno nasprotovati vsakršni napačni ali zavajajoči informaciji beloruskih oblasti v zvezi s politikami in projekti EU z objavljanjem in širjenjem vseh potrebnih informacij (podatkov, zneskov, zakonodaje);
- al. okrepiti tehnično in finančno podporo, tudi prek nove Evropske ustanove za demokracijo, za organizacije civilne družbe, neodvisne nevladne organizacije, zagovornike človekovih pravic in sindikate, ki imajo sedež v Belorusiji, ali sindikate v državah članicah, ki imajo v Belorusiji bistven vpliv; dejavneje vključiti civilno družbo v izvajanje, spremljanje in ocenjevanje projektov, ki jih financira EU; tudi občutno izboljšati komunikacijo in širjenje informacij o EU, da bi dosegli razumevanje pristopa EU k temeljnim pravicam in svoboščinam med državljani ter potrebe po družbenem in gospodarskem napredku;
- am. podpreti organizacije, ki si prizadevajo za spodbujanje demokracije in človekovih pravic, ne le tistih v Belorusiji, temveč tudi v tujini, glede na to, da beloruske oblasti takšnim organizacijam nenehno onemogočajo možnost registracije; nujno spremeniti najnovejša pravila, po katerih je mogoče zaprositi za financiranje v okviru instrumenta EIDHR/NSLA, zaradi katerih so znane in ugledne beloruske nevladne organizacije v praksi izključene iz postopka prijave;
- an. zahtevati od beloruskih oblasti, naj izvršijo sklep A/HRC/WGAD/2012/39 delovne skupine Združenih narodov za samovoljne pripore v primeru zagovornika človekovih pravic Alesa Bjaljatskega, v katerem omenjena skupina zlasti ugotavlja, da je bilo pridržanje Alesa Bjaljatskega, predsednika centra za človekove pravice Viasna in podpredsednika Mednarodne zveze za človekove pravice (FIDH), samovoljna, saj je bila „v nasprotju s členom 20(1) Splošne deklaracije o človekovih pravicah in členom 22 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah“;

Četrtek, 12. september 2013

- ao. pozvati Belorusijo, naj izda stalno vabilo za vse posebne postopke OZN in posebnega poročevalca OZN v zvezi s položajem zagovornikov človekovih pravic povabi na obisk države;
 - ap. od beloruskih oblasti zahtevati, naj odpravijo kazensko odgovornost za prejem tujih donacij in organizacijam dovolijo hrambo sredstev na tujih bančnih računih;
 - aq. razmisliti o enostranskem omogočanju izdajanja vizumov in znižanju stroškov izdaje vizuma s 60 EUR na bolj dostopno ceno za beloruske državljane ter polnem izkoriščanju obstoječe prožnosti, ki jo omogoča vizumski zakonik, vključno z opustitvijo ali zmanjšanjem plačila za vizume za kratkoročno bivanje, zlasti za mlade, da bi tako olajšali in okrepili stike med ljudmi ter prispevali k preprečevanju nadaljnje izolacije državljanov Belorusije; razmisliti tudi o enostranskem zmanjšanju ali opustitvi plačila za vizume za dolgoročno bivanje z dolgoročnim ciljem odprave vizumov;
 - ar. pozvati beloruske oblasti, naj začnejo pogajanja z EU o poenostavitvi vizumskih postopkov in sporazumih o ponovnem sprejemu z namenom, da se v prihodnosti vizumi odpravijo, ker se bodo tako spodbujali stiki med ljudmi, ter da sprejmejo nujne ukrepe za izvajanje sporazumov o maloobmejnem prometu s Poljsko in Litvo;
 - as. spodbuditi sodelovanje med mesti in občinami v EU in Belorusiji z uporabo primerov dobrih praks iz nekaterih držav članic EU, zlasti Poljske, Litve in Latvije;
 - at. si prizadevati za več priložnosti na področju izobraževanja in raziskav v EU za Beloruse v okviru višjega in neformalnega izobraževanja ter izobraževanja odraslih; vzpostaviti in podpirati program pripravnštva za mlade beloruske strokovnjake v institucijah EU in drugih mednarodnih organizacijah; nadalje podpirati Evropsko univerzo za humanistične vede, razvijati in podpirati izobraževalne programe in programe usposabljanja v Belorusiji; zagotoviti primerno in trajno financiranje programa Erasmus Mundus za beloruske študente;
 - au. si dejavno prizadevati za priložnosti za vključitev v dialog z Belorusijo o izvajanju korenitih reform njenega visokošolskega sistema, da bi s tem razvila zlasti akademsko svobodo, institucionalno neodvisnost in študentsko udeležbo z namenom poznejše pridružitve evropskemu visokošolskemu prostoru (bolonjski proces);
 - av. poziva Mednarodno hokejsko zvezo, naj resno premisli o svoji odločitvi, da bo Belorusiji dovolila, da gosti svetovno prvenstvo v hokeju na ledu leta 2014;
2. naroči svojemu predsedniku, naj posreduje to priporočilo podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ESZD, Svetu, Komisiji in državam članicam.
-

Torek, 10. september 2013

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P7_TA(2013)0336

Sprememba Uredbe Sveta (ES) št. 850/98 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 850/98 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov (COM(2012)0432 – C7-0211/2012 – 2012/0208(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/31)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0432),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0211/2012),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 14. novembra 2012 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A7-0256/2013),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 11, 15.1.2013, str. 86.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0448.

Torek, 10. september 2013

P7_TC1-COD(2012)0208

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 850/98 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (ES) št. 850/98 ⁽²⁾ Komisiji podeljuje pooblastila za izvajanje nekaterih določb navedene uredbe.
- (2) Zaradi začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe je treba nekatera pooblastila, prenesena v skladu z Uredbo (ES) št. 850/98, uskladiti s členoma 290 in 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (3) ~~Za uporabo~~ **Da bi se omogočila učinkovita posodobitev** nekaterih določb ~~te~~ Uredbe ~~(ES) št. 850/98, ki odražala tehnični in znanstveni napredek,~~ bi bilo treba na Komisijo **prenesti pooblastila, da** v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije ~~prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov glede sprejme akte v zvezi z:~~
 - ~~razdelitve~~ **razdelitvijo** regij na zemljepisna območja;
 - ~~spremembe~~ **spremembo** pravil glede pogojev za uporabo nekaterih kombinacij velikosti mrežnega očesa;
 - ~~sprejetja~~ **sprejetjem** podrobnih pravil za določitev odstotka ciljnih vrst, ki jih ujame več kot eno ribiško plovilo, da se zagotovi, da navedene odstotke upoštevajo vsa plovila, vključena v ribolov;
 - ~~sprejetja~~ **sprejetjem** pravil glede tehničnih opisov in metod uporabe odobrenih naprav, ki se lahko pritrdijo na ribiške mreže in ne zamašijo ali zmanjšajo dejanske velikosti mrežnega očesa;
 - ~~pogojev~~ **pogoji**, pod katerimi se lahko plovilom, ki presegajo osem metrov celotne dolžine, dovoli uporaba vlečnih mrež z gredjo v nekaterih vodah Unije;
 - ~~ukrepov~~ **ukrepi** s takojšnjim učinkom, ~~oblikovanih~~ **oblikovanimi** za urejanje nepričakovano majhnega ali velikega prirastka nedoraslih morskih organizmov, ~~sprememb~~ **spremembami** migracijskih vzorcev ali ~~drugih sprememb~~ **drugimi spremembami** ohranitvenega stanja staležev rib;
 - **akti, s katerimi se v podobmočjih ICES VIII, IX in X izključijo nekatere vrste ribolova države članice iz uporabe nekaterih določb o zabodnih, zapletnih in trislojnih mrežah, ki povzročajo zelo nizko raven prilovov in zavržkov morskoga psa.** [Sprememba 1]

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 850/98 z dne 30. marca 1998 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov (UL L 125, 27.4.1998, str. 1).

Torek, 10. september 2013

- (4) Zlasti je pomembno, da Komisija ~~med pripravi za sprejetje delegiranih aktov~~ **pri svojem pripravljalnem delu** opravi ustrezna posvetovanja, ~~tudi s strokovnjaki~~ **vklučno na ravni strokovnjakov, da se pridobijo objektivne, natančne, celovite in posodobljene informacije.** [Sprememba 2]
- (5) Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (6) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje določb Uredbe (ES) št. 850/98 bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila glede:
- tehničnih predpisov za merjenje velikosti mrežnega očesa,
 - mrežnega materiala s kvadratastimi mrežnimi očesi in debeline sukanca;
 - tehničnih predpisov glede sestave mrežnega materiala;
 - seznama naprav, ki lahko zamašijo ali drugače zmanjšajo dejansko velikost mrežnega očesa;
 - posredovanja seznamov plovil, ki jim je bilo izdano posebno ribolovno dovoljenje za uporabo vlečne mreže z gredjo;
 - tehničnih predpisov glede ukrepov za merjenje moči motorja in dimenzij orodij;
 - obveznosti držav članic, da zagotovijo, da se na nekaterih območjih razdelka ICES IXa obseg ribolovnega napora ne preseže, ter
 - začasnih ukrepov, kadar je za ohranjanje staležev morskih organizmov potrebno takojšnje ukrepanje.
- (7) Izvedbena pooblastila, prenesena na Komisijo, razen tistih glede obveznosti držav članic, da zagotovijo, da se v nekaterih območjih razdelka ICES IXa obseg ribolovnega napora ne preseže, bi bilo treba izvajati v skladu z določbami Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (8) Uredbo (ES) št. 850/98 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 850/98 se spremeni:

- (1) člen 2(3) se nadomesti z naslednjim:

„3. Regije iz odstavka 1 se lahko razdelijo na zemljepisna območja, zlasti na podlagi opredelitev iz odstavka 2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 48a **v zvezi z razdelitvijo regij na zemljepisna območja** za namene določitve zemljepisnih območij, na katerih se uporabljajo posebni tehnični ohranjevalni ukrepi.“; [Sprememba 3]

- (2) člen 4 se spremeni:

- (a) v odstavku 4 se doda naslednja točka:

„(c) Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 48a sprejema delegirane akte za spremembo prilog X in XI, da se poveča zaščita nedoraslih rib v okviru ohranjanja staležev rib.“;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Torek, 10. september 2013

(b) v odstavku 5 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 48a sprejema delegirane akte glede metode izračuna odstotka ciljnih vrst in ostalih vrst, obdržanih na krovu, kadar so bile te ulovljene z mrežo ali mrežami, ki jih sočasno vleče več kot eno ribiško plovilo, in metode za preverjanje, da se zagotovi, da ribiška plovila, udeležena v skupne ribolovne dejavnosti, ki obdržijo ribe na krovu, upoštevajo odstotke vrst iz prilog I do V.“;

(c) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Tehnični predpisi za merjenje velikosti mrežnega očesa, tudi za namene nadzora, se določijo z izvedbenimi akti. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).“;

(3) v členu 7 se doda naslednji odstavek:

„8. Tehnični predpisi za merjenje mrežnega materiala s kvadratastimi mrežnimi očesi, tudi za namene nadzora, se določijo z izvedbenimi akti. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).“;

(4) v členu 8 se doda naslednji odstavek:

„4. Tehnični predpisi za merjenje debeline sukanca in sestavo mrežnega materiala, tudi za namene nadzora, se določijo z izvedbenimi akti. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).“;

(5) člen 16 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 16

1. Ne uporablja se nobena naprava, s katero se mrežno oko v katerem koli delu ribiške mreže zamaši ali kako drugače dejansko zmanjša.

2. Odstavek 1 ne izključuje uporabe nekaterih naprav, ki lahko zamašijo ali kako drugače dejansko zmanjšajo mrežno oko v katerem koli delu ribiške mreže, vendar ki lahko služijo za zaščito ali učvrstitev mreže. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 48a sprejema delegirane akte glede tehničnih opisov in metod uporabe ter namestitve takšnih naprav.

3. Izčrpen seznam naprav, ki so v skladu s tehničnimi opisi iz odstavka 2 in se lahko namestijo na ribiške mreže, se določi z izvedbenimi akti. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).“;

(6) člen 29 se spremeni:

(a) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 48a sprejema delegirane akte glede podrobnih pogojev za uporabo meril iz odstavka 2, v skladu s katerimi se plovilom, ki presega osem metrov celotne dolžine, dovoli uporaba vlečnih mrež z gredjo na območjih iz odstavka 1.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„7. Komisija z izvedbenimi akti določi operative zahteve za posredovanje seznamov, ki jih Komisiji predložijo države članice v skladu s prvo alinejo odstavka 2(c). Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).“;

Torek, 10. september 2013

(7) v členu 29b se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. Države članice Komisiji sporočijo svoje ukrepe za izpolnjevanje dolžnosti iz odstavka 5. Če Komisija ugotovi, da ukrepi države članice ne izpolnjujejo navedene dolžnosti, lahko predlaga spremembe teh ukrepov. Če med Komisijo in zadevno državo članico ne pride do dogovora o potrebnih ukrepih, lahko Komisija takšne ukrepe določi z izvedbenimi akti.“;

(8) člen 34(6) se nadomesti z naslednjim:

„6. Tehnični predpisi za merjenje moči motorja in dimenzij orodij se določijo z izvedbenimi akti. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).“;

(8a) v členu 34b se odstavek 11 nadomesti z naslednjim:

„11. Na Komisijo se po posvetovanju s STECF prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi v podobmočjih ICES VIII, IX in X izključi nekatere vrste ribolova države članice iz uporabe odstavkov 1 do 9, kadar informacije držav članic kažejo, da te vrste ribolova povzročajo zelo nizko raven prilovov in zavržkov morskega psa.“; [Sprememba 4]

(9) člen 45 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 45

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 48a, določi tehnične ohranjalne ukrepe o uporabi vlečnega ali pritrjenega orodja ali o ribolovnih dejavnostih na nekaterih območjih ali med nekaterimi obdobji, in sicer kot dopolnilo tej uredbi ali z odstopanjem od nje. Navedeni ukrepi s takojšnjim učinkom so oblikovani za urejanje nepričakovano majhnega ali velikega prirastka nedoraslih morskih organizmov, sprememb migracijskih vzorcev ali drugih sprememb ohranitvenega stanja staležev ~~in~~ **morskih organizmov.** [Sprememba 5]

2. Kadar je za ohranjanje staležev morskih organizmov potrebno takojšnje ukrepanje, se lahko Komisija za rešitev nastalega položaja odloči, da z izvedbenimi akti sprejme začasne ukrepe. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(3).

3. Kadar je ohranjanje določenih vrst ali ribolovnih območij resno ogroženo in kadar bi imelo kakršno koli odlašanje za posledico škodo, ki bi jo bilo težko popraviti, lahko država članica sprejme ustrezne nediskriminatorne ohranjalne ukrepe v zvezi z vodami pod svojo jurisdikcijo.

4. Obvestilo o ukrepih iz odstavka 3 se skupaj z obrazložitvenim memorandumom takoj po sprejetju ukrepov pošlje Komisiji in ostalim državam članicam.

Komisija v desetih delovnih dneh po prejemu takšnega obvestila potrdi primernost in nediskriminatorno naravo navedenih ukrepov ali z izvedbenimi akti zahteva, da se ukinejo ali spremenijo. Države članice so o odločitvi Komisije obveščene takoj.“;

(10) člen 46(4) se nadomesti z naslednjim:

„4. Na pobudo Komisije ali na zahtevo katere koli države članice je lahko vprašanje, ali nacionalni tehnični ukrep, ki ga uporablja država članica, ustreza odstavku 1 tega člena, predmet odločitve, ki jo Komisija sprejme z izvedbenimi akti. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2). Če je treba sprejeti takšno odločitev, se uporabljata tretji in četrti pododstavek odstavka 2.“;

Torek, 10. september 2013

(11). člen 48 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 48

1. Komisiji pomaga Odbor za ribištvo in ribogojstvo, ustanovljen v skladu z Uredbo (ES) št. 2371/2002. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

(*) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).“;

(12) vstavi se naslednji člen:

„Člen 48a

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se na Komisijo prenese pod pogoji iz tega člena.

2. ~~Pooblastila iz členov 2~~ **Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(3), člena 4(4)c, člena 4(5) b, člena 16(2), člena 29(6), člena 29d(7), člena 34b(11) in člena 45(1) se prenesejo za nedoločen čas je preneseno na Komisijo za obdobje treh let od ... (*)**. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem triletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja. [Sprememba 6]

3. ~~Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekliceta prenos pooblastil iz členov~~ **Pooblastilo iz člena 2(3), točke (c) člena 4(4)e, točke (b) člena 4(5)b, člena 16(2), člena 29(6), člena 29d(7), člena 34b(11) in člena 45(1) lahko kadar koli preklic** ~~Evropski parlament ali Svet. Pooblastilo~~ **Z odločitvijo o preklicu** preneha veljati s sklepom o preklicu ~~prenos pooblastila iz navedenega sklepa, naveden v njej. Preklic~~ **Odločitev** začne veljati ~~učinkovati~~ dan po objavi sklepa v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je v njem ~~naveden~~ **njej določen. Odločitev ne vpliva** na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ~~ne vpliva~~. [Sprememba 7]

4. Ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegiran akt, sprejet v skladu s ~~členi 2~~ **členom 2(3), točko (c) člena 4(4)e, točko (b) člena 4(5)b, členom 16(2), členom 29(6), členom 29d(7), členom 34b(11) in členom 45(1)**, začne veljati le, če ~~mu niti~~ **Evropski parlament ali niti** Svet ~~ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev~~ **mesecev** od uradnega obvestila, ki sta ga prejela v zvezi z navedenim aktom, ~~ne nasprotujeta~~ **Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu** ali če ~~sta~~ **pred iztekom navedenega tega roka oba obvestita tako Evropski parlament kot Svet obvestila** Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. ~~Navedeni Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.~~“;

(*) **UL: prosimo, vstavite datum začetka veljavnosti te uredbe.**

[Sprememba 8]

Torek, 10. september 2013

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

P7_TA(2013)0337

Premoženjskopravne posledice registriranih partnerskih skupnosti *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskopравnih posledic registriranih partnerskih skupnosti (COM(2011)0127 – C7-0094/2011 – 2011/0060(CNS))

(Posebni zakonodajni postopek – posvetovanje)

(2016/C 093/32)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2011)0127),
 - ob upoštevanju člena 81(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, v skladu s katerim se je Svet posvetoval s Parlamentom (C7-0094/2011),
 - ob upoštevanju obrazloženih mnenj italijanskega senata, poljskega sejma, poljskega senata in romunskega senata v okviru Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerih izjavljajo, da osnutek zakonodajnega predloga ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
 - ob upoštevanju mnenja Agencije Evropske unije za temeljne pravice z dne 31. maja 2012,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve ter mnenja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A7-0254/2013),
1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;
 2. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog na podlagi člena 293(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 3. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopati od besedila, ki ga je odobril Parlament;

Torek, 10. september 2013

4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;
5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Sprememba 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8) Zaradi posebnosti pravnih institutov zakonske zveze in registrirane partnerske skupnosti ter različnih načel, ki zato veljajo za ta pravna instituta, se zanju sprejmeta dva ločena pravna akta z določbami za urejanje premoženjskopравnih vidikov zakonskih zvez oziroma z določbami za urejanje premoženjskopравnih vidikov registriranih partnerskih skupnosti, čemur je namenjena ta uredba.

črtano

Sprememba 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) Cilj priznanja odločbe v zvezi s premoženjskimi posledicami registriranih partnerskih skupnosti v državi članici je zgolj omogočiti uveljavitev premoženjskih posledic, določenih v teh odločbi. Ne pomeni, da ta država priznava partnersko skupnost s premoženjskimi posledicami, ki so bile vzrok za tako odločbo. Ta uredba ne obvezuje držav članic, v katerih institut registrirane partnerske skupnosti ne obstaja, da tak institut uvedejo.

Sprememba 3

Predlog uredbe

Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10) Ta uredba se nanaša na vprašanja, povezana s premoženjskopравnimi posledicami registriranih partnerskih skupnosti. Pojem „registrirana partnerska skupnost“ je opredeljen le za namene njegove uporabe v Uredbi. Ta pojem je natančneje opredeljen v nacionalnem pravu držav članic.

- (10) Ta uredba se nanaša na vprašanja, povezana s premoženjskopравnimi posledicami registriranih partnerskih skupnosti. Pojem „registrirana partnerska skupnost“ je opredeljen le za namene njegove uporabe v Uredbi. **Za namene te uredbe je registrirana partnerska skupnost oblika skupnosti, ki ni zakonska zveza.** Pojem **registrirane partnerske skupnosti** je natančneje opredeljen v nacionalnem pravu držav članic.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11a) *Ta uredba bi se morala uporabljati samo za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti, ne pa tudi za druga področja civilnega prava. Zaradi jasnosti bi morala torej biti nekatera vprašanja, ki bi jih bilo mogoče označiti za povezana s temi razmerji, izrecno izključena iz področja uporabe te uredbe.*

(Ustreza uvodni izjavi 11 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 3 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12) Preživninske obveznosti med partnerjema v registrirani partnerski skupnosti so že opredeljene v Uredbi Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah **in bi jih bilo zato** treba izvzeti iz področja uporabe te uredbe. Enako velja za vprašanja v zvezi z **veljavnostjo in učinki daril**, ki jih obravnava Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za **pogodbena obligacijska razmerja**.

- (12) Preživninske obveznosti med partnerjema v registrirani partnerski skupnosti, **ki** so že opredeljene v Uredbi Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah, **bi** bilo treba izvzeti iz področja uporabe te uredbe. Enako velja za vprašanja v zvezi z **dedovanjem**, ki jih obravnava Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o **pristojnosti**, pravu, ki se uporablja, **priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in javnih listin v zapuščinskih zadevah in uvedbi evropskega potrdila o dedovanju** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 201, 27.7.2012, str. 107.

(Ustreza spremembi 4 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) *Vprašanja v zvezi z naravo stvarnih pravic, ki so lahko že opredeljene v nacionalnem pravu držav članic, na primer tista v zvezi z javno objavo teh pravic, bi bilo treba prav tako izvzeti s področja uporabe te uredbe, kakor so izvzeta tudi s področja uporabe Uredbe (EU) št. .../... [Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in javnih listin v zapuščinskih zadevah in uvedbi evropskega potrdila o dedovanju]. Tako lahko pristojna sodišča države članice, v kateri se nahaja premoženje enega ali obeh partnerjev, sprejmejo ukrepe s področja stvarnega prava, in sicer zlasti v zvezi z vpisom prenosa tega premoženja v javni register, če to določa zakon zadevne države članice.*

(Ustreza spremembi 5 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

- (13) *Ta uredba, tako kot Uredba (EU) št. 650/2012, ne bi smela posegati v omejeno število („*numerus clausus*“) stvarnih pravic, ki jih pozna nacionalno pravo nekaterih držav članic. Državi članici ne bi bilo treba priznati stvarne pravice na premoženju, ki je v tej državi članici, če njeno pravo takšne stvarne pravice ne pozna.*

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13a) *Da pa bi lahko upravičenci uživali pravice, ki temeljijo ali ki so nanje prešle recimo v okviru delitve skupnega premoženja v registrirani partnerski skupnosti, v drugi državi članici, bi bilo treba v tej uredbi določiti, da se neznana stvarna pravica prilagodi najbolj enakovredni stvarni pravici po pravu te druge države. Pri takšni prilagoditvi bi bilo treba upoštevati namene in interese določene stvarne pravice ter z njo povezane učinke. Organi ali pristojne osebe v državi, katere pravo se uporabi za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti, se lahko zaprosijo za dodatne informacije o naravi in učinkih stvarne pravice, če je to potrebno za določitev najbolj enakovredne nacionalne stvarne pravice. V ta namen bi bilo treba uporabiti obstoječe mreže za pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah in druga razpoložljiva sredstva za lažje razumevanje tujega prava.*

(Ustreza uvodni izjavi 16 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 6 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13b) *Zahteve za vpis pravice na nepremičnini ali premičnini v register bi morale biti izključene s področja uporabe te uredbe. Zato bi morale pravne pogoje in način vpisa pravice ter organe (kot so zemljiška knjiga ali notarji), pristojne, da preverijo, ali so izpolnjene vse zahteve in ali je predložena ali pripravljena dokumentacija zadostna oziroma vsebuje vse potrebne informacije, določati pravo države članice, v kateri se vodi register (za nepremičnine, *lex rei sitae*).*

(Deloma ustreza uvodni izjavi 18 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 7 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13c) *Iz področja uporabe te uredbe bi bilo treba izključiti tudi učinke vpisa pravice v register. Zato bi moralo pravo države članice, v kateri se vodi register, določati, ali ima vpis na primer deklaratorni ali konstitutivni učinek. Če je torej po pravu države članice, ki vodi register, pridobitev pravice na nepremičnini treba vpisati v register, da se zagotovi učinek erga omnes takega vpisa ali da se zaščitijo pravni posli, pravo te države določa, kdaj se takšna pravica pridobi.*

(Ustreza uvodni izjavi 19 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 8 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 d (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(13d) *Ta uredba bi morala, tako kot Uredba (EU) št. 650/2012, spoštovati različne sisteme obravnavanja premoženjskopравnih vprašanj, ki se uporabljajo v državah članicah. Zato bi moral imeti izraz „sodišče“ v tej uredbi širok pomen, tako da se ne bi nanašal le na sodišča v pravem pomenu besede, ki izvajajo sodno funkcijo, temveč tudi na notarje ali matične urade v nekaterih državah članicah, ki v nekaterih premoženjskopравnih zadevah tako kot sodišča izvajajo sodno funkcijo, ter na notarje in pravnike v nekaterih državah članicah, ki v določenih premoženjskopравnih zadevah izvajajo sodno funkcijo na podlagi prenosa pooblastil s strani sodišča. Za vsa sodišča, kot so opredeljena v tej uredbi, bi morala veljati pravila o pristojnosti iz te uredbe. Nasprotno pa izraz „sodišče“ ne bi smel vključevati zunajsodnih organov držav članic, ki so po nacionalnem pravu pooblaščen za obravnavanje premoženjskopравnih zadev, kot so notarji v večini držav članic, v katerih navadno ne izvajajo sodne funkcije.*

(Ustreza uvodni izjavi 20 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 10 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(15) Prav tako bi moralo biti na podlagi te uredbe mogoče razširiti sodno pristojnost države članice, ki obravnava vlogo za prenehanje ali razveljavitev registrirane partnerske skupnosti na vprašanja, povezana s premoženjskopравnimi vidiki registrirane partnerske skupnosti, ki jih je treba obravnavati na podlagi te vloge, če **se** partnerja **strinjata**.

(15) Prav tako bi moralo biti na podlagi te uredbe mogoče razširiti sodno pristojnost države članice, ki obravnava vlogo za prenehanje ali razveljavitev registrirane partnerske skupnosti na vprašanja, povezana s premoženjskopравnimi vidiki registrirane partnerske skupnosti, ki jih je treba obravnavati na podlagi te vloge, če **sta** partnerja **izrecno ali drugače priznala pristojnost zadevnih sodišč**.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (15a) Če se vprašanja v zvezi s premoženjskimi razmerji ne navezujejo niti na prenehanje oziroma na razveljavitev registrirane partnerske skupnosti niti na smrt enega od partnerjev, se lahko partnerja odločita, da vprašanja v zvezi s svojimi premoženjskimi razmerji predložita sodiščem države članice, katere pravo sta izbrala kot pravo, ki se uporablja za premoženjska razmerja med njima. Taka odločitev se izrazi v dogovoru med zakoncema, ki se lahko sklene najkasneje do predložitve zadeve na sodišče in kasneje po pravu države sodišča, pred katerim poteka postopek.

(Ustreza spremembi 12 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (16) V drugih okoliščinah mora ta uredba omogočiti ohranitev krajevne pristojnosti sodišč države članice za **obravnavo vlog, povezanih** s premoženjskopravnimi vidiki registriranih partnerskih skupnosti, na podlagi **seznama** meril, ki so naštetja po pomembnosti in zagotavljajo tesno povezanost med partnerjema in državo članico, katere sodišča so pristojna za obravnavo vloge. Ta sodišča, razen tistih iz držav članic, v katerih je bila partnerska skupnost registrirana, **imajo** možnost zavrniti to razširitev pristojnosti, če njihova nacionalna zakonodaja ne pozna registriranih partnerskih skupnosti. **Če ob upoštevanju drugih določb te uredbe nobeno sodišče ne bi bilo pristojno za določen primer, je bilo v to uredbo vključeno pomožno pravilo, ki preprečuje vsa tveganja odklanjanja pristojnosti sodišč.**

- (16) Ta uredba **mora** omogočiti ohranitev krajevne pristojnosti sodišč države članice za **vloge, povezane** s premoženjskopravnimi vidiki registriranih partnerskih skupnosti, **ki se obravnavajo v primerih, ko ne gre za prenehanje zveze ali smrti partnerja**, na podlagi **sklopa** meril, ki so naštetja po pomembnosti in zagotavljajo tesno povezanost med partnerjema in državo članico, katere sodišča so pristojna za obravnavo vloge. Ta sodišča, razen tistih iz držav članic, v katerih je bila partnerska skupnost registrirana, **bi morala imeti** možnost zavrniti to razširitev pristojnosti, če njihova nacionalna zakonodaja ne pozna registriranih partnerskih skupnosti.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (16a) Da bi odpravili zlasti primere odrekanja sodnega varstva, bi bilo treba v tej uredbi določiti tudi forum necessitatis, tako da bi lahko sodišče države članice izjemoma odločalo o premoženjskopravni zadevi, ki je tesno povezana s tretjo državo. Do takšnega izjemnega primera bi lahko prišlo, če postopek v tretji državi ne bi bil mogoč, na primer zaradi državljanske vojne, ali če ni mogoče upravičeno pričakovati, da bo upravičenec lahko začel ali izvedel postopek v tej državi. Pristojnost na podlagi forum necessitatis pa bi se lahko izvajala le, če bi bila zadeva v zadostni meri povezana z državo članico, v kateri je sodišče, pred katerim poteka postopek.

(Ustreza uvodni izjavi 31 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 14 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18) Za olajšanje upravljanja premoženja partnerjev se bo zakonodaja države, v kateri je bila registrirana partnerska skupnost, uporabljala za celotno premoženje partnerjev, tudi če to ni zakonodaja države članice.

- (18) Da se partnerjema omogoči upravljanje njunega premoženja, lahko v skladu s to uredbo izbereta pravo, ki se uporablja za njuno premoženje, ne glede na naravo ali lokacijo premoženja. Izbereta lahko pravo, ki je tesno povezano z njima zaradi njunega prebivališča ali državljanstva. Ni potrebe, da bi registriranim partnerskim skupnostim onemogočili to izbiro prava. Če partnerja izbereta pravo, ki ne predvideva instituta registrirane partnerske skupnosti, bi morala iti ta izbira „v prazno“. V tem primeru bi ostalo pri objektivni določitvi prava. Čeprav naj bi bili zadevni krogi praviloma dobro obveščeni o svojih pravicah, bi bilo treba omogočiti posebno pravno zaščito v obliki obveznega pravnega svetovanja o učinkih izbire prava. Ta zahteva se izpolni zlasti tako, da to svetovanje zagotavljajo dodatne formalne zahteve, ki veljajo za izbiro prava, zlasti overovitev.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18a) *Za pravno varnost in jasnost bi morala ta uredba urejati tudi večkratno registracijo registriranega partnerstva, in bi se morala nanašati na zadnjo registracijo. Države članice bi morale preprečiti večkratno registracijo registriranih partnerstev.*

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18b) *Če ni bilo izbrano pravo, ki se uporablja, ter da se zagotovi predvidljivost in obveznost pravne varnosti, je treba s to uredbo ob upoštevanju življenjskih razmer partnerjev in na podlagi lestvice naveznih okoliščin uvesti usklajena kolizijska pravila za določitev prava, ki se uporablja za celotno premoženje partnerjev. Običajno skupno prebivališče partnerjev ob sklenitvi partnerske skupnosti oziroma prvo običajno skupno prebivališče partnerjev po sklenitvi partnerske skupnosti naj bi predstavljalo prvo merilo, pred pravom države, katere državljanstvo imata oba partnerja ob sklenitvi partnerske skupnosti. Če ne pride v poštev nobeno od teh meril oziroma če partnerja nimata prvega običajnega skupnega prebivališča in če ob sklenitvi registrirane partnerske skupnosti nimata skupnega državljanstva, je treba ob upoštevanju vseh okoliščin uporabiti pravo države, s katero sta oba partnerja najtesneje povezana, pri čemer je treba upoštevati povezanost partnerjev z državo ob sklenitvi partnerske skupnosti. Pravo, ki ga opredelijo ta merila, se ne bi smelo uporabiti, če ne priznava registriranih partnerskih skupnosti. V izhodišču bi moralo za premoženje partnerjev veljati pravo države, v kateri je bila partnerska skupnost registrirana.*

(Ustreza spremembi 15 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18c) *Kadar se pojem državljanstva uporablja za določitev prava, ki se uporablja, bi bilo treba upoštevati, da nekatere države, katerih pravni sistemi temeljijo na običajnem pravu, kot navezno okoliščino uporabljajo stalno prebivališče in ne državljanstva.*

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18d) *Da se zagotovi pravna varnost pri transakcijah in prepreči morebitne spremembe prava, ki se uporablja za premoženjskopravne posledice registriranih partnerskih skupnosti, ne da bi bila partnerja o tem uradno obveščena, do takšnih sprememb ne sme priti, razen na izrecno zahtevo strani. Taka sprememba, za katero se odločita partnerja, ne more imeti retroaktivnih učinkov, razen če partnerja to izrecno določita. Sprememba v nobenem primeru ne sme vplivati na pravice tretjih oseb in na veljavnost prej sklenjenih pravnih poslov.*

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 19 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (19a) *Vse potrebne informacije bi morale biti na voljo na enostaven način in prek ustreznih sredstev, zlasti prek večjezične spletne strani Komisije.*

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 19 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (19b) *Treba bi bilo spodbujati izmenjavo dobrih praks med odvetniki.*

Torek, 10. september 2013

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 19 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (19c) ***Komisija bi morala uvesti orodje za obveščanje in usposabljanje za pristojne zaposlene na sodiščih in pravosodne delavce, in sicer z oblikovanjem interaktivnega spletnega portala v vseh uradnih jezikih institucij Unije, ki bi vključeval sistem za izmenjavo strokovnih izkušenj in prakse.***

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (23) Ker je eden od ciljev te uredbe vzajemno priznavanje sodnih odločb, izdanih v državah članicah, je treba v njej določiti pravila o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb po zgledu ***Uredbe (ES) št. 44/2001*** in jih po potrebi prilagoditi posebnim zahtevam področja, ki ga ureja ta uredba. Tako priznavanja in izvrševanja sodnih odločb, ki v celoti ali le deloma zadevajo premoženjsko-pravne vidike registriranih partnerskih skupnosti, v državah članicah ne bo mogoče zavrniti, če njihova nacionalna zakonodaja ne pozna takih partnerstev oziroma določa drugačne premoženjskopravne posledice.

- (23) Ker je eden od ciljev te uredbe vzajemno priznavanje sodnih odločb ***o pravnih zadevah glede premoženjskih razmerij v registriranih partnerskih skupnostih***, izdanih v državah članicah, je treba v njej določiti pravila o priznavanju, ***izvršljivosti*** in izvrševanju sodnih odločb po zgledu ***drugih pravnih instrumentov Unije na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah*** in jih po potrebi prilagoditi posebnim zahtevam področja, ki ga ureja ta uredba. Tako priznavanja in izvrševanja sodnih odločb, ki v celoti ali le deloma zadevajo premoženjskopravne vidike registriranih partnerskih skupnosti, v državah članicah ne bo mogoče zavrniti, če njihova nacionalna zakonodaja ne pozna takih partnerstev oziroma določa drugačne premoženjskopravne posledice.

(Ustreza spremembi 19 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 24

Predlog uredbe

Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (24) Ta uredba mora za upoštevanje različnih **načinov reševanja** vprašanj o premoženjskopравnih vidikih registriranih partnerskih skupnosti v državah članicah zagotoviti **priznavanje in izvrševanje** javnih listin. **Vendar se javne listine pri priznavanju ne smejo enačiti s sodnimi odločbami. Priznavanje javnih listin pomeni, da imajo enako dokazno moč glede vsebine in iste učinke kot v državi članici izvora ter da se domneva njihova veljavnost, ki se jo lahko izpodbija.**

(Ustreza uvodni izjavi 60 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 20 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

- (24) Ta uredba mora za upoštevanje različnih **sistemov za reševanje** vprašanj o premoženjskopравnih vidikih registriranih partnerskih skupnosti v državah članicah zagotoviti **sprejemljivost in izvršljivost** javnih listin **v pravnih zadevah glede premoženjskih razmerij v registrirani partnerskih skupnostih v vseh državah članicah.**

Sprememba 25

Predlog uredbe

Uvodna izjava 24 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (24a) **Glede priznavanja, izvršljivosti in izvrševanja sodnih odločb, sprejetja in izvršljivosti javnih listin in izvršljivosti sodnih poravnjav bi morala ta uredba vsebovati določbe zlasti po zgledu Uredbe (EU) št. 650/2012.**

(Ustreza spremembi 21 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

Torek, 10. september 2013

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (25) **Čeprav mora** zakon, ki se uporablja za premoženjsko-pravne posledice registriranih partnerskih skupnosti, urejati pravna razmerja med partnerjem in tretjimi osebami, je **treba kljub temu zagotoviti, da se pogoji, pod katerimi se ta zakon lahko uporablja, določijo z zakonom države članice, v kateri ima partner ali** tretja oseba običajno prebivališče, da se zagotovi zaščita tretje osebe. **Tako lahko predpis te države članice določa, da lahko zadevni partner** pravo, ki se uporablja za njegova premoženjska razmerja, **proti tretji osebi uveljavlja samo pod pogojem, da so bili spoštovani pogoji vpisa v javni register ali javne objave pravic, ki veljajo v tej državi članici, razen če je tretja oseba vedela ali bi morala vedeti, katero pravo se uporablja za premoženjsko-pravne vidike registrirane partnerske skupnosti.**

(Ustreza spremembi 22 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

- (25) Zakon, ki se **po tej uredbi** uporablja za premoženjsko-pravne posledice registriranih partnerskih skupnosti, **mora** urejati pravna razmerja med partnerjem **v registrirani skupnosti** in tretjimi osebami. **Vendar se nobeden od partnerjev ne bi smel imeti možnosti sklicevati na to pravo ali prednostne zavezujoče določbe pravnega razmerja med enim partnerjem in tretjo osebo, če imata partner, ki je v pravnem razmerju s tretjo osebo, in tretja oseba običajno prebivališče v isti državi, ki ni država, katere pravo se uporablja za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti, da se zagotovi zaščita tretje osebe. Izjeme bi morale veljati, če tretja oseba ni potrebna varstva, če je torej poznala ali bi morala poznati pravo, ki se uporablja, ali če so bile zahteve glede registracije ali objave, ki veljajo v državi, izpolnjene.**

Sprememba 27
Predlog uredbe
Uvodna izjava 26 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (26a) **Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje te uredbe, bi bilo treba izvedbena pooblastila v zvezi z ustanovitvijo in poznejšo spremembo potrdil in obrazcev, ki se nanašajo na razglasitev izvršljivosti odločb, sodnih poravnjav in javnih listin, prenesti na Komisijo. Ta pooblastila je treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

(Ustreza uvodni izjavi 78 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 23 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 28
Predlog uredbe
Uvodna izjava 26 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(26b) Za sprejemanje izvedbenih aktov, s katerimi se pripravijo in kasneje spreminjajo potrdila in obrazci, določeni v tej uredbi, bi bilo treba uporabljati svetovalni postopek v skladu s členom 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

(Ustreza uvodni izjavi 79 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 24 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 29
Predlog uredbe
Uvodna izjava 28

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(28) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti s členi 7, 9, 17, 21 in 47 Listine v zvezi s spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, pravico sklepanja zakonske zveze in pravico ustvarjanja družine v skladu z nacionalnimi zakoni, lastninsko pravico, prepovedjo vsakršne diskriminacije oziroma pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem. Sodišča držav članic morajo uporabljati to uredbo ob upoštevanju teh pravic in načel.

(28) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti s členi 7, 9, 17, **20**, 21 in 47 Listine v zvezi s spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, pravico sklepanja zakonske zveze in pravico ustvarjanja družine v skladu z nacionalnimi zakoni, lastninsko pravico, **enakostjo pred zakonom**, prepovedjo vsakršne diskriminacije oziroma pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem. Sodišča držav članic morajo uporabljati to uredbo ob upoštevanju teh pravic in načel.

(Deloma ustreza uvodni izjavi 81 v Uredbi (EU) št. 650/2012 in spremembi 25 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 30
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 3 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) osebne posledice registrirane partnerske skupnosti za posameznega partnerja;

črtano

Torek, 10. september 2013

Sprememba 31

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) pravno in **poslovno** sposobnost partnerjev,

(b) **splošno** pravno, **poslovno** in **opravilno** sposobnost partnerjev,

(Ustreza spremembi 26 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 32

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) obstoj, veljavnost in priznanje partnerske skupnosti,

(Ustreza spremembi 27 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 33

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) **darila med partnerjema,**

črtano

Sprememba 34

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(e) **dedne pravice** preživelega partnerja,

(e) **vprašanja v zvezi z dedovanjem z ozirom na** preživelega partnerja,

(Ustreza spremembi 29 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 35

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(f) **družbe, ki jih ustanovita partnerja,**(f) **vprišanja prava družb in drugih subjektov s pravno osebnostjo ali brez nje,**

(Ustreza členu 1(h) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 30 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 36

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(g) naravo stvarnih pravic **na premoženju in javno objavo teh pravic.**

(g) naravo stvarnih pravic,

(Ustreza členu 1(k) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 31 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 37

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka g a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ga) **vpis pravic na nepremičnem ali premoženju v register, vključno s pravnimi zahtevami za takšen vpis, ter učinki vpisa ali nevpisa takšnih pravic v register in**

(Ustreza členu 1(l) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 32 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 38

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka g b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(gb) **vprišanje pravice do prenosa ali sprememb pravic do starostne ali invalidske pokojnine, pridobljenih v času trajanja registrirane partnerske skupnosti v primeru prenehanja registrirane partnerske skupnosti, med partnerjema ali nekdanjima partnerjema.**

(Ustreza spremembi 33 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 39

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (b) „registrirana partnerska skupnost“: ureditev skupnega življenja dveh oseb, ki je **določena** z zakonom **in se registrira pri javnem organu**;

Sprememba

- (b) „registrirana partnerska skupnost“: ureditev skupnega življenja dveh oseb, ki **se vzpostavi v obliki, kakršna** je z zakonom **določena v državi članici, v kateri je partnerska skupnost registrirana**;

Sprememba 40

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (ba) „**pogodba med partnerjema**“: vsak sporazum, s katerim **partnerja ali bodoča partnerja urejata premoženjska razmerja v njuni partnerski skupnosti**;

(Ustreza spremembi 35 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 41

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka c – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (c) „javna listina“: listina, ki je bila uradno sestavljena ali overjena kot javna listina v **državi članici izvora** in katere pristnost:

- (c) „javna listina“: **premoženjskoppravna** listina **v zvezi z registrirano partnersko skupnostjo**, ki je bila uradno sestavljena ali overjena kot javna listina v **eni od držav članic** in katere pristnost:

(Ustreza členu 3(1)(i) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 36 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 42

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (d) „sodna odločba“: vsaka sodna odločba v zvezi s premoženjskimi razmerji med partnerjema v registrirani partnerski skupnosti, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na to, kako je sodna odločba poimenovana, **na primer sklep, sodba, odredba ali sklep o izvršbi**, pa tudi sklep sodnega uradnika o odmeri stroškov sodnega postopka;

- (d) „sodna odločba“: vsaka sodna odločba v zvezi s premoženjskimi razmerji med partnerjema v registrirani partnerski skupnosti, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na to, kako je sodna odločba poimenovana, pa tudi sklep sodnega uradnika o odmeri stroškov sodnega postopka;

(Ustreza členu 31(1)(g) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 37 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 43

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (e) „država članica izvora“: država članica, v kateri je bila izdana sodna odločba, **sklenjena pogodba o ureditvi premoženjskih razmerij med partnerjema**, sestavljena javna listina ali **izdan pravni akt o delitvi skupnega premoženja ali kakršen koli drug pravni akt, ki ga izda ali potrdi sodni organ ali organ, ki ga v ta namen pooblasti sodišče**;

(Ustreza členu 3(1)(e) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 38 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

- (e) „država članica izvora“: država članica, v kateri je bila izdana sodna odločba, sestavljena javna listina ali **potrjena oziroma sklenjena sodna poravnava**;

Sprememba 44

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (f) „država članica, v kateri se zahteva priznanje/izvršitev“: država članica, v kateri se zahteva **priznanje** oziroma izvršitev sodne odločbe, **pogodbe o ureditvi premoženjskih razmerij med partnerjema, sestavljene** javne listine **ali izdanega pravnega akta o delitvi skupnega premoženja ali kakršnega koli drugega pravnega akta, ki ga izda ali potrdi sodni organ ali organ, ki ga v ta namen pooblasti sodišče**;

(Ustreza členu 3(1)(f) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 39 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

- (f) „država članica, v kateri se zahteva priznanje/izvršitev“: država članica, v kateri se zahteva **razglasitev izvršljivosti** oziroma izvršitev sodne odločbe, **sodne poravnave ali** javne listine;

Sprememba 45

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (g) „sodišče“: vsak pristojni sodni organ držav članic, ki opravlja sodno funkcijo na področju premoženjskopравnih posledic registriranih partnerskih skupnosti, ter vsak drug nesodni organ ali oseba, ki jo je sodni organ držav članic pooblastil ali določil za opravljanje funkcij, ki spadajo v pristojnost sodišča, kot je določena s to uredbo;

(Ustreza spremembi 40 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

črtano

Torek, 10. september 2013

Sprememba 46

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. V tej uredbi izraz „sodišče“ pomeni vsak sodni organ ter vse druge organe in poklicne pravnike, pristojne za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti, ki izvajajo sodno funkcijo, delujejo na podlagi pooblastil, ki jih nanje prenese sodni organ, ali pod nadzorom sodnega organa, če ti organi in poklicni pravniki zagotavljajo jamstva glede svoje nepristranskosti in pravice strank do zaslišanja in so odločbe, ki jih izdajo, po pravu države članice, v kateri poslujejo:

(a) lahko predmet pritožbe, naslovljene na sodni organ, ali predmet ponovne preučitve s strani tega organa ter

(b) imajo enakovredno veljavnost in učinek kot odločba sodišča glede iste zadeve.

Države članice v skladu s členom 33a uradno obvestijo Komisijo o drugih organih in poklicnih pravniki iz prvega pododstavka.

Sprememba 47

Predlog uredbe

Člen - 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen - 3

Pristojnost za premoženjskopravne zadeve v državah članicah

Ta uredba ne vpliva na pristojnost za obravnavanje premoženjskopravnih zadev v državah članicah.

(Ustreza spremembi 42 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 48
Predlog uredbe
Člen 3 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. **Sodišče** države članice, **pred katerim se začne zapuščinski postopek** po smrti enega od partnerjev na podlagi uredbe (EU) št .../... [Evropskega parlamenta in Sveta o pristoynosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in javnih listin v zapuščinskih zadevah in uvedbi evropskega potrdila o dedovanju], je prav tako **pristoyno** za odločanje o vprašanjih glede premoženjskopравnih posledic partnerskih skupnosti, ki izhajajo iz **teh postopkov**.

(Ustreza spremembi 43 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

1. **Sodišča** države članice, **ki obravnavajo zapuščinsko zadevo** po smrti enega od partnerjev na podlagi uredbe (EU) št. 650/2012, **so** prav tako **pristoyna** za odločanje o vprašanjih glede premoženjskopравnih posledic partnerskih skupnosti, ki izhajajo iz **dedne zadeve**

Sprememba 49
Predlog uredbe
Člen 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pristojnost v primeru **ločitve partnerjev**

Sodišče države članice, ki **obravnavajo** vlogo za prenehanje ali razveljavitev registrirane partnerske skupnosti, **je** prav tako **pristoyno** za odločanje o vprašanjih glede **premoženjskopравnih posledic**, povezanih z vlogo, če **se** partnerja **s tem strinjata**.

Ta dogovor se lahko sklene kadar koli, tudi med postopkom. Če se sklene pred začetkom postopka, mora biti sklenjen v pisni obliki ter opremljen z datumom in podpisoma obeh strani.

Če ni dogovora med partnerjema, se pristojnost določi v skladu s členom 5.

(Ustreza spremembi 44 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

Pristojnost v primeru **prenehanja ali razveljavitve**

Sodišča države članice, ki **obravnavajo** vlogo za prenehanje ali razveljavitev registrirane partnerske skupnosti, **so** prav tako **pristoyna** za odločanje o vprašanjih glede **premoženjskih razmerij med partnerjema**, povezanih z vlogo, če **sta** partnerja **izrecno ali drugače nedvoumno priznala pristojnost zadevnih sodišč**.

Če partnerja ne priznata pristojnosti sodišč iz odstavka 1, se pristojnost določi v skladu s členom 5 **in nadaljnjimi členi**.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 50

Predlog uredbe

Člen 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 4a

Dogovor o izbiri sodišča

1. Partnerja se lahko dogovorita, da so sodišča države članice, katere pravo sta v skladu s členom - 15b izbrala kot pravo, ki se uporablja za premoženjska razmerja v njuni partnerski skupnosti, pristojna za odločanje o vprašanjih glede teh premoženjskih razmerij. Ta pristojnost je izključna.

Brez poseganja v pododstavek 3 se lahko dogovor o izbiri sodišča sklene ali spremeni kadarkoli, vendar najkasneje ob predložitvi zadeve na sodišče.

Partnerja lahko sodno pristojnost izbereta tudi po predložitvi zadeve, če to dopušča pravo države sodišča, pred katerim poteka postopek. V tem primeru sodišče izbiro sodne pristojnosti evidentira po pravu države sodišča, pred katerim teče postopek.

Če se sklene pred začetkom postopka, mora biti sklenjen v pisni obliki ter opremljen z datumom in podpisoma obeh partnerjev. Vsaka komunikacija po elektronskih medijih, ki zagotavlja trajen zapis dogovora, je enakovredna pisni obliki.

2. Če izbira sodišča ni bila opravljena, se partnerja lahko dogovorita tudi, da so pristojna sodišča države članice, katere pravo se v skladu s členom 15 uporablja za premoženjska razmerja med partnerjema.

Sprememba 51

Predlog uredbe

Člen 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 4b

Pristojnost sodišča pred katerim se stranka spusti v postopek

1. Z izjemo primerov, ko pristojnost izhaja iz drugih določb te uredbe, je pristojno sodišče države članice, katere pravo je izbrano v skladu s členom - 15b ali katere pravo se uporablja v skladu s členom 15 in pred katerim se tožena stranka spusti v postopek. To pravilo ne velja, če se je spustila v postopek, da bi ugovarjala pristojnosti ali če je v skladu s členom 3, členom 4 ali členom 5a pristojno drugo sodišče.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Sodišče pred prevzemom pristojnosti v skladu z odstavkom 1 zagotovi, da je bil toženi stranki zagotovljen pravni pouk o njeni pravici, da ugovarja pristojnosti, in o posledicah spustitve ali nespustitve v postopek.

(Ustreza spremembi 46 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 52

Predlog uredbe

Člen 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. V primerih, ki jih ne določata člena 3 in 4, so za postopke na področju premoženjskopравnih posledic registriranih partnerskih skupnosti pristojna sodišča države članice:

1. Če ni pristojno nobeno sodišče v skladu s členi 3, 4 in 4a, so za postopke glede premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti pristojna sodišča države članice:

(a) **kjer** je običajno **skupno** prebivališče partnerjev, ali, če tega ni,

(a) **na ozemlju katere** je običajno prebivališče partnerjev **v času, ko se pred sodiščem začne postopek**, ali, če tega ni,

(b) **kjer** je zadnje običajno **skupno** prebivališče partnerjev, če eden od njiju še vedno prebiva tam, ali, če tega ni,

(b) **na ozemlju katere** je zadnje običajno prebivališče partnerjev, če eden od njiju še vedno prebiva tam **v času, ko se pred sodiščem začne postopek**, ali, če tega ni,

(c) **kjer** je običajno prebivališče toženca, ali, če tega ni,

(c) **na ozemlju katere** je običajno prebivališče toženca **v času, ko se pred sodiščem začne postopek**, ali, če tega ni,

(ca) **katere državljanstvo imata partnerja v času, ko se pred sodiščem začne postopek, ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, države članice, kjer je njuno skupno stalno prebivališče, ali, če tega ni,**

(d) kjer je bilo partnerstvo registrirano.

(d) kjer je bilo partnerstvo registrirano.

2. Sodišča iz točk a), b) in c) odstavka 1 se lahko izrečejo za nepristojna, če njihovo pravo ne pozna instituta registrirane partnerske skupnosti.

2. Sodišča iz točk a), b), c) in ca) odstavka 1 se lahko izrečejo za nepristojna, če njihovo pravo ne pozna instituta registrirane partnerske skupnosti.

(V zvezi s členom 5(ca)(novo), glej člen 6(1)(b), ustreza spremembi 47 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 53

Predlog uredbe

Člen 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če na podlagi členov 3, 4 ali 5 ni mogoče določiti pristojnega sodišča ali če se je sodišče izreklo za nepristojno, so pristojna sodišča ene od držav članic:

(a) če se premoženje enega ali obeh partnerjev nahaja na ozemlju te države članice; v tem primeru zadevno sodišče odloča samo o tem premoženju ali

(b) če sta oba partnerja državljana te države članice ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, če imata v tej državi članici skupno prebivališče („domicil“).

(Ustreza spremembi 48 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

Če ni pristojno nobeno sodišče države članice v skladu s členi 3, 4, 4a in 5, so pristojna sodišča države članice, na ozemlju katere se nahaja nepremično premoženje ali vpisano premoženje enega ali obeh partnerjev; v tem primeru zadevno sodišče odloča samo o tem nepremičnem premoženju ali vpisanem premoženju.

Pri tem so sodišča države članice pristojna le za sodne odločbe o nepremičnem premoženju ali vpisanem premoženju, ki se nahaja na ozemlju te države.

Sprememba 54

Predlog uredbe

Člen 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Forum necessitatis

Če na podlagi členov 3, 4, 5 ali 6 ni mogoče določiti pristojnega sodišča države članice ali če se je sodišče izreklo za nepristojno, lahko sodišča države članice izjemoma odločajo o premoženjsko-pravnih posledicah registriranih partnerskih skupnosti, če se postopek izkaže za neizvedljivega ali če ga v razumnih okvirih ni mogoče začeti ali izvesti v tretji državi, pod pogojem, da je zadeva v zadostni meri povezana s to državo članico.

Sprememba

Forum necessitatis

Če ni pristojno nobeno sodišče države članice v skladu s členi 3, 4, 4a, 5 in 6, lahko sodišča države članice izjemoma odločajo o premoženjsko-pravni zadevi v registriranih partnerskih skupnostih, če v tretji državi, s katero je zadeva tesno povezana, postopka ni mogoče začeti ali izvesti v razumnih okvirih ali če postopek tam ni izvedljiv.

Zadeva mora biti v zadostni meri povezana z državo članico, v kateri je sodišče, pred katerim se je začel postopek.

(Ustreza členu 11 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 49 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 55

Predlog uredbe

Člen 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sodišče, pred katerim poteka postopek na podlagi členov 3, 4, 5, 6 ali 7, je pristojno tudi za odločanje o nasprotni tožbi, če ta sodi na področje uporabe te uredbe.

Sprememba

Sodišče, pred katerim poteka postopek na podlagi členov 3, 4, **4a**, 5, 6 ali 7, je pristojno tudi za odločanje o nasprotni tožbi, če ta sodi na področje uporabe te uredbe.

Če sodišče začne postopek po členu 6, je njegova pristojnost za nasprotno tožbo omejena na nepremično premoženje ali vpisano premoženje, ki je predmet glavne tožbe.

(Ustreza spremembi 50 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 56

Predlog uredbe

Člen 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Šteje **se**, da je sodišče začelo postopek:

Sprememba

Za namene tega poglavja se šteje, da je sodišče začelo postopek:

(a) **v trenutku**, (...) ko je pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje vloženo na sodišču, če **tožnik** (...) po tem **ne opusti** dejanj, ki bi jih moral (...) **storiti, da bi bilo pisanje vročeno** tožencu, **ali**

(a) **na datum**, ko je pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje vloženo na sodišču, če **vlagatelj** po tem **ni opustil** dejanj, ki bi jih moral **opraviti v zvezi z vročitvijo pisanja** tožencu;

(b) če je treba vročiti pisanje še pred vložitvijo na sodišče, v trenutku, ko ga prejme organ, ki je odgovoren za vročitev, če vlagatelj po tem ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vložitvijo pisanja na sodišče.

(b) če je treba vročiti pisanje še pred vložitvijo na sodišče, v trenutku, ko ga prejme organ, ki je odgovoren za vročitev, če vlagatelj po tem ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vložitvijo pisanja na sodišče; **ali**

(ba) **če se postopek začne po uradni dolžnosti, v trenutku, ko sodišče sprejme sklep o začetku postopka, ali (če takšen sklep ni potreben) v trenutku, ko je zadeva vpisana pri sodišču.**

(Ustreza členu 14 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 51 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 57

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Če pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom med **istima strankama**, sodišče, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.

Sprememba

1. Če pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom med **partnerjema**, sodišče, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.

(Ustreza spremembi 52 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 59

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(2) Če te pravde tečejo na prvi stopnji, lahko vsa sodišča, razen tistega, ki je prvo začelo postopek, na zahtevo **ene od strank** prav tako zavrnejo pristojnost, če je sodišče, ki je prvo začelo postopek, pristojno za odločanje o zadevnih pravih in če njegovo pravo dovoljuje združitev pravih.

Sprememba

(2) Če te pravde tečejo na prvi stopnji, lahko vsa sodišča, razen tistega, ki je prvo začelo postopek, na zahtevo **enega od partnerjev** prav tako zavrnejo pristojnost, če je sodišče, ki je prvo začelo postopek, pristojno za odločanje o zadevnih pravih in če njegovo pravo dovoljuje združitev pravih

(Ustreza členu 18 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 54 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 60

Predlog uredbe

Člen 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pri sodiščih države članice se lahko vloži zahteva za začasne ukrepe **ali ukrepe** zavarovanja, ki jih **določa** pravo te države članice, tudi če **so** po tej uredbi za odločanje o glavni stvari **pristojna sodišča** druge države članice.

Sprememba

Pri sodiščih države članice se lahko vloži zahteva za začasne ukrepe, **vključno z ukrepi** zavarovanja, ki jih **predvideva** pravo te države članice, tudi če **je** po tej uredbi za odločanje o glavni stvari **pristojno sodišče** druge države članice.

(Ustreza členu 19 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 56 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 61**Predlog uredbe****Člen – 15 (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen - 15**Enotnost in področje uporabe prava, ki se uporablja**

1. Pravo, ki se uporablja za premoženjskopravne posledice registrirane partnerske skupnosti, se uporablja za vse premoženje, ki ga te posledice zadevajo, ne glede na to, kje se nahaja.
2. Pravo, ki se uporablja za premoženjskopravne posledice registriranih partnerskih skupnosti brez poseganja v točki (g) in (ga) člena 3(1), med drugim ureja:
 - (a) razdelitev premoženja partnerjev na različne kategorije pred registrirano partnersko skupnostjo in po njej;
 - (b) prenos premoženja iz ene kategorije v drugo;
 - (c) po potrebi jamstvo za dolgove partnerja;
 - (d) pravice partnerja za uporabo v času trajanja partnerske skupnosti;
 - (e) razdružitev in likvidacijo premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti in delitev premoženja pri prenehanju registrirane partnerske skupnosti;
 - (f) vpliv premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti na pravno razmerje med enim od partnerjev in tretjo osebo na podlagi člena 31.

(Ustreza predlogoma spremembe 57 in 58 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 62**Predlog uredbe****Člen - 15 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen - 15a**Splošna uporaba kolizijskih pravil**

Pravo, ki ga določa ta uredba, se uporablja tudi, če ni pravo države članice.

(Glej Sprememba k členu 16; besedilo je spremenjeno. Ustreza členu 20 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 59 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 63
Predlog uredbe
Člen - 15 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen - 15b

Izbira prava

(1) Partnerja ali bodoča partnerja se lahko dogovorita, da določita ali spremenita pravo, ki se uporablja za premoženjskoppravna razmerja v njunem registriranem partnerstvu, če je po tem pravu priznan institut registrirane partnerske skupnosti in iz te partnerske skupnosti izhajajo premoženjskoppravne posledice in če je to pravo:

- (a) pravo države, v kateri imata partnerja ali bodoča partnerja ali eden od njiju v času sklenitve dogovora običajno prebivališče, ali
- (b) pravo države, katere državljanstvo ima v času sklenitve dogovora eden od partnerjev ali bodočih partnerjev, ali
- (c) pravo države, v kateri sta partnerja registrirala partnersko skupnost.

2. Če izbrano pravo ne pozna instituta registriranega partnerstva ali mu ne pripisuje premoženjskoppravnih posledic, se pravo, ki se uporablja, določi po členu 15.

3. Izbira prava po odstavku 1 velja le, če lahko partnerja ali bodoča partnerja dokažeta, da sta se pred izbiro prava podučila o pravnih posledicah te izbire.

Ta zahteva velja za izpolnjeno, če se takšno svetovanje zagotovi z dodatnimi nacionalnimi predpisi, veljavnimi že pri izbiri prava.

4. Če se partnerja ne dogovorita drugače, ima sprememba prava, ki se uporablja za premoženjskoppravna razmerja v njuni registrirani partnerski skupnosti, sprejeta v času trajanja partnerske skupnosti, učinek samo za naprej.

5. Če se partnerja odločita, da bo ta sprememba retroaktivna, njen retroaktivni učinek ne vpliva na veljavnost prejšnjih poslov, sklenjenih po pravu, ki se je do tedaj uporabljalo, niti ne vpliva na pravice tretjih oseb, ki izhajajo iz prava, ki se je uporabljalo pred tem.

(Deloma ustreza spremembi 60 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 64

Predlog uredbe

Člen 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Določitev prava, ki se uporablja

Pravo, ki se uporablja za premoženjskopravne posledice partnerskih skupnosti, je pravo države, v kateri je bila ta skupnost registrirana.

Sprememba

Pravo, ki se uporablja, če ni izbrano nobeno pravo

1. Če ni bil sklenjen dogovor o izbiri prava v skladu s členom - 15b, se za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti uporablja pravo:

- (a) države, kjer je bilo v času sklenitve partnerske skupnosti prvo običajno skupno prebivališče partnerjev oziroma kjer sta partnerja po sklenitvi partnerske skupnosti prijavila prvo običajno skupno prebivališče, ali, če tega ni,
- (b) države, katere državljanstvo imata v času sklenitve partnerske skupnosti oba partnerja, ali, če tega ni,
- (c) države, s katero sta oba partnerja v času sklenitve partnerske skupnosti ob upoštevanju vseh okoliščin najtesneje povezana, ali, če tega ni,
- (d) države, v kateri je bila partnerska skupnost registrirana.

2. Določbe odstavka 1(a), (b) in (c) se ne uporabljajo, če zadevno pravo ne pozna instituta registrirane partnerske skupnosti.

3. Določbe odstavka 1(b) se ne uporabljajo, če imata partnerja več kot eno skupno državljanstvo.

(Deloma ustreza predlogom spremembe 61 in naslednjim PS k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 65

Predlog uredbe

Člen 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 15a

Večkratna registracija

Če sta isti osebi registrirali partnerske skupnosti v različnih državah, za izbiro prava, ki se uporablja, kot jo določa člen 15 (1)(d), velja zadnja registrirana partnerska skupnost od časa registracije.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 66

Predlog uredbe

Člen 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 16

Sprememba

črtano

Splošna uporaba kolizijskih pravil

Uporabi se vsako pravo, na katerega napotujejo določbe tega poglavja, tudi če ne gre za pravo ene od držav članic.

(Ustreza spremembi 68 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 67

Predlog uredbe

Člen 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 16a

Formalne zahteve za izbiro prava

1. Dogovor iz člena - 15b se sklene v pisni obliki in datira, podpišeta pa ga oba partnerja. Komunikacije po elektronskih medijih, ki zagotavljajo trajen zapis dogovora, so enakovredne pisni obliki.

2. Dogovor izpolnjuje formalne zahteve prava, ki se uporablja za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti, ali prava države, v kateri je bil dogovor sklenjen.

3. Če pa pravo države, kjer imata oba partnerja v času sklenitve dogovora o izbiri prava običajno prebivališče, za tak dogovor ali pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti določa dodatne formalne zahteve, se uporabljajo te zahteve.

4. Če imata partnerja v času izbire prava običajno prebivališče v različnih državah članicah, pravo teh držav pa predpisuje različne formalne zahteve, je dogovor formalno veljaven, če izpolnjuje zahteve prava ene od teh držav.

(Podobno členu 5(2) Uredbe (EU) št. 650/2012. Glej tudi Sprememba 65 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 68
Predlog uredbe
Člen 16 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 16b**

Formalne zahteve za pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti

Glede oblike pogodbe o ureditvi premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti se smiselno uporablja člen 16a. Dodatne formalne zahteve v smislu člena 16a(3) so za namene tega člena samo tiste glede pogodbe o ureditvi premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti.

(Ustreza spremembi 66 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 69
Predlog uredbe
Člen 16 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 16c**

Prilagoditev stvarnih pravic

Če oseba uveljavlja stvarno pravico, do katere je upravičena po pravu, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti, pravo države članice, v kateri to pravico uveljavlja, pa takšne stvarne pravice ne pozna, se ta stvarna pravica po potrebi in po možnosti prilagodi najbolj enakovredni stvarni pravici po pravu te države, pri tem pa se upoštevajo nameni in interesi določene stvarne pravice ter z njo povezani učinki.

(Ustreza členu 31 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 67 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 70
Predlog uredbe
Člen 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Določbe te uredbe ne vplivajo na uporabo nacionalnih zavezujočih določb, katerih upoštevanje je po mnenju države članice bistvenega pomena za zaščito njenih javnih interesov, kot je na primer njena politična, socialna ali gospodarska ureditev, in sicer do take mere, da se te določbe uporabljajo za vse primere, ki sodijo na njihovo področje uporabe, ne glede na to, katero pravo se na podlagi te uredbe sicer uporablja za premoženjskopravne posledice registriranih partnerskih skupnosti.

1. Prednost pred zavezujočimi določbami imajo določbe, katerih neupoštevanje bi bilo očitno v nasprotju z javnim redom države članice, ki jo to zadeva. Pristojni organ ne bi smel razlagati izjeme javnega reda tako, da bi bilo to v nasprotju z listino Evropske unije o temeljnih pravicah in zlasti s členom 21 te listine, ki prepoveduje vsako obliko diskriminacije.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Ta uredba ne omejuje uporabe prednostnih zavezujočih določb prava sodišča, brez poseganja v predpise o varstvu pravnega prometa, ki se uporabljajo v skladu s členom 31.

(Ustreza spremembi 69 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 71

Predlog uredbe

Člen 18 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Uporaba **posameznih določb** prava po tej uredbi se lahko zavrne le, če je **takšna** uporaba očitno nezdružljiva z javnim redom države sodišča, pred katerim poteka postopek.

(Ustreza členu 35 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 70 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

1. Uporaba **določbe** prava **katere koli države** po tej uredbi se lahko zavrne le, če je **njena** uporaba očitno nezdružljiva z javnim redom države sodišča, pred katerim poteka postopek.

Sprememba 72

Predlog uredbe

Člen 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Kadar **je v tej uredbi določena uporaba** prava **katere koli** države, **to pomeni, da je treba uporabljati** v tej državi **veljavna** pravila, **ne pa pravil** mednarodnega zasebnega prava.

(Ustreza spremembi 71 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Kadar **ta uredba določa uporabo** prava države, **so pri tem mišljena pravna pravila, ki veljajo** v tej državi **in niso** pravila mednarodnega zasebnega prava.

Sprememba 73

Predlog uredbe

Člen 20

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Države z **dvema ali več pravnimi sistemi – kolizije, povezane** z ozemeljskimi enotami

Države z **več kot enim pravnim sistemom – kolizijska pravila, povezana** z ozemeljskimi enotami

1. Če je pravo, določeno s to uredbo, pravo države, ki obsega več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka svoja pravna pravila za premoženjskopravna razmerja v registriranih partnerskih skupnosti, se ustrezna ozemeljska enota, katere pravna pravila se uporabljajo, določi na podlagi notranjih kolizijskih pravil te države.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Če država članica obsega več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka svoj pravni sistem ali svoja pravila glede vprašanj, ki jih ureja ta uredba:

- (a) se vsako sklicevanje na pravo **te** države za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu **s to uredbo**, razume kot sklicevanje na pravo **zadevne** ozemeljske enote;
- (b) se vsako sklicevanje na **običajno prebivališče v tej državi članici** razume kot sklicevanje na **običajno prebivališče na ozemeljski enoti**;
- (c) se **vs**a sklicevanja na državljanstvo nanašajo na ozemeljsko enoto, ki jo opredeljuje zakonodaja te države ali, če zadevnih pravil ni, na ozemeljsko enoto, ki jo izbereta stranki, če stranki nimata svojih zahtev, pa na ozemeljsko enoto, s katero je zakonec ali sta zakonca najtesneje povezana.

(Ustreza členu 36 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 72 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

1a. Če takšnih notranjih kolizijskih pravil ni:

- (a) se vsako sklicevanje na pravo države iz **odstavka 1** za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu z **določbami o običajnem prebivališču partnerjev**, razume kot sklicevanje na pravo ozemeljske enote, **v kateri imata partnerja običajno prebivališče**;
- (b) se vsako sklicevanje na **pravo države iz odstavka 1** za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu z **določbami o državljanstvu partnerjev**, razume kot sklicevanje na **pravo ozemeljske enote, s katero imata partnerja najtesnejšo povezavo**;
- (c) se **vs**ako sklicevanje na pravo države iz **odstavka 1** za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu z **drugimi določbami o drugih elementih kot naveznih okoliščinah**, razume kot sklicevanje na pravo ozemeljske enote, v kateri se nahaja zadevni element.

Sprememba 74

Predlog uredbe

Člen 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 20a

Države z več kot enim pravnim sistemom – kolizijska pravila, povezana s kategorijami oseb

Če premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti v državi urejata dva ali več pravnih sistemov ali sklopov pravil, ki se uporabljajo za različne kategorije oseb, se vsako napotilo na pravo te države razlaga kot napotilo na pravni sistem ali sklop pravil, ki ga določajo veljavna pravila te države. Če teh pravil ni, se uporablja pravni sistem ali sklop pravil, s katerim sta partnerja najtesneje povezana.

(Ustreza spremembi 73 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 75
Predlog uredbe
Člen 20 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 20b

Neuporaba te uredbe za notranjo kolizijo zakonov

Državi članici, ki obsega več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka svoje pravne predpise za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti, te uredbe ni treba uporabljati za kolizijo zakonov, ki nastane samo med temi ozemeljskimi enotami.

(Ustreza spremembi 74 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 76
Predlog uredbe
Člen 21 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Sodna odločba, izdana v eni od držav članic, se v drugih državah članicah prizna brez kakršnega koli posebnega postopka.

1. Sodna odločba, izdana v eni od držav članic, se v drugih državah članicah prizna brez kakršnega koli posebnega postopka. **Priznavanje takšnih odločb pa ne pomeni, da države članice priznavajo registrirane partnerske skupnosti kot pravni institut lastne pravne ureditve.**

Sprememba 77
Predlog uredbe
Člen 21 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Vsaka zainteresirana stranka, ki kot glavni predmet spora uveljavlja priznanje odločbe, lahko v skladu s postopkom iz členov [38 do 56] Uredbe (ES) št. 44/2001 zahteva, da se odločba prizna.

2. Vsaka zainteresirana stranka, ki kot glavni predmet spora uveljavlja priznanje odločbe, lahko v skladu s postopkom iz členov 27b do 27o zahteva, da se **ta** odločba prizna.

(Ustreza členu 39 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 75 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 78
Predlog uredbe
Člen 22 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (a) če je njeno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

(Ustreza členu 40 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 76 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

(Sprememba na zadeva slovenske različice zaradi razlike med večino jezikovnih različic in navedeno različico.)

Sprememba 79
Predlog uredbe
Člen 22 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (b) če tožencu, ki se ni spustil v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravil obrambo, razen če toženec ni **začel postopka za izpodbijanje sodne odločbe**, čeprav je imel to možnost;

(Deloma ustreza členu 40 Uredbe (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

- (b) če tožencu, ki se ni spustil v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravil obrambo, razen če **se** toženec ni **pritožil zoper sodno odločbo**, čeprav je imel to možnost;

Sprememba 80
Predlog uredbe
Člen 22 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (c) če je nezdružljiva s sodno odločbo, izdano v **sporu** med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

(Ustreza členu 40 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 78 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

- (c) če je nezdružljiva s sodno odločbo, izdano v **postopku** med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

Sprememba 81
Predlog uredbe
Člen 22 – točka (d)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (d) če je nezdružljiva s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi glede istega zahtevka med istima strankama, pod pogojem, da predhodna sodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.

(Ustreza členu 40 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 79 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

- (d) če je nezdružljiva s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi **v postopku** glede istega zahtevka med istima strankama, pod pogojem, da predhodna sodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

Torek, 10. september 2013

Sprememba 82

Predlog uredbe

Člen 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Tuje sodne odločbe pod nobenimi pogoji ni dovoljeno preverjati glede vsebine.

(Ustreza členu 41 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 80 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

Sodne odločbe, **izdane v državi članici**, pod nobenimi pogoji ni dovoljeno preverjati glede vsebine.

Sprememba 83

Predlog uredbe

Člen 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sodišče države članice, v kateri se zahteva priznanje sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, lahko prekine postopek, če je bilo zoper sodno odločbo vloženo redno pravno sredstvo.

(Ustreza členu 42 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 81 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

Sodišče države članice, v kateri se zahteva priznanje odločbe, izdane v drugi državi članici, lahko prekine postopek, če je bilo zoper odločbo **v državi članici izvora** vloženo redno pravno sredstvo.

Sprememba 84

Predlog uredbe

Člen 27

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sodne odločbe, izdane v državi članici in izvršljive v tej državi članici, **ter sodne poravnave** se izvršijo v **drugih državah članicah v skladu s členi [38 do 56 in 58] Uredbe (ES) št. 44/2001**.

(Ustreza členu 43 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 82 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

Sodne odločbe, izdane v državi članici in izvršljive v tej državi članici, se izvršijo v **drugi državi članici, če so bile na zahtevo zainteresirane stranke tam razglašene za izvršljive po postopku iz členov 27b do 27o**.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 85
Predlog uredbe
Člen 27 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 27a****Določitev stalnega prebivališča**

Da bi sodišče, ki je začelo postopek, ugotovilo, ali ima stranka za namene postopka iz členov 27b do 27o stalno prebivališče v državi članici izvršitve, uporabi notranje pravo te države članice.

(Ustreza členu 44 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 83 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 86
Predlog uredbe
Člen 27 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 27b****Krajevna pristojnost sodišč**

1. *Zahteva za razglasitev izvršljivosti se vloži pri sodišču ali pristojnem organu države članice izvršitve; ime sodišča ali pristojnega organa ta država članica sporoči Komisiji v skladu s členom 33.*

2. *Krajevna pristojnost se določi glede na stalno prebivališče stranke, zoper katero se zahteva izvršitev, ali glede na kraj izvršitve.*

(Ustreza členu 45 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 84 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 87
Predlog uredbe
Člen 27 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 27c****Postopek**

1. *Postopek za vložitev zahteve ureja pravo države članice izvršitve.*

2. *Vlagatelju v državi članici izvršitve ni treba imeti poštnega naslova ali pooblaščenega predstavnika.*

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Vlogi se priložijo naslednji dokumenti:

- (a) **izvod odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njene verodostojnosti;**
- (b) **dokazilo, ki ga izda sodišče ali pristojni organ države članice izvora na obrazcu, ki se sprejme po svetovalnem postopku iz člena 33c(2), brez poseganja v člen 27d.**

(Ustreza členu 46 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 85 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 88

Predlog uredbe

Člen 27 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27d

Nepredložitev dokazila

- 1. Če dokazilo iz točke (b) člena 27c(3) ni predloženo, lahko sodišče ali pristojni organ določi rok za njegovo predložitev, sprejme enakovredno listino ali, če meni, da razpolaga z zadostnimi podatki, stranko oprosti predložitve.
- 2. Na zahtevo sodišča ali pristojnega organa se listine prevedejo. Listine prevede oseba, ki je za to pooblaščen v eni od držav članic.

(Ustreza členu 47 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 86 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 89

Predlog uredbe

Člen 27 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27e

Razglasitev izvršljivosti

Odločba se razglasi za izvršljivo takoj, ko so izpolnjene formalnosti iz člena 27c, brez preverjanja iz člena 22. Stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, v tej fazi postopka nima možnosti dajati nobenih izjav glede zahteve.

(Ustreza členu 48 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 87 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 90**Predlog uredbe****Člen 27 f (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 27f****Obvestilo o odločitvi v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti**

1. Vlagatelj je nemudoma obveščen o odločitvi v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti na način, ki ga predpisuje pravo države članice izvršitve.

2. Potrdilo o izvršljivosti se vroči stranki, zoper katero se zahteva izvršitev, skupaj s sodno odločbo, če ji ta ni bila vročena že prej.

(Ustreza členu 49 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 88 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 91**Predlog uredbe****Člen 27 g (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 27 g****Pritožba zoper odločitev o zahtevi za razglasitev izvršljivosti**

1. Obe stranki lahko zoper odločitev o zahtevi za razglasitev izvršljivosti vložita pritožbo.

2. Pravno sredstvo se vloži pri sodišču, katerega ime zadevna država članica sporoči Komisiji v skladu s členom 33.

3. Pritožba se obravnava po kontradiktornem postopku.

4. Če se stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, ne pojavi pred sodiščem, ki odloča o pritožbi, ki jo je vložil vlagatelj, se uporabijo določbe člena 11, tudi če stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, nima stalnega prebivališča v nobeni od držav članic.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5. Pritožbo zoper razglasitev izvršljivosti se vloži v 30 dneh po njeni vročitvi. Če stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, nima stalnega prebivališča v državi članici, v kateri je bila razglašena izvršljivost, temveč v drugi državi članici, je rok za vložitev pritožbe 60 dni, teči pa začne z dnem vročitve tej stranki osebno ali na njenem prebivališču. Ta rok se ne sme podaljšati zaradi oddaljenosti.

(Ustreza členu 50 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 89 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 92

Predlog uredbe

Odstavek 27 h (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27h

Postopek izpodbijanja odločbe o pritožbi

Odločba o pritožbi se lahko izpodbija samo po postopku, o katerem je zadevna država članica obvestila Komisijo v skladu s členom 33.

(Ustreza členu 51 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 90 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 93

Predlog uredbe

Člen 27 i (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27i

Zavrnitev ali razveljavitev razglasitve izvršljivosti

Sodišče, pri katerem se vloži pravno sredstvo iz člena 27 g ali člena 27h, zavrne ali prekliče razglasitev izvršljivosti samo na podlagi enega od razlogov iz člena 22. Odločiti mora nemudoma.

(Ustreza členu 52 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 91 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 94**Predlog uredbe****Člen 27 j (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27j**Prekinitev postopka**

Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo v skladu s členom 27 g ali 27h, na zahtevo dolžnika prekine postopek, če je bila izvršljivost sodne odločbe v državi članici izvora začasno zadržana zaradi odločanja o pravnem sredstvu.

(Ustreza členu 52 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 92 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 95**Predlog uredbe****Člen 27 k (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27k**Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja**

1. Ko je treba sodno odločbo priznati v skladu s tem oddelkom, ima vlagatelj zahteve vedno možnost uveljavljati začasne ukrepe ali ukrepe zavarovanja po pravu države članice izvršitve, ne da bi bilo za to treba razglasiti izvršljivost sodne odločbe v skladu s členom 27e.

2. Razglasitev izvršljivosti po zakonu vključuje pooblastilo za ukrepe zavarovanja.

3. V predpisanem roku za pravno sredstvo iz člena 27 g(5) zoper razglasitev izvršljivosti in vse do odločitve o tem pravnem sredstvu zoper dolžnika ni dovoljeno sprejeti nobenega ukrepa izvršbe, razen ukrepov zavarovanja.

(Ustreza členu 54 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 93 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 96**Predlog uredbe****Člen 27 l (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27l**Delna izvršljivost**

1. Če je s sodno odločbo odločeno o več zahtevah, pa izvršljivosti ni mogoče razglasiti glede vseh zahtev, sodišče ali pristojni organ razglasi izvršljivost glede ene ali več teh zahtev.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Vlagatelj lahko zahteva, da se razglasitev izvršljivosti omeji na del izreka sodne odločbe.

(Ustreza členu 55 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 94 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 97

Predlog uredbe

Člen 27 m (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 27m

Pravna pomoč

Če je bila vlagatelju zahteve v državi članici izvora odobrena popolna ali delna brezplačna pravna pomoč ali oprostitev stroškov postopka, je ta v postopku za razglasitev izvršljivosti upravičen do kar najširše brezplačne pravne pomoči ali oprostitve stroškov postopka, ki ju dopušča pravo države članice izvršitve.

(Ustreza členu 56 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 95 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 98

Predlog uredbe

Člen 27 n (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Article 27n

Brez varščine, jamstva ali pologa

Od stranke, ki v eni od držav članic vloži zahtevo za priznanje, izvršljivost ali izvršitev sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, ni dovoljeno zahtevati nobene varščine, jamstva ali pologa z razlogom, da je ta stranka tuj državljan ali da nima stalnega prebivališča oziroma ne prebiva v državi članici izvršitve.

(Ustreza členu 57 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 96 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 99
Predlog uredbe
Člen 27 o (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Article 27o

Brez taks, pristojbin ali dajatev

V državi članici izvršitve v postopku za razglasitev izvršljivosti ni dovoljeno zahtevati nobene takse, pristojbine ali dajatve, izračunane glede na vrednost predmeta spora.

(Ustreza členu 58 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 97 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 100
Predlog uredbe
Člen 28

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Priznavanje javnih listin

Sprejemljivost javnih listin

1. Javna listina, **ki je bila uradno** sestavljena v eni **od držav članic, se prizna v drugih državah članicah, razen če se njena veljavnost izpodbija po pravu, ki se uporablja, in pod pogojem, da to priznanje ni v očitnem nasprotju z javnim redom v zaproseni državi članici.**

1. Javna listina, sestavljena v eni **državi članici, ima v drugi državi članici enako dokazno moč kot v državi članici izvora ali najbolj primerljive učinke, če to ni v očitnem nasprotju z javnim redom zadevne države članice.**

Oseba, ki želi uporabiti javno listino v drugi državi članici, lahko zaprosi organ, ki sestavi javno listino v državi članici izvora, naj izpolni obrazec, ki se sprejme po svetovalnem postopku iz člena 33c(2), v katerem opiše dokazno moč javne listine v državi članici izvora.

1a. Verodostojnost javne listine se lahko izpodbija le na sodiščih v državi članici izvora in se presoja po pravu te države. Izpodbijana javna listina nima nobene dokazne moči v drugi državi članici, dokler postopek izpodbijanja pred pristojnim sodiščem ni zaključen.

1b. Pravni posli ali pravna razmerja, zapisana v javni listini, se izpodbijajo na sodiščih, ki imajo pristojnost v skladu s to uredbo, in se presoja po pravu, ki se uporablja v skladu s poglavjem III ali s pravom iz člena 32. Izpodbijana javna listina nima nobene dokazne moči v državi članici, ki ni država članica izvora izpodbijane okoliščine, dokler postopek izpodbijanja pred pristojnim sodiščem ni zaključen.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Priznavanje javnih listin pomeni, da se jim prizna dokazna moč glede njihove vsebine, ter se domneva njihova veljavnost.

(Ustreza členu 59 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 98 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

1c. Če je izid postopka na sodišču države članice odvisen od odločitve o predhodnem vprašanju, ki zadeva pravne posle ali pravna razmerja, zapisana v javni listini o premoženjskopravni zadevi, je za odločanje o tem vprašanju pristojno to sodišče.

Sprememba 101

Predlog uredbe

Člen 29 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Javna listina, ki je **bila uradno sestavljena v eni od držav članic in je v tej državi članici izvršljiva**, se **na zahtevo** razglasi za izvršljivo v drugi državi članici po postopku iz **členov [38 do 57] Uredbe (ES) št. 44/2001**.

1. Javna listina, ki je **izvršljiva** v državi članici **izvora**, se razglasi za izvršljivo v drugi državi članici **na podlagi zahteve, ki jo vloži zainteresirana stranka** po postopku iz **člena 27b do 27o**.

2. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz **členov [43 in 44] Uredbe (ES) št. 44/2001**, lahko zavrne ali **prekliče** razglasitev izvršljivosti **le, če je** izvršitev javne listine v očitnem nasprotju z javnim redom v **zaprošeni** državi članici.

1a. **Organ, ki je sestavil javno listino, za namene točke (b) člena 27c(3) na zahtevo katere koli zainteresirane stranke izda dokazilo na obrazcu, sprejetem po svetovalnem postopku iz člena 33(2).**

2. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz **člena 27 g ali člena 27h**, lahko zavrne ali **razveljavi** razglasitev izvršljivosti **samo v primeru, da bi bila** izvršitev javne listine v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici **izvršitve**.

(Ustreza členu 60 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 99 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 102

Predlog uredbe

Člen 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Priznavanje in izvršljivost sodnih poravn

Izvršljivost sodnih poravn

Sodna poravnava, ki je izvršljiva v državi članici izvora, se na **zahtevo katere koli od zainteresiranih strank prizna in** razglasi za izvršljivo v drugi državi članici **pod enakimi pogoji kot javne listine**. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz člena **[42 ali 44] Uredbe (ES) št. 44/2001**, zavrne ali razveljavi razglasitev izvršljivosti samo v primeru, da bi bila izvršitev sodne poravnave v nasprotju z javnim redom v državi članici izvršitve.

1. Sodna poravnava, ki je izvršljiva v državi članici izvora, se na **podlagi zahteve, ki jo vloži zainteresirana stranka**, razglasi za izvršljivo v drugi državi članici **po postopku iz členov 27b do 27o**.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Sodišče, ki je potrdilo poravnavo ali pred katerim je bila poravnava sklenjena, za namene točke (b) člena 27c(3) na zahtevo katere koli zainteresirane stranke izda dokazilo na obrazcu, sprejetem po svetovalnem postopku iz člena 33c(2).

1b. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz člena 27 g ali člena 27h, zavrne ali razveljavi razglasitev izvršljivosti samo v primeru, da bi bila izvršitev sodne poravnave v nasprotju z javnim redom v državi članici izvršitve.

(Ustreza členu 61 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 100 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 103

Predlog uredbe

Člen 31 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Posledice za tretje osebe

Zaščita tretjih oseb

(Ustreza spremembi 101 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 104

Predlog uredbe

Člen 31 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Premoženskopravne posledice registriranih partnerskih **skupnosti** za pravno razmerje med partnerjema in tretjimi osebami ureja pravo **države registracije partnerske skupnosti iz člena 15.**

1. Premoženskopravne posledice **v** registriranih partnerskih **skupnostih** za pravno razmerje med partnerjema in tretjimi osebami ureja pravo, **ki se po tej uredbi uporablja za urejanje premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti.**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 105
Predlog uredbe
Člen 31 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Vendar pa **lahko pravo države članice določa, da se partnerja v odnosu do tretje osebe ne moreta** sklicevati na pravo, ki se uporablja za **premoženjskopravne posledice registriranih partnerskih** skupnosti, če **ima eden od njiju ali tretja oseba običajno prebivališče na ozemlju te države članice in pogoji javne objave pravic ali vpisa v javni register, kot jih določa pravo te države članice, niso izpolnjeni, razen če je tretja oseba vedela ali bi morala vedeti, katero pravo se uporablja za urejanje premoženjskopравnih posledic registriranih partnerskih skupnosti.**

(Ustreza spremembi 102 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba

2. Vendar pa **se v pravnem razmerju med partnerjem in tretjo osebo nobeden od partnerjev ne more** sklicevati na pravo, ki se uporablja za **premoženjska razmerja v partnerski** skupnosti, če **imata partner, ki posluje s tretjo osebo, in tretja oseba običajno prebivališče v isti državi, ki ni država, katere pravo se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti. V takih primerih se za posledice, ki jih ima premoženjsko razmerje v registrirani partnerski skupnosti za tretjo osebo, uporablja pravo države članice, v kateri imata zadevni partner in tretja oseba običajno prebivališče.**

Sprememba 106
Predlog uredbe
Člen 31 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. **Pravo države članice, kjer se nahaja nepremičnina, lahko prav tako vsebuje pravilo glede pravnega razmerja med partnerjema in tretjimi osebami v zvezi s to nepremičnino, ki je podobno pravilu iz odstavka 2.**

Sprememba

3. **Odstavek 2 se ne uporablja, če:**

- (a) če se je tretja oseba zavedala ali bi se morala zavedati, katero pravo se uporablja za premoženjska razmerja v registrirani partnerski skupnosti;
- (b) če so bile izpolnjene zahteve v zvezi z vpisom ali objavo premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti po pravu države članice, v kateri imata tretja oseba in partner, ki je v pravnem razmerju s tretjo osebo, običajno prebivališče, ali
- (c) če so bile pri poslovanju z nepremičnim premoženjem izpolnjene zahteve v zvezi z vpisom ali objavo premoženjskih razmerij v registrirani partnerski skupnosti, ki zadevajo nepremično premoženje, po pravu države članice, v kateri je nepremično premoženje.

(Ustreza spremembi 103 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 107**Predlog uredbe****Člen - 32 (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen - 32****Običajno prebivališče**

1. Za namene te uredbe je običajno prebivališče družb in drugih subjektov, s pravno osebnostjo ali brez nje, kraj njihove glavne uprave. Običajno prebivališče fizične osebe, ki opravlja svojo poslovno dejavnost, je glavni kraj njenega poslovanja.

2. Kadar je pravno razmerje sklenjeno v okviru poslovanja agencije, podružnice ali druge poslovne enote ali če mora po pogodbi obveznosti izpolniti taka agencija, podružnica ali druga poslovna enota, se za običajno prebivališče šteje kraj, v katerem se nahaja ta agencija, podružnica ali druga poslovna enota.

3. Za namene ugotavljanja običajnega prebivališča je odločilen trenutek sklenitve pravnega razmerja.

(Ustreza spremembi 104 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 108**Predlog uredbe****Člen 33 – odstavek 1 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) imena in kontaktne podatke sodišč in organov, ki so pristojni za obravnavanje zahtev za razglasitev izvršljivosti v skladu s členom 27b(1) in za obravnavanje pravnih sredstev zoper sodne odločbe o takšnih zahtevah v skladu s členom 27 g(2);

(Ustreza členu 78(1)(a) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 105 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 109**Predlog uredbe****Člen 33 – odstavek 1 – točka b b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(bb) postopke izpodbijanja odločbe o pravnem sredstvu iz člena 27h

Torek, 10. september 2013

Sprememba 110
Predlog uredbe
Člen 33 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice Komisijo **obvestijo o vseh** nadaljnjih spremembah teh določb.

Sprememba

2. Države članice **obveščajo** Komisijo **o** nadaljnjih spremembah teh podatkov.

Sprememba 111
Predlog uredbe
Člen 33 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija ustrezno poskrbi, zlasti prek večjezične spletne strani Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, da so sporočene informacije javno dostopne v skladu z odstavkoma 1 in 2.

Sprememba

3. Komisija ustrezno poskrbi, zlasti prek večjezične spletne strani Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, da so sporočene informacije **enostavno** javno dostopne v skladu z odstavkoma 1 in 2.

Države članice zagotovijo, da so informacije s te večjezične spletne strani dostopne tudi prek uradni spletnih strani, ki jih same vzpostavijo, zlati tako, da je na voljo povezava do spletne strani Komisije.

(Ustreza členu 78(3) Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 108 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 112
Predlog uredbe
Člen 33 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Komisija uvede orodje za obveščanje in usposabljanje za pristojne zaposlene na sodiščih in pravosodne delavce, in sicer z oblikovanjem interaktivnega spletnega portala v vseh uradnih jezikih institucij Unije, ki bi vključeval sistem za izmenjavo strokovnih izkušenj in prakse.

(Ustreza spremembi 109 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 113**Predlog uredbe****Člen 33 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 33a**

Sestava in naknadno spreminjanje seznama, ki vsebuje podatke iz člena 2(1a)

1. Komisija na podlagi uradnih obvestil držav članic sestavi seznam drugih organov in poklicnih pravnikov iz člena 2(1a).

2. Države članice obvestijo Komisijo o naknadnih spremembah podatkov s seznama. Komisija ustrezno spremeni seznam.

3. Komisija seznam in morebitne naknadne spremembe objavi v Uradnem listu Evropske unije.

4. Komisija tudi na vsak drug ustrezen način, zlasti prek Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, omogoči, da so vsi podatki, uradno sporočeni v skladu z odstavkoma 1 in 2, na voljo javnosti.

(Ustreza členu 79 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 110 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 114**Predlog uredbe****Člen 33 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 33b**

Sestava in kasnejše spreminjanje dokazil in obrazcev iz členov 27c, 28, 29 in 30

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi sprejme in kasneje spreminja dokazila in obrazce iz členov 27c, 28, 29 in 30. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 33c(2).

(Ustreza členu 80 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 111 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 115

Predlog uredbe

Člen 33 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 33c

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

(Ustreza členu 81 Uredbe (EU) št. 650/2012 in spremembi 112 k poročilu v postopku 2011/0059(CNS).)

Sprememba 116

Predlog uredbe

Člen 34 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija v svojih poročilih preuči zlasti naslednja vprašanja:

- koliko registrirane partnerske skupnosti uporabljajo možnost dogovora o izbiri prava in pristojnega sodišča in kako se to obnese v praksi;
- kako zahteva o svetovanju pri izbiri prava deluje v praksi;
- koliko sodišča držav članic, ki ne priznavajo instituta registrirane partnerske skupnosti, uporabljajo možnost razglasitve nepristojnosti in kako se to obnese v praksi;
- kakšne so možnosti za nadaljnje združevanje pravil iz te uredbe z določbami iz [Uredbe o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncema], da bi povečali izenačenost.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 117
Predlog uredbe
Člen 35 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Poglavje III se uporablja samo za **registrirane partnerske skupnosti**.

Sprememba

3. Poglavje III se uporablja samo za **partnerje, ki po datumu začetka uporabe te uredbe**:

(a) **registrirajo partnersko skupnost ali**

(b) **izberejo pravo, ki se uporablja za urejanje njihovih premoženjskih razmerij.**

Dogovor o izbiri prava, ki je sklenjen pred [datum začetka veljavnosti te uredbe], je prav tako veljaven, če izpolnjuje zahteve iz Poglavja III ali če je veljaven po pravu, ki se uporablja v skladu z ustreznimi določbami mednarodnega zasebnega prava v trenutku sklenitvi dogovora o izbiri prava.

Dogovor o izbiri prava, ki je sklenjen pred [datum začetka veljavnosti te uredbe] zato, ker bo v skladu s to uredbo mogoče izbrati pravo, pa v trenutku, ko je bil sklenjen, ni veljaven po pravu, ki se uporablja v skladu z ustreznimi določbami mednarodnega zasebnega prava, saj pravo, ki se uporablja, ne dovoljuje sklenitve sporazuma o izbiri prava za registrirane partnerske skupnosti, je veljaven od [datum začetka veljavnosti te uredbe].

P7_TA(2013)0338

Premoženjska razmerja med zakoncema *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncema (COM(2011)0126 – C7-0093/2011 – 2011/0059(CNS))

(Posebni zakonodajni postopek – posvetovanje)

(2016/C 093/33)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2011)0126),
- ob upoštevanju člena 81(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, v skladu s katerim se je Svet posvetoval s Parlamentom (C7-0093/2011),
- ob upoštevanju obrazloženega mnenja italijanskega senata v okviru Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerem izjavlja, da osnutek zakonodajnega akta ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
- ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

Torek, 10. september 2013

— ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve ter mnenj Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0253/2013),

1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;
2. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog na podlagi člena 293(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
3. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopati od besedila, ki ga je odobril Parlament;
4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;
5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Sprememba 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Ta uredba se nanaša na vprašanja, povezana s premoženjskimi razmerji med zakoncema. Ne nanaša se na „zakonsko zvezo“, ki je opredeljena v nacionalnem pravu držav članic.

Sprememba

- (10) Ta uredba se nanaša na vprašanja, povezana s premoženjskimi razmerji med zakoncema. Ne nanaša se na „zakonsko zvezo“, ki je opredeljena v nacionalnem pravu držav članic, **temveč je do tega koncepta nevtralna. Ta uredba ne spreminja opredelitve koncepta zakonske zveze v nacionalnem pravu držav članic.**

Sprememba 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) Področje uporabe te uredbe bi moralo zajemati vsa civilnopravna vprašanja v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema, tako glede vsakodnevnega upravljanja premoženja zakoncev kot tudi glede delitve njunega premoženja, zlasti ob razvezi ali smrti enega od zakoncev.

Sprememba

- (11) Področje uporabe te uredbe bi moralo zajemati vsa civilnopravna vprašanja v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema, tako glede vsakodnevnega upravljanja premoženja zakoncev kot tudi glede delitve njunega premoženja, zlasti ob **ločitvi ali** razvezi **para** ali smrti enega od zakoncev.

(Ustreza uvodni izjavi št. 9 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11a) *Ta uredba bi se morala uporabljati samo za premoženjska razmerja med zakoncema, ne pa tudi za druga področja civilnega prava. Zaradi jasnosti bi morala biti nekatera vprašanja, ki bi jih bilo mogoče povezati s premoženjskimi razmerji med zakoncema, izrecno izključena iz področja uporabe te uredbe.*

(Ustreza uvodni izjavi št. 11 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12) Preživalske obveznosti med zakoncema so že opredeljene v Uredbi Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživalskih zadevah **in bi jih bilo zato** treba izvzeti iz področja uporabe te uredbe. Enako velja za vprašanja v zvezi z **veljavnostjo in učinki daril**, ki jih obravnava Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za **pogodbena obligacijska razmerja (Rim I)**.

- (12) Preživalske obveznosti med zakoncema, **ki** so že opredeljene v Uredbi Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživalskih zadevah, bi bilo treba izvzeti iz področja uporabe te uredbe. Enako velja za vprašanja v zvezi z **dedovanjem**, ki jih obravnava Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o **pristojnosti**, pravu, ki se uporablja, **priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in javnih listin v zapuščin-skih zadevah in uvedbi evropskega potrdila o dedovanju** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 201, 27.7.2012, str. 107.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) **Vprašanja v zvezi z naravo stvarnih pravic, ki so lahko že opredeljene v nacionalnem pravu držav članic, na primer v zvezi z javno objavo teh pravic, bi bilo treba prav tako izvzeti iz področja uporabe te uredbe, kakor so izvzeta tudi s področja uporabe Uredbe (EU) št. .../... [Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in javnih listin v zapuščinskih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju]. Tako lahko pristojna sodišča države članice, v kateri se nahaja premoženje enega ali obeh zakoncev, sprejmejo ukrepe na področju stvarnega prava, in sicer zlasti v zvezi z vpisom prenosa tega premoženja v javni register, če to določa zakon zadevne države članice.**

(Delno ustreza uvodni izjavi št. 15 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

- (13) **Po zgledu Uredbe (EU) št. 650/2012 ta uredba ne bi smela posegati v omejeno število („*numerus clausus*“) stvarnih pravic, ki jih pozna nacionalno pravo nekaterih držav članic. Državi članici ne bi bilo treba priznati stvarne pravice na premoženju na njenem ozemlju, če njeno pravo takšne stvarne pravice ne pozna.**

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13a) **Da pa bi lahko upravičenci uživali pravice, ki temeljijo ali ki so nanje prešle recimo v okviru delitve skupnega premoženja zakoncev, v drugi državi članici, bi bilo treba v tej uredbi določiti, da se neznana stvarna pravica prilagodi najbolj enakovredni stvarni pravici po pravu te druge države. Pri takšni prilagoditvi bi bilo treba upoštevati namene in interese določene stvarne pravice ter z njo povezane učinke. Organi ali pristojne osebe v državi, katere pravo se uporabi za premoženjska razmerja med zakoncema, se lahko zaprosijo za dodatne informacije o naravi in učinkih stvarne pravice, če je to potrebno za določitev najbolj enakovredne nacionalne stvarne pravice. V ta namen bi bilo treba uporabiti obstoječe mreže za pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah in druga razpoložljiva sredstva za lažje razumevanje tujega prava.**

(Ustreza uvodni izjavi št. 16 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13b) *Zahteve za vpis pravice na nepremičnini ali premičnini v register bi bilo treba izključiti iz področja uporabe te uredbe. Zato bi morale zakonske pogoje in način vpisa pravice ter organe (kot so zemljiška knjiga ali notariji), pristojne, da preverijo, ali so izpolnjene vse zahteve in ali je predložena ali pripravljena dokumentacija zadostna oziroma vsebuje vse potrebne informacije, določati pravo države članice, v kateri se vodi register (za nepremičnine, lex rei sitae).*

(Delno ustreza uvodni izjavi št. 18 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13c) *Iz področja uporabe te uredbe bi bilo treba izključiti tudi učinke vpisa pravice v register. Zato bi morale pravo države članice, v kateri se vodi register, določati, ali ima vpis na primer deklaratorni ali konstitutivni učinek. Če je torej po pravu države članice, ki vodi register, pridobitev pravice na nepremičnini treba vpisati v register, da se zagotovi učinek erga omnes takega vpisa ali da se zaščitijo pravni posli, pravo te države določa, kdaj se takšna pravica pridobi.*

(Ustreza uvodni izjavi št. 19 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13d) *Izraz „premoženjska razmerja med zakoncema“, ki določa področje uporabe te uredbe, naj bi pomenil celoto pravil, ki veljajo za premoženjske odnose med zakoncema in v njunih odnosih do tretjih oseb zaradi sklenitve zakonske zveze in po njenem prenehanju; k temu ne spadajo le obvezujoče določbe prava, ki se uporablja, temveč tudi morebitne izbirne določbe, o katerih sta se po pravu, ki se uporablja, lahko dogovorila zakonca.*

Torek, 10. september 2013

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 e (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(13e) *Tako kot Uredba (EU) št. 650/2012 naj bi ta uredba upoštevala različne sisteme za obravnavo zadev na področju premoženjskopравnih zadev, ki se uporabljajo v državah članicah. Zato bi moral imeti izraz „sodišče“ v tej uredbi širok pomen, tako da se ne bi nanašal le na sodišča v pravem pomenu besede, ki izvajajo sodno funkcijo, temveč tudi na notarje ali matične urade v nekaterih državah članicah, ki v nekaterih premoženjskopравnih zadevah tako kot sodišča izvajajo sodno funkcijo, ter na notarje in pravnike v nekaterih državah članicah, ki v določenih premoženjskopравnih zadevah izvajajo sodno funkcijo na podlagi prenosa pooblastil s strani sodišča. Za vsa sodišča, kot so opredeljena v tej uredbi, bi morala veljati pravila o pristojnosti iz te uredbe. Nasprotno pa izraz „sodišče“ ne bi smel vključevati zunajsodnih organov držav članic, ki so po nacionalnem pravu pooblašteni za obravnavanje premoženjskopравnih zadev, kot so notarji v večini držav članic, v katerih navadno ne izvajajo sodne funkcije.*

(Ustreza uvodni izjavi št. 20 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(14) Da se upošteva vedno večja mobilnost parov v času trajanja njihove zakonske zveze in zaradi spodbujanja ustreznega sodnega varstva, pravila o pristojnosti iz te uredbe določajo, da vprašanja v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema, vključno z delitvijo skupnega premoženja ob razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, obravnavajo sodišča države članice, ki so v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 pristojna za odločanje v tem postopku za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze.

(14) Da se upošteva vedno večja mobilnost parov v času trajanja njihove zakonske zveze in zaradi spodbujanja ustreznega sodnega varstva, pravila o pristojnosti iz te uredbe določajo, da vprašanja v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema, vključno z delitvijo skupnega premoženja ob razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, obravnavajo sodišča države članice, ki so v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/200022 pristojna za odločanje v tem postopku za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze, **če sta zakonca izrecno ali drugače priznala pristojnost zadevnih sodišč.**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (16) Če se vprašanja v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema ne navezujejo niti na postopek razveze, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze niti na smrt enega od zakoncev, se lahko zakonca odločita, da vprašanja v zvezi s svojimi premoženjskimi razmerji predložita sodiščem države članice, katere pravo sta izbrala kot pravo, ki se uporablja za premoženjska razmerja med njima. **V ta namen je potreben** dogovor med zakoncema, ki se lahko skleni **kadar koli, tudi med samim postopkom.**

Sprememba

- (16) Če se vprašanja v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema ne navezujejo niti na postopek razveze, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze niti na smrt enega od zakoncev, se lahko zakonca odločita, da vprašanja v zvezi s svojimi premoženjskimi razmerji predložita sodiščem države članice, katere pravo sta izbrala kot pravo, ki se uporablja za premoženjska razmerja med njima. **To zahteva** dogovor med zakoncema, ki se lahko sklene **najkasneje pred predložitvijo zadeve na sodišče in kasneje po pravu države sodišča, pred katerim poteka postopek.**

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17) Ta uredba bo omogočila ohranitev krajevne pristojnosti sodišča države članice za obravnavo vlog, povezanih s premoženjskimi razmerji med zakoncema v primerih, ko ne gre za razvezo ali smrt enega od zakoncev, **vsebovati pa mora zlasti določbe forum necessitatis, da se preprečijo situacije, ko se pravno varstvo zavrne.**

Sprememba

- (17) Ta uredba mora ohraniti krajevne pristojnosti sodišč države članice za obravnavo vlog, povezanih s premoženjskimi razmerji med zakoncema v primerih, ko ne gre za razvezo ali smrt enega od zakoncev, **na podlagi seznama meril, ki so naštetja po pomembnosti in zagotavljajo tesno povezanost med zakoncema in državo članico, katere sodišča so pristojna za obravnavo vloge.**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (17a) *Da bi odpravili zlasti primere odrekanja sodnega varstva, bi bilo treba v tej uredbi določiti tudi forum necessitatis, tako da bi lahko sodišče države članice izjemoma odločalo o premoženjskopravni zadevi, ki je tesno povezana s tretjo državo. Do takšnega izjemnega primera bi lahko prišlo, če postopek v tretji državi ne bi bil mogoč, na primer zaradi državljanske vojne, ali če ni mogoče upravičeno pričakovati, da bo upravičenec lahko začel ali izvedel postopek v tej državi. Pristojnost na podlagi forum necessitatis pa bi se lahko izvajala le, če bi bila premoženjskopravna zadeva v zadostni meri povezana z državo članico, v kateri je sodišče, pred katerim se je začel postopek.*

(Ustreza uvodni izjavi št. 31 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 21

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (21) Če ni bilo izbrano pravo, ki se uporablja, ter da se zagotovi predvidljivost in obveznost pravne varnosti, je treba s to uredbo ob upoštevanju življenjskih razmer para in na podlagi lestvice naveznih okoliščin uvesti usklajena kolizijska pravila za določitev prava, ki se uporablja za premoženje zakoncev. Prvo običajno skupno prebivališče zakoncev po sklenitvi zakonske zveze mora predstavljati prvo merilo, pred pravom države, katere državljanstvo imata oba zakonca ob sklenitvi zakonske zveze. Če ne pride v poštev nobeno od teh meril ali če zakonca nimata prvega običajnega skupnega prebivališča (na primer, če imata ob sklenitvi zakonske zveze skupno dvojno državljanstvo), je treba kot tretje merilo uporabiti pravo države, s katero sta oba zakonca najtesneje povezana, in upoštevati vse okoliščine, **zlasti kraj sklenitve zakonske zveze**, pri čemer je jasno določeno, da je treba upoštevati povezanost zakoncev z državo ob sklenitvi zakonske zveze.

- (21) Če ni bilo izbrano pravo, ki se uporablja, ter da se zagotovi predvidljivost in obveznost pravne varnosti, je treba s to uredbo ob upoštevanju življenjskih razmer para in na podlagi lestvice naveznih okoliščin uvesti usklajena kolizijska pravila za določitev prava, ki se uporablja za premoženje zakoncev. **Običajno skupno prebivališče zakoncev ob sklenitvi zakonske zveze oziroma** prvo običajno skupno prebivališče zakoncev po sklenitvi zakonske zveze mora predstavljati prvo merilo, pred pravom države, katere državljanstvo imata oba zakonca ob sklenitvi zakonske zveze. Če ne pride v poštev nobeno od teh meril ali če zakonca nimata prvega običajnega skupnega prebivališča (na primer, če imata ob sklenitvi zakonske zveze skupno dvojno državljanstvo), je treba kot tretje merilo uporabiti pravo države, s katero sta oba zakonca najtesneje povezana, in upoštevati vse okoliščine, pri čemer je jasno določeno, da je treba upoštevati povezanost zakoncev z državo ob sklenitvi zakonske zveze.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 22 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (22a) *Za namene izvajanja te uredbe oziroma kadar se v tej uredbi v zvezi z uporabo prava države kot navezna okoliščina navaja državljanstvo, naj bi se vprašanje, kako obravnavati primere večkratnega državljanstva in ali je oseba državljan določene države, reševalo v skladu z nacionalnim pravom oziroma po potrebi tudi v skladu z mednarodnimi konvencijami, ob popolnem spoštovanju splošnih načel Evropske unije.*

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (24) Glede na pomembnost izbire prava, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, mora uredba vsebovati nekatera jamstva, da se zagotovi, da se zakonca ali bodoča zakonca zavedata posledic svoje izbire. **Ta izbira mora potekati tako, kot je za pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij določeno s pravom izbrane države ali pravom države, v kateri je bil pravni akt sestavljen,** mora pa biti vsaj pripravljena v pisni obliki ter opremljena z datumom in podpisoma obeh zakoncev. **Poleg tega je treba spoštovati morebitne dodatne formalne zahteve, ki jih določa pravo izbrane države ali pravo države, v kateri je bil pravni akt sestavljen, v zvezi z veljavnostjo, javno objavo ali vpisom takih pogodb v javni register.**

- (24) Glede na pomembnost izbire prava, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, mora ta uredba vsebovati nekatera jamstva, da se zagotovi, da se zakonca ali bodoča zakonca zavedata posledic svoje izbire. Izbira **prava, ki se uporablja,** mora biti vsaj pripravljena v pisni obliki ter opremljena z datumom in podpisoma obeh zakoncev. **Izbira prava, ki se uporablja, pri tem poteka v skladu z določbami prava, ki velja za premoženjska razmerja med zakoncema, ali prava države, v kateri je bil dogovor sklenjen.**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 24 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (24a) *Da bi upoštevali določene pravne norme držav članic, kot so zaščita družinskega prebivališča ali urejanje pravic za uporabo v odnosih med zakoncema, uredba ne bi smela nasprotovati uporabi zavezujočih določb s strani sodišča, pred katerim se je začel postopek, torej bi morala dovoliti državi članici, da zavrne uporabo tujega prava v korist domačega prava. Zavezujoče določbe bi morale v tem oziru pomeniti zavezujoče predpise, katerih upoštevanje s strani države članice se smatra za bistveno zavoljo varstva javnega interesa, zlasti njene politične, družbene ali gospodarske ureditve. Da se tako denimo zagotovi zaščita družinskega prebivališča, bi morala država članica, v kateri se to prebivališče nahaja, naložiti svoja lastna pravila za zaščito družinskega prebivališča, brez poseganja v določbe o pravni varnosti, ki veljajo v zadevni državi članici in katerih prednostno veljavo zagotavlja člen 35.*

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 27

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (27) Ker je eden od ciljev te uredbe vzajemno priznavanje sodnih odločb, izdanih v državah članicah, je treba v njej določiti pravila o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb po zgledu **Uredbe (ES) št. 44/2001 in jih po potrebi prilagoditi posebnim zahtevam področja, ki ga ureja ta uredba.**

- (27) Ker je eden od ciljev te uredbe vzajemno priznavanje sodnih odločb **o pravnih zadevah glede premoženjskih razmerij med zakoncema**, izdanih v državah članicah, je treba v njej določiti pravila o priznavanju, izvršljivosti in izvrševanju sodnih odločb po zgledu **drugih pravnih instrumentov Unije na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah.**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 28

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (28) Ta uredba bi morala za upoštevanje različnih **načinov** reševanja **vprašanj o** premoženjskih **razmerjih** med zakoncema v državah članicah zagotoviti **priznavanje** in **izvrševanje** javnih listin. **Vendar se javne listine pri priznavanju ne smejo enačiti s sodnimi odločbami. Priznavanje javnih listin pomeni, da imajo enako dokazno moč glede njihove vsebine in iste učinke kot v državi članici izvora ter da se domneva njihova veljavnost, ki se jo lahko izpodbija.**

(Ustreza uvodni izjavi št. 60 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

- (28) Ta uredba bi morala za upoštevanje različnih **sistemov** reševanja **zadev glede** premoženjskih **razmerij** med zakoncema v državah članicah zagotoviti **sprejetje** in **izvršljivost** javnih listin **v pravnih zadevah glede premoženjskih razmerij med zakoncema v vseh državah članicah.**

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 28 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (29) **Čeprav mora** pravo, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, **urejati** pravna razmerja med zakoncema in tretjimi osebami, **je treba** kljub temu zagotoviti, **da se pogoji, pod katerimi se to pravo lahko uveljavlja, določijo s predpisi države članice, v kateri ima zakonec ali tretja oseba običajno prebivališče**, da se zagotovi zaščita tretje osebe. **Tako lahko predpis te države članice določa, da lahko zadevni zakonec pravo, ki se uporablja za njegova premoženjska razmerja, proti tretji osebi uveljavlja samo pod pogojem, da so bili spoštovani pogoji vpisa v javni register ali javne objave pravic, ki veljajo v tej državi članici, razen če je tretja oseba vedela ali bi morala vedeti, katero pravo se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema.**

Sprememba

- (28a) **Glede priznavanja, izvršljivosti in izvrševanja sodnih odločb, sprejetja in izvršljivosti javnih listin in izvršljivosti sodnih poravnav bi morala ta uredba vsebovati določbe zlasti po zgledu Uredbe (EU) št. 650/2012.**

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 29

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (29) **Čeprav mora** pravo, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, **urejati** pravna razmerja med zakoncema in tretjimi osebami, **je treba** kljub temu zagotoviti, **da se pogoji, pod katerimi se to pravo lahko uveljavlja, določijo s predpisi države članice, v kateri ima zakonec ali tretja oseba običajno prebivališče**, da se zagotovi zaščita tretje osebe. **Tako lahko predpis te države članice določa, da lahko zadevni zakonec pravo, ki se uporablja za njegova premoženjska razmerja, proti tretji osebi uveljavlja samo pod pogojem, da so bili spoštovani pogoji vpisa v javni register ali javne objave pravic, ki veljajo v tej državi članici, razen če je tretja oseba vedela ali bi morala vedeti, katero pravo se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema.**

Sprememba

- (29) Pravo, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, **po tej uredbi ureja** pravna razmerja med zakoncema in tretjimi osebami. **Vendar se v pravnem razmerju med zakoncem in tretjo osebo nobeden od zakoncev ne bi mogel sklicevati na to pravo, če imata zakonec, ki je v pravnem razmerju s tretjo osebo, in tretja oseba običajno prebivališče v isti državi, ki ni država, katere pravo se uporablja za premoženjska razmerja med zakoncema, da se zagotovi zaščita tretje osebe. Izjeme bi morale veljati, če tretja oseba ni potrebna varstva, če je torej poznala ali bi morala poznati pravo, ki se uporablja, ali če so bile zahteve glede registracije ali objave, ki veljajo v državi, izpolnjene.**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 30 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(30a) *Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje te uredbe, bi bilo treba izvedbena pooblastila v zvezi s sprejetjem in poznejšo spremembo dokazil in obrazcev, ki se nanašajo na razglasitev izvršljivosti odločb, sodnih poravnav in javnih listin, prenesti na Komisijo. Ta pooblastila bi se morala izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ⁽¹⁾.*

⁽¹⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

(Ustreza uvodni izjavi št. 78 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 24
Predlog uredbe
Uvodna izjava 30 b (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(30b) *Za sprejemanje izvedbenih aktov, s katerimi se sprejmejo in kasneje spreminjajo dokazila in obrazci, določeni v tej uredbi, bi bilo treba uporabljati svetovalni postopek v skladu s členom 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.*

(Ustreza uvodni izjavi št. 79 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 32

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(32) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti s členi 7, 9, 17, 21 in 47 Listine v zvezi s spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, pravico sklepanja zakonske zveze in pravico ustvarjanja družine v skladu z nacionalnimi zakoni, lastninsko pravico, prepovedjo vsakršne diskriminacije oziroma pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem. Sodišča držav članic morajo uporabljati to uredbo ob upoštevanju teh pravic in načel.

(32) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti s členi 7, 9, 17, **20**, 21, **23** in 47 Listine v zvezi s spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, pravico sklepanja zakonske zveze in pravico ustvarjanja družine v skladu z nacionalnimi zakoni, lastninsko pravico, **enakostjo pred zakonom**, prepovedjo vsakršne diskriminacije oziroma pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem. Sodišča držav članic morajo uporabljati to uredbo ob upoštevanju teh pravic in načel.

(Delno ustreza uvodni izjavi št. 81 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 26

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) pravno, poslovno in opravilno sposobnost zakoncev,

(a) **splošno** pravno, poslovno in opravilno sposobnost zakoncev,

Sprememba 27

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) **obstoj, veljavnost ali priznanje zakonske zveze,**

Sprememba 28

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) **darila med zakoncema,****črtano**

Sprememba 29

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) **dedne pravice** preživelega zakonca,(d) **vprašanja v zvezi z dedovanjem z ozirom na** preživelega zakonca,

Sprememba 30

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 3 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(e) **družbe, ki jih ustanovita zakonca,**(e) **vprašanja prava družb in drugih subjektov s pravno osebnostjo ali brez nje,**

(Delno ustreza členu 1(h) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 31**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 3 – točka f**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(f) naravo stvarnih pravic **na premoženju in javno objavo teh pravic.**

(f) naravo stvarnih pravic,

(Ustreza členu 1(k) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 32**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 3 – točka f a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(fa) **vpis pravic na nepremičnem ali premičnem premoženju v register, vključno s pravnimi zahtevami za takšen vpis, ter učinki vpisa ali nevpisa takšnih pravic v register in**

(Ustreza členu 1(l) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 33**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 3 – točka f b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(fb) **vprašanja upravičenosti do prenosa ali prilagoditve pravic do starostne ali invalidske pokojnine, pridobljenih med zakonsko zvezo, med zakoncema ali nekdanjima zakoncema v primeru razveze.**

Sprememba 34**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka a**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) „premoženjska razmerja med zakoncema“: vsa pravila v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema in premoženjskimi razmerji zakoncev do tretjih oseb;

(a) „premoženjska razmerja med zakoncema“: vsa pravila v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema in premoženjskimi razmerji zakoncev do tretjih oseb **zaradi sklenitve zakonske zveze;**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 35

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (b) „pogodba o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema“: pravni posel, s katerim zakonca opredelita premoženjska razmerja med seboj **in premoženjska razmerja do tretjih oseb**;

Sprememba

- (b) „pogodba o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema“: pravni posel, s katerim zakonca **ali bodoča zakonca** opredelita premoženjska razmerja med seboj;

Sprememba 36

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka c – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (c) „javna listina“: listina, ki je bila uradno sestavljena ali overjena kot javna listina v državi članici **izvora** in katere pristnost:

Sprememba

- (c) „javna listina“: listina **o premoženjskopravni zadevi**, ki je bila uradno sestavljena ali overjena kot javna listina v državi članici in katere pristnost:

(Ustreza členu 3(1)(i) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 37

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (d) „sodna odločba“: vsaka sodna odločba v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na to, kako je sodna odločba poimenovana, **na primer sklep, sodba, odredba ali sklep o izvršbi**, pa tudi sklep sodnega uradnika o odmeri stroškov sodnega postopka;

Sprememba

- (d) „sodna odločba“: vsaka sodna odločba v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na to, kako je sodna odločba poimenovana, pa tudi sklep sodnega uradnika o odmeri stroškov sodnega postopka;

(Ustreza členu 3(1)(g) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 38

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (e) „država članica izvora“: država članica, v kateri je bila izdana sodna odločba, **sklenjena pogodba o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema**, sestavljena javna listina, sklenjena sodna poravnava **ali izdan pravni akt o delitvi skupnega premoženja ali kakršen koli drug pravni akt, ki ga izda ali potrdi sodni organ ali organ, ki ga v ta namen pooblasti ali določi sodišče**;

Sprememba

- (e) „država članica izvora“: država članica, v kateri je bila izdana sodna odločba, sestavljena javna listina **ali** sklenjena **ali odobrena** sodna poravnava;

(Ustreza členu 3(1)(e) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 39

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (f) „država članica, **v kateri se zahteva priznanje/izvršitev**“: država članica, v kateri se zahteva **priznanje** oziroma izvršitev sodne odločbe, **pogodbe o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema, sestavljene** javne listine, sklenjene **sodne poravnave ali izdanega pravnega akta o delitvi skupnega premoženja ali kakršnega koli drugega pravnega akta, ki ga izda ali potrdi sodni organ ali organ, ki ga v ta namen pooblasti ali določi sodišče**;

(Ustreza členu 3(1)(f) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

- (f) „država članica **izvršitve**“: država članica, v kateri se zahteva **razglasitev izvršljivosti** oziroma izvršitev sodne odločbe, **sodne poravnave ali** javne listine;

Sprememba 40

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (g) **vsak pristojni sodni organ držav članic, ki opravlja sodno funkcijo na področju premoženjskih razmerij med zakoncema, ter vsak drug nesodni organ ali oseba, ki jo je sodni organ držav članic pooblastil ali določil za opravljanje funkcij, ki spadajo v pristojnost sodišča, kot je določena s to uredbo**;

Sprememba

črtano

Sprememba 41

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. V tej uredbi izraz „sodišče“ pomeni vsak sodni organ ter vse druge organe in pravne strokovnjake, pristojne za premoženjska razmerja med zakoncema, ki izvajajo sodno funkcijo ali delujejo na podlagi pooblastil, ki jih nanje prenese sodni organ, ali pod nadzorom sodnega organa, če ti drugi organi in pravni strokovnjaki zagotavljajo jamstva glede svoje nepristranskosti in pravice strank do zaslišanja in so odločbe, ki jih izdajo, po pravu države članice, v kateri delujejo:

- (a) lahko predmet pritožbe, naslovljene na sodni organ, ali predmet ponovne preučitve s strani tega organa ter
- (b) imajo podobno veljavo in učinek kot odločba sodnega organa glede iste zadeve.

Države članice v skladu s členom 37a uradno obvestijo Komisijo o drugih organih in poklicnih pravniki iz prvega pododstavka.

(Ta določba ustreza členu 3(2) Uredbe (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 42**Predlog uredbe****Člen - 3 (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen - 3*****Pristojnost za premoženjskopravne zadeve v državah članicah******Ta uredba ne vpliva na pristojnost organov držav članic za obravnavanje premoženjskopравnih zadev.*****Sprememba 43****Predlog uredbe****Člen 3**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Sodišče države članice, pred katerim se začne zapuščinski postopek po smrti enega od zakoncev na podlagi **uredbe (ES) ... [Parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in javnih listin v zapuščinskih zadevah in uvedbi evropskega potrdila o dedovanju]**, je prav tako pristojno za odločanje o vprašanjih glede premoženjskih razmerij med zakoncema, ki izhajajo iz teh postopkov.

Sodišče države članice, pred katerim se začne zapuščinski postopek po smrti enega od zakoncev na podlagi **Uredbe (EU) št. 650/2012**, je prav tako pristojno za odločanje o vprašanjih glede premoženjskih razmerij med zakoncema, ki izhajajo iz teh postopkov.

Sprememba 44**Predlog uredbe****Člen 4**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Sodišče države članice, na katerem se v skladu z Uredbo (ES) št. 2201/2003 vloži zahtevek za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze, je prav tako pristojno za odločanje o vprašanjih premoženjskih razmerij med zakoncema v zvezi s tem zahtevkom, **če se zakonca** tako dogovorita.

Sodišče države članice, na katerih se v skladu z Uredbo (ES) št. 2201/2003 vloži zahtevek za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze, je prav tako pristojno za odločanje o vprašanjih premoženjskih razmerij med zakoncema v zvezi s tem zahtevkom, **če sta zakonca izrecno ali drugače jasno priznala pristojnost zadevnih sodišč.**

Ta dogovor se lahko sklene kadar koli, tudi med postopkom. Če se sklene pred začetkom postopka, mora biti sklenjen v pisni obliki ter opremljen z datumom in podpisoma obeh strani.

Če ni dogovora med zakoncema, se pristojnost določi v skladu s členom 5 in nadaljnjimi členi.

Če zakonca ne priznata pristojnosti sodišča iz odstavka 1, se pristojnost določi v skladu s členom 5 in nadaljnjimi členi.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 45**Predlog uredbe****Člen 4 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 4a**Dogovor o izbiri sodišča**

1. Zakonca se lahko dogovorita, da so sodišča države članice, katere pravo sta v skladu s členom 16 izbrala kot pravo, ki se uporablja za urejanje njunih premoženjskih razmerij, pristojna za odločanje o vprašanjih glede premoženjskih razmerij med njima. Ta pristojnost je izključna.

Brez vpliva na pododstavke 3 se lahko dogovor o izbiri sodne pristojnosti sklene ali spremeni kadarkoli, vendar najkasneje pred predložitvijo zadeve na sodišče.

Zakonca lahko sodno pristojnost izbereta tudi po predložitvi zadeve, če to dopušča pravo države sodišča, pred katerim poteka postopek. V tem primeru sodišče izbere sodne pristojnosti evidentira po pravu države sodišča, pred katerim teče postopek.

Če je dogovor sklenjen pred začetkom postopka, mora biti sestavljen v pisni obliki in opremljen z datumom in podpisom zakoncev. Vsaka komunikacija po elektronskih medijih, ki zagotavlja trajen zapis dogovora, je enakovredna pisni obliki.

2. Zakonca se lahko dogovorita tudi, da so pristojna sodišča države članice, katere pravo se uporablja v skladu s členom 17, če ni bilo izbranega sodišča.

Sprememba 46**Predlog uredbe****Člen 4 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 4b**Pristojnost sodišča pred katerim se stranka spusti v postopek**

1. Poleg pristojnosti, ki izhaja iz drugih določb te uredbe, je pristojno sodišče države članice, katere pravo je bilo izbrano v skladu s členom 16, ali katere pravo se uporablja v skladu s členom 17, in pred katerim se toženec spusti v postopek. To pravilo ne velja, če se je spustil v postopek, da bi ugovarjal pristojnosti, ali če je v skladu s členom 3, členom 4 ali členom 4a pristojno drugo sodišče.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Sodišče pred prevzemom pristojnosti v skladu z odstavkom 1 zagotovi, da je bil tožencu zagotovljen pravni pouk o njegovi pravici, da ugovarja pristojnosti, in o posledicah spustitve ali nespustitve v postopek.

Sprememba 47

Predlog uredbe

Člen 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(1) V primerih, ki jih ne določata člena 3 in 4, so za postopke na področju premoženjskih razmerij med zakoncema pristojna sodišča države članice:

Če ni pristojno nobeno sodišče v skladu s členi 3, 4 in 4a, so za postopke na področju premoženjskih razmerij med zakoncema pristojna sodišča države članice:

(a) **kjer** je običajno **skupno** prebivališče zakoncev, ali, če tega ni,

(a) **na ozemlju katere** je običajno prebivališče zakoncev **v času, ko se pred sodiščem začne postopek**, ali, če tega ni,

(b) **kjer** je zadnje običajno **skupno** prebivališče zakoncev, če eden od njiju še vedno prebiva tam, ali, če tega ni,

(b) **na ozemlju katere** je zadnje običajno prebivališče zakoncev, če eden od njiju še vedno prebiva tam **v času, ko se pred sodiščem začne postopek**, ali, če tega ni,

(c) **kjer** je običajno prebivališče toženca, ali, če tega ni,

(c) **na ozemlju katere** je običajno prebivališče toženca **v času, ko se pred sodiščem začne postopek**, ali, če tega ni,

(d) katere državljanstvo imata zakonca ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, države članice, kjer je njuno skupno prebivališče („domicil“).

(d) katere državljanstvo imata zakonca **v času, ko se pred sodiščem začne postopek**, ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, države članice, kjer je njuno skupno prebivališče („domicil“), **ali, če tega ni**,

(2) Strani se lahko tudi dogovorita, da so sodišča države članice, katerih pravo sta v skladu s členoma 16 in 18 izbrali kot pravo, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med njima, pristojna za odločanje o vprašanjih na področju premoženjskih razmerij med njima.

(da) katere državljanstvo ima toženec ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, države članice, kjer je njegovo ali njeno prebivališče („domicil“).

Ta dogovor se lahko sklene kadar koli, tudi med postopkom. Če se sklene pred začetkom postopka, mora biti sklenjen v pisni obliki ter opremljen z datumom in podpisoma obeh strani.

(Glede odstavka 2 glej Sprememba k členu 4a (novo); besedilo se spremeni.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 48

Predlog uredbe

Člen 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če na podlagi členov 3, 4 in 5 ni mogoče določiti pristojnega sodišča, so pristojna sodišča *ene od držav članic, kolikor se premoženje enega ali obeh zakoncev nahaja na njenem ozemlju*; v tem primeru sodišče, pred katerim se je začel postopek, odloča samo o tem premoženju.

Sprememba

Če na podlagi členov 3, 4, **4a** in 5 ni mogoče določiti pristojnega sodišča **države članice**, so pristojna sodišča **države članice, na ozemlju katere se nahaja nepremično premoženje ali vpisano premoženje** enega ali obeh zakoncev; v tem primeru sodišče, pred katerim se je začel postopek, odloča samo o tem **nepremičnem premoženju ali vpisanem premoženju**.

Pri tem so sodišča države članice pristojna le za sodne odločbe o nepremičnem premoženju ali vpisanem premoženju, ki se nahaja na ozemlju te države.

Sprememba 49

Predlog uredbe

Člen 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če na podlagi členov 3, 4, 5 ali 6 ni mogoče določiti pristojnega sodišča države članice, lahko sodišča države članice izjemoma odločajo o premoženjskih razmerjih med zakoncema, če se postopek izkaže za neizvedljivega ali če ga v razumnih okvirih ni mogoče začeti ali izvesti v tretji državi, **pod pogojem, da je zadeva v zadostni meri povezana s to državo članico**.

Sprememba

Če na podlagi členov 3, 4, **4a**, 5 ali 6 ni mogoče določiti pristojnega sodišča države članice, lahko sodišča države članice izjemoma odločajo o premoženjskih razmerjih med zakoncema, če se postopek izkaže za neizvedljivega ali če ga v razumnih okvirih ni mogoče začeti ali izvesti v tretji državi, **s katero je zadeva tesno povezana**.

Zadeva **mora biti** v zadostni meri povezana z državo članico, **v kateri je sodišče, pred katerim se je začel postopek**.

(Ustreza členu 11 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 50

Predlog uredbe

Člen 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sodišče, pred katerim poteka postopek na podlagi členov 3, 4, 5, 6 ali 7, je pristojno tudi za odločanje o nasprotni tožbi, če ta sodi na področje uporabe te uredbe.

Sprememba

Sodišče, pred katerim poteka postopek na podlagi členov 3, 4, **4a**, 5, 6 ali 7, je pristojno tudi za odločanje o nasprotni tožbi, če ta sodi na področje uporabe te uredbe.

Če sodišče začne postopek po členu 6, je njegova pristojnost za nasprotno tožbo omejena na nepremično premoženje ali vpisano premoženje, ki je predmet glavne tožbe.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 51

Predlog uredbe

Člen 9

Besedilo, ki ga predlaga KomisijaŠteje **se**, da je sodišče začelo postopek:

(a) na datum, ko je pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje vloženo na sodišču, če vlagatelj po tem ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vročitvijo pisanja tožencu;

(b) če je treba vročiti pisanje še pred vložitvijo na sodišče, v trenutku, ko ga prejme organ, ki je odgovoren za vročitev, če vlagatelj po tem ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vložitvijo pisanja na sodišče.

Sprememba**Za namene tega poglavja se** šteje, da je sodišče začelo postopek:

(a) na datum, ko je pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje vloženo na sodišču, če vlagatelj po tem ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vročitvijo pisanja tožencu;

(b) če je treba vročiti pisanje še pred vložitvijo na sodišče, v trenutku, ko ga prejme organ, ki je odgovoren za vročitev, če vlagatelj po tem ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vložitvijo pisanja na sodišče; **ali**

(**ba**) **če se postopek začne po uradni dolžnosti, v trenutku, ko sodišče sprejme sklep o začetku postopka, ali, če takšen sklep ni potreben, v trenutku, ko je zadeva vpisana pri sodišču.**

(Ustreza členu 14 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 52

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Če pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom med **istima strankama**, sodišče, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.

Sprememba

1. Če pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom med **zakoncema**, sodišče, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.

(Ustreza členu 17 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 54

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Če potekajo ti postopki pred sodišči prve stopnje, se lahko vsa sodišča, razen tistega, pred katerim se je postopek najprej začel, na zahtevo **ene** od **strank** izrečejo za nepristojna, če je sodišče, pred katerim se je postopek najprej začel, pristojno za odločanje v zadevnih postopkih in če zakon dovoljuje združitev postopkov.

(Ustreza členu 18 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

2. Če potekajo ti postopki pred sodišči prve stopnje, se lahko vsa sodišča, razen tistega, pred katerim se je postopek najprej začel, na zahtevo **enega** od **zakoncev** izrečejo za nepristojna, če je sodišče, pred katerim se je postopek najprej začel, pristojno za odločanje v zadevnih postopkih in če zakon dovoljuje združitev postopkov.

Sprememba 55

Predlog uredbe

Člen 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 13a

Zagotavljanje informacij zakoncema

Obveznost pristojnega organa je, da v razumnem roku obvesti zakonca o morebitnih postopkih na področju premoženjskih razmerij med zakoncema, ki so bili sproženi proti njemu.

Sprememba 56

Predlog uredbe

Člen 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pri sodiščih države članice se lahko vloži zahteva za začasne ukrepe **ali ukrepe** zavarovanja, ki jih določa pravo te države članice, tudi če so po tej uredbi za odločanje o glavni stvari pristojna sodišča druge države članice.

(Ustreza členu 19 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

Pri sodiščih države članice se lahko vloži zahteva za začasne ukrepe, **vključno z ukrepi** zavarovanja, ki jih določa pravo te države članice, tudi če so po tej uredbi za odločanje o glavni stvari pristojna sodišča druge države članice.

Sprememba 57

Predlog uredbe

Člen 15 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pravo, ki se na podlagi členov 16, 17 **in 18** uporablja za premoženjska razmerja med zakoncema, se uporablja za celotno premoženje **zakoncev**.

Sprememba

1. Pravo, ki se na podlagi členov 16 **in** 17 uporablja za premoženjska razmerja med zakoncema, se uporablja za celotno premoženje, **ki je urejeno s premoženjskimi razmerji med zakoncema, ne glede na to, kje se nahaja.**

Torek, 10. september 2013

Sprememba 58

Predlog uredbe

Člen 15 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Pravo, ki se uporablja za premoženjska razmerja med zakoncema, brez poseganja v točki (f) in (fa) člena 1(3), med drugim določa:

- (a) razdelitev premoženja zakoncev na različne kategorije pred sklenitvijo zakonske zveze in po njenem koncu;
- (b) prenos premoženja iz ene kategorije v drugo;
- (c) po potrebi jamstvo za dolgove zakonca;
- (d) pravice zakonca za uporabo v času trajanja zakonske zveze;
- (e) razdružitev in likvidacijo premoženjskih razmerij med zakoncema in delitev premoženja pri razvezi;
- (f) vpliv premoženjskih razmerij med zakoncema na pravno razmerje med enim od zakoncev in tretjo osebo na podlagi člena 35;
- (g) materialno veljavnost dogovora o premoženjskih razmerjih med zakoncema.

Sprememba 59

Predlog uredbe

Člen 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 15a

Univerzalna uporaba

Pravo, ki ga navaja ta uredba, se uporablja tudi, če ni pravo države članice.

(Glej Sprememba k členu 21; besedilo se spremeni.)

Sprememba 60

Predlog uredbe

Člen 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Zakonca ali bodoča zakonca lahko **izbereta** pravo, ki se uporablja za premoženjska razmerja med njima, pod pogojem, da gre za pravo:

1. Zakonca ali bodoča zakonca lahko **po dogovoru določita ali zamenjata** pravo, ki se uporablja za premoženjska razmerja med njima, pod pogojem, da gre za pravo:

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) države, kjer je običajno skupno prebivališče zakoncev ali bodočih zakoncev, ali

(b) države, kjer je v trenutku izbire običajno prebivališče enega od zakoncev ali bodočih zakoncev, ali

(c) države, katere državljanstvo ima eden od zakoncev ali bodočih zakoncev v trenutku izbire.

(a) države, v kateri imata zakonca ali bodoča zakonca ali eden od njiju v času sklenitve dogovora običajno prebivališče, ali

(b) države, katere državljanstvo ima eden od zakoncev ali bodočih zakoncev v času sklenitve dogovora.

2. Če se zakonca ne dogovorita drugače, ima sprememba prava, ki se uporablja za premoženjska razmerja med njima, v času trajanja zakonske zveze učinek samo za naprej.

3. Če se zakonca odločita za retroaktivni učinek te spremembe prava, ki se uporablja, ta retroaktivni učinek ne vpliva na veljavnost aktov, sprejetih na podlagi prava, ki se je uporabljalo do takrat, prav tako pa tudi ne na pravice tretjih oseb, ki izhajajo iz prava, ki se je uporabljalo do takrat.

Sprememba 61

Predlog uredbe

Člen 17 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Če zakonca ne izbereta prava, ki se uporablja, se za premoženjska razmerja med njima uporablja pravo:

1. Če pravo ni bilo izbrano v skladu s členom 16, se za premoženjska razmerja med zakoncema uporablja pravo:

Sprememba 62

Predlog uredbe

Člen 17 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) države, kjer je bilo prvo običajno skupno prebivališče zakoncev po poroki, ali, če tega ni,

(a) države, kjer je bilo v času sklenitve zakonske zveze običajno skupno prebivališče zakoncev oziroma prvo običajno skupno prebivališče zakoncev po sklenitvi zakonske zveze, ali, če tega ni,

Sprememba 63

Predlog uredbe

Člen 17 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) države, s katero sta oba zakonca najtesneje povezana, ob upoštevanju vseh okoliščin, zlasti kraja, kjer sta sklenila zakonsko zvezo.

(c) države, s katero sta oba zakonca v času sklenitve zakonske zveze najtesneje povezana, ob upoštevanju vseh okoliščin, ne glede na kraj, kjer sta sklenila zakonsko zvezo.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 64

Predlog uredbe

Člen 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 18

Sprememba

črtano

Sprememba zakona, ki se uporablja

Zakonca lahko kadar koli v času trajanja zakonske zveze za urejanje svojih premoženjskih razmerij izbereta drugo pravo od tistega, ki se je uporabljalo do takrat. Izbereta lahko samo pravo:

- (a) države, kjer je v trenutku izbire običajno prebivališče enega od zakoncev, ali
- (b) države, katere državljanstvo ima eden od zakoncev v trenutku izbire.

Sprememba prava, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema v času trajanja zakonske zveze, ima učinek samo za prihodnost, razen če se zakonca izrecno ne odločita drugače.

Če se zakonca odločita za retroaktivni učinek te spremembe prava, ki se uporablja, ta retroaktivni učinek ne vpliva na veljavnost aktov, sprejetih na podlagi prava, ki se je uporabljalo do takrat, prav tako pa tudi ne na pravice tretjih oseb, ki izhajajo iz prava, ki se je uporabljalo do takrat.

Sprememba 65

Predlog uredbe

Člen 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Izbira prava, ki se uporablja, **poteka v skladu z določbami pogodbe o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema ali pravom, ki se uporablja v izbrani državi, ali pravom države, v kateri je bil pravni akt sestavljen.**

2. Ne glede na odstavek 1 mora biti izbira vsaj izrecno izražena in pripravljena v pisni obliki ter opremljena z datumom in podpisoma obeh strani.

Sprememba

1. **Dogovor o izbiri prava, ki se uporablja, iz člena 16 se sklene v pisni obliki in opremi z datumom in podpisom zakoncev. Komunikacije po elektronskih medijih, ki zagotavljajo trajen zapis dogovora, so enakovredne pisni obliki.**

2. Dogovor izpolnjuje formalne zahteve prava, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, ali prava države, v kateri je bil dogovor sklenjen.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Če pa pravo države **članice**, kjer imata oba zakonca v času **izbire iz odstavka 1** običajno skupno prebivališče, za pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema določa dodatne formalne pogoje, **je treba te pogoje spoštovati**.

Sprememba

3. Če pa pravo države, kjer imata oba zakonca v času **dogovora o izbiri prava, ki se uporablja**, običajno skupno prebivališče, za **tovrstne dogovore oziroma za** pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema določa dodatne formalne pogoje, **veljajo tudi ti pogoji**.

4. Če imata zakonca v času sklenitve dogovora o izbiri prava, ki se uporablja, običajno prebivališče v različnih državah, pravo teh držav pa predpisuje različne formalne zahteve, je dogovor formalno veljaven, če izpolnjuje zahteve po pravi ene ali druge države.

5. Če v času sklenitve dogovora samo eden izmed zakoncev običajno prebiva v državi članici in če ta država določa dodatne formalne pogoje za takšne dogovore, je treba te pogoje izpolniti.

(Podobno členu 5(2) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 66

Predlog uredbe

Člen 20

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pravo, ki se uporablja za obliko pogodbe o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema

1. **Oblika pogodbe** o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema je taka, kot jo določa pravo, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema ali pravom države, kjer je bila pogodba sestavljena.

2. Ne glede na odstavek 1 mora biti pogodba o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema vsaj pripravljena v pisni obliki ter opremljena z datumom in podpisoma obeh zakoncev.

3. Če pa pravo države članice, kjer imata oba zakonca v času sklenitve pogodbe o ureditvi njunih premoženjskih razmerij običajno skupno prebivališče, za to pogodbo določa dodatne formalne pogoje, je treba te pogoje spoštovati.

Sprememba

Formalne zahteve za pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema

Za formalne zahteve za pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema se smiselno uporablja člen 19. Za namene tega člena morebitne dodatne formalne zahteve v smislu člena 19(3) veljajo samo za pogodbo o ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 67
Predlog uredbe
Člen 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 20a**Prilagoditev stvarnih pravic**

Če oseba uveljavlja stvarno pravico, do katere je upravičena po pravu, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, pravo države članice, v kateri to pravico uveljavlja, pa takšne stvarne pravice ne pozna, se ta stvarna pravica po potrebi in v možnem obsegu prilagodi najbolj enakovredni stvarni pravici po pravu te države, pri tem pa se upoštevajo nameni in interesi zadevne stvarne pravice ter z njo povezani učinki.

(Ustreza členu 31 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 68
Predlog uredbe
Člen 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 21

črtano**Splošna uporaba kolizijskih pravil**

Pravo na podlagi določb tega poglavja se uporabi tudi, če ne gre za pravo ene od držav članic.

Sprememba 69
Predlog uredbe
Člen 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Določbe te uredbe ne vplivajo na uporabo nacionalnih zavezujočih določb, katerih upoštevanje je po mnenju države članice bistvenega pomena za zaščito njenih javnih interesov, kot je na primer njena politična, socialna ali gospodarska ureditev, in sicer do take mere, da se te določbe uporabljajo za vse primere, ki sodijo na njihovo področje uporabe, ne glede na to, katero pravo se na podlagi te uredbe sicer uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema.

1. Prevladujoče obvezne odločbe so določbe, katerih neupoštevanje je očitno v nasprotju z javnim redom v zadevni državi članici. Pristojni organi ne bi smeli tolmačiti izjeme javnega reda na način, ki ni v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 21 te listine, ki prepoveduje vse oblike diskriminacije.

2. Ta uredba ne omejuje izvajanja prevladujočih obveznih določb prava države sodišča, brez poseganja v določbe o pravni varnosti, ki se uporabljajo v skladu s členom 35.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 70

Predlog uredbe

Člen 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Uporaba posameznih določb prava po tej uredbi se lahko zavrne le, če je takšna uporaba očitno nezdružljiva z javnim redom države sodišča, *pred katerim poteka postopek*.

(Ustreza členu 35 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

Uporaba posameznih določb prava **katere koli države** po tej uredbi se lahko zavrne le, če je takšna uporaba očitno nezdružljiva z javnim redom države sodišča.

Sprememba 71

Predlog uredbe

Člen 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Kadar je v tej uredbi določena uporaba prava katere koli države, to **pomeni, da je treba uporabljati materialno pravo te države**, ne pa **pravil** mednarodnega zasebnega prava.

Sprememba

Kadar je v tej uredbi določena uporaba prava katere koli države, **se to nanaša na pravna pravila, veljavna v tej državi**, ne pa **na pravila** mednarodnega zasebnega prava.

Sprememba 72

Predlog uredbe

Člen 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države z **dvema ali več pravnimi sistemi** – kolizija predpisov ozemeljskih enot

Sprememba

Države z **več kot enim pravnim sistemom** – kolizija predpisov ozemeljskih enot

Če **država članica** obsega več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka **svoj pravni sistem ali** svoja pravila **glede vprašanj, ki jih ureja ta uredba**:

(a) se vsako sklicevanje na pravo **te** države za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu **s to uredbo**, razume kot sklicevanje na pravo **zadevne** ozemeljske enote;

1. Če **je pravo, določeno s to uredbo, pravo države, ki** obsega več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka svoja **pravna** pravila **za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, se ustrezna ozemeljska enota, katere pravna pravila se uporabljajo, določi na podlagi notranjih kolizijskih pravil te države.**

1a. Če **takšnih notranjih kolizijskih pravil ni**:

(a) se vsako sklicevanje na pravo države **iz odstavka 1** za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu **z določbami o običajnem prebivališču zakoncev** razume kot sklicevanje na pravo ozemeljske enote, **v kateri imata zakonca običajno prebivališče**;

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) se vsako sklicevanje na **običajno prebivališče v tej državi članici** razume kot sklicevanje na **običajno prebivališče na ozemeljski enoti**;

(b) se vsako sklicevanje na **pravo države iz odstavka 1 za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu z določbami o državljanstvu zakoncev**, razume kot sklicevanje na **pravo ozemeljske enote, s katero imata zakonca najtesnejšo povezavo**;

(c) se vsako sklicevanje na **državljanstvo** razume kot sklicevanje na **ozemeljsko enoto, kot jo določa pravo te države članice, ali, v odsotnosti veljavnih pravil, ozemeljsko enoto, ki jo izbereta stranki, ali, v odsotnosti izbire, ozemeljsko enoto, s katero sta zakonca ali eden od njiju najtesneje povezana**.

(c) se vsako sklicevanje na **pravo države iz odstavka 1 za namene določitve prava, ki se uporablja v skladu z drugimi določbami o drugih elementih kot naveznih okoliščinah**, razume kot sklicevanje na **pravo ozemeljske enote, v kateri je zadevni element**.

(Ustreza členu 36 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 73

Predlog uredbe

Člen 25 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 25a

Države z več kot enim pravnim sistemom – kolizije, povezane s kategorijami oseb

Če ima država za premoženjska razmerja med zakoncema dva ali več pravnih sistemov ali sklopov pravil, ki se uporabljajo za različne kategorije oseb, se vsako sklicevanje na pravo te države razume kot sklicevanje na pravni sistem ali sklop pravil, ki ga določajo veljavna pravila te države. Če teh pravil ni, se uporablja pravni sistem ali sklop pravil, s katerim sta zakonca najtesneje povezana.

Sprememba 74

Predlog uredbe

Člen 25 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 25b

Neuporaba te uredbe za notranjo kolizijo zakonov

Državi članici, ki obsega več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka svoja pravna pravila za premoženjska razmerja med zakoncema, te uredbe ni treba uporabljati za kolizijo zakonov, ki nastane samo med temi ozemeljskimi enotami.

(Ustreza členu 38 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 75
Predlog uredbe
Člen 26 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Vsaka zainteresirana stranka, ki kot glavni predmet spora uveljavlja priznanje sodne odločbe, lahko v skladu s postopkom iz členov **[38 do 56] Uredbe (ES) št. 44/2001** zahteva, da se sodna odločba prizna.

Sprememba

2. Vsaka zainteresirana stranka, ki kot glavni predmet spora uveljavlja priznanje sodne odločbe, lahko v skladu s postopkom iz členov **31b do 31o** zahteva, da se **taka** sodna odločba prizna.

(Ustreza členu 39 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 76
Predlog uredbe
Člen 27 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) če je njeno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

Sprememba

(Sprememba na zadeva slovenske različice zaradi razlike med večino jezikovnih različic in navedeno različico.)

(Ustreza členu 40 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 78
Predlog uredbe
Člen 27 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) če je nezdržljiva s sodno odločbo, izdano v **sporu** med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

Sprememba

(c) če je nezdržljiva s sodno odločbo, izdano v **postopku** med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

(Ustreza členu 40 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 79
Predlog uredbe
Člen 27 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) če je nezdržljiva s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi glede istega zahtevka med istima strankama, pod pogojem, da predhodna sodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.

Sprememba

(d) če je nezdržljiva s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi **v postopku** glede istega zahtevka med istima strankama, pod pogojem, da predhodna sodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.

(Ustreza členu 40 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 80**Predlog uredbe****Člen 29**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Tuje sodne odločbe pod nobenimi pogoji ni dovoljeno preverjati glede vsebine.

(Ustreza členu 41 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

Pod nobenimi pogoji **odločbe, izdane v državi članici**, ni dovoljeno preverjati glede vsebine.

Sprememba 81**Predlog uredbe****Člen 30**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sodišče države članice, v kateri se zahteva priznanje sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, lahko prekine postopek, če je bilo zoper sodno odločbo vloženo redno pravno sredstvo.

(Ustreza členu 42 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

Sodišče države članice, v kateri se zahteva priznanje sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, lahko prekine postopek, če je bilo zoper odločbo **v državi članici izvora** vloženo redno pravno sredstvo.

Sprememba 82**Predlog uredbe****Člen 31**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sodne odločbe, izdane v državi članici in izvršljive v tej državi **članici, se izvršijo v drugih državah članicah v skladu s členi [38 do 56 in členom 58] Uredbe (ES) št. 44/2001.**

(Ustreza členu 43 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba

Sodne odločbe, izdane v državi članici in izvršljive v tej državi, so izvršljive v **drugi državi članici, če so bile na zahtevo zainteresirane stranke tam razglašene za izvršljive po postopku iz členov 31b do 31o.**

Sprememba 83**Predlog uredbe****Člen 31 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 31a****Določitev stalnega prebivališča**

Da bi sodišče, ki je začelo postopek, ugotovilo, ali ima stranka za namene postopka iz členov 31b do 31o stalno prebivališče v državi članici izvršitve, uporabi notranje pravo te države članice.

(Ustreza členu 44 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 84
Predlog uredbe
Člen 31 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 31b

Krajevna pristojnost sodišč

1. Zahteva za razglasitev izvršljivosti se vloži pri sodišču ali pristojnem organu države članice izvršitve; ime sodišča ali pristojnega organa ta država članica sporoči Komisiji v skladu s členom 37.

2. Krajevna pristojnost se določi glede na stalno prebivališče stranke, zoper katero se zahteva izvršitev, ali glede na kraj izvršitve.

(Ustreza členu 45 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 85
Predlog uredbe
Člen 31 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 31c

Postopek

1. Postopek za vložitev zahteve ureja pravo države članice izvršitve.

2. Vlagatelju v državi članici izvršitve ni treba imeti poštnega naslova ali pooblaščenega predstavnika.

3. Zahtevi se priložijo naslednji dokumenti:

(a) izvod sodne odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za ugotovitev njene verodostojnosti;

(b) dokazilo, ki ga izda sodišče ali pristojni organ države članice izvora na obrazcu, ki se sprejme po svetovalnem postopku iz člena 37c(2), brez poseganja v člen 31d.

(Ustreza členu 46 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 86
Predlog uredbe
Člen 31 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 31d****Nepredložitev dokazila**

1. Če dokazilo iz točke (b) člena 31c(3) ni predloženo, lahko sodišče ali pristojni organ določi rok za njegovo predložitev, sprejme enakovredno listino ali, če meni, da razpolaga z zadostnimi podatki, stranko oprostí predložitev.

2. Na zahtevo sodišča ali pristojnega organa se listine prevedejo. Listine prevede oseba, ki je za to pooblaščená v eni od držav članic.

(Ustreza členu 47 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 87
Predlog uredbe
Člen 31 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 31e****Razglasitev izvršljivosti**

Odločba se razglasi za izvršljivo takoj, ko so izpolnjene formalnosti iz člena 31c, brez kakršnega koli preizkusa iz člena 27. Stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, v tej fazi postopka nima možnosti dajati nobenih izjav glede zahteve.

(Ustreza členu 48 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 88
Predlog uredbe
Člen 31 f (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 31f****Obvestilo o odločitvi v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti**

1. Vlagatelj je nemudoma obveščen o odločitvi v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti v skladu s postopkom, predpisanim po pravu države članice izvršitve.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Potrdilo o razglasitvi izvršljivosti se vroči stranki, zoper katero se zahteva izvršitev, skupaj s sodno odločbo, če ji ta ni bila vročena že prej.

(Ustreza členu 49 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 89**Predlog uredbe****Člen 31 g (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 31 g**Pravno sredstvo zoper odločitev o zahtevi za razglasitev izvršljivosti**

1. Obe stranki lahko zoper odločitev o zahtevi za razglasitev izvršljivosti vložita pravno sredstvo.

2. Pravno sredstvo se vloži pri sodišču, katerega ime zadevna država članica sporoči Komisiji v skladu s členom 37.

3. Pravno sredstvo se obravnava po kontradiktornem postopku.

4. Če se stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, ne spusti v postopek pred sodiščem, ki odloča o pravnem sredstvu, ki ga je vložil vlagatelj, se uporabijo določbe člena 11, tudi če stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, nima stalnega prebivališča v nobeni od držav članic.

5. Pritožbo zoper razglasitev izvršljivosti se vloži v 30 dneh po njeni vročitvi. Če stranka, zoper katero se zahteva izvršitev, nima stalnega prebivališča v državi članici, v kateri je bila razglašena izvršljivost, temveč v drugi državi članici, je rok za vložitev pritožbe 60 dni, teči pa začne z dnem, ko je stranki potrdilo o razglasitvi izvršljivosti vročeno osebno ali na njenem prebivališču. Ta rok se ne sme podaljšati zaradi oddaljenosti.

(Ustreza členu 50 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 90**Predlog uredbe****Člen 31 h (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 31h**Postopek izpodbijanja odločbe o pravnem sredstvu**

Odločitev o pravnem sredstvu se lahko izpodbija samo po postopku, katerega je zadevna država članica sporočila Komisiji v skladu s členom 37.

(Ustreza členu 51 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 91**Predlog uredbe****Člen 31 i (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 31i****Zavrnitev ali razveljavitev razglasitve izvršljivosti**

Sodišče, pri katerem se vloži pravno sredstvo iz člena 31 g ali člena 31h, zavrne ali prekliče razglasitev izvršljivosti samo na podlagi enega od razlogov iz člena 27. Odločitev o tem mora sprejeti nemudoma.

(Ustreza členu 52 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 92**Predlog uredbe****Člen 31 j (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 31j****Prekinitev postopka**

Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo v skladu s členom 31 g ali 31h, na zahtevo stranke, zoper katero se zahteva izvršitev odločbe, prekine postopek, če je bila izvršljivost sodne odločbe v državi članici izvora zaradi vložitve pravnega sredstva začasno zadržana.

(Ustreza členu 53 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 93**Predlog uredbe****Člen 31 k (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba**Člen 31k****Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja**

1. Če je treba sodno odločbo priznati v skladu s tem oddelkom, lahko vlagatelj vedno uveljavljačasne ukrepe ali ukrepe zavarovanja po pravu države članice izvršitve, ne da bi bilo za to treba razglasiti izvršljivost sodne odločbe v skladu s členom 31e.

2. Razglasitev izvršljivosti po zakonu vključuje pooblastilo za uvedbo ukrepov zavarovanja.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. V predpisanem roku za pravno sredstvo iz člena 31 g(5) zoper razglasitev izvršljivosti in vse do odločitve o tem pravnem sredstvu zoper lastnino stranke, zoper katero se zahteva izvršitev, ni dovoljeno sprejeti nobenega ukrepa izvršbe, razen ukrepov zavarovanja.

(Ustreza členu 54 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 94

Predlog uredbe

Člen 31 l (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 31l

Delna izvršljivost

1. Če je s sodno odločbo odločeno o več zahtevah, pa izvršljivosti ni mogoče razglasiti glede vseh zahtev, sodišče ali pristojni organ razglasi izvršljivost glede ene ali več teh zahtev.

2. Vlagatelj lahko zahteva, da se razglasitev izvršljivosti omeji na del sodne odločbe.

(Ustreza členu 55 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 95

Predlog uredbe

Člen 31 m (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 31m

Pravna pomoč

Če je bila vlagatelju zahteva v državi članici izvora odobrena popolna ali delna brezplačna pravna pomoč ali oprostitve stroškov postopka, je ta v postopku za razglasitev izvršljivosti upravičen do kar najširše brezplačne pravne pomoči ali oprostitve stroškov postopka, ki ju dopušča pravo države članice izvršitve.

(Ustreza členu 56 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 96
Predlog uredbe
Člen 31 n (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 31n****Brez varščine, jamstva ali pologa**

Od stranke, ki v eni od držav članic vloži zahtevo za priznanje, izvršljivost ali izvršitev sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, ni dovoljeno zahtevati nobene varščine, jamstva ali pologa z razlogom, da je ta stranka tuj državljan ali da nima stalnega prebivališča oziroma ne prebiva v državi članici izvršitve.

(Ustreza členu 57 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 97
Predlog uredbe
Člen 31 o (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 31o****Brez taks, pristojbin ali dajatev**

V državi članici izvršitve v postopku za razglasitev izvršljivosti ni dovoljeno zahtevati nobene takse, pristojbine ali dajatve, izračunane glede na vrednost predmeta spora.

(Ustreza členu 58 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 98
Predlog uredbe
Člen 32

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Priznavanje javnih listin****Sprejemljivost javnih listin**

1. Javna listina, ki je bila uradno sestavljena kot javna listina v eni od držav članic, **se prizna v drugih državah članicah, razen če se njena veljavnost izpodbija po pravu, ki se uporablja, in** pod pogojem, da to priznanje ni v očitnem nasprotju z javnim redom **v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.**

1. Javna listina, ki je bila uradno sestavljena v eni od držav članic, **ima v drugi državi članici enako dokazno moč kot v državi članici izvora ali najbolj primerljive učinke,** pod pogojem, da to priznanje ni v očitnem nasprotju z javnim redom **zadevne države članice.**

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Oseba, ki želi uporabiti javno listino v drugi državi članici, lahko zaprosi organ, ki je sestavil javno listino v državi članici izvora, naj izpolni obrazec, ki se sprejme po svetovalnem postopku iz člena 37c(2), v katerem opiše dokazno moč javne listine v državi članici izvora.

1a. Verodostojnost javne listine se lahko izpodbija le na sodiščih v državi članici izvora in se presoja po pravu te države. Izpodbijana javna listina nima nobene dokazne moči v drugi državi članici, dokler je postopek izpodbijanja pred pristojnim sodiščem v teku.

1b. Pravni posli ali pravna razmerja, zapisana v javni listini, se izpodbijajo na sodiščih, ki imajo pristojnost v skladu s to uredbo, in se presojajo po pravu, ki se uporablja v skladu s poglavjem III ali po pravu iz člena 36. Izpodbijana javna listina nima nobene dokazne moči v državi članici, ki ni država članica izvora izpodbijane okoliščine, dokler je postopek izpodbijanja pred pristojnim sodiščem v teku.

1c. Če je izid postopka na sodišču države članice odvisen od odločitve o predhodnem vprašanju, ki zadeva pravne posle ali pravna razmerja, zapisana v javni listini o premoženjskopравни zadevi, je za odločanje o tem vprašanju pristojno to sodišče.

(2) S priznanjem javnih listin dobijo te dokazno moč kar zadeva vsebino, domneva pa se tudi njihova veljavnost.

(Ustreza členu 59 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 99

Predlog uredbe

Člen 33

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Javna listina, ki je **bila uradno sestavljena kot javna listina in je** izvršljiva v **eni od držav članic**, se **na zahtevo** razglasi za izvršljivo v drugi državi članici v skladu s postopkom iz členov [38 do 57] Uredbe (ES) št. 44/2001.

1. Javna listina, ki je izvršljiva v **državi članici izvora**, se razglasi za izvršljivo v drugi državi članici **na podlagi zahteve, ki jo vloži katera koli zainteresirana stranka** v skladu s postopkom iz členov 31b do 31o.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz **členov [43 in 44] Uredbe (ES) št. 44/2001**, zavrne ali **razveljavi** razglasitev izvršljivosti **samo v primeru, da bi bila** izvršitev javne listine v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici izvršitve.

1a. Organ, ki je sestavil javno listino, za namene točke (b) člena 31c(3) na zahtevo katere koli zainteresirane stranke izda dokazilo na obrazcu, sprejetem po svetovalnem postopku iz člena 37b(2).

2. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz **člena 31 g ali člena 31h**, zavrne ali **prekliče** razglasitev izvršljivosti **le, če je** izvršitev javne listine v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici izvršitve.

(Ustreza členu 60 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 100

Predlog uredbe

Člen 34

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Priznavanje in izvršljivost sodnih poravn

Izvršljivost sodnih poravn

Sodne poravnave, ki so izvršljive v državi članici izvora, so **na zahtevo ene od zainteresiranih strank priznane in** razglašene za izvršljive v drugi državi članici **pod enakimi pogoji kot javne listine**. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz člena **[42 ali 44] Uredbe (ES) št. 44/2001**, zavrne ali **razveljavi** razglasitev izvršljivosti **samo v primeru, da bi bila** izvršitev sodne poravnave v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici izvršitve.

1. Sodne poravnave, ki so izvršljive v državi članici izvora, so razglašene za izvršljive v drugi državi članici na podlagi zahteve, ki jo vloži zainteresirana stranka po postopku iz členov 31b do 31o.

1a. Sodišče, ki je potrdilo poravnavo ali pred katerim je bila poravnava sklenjena, za namene točke (b) člena 31c(3) na zahtevo katere koli zainteresirane stranke izda dokazilo na obrazcu, sprejetem po svetovalnem postopku iz člena 37c(2).

1b. Sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo iz člena 31 g ali člena 31h, zavrne ali prekliče razglasitev izvršljivosti **le, če je** izvršitev sodne poravnave v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici izvršitve.

(Ustreza členu 61 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 101

Predlog uredbe

Člen 35 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Posledice za tretje osebe

Sprememba

Zaščita tretjih oseb

Sprememba 102

Predlog uredbe

Člen 35 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Vendar pa **lahko pravo države članice določa, da se zakonca v odnosu do tretje osebe ne moreta** sklicevati na pravo, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, če **ima eden od njiju ali** tretja oseba običajno prebivališče **na ozemlju te države članice in pogoji javne objave pravic ali vpisa v javni register, kot jih določa pravo te države članice, niso izpolnjeni, razen če je tretja oseba vedela ali bi morala vedeti, katero** pravo se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema.

Sprememba

2. Vendar pa **se v pravnem razmerju med zakoncem in tretjo osebo nobeden od zakoncev ne more** sklicevati na pravo, ki se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, če **imata zakonec, ki je v pravnem razmerju s tretjo osebo, in** tretja oseba običajno prebivališče **v isti državi, ki ni država, katere** pravo se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema. **V tem primeru se za posledice, ki jih ima premoženjsko razmerje med zakoncema za tretjo osebo, uporablja pravo države članice, v kateri imata ta zakonec in tretja oseba običajno prebivališče.**

Sprememba 103

Predlog uredbe

Člen 35 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. **Pravo države članice, kjer se nahaja nepremičnina, lahko vsebuje pravilo glede pravnega razmerja med zakoncema in tretjimi osebami v zvezi s to nepremičnino, ki je podobno pravilu iz odstavka 2.**

Sprememba

3. **Odstavek 2 se ne uporablja:**

- (a) če se je tretja oseba zavedala ali bi se morala zavedati, katero pravo se uporablja za urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema, ali
- (b) če so bile izpolnjene zahteve v zvezi z javno objavo ali vpisom premoženjskih razmerij med zakoncema po pravu države članice, v kateri imata tretja oseba in zakonec, ki posluje s tretjo osebo, običajno prebivališče, ali
- (c) če so bile pri poslovanju z nepremičnim premoženjem izpolnjene zahteve v zvezi z javno objavo ali vpisom premoženjskih razmerij med zakoncema, ki zadevajo nepremično premoženje, po pravu države članice, v kateri je nepremično premoženje.

Torek, 10. september 2013

Sprememba 104**Predlog uredbe****Člen - 36 (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen - 36****Običajno prebivališče**

1. Za namene te uredbe je običajni sedež družb in drugih subjektov, s pravno osebnostjo ali brez nje, kraj njihove glavne uprave.

Za običajno prebivališče fizične osebe, ki deluje v okviru svoje poslovne dejavnosti, velja glavni kraj poslovanja.

2. Če je pravno razmerje sklenjeno v okviru poslovanja agencije, podružnice ali druge poslovne enote ali če mora po pogodbi obveznosti izpolniti taka agencija, podružnica ali druga poslovna enota, se za običajno prebivališče šteje kraj, v katerem se nahaja ta agencija, podružnica ali druga poslovna enota.

3. Za namene ugotavljanja običajnega prebivališča je odločilen trenutek sklenitve pravnega razmerja.

Sprememba 105**Predlog uredbe****Člen 37 – odstavek 1 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) imena in kontaktne podatke sodišč in organov, ki so pristojni za obravnavanje zahtev za razglasitev izvršljivosti v skladu s členom 31b(1) in za obravnavanje pravnih sredstev zoper sodne odločbe o takšnih zahtevah v skladu s členom 31 g(2);

(Ustreza členu 78(1)(a) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 106**Predlog uredbe****Člen 37 – odstavek 1 – točka b b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(bb) postopke izpodbijanja razsodbe o pravnem sredstvu iz člena 31h;

Torek, 10. september 2013

Sprememba 108

Predlog uredbe

Člen 37 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija ustrezno poskrbi, zlasti prek večjezične spletne strani Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, da so sporočene informacije javno dostopne v skladu z odstavkoma 1 in 2.

Sprememba

3. Komisija ustrezno poskrbi, zlasti prek večjezičnega spletišča Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, da so sporočeni podatki javno dostopni **na enostaven način** v skladu z odstavkoma 1 in 2.

Države članice zagotovijo, da so podatki na večjezičnem spletišču dostopni tudi prek morebitnih uradnih spletišč, ki so jih vzpostavile, zlasti prek povezave s spletiščem Komisije.

(Ustreza členu 78(3) v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 109

Predlog uredbe

Člen 37 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Komisija uvede orodje za obveščanje in usposabljanje za zadevne pravosodne delavce in odvetnike z oblikovanjem interaktivnega spletnega portala v vseh uradnih jezikih Unije in sistema za izmenjavo strokovnih izkušenj in prakse.

Sprememba 110

Predlog uredbe

Člen 37 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 37a

Sestava in kasnejše spreminjanje seznama, ki vsebuje podatke iz člena 2(1a)

1. Komisija na podlagi uradnih obvestil držav članic sestavi seznam drugih organov in odvetnikov iz člena 2(1a).

2. Države članice obvestijo Komisijo o kasnejših spremembah podatkov s seznama. Komisija ustrezno spremeni seznam.

Torek, 10. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Komisija seznam in morebitne kasnejše spremembe objavi v Uradnem listu Evropske unije.

4. Komisija tudi na vsak drug ustrezen način, zlasti prek Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, omogoči, da so vsi podatki, uradno sporočeni v skladu z odstavkoma 1 in 2, na voljo javnosti.

(Ustreza členu 79 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 111

Predlog uredbe

Člen 37 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 37b

Sestava in kasnejše spreminjanje dokazil in obrazcev iz členov 31c, 32, 33 in 34

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi sprejme in kasneje spreminja dokazila in obrazce iz členov 31c, 32, 33 in 34. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 37c(2).

(Ustreza členu 80 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Sprememba 112

Predlog uredbe

Člen 37 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 37c

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

(Ustreza členu 81 v Uredbi (EU) št. 650/2012.)

Torek, 10. september 2013

Sprememba 113
Predlog uredbe
Člen 39 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Poglavje III se uporablja samo za pare, ki ***se poročijo ali izberejo pravo, ki se uporablja za urejanje njihovih premoženjskih razmerij***, po datumu začetka uporabe te uredbe.

Sprememba

3. Poglavje III se uporablja samo za pare, ki po datumu začetka uporabe te uredbe:

(a) ***sklenejo zakonsko zvezo*** ali

(b) ***izberejo pravo, ki se uporablja za urejanje njihovih premoženjskih razmerij.***

Dogovor o izbiri prava, ki je sklenjen pred [datum začetka veljavnosti te uredbe], je prav tako veljaven, če izpolnjuje zahteve iz Poglavja III ali če je veljaven po pravu, ki se uporablja v trenutku sklenitve dogovora o izbiri prava po veljavnih pravilih mednarodnega zasebnega prava.

P7_TA(2013)0340

Pravica do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravica do komunikacije v primeru prijetja *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijetja (COM(2011)0326 – C7-0157/2011 – 2011/0154(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/34)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2011)0326),

— ob upoštevanju člena 294(2) in člena 82(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0157/2011),

— ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju prispevkov bolgarskega parlamenta, italijanskega senata in portugalskega parlamenta k osnutku zakonodajnega akta,

Torek, 10. september 2013

- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 7. decembra 2011 ⁽¹⁾,
 - po posvetovanju z Odborom regij,
 - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 4. junija 2013, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in mnenja Odbora za pravne zadeve (A7-0228/2013),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TC1-COD(2011)0154

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Direktive 2013/.../ES Evropskega parlamenta in Sveta o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi 2013/48/EU.)

P7_TA(2013)0341

Kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine *I**

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete dne 10. septembra 2013 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine (COM(2011)0142 – C7-0085/2011 – 2011/0062(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/35)

[Sprememba 117]

SPREMEMBE EVROPSKEGA PARLAMENTA (*)

k predlogu Komisije

⁽¹⁾ UL C 43, 15.2.2012, str. 51.

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu z drugim pododstavkom člena 57(2) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v ponovno obravnavo (A7-0202/2012).

(*) Spremembe: krepki ležeči tisk označuje novo ali spremenjeno besedilo, simbol ■ pa tiste dele besedila, ki so bili črtani.

Torek, 10. september 2013

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o *potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine in spremembi Direktive 2008/48/ES*

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske Komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je marca 2003 začela postopek, da bi opredelila in ocenila učinek ovir na notranji trg za kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine. Dne 18. decembra 2007 je sprejela Belo knjigo o povezovanju trgov hipotekarnih kreditov EU. V beli knjigi je bil naveden namen Komisije, da med drugim oceni učinek možnosti za politiko glede predpogodbenih informacij, zbirk podatkov o kreditih, kreditne sposobnosti, efektivne obrestne mere in svetovanja **o kreditnih pogodbah**. Komisija je ustanovila strokovno skupino za kreditno zgodovino, da bi ji pomagala pri pripravi ukrepov za izboljšanje dostopnosti, primerljivosti in popolnosti podatkov o kreditih. Prav tako so se začele izvajati študije o vlogi in delovanju kreditnih posrednikov in nekreditnih institucij, ki ponujajo kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine.
- (2) Notranji trg v skladu s Pogodbo **o delovanju Evropske unije (PDEU)** obsega območje brez notranjih meja, v katerem sta zagotovljena prost pretok blaga in storitev ter svoboda ustanavljanja. Razvoj preglednejšega in učinkovitejšega kreditnega trga na tem območju je nujen za spodbujanje razvoja čezmejnih dejavnosti ter za vzpostavitev notranjega trga **za** kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine. Med zakonodajami držav članic obstajajo znatne razlike glede poslovanja pri odobritvi kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine ter pri regulaciji in nadzoru kreditnih posrednikov in nekreditnih institucij, ki ponujajo kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine. Takšne razlike ustvarjajo ovire, ki omejujejo raven čezmejne dejavnosti na strani ponudbe in povpraševanja, s tem pa zmanjšujejo konkurenco in izbiro na trgu, povišujejo stroške posojanja za posojilodajalce ter jih celo odvračajo od poslovanja.
- (3) Finančna kriza je pokazala, da lahko neodgovorno ravnanje tržnih udeležencev spodkoplje temelje finančnega sistema, kar lahko privede do pomanjkanja zaupanja pri vseh udeležencih, zlasti potrošnikih, ter do potencialno hudih socialnih in ekonomskih posledic. Veliko potrošnikov je izgubilo zaupanje v finančni sektor in posojilojemalci si posojila vedno težje privoščijo, število primerov neizpolnjevanja plačilnih obveznosti in prisilnih prodaj pa se je **posledično** povečalo. **Zato je skupina G20 Odboru za finančno stabilnost naročila, naj določi načela o zanesljivih standardih za najemanje posojil v zvezi s stanovanjskimi nepremičninami. Čeprav so se nekatere največje težave v zvezi s finančno krizo pojavile zunaj Unije, imajo potrošniki v Uniji znatne ravni dolga, od katerega je mnogo zbranega v kreditih, povezanih s stanovanjskimi nepremičninami. Zato je ustrezno zagotoviti, da je regulativni**

⁽¹⁾ UL C 240, 18.8.2011, str. 3.

⁽²⁾ UL C 318, 29.10.2011, str. 133.

Torek, 10. september 2013

okvir Unije na tem področju stabilen in skladen z mednarodnimi načeli ter da pravilno uporablja vrsto razpoložljivih instrumentov, kar lahko vključuje razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine, posojilom in dohodkom, dolgom in dohodkom ali podobna razmerja, minimalne ravni, pod katerimi noben kredit ne bi štel za sprejemljivega, ali druge nadomestne ukrepe za primere, v katerih bi bila zadevna tveganja za potrošnike večja, ali po potrebi za preprečevanje prezahtovnosti gospodinjstev. Komisija je glede na težave, ki jih je osvetlila finančna kriza, ter z namenom zagotavljanja učinkovitega in konkurenčnega notranjega trga, ki bo prispeval k finančni stabilnosti, v sporočilu z dne 4. marca 2009 z naslovom „Spodbujanje okrevanja evropskega gospodarstva“ predlagala ukrepe v zvezi s kreditnimi pogodbami za stanovanjske nepremičnine, vključno z zanesljivim okvirom za kreditno posredništvo, da bi bili v prihodnosti vzpostavljeni odgovorni in zanesljivi trgi ter da bi se povrnilo zaupanje potrošnikov. Komisija je zavezanost učinkovitemu in konkurenčnemu notranjemu trgu potrdila v sporočilu z dne 13. aprila 2011 z naslovom „Akt za enotni trg: Dvanajst pobud za okrepitev rasti in zaupanja“.

- (4) Ugotovljena je bila vrsta problemov na hipotekarnih trgih v Uniji v zvezi z neodgovornim dajanjem in najemanjem posojil ter morebitnimi možnostmi za neodgovorno ravnanje tržnih udeležencev, tudi kreditnih posrednikov in nekreditnih institucij. Nekatere težave so se nanašale na kredite, denominirane v tuji valuti, ki so jih potrošniki najeli v zadevni valuti, da bi izkoristili ponujeno posojilno obrestno mero, pri čemer pa niso bili ustrezno obveščeni o tveganju, povezanem z menjalnim tečajem, ali ga niso ustrezno razumeli. Vzrok za te težave so nedelovanje trga in regulativna neučinkovitost ter drugi dejavniki, kot so splošne gospodarske razmere in nizka raven finančne pismenosti. Druge težave zajemajo sisteme za kreditne posrednike in nekreditne institucije, ki ponujajo kredite za stanovanjske nepremičnine, in sicer so ti sistemi neučinkoviti, neusklajeni ali sploh ne obstajajo. Ugotovljene težave lahko imajo znatne makroekonomske učinke prelivanja, povzročajo škodo potrošnikom, pomenijo gospodarske ali pravne ovire pri čezmejnih dejavnostih in ustvarjajo neenake konkurenčne pogoje med akterji.
- (5) Da bi omogočili nemoteno delovanje notranjega trga kreditnih pogodb za nepremičnine z visoko ravno varstva potrošnikov in zagotovili, da lahko potrošniki, ki to želijo, sklenejo tovrstne pogodbe z zaupanjem, da institucije, s katerimi sodelujejo, ravna strokovno in odgovorno, je treba na več področjih vzpostaviti ustrezno harmoniziran pravni okvir na ravni Unije, pri tem pa upoštevati razlike med kreditnimi pogodbami, ki so zlasti posledica razhajanj med nacionalnimi in regionalnimi trgi nepremičnin.
- (6) S to direktivo naj bi zato na podlagi doslednih, prilagodljivih in pravičnih kreditnih pogodb za nepremičnine razvili preglednejši, učinkovitejši in bolj konkurenčen notranji trg, hkrati pa spodbujali vzdržno dajanje in najemanje posojil ter finančno vključenost in posledično zagotavljali visoko raven varstva potrošnikov.
- (7) Da bi vzpostavili pravi notranji trg z visoko in enakovredno ravno varstva potrošnikov, so v tej direktivi navedene določbe, ki bodo v zvezi z zagotavljanjem predpogodbenih informacij prek standardizirane oblike evropskega standardnega informativnega lista (ESIS) in izračunom efektivne obrestne mere čim bolj harmonizirane. Ob upoštevanju posebnosti kreditnih pogodb za nepremičnine ter razlik v premikih in razmerah na trgu posameznih držav članic, zlasti v zvezi s tržno strukturo in udeleženci na trgih, kategorijami razpoložljivih produktov in postopki za odobritev kredita, bi državam članicam morali omogočiti, da na področjih, za katera ni jasno določeno, da so predmet čim večje harmonizacije, ohranijo ali uvedejo določbe, ki so strožje od določb v tej direktivi. Takšen ciljno usmerjen pristop je potreben, da ne bi negativno vplivali na raven varstva potrošnikov v zvezi s kreditnimi pogodbami za nepremičnine iz področja uporabe te direktive. Države članice bi na primer morale imeti možnost, da ohranijo ali uvedejo strožje določbe glede zahtev po znanju in usposobljenosti osebja ter navodil za izpolnjevanje ESIS.
- (8) Ta direktiva bi morala s približevanjem zakonov držav članic in določitvijo standardov kakovosti za nekatere storitve, zlasti kar zadeva trženje kreditov ter njihovo zagotavljanje prek dajalcev kreditov in kreditnih posrednikov, ter s spodbujanjem dobre prakse izboljšati pogoje za vzpostavitev in delovanje notranjega trga. Določitev standardov kakovosti za storitve, povezane z dajanjem kreditov, nujno vključuje uvedbo nekaterih določb glede sprejemnih, nadzornih in bonitetnih zahtev.

Torek, 10. september 2013

- (9) Za področja, ki jih ta direktiva ne zajema, je državam članicam dovoljeno, da obdržijo ali uvedejo nacionalno pravo. **Zlasti** lahko države članice obdržijo ali sprejmejo nacionalne določbe na področjih, kot so pogodbeno pravo v zvezi z veljavnostjo kreditnih pogodb, stvarno pravo, vpis v zemljiško knjigo, pogodbene informacije **in popogodbena** vprašanja, **če niso urejena v tej direktivi. Države članice lahko določijo, da se cenilca ali podjetje za ceno ali notarje lahko izbere po dogovoru med strankami. Glede na to, da imajo države članice različne postopke za nakup ali prodajo stanovanjske nepremičnine, lahko dajalci kreditov ali kreditni posredniki od potrošnika zahtevajo vnaprejšnje plačilo – pri čemer naj bi tovrstna plačila pomagala zagotoviti sklenitev kreditne pogodbe oziroma nakup ali prodajo nepremičnine –, lahko pa pride tudi do zlorabe tovrstnih praks, zlasti če potrošniki ne poznajo zahtev in običajnih praks v določeni državi članici. Zato je primerno, da se državam članicam omogoči, da uvedejo omejitve za tovrstna plačila.**
- (10) **Ta direktiva bi se morala uporabljati ne glede na to, ali je dajalec kredita oziroma kreditni posrednik pravna ali fizična oseba. Ta direktiva pa ne bi smela vplivati na pravico držav članic, da v skladu s pravom Unije vlogo dajalca kredita ali kreditnega posrednika po tej direktivi dodelijo samo pravnim osebam ali določenim oblikam pravnih oseb.**
- (11) Ker potrošniki in podjetja niso v enakem položaju, ne potrebujejo enake ravni varstva. Čeprav je pomembno, da se pravice potrošnikov zavarujejo z določbami, od katerih pogodbeno ni mogoče odstopati, je smiselno, da se podjetjem in organizacijam dovoli sklepanje drugih pogodb. ■
- (12) **Opredelitev pojma potrošnik bi morala zajeti fizične osebe, ki delujejo zunaj svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica. Pri pogodbah z dvojnimi namenoma, kadar je pogodba sklenjena za namene, ki so deloma znotraj in deloma zunaj okvira dejavnosti, poslovanja ali poklica neke osebe, in je na dejavnost, poslovanje ali poklic nanašajoči se namen tako omejen, da ne prevladuje v celotnem kontekstu pogodbe, pa bi tudi ta oseba morala veljati za potrošnika.**
- (13) **Čeprav ta direktiva ureja kreditne pogodbe, ki zadevajo zgolj ali pretežno stanovanjske nepremičnine, državam članicam ne preprečuje, da bi ukrepe, sprejete v skladu s to direktivo, razširile tako, da bi zajemali varstvo potrošnikov v zvezi s kreditnimi pogodbami tudi za druge vrste nepremičnin, ali da bi drugače urejale tovrstne kreditne pogodbe.**
- (14) **Opredelitve pojmov iz te direktive določajo obseg harmonizacije. Obveznost držav članic, da prenesejo to direktivo, bi torej morala biti omejena na njeno področje uporabe, kakor je določeno v teh opredelitvah pojmov. Obveznosti držav članic, da prenesejo določbe te direktive, so denimo omejene na kreditne pogodbe, sklenjene s potrošniki, to je s fizičnimi osebam, ki pri poslih, zajetih v tej direktivi, delujejo zunaj svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica. Podobno morajo države članice prenesti določbe te direktive, ki urejajo dejavnost oseb, ki delujejo kot kreditni posredniki, kakor so opredeljeni v direktivi. Ta direktiva pa državam članic ne bi smela ovirati pri uporabi te direktive v skladu s pravom Unije na področjih, ki niso zajeta v njenem področju uporabe. Poleg tega opredelitve pojmov iz te direktive ne bi smele vplivati na možnost, da države članice v nacionalni zakonodaji za posebne namene sprejmejo podrobnejše opredelitve pojmov, pod pogojem, da so te opredelitve pojmov še vedno skladne z opredelitvami pojmov iz te direktive. Tako bi državam članicam morali na primer omogočiti, da v nacionalni zakonodaji določijo podkategorije kreditnih posrednikov, ki v tej direktivi niso navedeni, kadar so te podkategorije na nacionalni ravni potrebne, da se na primer razmejijo zahteve glede ravni znanja in usposobljenosti, ki jih morajo izpolnjevati različni kreditni posredniki.**
- (15) Cilj te direktive je zagotoviti, da se zagotovi visoka raven varstva potrošnikov, ki sklepajo **kreditne pogodbe za nepremičnine**. Zato bi se morala uporabljati za kredite, ki so zavarovani z nepremičninami, **ne glede na namen kredita, za pogodbe za refinanciranje ali druge kreditne pogodbe, s katerimi bi lahko lastnik ali delni lastnik tudi v prihodnje ohranil lastništvo nad nepremičnino ali zemljiščem, in za kredite, ki se uporabljajo za nakup nepremičnine v nekaterih državah članicah, vključno s krediti, ki ne zahtevajo odplačila glavnice, ali – v primeru, da države članice nimajo na voljo ustreznega alternativnega okvira – posojili, katerih namen je zagotoviti začasno financiranje med prodajo ene nepremičnine in nakupom druge, ter za zavarovane kredite za obnovo stanovanjske nepremičnine.**

Torek, 10. september 2013

- (16) Ta direktiva se ne bi smela uporabljati za določene kreditne pogodbe, **pri katerih dajalec kredita prispeva pavšalne zneske, redna plačila ali druge oblike izplačila kredita v zameno za znesek, ki izhaja iz prodaje** stanovanjske nepremičnine, in katerih temeljni cilj je olajšati potrošnjo, kot so produkti za poplačilo kredita iz naslova vrednosti zastavljene nepremičnine ali drugi enakovredni specializirani produkti. Tovrstne kreditne pogodbe imajo posebne značilnosti, ki presegajo področje uporabe te direktive. Ocena kreditne sposobnosti potrošnika na primer ni pomembna, saj dajalec kredita plačuje potrošniku in ne obratno. Tovrsten posel bi med drugim zahteval tudi znatno drugačne predpogodbene informacije. Poleg tega drugi produkti, kot so rentne prodaje stanovanja, ki imajo podobno funkcijo kot obratne ali doživljenjske hipoteke, ne vključujejo zagotavljanja kredita in bi torej ostali zunaj področja uporabe te direktive. ■
- (17) *Ta direktiva ne bi smela zajemati drugih izrecno navedenih vrst nižnih kreditnih pogodb, ki so po naravi in zadevnih tveganjih drugačne od običajnih hipotekarnih kreditov in torej terjajo prilagojen pristop, zlasti kreditne pogodbe, ki so rezultat poravnave, dosežene na sodišču ali pred drugim zakonsko določenim organom, in določene vrste kreditnih pogodb, pri katerih delodajalec v določenih okoliščinah odobri kredit svojim zaposlenim, kakor je že določeno v Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah⁽¹⁾. Primerno je, da se državam članicam dovoli, da izvamejo nekatere kreditne pogodbe, kot so tiste, ki se odobrijo omejenemu krogu ljudi pod ugodnimi pogoji ali ki jih ponujajo kreditne zadruge, pod pogojem, da so na voljo druge ustrezne ureditve za zagotovitev, da bo politične cilje v zvezi s finančno stabilnostjo in notranjim trgov mogoče izpolniti, ne da bi bila ovirana finančna vključenost in dostopnost do kreditov. Kreditne pogodbe, pri katerih nepremičnina ne sme služiti kot hiša, stanovanje ali drugo bivališče potrošniku ali družinskemu članu potrošnika, temveč služi kot hiša, stanovanje ali drugo bivališče na podlagi pogodbe o najemu, so po tveganjih in značilnostih drugačne od običajnih kreditnih pogodb, torej je zanje morebiti potreben bolj prilagojen okvir. Države članice bi torej morale imeti možnost, da tovrstne kreditne pogodbe izvamejo iz direktive, če je zanje na voljo drug ustrezen nacionalni okvir.*
- (18) *Nezavarovane kreditne pogodbe, katerih namen je obnova stanovanjske nepremičnine, ki vključuje skupni znesek kredita, večji od 75 000 EUR, bi morale spadati v področje uporabe Direktive 2008/48/ES, da se zagotovi enakovredna raven varstva tistih potrošnikov in izogne vsakršni regulativni vrzeli med navedeno direktivo in to Direktivo. Direktivo 2008/48/ES bi zato bilo treba ustrezno spremeniti.*
- (19) Zaradi pravne varnosti bi moral biti **pravni** okvir Unije na področju kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine skladen z drugimi pravnimi akti Unije in jih dopolnjevati, zlasti na področju varstva potrošnikov in bonitetnega nadzora. **Določene temeljne** opredelitve, **vključno z opredelitvijo pojmov** ■ „potrošnik“ ■ in „trajni nosilec podatkov“, ter ključni koncepti, ki se uporabljajo v standardnih informacijah za določitev finančnih značilnosti kredita, **vključno s konceptoma** „skupni znesek, ki ga mora plačati potrošnik“ in ■ „posojilna obrestna mera“ ■, bi morali biti v skladu s tistimi, določenimi v Direktivi 2008/48/ES, tako da se enaka terminologija nanaša na enake stvari, ne glede na to, ali je kredit potrošniški kredit ali kredit za stanovanjsko nepremičnino. Države članice bi zato morale pri prenosu te direktive v nacionalno zakonodajo zagotoviti ■ dosledno uporabo in razlago **v zvezi z navedenimi temeljnimi opredelitvami in ključnimi koncepti.**
- (20) Da bi za potrošnike zagotovili skladen okvir na področju kreditov in da bi čim bolj zmanjšali upravno breme za dajalce kreditov in kreditne posrednike, bi moral temeljni okvir te direktive **po možnosti** slediti strukturi Direktive 2008/48/ES, zlasti v smislu, da bi morale biti informacije, vključene v oglaševanje kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine, potrošniku zagotovljene s pomočjo reprezentativnega primera, da bi moral potrošnik podrobne predpogodbene informacije prejeti prek standardnega informativnega lista in da bi moral pred sklenitvijo kreditne

⁽¹⁾ UL L 133, 22.5.2008, str. 66.

Torek, 10. september 2013

pogodbe prejeti ustrezne razlage, **da bi bilo treba določiti skupno podlago za izračun učinkovite obrestne mere brez notarskih pristojbin** in da bi morali dajalci kreditov kreditno sposobnost potrošnika oceniti pred odobritvijo kredita. Podobno bi bilo treba dajalcem kreditov zagotoviti nediskriminatoren dostop do zadevnih zbirk podatkov o kreditih, da bi bili doseženi enaki konkurenčni pogoji, določeni v Direktivi 2008/48/ES. Ta direktiva bi morala podobno kot Direktiva 2008/48/ES zagotoviti ustrezen **sprejemni postopek** in ustrezen nadzor vseh dajalcev kreditov, ki ponujajo kreditne pogodbe za **■** nepremičnine, ter določiti zahteve glede vzpostavitve mehanizmov za izvensodno reševanje sporov in dostopa do teh mehanizmov.

- (21) Ta direktiva bi morala dopolnjevati Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo ⁽¹⁾, ki zahteva, da je **pri prodaji blaga na daljavo** potrošnik obveščen o obstoju ali neobstoju pravice do odstopa od pogodbe, in to pravico tudi določa. Medtem ko Direktiva 2002/65/ES določa možnost, da ponudnik sporoči predpogodbene informacije po sklenitvi pogodbe, pa to pri kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine zaradi pomembnosti finančne obveznosti za potrošnika ne bi bilo primerno. **Ta direktiva ne bi smela vplivati na nacionalno splošno pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, sestavi ali učinku pogodbe, če vidiki splošnega pogodbenega prava niso urejeni s to direktivo. ■**
- (22) Hkrati je pomembno, da se upoštevajo posebnosti kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine, ki upravičujejo diferenciran pristop. Glede na vrsto kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine in morebitne posledice takšne pogodbe za potrošnika bi oglaševalsko gradivo in potrošniku prilagojene predpogodbene informacije morali vključevati **ustrezna** posebna opozorila o tveganjih, na primer **morebitnem učinku nihanj menjalnega tečaja na znesek, ki bi ga moral odplačati potrošnik, ter – če bi države članice ocenile, da je to potrebno** – naravi jamstva in posledicah njegove sklenitve. Na podlagi tega, kar se je v panogi na prostovoljni osnovi že izvajalo za stanovanjska posojila, bi morale biti poleg potrošniku prilagojenih predpogodbenih informacij vedno na voljo tudi splošne predpogodbene informacije. Poleg tega je diferenciran pristop upravičen, da se upoštevajo izkušnje iz finančne krize, s tem pa zagotovi, da je dajanje kreditov premišljeno. V zvezi s tem bi bilo treba predvideti strožje določbe o oceni kreditne sposobnosti kot pri potrošniških kreditih, kreditni posredniki bi morali zagotoviti natančnejše informacije o svojem statusu in odnosih z dajalci kreditov, da se razkrijejo morebitna navzkrižja interesov, za vse akterje, ki sodelujejo pri sklepanju kreditnih pogodb za nepremičnine, pa bi bilo treba to ustrezno sprejeti in nadzorovati.
- (23) **Treba je tudi urediti nekatera dodatna področja, da bodo upoštevane posebnosti kreditov za stanovanjske nepremičnine. Glede na pomembnost posla je treba zagotoviti, da imajo potrošniki dovolj časa, tj. vsaj sedem dni, za razmislek o posledicah. Države članice bi morale imeti možnost, da ta čas določijo kot obdobje za razmislek pred sklenitvijo kreditne pogodbe, odstopni rok po njenem podpisu ali pa kombinacijo obeh. Primerno bi bilo, da imajo države članice možnost določiti, da je obdobje za razmislek za potrošnika zavezujoče največ deset dni, da pa lahko v drugih primerih zadeve v obdobju za razmislek napredujejo, če potrošniki to želijo; obenem bi bilo primerno, da bi imele države članice zaradi pravne varnosti v okviru nepremičninskih poslov možnost določiti, da se obdobje za razmislek izteče ali da pravica do odstopa preneha, kadar po nacionalnem pravu zaradi potrošnikovega ravnanja nastane ali se prenese lastninska pravica, povezana s sredstvi, pridobljenimi s kreditno pogodbo, ali z uporabo teh sredstev, ali, kadar je primerno, če potrošnik prenese sredstva na tretjo osebo.**

⁽¹⁾ UL L 271, 9.10.2002, str. 16.

Torek, 10. september 2013

- (24) Glede na posebne značilnosti kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine je za dajalce kreditov običajno, da potrošnikom ponujajo vrsto produktov ali storitev, ki jih je mogoče kupiti skupaj s kreditnimi pogodbami. Zaradi pomena, ki ga imajo tovrstne kreditne pogodbe za potrošnika, je torej primerno, da se določijo posebna pravila o vezani prodaji. Dajalci kreditov, ki z združevanjem kreditne pogodbe z eno ali več drugimi finančnimi storitvami ali proizvodi oblikujejo pakete, širijo svojo ponudbo in tekmujejo med sabo, pri čemer mora biti omogočeno, da se posamezni deli paketa kupujejo tudi ločeno. Za potrošnike utegne biti združevanje kreditnih pogodb z eno ali več drugimi finančnimi storitvami ali proizvodi v pakete sicer koristno, vendar lahko hkrati negativno vpliva na njihovo mobilnost in sposobnost premišljenega odločanja, če delov paketa ni mogoče kupiti ločeno. Preprečiti je treba prakse, kot je vezana prodaja nekaterih produktov, zaradi katerih bi potrošniki utegnili sklepati kreditne pogodbe, ki ne bi bile v njihovem najboljšem interesu, pri čemer pa ne bi smeli omejevati paketne prodaje produktov, ki lahko koristijo potrošnikom. Države članice pa bi morale z nadaljnjim pozornim spremljanjem trgov maloprodajnih finančnih storitev zagotoviti, da paketna prodaja ne izkrivlja potrošnikove izbire in konkurence na trgu.
- (25) Na splošno vezana prodaja ne bi smela biti dovoljena, razen v primeru, da finančne storitve ali produkta, ponujenega skupaj s kreditno pogodbo, ne bi bilo možno ponuditi ločeno, ker bi šlo za neločljiv del kredita, na primer zavarovane prekoračitve. V drugih primerih pa lahko dajalci kreditov upravičeno ponudijo ali prodajo kreditno pogodbo v paketu skupaj s plačilnim računom, varčevalnim računom, naložbenim produktom ali pokojninskim produktom, če so denimo sredstva na računu uporabljena za odplačilo kredita ali so predpogoj za pritegnitev sredstev zaradi pridobitve kredita ali če denimo naložbeni produkt ali zasebni pokojninski produkt služi kot dodatno zavarovanje kredita. Čeprav je upravičeno, da dajalci kreditov zahtevajo, da potrošnik sklene ustrezno zavarovalno polico, da zajamči odplačilo kredita ali zavaruje vrednost zavarovanja, bi potrošnik moral imeti priložnost, da izbere svojo zavarovalnico, pri čemer pa mora njegova zavarovalna polica zagotavljati enako jamstveno raven kot zavarovalna polica, ki jo predlaga ali ponuja dajalec kredita. Države članice lahko v celoti ali delno standardizirajo kritje, ki ga ponujajo zavarovalne pogodbe, da bi potrošnikom, ki želijo opraviti primerjave, olajšale take primerjave med različnimi ponudbami.
- (26) Treba je zagotoviti, da je stanovanjska nepremičnina ustrezno ocenjena pred sklenitvijo kreditne pogodbe in – zlasti če cenitev vpliva na ostanek obveznosti potrošnika – v primeru neizpolnjevanja plačilnih obveznosti. Države članice bi morale zato zagotoviti, da so na voljo zanesljivi standardi cenitev. Standardi cenitev se štejejo za zanesljive, če upoštevajo mednarodno priznane standarde cenitev, zlasti tiste, ki jih je izdelal odbor za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti (International Valuation Standards Committee), evropska skupina združenj cenilcev (European Group of Valuers' Associations) ali kraljevi inštitut pooblaščenih ocenjevalcev (Royal Institution of Chartered Surveyors). Ti mednarodno priznani standardi cenitve vsebujejo načela, sprejeta na visoki ravni, ki od dajalcev kreditov med drugim zahtevajo, da sprejmejo in upoštevajo ustrezne interne procese za upravljanje tveganj in zavarovanj, ki bodo vključevali zanesljive cenitvene postopke, pa sprejeti morajo standarde in metode ocenjevanja, na podlagi katerih bo mogoče izdelati realne in utemeljene ocene vrednosti nepremičnin, kot zagotovilo, da bodo vsa cenitvena poročila pripravljena skrbno in z ustrezno poklicno usposobljenostjo ter da bodo cenilci izpolnjevali določene zahteve glede kvalifikacij, ter da posojilodajalci hranijo ustrezno, celovito in prepričljivo cenitveno dokumentacijo za zavarovanje. V zvezi s tem je zaželeno, da se zagotovi ustrezno spremljanje trgov stanovanjskih nepremičnin in da so mehanizmi v takih določbah v skladu z Direktivo 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij ⁽¹⁾. Skladnost z določbami te direktive v zvezi z s standardi cenitve nepremičnin je mogoče doseči na primer s predpisom ali samourejanjem.
- (27) Ker ima sodna razglasitev zapadlosti hipoteke občutne posledice za dajalce kreditov, potrošnike in morebiti finančno stabilnost, je primerno dajalce kreditov spodbujati, da se nastajajočega kreditnega tveganja lotevajo proaktivno že v zgodnji fazi, ter poskrbeti za sprejetje ustreznih ukrepov, s katerimi bi zagotovili, da bodo dajalci kreditov izkazovali razumno potrpežljivost in si drugače razumno prizadevali za ustrezno rešitev še pred začetkom

⁽¹⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 338.

Torek, 10. september 2013

postopka izvršbe. Po možnosti bi bilo treba najti rešitve, ki bi upoštevale dejanski položaj potrošnika in njegove razumne potrebe glede kritja življenjskih stroškov. Kadar po končanem postopku izvršbe dolgovni še niso poplačani, bi morale države članice zagotoviti zaščito minimalnih življenjskih pogojev ter sprejeti ukrepe za poenostavitev odplačevanja in ob enem preprečevanje dolgoročne prezadolženosti. Vsaj kadar cena, dobljena za nepremičnino, vpliva na znesek, ki ga dolguje potrošnik, bi morale države članice dajalce kreditov pozvati, naj razumno ukrepajo, da bi za nepremičnino, ki je predmet izvršbe, dosegli ceno, ki bi bila v danih tržnih razmerah najboljša. Države članice strankam kreditne pogodbe ne bi smele preprečiti, da bi se izrecno dogovorile, da bo prenos zavarovanja dajalcu kredita zadostoval za odplačilo kredita.

- (28) Posredniki se pogosto ukvarjajo z več dejavnostmi, zlasti zavarovalnim posredništvom ali zagotavljanjem investicijskih storitev, in ne le s kreditnim posredništvom. Ta direktiva bi torej morala zagotoviti določeno skladnost tudi z Direktivo 2002/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. decembra 2002 o zavarovalnem posredovanju ⁽¹⁾ in Direktivo 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov ⁽²⁾. **Zlasti od kreditnih institucij, ki pridobijo dovoljenje v skladu z Direktivo 2013/36/EU, in drugih finančnih institucij, za katere velja enakovreden sprejemni postopek po nacionalnem pravu, ne bi smeli zahtevati, da opravijo poseben sprejemni postopek, na podlagi katerega potem lahko poslujejo kot kreditni posredniki, z namenom, da se poenostavita postopek ustanavljanja kot kreditni posrednik in čezmejno delovanje. Neomejena in brezpogojna odgovornost, ki jo dajalci kreditov in kreditni posredniki prevzamejo za dejavnosti povezanih kreditnih posrednikov ali imenovanih predstavnikov, bi morala zajemati samo dejavnosti znotraj področja uporabe te direktive, razen če se države članice ne odločijo, da bodo to odgovornost razširile na druga področja.**
- (29) **Da bi bili potrošniki bolj sposobni sami premišljeno odločati o odgovornem najemanju posojil in upravljanju dolga, bi se države članice morale zavzemati za ukrepe v podporo izobraževanju potrošnikov na področju odgovornega najemanja posojil in upravljanja dolga, zlasti kar zadeva hipotekarne kreditne pogodbe. Predvsem je treba zagotoviti smernice potrošnikom, ki prvič jemljejo hipotekarni kredit. V zvezi s tem bi Komisija morala izbrati primere najboljše prakse, da bi spodbudila nadaljnji razvoj ukrepov za večjo finančno ozaveščenost potrošnikov.**
- (30) **Zaradi znatnih tveganj, povezanih z najemanjem posojil v tuji valuti, je treba sprejeti ukrepe kot zagotovitev, da se bodo potrošniki zavedali tveganja, ki ga prevzemajo, obenem pa imeli možnost omejiti svojo izpostavljenost tveganju menjalnega tečaja v obdobju trajanja kredita. Tveganje bi lahko omejili tako, da bi potrošniku dali pravico do pretvorbe valute kredita, ali pa bi to lahko kako drugače uredili, kot na primer z uvedbo zgornje meje ali opozorila, kadar bi le-ta zadostovala za omejitev tveganja menjalnega tečaja.**
- (31) Veljavni pravni okvir bi moral potrošnike navdajati z zaupanjem, da **imajo** dajalci kreditov, kreditni posredniki **in imenovani predstavniki v mislih** interese potrošnika **na podlagi informacij, ki so jim v tistem trenutku na voljo, in smiselnih predpostavk o tveganjih v zvezi s potrošnikovim položajem med trajanjem predlagane kreditne pogodbe. Med drugim bi lahko določal, da dajalci kreditov ne smejo tržiti kredita tako, da s tem bistveno zmanjšajo ali utegnejo bistveno zmanjšati potrošnikovo sposobnost, da temeljito razmisli o najetju kredita, ali dajalcu kredita odobritev kredita ne sme služiti kot glavna tržna metoda pri prodaji blaga, storitev ali nepremičnin potrošnikom.** Ključni vidik vzbujanja takšnega zaupanja pri potrošnikih je zahteva, da se v panogi zagotovita visoka stopnja pravičnosti, poštenosti in strokovnosti **ter ustrezno urejanje navzkrižja interesov, tudi tistih, ki izhajajo iz plačila, in da se pri svetovanju kar najbolj upoštevajo interesi potrošnika.**
- (32) **Primerno je zagotoviti, da ima zadevno osebje pri dajalcih kreditov, kreditnih posrednikih in imenovanih predstavnikih ustrezno raven znanja in usposobljenosti, da se doseže visoka raven strokovnosti. V tej direktivi bi bilo torej treba zahtevati, da se na podlagi minimalnih zahtev glede znanja in usposobljenosti iz te direktive na ravni podjetja dokažeta ustrezno znanje in usposobljenost. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno, da sprejmejo ali ohranijo takšne zahteve za posamezne fizične osebe. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno, da**

⁽¹⁾ UL L 9, 15.1.2003, str. 3.

⁽²⁾ UL L 145, 30.4.2004, str. 1.

Torek, 10. september 2013

dajalcem kreditov, kreditnim posrednikom in imenovanim predstavnikom dovolijo, da na podlagi vključenosti osebja v opravljanje posamezne storitve ali izvajanje postopka določijo različne minimalne zahteve glede znanja. V zvezi s tem osebje vključuje zunanje osebje, ki dela za dajalca kredita, kreditnega posrednika ali imenovanega predstavnika ali pri njem, ter njegove zaposlene. V tej direktivi bi morale osebje, neposredno vključeno v dejavnosti iz te direktive, zajemati osebje v oddelku trgovanja (front-office staff) in tisto v oddelku podpore (back-office staff), vključno z vodstvom, ki ima pomembno vlogo pri kreditno-pogodbenem procesu. Osebe s podpornimi funkcijami, ki niso povezane s kreditno-pogodbenim procesom (npr. osebje v kadrovske službi in osebje za informacijsko in komunikacijsko tehnologijo), ne bi smele šteti za osebje v smislu te direktive.

- (33) Kadar dajalec kredita ali kreditni posrednik na podlagi načela svobode opravljanja storitev svoje storitve opravlja na ozemlju druge države članice, bi morala minimalne zahteve glede znanja in usposobljenosti osebja določiti matična država članica. Vendar bi morale imeti države članice gostiteljice, ki menijo, da je to potrebno, možnost, da na nekaterih področjih določijo lastne zahteve glede usposobljenosti za dajalce kreditov in kreditne posrednike, ki na podlagi načela svobode opravljanja storitev svoje storitve opravljajo na ozemlju teh držav članic.
- (34) Ker je treba zagotoviti, da se zahteve glede znanja in usposobljenosti v praksi uporabljajo in upoštevajo, bi morale države članice od pristojnih organov zahtevati, da nadzorujejo dajalce kreditov, kreditne posrednike in imenovane predstavnike, ter jih pooblastiti za pridobitev vseh dokazov, potrebnih za zanesljivo ocenitev upoštevanja teh zahtev.
- (35) Eden ključnih vidikov pri zagotavljanju zaupanja potrošnikov v finančni sektor bi morale biti to, kako dajalci kreditov, kreditni posredniki in imenovani predstavniki plačujejo svoje osebje. Ta direktiva vsebuje pravila o plačevanju osebja, katerih namen je omejiti prakse zavajajoče prodaje in zagotoviti, da se z načinom plačevanja osebja ne ovira izpolnjevanje obveznosti upoštevanja interesov potrošnika. Dajalci kreditov, kreditni posredniki in imenovani predstavniki zlasti ne bi smeli oblikovati plačnih politik, ki bi osebje spodbujale k sklepanju določenega števila ali vrste kreditnih pogodb ali k ponujanju specifičnih pomožnih storitev potrošnikom brez jasnega upoštevanja njihovih interesov in potreb. V zvezi s tem se državam članicam lahko zazdi potrebno, da neko prakso, na primer pobiranje pristojbin s strani povezanih posrednikov, razglasijo za nasprotno potrošnikovim interesom. Države članice bi morale imeti možnost, da jasno navedejo, da plačilo, ki ga prejme osebje, ni odvisno od števila ali vrste kreditnih pogodb, sklenjenih s potrošnikom.
- (36) Ta direktiva vsebuje harmonizirana pravila glede področij znanja in usposobljenosti na področju sestavljanja, ponudbe in odobritve kreditne pogodbe ali posredništva pri pogodbi, ki ju mora imeti osebje, zaposleno pri dajalcih kreditov, kreditnih posrednikih in imenovanih predstavnikih. Ta direktiva ne določa posebne ureditve, neposredno povezane s priznavanjem poklicnih kvalifikacij, ki jih posameznik pridobi v državi članici, da bi izpolnjeval zahteve glede znanja in usposobljenosti v drugi državi članici. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij⁽¹⁾ bi se torej morala še naprej uporabljati v zvezi s pogoji za priznavanje in dopolnilnimi ukrepi, ki jih država članica lahko zahteva od posameznika, čigar kvalifikacija ni bila izdana na ozemlju pod njeno pristojnostjo.
- (37) Dajalci kreditov in kreditni posredniki pogosto uporabljajo oglaševalska sporočila, ki velikokrat navajajo posebne pogoje, da bi vzbudili zanimanje potrošnika za določen produkt. Potrošniki bi zato morali biti zaščiteni pred nepravilnimi ali zavajajočimi oglaševalskimi praksami ter imeti možnost primerjati oglaševalska sporočila. Posebne določbe glede oglaševanja kreditnih pogodb in seznam točk, ki jih je treba vključiti med oglaševalsko in trženjsko gradivo, namenjeno potrošnikom – **kadar so pri takšnem oglaševanju navedene obrestne mere ali kakršne koli**

⁽¹⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

Torek, 10. september 2013

številke v zvezi s stroški kredita –, so potrebni, da potrošniki lahko primerjajo različne ponudbe. ▯ Države članice bi še naprej morale imeti možnost, da v nacionalno zakonodajo uvedejo ali v njej ohranijo zahteve po razkritju pri oglaševanju, ki ne **vsebuje obrestne mere niti številke o stroških kredita**. Vsaka tovrstna zahteva bi morala upoštevati posebnosti kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine. V vsakem primeru bi bilo treba v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ⁽¹⁾ zagotoviti, da oglaševanje kreditnih pogodb ne bi ustvarjalo lažnega vtisa o produktu.

- (38) Oglaševanje se navadno osredotoča na enega ali več produktov, medtem ko bi morali imeti potrošniki možnost odločanja ob celovitem poznavanju nabora kreditnih produktov v ponudbi. V zvezi s tem so pri seznanjanju potrošnikov s širokim naborom produktov in storitev, ki so na voljo, ▯ ter z njihovimi temeljnimi značilnostmi pomembne splošne informacije. Potrošniki bi zato vedno morali imeti možnost dostopa do splošnih informacij o kreditnih produktih, ki so na voljo. **Kadar se ta zahteva ne uporablja za nepovezane kreditne posrednike, to ne bi smelo vplivati na dejstvo, da morajo ti potrošnikom še vedno zagotoviti njim prilagojene predpogodbene informacije.**
- (39) Da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje in da bi se potrošniki odločali na podlagi značilnosti kreditnih produktov, ki so na voljo, ne pa na podlagi distribucijskega kanala, prek katerega je mogoč dostop do takšnih kreditnih produktov, bi potrošniki informacije o kreditu morali prejeti ne glede na to, ali poslujejo neposredno z dajalcem kredita ali s kreditnim posrednikom.
- (40) **Poleg tega bi morali potrošniki pred sklenitvijo kreditne pogodbe pravočasno prejeti njim prilagojene informacije, kar bi jim omogočilo, da bi preučili značilnosti kreditnih produktov in jih primerjali. Na podlagi** Priporočila Komisije 2001/193/ES z dne 1. marca 2001 o predpogodbenih informacijah, ki jih morajo potrošnikom dati posojilodajalci, ki ponujajo stanovanjska posojila ⁽²⁾, **se je Komisija zavezala, da bo spremljala upoštevanje** prostovoljnega kodeksa o Izvajanju predpogodbenih informacij za stanovanjska posojila, ki vsebuje ESIS, v katerem so za potrošnika prilagojene informacije o ponujeni kreditni pogodbi. ▯ Dokazi, ki jih je zbrala Komisija, so ▯ izpostavili, da je treba spremeniti vsebino in predstavitev ESIS in s tem zagotoviti, da bo ESIS jassen in razumljiv ter da bo vključeval vse informacije, ki naj bi bile relevantne za potrošnike. Vsebinsko in oblikovno bi ESIS moral upoštevati vse potrebne izboljšave, odkrite med testiranjem potrošnikov v vseh državah članicah. Strukturo ESIS, zlasti vrstni red informacij ▯, bi bilo treba spremeniti, besedilo bi moralo biti uporabnikom bolj prijazno, rubrike, kot je „nominalna obrestna mera“ in „efektivna obrestna mera“, bi bilo treba združiti, obenem pa dodati nove, na primer „prožne značilnosti“. **Potrošnik bi moral v okviru ESIS prejeti ponazoritveni amortizacijski načrt, kadar gre za kredit z odloženim plačilom obresti, v katerem je odplačevanje glavnice odloženo za določeno začetno obdobje ali če je posojilna obrestna mera za časa trajanja kreditne pogodbe fiksna. Države članice bi morale imeti možnost določiti, da predložitev takšnega ponazoritvenega amortizacijskega načrta v ESIS za druge kreditne pogodbe ni obvezna.**
- (41) **Potrošniške raziskave so izpostavile, da je treba pri informacijah, namenjenih potrošnikom, uporabljati enostaven in razumljiv jezik. Pojmi, uporabljeni v ESIS, zaradi tega niso nujno enaki pravnim terminom, opredeljenim v tej direktivi, vendar pa imajo isti pomen.**
- (42) **Zahteve glede informacij o kreditnih pogodbah, vsebovane v ESIS, ne bi smele posegati v zahteve, določene na nacionalni ravni ali na ravni Unije, glede informacij o drugih produktih ali storitvah – denimo o požarnem ali življenjskem zavarovanju ali naložbenih produktih –, ki se lahko ponujajo skupaj s kreditno pogodbo kot pogoj za pridobitev kreditne pogodbe za nepremičnino ali kot pogoj za pridobitev nižje posojilne obrestne mere za to pogodbo. Kadar harmonizirane določbe ne obstajajo, bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da obdržijo ali sprejmejo nacionalno pravo; tako lahko na primer zahtevajo, da se informacije o ravni oderuških obresti zagotovijo v predpogodbeni fazi ali da se zagotovijo informacije, ki utegnejo biti koristne za namene finančnega izobraževanja ali za izvensodno reševanje sporov. Vendar bi bilo treba vse dodatne informacije navesti v ločenem**

⁽¹⁾ UL L 149, 11.6.2005, str. 22.

⁽²⁾ UL L 69, 10.3.2001, str. 25.

Torek, 10. september 2013

dokumentu, ki se lahko priloži ESIS. Države članice bi morale imeti možnost, da za ESIS v svojem jeziku uporabljajo drugačne besede, ne da bi spremenile njegovo vsebino in vrstni red v njem navedenih informacij, če je to potrebno zaradi uporabe jezika, ki bi utegnil biti potrošniku lažje razumljiv.

- (43) Pri izpolnjevanju ESIS bi dajalec kredita moral upoštevati navodila iz te direktive, s čimer bi zagotovil, da ima potrošnik z ESIS na voljo vse zadevne informacije, ki jih potrebuje za utemeljeno odločitev. Države članice bi morale imeti možnost, da na podlagi navodil iz te direktive dopolnijo ali natančneje opredelijo navodila za izpolnjevanje ESIS. Države članice bi morale imeti možnost, da na primer natančneje opredelijo informacije, ki so potrebne za opis „vrste posojilne obrestne mere“, zato da bi upoštevale posebnosti nacionalnih produktov in trga. Vendar takšne natančnejše opredelitve ne bi smele biti v nasprotju z navodili iz te direktive niti se ne bi smelo zaradi njih spremeniti besedilo vzorca ESIS, ki bi ga kot takega moral uporabiti dajalec kredita. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo tudi dodatna opozorila glede kreditnih pogodb, ki so prilagojena njihovemu nacionalnemu trgu in praksam, kadar tovrstna opozorila še niso posebej zajeta v ESIS. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo, da so informacije iz ESIS za dajalca kredita, pod pogojem se ta odloči odobriti kredit, zavezujoče.
- (44) Da bi potrošnik lahko preučil in primerjal značilnosti kreditnih produktov ter se po potrebi posvetoval s tretjo osebo, bi moral informacije prek ESIS prejeti nemudoma po tem, ko bi predložil potrebne informacije o svojih potrebah, finančnem položaju in željah, in pravočasno, preden bi kakšna koli kreditna pogodba ali ponudba zanj postala zavezujoča. Ponudbi, ki je dana potrošniku, je treba priložiti ESIS zlasti v primeru, da gre za zavezujočo ponudbo, razen če ESIS ni bil že predložen in so značilnosti ponudbe v skladu s predhodno navedenimi informacijami. Vendar bi države članice morale imeti možnost določiti, da je treba ESIS zagotoviti pred predložitvijo zavezujoče ponudbe in skupaj z zavezujočo ponudbo, če ESIS, ki vsebuje enake informacije, ni bil predhodno predložen. ESIS bi sicer moral biti prilagojen potrošniku in odražati njegove želje, vendar zagotavljanje tovrstnih, potrošniku prilagojenih informacij, ne bi smelo pomeniti, da je treba zagotoviti tudi svetovanje. Kreditne pogodbe bi se smele skleniti le, kadar je potrošnik imel dovolj časa za primerjavo ponudb, oceno njihovih posledic in po potrebi posvetovanje s tretjo osebo in kadar se je utemeljeno odločil o tem, ali naj ponudbo sprejme.
- (45) Kadar ima potrošnik zavarovano kreditno pogodbo za nakup nepremičnine ali zemljišča in je trajanje jamstva daljše od trajanja kreditne pogodbe ter kadar se potrošnik lahko odloči črpati že odplačano glavnico – pod pogojem, da podpiše novo kreditno pogodbo –, bi mu bilo treba še pred podpisom te nove kreditne pogodbe predložiti nov ESIS, v katerem bi bila prikazana nova učinkovita obrestna mera in ki bi temeljil na posebnih značilnostih te nove kreditne pogodbe.
- (46) Vsaj v primeru, da pravica do odstopa ne obstaja, bi moral dajalec kredita, ali kadar je potrebno, kreditni posrednik ali imenovani predstavnik potrošniku zagotoviti izvod osnutka kreditne pogodbe ob predložitvi ponudbe, ki je zavezujoča za dajalca kredita. V drugih primerih bi moral potrošnik izvod osnutka kreditne pogodbe prejeti vsaj ob predložitvi zavezujoče ponudbe.
- (47) Da bi zagotovili čim večjo preglednost in preprečili zlorabe zaradi morebitnih navzkrižij interesov, ko potrošniki uporabljajo storitve kreditnih posrednikov, bi morale za slednje veljati določene obveznosti glede razkritja informacij pred izvajanjem storitev. Takšna razkritja bi morala vključevati informacije o njihovi identiteti in povezavah z dajalci kreditov, na primer o tem, ali nameravajo uporabiti produkte številnih dajalcev kreditov ali produkte samo manjšega števila dajalcev kreditov. **Potrošniku bi bilo treba razkriti vse morebitne provizije ali druge spodbude, ki jo dajalci kreditov ali tretje osebe v zvezi s kreditno pogodbo lahko plačajo kreditnemu posredniku, in to pred izvedbo kakršnih koli dejavnosti kreditnega posredništva in v tej fazi bi bilo treba potrošnika obvestiti tudi o znesku takšnih plačil, kadar je znan, ali o dejstvu, da bo znesek razkrit v ESIS naknadno v predpogodbeni fazi, in o tem,**

Torek, 10. september 2013

da ima v tej fazi pravico biti obveščen o ravni takšnih plačil. Potrošnike bi bilo treba obvestiti o morebitnih pristojbinah, ki bi jih morali plačati kreditnim posrednikom za njihove storitve. Brez poseganja v konkurenčno pravo bi državam članicam moralo biti dovoljeno, da sprejmejo ali ohranijo določbe o prepovedi plačevanja pristojbin s strani potrošnikov nekaterim ali vsem kategorijam kreditnih posrednikov.

- (48) Kljub temu utegne potrošnik potrebovati dodatno pomoč, da se odloči, katera kreditna pogodba med predlaganimi produkti najbolj ustreza njegovim potrebam in finančnemu položaju. Dajalci kreditov in kreditni posredniki, kadar je potrebno, bi takšno pomoč morali zagotoviti v zvezi s kreditnimi produkti, ki jih ponujajo potrošniku, **in sicer tako, da** bi potrošniku na njemu prilagojen način **pojasnili** zadevne informacije, **zlasti** bistvene značilnosti predlaganih produktov, da bi lahko razumel učinke, ki bi jih ti produkti lahko imeli na njegov ekonomski položaj. **Dajalci kreditov in, kjer je primerno, kreditni posredniki bi morali način** tovrstnega pojasnjevanja **prilagoditi** okoliščinam, v katerih je kredit ponujen, **in potrošnikovi** potrebi po pomoči, **pri tem pa upoštevati potrošnikovo znanje o kreditu in izkušnje v zvezi z njim** ter naravo posameznih kreditnih produktov. **Tovrstno pojasnjevanje samo po sebi ne bi bilo osebno priporočilo.**
- (49) Zaradi spodbujanja vzpostavitve in delovanja notranjega trga ter zagotavljanja visoke ravni varstva potrošnikov po vsej Uniji je treba **enotno** zagotoviti primerljivost informacij o efektivni obrestni meri **■** po vsej Uniji.
- (50) Skupni stroški kredita za potrošnika bi morali zajemati vse stroške, ki jih mora potrošnik plačati v zvezi s kreditno pogodbo **in jih dajalec kredita pozna**. Zato bi morali vključevati obresti, provizije, takse, pristojbine za kreditne posrednike, **stroške cenitve nepremičnine za hipoteko in vse druge pristojbine – razen notarskih –, potrebne** za pridobitev kredita **(na primer stroške za življenjsko zavarovanje) ali za njegovo pridobitev** pod ponujenimi pogoji **(na primer stroške za požarno zavarovanje)**. Določbe iz te direktive, ki zadevajo pomožne produkte in storitve (npr. v zvezi s stroški odprtja in vodenja bančnega računa), ne bi smele posegati v Direktivo 2005/29/ES in Direktivo Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah⁽¹⁾. Skupni stroški kredita za potrošnika bi morali izključevati stroške, ki jih potrošnik plača za nakup nepremičnine ali zemljišča, kot so z nakupom povezane takse in notarski stroški ali stroški vpisa v zemljiško knjigo. Treba bi bilo objektivno oceniti, v kolikšni meri dajalec kreditov dejansko pozna stroške, pri tem pa upoštevati zahteve poklicne skrbnosti. V zvezi s tem bi dajalec kreditov domnevno moral poznati stroške pomožnih storitev, ki jih sam ali v imenu tretje osebe ponuja potrošniku, razen če je njihova cena odvisna od posebnih značilnosti ali položaja potrošnika.
- (51) Če uporabljene informacije temeljijo zgolj na ocenah, bi moral biti potrošnik s tem seznanjen, tako kot bi moral biti seznanjen, da naj bi bile te informacije reprezentativne za zadevno vrsto pogodbe ali prakse. Namen dodatnih predpostavk za izračun efektivne obrestne mere je zagotoviti doslednost pri njenem izračunu in njeno primerljivost. Za določene vrste kreditnih pogodb so potrebne dodatne predpostavke, kot na primer kadar znesek, trajanje ali stroški kredita niso gotovi ali pa se razlikujejo glede na način izvajanja pogodbe. Kadar same določbe ne zadostujejo za izračun efektivne obrestne mere, bi dajalec kredita moral uporabiti dodatne predpostavke iz Priloge I. Ker pa bo izračun efektivne obrestne mere odvisen od pogojev posamezne kreditne pogodbe, bi se morale uporabiti samo tiste nujne predpostavke, ki zadevajo določeni kredit.
- (52) Zaradi zagotovitve visoke stopnje primerljivosti efektivnih obrestnih mer med ponudbami različnih dajalcev kreditov časovni intervali med datumi, ki se uporabljajo pri izračunu, ne bi smeli biti izraženi v dnevih, kadar so lahko izraženi kot celo število let, mesecev ali tednov. Če se določeni časovni intervali uporabijo v formuli za izračun efektivne obrestne mere, bi jih seveda bilo treba uporabiti tudi za ugotovitev zneskov obresti in drugih stroškov, uporabljenih v formuli. Zaradi tega bi morali dajalci kreditov pri izračunu zneskov za plačilo stroškov

⁽¹⁾ UL L 95, 21.4.1993, str. 29.

Torek, 10. september 2013

uporabiti metodo za merjenje časovnih intervalov, opisano v Prilogi I. Vendar to velja samo za namene izračuna efektivne obrestne mere in ne vpliva na zneske, ki jih dajalec kredita dejansko zaračuna na podlagi kreditne pogodbe. Kadar se navedeni zneski razhajajo, jih je morebiti treba razložiti potrošniku, da ga ne bi zavajali. To pomeni, da bo efektivna obrestna mera v primeru, da ni neobrestnih stroškov, in ob uporabi enake metode izračuna enaka dejanski posojilni obrestni meri kredita.

- (53) Ker se v fazi **oglaševanja** efektivna obrestna mera lahko navede samo s primerom, bi moral biti ta primer reprezentativen. Torej bi moral ustrezati na primer povprečnemu trajanju in povprečnemu skupnemu znesku kredita, odobrenega za zadevno vrsto kreditne pogodbe. **Pri določitvi reprezentativnega primera bi bilo treba upoštevati razširjenost določenih vrst kreditnih pogodb na danem trgu.** Morda je bolj ustrezno, da dajalec kredita reprezentativni primer določi na podlagi zneska kredita, ki je reprezentativen za njegov nabor produktov in pričakovani krog potrošnikov, saj se lahko ta dva od dajalca kredita do dajalca kredita znatno razlikujeta. V zvezi z efektivno obrestno mero, navedeno v ESIS, bi bilo treba po možnosti upoštevati želje in informacije, ki jih navede potrošnik, dajalec kredita ali kreditni posrednik pa bi moral pojasniti, ali so te želje in informacije tudi ponazorjene oziroma upoštevane. Reprezentativni primeri pa nikakor ne bi smeli biti v nasprotju z zahtevami iz Direktive 2005/29/ES. Kadar je potrebno, mora potrošnik na podlagi ESIS jasno vedeti, da efektivna obrestna mera temelji na predpostavkah in se lahko spremeni, zato da bo to lahko upošteval, ko bo primerjal različne produkte. Efektivna obrestna mera bi morala upoštevati tudi vsa črpanja v okviru kreditne pogodbe ne glede na to, ali so plačana neposredno potrošniku ali tretji osebi v njegovem imenu.
- (54) Zaradi zagotovitve usklajenosti pri izračunu efektivne obrestne mere za različne vrste kredita bi morale biti predpostavke, uporabljene za izračune pri podobnih oblikah kreditnih pogodb, na splošno usklajene. V zvezi s tem bi bilo treba v celoti vključiti predpostavke iz Direktive Komisije 2011/90/EU z dne 14. novembra 2011 o spremembi dela II Priloge I k Direktivi 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa dodatne predpostavke za izračun letne efektivne obrestne mere⁽¹⁾, s katero se spreminjajo predpostavke za izračun efektivne obrestne mere. Čeprav se za trenutno razpoložljive kreditne pogodbe ne bodo nujno uporabljale vse predpostavke, so za to področje značilne številne inovacije na ravni produktov, zato morajo biti predpostavke že kar določene. Poleg tega bi zaradi izračuna efektivne obrestne mere določitev najbolj običajnega mehanizma črpanja morala temeljiti na smiselnih pričakovanjih glede mehanizma črpanja, ki ga potrošniki najpogosteje uporabljajo za vrsto produkta, ki ga ponuja zadevni dajalec kredita. Za obstoječe produkte bi pričakovanje moralo temeljiti na predhodnih dvanajstih mesecih.
- (55) **Potrošnikovo sposobnost odplačevanja kredita in njegovo nagnjenost k temu je nujno treba oceniti in preveriti, preden se sklene kreditna pogodba.** Pri tej oceni kreditne sposobnosti bi se morali upoštevati vsi potrebni in relevantni dejavniki, ki bi lahko vplivali na sposobnost potrošnika, da odplača kredit v času njegovega trajanja. Zlasti bi morali v zvezi s potrošnikovo sposobnostjo, da servisira in v celoti odplača kredit, upoštevati prihodnja plačila ali povišanja plačil, ki bodo potrebna zaradi negativne amortizacije ali odloga plačila glavnice ali obresti, pa tudi druge redne odhodke, dolgove in druge finančne obveznosti ter dohodek, prihranke in premoženje. Treba bi bilo razumno upoštevati prihodnje dogodke med trajanjem predlagane kreditne pogodbe, kot je zmanjšanje dohodka, kadar se kreditna doba ne konča ob upokojitvi, ali po potrebi povečanje posojilne obrestne mere ali negativna sprememba menjalnega tečaja. Čeprav je vrednost nepremičnine pomemben dejavnik pri določanju zneska kredita, ki se lahko odobri potrošniku na podlagi zavarovane kreditne pogodbe, bi morala biti ocena kreditne sposobnosti usmerjena v potrošnikovo sposobnost izpolnjevanja obveznosti iz kreditne pogodbe. Možnost, da vrednost nepremičnine v prihodnosti preseže znesek kredita ali se poveča, zato praviloma ne bi smela zadostovati za odobritev zadevnega kredita. Vendar bi dajalcu kredita – v primeru, da je namen kreditne pogodbe izgradnja ali obnova obstoječe nepremičnine – morali omogočiti, da razmisli o tej možnosti. Države članice bi morale imeti možnost, da izdajo dodatne smernice glede teh ali dodatnih meril in glede metod za oceno

⁽¹⁾ UL L 296, 15.11.2011, str. 35.

Torek, 10. september 2013

potrošnikove kreditne sposobnosti, na primer z določitvijo mejnih vrednosti za razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine ali med posojilom in dohodkom, **in bi jih bilo treba spodbujati k izvajanju načel na področju dobrih praks pri sklepanju stanovanjskih hipotekarnih posojil Odbora za finančno stabilnost.**

- (56) **Morebiti so potrebne posebne določbe za različne elemente, ki se lahko upoštevajo pri oceni kreditne sposobnosti za določene vrste kreditnih pogodb. Na primer, za kreditne pogodbe v zvezi z nepremičnino, v katerih je izrecno navedeno, da nepremičnina potrošniku ali družinskemu članu potrošnika ne sme služiti kot hiša, stanovanje ali drugo bivališče (pogodbe o nakupu z namenom oddaje), bi morale države članice imeti možnost določiti, da se pri ocenjevanju potrošnikove sposobnosti odplačevanja kredita upošteva prihodnji prihodek od najemnin. V državah članicah, kjer takšna določba ni opredeljena z nacionalnimi predpisi, se dajalci kreditov obenem lahko odločijo vključiti preudarno oceno prihodnjega prihodka od najemnin. Dejstvo, da se pripravi ocena kreditne sposobnosti, ne bi smelo pomeniti, da se odgovornost za potrošnikovo poznejše neizpolnjevanje obveznosti iz kreditne pogodbe, prenese na dajalca kredita.**
- (57) **Odločitev dajalca kredita o odobritvi kredita bi morala biti skladna z izidom ocene kreditne sposobnosti. Dajalec kredita sicer lahko prenese del kreditnega tveganja na tretjo osebo, vendar to še ne pomeni, da sme spregledati ugotovitve ocenjevanja kreditne sposobnosti in ponuditi kreditno pogodbo potrošniku, ki je verjetno ne bo mogel odplačati. Države članice bi morale imeti možnost, da to načelo prenesejo v zakonodajo, in sicer tako, da od pristojnih organov zahtevajo, da v okviru nadzornih dejavnosti ustrezno ukrepajo in spremljajo, kako dajalci kreditov upoštevajo postopke ocenjevanja kreditne sposobnosti. Pozitivna ocena kreditne sposobnosti pa ne bi smela pomeniti, da mora dajalec kredita kredit tudi odobriti.**
- (58) **V skladu s priporočili Odbora za finančno stabilnost bi morala ocena kreditne sposobnosti temeljiti na informacijah o potrošnikovem finančnem in ekonomskem položaju, vključno z dohodkom in izdatki. Te informacije je mogoče dobiti iz različnih virov, tudi od potrošnika, dajalec kredita pa bi jih moral pred odobritvijo kredita ustrezno preveriti. Potrošniki bi v zvezi s tem morali zagotoviti informacije, da bi se tako poenostavilo ocenjevanje kreditne sposobnosti, saj se v nasprotnem primeru lahko zgodi, da jim zeleni kredit ne bo odobren, razen če informacij ni mogoče dobiti kje drugje. Brez poseganja v zasebno pogodbeno pravo bi morale države članice zagotoviti, da dajalci kreditov ne morejo prekiniti kreditne pogodbe, ker po podpisu kreditne pogodbe ugotovijo, da je bila ocena kreditne sposobnosti zaradi nepopolnih informacij, ki so bile na voljo v času ocenjevanja, napačno izvedena. To pa ne bi smelo posegati v možnost, da države članice dajalcem kreditov dovolijo prekiniti kreditno pogodbo, kadar se lahko izkaže, da je potrošnik med ocenjevanjem kreditne sposobnosti namerno predložil netočne ali ponarejene informacije ali namerno ni predložil informacij, zaradi katerih bi bila ocena kreditne sposobnosti negativna, ali kadar obstajajo drugi tehtni razlogi v skladu s pravom Unije. Sicer ne bi bilo primerno, da se proti potrošnikom uporabijo sankcije, ker ne morejo zagotoviti določenih informacij ali ocen ali ker se odločijo prekiniti postopek v zvezi z vlogo za pridobitev kredita, vendar bi morale države članice imeti možnost, da določijo sankcije, kadar potrošniki zavestno predložijo nepopolne ali napačne informacije, da bi dobili pozitivno oceno kreditne sposobnosti – zlasti kadar bi bila na podlagi popolnih in točnih informacij ta ocena negativna –, in nato ne morejo izpolnjevati pogojev iz pogodbe.**
- (59) **Poizvedbe v zbirki podatkov o kreditih so koristen element pri ocenjevanju kreditne sposobnosti. Nekatere države članice zahtevajo, da dajalci kreditov potrošnikovo kreditno sposobnost ocenijo na podlagi poizvedbe v ustrezni zbirki podatkov. Dajalcem kreditov bi moralo biti omogočeno, da v času trajanja kredita pogledajo v zbirko podatkov samo zato, da bi prepoznali in ocenili možnost neizpolnjevanja plačilnih obveznosti. Za tovrsten vpogled v zbirko podatkov bi morali veljati ustrezni zaščitni ukrepi, s katerimi bi zagotovili, da se uporablja za zgodnje odkrivanje in odpravljanje kreditnega tveganja v interesu potrošnika, ne pa za poslovna pogajanja. Na podlagi**

Torek, 10. september 2013

Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ⁽¹⁾ bi morali dajalci kreditov potrošnike obvestiti o poizvedbi v zbirki podatkov o kreditih, in sicer pred poizvedbo, potrošniki pa bi morali imeti pravico dostopa do informacij o sebi, ki se hranijo v takšni zbirki podatkov o kreditih, da bi po potrebi popravili, zbrisali ali blokirali v tej zbirki obdelane nanje nanašajoče se osebne podatke, če niso točni ali so bili nezakonito obdelani.

- (60) Da bi preprečili vsakršno izkrivljanje konkurence med dajalci kreditov, bi bilo treba poskrbeti, da imajo vsi dajalci kreditov **■**, vključno s kreditnimi institucijami ali nekreditnimi institucijami, ki ponujajo kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine, dostop do vseh javnih in zasebnih zbirk podatkov o kreditih, ki se nanašajo na potrošnike, pod nediskriminatornimi pogoji. Takšni pogoji torej ne bi smeli vključevati zahteve, da so **dajalci kreditov** kreditne institucije. Še naprej **bi se morali** uporabljati pogoji dostopa, kot so stroški **dostopa do zbirke podatkov** ali zahteve **o zagotavljanju** informacij za **zbirko podatkov na podlagi vzajemnosti**. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno, da same določijo, ali bodo na ozemlju pod svojo pristojnostjo dostop do takšnih zbirk podatkov omogočile tudi kreditnim posrednikom.
- (61) Kadar je odločitev o zavrnitvi vloge za kredit sprejeta na podlagi podatkov, pridobljenih s poizvedbo v zbirki podatkov, ali na podlagi manjkajočih podatkov v tej zbirki, bi dajalec kredita o tem moral obvestiti potrošnika, **obenem pa sporočiti** ime uporabljene zbirke podatkov in vse druge elemente, ki jih zahteva Direktiva 95/46/ES, zato da bi potrošnik lahko uveljavil pravico dostopa do nanj nanašajočih se osebnih podatkov, obdelanih v zadevni zbirki podatkov, in jih **v upravičenih primerih** popravil, zbrisal ali blokiral. Kadar je odločitev o zavrnitvi vloge za kredit **posledica negativne ocene kreditne sposobnosti**, bi moral dajalec kredita potrošnika **nemudoma** obvestiti **o zavrnitvi**. Državam članicam **bi moralo biti dovoljeno, da se odločijo, ali morajo dajalci kreditov dodatno utemeljiti razloge za zavrnitev**. Vendar pa se od dajalca kredita ne bi smelo zahtevati, da predloži takšne informacije, če to prepoveduje druga zakonodaja Unije, na primer zakonodaja o pranju denarja ali financiranju terorizma. **Takšnih** informacij **ne bi smeli** predložiti, kadar bi bilo to v nasprotju s cilji na področju javnega reda ali javne varnosti, kot je preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje ali pregon kaznivih dejanj.
- (62) Ta direktiva predvideva uporabo osebnih podatkov v okviru ocene kreditne sposobnosti potrošnika. Za zagotovitev varstva osebnih podatkov se za dejavnosti obdelave podatkov v okviru takšnih ocen bi bilo treba uporabljati Direktivo 95/46/ES. **■**
- (63) **Svetovanje v obliki individualnega priporočila je ločena dejavnost, ki je lahko združena z drugimi vidiki odobritve kreditov ali posredovanja pri njih, a ne nujno.** Da bi torej potrošnik lahko razumel naravo storitev, ki so mu zagotovljene, bi moral vedeti, **ali so svetovalne storitve sploh zagotovljene oziroma ali obstaja možnost, da se zagotovijo, kdaj niso zagotovljene in kaj pravzaprav so.** Ker je za potrošnike pomembno, v kakšnem smislu se uporabljata pojma „svetovanje“ in „svetovalci“, je primerno, da se državam članicam dovoli, da v primeru, da se potrošnikom zagotavljajo svetovalne storitve, prepovejo uporabo teh ali podobnih pojmov. Primerno je zagotoviti, da države članice uvedejo zaščitne ukrepe, kadar je svetovanje opisano kot neodvisno, in tako zagotovijo, da so zadevni produkti in ureditve glede plačil sorazmerni s potrošnikovimi pričakovanji glede tovrstnega svetovanja.
- (64) Tisti, ki ponujajo **svetovalne storitve**, bi morali upoštevati **določene** standarde za zagotovitev, da se potrošniku predstavijo **■** produkti, ki ustrezajo njegovim potrebam in okoliščinam. **Svetovalne storitve** bi morale temeljiti na poštenih in dovolj obsežni analizi **ponujenih** produktov, **kadar svetovalne storitve zagotavljajo dajalci kreditov ali povezani kreditni posredniki, ali razpoložljivih produktov na trgu, kadar svetovalne storitve zagotavljajo**

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

Torek, 10. september 2013

nepovezani kreditni posredniki. Tisti, ki zagotavljajo svetovalne storitve, bi morali imeti možnost, da se specializirajo za nekatere „nišne“ produkte, kot je premostitveno financiranje, pod pogojem, da upoštevajo več produktov znotraj zadevne „niše“ in da potrošnik jasno ve, da so specializirani na področju teh „nišnih“ produktov. Dajalci kreditov in kreditni posredniki bi morali potrošniku v vsakem primeru razkriti, ali pri svetovanju upoštevajo zgolj lasten nabor produktov ali pa njihovo svetovanje zadeva širok nabor produktov s celotnega trga, in tako zagotoviti, da potrošnik razume, na čem temelji priporočilo.

- (65) *Svetovalne storitve bi morale temeljiti na pravilnem razumevanju potrošnikovega finančnega položaja, želj in ciljev ■ na podlagi nujnih najnovejših informacij in smiselnih predpostavk o tveganjih za potrošnikov položaj v obdobju trajanja kreditne pogodbe. Državam članicam bi morali dati možnost, da pojasnijo, kako naj se v okviru zagotavljanja svetovalnih storitev oceni primernost danega produkta.*
- (66) *Sposobnost potrošnika, da odplača kredit pred iztekom kreditne pogodbe, ima lahko pomembno vlogo pri spodbujanju konkurence na notranjem trgu in prostega gibanja državljanov Unije ter prispevanju k zagotovitvi prožnosti, potrebne za spodbujanje finančne stabilnosti, v času trajanja kreditne pogodbe v skladu s priporočili Odbora za finančno stabilnost. Vendar so med nacionalnimi načeli in pogoji, pod katerimi lahko potrošniki odplačujejo kredit, ter pogoji, pod katerimi je mogoče predčasno odplačilo, znatne razlike. Kljub raznovrstnosti mehanizmov hipotekarnega financiranja in raznolikosti razpoložljivih produktov so na ravni Unije nujni določeni standardi glede predčasnega odplačila kredita, zato da se zagotovi, da imajo potrošniki možnost svoje obveznosti izpolniti pred datumom, dogovorjenim v kreditni pogodbi, in samozavestno primerjati ponudbe, da bi našli produkte, ki bi najbolje ustrezali njihovim potrebam. Države članice bi torej morale bodisi v pravu bodisi z drugimi sredstvi, kot so pogodbenne klavzule, zagotoviti, da imajo potrošniki pravico do predčasnega odplačila. Vendar pa bi morale države članice imeti možnost, da opredelijo pogoje za uveljavljanje takšne pravice. Ti pogoji lahko vključujejo časovne omejitve glede uveljavljanja pravice, različno obravnavo glede na vrsto posojilne obrestne mere ■ ali ■ omejitve glede okoliščin, v katerih se pravica lahko uveljavlja. Kadar namerava potrošnik predčasno odplačilo izvršiti v obdobju, za katero je bila dogovorjena fiksna posojilna obrestna mera, je lahko uveljavljanje navedene pravice odvisno od tega, ali ima potrošnik za to legitimen interes, ki ga določi država članica. Takšen legitim interes lahko nastopi denimo v primeru ločitve ali brezposelnosti. Pogoji, ki jih določijo države članice, lahko določajo, da je dajalec kredita upravičen do poštenega in objektivno upravičenega nadomestila za morebitne stroške, ki so neposredno povezani s predčasnim odplačilom kredita. V primeru, da države članice določijo, da je dajalec kredita upravičen do nadomestila, bi moralo biti tovrstno nadomestilo za morebitne stroške, neposredno povezane s predčasnim odplačilom kredita, v skladu z nacionalnimi pravili o nadomestilih pošteno in objektivno upravičeno. Nadomestilo ne bi smelo presegati finančne izgube dajalca kredita.*
- (67) *Treba je poskrbeti za zadostno preglednost, da se potrošniku pojasnijo narava obveznosti, prevzetih zaradi ohranitve finančne stabilnosti, in možnosti glede prožnosti v času trajanja kreditne pogodbe. Potrošnike bi bilo treba seznaniti tudi z informacijami glede posojilne obrestne mere v času trajanja pogodbenega razmerja in v predpogodbeni fazi. Države članice bi morale imeti možnost, da ohranijo ali uvedejo omejitve ali prepovedi glede enostranskih sprememb posojilne obrestne mere s strani dajalca kredita. Države članice bi morale imeti možnost določiti, da ima potrošnik v primeru spremembe posojilne obrestne mere pravico prejeti posodobljen amortizacijski načrt.*
- (68) *Čeprav imajo kreditni posredniki osrednjo vlogo pri trženju kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine v Uniji, ostajajo med nacionalnimi določbami o poslovanju in nadzoru kreditnih posrednikov znatne razlike, ki ustvarjajo ovire za začetek opravljanja in opravljanje dejavnosti kreditnih posrednikov na notranjem trgu. Nezmožnost kreditnih posrednikov, da prosto poslujejo po vsej Uniji, ovira pravilno delovanje notranjega trga kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine. Kljub raznolikosti akterjev, udeleženih pri kreditnem posredništvu, so na ravni Unije nujni določeni standardi, da se zagotovi visoka raven strokovnosti in storitev.*

Torek, 10. september 2013

- (69) *Preden bi kreditni posredniki lahko opravljali svoje dejavnosti*, bi morali opraviti *sprejemni postopek pri pristojnem organu matične države članice ter bi morali biti pod stalnim nadzorom, da bi zagotovili, da izpolnjujejo stroge strokovne zahteve vsaj* glede usposobljenosti, ugleda in zavarovanja poklicne odgovornosti. ■ Takšne zahteve bi morale veljati vsaj na ravni institucije. Države članice pa lahko pojasnijo, ali se takšne zahteve glede sprejema uporabljajo za posamezne zaposlene pri kreditnem posredniku. *Matična država članica lahko določi dodatne zahteve – na primer da uživajo delničarji kreditnega posrednika ugled ali da sme biti povezani kreditni posrednik povezan samo z enim dajalcem kredita –, kadar so te zahteve sorazmerne in združljive z drugim pravom Unije. Zadevne informacije o sprejetih kreditnih posrednikih bi bilo treba vnesti v javni register. Povezane kreditne posrednike, ki sodelujejo izključno z enim dajalcem kredita, ki je neomejeno in brezpogojno odgovoren zanje, bi morale imeti možnost, da jih sprejme pristojni organ pod okriljem dajalca kredita, v imenu katerega ti kreditni posredniki delujejo. Države članice bi morale imeti pravico ohraniti ali uvesti omejitve glede pravne oblike nekaterih kreditnih posrednikov, tj. ali ti lahko nastopajo izključno kot pravne ali fizične osebe. Države članice bi morale imeti možnost, da odločijo o tem, ali se vsi kreditni posredniki v vpišejo v en sam register ali pa so potrebni različni registri za kreditne posrednike, ki so povezani, in za takšne, ki nastopajo neodvisno. Poleg tega bi države članice morale imeti možnost ohraniti ali uvesti omejitve glede možnosti, da kreditni posredniki, povezani z enim ali več dajalci kreditov, potrošnikom zaračunavajo pristojbine.*
- (70) *V nekaterih državah članicah se kreditni posredniki lahko odločijo, da bodo uporabljali storitve imenovanih predstavnikov, ki bodo izvajali dejavnosti v njihovem imenu. Države članice bi morale imeti možnost, da uporabijo posebno ureditev, ki je v tej direktivi določena za imenovane predstavnike. Vendar bi državam članicam moralo biti dovoljeno, da takšne ureditve ne uvedejo ali da drugim subjektom dovolijo imeti vlogo, ki je primerljiva z vlogo imenovanih predstavnikov, pod pogojem, da za te subjekte velja ista ureditev kot za kreditne posrednike. Pravila o imenovanih predstavnikih iz te direktive držav članic ne zavezujejo k temu, da imenovanim predstavnikom dovolijo delovanje na ozemlju pod njihovo pristojnostjo, razen če imenovani predstavniki ne veljajo za kreditne posrednike v skladu s to direktivo.*
- (71) *Da bi zagotovili, da pristojni organi dejansko nadzorujejo kreditne posrednike, bi morali kreditnega posrednika, ki je pravna oseba, sprejeti v državi članici, v kateri ima registrirani sedež. Kreditnega posrednika, ki ni pravna oseba, bi morali sprejeti v državi članici, v kateri ima glavni sedež. Poleg tega bi države članice morale zahtevati, da je glavni sedež kreditnega posrednika vedno v matični državi članici in da tam tudi dejansko posluje.*
- (72) *Zahteve glede sprejema bi kreditnim posrednikom morale omogočiti, da poslujejo v drugih državah članicah v skladu z načeloma svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev, pod pogojem, da so pristojni organi upoštevali ustrezen postopek obveščanja. Tudi v premerih, kadar se države članice odločijo sprejeti vse posamezne zaposlene pri kreditnem posredniku, bi se obveščanje o nameri opravljanja storitev moralo vršiti na ravni kreditnega posrednika, ne pa posameznega zaposlenega. Ta direktiva sicer zagotavlja okvir za poslovanje vseh sprejetih kreditnih posrednikov, vključno s kreditnimi posredniki, ki so povezani s samo enim dajalcem kredita, v vsej Uniji, ne zagotavlja pa tovrstnega okvira za imenovane predstavnike. V takšnih primerih bi imenovani predstavniki, ki želijo poslovati v drugi državi članici, morali izpolnjevati zahteve za sprejem kreditnih posrednikov, določene v tej direktivi.*
- (73) *V nekaterih državah članicah lahko kreditni posredniki opravljajo dejavnosti v zvezi s kreditnimi pogodbami, ki jih ponujajo nekreditne in kreditne institucije. Sprejetim kreditnim posrednikom bi načeloma moralo biti dovoljeno, da poslujejo na celotnem ozemlju Unije. Vendar sprejem s strani pristojnih organov matičnih držav članic kreditnim posrednikom ne bi smel omogočiti, da storitve v zvezi s kreditnimi pogodbami, ki jih ponujajo nekreditne institucije, opravljajo za potrošnika v državi članici, v kateri takšne nekreditne institucije ne smejo poslovati.*

Torek, 10. september 2013

- (74) *Države članice bi morale imeti možnost, da določijo, da se za osebe, ki dejavnosti kreditnega posredništva opravljajo samo občasno v okviru poklicne dejavnosti, kot so odvetniki ali notarji, ne uporablja sprejemni postopek, določen v tej direktivi, pod pogojem, da je takšna poklicna dejavnost urejena in zadevna pravila ne prepovedujejo občasnega opravljanja dejavnosti kreditnega posredništva. Takšno izvzetje iz sprejemnega postopka, določenega v tej direktivi, pa bi smelo pomeniti, da za takšne osebe ne more veljati sistem potnega lista iz te direktive. Osebe, ki v okviru svoje poklicne dejavnosti občasno samo predstavijo potrošnika dajalcu kredita ali kreditnemu posredniku, na primer tako, da potrošniku nakažejo, da obstaja določen dajalec kredita ali kreditni posrednik ali določena vrsta produkta, ki jo ta ponuja, ne da bi tudi oglaševale ali sodelovale pri predstavitvi, ponudbi, pripravi ali sklenitvi kreditne pogodbe, ne bi smele veljati za kreditne posrednike v smislu te direktive. Za kreditne posrednike v smislu te direktive ne bi smeli veljati niti posojiljemalci, ki prek subrogacije zgolj prenesejo kreditno pogodbo na potrošnika, ne da bi izvajali kakršno koli drugo dejavnost kreditnega posredništva.*
- (75) Da bi države članice zagotovile enake konkurenčne pogoje med dajalci kreditov in spodbujale finančno stabilnost, bi do nadaljnje harmonizacije morale zagotoviti, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za **sprejem** in nadzor nekreditnih institucij, ki ponujajo kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine. **V skladu z načelom sorazmernosti ta direktiva ne bi smela določati natančnih pogojev za sprejem** ali nadzor dajalcev kreditov, ki ponujajo takšne kreditne pogodbe in niso kreditne institucije, kakor so opredeljene v Uredbi (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ⁽¹⁾. Število takšnih institucij, ki trenutno delujejo v **Uniji**, je omejeno, prav tako kot sta, zlasti od začetka finančne krize, omejena njihov tržni delež in število držav članic, v katerih poslujejo. Zaradi istega razloga ta direktiva prav tako ne bi smela določati uvedbe potnega lista za takšne institucije.
- (76) Države članice bi morale določiti pravila o **sankcijah** za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in zagotavljati njihovo izvajanje. **Sankcije**, ki se tako določijo, bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne, pri čemer izbira **sankcij** ostaja v pristojnosti držav članic.
- (77) Potrošnikom bi morali biti na voljo pritožbeni postopki in druga pravna sredstva za izvensodno reševanje sporov, izhajajočih iz pravic in obveznosti iz te direktive, med dajalci kreditov in potrošniki ter med kreditnimi posredniki in potrošniki. **Države članice bi morale zagotoviti, da za dajalce kreditov in kreditne posrednike sodelovanje pri tovrstnih postopkih alternativnega reševanja sporov ni prostovoljno. Da bi države članice zagotovile nemoteno delovanje postopkov alternativnega reševanja sporov v primeru čezmejnih dejavnosti, bi morale od organov, odgovornih za izvensodno reševanje pritožb in druga pravna sredstva, zahtevati, da med seboj sodelujejo, in jih k temu spodbujati. V zvezi s tem so organi držav članic, odgovorni za izvensodno reševanje pritožb in druga pravna sredstva, pozvani, naj se vključijo v FIN-NET, mrežo za reševanje finančnih sporov, ki združuje nacionalne izvensodne mehanizme za obravnavanje sporov med potrošniki in ponudniki finančnih storitev.**
- (78) Da bi **zagotovili dosledno harmonizacijo in** upoštevali novosti na trgih kreditnih **pogodb** ali pri razvoju kreditnih produktov **ali v zvezi z gospodarskimi razmerami** ter da bi **podrobneje določili nekatere zahteve v tej direktivi, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje** aktov v skladu s členom 290 PDEU **glede spremembe ustaljenega besedila ali navodil za izpolnitev ESIS in spremembe komentarje ali posodobitev domnev, uporabljenih za izračun efektivne obrestne mere. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.**

⁽¹⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 1.

Torek, 10. september 2013

- (79) Da bi kreditni posredniki lažje opravljali svoje storitve na čezmejni ravni, bi morali biti – za namene sodelovanja, izmenjave informacij in reševanja sporov med pristojnimi organi – za **sprejem** kreditnih posrednikov odgovorni tisti pristojni organi, ki delujejo pod okriljem **Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) (EBA)**, kakor je določen v Uredbi (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) ⁽¹⁾, **ali drugi nacionalni organi, pod pogojem, da ti za opravljanje svojih nalog v skladu s to direktivo sodelujejo z organi, ki delujejo pod okriljem EBA.**
- (80) *Države članice bi morale imenovati pristojne organe, ki bi bili pooblaščen za zagotovitev izvajanja te direktive, in poskrbeti, da so jim podeljena preiskovalna in izvršilna pooblastila ter ustrezna sredstva za opravljanje nalog. Pristojni organi lahko v zvezi z določenimi vidiki te direktive ukrepajo tako, da pristojno sodišče zaprosijo za izdajo sodne odločbe in po potrebi vložijo tudi pritožbo. To bi državam članicam – zlasti če se določbe te direktive prenesejo v civilno pravo – omogočilo, da izvajanje teh določb prepustijo navedenim organom in sodiščem. Države članice bi morale imeti možnost, da imenujejo različne pristojne organe za uveljavljanje raznolikih obveznosti iz te direktive. Glede nekaterih določb lahko države članice denimo imenujejo pristojne organe, odgovorne za uveljavljanje varstva potrošnikov, glede drugih pa se lahko odločijo imenovati organe, pristojne za bonitetni nadzor. Možnost imenovanja različnih pristojnih organov ne bi smela vplivati na obveznosti glede stalnega nadzora in sodelovanja med pristojnimi organi, kakor je določeno v tej direktivi.*
- (81) Pregledati bo treba učinkovito delovanje te direktive in napredek pri vzpostavljanju notranjega trga kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine z visoko ravno varstva potrošnikov. Pregled bi med drugim moral vključevati **oceno upoštevanja te direktive in njenega vpliva, oceno, ali je področje uporabe te direktive še vedno ustrezno, analizo zagotavljanja kreditnih pogodb s strani nekreditnih institucij**, oceno potrebe po nadaljnjih ukrepih, vključno s potnim listom za nekreditne institucije, **ter** presojo o tem, ali je treba uvesti **dodatne** pravice in obveznosti glede popogodbene faze kreditnih pogodb ■ .
- (82) Samostojno ukrepanje držav članic bo verjetno privedlo do različnih sklopov pravil, ki utegnejo ogroziti ali ustvariti nove ovire za delovanje notranjega trga. Ker cilja te direktive, in sicer oblikovanja učinkovitega in konkurenčnega notranjega trga kreditnih pogodb za stanovanjske nepremičnine in hkrati zagotavljanja visoke ravni varstva potrošnikov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se ta cilj zaradi učinkovitosti ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe **o Evropski uniji**. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (83) *Države članice lahko sklenejo, da določene vidike, zajete v tej direktivi, na primer oceno kreditne sposobnosti potrošnika, v nacionalno zakonodajo prenesejo prek bonitetnih predpisov, medtem ko druge vidike, na primer obveznosti v zvezi z odgovornim posojilojemalcem, prenesejo z zakoni na področju boja proti goljufijam oziroma civilnim ali kazenskim pravom.*
- (84) *Države članice so se v skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽²⁾ zavezale, da bodo uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo obrazloženo razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je pošiljanje takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.*

⁽¹⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 12.⁽²⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

Torek, 10. september 2013

- (85) *Evropski nadzornik za varstvo podatkov je mnenje dal 25. julija 2011 ⁽¹⁾ na podlagi člena 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov ⁽²⁾ –*

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Poglavje 1

Predmet urejanja, področje uporabe, opredelitev pojmov in pristojni organi

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa **skupni** okvir za določene vidike zakonov in drugih predpisov držav članic glede **■** pogodb, **zavarovanih s hipoteko, ki zajemajo potrošniški kredit ali drugače** zadevajo stanovanjske nepremičnine, **vključno z obveznostjo, da se pred odobritvijo kredita izvede ocena kreditne sposobnosti, kot temelj za oblikovanje učinkovitih standardov za najemanje posojil v zvezi s stanovanjskimi nepremičninami v državah članicah ter določanje nekaterih** bonitetnih in nadzornih zahtev, **tudi glede ustanovitve in nadzora** kreditnih posrednikov, **imenovanih predstavnikov in nekreditnih institucij.**

Člen 2

Raven harmonizacije

1. Ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da bi ohranile ali sprejele strožje določbe za varstvo potrošnikov, pod pogojem, da so takšne določbe skladne z njihovimi obveznostmi na podlagi prava Unije.

2. Ne glede na odstavek 1 države članice v svojem nacionalnem pravu ne ohranijo ali uvajajo določb, ki se razlikujejo od določb iz člena 14(2) in dela A Priloge II v zvezi s standardnimi predpogodbenimi informacijami prek evropskega standardnega informativnega lista (ESIS) ter člena 17(1) do (5), (7) in (8) ter Priloge I v zvezi s skupnim usklajenim standardom Unije za izračunavanje efektivne obrestne mere.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta **direktiva** se uporablja za **■** :

- (a) kreditne pogodbe, zavarovane s hipoteko ali z drugim primerljivim jamstvom, ki se običajno uporablja v državi članici za stanovanjske nepremičnine, ali zavarovane s pravico na stanovanjski nepremičnini **in**
- (b) kreditne pogodbe, katerih namen je pridobiti ali obdržati lastninske pravice na zemljiščih ali na obstoječih ali načrtovanih **■** zgradbah.

■

⁽¹⁾ UL C 377, 23.12.2011, str. 5.

⁽²⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

Torek, 10. september 2013

2. Ta direktiva se ne uporablja za:

(a) kreditne pogodbe s poplačilom kredita iz naslova vrednosti zastavljene nepremičnine, **pri katerih dajalec kredita:**

(i) **prispeva pavšalni znesek, redna plačila ali druge oblike izplačila kredita v zameno za znesek, ki bo izhajal iz prihodnje prodaje stanovanjske nepremičnine, ali za pravico na stanovanjski nepremičnini, ter**

(ii) **ne bo zahteval vračila kredita v celoti, dokler se ne zgodi eden ali več določenih življenjskih dogodkov potrošnika, kakor jih opredelijo države članice, razen če potrošnik krši pogodbene obveznosti, kar dajalcu kredita omogoča, da prekine kreditno pogodbo;**

(b) kreditne pogodbe, s katerimi delodajalec v okviru sekundarne dejavnosti odobri svojim zaposlenim kredit, kadar je taka kreditna pogodba brez obresti ali z efektivnimi obrestnimi merami, nižjimi od tistih, ki prevladujejo na trgu, in ni na voljo širši javnosti;

(c) kreditne pogodbe, pri katerih se kredit odobri brez obresti in brez drugih stroškov, razen tistih, ki so neposredno povezani z zavarovanjem kredita;

(d) kreditne pogodbe v obliki možnosti prekoračitve, pri katerih morajo biti krediti odplačani v roku enega meseca;

(e) kreditne pogodbe, ki so rezultat poravnave, dosežene na sodišču ali pred drugim zakonsko določenim organom;

(f) kreditne pogodbe, ki se nanašajo na brezplačen odlog plačila obstoječega dolga in ki ne spadajo v področje uporabe točke (a) odstavka 1.

3. Države članice se lahko odločijo, da ne uporabijo:

(a) členov 11 in 14 ter Priloge II za potrošniške kreditne pogodbe, ki so zavarovane s hipoteko ali z drugim primerljivim jamstvom, ki se običajno uporablja v državi članici za stanovanjsko nepremičnino, ali so zavarovane s pravico na stanovanjski nepremičnini in katerih namen ni pridobitev ali ohranitev pravice na stanovanjski nepremičnini, pod pogojem, da se za takšne kreditne pogodbe uporabljajo člena 4 in 5 ter prilogi I in III Direktive 2008/48/ES;

(b) te direktive za kreditne pogodbe v zvezi z nepremičnino, kadar je v teh pogodbah določeno, da nepremičnina potrošniku ali družinskemu članu potrošnika v nobenem trenutku ne sme služiti kot hiša, stanovanje ali drugo bivališče in da mora služiti kot hiša, stanovanje ali drugo bivališče na podlagi pogodbe o najemu;

(c) te direktive za kreditne pogodbe v zvezi s krediti, odobrenimi omejenemu krogu ljudi na podlagi zakonske določbe splošnega interesa, brez obresti ali po posojilnih obrestnih merah, ki so nižje od tistih, ki veljajo na trgu, ali pod drugimi pogoji, ki so za potrošnika ugodnejši od tistih, ki veljajo na trgu, in po posojilnih obrestnih merah, ki niso višje od tistih, ki veljajo na trgu;

(d) te direktive za premostitvene kredite;

(e) te direktive za kreditne pogodbe, pri katerih je dajalec kredita organizacija, ki spada v področje uporabe člena 2(5) Direktive 2008/48/ES.

4. Države članice, ki uporabijo možnost iz točke (b) odstavka 3, zagotovijo, da se za tovrstne kredite uporabi ustrezen okvir na nacionalni ravni.

5. Države članice, ki uporabijo možnost iz točke (c) ali (e) odstavka 3, zagotovijo, da se uporabijo ustrezne alternativne ureditve kot zagotovilo, da potrošniki v predpogodbeni fazi prejmejo pravočasne informacije o glavnih značilnostih, tveganjih in stroških tovrstnih kreditnih pogodb ter da je oglaševanje teh pogodb pošteno, jasno in nezavajajoče.

Torek, 10. september 2013

Člen 4

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „potrošnik“ pomeni potrošnika, kakor je opredeljen v točki (a) člena 3 Direktive 2008/48/ES;
- (2) „dajalec kredita“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki v okviru svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica odobri kredit, **ki spada v področje uporabe** iz člena 3, ali obljubi, da bo to storila;
- (3) „kreditna pogodba“ pomeni pogodbo, s katero dajalec kredita **■** odobri potrošniku kredit, **ki spada v področje uporabe** iz člena 3, v obliki odloženega plačila, posojila ali drugega podobnega finančnega dogovora ali pa obljubi, da bo to storil;
- (4) „pomožna storitev“ pomeni **■** storitev, ki **■** se ponudi potrošniku v povezavi s kreditno pogodbo;
- (5) „kreditni posrednik“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki ne deluje kot dajalec kredita **ali notar in potrošnika ne le neposredno ali posredno predstavi dajalcu kredita ali kreditnemu posredniku** ter v okviru svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica v zameno za plačilo, ki je lahko v denarju ali kateri koli drugi dogovorjeni obliki finančnega plačila:
 - (a) potrošnikom **predstavlja ali** ponuja kreditne pogodbe **■** ;
 - (b) potrošnikom pomaga s pripravljanim delom **ali drugimi predpogodbenimi administrativnimi postopki** v zvezi s kreditnimi pogodbami **■** , pri čemer to ni delo, navedeno v točki (a), **ali**
 - (c) v imenu dajalca kredita s potrošniki sklepa kreditne pogodbe **■** ;
- (6) „skupina“ pomeni **skupino** dajalcev kreditov, ki **se** za namen sestavljanja konsolidiranih računovodskih izkazov, kakor je opredeljeno v **Direktivi 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij** ⁽¹⁾;
- (7) „povezani kreditni posrednik“ pomeni kreditnega posrednika, ki deluje v imenu ter v okviru neomejene **in brezpogojne** odgovornosti:
 - (a) samo enega dajalca kredita;
 - (b) **samo** ene skupine ali
 - (c) **več dajalcev kreditov ali skupin dajalcev kreditov, ki ne predstavljajo večine trga;**
- (8) „imenovani predstavnik“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki opravlja dejavnosti iz točke 5, deluje pa v imenu **samo enega kreditnega posrednika, ki je neomejeno in brezpogojno odgovoren zanjo;**
- (9) „kreditna institucija“ pomeni kreditno institucijo, kakor je opredeljena v točki 1 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;
- (10) „nekreditna institucija“ pomeni **dajalca kredita, ki** ni kreditna institucija;
- (11) „osebje“ pomeni:
 - (a) **katero koli fizično osebo, zaposleno pri** dajalcu kredita ali kreditnem posredniku, ki je neposredno vključena v dejavnosti iz te direktive **ali ki ima v okviru teh dejavnosti stike s potrošniki;**
 - (b) **katero koli fizično osebo, ki je zaposlena pri imenovanem predstavniku in ima v okviru dejavnosti iz te direktive stike s potrošniki;**

⁽¹⁾ UL L 182, 29.6.2013, str. 19.

Torek, 10. september 2013

- (c) katero koli fizično osebo, ki neposredno vodi ali nadzoruje fizične osebe iz točk (a) in (b);
- (12) „skupni znesek kredita“ pomeni skupni znesek kredita, kakor je opredeljen v točki (l) člena 3 Direktive 2008/48/ES;
- (13) „skupni stroški kredita za potrošnika“ pomenijo skupne stroške kredita za potrošnika, kot so opredeljeni v točki (g) člena 3 Direktive 2008/48/ES, **vključno s stroški cenitve nepremičnine, kadar je takšna cenitev potrebna za pridobitev kredita, a brez pristojbin za vpis nepremične v zemljiško knjigo. Izključeni so vsi stroški, ki jih potrošnik plača zaradi neizpolnjevanja obveznosti, določenih v kreditni pogodbi;**
- (14) „skupni znesek, ki ga mora plačati potrošnik“ pomeni skupni znesek, ki ga mora plačati potrošnik, kakor je opredeljen v **točki (h) člena 3** Direktive 2008/48/ES;
- (15) „efektivna obrestna mera“ pomeni skupne stroške kredita za potrošnika, izražene kot letni odstotek skupnega zneska kredita, po potrebi vključno s stroški iz člena 17(2), **in je na letni osnovi enaka sedanji vrednosti vseh prihodnjih ali obstoječih obveznosti (črpanj, odplačil in stroškov), o katerih sta se dogovorila dajalec kredita in potrošnik;**
- (16) „posojilna obrestna mera“ pomeni posojilno obrestno mero, kakor je opredeljena v **točki (j) člena 3** Direktive 2008/48/ES;
- (17) „ocena kreditne sposobnosti“ pomeni oceno **možnosti, da bodo dolžniške obveznosti, ki izhajajo iz kreditne pogodbe, izpolnjene;**
- (18) „trajni nosilec podatkov“ pomeni trajni nosilec podatkov, kakor je opredeljen v **točki (m) člena 3** Direktive 2008/48/ES;
- (19) „matična država članica“ pomeni:
- (a) državo članico, v kateri ima dajalec kredita ali kreditni posrednik, če je fizična oseba, **glavni sedež;**
- (b) državo članico, v kateri ima dajalec kredita ali kreditni posrednik, če je pravna oseba, registrirani sedež, ali državo članico, v kateri ima glavni sedež, če registriranega sedeža po svojem nacionalnem pravu nima;
- (20) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, **ki ni matična država članica** in v kateri ima dajalec kredita ali kreditni posrednik podružnico ali opravlja storitve;
- (21) „svetovalne storitve“ pomenijo zagotavljanje osebnih priporočil potrošniku glede enega ali več poslov v zvezi s kreditnimi pogodbami in so to storitve, ki so ločene od odobritve kredita in od dejavnosti kreditnega posrednika, določenih v točki 5;
- (22) „pristojni organ“ pomeni organ, ki ga država članica v skladu s členom 5 imenuje za pristojnega;
- (23) „premostitveni kredit“ pomeni kreditno pogodbo, ki ni sklenjena za določen čas ali pri kateri je treba kredit odplačati v 12 mesecih in ki potrošniku služi kot začasna rešitev glede financiranja, preden sklene drug finančni dogovor za nepremičnino;
- (24) „pogojna obveznost ali jamstvo“ pomeni kreditno pogodbo, ki služi kot jamstvo za drug ločen, a pomožen posel in pri kateri se iz glavnice, zavarovane z nepremičnino, črpa samo v primeru okoliščine ali okoliščin, navedenih v pogodbi;
- (25) „kreditna pogodba s soudeležbo pri naložbi“ pomeni kreditno pogodbo, pri kateri glavnica, ki jo je treba odplačati, temelji na pogodbeno določenem odstotku vrednosti nepremičnine v trenutku odplačila ali odplačil glavnice;
- (26) „vezana prodaja“ pomeni ponujanje ali prodajo kreditne pogodbe v paketu skupaj z drugimi ločenimi finančnimi produkti ali storitvami, pri čemer kreditna pogodba potrošniku ni na voljo posebej;

Torek, 10. september 2013

- (27) „paketna prodaja“ pomeni ponujanje ali prodajo kreditne pogodbe v paketu skupaj z drugimi ločenimi finančnimi produkti ali storitvami, pri čemer je kreditna pogodba potrošniku na voljo tudi posebej, a ne nujno pod enakimi pogoji, kot če gre za ponudbo v paketu s pomožnimi storitvami;
- (28) „posojilo v tuji valuti“ pomeni kreditno pogodbo, pri kateri je kredit:
- (a) denominiran v valuti, ki ni valuta, v kateri potrošnik prejema dohodek, niti ni valuta njegovih sredstev, iz katerih se bo odplačeval kredit, ali
 - (b) denominiran v valuti, ki ni valuta države članice, v kateri prebiva potrošnik.

Člen 5

Pristojni organi

1. Države članice imenujejo **nacionalne** pristojne organe, pooblaščen za zagotovitev **uporabe in izvajanja** te direktive, in poskrbijo, da so jim podeljena **preiskovalna in izvršilna** pooblastila **ter ustrezna sredstva**, potrebna za **učinkovito in uspešno** opravljanje njihovih nalog.

Organi iz prvega pododstavka so bodisi javni organi bodisi organi, ki jih priznava nacionalno pravo ali javni organi, ki jih v ta namen izrecno pooblašča nacionalno pravo. To niso dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki.

2. Države članice zagotovijo, da so pristojni organi, vse osebe, ki delajo zanje ali so zanje delale, kakor tudi revizorji in strokovnjaki, ki dobivajo navodila od pristojnih organov, dolžni varovati poklicno skrivnost. Zaupne informacije, ki jih lahko ti organi, osebe, revizorji in strokovnjaki prejmejo pri opravljanju nalog, se ne smejo izdati nobeni drugi osebi ali organu, razen v obliki povzetka ali v združenih obliki, z izjemo primerov, za katere velja kazensko pravo ali ta direktiva. To pa pristojnim organom ne preprečuje, da bi v skladu z nacionalnim pravom in pravom Unije izmenjavali ali pošiljali zaupne informacije.

3. Države članice zagotovijo, da so organi, imenovani za pristojne za zagotavljanje **uporabe in izvajanja** členov 9, 29, 32, 33, 34 in 35 te direktive eno ali oboje od naslednjega:

(a) pristojni organi, kot so opredeljeni v členu 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010;

(b) organi, ki niso pristojni organi iz točke (a), pod pogojem, da je z nacionalnimi zakoni, upravnimi ali drugimi predpisi določeno, da morajo ti organi zaradi izvajanja nalog iz te direktive, tudi za namene sodelovanja z evropskim nadzornim organom (Evropski bančni organ) (EBA) v skladu s to direktivo, po potrebi sodelovati s pristojnimi organi iz točke (a).

4. Države članice Komisijo in EBA obvestijo o imenovanju pristojnih organov in vseh spremembah v zvezi s tem, pri čemer navedejo morebitno razdelitev zadevnih nalog med različne pristojne organe. Prvič to storijo čim prej in najpozneje ... (*).

5. Pristojni organi v skladu z nacionalnim pravom pooblastila izvajajo bodisi:

(a) neposredno v okviru lastne odgovornosti ali pod nadzorom sodnih organov ali

(*) Datum: dve leti po začetku veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

(b) tako, da zaprosijo sodišče, ki je pristojno za izdajo potrebnih odločb in po potrebi vložijo tudi pritožbo, če prošnji za izdajo potrebne odločbe ni ugodeno, razen v zvezi s členi 9, 29, 32, 33, 34 in 35.

6. Kadar je na njihovem ozemlju več kot en pristojni organ, države članice zagotovijo, da so **naloge vsakega organa jasno opredeljene in da** ti organi tesno sodelujejo, zato da lahko učinkovito opravljajo svoje naloge.

7. **Komisija objavi seznam pristojnih organov v Uradnem listu Evropske unije vsaj enkrat letno in ga na svoji spletni strani stalno posodablja.**

Poglavje 2

Finančno izobraževanje

Člen 6

Finančno izobraževanje potrošnikov

1. Države članice spodbujajo ukrepe za podporo izobraževanju potrošnikov o odgovornem najemanju kreditov in upravljanju dolgov, zlasti v zvezi s pogodbami o hipotekarnih kreditih. Potrošniki, zlasti tisti, ki prvič najemajo hipotekarni kredit. Potrebne so tudi informacije o smernicah, ki jih potrošnikom lahko zagotavljajo organizacije potrošnikov in nacionalni organi.

2. Komisija objavi oceno finančnih izobraževanj, ki so na voljo potrošnikom v državah članicah, in določi primere najboljših praks, ki bi jih bilo mogoče nadalje razviti, da bi izboljšali finančno ozaveščenost potrošnikov.

Poglavje 3

Pogoji, ki veljajo za dajalce kreditov, kreditne posrednike **in imenovane predstavnike**

Člen 7

Obveznosti v zvezi z opravljanjem poslov pri dajanju kreditov potrošnikom

1. Države članice zahtevajo, da dajalec kredita, kreditni posrednik **ali imenovani zastopnik** pri sestavljanju kreditov ali odobritvi, posredovanju ali **zagotavljanju svetovalnih storitev v zvezi s kreditom** in, kadar je primerno, pomožnih storitev potrošnikom **oziroma pri izvajanju kreditne pogodbe** deluje pošteno, pravično, **pregledno** in profesionalno **ter pri tem upošteva pravice in interese potrošnikov**. V zvezi z odobritvijo, posredovanjem ali zagotavljanjem svetovalnih storitev v zvezi s kreditom ter, kadar je primerno, pomožnih storitev, dejavnosti temeljijo na informacijah o položaju potrošnika in morebitnih posebnih zahtevah, ki jih izrazi potrošnik, ter smiselnih predpostavkah o tveganjih glede potrošnikovega položaja med trajanjem kreditne pogodbe. V zvezi s tovrstnim zagotavljanjem svetovalnih storitev dejavnost temelji tudi na informacijah, potrebnih v skladu s točko (a) člena 22(3).

2. Države članice zagotovijo, da način, kako dajalci kreditov plačujejo svoje osebje in kreditne posrednike, ter način, kako kreditni posredniki plačujejo svoje osebje **in imenovane zastopnike**, ne ovirata izpolnjevanja obveznosti iz **odstavka 1**.

3. Države članice zagotovijo, da dajalci kreditov ob določanju in izvajanju plačnih politik za osebje, pristojno za oceno kreditne sposobnosti, upoštevajo naslednja načela na način in v obsegu, ki sta primerna njihovi velikosti, notranji organizaciji ter naravi, obsegu in kompleksnosti njihovih dejavnosti:

(a) **plačna politika je skladna z ustreznim in učinkovitim obvladovanjem tveganj in ga spodbuja, ne spodbuja pa prevzemanja tveganja, ki presega raven sprejemljivega tveganja za dajalca kredita;**

Torek, 10. september 2013

(b) plačna politika je skladna s poslovno strategijo, cilji, vrednotami in dolgoročnimi interesi dajalca kredita ter vključuje ukrepe za preprečevanje navzkrižja interesov, zlasti z zagotavljanjem, da plačilo ni vezano na število ali razmerje sprejetih vlog.

4. Kadar dajalci kreditov, kreditni posredniki ali njihovi imenovani zastopniki nudijo svetovalne storitve, države članice zagotovijo, da struktura plačil za zadevno osebo ne vpliva na njihovo sposobnost, da ravnajo v najboljšem interesu potrošnikov, še zlasti pa ni vezana na prodajne cilje. Da bi dosegle ta cilj, lahko države članice poleg tega prepovedo, da dajalci kreditov plačujejo provizije kreditnim posrednikom.

5. Države članice lahko prepovejo ali uvedejo omejitve plačil potrošnika dajalcu kredita ali kreditnemu posredniku pred sklenitvijo kreditne pogodbe.

Člen 8

Obveznost brezplačnega zagotavljanja informacij potrošnikom

Države članice zagotovijo, da so informacije, ki jih potrošnik prejme v skladu z zahtevami iz te direktive, zagotovljene brezplačno.

Člen 9

Zahteve glede znanja in usposobljenosti osebja

1. Države članice zagotovijo, da dajalci kreditov, kreditni posredniki in imenovani predstavniki od svojega osebja zahtevajo, da ima in redno posodablja ustrezno raven znanja in usposobljenosti v zvezi s sestavljanjem, ponujanjem ali odobritvijo kreditnih pogodb, opravljanjem dejavnosti kreditnega posredništva, kot je določeno v točki 5 člena 4, ali zagotavljanjem svetovalnih storitev. Kadar sklepanje kreditnih pogodb vključuje pomožne storitve, se zahtevata tudi ustrezno znanje in usposobljenost v zvezi s temi pomožnimi storitvami.

2. Razen v okoliščinah iz odstavka 1b matične države članice v skladu z načeli iz Priloge III določijo minimalne zahteve glede znanja in usposobljenosti za osebje dajalcev kreditov, kreditnih posrednikov in imenovanih predstavnikov.

3. Kadar dajalec kredita ali kreditni posrednik opravlja storitve na ozemlju druge države članice oziroma drugih držav članic:

(i) prek podružnice, je za določitev minimalnih zahtev glede znanja in usposobljenosti osebja te podružnice pristojna država članica gostiteljica;

(ii) na podlagi načela svobode opravljanja storitev, je za določitev minimalnih zahtev glede znanja in usposobljenosti v skladu s Prilogo III pristojna matična država članica, vendar lahko države članice gostiteljice določijo minimalne zahteve glede znanja in usposobljenosti za zahteve iz točk (b), (c), (e) in (f) odstavka 1 Priloge III.

4. Države članice zagotovijo, da pristojni organi nadzorujejo izpolnjevanje zahtev iz odstavka 1 in da lahko pristojni organi od dajalcev kreditov, kreditnih posrednikov in imenovanih predstavnikov zahtevajo, da pristojnemu organu predložijo dokazila, ki so po njegovem mnenju potrebna za takšen nadzor.

5. Za učinkovit nadzor dajalcev kreditov in kreditnih posrednikov, ki na podlagi svobode opravljanja storitev svoje storitve opravljajo na ozemlju drugih držav članic, pristojni organi države članice gostiteljice in matične države članice tesno sodelujejo, da bi zagotovili učinkovit nadzor in uveljavljanje minimalnih zahtev glede znanja in usposobljenosti, ki jih določi država članica gostiteljica. V ta namen lahko drug na drugega prenesejo naloge in odgovornosti.

Torek, 10. september 2013

Poglavje 4

Informacije in prakse ■ pred sklenitvijo kreditne pogodbe

Člen 10

Splošne določbe, ki se uporabljajo za oglaševanje in trženje

Brez poseganja v Direktivo 2005/29/ES, države članice zahtevajo, da so oglaševalska in trženjska sporočila v zvezi s kreditnimi pogodbami ■ poštena, jasna in nezavajajoča ■. Prepovedano je zlasti izražanje, ki lahko pri potrošniku vzbudi napačna pričakovanja v zvezi z razpoložljivostjo ali stroški kredita.

Člen 11

Standardne informacije, ki se vključijo v oglaševanje

1. Države članice zagotovijo, da oglaševanje kreditnih pogodb ■, pri katerem je navedena obrestna mera ali drugi podatki v zvezi s stroški kredita za potrošnika, zajema standardne informacije v skladu s tem členom.

Države članice lahko določijo, da se prvi pododstavek ne uporablja, kadar je treba v skladu z nacionalnim pravom pri oglaševanju kreditnih pogodb, pri katerem ni navedena obrestna mera ali drugi podatki v zvezi s stroški kredita za potrošnika v smislu prvega pododstavka, navesti efektivno obrestno mero.

2. V te standardne informacije so ■ na jasn, jedrnat in pregleden način zajeti ■ :

- (a) identiteta dajalca kredita ali, kadar je primerno, kreditnega posrednika **ali imenovanega predstavnika**;
- (b) **kadar je primerno**, navedba, da **bo** kreditna pogodba zavarovana ■ s hipoteko ali z drugim primerljivim jamstvom, ki se običajno uporablja v državi članici za stanovanjske nepremičnine, ali s pravico v zvezi s stanovanjsko nepremičnino;
- (c) posojilna obrestna mera, pri čemer je navedeno, ali je fiksna ali spremenljiva ali kombinirana, skupaj s podrobnostmi o vseh stroških, ki so vključeni v skupne stroške kredita za potrošnika;
- (d) skupni znesek kredita;
- (e) efektivna obrestna mera, **ki se v reklamnem oglasu izpostavi vsaj v enaki meri kot vse obrestne mere**;
- (f) **kadar je primerno**, trajanje kreditne pogodbe;
- (g) **kadar je primerno**, višina obrokov;
- (h) **kadar je primerno**, skupni znesek, ki ga mora plačati potrošnik;
- (i) **kadar je primerno**, število obrokov.
- (j) **kadar je primerno, opozorilo, da bi morebitno nihanje deviznih tečajev lahko vplivalo na znesek, ki ga mora plačati potrošnik.**

3. **Informacije iz odstavka 2, razen tistih iz točk (a), (b) ali (j) odstavka 2, se določijo na podlagi reprezentativnega primera in so v celoti skladne z navedenim reprezentativnim primerom. Države članice sprejmejo merila za določitev reprezentativnega primera.**

4. Kadar je sklenitev pogodbe o pomožni storitvi ■, zlasti zavarovanju, obvezna za samo pridobitev kredita ali za njegovo pridobitev pod ponujenimi pogoji, stroškov te storitve pa ni možno določiti vnaprej, se obveznost sklenitve take pogodbe skupaj z efektivno obrestno mero navede na jasn, jedrnat in pregleden način.

■

5. **Informacije iz odstavkov 2 in 4 so glede na medij, ki se uporabi za oglaševanje, lahko berljive oziroma jasno slišne.**

Torek, 10. september 2013

6. *Države članice lahko zahtevajo, da se vključi jedrnato in sorazmerno opozorilo glede posebnih tveganj, povezanih s kreditnimi pogodbami. O teh zahtevah nemudoma uradno obvestijo Komisijo.*

7. Ta člen ne posega v Direktivo 2005/29/ES.

Člen 12

Vezanje in združevanje

1. *Države članice dovolijo združevanje, a prepovedo vezanje.*

2. *Ne glede na odstavek 1 lahko države članice določijo, da lahko dajalci kredita od potrošnika ali družinskega člana oziroma bližnjega sorodnika potrošnika zahtevajo, naj:*

(a) *odpre ali vodi plačilni ali varčevalni račun, kadar je edini namen takšnega računa zbrati kapital za poplačilo kredita, odplačevanje kredita, pritegnitev sredstev za pridobitev kredita ali dodatno zavarovanje za dajalca kredita v primeru neizpolnjevanja plačilnih obveznosti;*

(b) *kupi ali vodi naložbeni produkt ali zasebni pokojninski produkt, kadar je takšen produkt, ki vlagatelju zagotavlja predvsem prihodek po upokojitvi, namenjen tudi zagotavljanju dodatnega zavarovanja za dajalca kredita v primeru neizpolnjevanja plačilnih obveznosti ali zbiranju kapitala za poplačilo kredita, odplačevanje kredita ali pritegnitev sredstev za pridobitev kredita;*

(c) *ločeno sklene kreditno pogodbo skupaj s kreditno pogodbo s soudeležbo pri naložbi za pridobitev kredita.*

3. *Ne glede na odstavek 1 lahko države članice dovolijo vezanje, če lahko dajalec kredita pristojnemu organu dokaže, da produkti z vezano vlogo ali ponujene kategorije produktov, ki imajo podobne pogoje in niso na voljo ločeno, pomenijo jasno korist za potrošnike, in sicer ob upoštevanju razpoložljivosti in cen ustreznih produktov, ponujenih na trgu. Ta odstavek se uporablja le za produkte, ki se tržijo po ... (*).*

4. *Države članice lahko dajalcem kredita dovolijo, da od potrošnika zahtevajo sklenitev ustrezne zavarovalne police, povezane s kreditno pogodbo. V takšnih primerih države članice zagotovijo, da dajalec kredita sprejme zavarovalno polico ponudnika, ki ni njegov izbrani ponudnik, kadar ima takšna polica enako jamstveno raven kot tista, ki jo predlaga dajalec kredita.*

Člen 13

Splošne informacije

1. *Države članice zagotovijo, da dajalci kreditov ali, kjer je primerno, povezani kreditni posredniki ali njihovi imenovani predstavniki vedno zagotovijo jasne in razumljive splošne informacije o kreditnih pogodbah na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov ali v elektronski obliki. Države članice lahko poleg tega določijo, da splošne informacije zagotavljajo tudi nepovezani kreditni posredniki.*

Takšne splošne informacije vključujejo vsaj naslednje podatke:

(a) *identiteto in geografski naslov dajalca informacij;*

(b) *namen, za katerega se lahko uporabi kredit;*

(c) *oblike poročila, vključno z možnostjo, da je lahko v drugi državi članici, kadar je primerno;*

(*) Datum začetka veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

- (d) **možno** trajanje kreditnih pogodb;
- (e) **■** vrste razpoložljivih **posojilnih obrestnih mer z navedbo, ali je fiksna ali spremenljiva ali kombinirana**, s krajšim opisom značilnosti fiksne in spremenljive obrestne mere **■**, tudi s tem povezanih posledic za potrošnika;
- (f) **kadar so na voljo posojila v tuji valuti, navedbo tuje valute ali valut**, vključno z razlago posledic za potrošnika, kadar je kredit denominiran v tuji valuti;
- (g) **reprezentativni** primer skupnega **zneska kredita, skupnih** stroškov kredita za **potrošnika, skupnega zneska, ki ga mora plačati** potrošnik, in efektivne obrestne mere;
- (h) **morebitne dodatne stroške za plačila v zvezi s kreditno pogodbo, ki niso vključeni v skupne stroške kredita za potrošnika in jih je treba plačati v povezavi s kreditno pogodbo**;
- (i) **vrsta** različnih možnosti vračila kredita dajalcu kredita, vključno s številom, pogostostjo in višino rednih obrokov odplačila;
- (j) **kadar je primerno, jasno in jedrnato izjavo, da izpolnjevanje splošnih pogojev kreditne pogodbe ne jamči odplačila celotnega zneska kredita po kreditni pogodbi**;
- (k) **■** opis pogojev, **neposredno** povezanih s predčasnim odplačilom;
- (l) podatek o tem, ali je potrebna cenitev nepremičnine, in kadar je primerno o tem, **kdo mora zagotoviti izvedbo cinitve, ter, kadar je primerno, kdo je odgovoren za izvedbo cinitve in ali ima potrošnik s tem kakšne stroške**;
- (m) **opis pomožnih storitev, ki jih mora kupiti potrošnik, da bi lahko dobil kredit ali da bi ga lahko dobil pod ponujenimi pogoji, ter, kadar je primerno, pojasnilo, da je nakup pomožnih storitev mogoč tudi pri ponudniku, ki ni dajalec kredita; in**
- (n) **splošno opozorilo glede morebitnih posledic neizpolnjevanja obveznosti, povezanih s kreditno pogodbo.**

2. Države članice lahko od dajalcev kredita zahtevajo, da vključijo še druge vrste opozoril, ki so relevantna v posamezni državi članici. O teh zahtevah nemudoma uradno obvestijo Komisijo.

Člen 14

Predpogodbene informacije

1. Države članice zagotovijo, da dajalec kredita in, kadar je primerno, kreditni posrednik **ali imenovani predstavnik** potrošniku zagotovi njemu prilagojene informacije, ki jih potrebuje za primerjavo kreditnih produktov, ki so na voljo na trgu, oceno njihovih posledic in sprejete utemeljene odločitve o sklenitvi kreditne pogodbe:

- (a) **brez nepotrebnega odlašanja, potem ko je potrošnik v skladu s členom 20 posredoval informacije o svojih potrebah, finančnem položaju in željah, ter**
- (b) **pravočasno, preden kreditna pogodba ali ponudba postane zavezujoča za potrošnika.**

2. Prilagojene informacije iz odstavka 1 se na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov zagotovijo z ESIS iz Priloge II.

3. Države članice zagotovijo, da se ponudba, ki je zavezujoča za dajalca kredita, potrošniku predloži **na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov** in da se ji priloži ESIS, **kadar:**

- (a) **mu ESIS pred tem ni predložen ali**
- (b) **so značilnosti ponudbe drugačne od informacij, ki jih vsebuje prej predloženi ESIS.**

Torek, 10. september 2013

4. Države članice lahko določijo, da je treba ESIS obvezno zagotoviti pred predložitvijo ponudbe, ki je zavezujoča za dajalca kredita. Kadar država članica določi tako zahtevo, se ponovna predložitev ESIS zahteva le, kadar je izpolnjena točka (b) odstavka 3.

5. Države članice, ki so pred ... (*) uporabljale informativni list, ki izpolnjuje enakovredne zahteve glede informacij, ga lahko še naprej uporabljajo za namene tega člena do ... (**).

6. Države članice določijo obdobje najmanj sedmih dni, v katerem bo imel potrošnik dovolj časa za primerjavo ponudb, oceno njihovih posledic in utemeljeno odločitev .

Države članice določijo, da je časovno obdobje iz prvega pododstavka obdobje za razmislek pred sklenitvijo kreditne pogodbe ali obdobje za uveljavitev pravice do odstopa od pogodbe po njeni sklenitvi ali kombinacija obojega.

Kadar država članica določi obdobje za razmislek pred sklenitvijo kreditne pogodbe:

(a) je v obdobju za razmislek ponudba zavezujoča za dajalca kredita in

(b) lahko potrošnik ponudbo sprejme kadar koli v obdobju za razmislek.

Države članice lahko določijo, da potrošniki ne morejo sprejeti ponudbe v obdobju, ki ni daljše od prvih desetih dni obdobja za razmislek.

Kadar se posojilna obrestna mera ali drugi stroški, ki veljajo za ponudbo, določijo na podlagi prodaje prednostnih obveznic ali drugih dolgoročnih instrumentov financiranja, lahko države članice določijo, da se lahko posojilna obrestna mera ali drugi stroški razlikujejo od tistih, navedenih v ponudbi, v skladu z vrednostjo prednostnih obveznic ali drugih dolgoročnih instrumentov financiranja.

Kadar ima potrošnik pravico do odstopa v skladu z drugim pododstavkom tega odstavka, se člen 6 Direktive 2002/65/ES ne uporablja.

7. Šteje se, da je dajalec kredita in, kadar je primerno, kreditni posrednik **ali imenovani predstavnik, ki je potrošniku predložil ESIS**, izpolnil svoje zahteve **glede** zagotavljanja informacij potrošniku pred sklenitvijo pogodbe na daljavo, **kot je določeno v členu 3(1) Direktive 2002/65/ES, in da je izpolnil zahteve iz člena 5(1) navedene direktive le**, kadar zagotovi ESIS **vsaj pred sklenitvijo pogodbe**.

8. Države članice ne spreminjajo vzorca ESIS, razen kot je določeno v Prilogi II. Vse dodatne informacije, ki jih dajalec kredita ali, kjer je primerno, kreditni posrednik **ali imenovani predstavnik** lahko posreduje potrošniku **ali pa mora to storiti v skladu z nacionalnim pravom**, se navedejo v ločenem dokumentu, ki se lahko priloži ESIS.

9. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 40 za spremembo standardnega besedila v delu A Priloge II ali navodil iz dela B navedene priloge, da bi rešili vprašanje potrebe po informacijah ali opozorilih v zvezi z novimi produkti, ki se niso tržili pred ... (***). Takšni delegirani akti sicer ne spreminjajo strukture ali oblike ESIS.

10. V primeru ustnih sporočil po telefonskih zvezah iz člena 3(3) Direktive 2002/65/ES vsebuje opis glavnih značilnosti finančne storitve, ki ga je treba zagotoviti v skladu z drugo alineo **točke (b)** člena 3(3) navedene direktive, vsaj podatke iz rubrik 2 do 5 dela A Priloge II te direktive.

(*) Datum začetka veljavnosti te direktive.

(**) Datum: pet let po začetku veljavnosti te direktive.

(***) Datum začetka veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

11. Države članice zagotovijo, da **vsaj v primeru, kadar potrošnik nima pravice do odstopa**, dajalec kredita ali, **kadar je primerno**, kreditni posrednik **ali imenovani predstavnik** potrošniku **ob predložitvi ponudbe, ki je zavezujoča za dajalca kredita**, zagotovi izvod osnutka kreditne pogodbe. **Kadar ima potrošnik pravico do odstopa**, države članice zagotovijo, da **dajalec kredita ali, kadar je primerno, kreditni posrednik ali imenovani predstavnik ponudi, da bo potrošniku zagotovil izvod osnutka kreditne pogodbe ob predložitvi ponudbe, ki je zavezujoča za dajalca kredita.**

Člen 15

Zahteve glede informacij za kreditne posrednike **in imenovane predstavnike**

1. **Države članice zagotovijo, da preden** kreditni posrednik **ali imenovani predstavnik** opravi katero od dejavnosti kreditnega posredovanja iz **točke 5 člena 4**, potrošniku **pravočasno na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov** zagotovi vsaj naslednje informacije:

- (a) identiteto in geografski naslov kreditnega posrednika;
- (b) register, v katerega je vpisan, **kadar je primerno, številko vpisa v register** ter na kakšen način je mogoče **takšno registracijo** preveriti;
- (c) **ali je kreditni posrednik vezan na oziroma dela za izključno enega ali več dajalcev kreditov. Kadar je kreditni posrednik vezan na oziroma dela za izključno enega ali več dajalcev kreditov**, navede imena dajalcev kreditov, **ki jih zastopa. Kreditni posrednik lahko izjavi, da je neodvisen, kadar izpolnjuje pogoje, določene v skladu s členom 22(4);**
- (d) **ali kreditni posrednik ponuja svetovalne storitve;**
- (e) kadar je primerno, pristojbino, ki jo potrošnik plača kreditnemu posredniku za njegove storitve, ali, **kadar to ni mogoče, metodo, po kateri se bo pristojbina izračunala;**
- (f) postopke, ki potrošnikom ali drugim zainteresiranim stranem omogočajo vložitev **internih** pritožb proti kreditnim posrednikom, ter po potrebi možnosti za izvensodne pritožbene postopke in druga pravna sredstva;
- (g) **kadar je primerno**, morebitne provizije **in njihove zneske, kadar so znani, ali druge spodbude**, ki jih dajalec kredita **ali tretje stranke** plačajo kreditnemu posredniku za **njegove storitve v zvezi s kreditno pogodbo. Kadar znesek ob razkritju ni znan, kreditni posrednik potrošnika obvesti, da bo dejanski znesek naknadno razkrit v ESIS.**

2. Kreditni posredniki, ki niso vezani, **a dobijo provizijo od enega ali več dajalcev kredita**, na zahtevo potrošnika zagotovijo informacije o različnih višinah provizij, ki jim jih plačajo različni dajalci kreditov, ki zagotavljajo kreditne pogodbe, ki se ponudijo potrošniku. Potrošnika se obvesti, da ima pravico zahtevati tovrstne informacije.

3. **Kadar kreditni posrednik potrošniku zaračuna pristojbino in poleg tega od dajalca kredita ali tretje stranke prejme provizijo, kreditni posrednik potrošniku pojasni, ali se bo provizija deloma ali v celoti izravnala s pristojbino.**

4. **Države članice zagotovijo, da kreditni posrednik o morebitni pristojbini, ki mu jo plača potrošnik za njegove storitve, obvesti dajalca kredita zaradi izračuna efektivne obrestne mere.**

5. **Države članice od kreditnih posrednikov zahtevajo, da njihov imenovani predstavnik potrošniku, ko z njim naveže stik ali preden začne z njim poslovati, poleg obveznih informacij iz tega člena razkrije tudi, v kakšni vlogi deluje in katerega kreditnega zastopnika zastopa.**

Torek, 10. september 2013

Člen 16

Ustrezna pojasnila

1. Države članice zagotovijo, da dajalci kreditov in, kadar je primerno, kreditni posredniki **ali imenovani zastopniki** potrošnikom zagotovijo ustrezna pojasnila k predlaganim kreditnim pogodbam in morebitnim pomožnim storitvam, da lahko potrošnik oceni, ali predlagane kreditne pogodbe **in pomožne storitve** ustrezajo njegovim potrebam in finančnemu položaju. ■

Kadar je primerno, pojasnila **vkjučujejo zlasti**:

(a) predpogodbene informacije, ki se zagotovijo v skladu s:

(i) **členom 14 v primeru dajalcev kreditov;**

(ii) **členoma 14 in 15 v primeru kreditnih posrednikov ali imenovanih predstavnikov;**

(b) **bistvene značilnosti predlaganih produktov;**

(c) **posebne učinke, ki jih predlagani produkti lahko imajo na** potrošnika, vključno s **posledicami** neizpolnjevanja plačilnih obveznosti, **ter**

(d) **kadar so pomožne storitve združene s kreditno pogodbo, ali lahko potrošnik odstopi od vsakega dela posebej ter kakšne so v tem primeru zanj posledice.**

2. Države članice lahko prilagodijo način in obseg zagotavljanja pojasnil iz odstavka 1 ter tistega, ki jo zagotavlja, glede na okoliščine položaja, v katerem se ponuja kreditna pogodba, glede na to, komu se ponuja, in glede na vrsto ponujenega kredita.

Poglavje 5

Efektivna obrestna mera

Člen 17

Izračun efektivne obrestne mere

1. Efektivna obrestna mera ■ se izračuna v skladu z matematično formulo iz Priloge I.

2. **Stroški odprtja in vodenja posameznega računa**, stroški uporabe plačilnega sredstva tako za ■ transakcije na tem računu kot črpanja z njega ■ ter drugi stroški v zvezi s plačilnimi transakcijami se vračunajo v skupne stroške kredita za potrošnika, **kačarkoli je odprtje računa ali njegovo vodenje obvezno za pridobitev kredita ali za njegovo pridobitev pod ponujenimi pogoji.**

3. Izračun efektivne obrestne mere temelji na predpostavki, da kreditna pogodba velja za dogovorjeno obdobje ter da bosta dajalec kredita in potrošnik izpolnila svoje obveznosti pod pogoji in v rokih, določenih v kreditni pogodbi.

4. V primeru kreditnih pogodb s klavzulami, ki dovoljujejo spremembe posojilne obrestne mere in, kadar je primerno, stroškov, ki so zajeti v efektivni obrestni meri, vendar jih pri izračunu ni mogoče številčno izraziti, se efektivna obrestna mera izračuna ob predpostavki, da bodo posojilna obrestna mera in drugi stroški **ostali fiksni** v višini, določeni ob **sklenitvi** pogodbe.

■

5. **Za kreditne pogodbe z dogovorjeno fiksno posojilno obrestno mero v začetnem obdobju, ki znaša najmanj pet let, ob koncu katerega se začnejo pogajanja o posojilni obrestni meri zaradi dogovora o novi fiksni obrestni meri v naslednjem obdobju, izračun dodatne, ponazoritvene efektivne obrestne mere, razkrite v ESIS, zajema le začetno obdobje fiksne obrestne mere in temelji na predpostavki, da bo preostanek glavnice ob koncu obdobja fiksne posojilne obrestne mere odplačan.**

Torek, 10. september 2013

6. Kadar kreditna pogodba omogoča spremembe posojilne obrestne mere, države članice zagotovijo, da je potrošnik vsaj z ESIS obveščen o morebitnih posledicah sprememb zneskov, ki jih je treba plačati, in efektivni obrestni meri. To se stori tako, da se potrošniku predloži dodatna efektivna obrestna mera, ki ponazarja morebitna tveganja, povezana z znatnim povišanjem posojilne obrestne mere. Kadar posojilna obrestna mera ni omejena, se tem informacijam priloži opozorilo, da se lahko skupni stroški kredita za potrošnika, ponazorjeni z efektivno obrestno mero, spremenijo. Ta določba se ne uporablja za kreditne pogodbe, pri katerih je posojilna obrestna mera določena za začetno obdobje, ki znaša najmanj pet let, ob koncu katerega se začnejo pogajanja o posojilni obrestni meri, da bi se dogovorilo o novi fiksni obrestni meri v naslednjem obdobju, za katero je v ESIS predvidena dodatna, ponazoritvena efektivna obrestna mera.

7. Kadar je primerno, se pri izračunu efektivne obrestne mere uporabijo dodatne predpostavke, določene v Prilogi I.

8. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 40 pooblaščen, da se spremenijo **pripombe** ali **posodobijo** predpostavke, ki se uporabljajo za izračun efektivne obrestne mere, kot je določeno v Prilogi I, zlasti če **pripombe ali** predpostavke iz tega člena in Priloge I ne zadostujejo za izračun efektivne obrestne mere na enoten način ali če niso več prilagojene ekonomskemu položaju na trgu.

I

Poglavje 6

Ocena kreditne sposobnosti

Člen 18

Obveznost ocene kreditne sposobnosti potrošnika

1. Države članice zagotovijo, da **dajalec** kredita pred sklenitvijo kreditne pogodbe **opravi** temeljito oceno kreditne sposobnosti potrošnika. **Pri tej oceni se upoštevajo dejavniki, ki so pomembni za preverjanje verjetnosti, da bo potrošnik izpolnil obveznosti iz kreditne pogodbe.**

2. Države članice zagotovijo, da se **določijo, dokumentirajo in shranijo postopki in informacije, na katerih temelji ocena.**

3. **Ocena kreditne sposobnosti ne temelji v prvi vrsti na tem, da vrednost stanovanjske nepremičnine presega znesek kredita, ali na predpostavki, da bo vrednost stanovanjske nepremičnine narasla, razen če je namen kreditne pogodbe izgradnja ali obnova stanovanjske nepremičnine.**

4. Države članice zagotovijo, da **dajalec kredita po sklenitvi kreditne pogodbe s potrošnikom te pogodbe ne more naknadno preklicati ali spremeniti v škodo potrošnika, ker je bila ocena kreditne sposobnosti napačno izvedena. Ta odstavek se ne uporablja, kadar se izkaže, da je potrošnik zavestno zadržal ali priredil informacije v smislu člena 20.**

5. Države članice zagotovijo, da:

I

(a) **dajalec kredita kredit potrošniku odobri le, kadar ocena kreditne sposobnosti pokaže, da bodo obveznosti, ki izhajajo iz kreditne pogodbe, verjetno izpolnjene tako, kot zahteva ta pogodba;**

(b) v skladu s členom 10 Direktive 95/46/ES dajalec kredita vnaprej obvesti potrošnika, da bo opravljena poizvedba v zbirki podatkov;

Torek, 10. september 2013

- (c) kadar se vloga za kredit zavrne, ▯ dajalec kredita potrošnika **nemudoma** obvesti **o zavrnitvi in, kadar je primerno, o tem, da ta odločitev temelji na avtomatski obdelavi podatkov**. Kadar je vloga zavrnjena na podlagi rezultata poizvedbe v zbirki podatkov, dajalec kredita potrošnika obvesti o rezultatu takšne poizvedbe in posreduje informacije o zbirki podatkov, v kateri je bila opravljena poizvedba.

6. Države članice zagotovijo, ▯ da se kreditna sposobnost potrošnika **na podlagi posodobljenih informacij** ponovno oceni pred vsakim znatnim povišanjem skupnega zneska kredita **po sklenitvi kreditne pogodbe, razen če je bil takšen dodatni kredit predviden in vključen v prvotno oceno kreditne sposobnosti**.

7. Ta člen ne posega v Direktivo 95/46/ES.

Člen 19

Cenitev nepremičnin

1. Države članice zagotovijo, da na svojem ozemlju oblikujejo zanesljive standarde cenitve stanovanjske nepremičnin za namene hipotekarnega posojanja. Države članice od dajalcev kreditov zahtevajo, da te standarde uporabljajo pri cenitvi nepremičnin ali izvedejo razumne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se ti standardi uporabljajo, kadar cenitev izvaja tretja stranka. Kadar so za urejanje dejavnosti neodvisnih cenilcev, ki opravljajo cenitve nepremičnin, pristojni nacionalni organi, zagotovijo, da ti cenilci spoštujejo veljavne nacionalne predpise.

2. Države članice zagotovijo, da so notranji in zunanji cenilci, ki opravljajo cenitve nepremičnin, strokovno usposobljeni in dovolj neodvisni od postopka odobritve kredita, da lahko zagotovijo nepristransko in objektivno cenitev, ki se zabeleži na trajnem nosilcu in o kateri dajalec kredita hrani zapis.

Člen 20

Razkritje in preverjanje informacij o potrošniku

1. Ocena kreditne sposobnosti iz člena 18 se izvede na podlagi potrebnih, zadostnih in sorazmernih informacij o prihodkih in izdatkih potrošnika ter drugih finančnih in ekonomskih okoliščinah. Dajalec kredita informacije pridobi od drugih ustreznih notranjih ali zunanjih virov, vključno od potrošnika, in vključeno z informacijami, ki jih kreditnemu posredniku ali imenovanemu predstavniku predloži v okviru vloge za kredit. Informacije se ustrezno preverijo, po potrebi tudi na podlagi neodvisno preverljive dokumentacije.

2. Države članice zagotovijo, da kreditni posredniki ali imenovani predstavniki potrebne informacije, ki jih pridobijo od potrošnika, pravilno predložijo ustreznemu dajalcu kredita, da mu omogočijo izvedbo ocene kreditne sposobnosti.

3. Države članice zagotovijo, da dajalci kreditov v predpogodbeni fazi jasno in na enostaven način določijo potrebne informacije in neodvisno preverljiva dokazila, ▯ ki jih mora zagotoviti potrošnik, ter časovni okvir, v katerem mora potrošnik zagotoviti te informacije. Takšne zahteve po informacijah so sorazmerne in omejene na tisto, kar je potrebno za izvedbo pravilne ocene kreditne sposobnosti. Države članice dajalcem kreditov omogočijo, da po potrebi zahtevajo pojasnilo glede informacij, predloženih na to zahtevo, da omogočijo oceno kreditne sposobnosti.

Države članice dajalcu kredita ne dovolijo prekiniti kreditne pogodbe iz razloga, da so bile informacije, ki jih je potrošnik predložil pred sklenitvijo kreditne pogodbe, nepopolne.

Torek, 10. september 2013

Drugi pododstavek državam članicam ne preprečuje, da bi dajalcu kredita omogočile prekinitve kreditne pogodbe, kadar se izkaže, da je potrošnik zavestno zadržal ali priredil informacije.

4. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se potrošniki zavedajo, da morajo na zahtevo iz prvega pododstavka odstavka 3 predložiti pravilne informacije ter da morajo biti takšne informacije čim popolnejše, da se lahko izvede ustrezna ocena kreditne sposobnosti. Dajalec kredita, kreditni posrednik ali imenovani predstavnik potrošnika opozori, da v primeru, ko dajalec kredita ne more opraviti ocene kreditne sposobnosti, ker se potrošnik odloči, da ne bo predložil informacij ali dokazov o preverjanju, potrebnih za oceno kreditne sposobnosti, kredita ni mogoče odobriti. To opozorilo se lahko posreduje v standardizirani obliki.

5. Ta člen ne posega v Direktivo 95/46/ES, zlasti v njen člen 6.

Poglavje 7

Dostop do zbirke podatkov

Člen 21

Dostop do zbirke podatkov

1. Vsaka država članica vsem dajalcem kreditov **iz vseh držav članic** zagotovi **■** dostop do zbirk podatkov, ki se v zadevni uporabljajo državi članici, da se oceni kreditna sposobnost potrošnikov **in le z namenom** spremljanja njihovega izpolnjevanja kreditnih obveznosti med trajanjem kreditne pogodbe. **Pogoji za takšen dostop so nediskriminatorni.**

2. **Odstavek 1 se uporablja za zbirke podatkov**, ki jih upravljajo zasebni kreditni uradi ali agencije za poročanje o boniteti potrošnikov, in javne registre.

■

3. Ta člen ne posega v Direktivo 95/46/ES.

Poglavje 8

Svetovalne storitve

Člen 22

Standardi svetovalnih storitev

■

1. Države članice zagotovijo, da dajalec kredita, kreditni posrednik **ali imenovani predstavnik** potrošnika v okviru določenega posla **izrecno** obvesti, ali **so mu zagotovljene oziroma ali so mu lahko zagotovljene svetovalne storitve.**

2. **Države članice zagotovijo, da dajalec kredita, kreditni posrednik ali imenovani predstavnik pred opravljanjem svetovalnih storitev ali, kadar je primerno, pred sklenitvijo pogodbe o svetovalnih storitvah potrošniku na papirju ali drugem trajnem nosilcu zagotovi naslednje informacije:**

(a) ali bo priporočilo temeljilo na preučitvi zgolj njegovega nabora produktov v skladu s točko (b) odstavka 3 ali širokega nabora s celega trga v skladu s točko (c) odstavka 3, tako da je potrošniku jasno, na čem temelji priporočilo;

Torek, 10. september 2013

- (b) kadar je primerno, pristojbino, ki jo potrošnik plača za svetovalne storitve, ali metodologijo, uporabljeno za njen izračun, kadar ob razkritju ni mogoče določiti njenega zneska.

Informacije iz točk (a) in (b) prvega pododstavka se potrošniku lahko zagotovijo v obliki dodatnih predpogodbenih informacij.

3. Kadar se potrošnikom zagotavljajo **svetovalne storitve, države članice** poleg zahtev iz členov 7 in 9 **zagotovijo, da:**

- (a) **dajalci kredita, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki pridobijo** potrebne informacije o potrošnikovem osebnem in finančnem položaju, njegovih željah in ciljih, da lahko priporoči ustrezne kreditne pogodbe. Takšna ocena temelji na najnovejših informacijah in **upošteva** smiselne predpostavke glede **tveganj** za potrošnikov položaj med trajanjem predlagane kreditne pogodbe ;
- (b) **dajalci kreditov, povezani kreditni posredniki ali imenovani predstavniki povezanih kreditnih posrednikov upoštevajo zadostno število kreditnih pogodb v svojem naboru produktov in priporočijo ustrezno kreditno pogodbo ali več ustreznih kreditnih pogodb iz svojega nabora produktov glede na potrebe, finančni položaj in osebne okoliščine potrošnika;**
- (c) **nepovezani kreditni posredniki ali imenovani predstavniki nepovezanih kreditnih posrednikov upoštevajo zadostno število kreditnih pogodb, ki so na voljo na trgu, in priporočijo ustrezno kreditno pogodbo ali več ustreznih kreditnih pogodb, ki so na voljo na trgu, glede na potrebe, finančni položaj in osebne okoliščine potrošnika;**
- (d) **dajalci kredita, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki ravnaajo v najboljšem interesu potrošnika, tako da:**
- (i) **se seznanijo s potrebami in položajem potrošnika ter**
- (ii) **priporočijo ustrezne kreditne pogodbe v skladu s točkami (a), (b) in (c), ter**
- (e) **dajalci kredita, kreditni posredniki ali imenovani zastopniki potrošniku posredujejo zapis, na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov, o zagotovljenem priporočilu.**

4. Države članice lahko prepovejo uporabo izrazov „svetovanje“ in „svetovalec“ ali podobnih pojmov, kadar svetovalne storitve potrošnikom zagotavljajo dajalci kreditov, povezani kreditni posredniki ali imenovani predstavniki povezanih kreditnih posrednikov.

Kadar države članice ne prepovejo uporabe izrazov „svetovanje“ in „svetovalec“, določijo, da dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki, ki zagotavljajo svetovalne storitve, izraz „neodvisno svetovanje“ ali „neodvisni svetovalec“ uporabljajo pod naslednjimi pogoji:

- (a) **dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki upoštevajo zadostno število kreditnih pogodb, ki so na voljo na trgu, ter**
- (b) **dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki ne prejmejo nobenega plačila za te svetovalne storitve od enega ali več dajalcev kreditov.**

Točka (b) drugega pododstavka se uporablja le, kadar je število upoštevanih dajalcev kreditov manjše od večine na trgu.

Države članice lahko določijo strožje zahteve v zvezi z izrazoma „neodvisno svetovanje“ ali „neodvisni svetovalec“, ki ga uporabljajo dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki, vključno s prepovedjo prejemanja plačila od dajalca kredita.

Torek, 10. september 2013

5. Države članice lahko določijo, da morajo dajalci kreditov, kreditni posredniki in imenovani predstavniki potrošnika opozoriti, da bi lahko kreditna pogodba glede na njegov finančni položaj pomenila posebno tveganje zanj.

6. Države članice zagotovijo, da svetovalne storitve zagotavljajo le dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki.

Države članice lahko odločijo, da ne uporabijo prvega pododstavka za osebe, ki:

- (a) opravljajo dejavnosti kreditnega posredovanja iz točke 5 člena 4 ali izvajajo svetovalne storitve, kadar se navedene dejavnosti opravljajo ali se storitve izvajajo občasno v okviru poklicne dejavnosti in če to dejavnost urejajo zakonski oziroma podzakonski predpisi ali kodeks poklicne etike, ki ne izključujejo opravljanja teh dejavnosti ali izvajanja teh storitev;
- (b) zagotavljajo svetovalne storitve v okviru upravljanja obstoječega dolga in so stečajni upravitelji, kadar to dejavnost urejajo zakonski oziroma podzakonski predpisi ali javne oziroma prostovoljne službe za svetovanje o odplačevanju dolgov, ki ne opravljajo komercialnih dejavnosti, ali
- (c) izvajajo svetovalne storitve in niso dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki, kadar pristojni organi sprejmejo in nadzirajo takšne osebe v skladu z zahtevami za kreditne posrednike iz te direktive.

Za osebe, za katere velja opustitev iz drugega pododstavka, ne velja pravica iz člena 32(1), da zagotavljajo storitve na celotnem ozemlju Unije.

7. Ta člen ne posega v člen 16 in pristojnost držav članic, da zagotovijo storitve, s katerimi pomagajo potrošnikom razumeti njihove finančne potrebe, pa tudi katere vrste produktov jim bodo omogočile izpolniti te potrebe.

Poglavje 9

Posojila v tuji valuti in variabilne obrestne mere

Člen 23

Posojila v tuji valuti

1. Države članice zagotovijo, da v primeru, kadar se kreditna pogodba nanaša na posojilo v tuji valuti, ob sklenitvi kreditne pogodbe obstaja primeren regulativni okvir, s katerim se zagotovi vsaj, da:

- (a) ima potrošnik pod določenimi pogoji pravico do pretvorbe kreditne pogodbe v drugo valuto ali
- (b) obstajajo druge ureditve za omejitev tveganja menjalnega tečaja, ki mu je potrošnik izpostavljen v okviru kreditne pogodbe.

2. Druga valuta iz točke (a) odstavka 1 je lahko:

- (a) valuta, v kateri potrošnik v prvi vrsti prejema dohodek ali ima premoženje, s katerim se odplačuje kredit, kot je navedeno ob zadnji oceni kreditne sposobnosti v zvezi s kreditno pogodbo, ali
- (b) valuta države članice, v kateri je imel potrošnik stalno prebivališče ob sklenitvi kreditne pogodbe ali v kateri ima trenutno stalno prebivališče.

Države članice lahko določijo, ali sta potrošniku na voljo obe možnosti iz točk (a) in (b) prvega pododstavka oziroma le ena od njiju, ali pa prepustijo dajalcem kreditov, da določijo ali sta potrošniku na voljo obe možnosti iz točk (a) in (b) prvega pododstavka oziroma le ena od njiju.

Torek, 10. september 2013

3. Kadar ima potrošnik pravico, da kreditno pogodbo pretvori v drugo valuto v skladu s točko (a) odstavka 1, države članice zagotovijo, da je menjalni tečaj, ki se uporabi za pretvorbo, tržni menjalni tečaj, ki velja na dan pretvorbe, razen če je v kreditni pogodbi drugače določeno.

4. Države članice zagotovijo, da dajalec kredita potrošnika, ki ima posojilo v tuji valuti, na papirju ali drugem trajnem nosilcu redno obvesti vsaj takrat, kadar vrednost skupnega zneska, ki ga mora plačati potrošnik in ki ga je še treba plačati, ali rednih obrokov za najmanj 20 % odstopa od vrednosti, ki bi veljala, če bi se uporabljal menjalni tečaj med valuto kreditne pogodbe in valuto države članice, ki je bila v uporabi ob sklenitvi kreditne pogodbe. S tem opozorilom potrošnika obvesti o zvišanju skupnega zneska, ki ga mora plačati potrošnik, pri čemer, kadar je primerno, v opozorilu navede pravico do pretvorbe v drugo valuto in pogoje za takšno pretvorbo ter pojasni morebitne druge veljavne mehanizme za omejitev tveganja menjalnega tečaja, ki mu je izpostavljen potrošnik.

5. Države članice lahko dodatno uredijo posojila v tuji valuti, pod pogojem, da se takšna ureditev ne uporablja retroaktivno.

6. Ureditve, ki se uporabljajo v okviru tega člena, se potrošniku razkrijejo v ESIS in kreditni pogodbi. Kadar v kreditni pogodbi ni določbe o omejitvi tveganja menjalnega tečaja, ki mu je izpostavljen potrošnik, na nihanje menjalnega tečaja za manj kot 20 %, ESIS zajema ponazoritev učinka 20-odstotnega nihanja menjalnega tečaja.

Člen 24

Kredit s spremenljivo obrestno mero

Kadar je kreditna pogodba kredit s spremenljivo obrestno mero, države članice zagotovijo, da:

- (a) so vsi indeksi ali referenčne obrestne mere, ki se uporabljajo za izračun posojilne obrestne mere, jasni, dostopni, objektivni in preverljivi za stranki kreditne pogodbe in za pristojne organe; in
- (b) evidence indeksov za izračun posojilnih obrestnih mer hranijo ponudniki teh indeksov ali dajalci kreditov.

Poglavje 10

Pravilno izvrševanje kreditnih pogodb in s tem povezane pravice

Člen 25

Predčasno odplačilo

1. Države članice zagotovijo, da ima potrošnik pravico, da svoje obveznosti iz kreditne pogodbe **delno ali v celoti** izpolni pred njenim iztekom. V takšnih primerih je **potrošnik** upravičen do zmanjšanja skupnih stroškov kredita zanj, **sestavljena** iz obresti in stroškov za preostalo obdobje trajanja pogodbe.

2. Države članice lahko določijo, da za uveljavljanje pravice iz odstavka 1 veljajo določeni pogoji. Takšni pogoji lahko vključujejo časovne omejitve glede uveljavljanja pravice, različno obravnavo glede na vrsto posojilne obrestne mere oziroma **trenutka, ko potrošnik uveljavlja pravico**, ali omejitve glede okoliščin, v katerih se lahko pravica uveljavlja.

3. Države članice **lahko** določijo, da je dajalec kredita, **kadar je upravičeno**, upravičen do poštenega in **objektivnega** nadomestila za **morebitne** stroške, ki so neposredno povezani s predčasnim odplačilom kredita, **a potrošnika ne kaznuje**. **V zvezi s tem nadomestilo ne presega finančne izgube dajalca kredita. Države članice lahko pod temi pogoji določijo, da nadomestilo ne sme presegati določene stopnje ali da je dovoljeno le v določenem časovnem obdobju.**

Torek, 10. september 2013

4. Kadar želi potrošnik obveznosti iz kreditne pogodbe izpolniti pred njenim iztekom, dajalec kredita potrošniku takoj po prejemu prošnje na papirju ali drugem trajnem nosilcu zagotovi informacije, potrebne za preučitev navedene možnosti. V teh informacijah se vsaj količinsko opredelijo posledice, ki bi jih imela za potrošnika izpolnitev obveznosti iz kreditne pogodbe pred njenim iztekom in jasno navedejo vse uporabljene predpostavke. Vse uporabljene predpostavke so smiselne in upravičene.

5. Kadar namerava potrošnik predčasno odplačilo izvršiti v obdobju, za katero je bila dogovorjena fiksna posojilna obrestna mera, **lahko države članice določijo**, da je uveljavljanje pravice **iz odstavka 1** odvisno od tega, ali ima potrošnik za to **legitimen** interes.

Člen 26

Prožni in zanesljivi trgi

1. Države članice vzpostavijo primerne mehanizme, s katerimi zagotovijo, da lahko dajalci kreditov uveljavijo terjatve iz zavarovanja ali da se to stori v njihovem imenu. Države članice zagotovijo, da dajalci kreditov hranijo ustrezno evidenco v zvezi z vrstami nepremičnin, sprejetih kot zavarovanje, in s tem povezano politiko odobritev hipotekarnih kreditov.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo ustrezno statistično spremljanje trga stanovanjskih nepremičnin, vključno za namene nadzora trga, in sicer, kadar je primerno, s spodbujanjem razvoja in uporabe posebnih indeksov cen, ki so lahko javni oziroma zasebni ali oboje.

Člen 27

Informacije o spremembah posojilne obrestne mere

1. Države članice zagotovijo, da dajalec kredita potrošnika na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov obvesti o spremembi posojilne obrestne mere, preden začne sprememba učinkovati. V obvestilu se navedejo vsaj zneski odplačil po tem, ko nova posojilna obrestna mera začne učinkovati, in, kadar se spremeni število ali pogostost plačil, podrobnosti o tem.

2. Vendar lahko države članice strankama dovolijo dogovor v okviru kreditne pogodbe, da se obvestilo iz odstavka 1 potrošniku redno pošlje, ko je sprememba posojilne obrestne mere povezana s spremembo referenčne obrestne mere ter je nova referenčna obrestna mera javno dostopna na ustrezen način in je informacija o novi referenčni obrestni meri na voljo v prostorih dajalca kredita ter osebno sporočena potrošniku skupaj z novim zneskom rednih obrokov.

3. Dajalci kredita lahko še naprej redno obveščajo potrošnike, kadar sprememba posojilne obrestne mere ni povezana s spremembo referenčne obrestne mere, kadar je bilo to dovoljeno v skladu z nacionalnim pravom pred ... (*).

4. Kadar se spremembe posojilne obrestne mere določajo z avkcijo na kapitalskih trgih in zato dajalec kredita ne more obvestiti potrošnika o nobeni spremembi, preden ta začne učinkovati, dajalec kredita pred avkcijo pravočasno obvesti potrošnika, na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov, o prihajajočem postopku in navede, kako bi to lahko vplivalo na posojilno obrestno mero.

Člen 28

Zaostala plačila in izvršba

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi dajalce kreditov spodbudijo, da pokažejo razumno potrpežljivost pred začetkom postopka izvršbe.

(*) Datum začetka veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

2. Države članice lahko zahtevajo, da v primeru, ko je dajalcu kredita dovoljeno, da potrošniku določi in naloži plačilo stroškov, ki nastanejo zaradi neizpolnjevanja plačilnih obveznosti, plačilo teh stroškov ni večje, kot je potrebno za nadomestilo stroškov, ki jih ima dajalec kredita zaradi neizpolnjevanja plačilnih obveznosti.

3. Države članice lahko dajalcem kreditov dovolijo, da potrošniku v primeru neizpolnitve plačilnih obveznosti naložijo plačilo dodatnih stroškov. V tem primeru države članice omejijo višino teh stroškov.

4. Države članice strankama kreditne pogodbe ne preprečijo izrecnega dogovora, da povrnitev zavarovanja ali prihodkov od prodaje zavarovanja dajalcu kredita ali njihov prenos nanj zadostuje za odplačilo kredita.

5. Kadar cena za nepremičnino vpliva na znesek, ki ga dolguje potrošnik, države članice z ustreznimi postopki ali ukrepi omogočijo, da se doseže najboljša možna cena za nepremičnino, ki je predmet izvršbe.

Kadar po postopku izvršbe dolg še ni poplačan, države članice zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za zagotovitev lažjega odplačevanja in tako zaščitijo potrošnike.

Poglavje 11

Zahteve glede ustanavljanja in nadzora kreditnih posrednikov in imenovanih predstavnikov

Člen 29

Sprejem kreditnih posrednikov

1. Pristojni organi v matični državi članici **sprejmejo** opravljanje vseh ali del dejavnosti kreditnih posrednikov iz točke 5 člena 4 **ali izvajanja svetovalnih storitev**. Kadar država članica dovoli imenovanje predstavnikov v skladu s členom 31, **takšnega imenovanega predstavnika ni treba sprejeti kot kreditnega posrednika v skladu s tem členom**.

2. Države članice zagotovijo, da **■** so za sprejem kreditnih posrednikov poleg zahtev iz člena 9 izpolnjene vsaj naslednje poklicne zahteve:

(a) Kreditni posredniki imajo sklenjeno zavarovanje poklicne odgovornosti, ki zajema ozemlja, na katerih ponujajo storitve, ali drugo primerljivo jamstvo za kritje odgovornosti v primeru poklicne malomarnosti. Za povezane kreditne posrednike pa lahko matična država članica določi, da lahko to zavarovanje ali primerljivo jamstvo zagotovi dajalec kredita, za katerega zastopanje je pooblaščen kreditni posrednik.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme in po potrebi spremeni regulativne tehnične standarde za določitev najnižjega denarnega zneska zavarovanja poklicne odgovornosti ali primerljivega jamstva iz prvega odstavka te točke. Ti regulativni tehnični standardi se sprejmejo v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

EBA izdela osnutek regulativnih tehničnih standardov za določitev najnižjega denarnega zneska zavarovanja poklicne odgovornosti ali primerljivega jamstva iz prvega odstavka te točke, ki ga predloži Komisiji do ... (*). EBA prvič pregleda regulativne tehnične standarde ... (**), nato pa vsaki dve leti in po potrebi izdela osnutek regulativnih tehničnih standardov za spremembo najnižjega denarnega zneska zavarovanja poklicne odgovornosti ali primerljivega jamstva iz prvega odstavka te točke, ki ga predloži Komisiji;

(*) Datum: 6 mesecev po začetku veljavnosti te direktive.

(**) Datum: 4 leta po začetku veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

- (b) Fizična oseba, ki je kreditni posrednik, člani upravnega odbora kreditnega posrednika, ki je pravna oseba, in fizične osebe, ki v kreditnem posredniku, ki je pravna oseba, a nima upravnega odbora, opravljajo enakovredne naloge, imajo dober ugled. Najmanjši pogoj za to je, da niso vpisani v kazensko evidenco ali drugem enakovrednem nacionalnem registru, kar zadeva huda kazniva dejanja, povezana s kaznivimi dejanji zoper lastnino ali drugimi kaznivimi dejanji, povezanimi s finančnimi dejavnostmi, in da v preteklosti niso bili v stečaju, razen če so bili sanirani v skladu z nacionalnim pravom;
- (c) Fizična oseba, ki je kreditni posrednik, člani upravnega odbora kreditnega posrednika, ki je pravna oseba, in fizične osebe, ki v kreditnem posredniku, ki je pravna oseba, a nima upravnega odbora, opravljajo enakovredne naloge, imajo ustrezno raven znanja in usposobljenosti v zvezi s kreditnimi pogodbami. Matična država članica v skladu z načeli, določenimi v Prilogi III, določi ustrezno raven znanja in usposobljenosti.
3. Države članice zagotovijo, da se merila v zvezi s poklicnimi zahtevami, ki so jih določile za kreditne posrednike ali osebe kreditnih posrednikov, objavijo.
4. Države članice zagotovijo, da so vsi sprejeti kreditni posredniki, ne glede na to, ali so fizične ali pravne osebe, registrirani pri pristojnem organu njihove matične države članice. Države članice zagotovijo, da se register kreditnih posrednikov redno posodablja in da je na spletu na voljo javnosti.

Register kreditnih posrednikov vsebuje vsaj naslednje informacije:

- (a) imena oseb na vodilnih položajih, ki so odgovorne za posredovanje. Države članice lahko zahtevajo registracijo vseh fizičnih oseb, ki imajo v podjetju, ki opravlja dejavnost kreditnega posredništva, neposreden stik s strankami;
- (b) države članice, v katerih kreditni posrednik opravlja posle na podlagi načela svobode ustanavljanja ali svobode opravljanja storitev ter o čemer kreditni posrednik obvesti pristojni organ matične države članice v skladu s členom 32(3);
- (c) ali je kreditni posrednik povezan ali ne.

Države članice, ki sklenejo uporabiti možnost iz člena 30, zagotovijo, da je v registru naveden dajalec kredita, v imenu katerega deluje kreditni posrednik.

Države članice, ki sklenejo uporabiti možnost iz člena 31, zagotovijo, da je v registru naveden kreditni posrednik ali v primeru imenovanega predstavnika povezanega kreditnega posrednika dajalec kredita, v imenu katerega deluje imenovani predstavnik.

5. Države članice zagotovijo, da:

- (a) ima vsak kreditni posrednik, ki je pravna oseba, glavno upravo v državi članici, kjer je njegov registrirani sedež, če ga po nacionalnem pravu ima;
- (b) ima vsak kreditni posrednik, ki ni pravna oseba, ali kreditni posrednik, ki je pravna oseba, vendar v skladu z nacionalnim pravom nima registriranega sedeža, glavni sedež v državi članici, v kateri dejansko opravlja glavno dejavnost.

6. Vsaka država članica vzpostavi ene samo informacijsko točko, ki omogoča hiter in enostaven javni dostop do informacij iz nacionalnega registra, ki so v elektronski obliki in se stalno posodablajo. Te informacijske točke zagotavljajo identifikacijske podatke o pristojnih organih v vseh državah članicah.

EBA na svojem spletnem mestu objavi navedbe ali spletne povezave do te informacijske točke.

7. Matične države članice zagotovijo, da vsi sprejeti kreditni posredniki in imenovani predstavniki trajno izpolnjujejo zahteve, opredeljene v odstavku 2. Ta odstavek ne posega v člena 30 in 31.

Torek, 10. september 2013

8. Države članice lahko odločijo, da ne uporabijo tega člena za osebe, ki opravljajo dejavnosti kreditnega posredovanja iz točke 5 člena 3, kadar se dejavnosti opravljajo priložnostno v okviru poklicne dejavnosti in to dejavnost urejajo zakonski oziroma podzakonski predpisi ali kodeks poklicne etike in ne izključujejo opravljanja teh dejavnosti.

9. Ta člen se ne uporablja za kreditne institucije z dovoljenjem v skladu z Direktivo 2013/36/EU ali druge finančne institucije, za katere v skladu z nacionalnim pravom velja enakovredna ureditev glede odobritve in nadzora.

Člen 30

Kreditni posredniki, povezani le z enim dajalcem kredita

1. Brez poseganja v člen 31(1) lahko države članice dovolijo, da pristojni organi sprejmejo povezane kreditne posrednike iz točke (a) točke 7 člena 4 v okviru dajalca kredita, ki ga izključno zastopa **povezani** kreditni posrednik.

V takšnih primerih dajalec kredita ostaja neomejeno in brezpogojno odgovoren za vsa dejanja ali opustitve dejanj povezanega kreditnega posrednika, ki deluje v imenu dajalca kredita na področjih, ki jih ureja ta direktiva. Države članice od dajalca kredita zahtevajo, naj zagotovi, da ti povezani kreditni posredniki izpolnjujejo vsaj poklicne zahteve iz člena 29(2).

2. Brez poseganja v člen 34 dajalci kreditov spremljajo dejavnosti povezanih kreditnih posrednikov, določenih v točki (a) točke 7 člena 4, da zagotovijo trajno izpolnjevanje zahteve iz te direktive. Dajalec kredita je še zlasti odgovoren za nadzor izpolnjevanja zahtev glede znanja in usposobljenosti povezanega kreditnega posrednika in njegovega osebja.

Člen 31

Imenovani predstavniki

1. Države članice lahko sklenejo, da bodo kreditnemu posredniku dovolile imenovanje predstavnikov.

Kadar imenovanega predstavnika imenuje povezani kreditni posrednik, določen v točki (a) točke 7 člena 4, dajalec kredita ostane v celoti in brezpogojno odgovoren za vsa dejanja ali opustitve dejanj imenovanega predstavnika, ki deluje v imenu tega povezanega kreditnega posrednika na področjih, ki jih ureja ta direktiva. V drugih primerih dajalec kredita ostaja neomejeno in brezpogojno odgovoren za vsa dejanja ali opustitve dejanj imenovanega predstavnika, ki deluje v imenu kreditnega posrednika na področjih, ki jih ureja ta direktiva.

2. Kreditni posredniki zagotovijo, da njihovi imenovani zastopniki izpolnjujejo vsaj zahteve iz člena 29(2). Vendar pa lahko država članica določi, da lahko zavarovanje poklicne odgovornosti ali primerljivo jamstvo zagotovi kreditni posrednik, za katerega zastopanje je pooblaščen imenovani predstavnik.

3. Brez poseganja v člen 34 kreditni posredniki nadzorujejo dejavnosti imenovanih zastopnikov, da bi tako zagotovile dosledno izpolnjevanje zahtev iz te direktive. Kreditni posredniki so še zlasti odgovorni za nadzor izpolnjevanja zahtev glede znanja in usposobljenosti imenovanih predstavnikov in njihovega osebja.

4. Države članice, ki sklenejo kreditnim posrednikom dovoliti imenovanje predstavnikov, vzpostavijo javni register, ki vsebuje vsaj informacije iz člena 29(4). Imenovani zastopniki so vpisani v javni register države članice, v kateri imajo sedež. Register se redno posodablja in je javno dostopen na spletu.

Torek, 10. september 2013

Člen 32

Svoboda ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev za kreditne posrednike

1. Sprejem kreditnega posrednika s strani pristojnih organov matične države članice, kot je določen v členu 29(1) velja na celotnem ozemlju Unije, ne da bi bil potreben dodatni sprejem s strani pristojnih organov držav članic gostiteljic za opravljanje dejavnosti ali zagotavljanje storitev, zajetih s sprejemom, pod pogojem, da so bile pri tem sprejemu že vključene dejavnosti, ki jih namerava v državah članicah gostiteljicah opravljati kreditni posrednik. Vendar pa kreditni posredniki ne smejo opravljati storitev v zvezi s kreditnimi pogodbami, ki jih ne kreditne institucije ponujajo potrošnikom v državi članici, v kateri takšne ne kreditne institucije ne smejo poslovati.
2. Predstavniki, imenovani v državah članicah, ki se odločijo uporabiti možnost iz člena 31, ne smejo opravljati nekaterih ali nobenih dejavnosti kreditnega posredovanja iz točke 5 člena 4 ali zagotavljati svetovalnih storitev v državah članicah, v katerih takšni imenovani predstavniki ne smejo poslovati.
3. Vsak sprejeti kreditni posrednik, ki namerava na podlagi svobode opravljanja storitev prvič opravljati dejavnost ali ustanoviti podružnico v eni ali več državah članicah, o tem obvesti pristojne organe matične države članice.

Ti pristojni organi v enem mesecu po prejemu obvestila pristojne organe zadevnih držav članic gostiteljic obvestijo o nameri kreditnega posrednika, hkrati pa tudi zadevnega kreditnega posrednika seznani s tem uradnim obvestilom. Pristojne organe zadevnih držav članic gostiteljic obvestijo o dajalcih kredita, s katerimi je povezan kreditni posrednik, ter o tem, ali dajalci kredita v celoti in brezpogojno prevzemajo odgovornost za dejavnosti kreditnega posrednika. Država članica gostiteljica na podlagi informacij, ki jih prejme od matične države članice, zahtevane informacije vnese v svoj register.

Kreditni posrednik lahko začne opravljati dejavnost en mesec po datumu, ko so ga pristojni organi matične države članice obvestili o uradnem obvestilu iz drugega pododstavka.

4. Preden podružnica kreditnega posrednika začne opravljati svoje dejavnosti ali v dveh mesecih po prejemu obvestila iz drugega pododstavka odstavka 3, se pristojni organi države članice gostiteljice pripravijo na nadzor kreditnega posrednika v skladu s členom 34 in po potrebi kreditnega posrednika seznani s pogoji, pod katerimi se na področjih, ki niso harmonizirana v pravo Unije, te dejavnosti opravljajo v državi članici gostiteljici.

Člen 33

Preklic sprejema kreditnih posrednikov

1. Pristojni organ matične države članice lahko prekliče sprejem kreditnega posrednika, odobren v skladu s členom 29, kadar kreditni posrednik:
 - (a) izrecno sporoči, da se odpoveduje sprejemu, ali v zadnjih šestih mesecih ni opravljal dejavnosti kreditnega posredovanja iz točke 5 člena 4 niti ni zagotavljal svetovalnih storitev, razen če zadevna država članica določi, da sprejem v takšnih primerih preneha veljati;
 - (b) pridobi sprejem na podlagi netočnih ali zavajajočih izjav ali na kakršen koli drug nedovoljen način;
 - (c) ne izpolnjuje več zahtev, na podlagi katerih mu je bil odobren sprejem;
 - (d) spada v katerega koli od primerov, za katere je v nacionalnem pravu glede zadev izven področja uporabe te direktive določen preklic sprejema;
 - (e) hudo ali sistematično krši predpise, sprejete na podlagi te direktive, ki veljajo za pogoje poslovanja kreditnih posrednikov.

Torek, 10. september 2013

2. **Kadar pristojni organ** matične države članice prekliče **sprejem kreditnega posrednika, pristojne organe** držav članic gostiteljic čim prej, najpozneje pa v **14 dneh**, na kakršen koli ustrezen način uradno obvesti o takšnem preklicu.
3. *Države članice zagotovijo, da se kreditni posredniki, ki se jim prekliče sprejem, nemudoma izbrišejo iz registra.*

Člen 34

Nadzor kreditnih posrednikov in imenovanih predstavnikov

1. *Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice nadzorujejo tekoče dejavnosti kreditnih posrednikov.*

Matične države članice določijo, da se povezane kreditne posrednike nadzoruje neposredno ali v okviru nadzora dajalca kredita, v imenu katerega delujejo, če je dajalec kredita kreditna institucija z dovoljenjem v skladu z Direktivo 2013/36/EU ali druga finančna institucija, za katero v skladu z nacionalnim pravom velja enakovredna ureditev glede odobritve in nadzora. Če pa povezani kreditni posrednik opravlja storitve v državi članici, ki ni njegova matična država članica, je povezani kreditni posrednik pod neposrednim nadzorom.

Matične države članice, ki kreditnim posrednikom dovolijo imenovanje predstavnikov v skladu s členom 31, zagotovijo, da se takšni imenovani predstavniki nadzorujejo neposredno ali v okviru nadzora kreditnega posrednika, v imenu katerega delujejo.

2. *Pristojni organi držav članic, v katerih ima kreditni posrednik podružnico, so dolžni zagotoviti, da so storitve kreditnega posrednika na njihovem ozemlju skladne z obveznostmi iz člena 7(1) ter členov 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22 in 39 ter iz ukrepov, sprejetih v skladu z njimi.*

Kadar pristojni organi države članice gostiteljice ugotovijo, da kreditni posrednik s podružnico na njenem ozemlju krši ukrepe, sprejete v tej državi članici na podlagi člena 7(1) ter členov 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22 in 39, ti organi od zadevnega kreditnega posrednika zahtevajo, da odpravi nepravilnosti.

Če zadevni kreditni posrednik ne ukrepa ustrezno, pristojni organi države članice gostiteljice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da zadevni kreditni posrednik odpravi te nepravilnosti. O naravi teh ukrepov se obvesti pristojne organe matične države članice.

Če kreditni posrednik kljub ukrepom, ki jih sprejme država članica gostiteljica, še naprej krši ukrepe iz prvega pododstavka, ki veljajo v državi članici gostiteljici, lahko država članica gostiteljica, po obvestilu pristojnim organom matične države članice, sprejme ustrezne ukrepe za preprečitev ali kaznovanje nadaljnjih nepravilnosti in, kolikor je potrebno, za to, da kreditnemu posredniku prepreči nadaljnje dejavnosti na njenem ozemlju. Komisija se brez nepotrebnega odlašanja obvesti o takih ukrepih.

Kadar se pristojni organ matične države članice ne strinja s takšnimi ukrepi, ki jih sprejme država članica gostiteljica, lahko zadevo predloži EBA in ga zaprosi za pomoč v skladu s členom 19 Uredbe (EU) št. 1093/2010. V takšnem primeru lahko EBA ukrepa v skladu s pooblastili, ki so mu dodeljena z navedenim členom.

3. *Pristojni organi držav članic, kjer je podružnica, imajo pravico pregledati ureditev podružnice in zahtevati takšne spremembe, ki so nujno potrebne, da lahko izpolni svoje naloge iz odstavka 2 in da lahko pristojni organi matične države članice zahtevajo izpolnitev obveznosti iz člena 7(2), (3) in (4) ter iz ukrepov, sprejetih v skladu z njimi, glede storitev, ki jih opravlja podružnica.*

Torek, 10. september 2013

4. Kadar ima pristojni organ države članice gostiteljice jasne in dokazljive razloge za ugotovitev, da kreditni posrednik, ki na njenem ozemlju svobodno opravlja storitve, krši obveznosti, ki izhajajo iz ukrepov, sprejetih na podlagi te direktive, ali da kreditni posrednik, ki ima na njenem ozemlju podružnico, krši obveznosti, ki izhajajo iz ukrepov, sprejetih na podlagi te direktive, razen tistih iz odstavka 2, s temi ugotovitvami seznanjeni pristojni organ matične države članice, ki sprejme ustrezne ukrepe.

Kadar pristojni organ matične države članice v mesecu dni po seznanitvi s temi ugotovitvami ne sprejme nobenih ukrepov ali če kreditni posrednik kljub ukrepom, ki jih je sprejel pristojni organ matične države članice, še naprej deluje na način, ki nedvomno škodijo interesom potrošnikov države članice gostiteljice ali pravilnemu delovanju trgov, pristojni organ države članice gostiteljice:

- (a) potem ko obvesti pristojni organ matične države članice, ukrene vse potrebno za zaščito potrošnikov in pravilnega delovanja trgov, med drugim kreditnim posrednikom kršiteljem prepreči nadaljnje dejavnosti na njegovem ozemlju. Komisijo in EBA se brez nepotrebnega odlašanja obvesti o takšnih ukrepih;
- (b) lahko zadevo predloži EBA in ga zaprosi za pomoč v skladu s členom 19 Uredbe (EU) št. 1093/2010. V takšnem primeru lahko EBA ukrepa v skladu s pooblastili, ki so mu dodeljena z navedenim členom.

5. Države članice določijo, da lahko, kadar kreditni posrednik, ki je bil sprejet v drugi državi članici, ustanovi podružnico na njenem ozemlju, pristojni organi matične države članice pri izvajanju svojih pristojnosti in po obvestilu pristojnih organov države članice gostiteljice opravljajo inšpekcijske preglede te podružnice na kraju samem.

6. Razdelitev nalog med državami članicami, določena v tem členu, ne posega v pristojnosti držav članic v zvezi s področji, ki niso zajeta v tej direktivi v skladu z njihovimi obveznostmi po pravu Unije.

Poglavje 12

Sprejem nekreditnih institucij in nadzor nad njimi

Člen 35

Sprejem nekreditnih institucij in nadzor nad njimi

Države članice zagotovijo, da za nekreditne institucije velja ustrezen sprejemni postopek, kar vključuje vpis nekreditne institucije v register ter nadzor, ki ga izvaja pristojni organ.

Poglavje 13

Sodelovanje med pristojnimi organi različnih držav članic

Člen 36

Obveznost sodelovanja

1. Pristojni organi različnih držav članic sodelujejo med seboj, kadar koli je to potrebno zaradi izpolnjevanja njihovih nalog iz te direktive, pri čemer uporabljajo pooblastila iz te direktive ali iz nacionalnega prava.

Pristojni organi nudijo pomoč pristojnim organom drugih držav članic. Zlasti si izmenjujejo informacije in sodelujejo pri vseh preiskavah ali nadzornih dejavnosti.

Da bi države članice poenostavile in pospešile sodelovanje ter zlasti izmenjavo informacij, za namene te direktive imenujejo en sam pristojni organ kot kontaktno točko. Države članice Komisiji in drugim državam članicam sporočijo imena organov, imenovanih za sprejemanje zahtev za izmenjavo informacij ali sodelovanje na podlagi tega odstavka.

Torek, 10. september 2013

2. Države članice sprejmejo potrebne upravne in organizacijske ukrepe za omogočanje pomoči iz odstavka 1.

3. Pristojni organi držav članic, ki so za namene te direktive v skladu z odstavkom 1 imenovani za kontaktne točke, drug drugemu pošljejo informacije, potrebne za opravljanje nalog pristojnih organov, imenovanih v skladu s členom 5, ki so določene z ukrepi, sprejetimi na podlagi te direktive.

Pristojni organi, ki si izmenjujejo informacije z drugimi pristojnimi organi v skladu s to direktivo, lahko pri posredovanju informacij navedejo, da takšne informacije ne smejo biti razkrite brez njihovega izrecnega privoljenja, pri čemer se lahko takšne informacije izmenjajo samo za namene, za katere so ti organi dali privoljenje.

Pristojni organ, imenovan za kontaktno točko, lahko informacije, ki jih prejme, posreduje drugim pristojnim organom, ne sme pa jih posredovati drugim telesom ali fizičnim oziroma pravnim osebam brez izrecnega privoljenja pristojnega organa, ki mu jih je razkril, ter jih lahko posreduje le za namene, za katere mu je ta organ dal privoljenje, razen v ustrezno utemeljenih okoliščinah v tem primeru pa kontaktno točko takoj obvesti o informacijah, ki jih je posredovala.

4. Pristojni organ lahko izpolnitev zahteve za sodelovanje pri preiskavi oziroma nadzorni dejavnosti ali za izmenjavo informacij, kot je določeno v odstavku 3, zavrne le, kadar:

(a) bi lahko taka preiskava, preverjanje na kraju samem, nadzorna dejavnost ali izmenjava informacij ogrozili suverenost, varnost ali javni red naslovljene države članice;

(b) je pred organi naslovljene države članice že sprožen sodni postopek v zvezi z istimi dejanji in osebami;

(c) je bila v naslovljeni državi članici v zvezi z istimi osebami in istimi dejanji že izrečena pravnomočna sodba.

V primeru takšne zavrnitve pristojni organ v skladu s tem uradno obvesti pristojni organ, ki je vložil zahtevo, pri čemer navede čim podrobnejše informacije.

Člen 37

Reševanje sporov med pristojnimi organi različnih držav članic

Kadar se zahteva za sodelovanje, zlasti za izmenjavo informacij, zavrne ali v razumnem roku ni odgovora nanjo, **lahko pristojni organi zadevo predložijo** EBA in ga zaprosijo za pomoč v skladu s členom 19 Uredbe (EU) št. 1093/2010. V takšnih primerih lahko EBA ukrepa v skladu s pooblastili, ki so mu bila dodeljena z navedenim členom, **vsaka zavezujoča odločitev, ki jo EBA sprejme v skladu z navedenim členom, pa je za zadevne pristojne organe zavezujoča ne glede na to, ali so ti pristojni organi člani EBA ali ne.**

I

Poglavje 14

Končne določbe

Člen 38

Sankcije

1. Države članice določijo pravila o glede sankcij, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo njihovo izvajanje. Te sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Države članice določijo, da lahko pristojni organ javnosti razkrije vse upravne sankcije, sprejete zaradi kršenja ukrepov, sprejetih zaradi prenosa te direktive, razen če bi tako razkritje resno ogrozilo finančne trge ali vpletenim stranem povzročilo nesorazmerno škodo.

Torek, 10. september 2013

Člen 39

Mehanizmi za reševanje sporov

1. Države članice s pomočjo obstoječih organov, kjer je ustrezno, zagotovijo, da so vzpostavljeni ustrezni in učinkoviti pritožbeni postopki in druga pravna sredstva za izvensodno reševanje **sporov v zvezi s kreditnimi pogodbami med potrošniki in dajalci kreditov, potrošniki in kreditnimi posredniki** ter potrošniki in imenovanimi predstavniki. Države članice **■** zagotovijo, da **takšni postopki veljajo za dajalce kreditov in kreditne posrednike in da vključujejo dejavnosti imenovanih predstavnikov.**
2. Države članice **od** organov, odgovornih za izvensodno reševanje potrošniških sporov, **zahtevajo** sodelovanje **pri reševanju** čezmejnih sporov **v zvezi s kreditnimi pogodbami.**

Člen 40

Izvajanje pooblastila

1. **Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji iz tega člena.**
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov **■** 14(9) in **17(8)** se prenese na Komisijo za nedoločen čas od ... (*).
3. **Pooblastilo iz členov 4(9) in 17(8) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedene odločitve. Odločitev začne učinkovati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.**
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. **Delegirani akt, sprejet v skladu s členoma 14(9) in 17(8), začne veljati le, če niti** Evropski parlament **niti** Svet **ne nasprotujeta delegiranemu aktu v dveh** mesecih od uradnega obvestila **Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če** pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Sveta obvestita Komisijo, **da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo** Evropskega parlamenta ali Sveta **podaljša za tri mesece.**

Člen 41

Obveznost izvajanja te direktive

Države članice zagotovijo, da:

- (a) se potrošniki ne morejo odpovedati pravicam, ki jih imajo v skladu z nacionalnim pravom, s katerim se prenaša ta direktiva;
- (b) se ukrepom, ki jih sprejmejo zaradi **prenosa** te direktive, ni mogoče izogniti **tako, da bi bili lahko potrošniki prikrajšani za varstvo, ki ga zagotavlja ta direktiva**, in sicer zaradi načina oblikovanja pogodb, zlasti z vključitvijo kreditnih pogodb, ki spadajo v področje uporabe te direktive, v kreditne pogodbe, katerih značilnosti ali namen bi lahko omogočili izogibanje uporabe **teh ukrepov.**

■

Člen 42

Prenos

1. Države članice do ... (**) sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji nemudoma sporočijo besedila teh predpisov.

(*) Datum začetka veljavnosti te direktive.

(**) Datum: 2 leti po začetku veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

Kadar dokumenti, priloženi uradnemu obvestilu predpisih za prenos, ki ga pošljejo države članice, ne zadostujejo, da bi lahko v celoti ocenili usklajenost določb o prenosu z nekaterimi določbami te direktive, lahko Komisija na zahtevo EBA v okviru izvajanja njenih nalog v skladu z Uredbo (EU) št. 1093/2010 ali na lastno pobudo od držav članic zahteva, da priskrbijo natančnejše informacije v zvezi s prenosom te direktive in izvajanjem teh predpisov.

2. *Države članice* začnejo te ukrepe iz odstavka 1 uporabljati ... (*).

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Države članice določijo način sklicevanja.

3. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 43

Prehodne določbe

1. *Ta direktiva se ne uporablja za kreditne pogodbe, ki že obstajajo pred ... (**).*

2. *Kreditni posredniki, ki ... (***) že opravljajo dejavnosti kreditnega posredništva iz točke 5 člena 4, vendar še niso bili sprejeti pod pogoji, določenimi v nacionalnem pravu matične države članice za prenos te direktive, lahko še naprej opravljajo te dejavnosti v skladu z nacionalnim pravom do ... (****). V primeru takšnega odstopanja lahko kreditni posrednik opravlja dejavnosti le v matični državi članici, razen če izpolnjuje tudi ustrezne pravne zahteve držav članic gostiteljic.*

3. *Dajalci kreditov, kreditni posredniki ali imenovani predstavniki, ki opravljajo dejavnosti, urejene s to direktivo, pred ... (****), do ... (****) spoštujejo nacionalno pravo za prenos člena 9.*

Člen 44

Klavzula o pregledu

1. Komisija opravi pregled *te direktive do ... (****)*. V pregledu se preučita učinkovitost in primernost določb za potrošnike in notranji trg.

Pregled vključuje naslednje:

- (a) oceno **uporabe** ESIS **ter** razumevanja in zadovoljstva potrošnikov;
- (b) analizo drugih predpogodbenih informacij, ki jih je treba razkriti;
- (c) analizo čezmejnih poslov kreditnih posrednikov in dajalcev kreditov;
- (d) analizo razvoja trga za nekreditne institucije, ki ponujajo kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine;
- (e) oceno, ali so potrebni nadaljnji ukrepi, vključno s potnim listom za nekreditne institucije, ki ponujajo kreditne pogodbe za stanovanjske nepremičnine;
- (f) presojo, ali je treba uvesti **dodatne** pravice in obveznosti za popogodbeno fazo kreditnih pogodb;

(*) Datum: 2 leti po začetku veljavnosti te direktive.

(**) **Datum: 2 leti po začetku veljavnosti te direktive.**

(***) **Datum: 2 leti po začetku veljavnosti te direktive.**

(****) **Datum: 3 leta po začetku veljavnosti te direktive.**

(*****) **Datum začetka veljavnosti te direktive.**

(*****) Datum: 5 let po začetku veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

- (g) oceno, ali je področje uporabe te direktive še ustrezno, upoštevajoč njen učinek na druge, zamenljive oblike kredita;
- (h) oceno, ali so potrebni dodatni ukrepi za zagotovitev sledljivosti kreditnih pogodb, ki se zavarujejo s stanovanjsko nepremičnino;
- (i) oceno dostopnosti podatkov glede gibanja cen stanovanjskih nepremičnin in primerljivosti podatkov;
- (j) oceno, ali je še naprej ustrezno uporabljati Direktivo 2008/48/ES za nezavarovane kredite, katerih namen je obnova stanovanjske nepremičnine, pri čemer skupni znesek kredita presega najvišji znesek iz točke (c) člena 2(2) navedene direktive;
- (k) oceno, ali ureditev objave sankcij iz člena 38(2) zagotavlja zadostno preglednost;
- (l) oceno sorazmernosti opozoril iz člena 11(6) člena 13(2) ter možnosti za nadaljnjo harmonizacijo opozoril glede tveganj.

Člen 45

Nadaljnje pobude o odgovornem dajanju in najemanju posojil

Komisija do ... (*) predloži izčrpno poročilo, v katerem oceni širše izzive prezadolženosti pri posameznikih, neposredno povezane s kreditno dejavnostjo. Komisija bo tudi preučila, ali je potreben nadzor kreditnih registrov in kakšna je možnost oblikovanja prožnejših in zanesljivejših trgov. Poročilu se po potrebi priložijo zakonodajni predlogi.

Člen 46

Sprememba Direktive 2008/48/ES

V členu 2 Direktive 2008/48/ES se vstavi naslednji odstavek:

„2a. Ne glede na točko (c) odstavka 2 se ta direktiva uporablja za nezavarovane kreditne pogodbe za obnovo stanovanjske nepremičnine, pri katerih je skupni znesek kredita višji od 75 000 EUR.“

Člen 47

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 48

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

(*) Datum: 5 let po začetku veljavnosti te direktive.

Torek, 10. september 2013

PRILOGA I

IZRAČUN EFEKTIVNE OBRESTNE MERE

I. Osnovna enačba, ki izraža enakovrednost črpanj na eni strani ter odplačil in stroškov na drugi strani.

Osnovna enačba, ki določa efektivno obrestno mero, izraža na letni osnovi enakost skupne sedanje vrednosti črpanj na eni strani ter skupne sedanje vrednosti odplačil in plačil stroškov na drugi strani:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+X)^{-s_l}$$

pri čemer je:

- X efektivna obrestna mera
- m zaporedna številka zadnjega črpanja
- k zaporedna številka črpanja, pri čemer je $1 \leq k \leq m$
- C_k znesek k-tega črpanja
- t_k dolžina časovnega intervala, izražena v letih in delih leta, med datumom prvega črpanja in datumom vsakega naslednjega črpanja, pri čemer je $t_1 = 0$
- m' zaporedna številka zadnjega odplačila ali plačila stroškov
- l zaporedna številka odplačila ali plačila stroškov
- D_l znesek odplačila ali plačila stroškov
- s_l časovni interval, izražen v letih in delih leta, med datumom prvega črpanja in datumom vsakega odplačila ali plačila stroškov.

Opombe:

- (a) Zneski, ki jih plačata stranki ob različnih časih, so lahko različni in se lahko plačajo v različnih časovnih intervalih.
- (b) Začetni datum je datum prvega črpanja.
- (c) Časovni intervali med datumi, ki se uporabljajo pri izračunu, se izrazijo v letih ali delih leta. Pri tem se predpostavlja, da ima leto 365 dni (ali 366 v prestopnih letih), 52 tednov ali 12 enakih mesecev. Za mesec se predpostavlja, da ima 30,41666 dneva (tj. $365/12$) ne glede na to, ali je leto prestopno ali ne.

Kadar časovnih intervalov med datumi, ki se uporabljajo pri izračunih, ni mogoče izraziti kot celo število tednov, mesecev ali let, se izrazijo kot celo število enega od teh obdobj in s številom dni. Kadar se uporabljajo dnevi:

- (i) se šteje vsak dan, vključno s konci tedna in prazniki;
- (ii) se enaka obdobja in nato dnevi štejejo nazaj do dneva začetka črpanja;
- (iii) se dolžina obdobja dni izračuna tako, da se odšteje prvi dan in prišteje zadnji dan, izrazi pa se v letih, tako da se to obdobje deli s številom dni (365 ali 366) celotnega leta, ki se šteje nazaj od zadnjega dne do istega dne predhodnega leta.

Torek, 10. september 2013

- (d) Rezultat izračuna se zapiše na vsaj eno decimalno mesto natančno. Če je na naslednjem decimalnem mestu število 5 ali večje, se število na **prejšnjem** decimalnem mestu poveča za eno.
- (e) Enačba se lahko preoblikuje z uporabo ene same vsote in koncepta pretokov (A_k), ki bodo pozitivni ali negativni, z drugimi besedami plačani ali prejeti v obdobjih 1 do n , izraženih v letih:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

pri čemer je S trenutna bilanca pretokov. Če je cilj ohraniti enakovrednost pretokov, bo vrednost enaka nič.

II. Dodatne predpostavke za izračun efektivne obrestne mere

- (a) Če daje kreditna pogodba potrošniku možnost prostega črpanja, se šteje, da je celotni znesek kredita črpan takoj in v celoti.
- (b) Če kreditna pogodba predvideva različne načine črpanja z različnimi stroški ali posojilnimi obrestnimi merami, se šteje, da je celotni znesek kredita črpan po najvišjih stroških in najvišji posojilni obrestni meri, ki se obračunajo za najpogostejše uporabljen mehanizem črpanja za to vrsto kreditne pogodbe.
- (c) Če daje kreditna pogodba potrošniku možnost prostega črpanja na splošno, vendar **med** različnimi načini črpanja predvideva omejitev glede zneska **kredita** in časovnega obdobja, se šteje, da je znesek kredita črpan na prvi datum, določen v kreditni pogodbi, in v skladu s temi omejitvami črpanja. ■
- (d) Če se za omejeno obdobje ali znesek ponudijo različne posojilne obrestne mere in stroški, se kot posojilna obrestna mera in stroški za celotno trajanje kreditne pogodbe vzamejo najvišja posojilna obrestna mera oziroma najvišji stroški. ■
- (e) Za kreditne pogodbe z dogovorjeno fiksno posojilno obrestno mero v začetnem obdobju, ob izteku katerega se določi nova posojilna obrestna mera, ki se nato redno prilagaja v skladu z dogovorjenim kazalnikom **ali interno referenčno obrestno mero**, temelji izračun efektivne obrestne mere na predpostavki, da je na koncu obdobja fiksne posojilne obrestne mere posojilna obrestna mera enaka kot ob **izračunu** efektivne obrestne mere na podlagi vrednosti dogovorjenega kazalnika **ali interne referenčne obrestne mere** ob tem istem času, **vendar ni nižja od fiksne posojilne obrestne mere**.
- (f) *Če najvišja dovoljena meja kredita še ni bila dogovorjena, se predpostavlja, da znaša 170 000 EUR. Pri kreditnih pogodbah, ki niso pogojne obveznosti ali jamstva in katerih namen ni pridobitev ali ohranitev pravice na nepremičnini ali zemljišču, pri prekoračitvi sredstev, bančnih plačilnih karticah z odlogom plačila ali kreditnih karticah se predpostavlja, da je najvišja dovoljena meja 1 500 EUR.*
- (g) *Pri kreditnih pogodbah, pri katerih ne gre za možnost prekoračitve sredstev, premostitvene kredite, kreditne pogodbe s soudeležbo pri naložbi, pogojne obveznosti ali jamstva ter odprte kreditne pogodbe, navedene v predpostavkah iz točk (i), (j), (k), (l) in (m):*
- (i) *če se datum ali znesek odplačila kredita, ki ga mora izvršiti potrošnik, ne moreta ugotoviti, se predpostavlja, da se odplačilo izvrši na prvi datum, ki ga določa kreditna pogodba, znesek pa je najnižji, ki ga določa kreditna pogodba;*
- (ii) *če ni mogoče ugotoviti časovnega intervala med dnevom začetka črpanja in dnevom prvega plačila potrošnika, se predpostavlja, da je to najkrajši časovni interval.*

Torek, 10. september 2013

(h) Kadar datuma ali zneska plačila, ki ga mora izvršiti potrošnik, ni mogoče ugotoviti na podlagi kreditne pogodbe ali predpostavk iz točk (g), (i), (j), (k), (l) in (m), se predpostavlja, da je plačilo izvršeno v skladu z datumi in pogoji, ki jih zahteva dajalec kredita, in kadar so ti neznani:

(i) se stroški obresti plačajo skupaj z odplačili glavnice;

(ii) se na dan sklenitve kreditne pogodbe plačajo neobrestni stroški, izraženi v enkratnem znesku;

(iii) se neobrestni stroški v obliki več plačil plačajo v rednih časovnih intervalih, z začetkom na dan prvega odplačila glavnice; če pa znesek takih plačil ni znan, se predpostavlja, da so zneski enaki;

(iv) se s končnim plačilom poravnajo saldo glavnice, obresti in morebitni drugi stroški.

(i) V primeru možnosti prekoračitve se šteje, da je skupni znesek kredita črpan v celoti in za celotno trajanje kreditne pogodbe. Če trajanje možnosti prekoračitve sredstev ni znano, se pri izračunu efektivne obrestne mere predpostavlja, da je čas trajanja kredita tri mesece.

(j) V primeru premostitvenega kredita se šteje, da je skupni znesek kredita črpan v celoti in za celotno trajanje kreditne pogodbe. Če trajanje kreditne pogodbe ni znano, se pri izračunu efektivne obrestne mere predpostavlja, da je čas trajanja kredita 12 mesecev.

(k) V primeru odprte kreditne pogodbe, razen pri možnosti prekoračitve sredstev in premostitvenem kreditu, se predpostavlja, da:

(i) se pri kreditnih pogodbah, katerih namen je pridobitev ali ohranitev pravic na nepremičnini, kredit zagotovi za obdobje 20 let, ki se šteje od dneva začetka črpanja, s končnim plačilom potrošnika pa se poravnajo saldo glavnice, obresti in morebitni drugi stroški; pri kreditnih pogodbah, katerih namen ni pridobitev ali ohranitev pravic na nepremičnini ali pri katerih se kredit črpa z bančnimi plačilnimi karticami z odlogom plačila ali kreditnimi karticami, je to obdobje eno leto;

(ii) potrošnik odplača kredit z enakimi mesečnimi plačili, pri čemer začne odplačevati en mesec po dnevu začetka črpanja. Vendar se v primerih, ko mora biti kredit v vsakem plačilnem roku odplačan v celoti z enkratnim zneskom, predpostavlja, da bodo naslednja črpanja in odplačila celotnega kredita potrošnika izvršena v enem letu. Obresti in drugi stroški se določijo v skladu z navedenimi črpanji in odplačili kredita ter tako, kot je določeno v kreditni pogodbi.

Za namene te točke je odprta kreditna pogodba kreditna pogodba, ki ni sklenjena za določen čas in vključuje kredite, ki jih je treba odplačati v celoti v določenem roku ali po njem, ki pa so spet na voljo za črpanje, potem ko se odplačajo.

(l) Pri pogojnih obveznostih ali jamstvih:

(i) se šteje, da je celotni znesek kredita črpan v celoti z enkratnim zneskom na zgodnejšega od naslednjih datumov:

(a) najpoznejši možen datum črpanja, dovoljen po kreditni pogodbi, ki lahko sproži pogojno obveznost ali jamstvo, ali

(b) pri obnovljivih kreditnih pogodbah ob koncu začetnega obdobja pred obnovitvijo pogodbe.

(m) Pri kreditnih pogodbah s soudeležbo pri naložbi:

(i) se šteje, da se odplačila potrošnika začnejo na zadnji datum ali datume, dovoljene po kreditni pogodbi;

Torek, 10. september 2013

- (ii) se predpostavlja, da so odstotna zvišanja vrednosti nepremičnine, s katero se zavaruje kreditna pogodba s soudeležbo pri naložbi, ter stopnja indeksa inflacije iz pogodbe, enaki bodisi trenutni ciljni stopnji inflacije centralne banke bodisi – če je ta višja od slednje – stopnji inflacije v državi članici, v kateri je nepremičnina v času sklenitve kreditne pogodbe, ali 0 %, če so ti odstotki negativni.

PRILOGA II

Evropski standardni informativni list (ESIS)

DEL A

Besedilo tega vzorca se dobesedno prenese v ESIS. Besedilo v oglatih oklepajih se zamenja z ustreznimi informacijami. Navodila **za dajalca kredita ali, če je primerno, kreditnega posrednika**, kako izpolniti ESIS, so v delu B.

V poljih, v katerih se pojavi besedilo „kjer je primerno“, dajalec kredita navede potrebne informacije, če so relevantne za kreditno pogodbo. Če informacije niso relevantne za kreditno pogodbo, dajalec kredita izbriše zadevno informacijo ali celotno rubriko (npr. **če se rubrika ne uporablja**). **Kadar se celotna rubrika izbriše**, se ustrezno prilagodi številčenje rubrik na ESIS.

Naslednje informacije **■** se navedejo v enem samem dokumentu. Uporabi se jasno berljiva pisava. Pomembnejše informacije se vidno poudarijo s krepkim tiskom, senčenjem ali večjo velikostjo pisave. **Vsa relevantna opozorila glede tveganj se vidno poudarijo.**

Vzorec ESIS

(Uvod)
Ta dokument je bil sestavljen [datum] za [ime potrošnika]. Dokument je bil sestavljen na podlagi podatkov, ki ste nam jih sporočili, in na podlagi trenutnih razmer na finančnem trgu. Informacije v nadaljevanju, razen obrestne mere in drugih stroškov (kadar je primerno), so veljavne do [datum veljavnosti]. Po tem datumu se lahko spremenijo skladno z razmerami na trgu. (Kadar je primerno) S tem dokumentom se [ime dajalca kredita] ne obvezuje, da vam bo odobril posojilo.
1. Posojilodajalec
[Ime] [Telefonska številka] [Geografski naslov] (neobvezno) [E-poštni naslov] (neobvezno) [Številka telefaksa] (neobvezno) [Spletni naslov] (neobvezno) [Kontaktna oseba/točka] (Kadar je primerno, informacije, ali se zagotovijo svetovalne storitve:) [(Glede na oceno vaših potreb in okoliščin vam priporočamo, da najamete ta hipotekarni kredit./Ne priporočamo vam nobenega posebnega hipotekarnega kredita, vendar vam glede na vaše odgovore na nekatera vprašanja ponujamo informacije o tem hipotekarnem kreditu, da se lahko odločite sami.)]

Torek, 10. september 2013

2. (Kadar je primerno) Kreditni posrednik

[Ime]

[Telefonska številka]

[Geografski naslov]

(neobvezno) [E-poštni naslov]

(neobvezno) [Številka telefaksa]

(neobvezno) [Spletni naslov]

(neobvezno) [Kontaktna oseba/točka]

[(Glede na oceno vaših potreb in okoliščin vam priporočamo, da najamete ta hipotekarni kredit./Ne priporočamo vam nobenega posebnega hipotekarnega kredita, vendar vam glede na vaše odgovore na nekatera vprašanja ponujamo informacije o tem hipotekarnem kreditu, da se lahko odločite sami.)]

[Plačilo]

3. Glavni podatki o posojilu

Znesek in valuta posojila: [vrednost][valuta]

(Kadar je primerno) To posojilo ni v [domača valuta posojilojemalca].

(Kadar je primerno) Vrednost vašega posojila v [domača valuta posojilojemalca] se lahko spremeni.

(Kadar je primerno) Če bi se na primer vrednost [domača valuta posojilojemalca] zmanjšala za 20 % v primerjavi z [valuta kredita], bi se lahko vrednost vašega posojila povečala na [znesek v domači valuti posojilojemalca]. Vendar bi bil znesek lahko tudi višji, če bi se vrednost [domača valuta posojilojemalca] zmanjšala za več kot 20 %.

(Kadar je primerno) Najvišja vrednost vašega posojila bo [znesek v domači valuti posojilojemalca]. (Kadar je primerno) Če bo znesek kredita presegel [znesek v domači valuti posojilojemalca], boste prejeli opozorilo. (Kadar je primerno) Lahko boste [sklicevanje na pravico do ponovnih pogajanj o posojilu v tuji valuti ali pravico do pretvorbe posojila v [ustrezna valuta] in pravico do ponovnih pogajanj o pogojih.]

Trajanje posojila: [trajanje]

[Vrsta posojila]

[Vrsta veljavne obrestne mere]

Skupni znesek vračila:

To pomeni, da boste morali odplačati [znesek] za vsak izposojeni [enota valute].

(Kadar je primerno) [Pri tem posojilu/delu posojila] se sproti odplačujejo samo obresti. Ob izteku hipotekarnega kredita bo vaš dolg znašal še [znesek posojila, pri katerem se sproti plačujejo samo obresti]

(Kadar je primerno) Vrednost nepremičnine, na podlagi katere je bil pripravljen ta informativni list: [znesek]

(Kadar je primerno) Najvišji razpoložljivi znesek posojila glede na vrednost nepremičnine [razmerje] ali najnižja vrednost nepremičnine, ki je potrebna za izposajo prikazanega zneska [znesek]

(Kadar je primerno) [Jamstvo]

Torek, 10. september 2013

4. Obrestna mera in drugi stroški

Efektivna obrestna mera (EOM) ustreza skupnim stroškom posojila, izraženim kot letni odstotek. EOM je naveden za lažjo primerjavo z drugimi ponudbami.

EOM, ki velja za vaše posojilo, znaša [EOM].

Sestavljen je iz naslednjega:

obrestna mera [vrednost, izražena v odstotkih, ali, kjer je primerno, navedba referenčne obrestne mere in odstotne vrednosti obrestne marže dajalca kredita]

[druge sestavine EOM]

Enkratni stroški

(Kadar je primerno) Za vpis hipoteke se plača pristojbina. [znesek pristojbine, če je znan, ali osnova za izračun.]

Redni stroški

(Kadar je primerno) Ta EOM je izračunan na podlagi predpostavk glede obrestne mere.

(Kadar je primerno) Ker gre pri [delu vašega posojila/vašem posojilu] za posojilo s spremenljivo obrestno mero, se lahko dejanski EOM razlikuje od navedenega EOM, če bi se obrestna mera za vaše posojilo spremenila. Če bi se na primer obrestna mera zvišala na [scenarij, opisan v delu B], bi se EOM zvišal na [ponazoritveni EOM, ki ustreza scenariju].

(Kadar je primerno) Opozarjamo vas, da je bil ta EOM izračunan ob predpostavki, da bo posojilna obrestna mera ves čas trajanja pogodbe enaka kot v začetnem obdobju.

(Kadar je primerno) Posojilodajalec ne pozna naslednjih stroškov in jih zato ne more vključiti v EOM: [Stroški]

(Kadar je primerno) Za prijavo hipoteke se plača pristojbina.

Prepričajte se, da ste seznanjeni z vsemi ostalimi taksami in stroški, ki so povezani s posojilom.

5. Pogostost in število obrokov

Pogostost obrokov: [pogostost]

Število obrokov: [število]

Torek, 10. september 2013

6. Višina posameznega obroka

[znesek][valuta]

Vaši prihodki se lahko spremenijo. Razmislite, ali boste lahko odplačevali obroke [pogostost] tudi, če se vaši prihodki zmanjšajo.

(Kadar je primerno) Ker se pri [tem posojilu/tem delu posojila] sproti plačujejo samo obresti, boste morali odplačilo [znesek posojila, za katerega se sproti odplačujejo samo obresti], kolikor bo znašal vaš dolg ob izteku hipotekarnega kredita, urediti posebej. Ne pozabite upoštevati še vseh dodatnih plačil, ki jih boste morali prišteti znesku obroka, prikazanim tukaj.

(Kadar je primerno) Obrestna mera za to posojilo [ta del posojila] se lahko spremeni. To pomeni, da bi se lahko višina vaših obrokov zvišala ali znižala. Če bi se na primer obrestna mera zvišala na [scenarij, opisan v delu B], bi se vaša plačila lahko zvišala na [višina obroka, ki ustreza scenariju].

(Kadar je primerno) Vrednost zneska, ki ga morate vsak [pogostost obrokov] vplačati v [domača valuta posojilojemalca], bi se lahko spremenila. (Kadar je primerno) Vaša plačila bi se lahko zvišala na [najvišji znesek v domači valuti posojilojemalca] vsak [obdobje]. (Kadar je primerno) Če bi se vrednost [domača valuta posojilojemalca] zmanjšala za 20 % glede na [valuta kredita], bi morali vsak [obdobje] dodatno plačati še [znesek v domači valuti posojilojemalca]. Zneski, ki jih boste morali plačati, bi bili lahko še višji.

(Kadar je primerno) Vaše odplačilo v [valuta kredita] se bo v [domača valuta posojilojemalca] preračunalo po menjalnem tečaju, ki ga [datum] objavi [ime institucije, ki objavlja menjalni tečaj], ali po menjalnem tečaju, ki se bo izračunal [datum] na podlagi [ime merila ali metoda/metode za izračun].

(Kadar je primerno) [Informacije o varčevalnih produktih z vezano vlogo, posojilih z odloženimi obrestmi]

7. (Kadar je primerno) Ponazoritveni amortizacijski načrt

V tej razpredelnici je prikazan znesek, ki se plača vsak [pogostost].

Obroki (stolpec [zadevna št.]) so vsota obresti, ki jih je treba plačati (stolpec [zadevna št.]) in, kjer je primerno, glavnice, ki jo je treba plačati (stolpec [zadevna št.]), ter (Kadar je primerno) drugih stroškov (stolpec [zadevna št.]). (Kadar je primerno) Stroški v stolpcu „Drugi stroški“ se nanašajo na [seznam stroškov]. Preostanek glavnice (stolpec [zadevna št.]) je znesek posojila, ki ga je še treba odplačati po vsakem obroku.

[Preglednica]

8. Dodatne obveznosti

Posojilojemalec mora izpolniti naslednje obveznosti, da bi lahko zanj veljali pogoji posojila, opisani v tem dokumentu.

[Obveznosti]

(Kadar je primerno) Opozarjamo vas, da se lahko v tem dokumentu navedeni pogoji posojila (vključno z obrestno mero) spremenijo, če te obveznosti ne bodo izpolnjene.

(Kadar je primerno) Zavedajte se morebitnih posledic naknadne prekinitve pomožnih storitev, povezanih s posojilom:

[Posledice]

Torek, 10. september 2013

9. Predčasno odplačilo

Posojilo lahko v celoti ali delno predčasno odplačate.

(Kadar je primerno) [Pogoji]

(Kadar je primerno) Stroški predčasnega odplačila: [znesek ali, če to ni mogoče, metoda za izračun]

(Kadar je primerno) Če se boste odločili za predčasno odplačilo posojila, se obrnite na nas za točno višino stroškov predčasnega odplačila.

10. Prožne značilnosti

(Kadar je primerno) [Informacije o prenosljivosti/subrogaciji] Posojilo lahko prenesete na [drugega posojilodajalca] [ali] [drugo nepremičnino]. [pogoji]

(Kadar je primerno) Posojila ne morete prenesti na [drugega posojilodajalca] [ali] [drugo nepremičnino].

(Kadar je primerno) Dodatne značilnosti: [razlaga dodatnih značilnosti, naštetih v delu B in, neobvezno, vseh drugih značilnosti, ki jih ponuja posojilodajalec kot del kreditne pogodbe, če niso omenjene v prejšnjih rubrikah].

11. Druge pravice posojilojemalca.

(Kadar je primerno) Po [začetek obdobja za razmislek] imate na voljo [dolžina obdobja za razmislek] za razmislek, preden se zavežete, da boste najeli posojilo. (Kadar je primerno) Ko od posojilodajalca prejmete kreditno pogodbo, je ne smete sprejeti pred [dolžina obdobja za razmislek].

(Kadar je primerno) Svojo pravico do odstopa od pogodbe lahko uveljavljate v [trajanje odstopnega roka] po [začetek odstopnega roka]. [pogoji] [postopek]

(Kadar je primerno) Če v tem času kupite ali prodate nepremičnino, povezano s to kreditno pogodbo, lahko izgubite pravico do odstopa od pogodbe.

(Kadar je primerno) Če boste sklenili uveljavljati pravico do odstopa [od kreditne pogodbe], preverite, ali boste imeli še naprej druge obveznosti v zvezi s posojilom [vključno s pomožnimi storitvami, povezanimi s posojilom] [navedenimi v rubriki 8].

12. Pritožbe

Če se želite pritožiti, se obrnite na [interna kontaktna točka in vir informacij o postopku].

(Kadar je primerno) Najdaljši možni čas, v katerem lahko dajalec kredita obravnava pritožbo [časovno obdobje]

(Kadar je primerno) [Če z rešitvijo pritožbe niste zadovoljni,] se lahko obrnete tudi na: [zunanji organ za izvensodne pritožbene postopke in druga pravna sredstva za izvensodno reševanje sporov] (Kadar je primerno) ali pa se lahko obrnete na FIN-NET, kjer boste dobili podatke o ustreznem organu v vaši državi.

Torek, 10. september 2013

13. Neizpolnjevanje obveznosti, povezanih s posojilom: posledice za posojilojemalca
[Vrste neizpolnjevanja] [Finančne in/ali pravne posledice] Če imate težave pri odplačevanju [pogostost] obrokov, se čim prej obrnite na nas, da poiščemo možne rešitve. (Kadar je primerno) Če ne boste redno odplačevali obrokov, je v skrajnem primeru možna zaplemba vaše nepremičnine.
(Kadar je primerno) 14. Dodatne informacije
(Kadar je primerno) [navedba prava, ki se uporablja za kreditno pogodbo]. (Če se namerava posojilodajalec sporazumevati v drugem jeziku kot v jeziku, v katerem je sestavljen ESIS) Informacije in pogodbeni pogoji se bodo zagotovili v [navedba jezika]. Z vašim soglasjem vas bomo med trajanjem kreditne pogodbe obveščali v [navedba jezika/jezikov]. [vstavi se izjava o pravici, da se predloži ali ponudi, kar je ustrezno, osnutek kreditne pogodbe]
15. Nadzornik
Tega posojilodajalca nadzoruje [ime(na), geografski in spletni naslov(i) nadzornega organa ali organov] (Kadar je primerno) Tega kreditnega posrednika nadzoruje [ime in spletni naslov nadzornega organa].

DEL B

Navodila za izpolnjevanje ESIS

ESIS se izpolni v skladu z vsaj naslednjimi navodili: **Države članice lahko dopolnijo ali natančneje opredelijo navodila za izpolnjevanje ESIS.**

Rubrika „Uvod“

- (1) Datum veljavnosti se ustrezno vidno poudari. **Za namene te rubrike „datum veljavnosti“ pomeni dolžino obdobja, v katerem informacije, na primer o posojilni obrestni meri, ki jih vsebuje ESIS, ostanejo nespremenjene in ki se uporabljajo, če se dajalec kredita v tem obdobju odloči odobriti kredit. Kadar je določitev veljavne posojilne obrestne mere in drugih stroškov odvisna od rezultatov prodaje prednostnih obveznic, so lahko končna posojilna obrestna mera in drugi stroški drugačni od navedenih. Le v tem primeru se določi, da se datum veljavnosti ne uporablja za posojilno obrestno mero in druge stroške, in sicer tako, da se doda besedilo: „razen obrestne mere in drugih stroškov“.**

Rubrika „1. Posojilodajalec“

- (1) Ime, telefonska številka in geografski naslov dajalca kredita so **kontaktni podatki, ki jih lahko potrošnik uporablja za nadaljnjo korespondenco.**
- (2) Podatki o **elektronskem naslovu, številki telefaksa, spletnem naslovu** in kontaktni osebi/**točki** niso obvezni.
- (3) V primeru ponujanja pogodbe na daljavo dajalec kredita v skladu s členom 3 Direktive 2002/65/ES po potrebi navede ime in geografski naslov svojega zastopnika v državi članici, v kateri ima **potrošnik** stalno prebivališče. Telefonska številka, elektronski in spletni naslov predstavnika dajalca kredita niso obvezni.

Torek, 10. september 2013

- (4) Kadar rubrika 2 ni relevantna, dajalec kredita obvesti potrošnika, ali so mu na voljo svetovalne storitve in na kakšni podlagi, za kar uporabi besedilo iz dela A.

(Kadar je primerno) „2. Kreditni posrednik“

Kadar informacije o produktu zagotavlja kreditni posrednik, ta vključi naslednje podatke:

- (1) Ime, telefonska številka in geografski naslov kreditnega posrednika so kontaktni podatki, ki jih lahko potrošnik uporablja za nadaljnjo korespondenco.
- (2) Podatki o elektronskem naslovu, številki telefaksa, spletnem naslovu in kontaktni osebi/točki niso obvezni.
- (3) Kreditni posrednik obvesti potrošnika, ali so mu na voljo svetovalne storitve in na kakšni podlagi, za kar uporabi besedilo iz dela A.
- (4) Pojasnilo, kako je plačan kreditni posrednik. Kadar prejema provizijo od dajalca kredita, znesek in ime dajalca kredita, kadar je drugačno od imena v rubriki 1.

Rubrika „3. Glavni podatki o posojilu“

- (1) V tej rubriki se jasno opišejo glavne značilnosti kredita, vključno z vrednostjo in valuto ter morebitnimi tveganji, povezanimi s posojilno obrestno mero, vključno s tistimi iz točke (8), in amortizacijsko strukturo.
- (2) Kadar kredit ni v domači valuti potrošnika, dajalec kredita navede, da bo potrošnik prejemal redna opozorila, vsaj če se menjalni tečaj spremeni za več kot 20 %, kjer je primerno, pravico do pretvorbe tečaja kredita v kreditni pogodbi ali možnosti, da se ponovno pogaja o pogojih in vseh drugih ureditvah, ki so na voljo potrošniku za omejitev izpostavljenosti tveganju menjalnega tečaja. Kadar v kreditni pogodbi obstaja določba, ki omejuje tveganje menjalnega tečaja, dajalec kredita navede najvišji znesek, ki ga bo moral potrošnik vrniti. Kadar v kreditni pogodbi ni določbe o omejitvi tveganja menjalnega tečaja, ki mu je izpostavljen potrošnik, na nihanje menjalnega tečaja za manj kot 20 %, dajalec kredita ponazori, kakšen učinek bo imelo 20-odstotno znižanje vrednosti domače valute potrošnika v primerjavi z valuto kredita na vrednost kredita.
- (3) Trajanje kredita se izrazi v letih ali mesecih, odvisno od tega, katera enota je ustrežnejša. Kadar se lahko trajanje kredita v času veljavnosti pogodbe spremeni, dajalec kredita pojasni, kdaj in pod katerimi pogoji se lahko to zgodi. Kadar je to odprti kredit, npr. kreditna kartica z obveznim pologom, dajalec kredita to jasno navede.
- (4) Vrsta kredita se jasno navede (npr. hipotekarni kredit, stanovanjsko posojilo, kreditna kartica z obveznim pologom). Pri opisu vrste kredita se jasno opiše način odplačevanja glavnice in obresti med trajanjem kredita (tj. amortizacijska struktura) in navede, ali gre pri kreditni pogodbi za odplačevanje glavnice ali se sproti odplačujejo le obresti ali gre za kombinacijo obojega.
- (5) Kadar se pri celotnem kreditu ali njegovem delu sproti odplačujejo samo obresti, se izjava, iz katere je to jasno razvidno, vstavi na koncu te rubrike, za kar se uporabi besedilo iz dela A.
- (6) V tej rubriki se tudi navede, ali je posojilna obrestna mera fiksna ali spremenljiva in po potrebi, v katerih obdobjih bo ostala fiksna; pogostost poznejših sprememb in morebitne omejitve glede spreminjanja posojilne obrestne mere navzgor in navzdol.

Pojasni se formula, ki se uporablja za prilagoditev posojilne obrestne mere in njenih različnih sestavin (npr. referenčna obrestna mera, obrestna marža). Dajalec kredita navede, kje – npr. na spletnem naslovu – so na voljo dodatne informacije o indeksih ali obrestnih merah, uporabljenih v formuli, npr. Euriboru ali referenčni obrestni meri centralne banke.

Torek, 10. september 2013

- (7) Če se v različnih okoliščinah uporabljajo različne posojilne obrestne mere, se zagotovijo informacije o vseh uporabljenih obrestnih merah.
- (8) „Skupni znesek vračila“ ustreza skupnemu znesku, ki ga mora plačati potrošnik. Prikaže se kot vsota zneska kredita in skupnih stroškov kredita za potrošnika. Kadar posojilna obrestna mera za časa trajanja pogodbe ni fiksna, se poudari, da je ta znesek le ponazoritven in se lahko spreminja, zlasti glede na spremembo posojilne obrestne mere.
- (9) Kadar bo kredit zavarovan s hipoteko na nepremičnino ali drugim primerljivim jamstvom oziroma pravico na nepremičnini, dajalec kredita potrošnika opozori na to. Dajalec kredita po potrebi prav tako navede ocenjeno vrednost nepremičnine ali drugega jamstva, uporabljenega za pripravo tega informativnega lista.
- (10) Dajalec kredita po potrebi navede bodisi:
- (a) „najvišji razpoložljivi znesek posojila glede na vrednost nepremičnine“, ki prikazuje razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine. Pri tem razmerju se navede tudi primer najvišjega zneska, prikazanega v absolutni vrednosti, ki si ga je mogoče izposoditi glede na določeno vrednost nepremičnine; bodisi
- (b) „najnižjo vrednost nepremičnine, ki jo zahteva dajalec kredita za posojilo navedenega zneska“.
- (11) Kadar je kredit večdelen (na primer hkrati deloma s fiksno obrestno mero in deloma s spremenljivo), je to razvidno iz navedbe vrste kredita, informacije pa se navedejo za vsak del kredita posebej.

Rubrika „4. Obrestna mera in drugi stroški“

- (1) Navedena „obrestna mera“ ustreza posojilni obrestni meri ali meram.
- (2) Posojilna obrestna mera se navede kot odstotna vrednost. Kadar je posojilna obrestna mera spremenljiva in temelji na referenčni obrestni meri, lahko dajalec kredita navede referenčno posojilno obrestno mero in odstotno vrednost svoje marže. Dajalec kredita vseeno navede vrednost referenčne obrestne mere, veljavne na dan izdaje ESIS.

Pri spremenljivi posojilni obrestni meri se navede: (a) predpostavke za izračun EOM; (b) po potrebi veljavne spodnje in zgornje meje in (c) opozorilo, da lahko spremenljivost vpliva na dejansko višino EOM. Da bi pritegnili pozornost potrošnika, se opozorilo zapiše z večjimi črkami in na vidnem mestu v glavnem besedilu ESIS. Poleg opozorila se navede ponazoritven primer EOM. Kadar ima posojila obrestna mera zgornjo mejo, se v navedenem primeru predpostavlja, da se posojilna obrestna mera v najkrajšem možnem času zviša na najvišjo raven, predvideno v kreditni pogodbi. Kadar ni zgornje meje, se v navedenem primeru uporabi EOM, ki ustreza najvišji posojilni obrestni meri v najmanj zadnjih dvajsetih letih, ali, kadar so podatki za izračun posojilne obrestne mere na voljo za manj kot 20 let, v najdaljšem obdobju, za katerega so podatki na voljo, in sicer na podlagi najvišje vrednosti zunanje referenčne mere, uporabljene za izračun posojilne obrestne mere, kadar je primerno, ali najvišje vrednosti primerjalne obrestne mere, ki jo določi pristojni organ ali EBA, kadar dajalec kredita ne uporablja zunanje referenčne mere. Takšna zahteva ne velja za kreditne pogodbe, pri katerih je posojilna mera v nekajletnem začetnem obdobju fiksna, nato pa se lahko dajalec kredita in potrošnik za novo obdobje dogovorita o novi fiksni obrestni meri. Pri kreditnih pogodbah, pri katerih je posojilna obrestna mera v nekajletnem začetnem obdobju fiksna, nato pa se lahko dajalec kredita in potrošnik za novo obdobje dogovorita o novi fiksni obrestni meri, informacije vključujejo opozorilo, da je EOM izračunan na podlagi posojilne obrestne mere v začetnem obdobju. Poleg opozorila se navede dodaten ponazoritven primer EOM, ki se izračuna v skladu s členom 17(4). Kadar je kredit večdelen (na primer hkrati deloma s fiksno obrestno mero in deloma s spremenljivo), se informacije navedejo za vsak del kredita posebej.

Torek, 10. september 2013

- (3) V rubriki „druge sestavine EOM“ so naštetni vsi drugi stroški, vključeni v EOM, tudi enkratni stroški, kot so upravne provizije in redni stroški, kot so letne upravne provizije. Dajalec kredita posamezne stroške navede po kategorijah (enkratni stroški, redni stroški, vključeni v obroke, redni stroški, ki niso vključeni v obroke), pri čemer navede njihov znesek ter komu in kdaj jih je treba plačati. To ne zajema nujno stroškov, nastalih zaradi kršenja pogodbenih obveznosti. Kadar višina stroškov ni znana, dajalec kredita po možnosti navede znesek, če to ni mogoče, pa pojasni, kako se bo znesek izračunal, ter razloži, da je navedeni znesek le okvirni. Kadar določeni stroški niso vključeni v EOM, ker jih dajalec kredita ne pozna, se to poudari.

Kadar je potrošnik obvestil dajalca kredita o enem ali več elementih želenega kredita, na primer o trajanju kreditne pogodbe in skupnem znesku kredita, dajalec kredita uporabi te elemente, kadar je mogoče; če kreditna pogodba predvideva različne načine črpanja z različnimi stroški ali posojilnimi obrestnimi merami in dajalec kredita uporabi predpostavke iz dela II Priloge I, navede, da lahko drugi mehanizmi črpanja za to vrsto kreditne pogodbe privedejo do višje efektivne obrestne mere. Kadar so pogoji za črpanje uporabljeni za izračun EOM, dajalec kredita opozori na stroške, povezane z drugimi mehanizmi črpanja, ki niso nujno enaki tistim, uporabljenim pri izračunu EOM.

- (4) Kadar je treba za vpis hipoteke ali primerljivega jamstva plačati pristojbino, se v tej rubriki navede njen znesek, kadar je znan, ali, kadar to ni mogoče, podlaga za njen izračun. Kadar je pristojbina znana in vključena v EOM, se dejstvo, da jo je treba plačati, in njen znesek navedeta pod „Enkratni stroški“. Kadar dajalec kredita ne pozna pristojbine in zato ni vključena v EOM, se na seznamu stroškov, ki jih dajalec kredita ne pozna, jasno navede, da je pristojbino treba plačati. V vsakem primeru se pod ustreznim naslovom uporabi standardno besedilo iz dela A.

Rubrika „5. Pogostost in število obrokov“

- (1) Kadar so predvidena redna plačila, se navede pogostost plačil (npr. mesečno). Kadar se plačila ne bodo izvrševala v rednih časovnih intervalih, se to potrošniku jasno razloži.
- (2) Navedejo se vsa plačila v celotnem obdobju trajanja kredita.

Rubrika „6. Višina posameznega obroka“

- (1) Jasno se navedeta valuta kredita **in valuta obrokov**.
- (2) Kadar se lahko višina obrokov med trajanjem kredita spremeni, dajalec kredita navede obdobje, v katerem bo začetna višina obroka **nespremenjena**, ter kdaj in kako pogosto se bo pozneje spreminjala.
- (3) Kadar se pri celotnem kreditu ali njegovem delu sproti odplačujejo samo obresti, se izjava, iz katere je to jasno razvidno, vstavi na koncu te rubrike, za kar se uporabi besedilo iz dela A.

Kadar se kot pogoj za odobritev kredita, pri katerem se sproti odplačujejo samo obresti in ki je zavarovano s hipoteko ali z drugim primerljivim jamstvom, od potrošnika zahteva oblikovanje varčevalnega produkta z vezano vlogo, se zagotovijo informacije o tem produktu.

- (4) Kadar je posojilna obrestna mera spremenljiva, se v informacijah navedeta izjava, iz katere je to jasno razvidno, pri čemer se uporabi besedilo iz dela A, in primer najvišjega obročnega zneska. Kadar obstaja zgornja meja, se v primeru prikaže višina obrokov, če bi posojilna obrestna mera dosegla zgornjo mejo. Kadar ni zgornje meje, se pri najslabšem možnem scenariju prikaže višina obrokov pri najvišji posojilni obrestni meri v zadnjih 20 letih, ali, kadar so podatki za izračun posojilne obrestne mere na voljo za manj kot 20 let, v najdaljšem obdobju, za katerega so takšni podatki na voljo, in sicer na podlagi najvišje vrednosti katere koli zunanje referenčne mere, uporabljene za izračun posojilne obrestne mere, kadar je to primerno, ali najvišje vrednosti primerjalne obrestne mere, ki jo določi pristojni organ ali EBA, kadar dajalec kredita ne uporablja zunanje referenčne mere. Zahteva, da se zagotovi ponazoritveni primer, se ne uporablja za kreditne pogodbe, pri katerih je posojilna mera v nekajletnem začetnem obdobju fiksna, nato pa se lahko dajalec kredita in potrošnik za novo obdobje dogovorita o novi fiksni obrestni meri. Kadar je kredit večdelni (na primer hkrati deloma s fiksno obrestno mero in deloma s spremenljivo), se informacije zagotovijo za vsak del kredita posebej in za celotno posojilo.

Torek, 10. september 2013

- (5) **(Kadar je primerno)** Kadar kredit ni v domači valuti potrošnika ali kadar je kredit indeksiran v valuti, ki ni domača valuta potrošnika, dajalec kredita s številčnim primerom jasno prikaže, kako lahko spremembe zadevnega menjalnega tečaja vplivajo na višino obrokov, **za kar uporabi besedilo iz dela A. Navedeni primer temelji na 20-odstotnem zmanjšanju vrednosti domače valute potrošnika, skupaj s poudarjeno izjavo, da bi se lahko obroki zvišali za več, kot je predvideno v tem primeru. Kadar obstaja zgornja meja, ki omejuje to zvišanje na manj kot 20 %, se namesto tega navede najvišji znesek plačil v valuti potrošnika, izjava o možnosti nadaljnjega povečanja pa izpusti.**
- (6) Kadar gre pri kreditu v celoti ali deloma za kredit s spremenljivo obrestno mero in se uporablja točka 5, se v primeru iz točke 3 uporabi višina obrokov iz točke 1.
- (7) Kadar se valuta, uporabljena za plačilo obrokov, razlikuje od valute kredita, **ali kadar je višina posameznega obroka, izraženega v domači valuti potrošnika, odvisna od ustreznega zneska v drugi valuti, se v rubriki navede datum, na katerega se izračuna veljavni menjalni tečaj, ter bodisi menjalni tečaj ali podlaga, na kateri bo izračunan, ter pogostost prilagoditev. Kadar je primerno, se pri tem navede tudi ime institucije, ki objavlja menjalni tečaj,**
- (8) Kadar gre za kredit z odloženimi obrestmi, pri katerem se obresti ne odplačajo v celoti v obrokih in se prištejejo skupnemu znesku kredita, ki ga je še treba odplačati, se pojasni: kako in kdaj se odložene obresti prištejejo kreditu kot gotovinski znesek in kakšne so posledice za potrošnika, kar zadeva preostali dolg.

Rubrika „7. Ponazoritveni amortizacijski načrt“

- (1) Ta rubrika se vključi, kadar gre za kredit z odloženimi obrestmi, pri katerem se obresti ne odplačajo v celoti v obrokih in se prištejejo skupnemu znesku kredita, ki ga je še treba odplačati, ali kadar je posojilna obrestna mera fiksna za celotno trajanje kreditne pogodbe. Države članice lahko določijo, da je ponazoritveni amortizacijski načrt obvezen tudi v drugih primerih.

Kadar ima potrošnik pravico do prilagoditve amortizacijskega načrta odplačevanja, se to navede, navedejo pa se tudi pogoji, pod katerimi ima potrošnik to pravico.

- (2) Kadar se lahko posojilna obrestna mera med trajanjem kredita spreminja, lahko države članice od dajalca kredita zahtevajo, da navede obdobje, v katerem bo začetna posojilna obrestna mera ostala nespremenjena.
- (3) Preglednica v tej rubriki vsebuje naslednje stolpce: „načrt odplačevanja“ (npr. 1. mesec, 2. mesec, 3. mesec), „višina obroka“, „obresti, ki jih je treba plačati na obrok“, „drugi stroški, vključeni v obrok“ (kjer je primerno), „odplačana glavnica na obrok“ in „preostanek glavnice po vsakem obroku“.
- (4) Za prvo leto odplačevanja se za vsak obrok navedejo ustrezni podatki in za vsak stolpec vmesna vsota ob koncu tega prvega leta. Za naslednja leta se lahko podatki navedejo na letni podlagi. Na koncu preglednice se doda vrstica s skupnim zneskom za vsak stolpec. Skupni **strošek kredita**, ki ga plača potrošnik (tj. skupna vsota stolpca „višina obroka“), se jasno in vidno poudari ter navede kot tak.
- (5) Kadar se posojilna obrestna mera prilagaja in višina obroka po posamezni prilagoditvi ni znana, lahko dajalec kredita v amortizacijskem načrtu za celotno trajanje kredita navede isto višino obroka. V tem primeru dajalec kredita potrošnika na to opozori tako, da vizualno različno prikaže znane in hipotetične zneske (npr. z uporabo različne pisave, obrobami ali senčenjem). Poleg tega v jasno razumljivi obliki pojasni, v katerih obdobjih se lahko zneski, navedeni v preglednici, spremenijo in zakaj.

Rubrika „8. Dodatne obveznosti“

- (1) Dajalec kredita v tej rubriki navede **obveznosti**, na primer, da je treba zavarovati nepremičnino, skleniti življenjsko zavarovanje, **prejemati osebni dohodek na račun pri dajalcu kredita** ali kupiti kakšen drug produkt ali storitev. Pri vsaki obveznosti navede, za koga velja določena obveznost in do kdaj jo je treba izpolniti.

Torek, 10. september 2013

- (2) Dajalec kredita *navede trajanje obveznosti, npr. do konca veljavnosti kreditne pogodbe. Prav tako za vsako obveznost navede vse stroške, ki jih mora plačati potrošnik in ki niso vključeni v EOM*
- (3) Dajalec kredita *navede, ali mora potrošnik za pridobitev kredita pod navedenimi pogoji uporabiti pomožne storitve in ali jih mora v tem primeru kupiti od izbranega ponudnika dajalca kredita ali jih lahko kupi od ponudnika po svoji izbiri. Kadar je to mogoče le, če imajo pomožne storitve določene minimalne značilnosti, se takšne značilnosti opišejo v tej rubriki.*

Kadar je kreditna pogodba v paketu z drugimi produkti, dajalec kredita navede njihove temeljne značilnosti in jasno navede, ali lahko potrošnik prekine kreditno pogodbo ali produkte v paketu ločeno, pod katerimi pogoji in s kakšnimi posledicami ter, kadar je primerno, kakšne so lahko posledice, če odstopi od pomožnih storitev, potrebnih v zvezi s kreditno pogodbo.

Rubrika „9. Predčasno odplačilo“

- (1) Dajalec kredita navede, pod kakšnimi pogoji lahko potrošnik **predčasno odplača kredit, bodisi v celoti bodisi delno.**
- (2) Dajalec kredita **v rubriki o stroških predčasnega odplačila** potrošnika **opozori na morebitne stroške predčasnega odplačila ali druge stroške, ki jih je treba plačati ob predčasnem odplačilu kot nadomestilo dajalcu kredita, in, če je mogoče, navede njihovo** višino. Kadar je višina **nadomestila** odvisna od različnih dejavnikov, kot je višina že odplačanega zneska ali veljavna obrestna mera v času predčasnega odplačila, dajalec kredita navede, kako se bo **nadomestilo izračunalo, in prikaže najvišji možni strošek ali, kadar to ni mogoče, nazoren primer, s katerim** potrošniku prikaže višino **nadomestila** glede na različne možne scenarije.

Rubrika „10. Prožne značilnosti“

- (1) **Kadar je primerno, dajalec kredita obrazloži možnost in pogoje za prenos kredita na drugega dajalca kredita ali na drugo nepremičnino.**
- (2) (Kadar je primerno) **Dodatne značilnosti:** Kadar produkt vsebuje kakšno od značilnosti iz točke 5, morajo biti v tej rubriki navedene, na kratko pa mora biti obrazloženo tudi: **okolščine, kdaj lahko potrošnik uporabi katero od njih; morebitni pogoji, povezani z značilnostjo; če značilnost, ki je del kredita, zavarovanega s hipoteko ali primerljivim jamstvom, pomeni, da potrošnik izgubi vso zakonsko ali drugo zaščito, ki je običajno povezana s to značilnostjo; podjetje, ki zagotavlja značilnost (če to ni dajalec kredita).**
- (3) Če posebna značilnost vključuje dodaten kredit, mora biti potrošniku v tej rubriki obrazloženo naslednje: **skupni znesek kredita (vključno s kreditom, zavarovanim s hipoteko ali primerljivim jamstvom); ali je dodatni kredit zavarovan ali ne; zadevne posojilne obrestne mere; in ali je to regulirano ali ne. Takšen dodatni znesek kredita se vključi v prvotno oceno kreditne sposobnosti, sicer pa se v rubriki jasno navede, da je dodatni znesek na voljo le, če se ponovno oceni sposobnost potrošnika za odplačevanje kredita.**
- (4) Če značilnost vsebuje kakšno obliko varčevanja, mora biti zadevna obrestna mera obrazložena.
- (5) **Možne dodatne značilnosti so:** „višja plačila/nizja plačila“ [plačevanje obrokov, ki so višji ali nižji od zneska obroka, ki se običajno zahteva v skladu z amortizacijsko strukturo]; „moratorij na odplačevanje“ [obdobja, ko potrošniku ni treba odplačevati posojila]; „ponovna izposoja odplačil“ [potrošnik si lahko ponovno sposodi sredstva, ki so bila že črpana in odplačana]; „Dodatna posojila, ki so na voljo brez nadaljnje odobritve“; „dodatna zavarovana ali nezavarovana posojila“ [v skladu s točko 3]; „kreditna kartica“; „povezani tekoči račun“; in „povezani varčevalni račun“.

Torek, 10. september 2013

- (6) *Dajalec kredita lahko navede druge značilnosti, ki jih ponuja kot del kreditne pogodbe in niso navedene v prejšnjih rubrikah.*

Rubrika „11. Druge pravice posojilojemalca“

- (1) *Dajalec kredita pojasni pravice, npr. pravico do odstopa ali razmisleka in, kadar je primerno, druge pravice, kot so prenosljivost (vključno s subrogacijo), navede pogoje za njihovo uveljavljanje, postopek, ki ga bo moral potrošnik upoštevati za uveljavitev teh pravic, med drugim naslov, na katerega se pošlje obvestilo o odstopu, in (po potrebi) ustrezne stroške*
- (2) *Kadar ima potrošnik pravico do obdobja za razmislek ali pravico do odstopa, se to jasno navede.*
- (3) *Pri ponujanju pogodbe na daljavo se potrošnik v skladu s členom 3 Direktive 2002/65/ES obvesti, ali ima pravico do odstopa ali ne.*

Rubrika „12. Pritožbe“

- (1) *V tej rubriki se navede interna kontaktna točka [ime ustreznega oddelka] in to, kako je dosegljiva za pritožbe [geografski naslov ali telefonska številka], ali [kontaktna oseba]: [kontaktni podatki] ter povezava do ustrezne spletne strani z informacijami o pritožbenem postopku ali podobnega vira informacij.*
- (2) *Navede se ime ustreznega zunanjega organa za izvensodne pritožbene postopke in druga pravna sredstva za izvensodno reševanje sporov; kadar je interni pritožbeni postopek predpogoj za dostop do tega organa, se to navede, pri čemer se uporabi besedilo iz dela A.*
- (3) *Pri kreditnih pogodbah s potrošnikom, ki ima stalno prebivališče v drugi državi članici, dajalec kredita opozori na FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/).*

Rubrika „13.

Neizpolnjevanje obveznosti, povezanih s posojilom:

posledice za posojilojemalca“

- (1) *Kadar ima lahko dejstvo, da potrošnik ne izpolnjuje katere od obveznosti, povezane s kreditom, za potrošnika finančne ali pravne posledice, dajalec kredita v tej rubriki opiše glavne možne primere (npr. zamude pri plačilih/neizpolnjevanje plačilnih obveznosti, neizpolnjevanje obveznosti iz rubrike 8 „Dodatne obveznosti“) in navede, kje je mogoče dobiti dodatne informacije.*
- (2) *Dajalec kredita pri vsakem primeru na jasn in lahko razumljiv način navede, kakšne so lahko kazni ali posledice zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Opozorila na resne posledice se vidno poudarijo.*
- (3) *Kadar se lahko nepremičnina, s katero se zavaruje kredit, povrne dajalcu kredita ali se nanj prenese, če potrošnik ne izpolnjuje obveznosti, se na to opozori v tej rubriki, za kar se uporabi besedilo iz dela A.*

Rubrika „14. Dodatne informacije“

- (1) *V tej rubriki se navede vsaka klavzula o pravu, ki se uporablja za kreditno pogodbo, ali pristojnem sodišču.*
- (2) *Kadar se namerava dajalec kredita med trajanjem pogodbe s potrošnikom sporazumevati v drugem jeziku kot jeziku, v katerem je sestavljen ESIS, je treba to omeniti in navesti jezik sporazumevanja. To ne posega v točko (g) točke 3 odstavka 1 člena 3 Direktive 2002/65/ES.*

Torek, 10. september 2013

- (3) *Dajalec kredita ali kreditni posrednik navede, da ima potrošnik pravico, da se mu izvod osnutka kreditne pogodbe zagotovi ali ponudi, kar je primerno, najpozneje ob predložitvi ponudbe, ki je za dajalca kredita zavezujoča.*

Rubrika „15. Nadzornik“

- (1) *Navede se organ ali organi, pristojni za nadzor predpogodbene faze odobritve posojila.*

PRILOGA III

Minimalne zahteve glede znanja in usposobljenosti

1. *Minimalne zahteve glede znanja in usposobljenosti osebja dajalcev kreditov, kreditnih posrednikov in imenovanih predstavnikov iz člena 9 ter oseb na vodilnih položajih pri kreditnih posrednikih ali imenovanih predstavnikih iz točke (c) člena 29(2) in iz člena 31(2) vključuje vsaj:*

- (a) *ustrezno poznavanje kreditnih produktov v okviru področja uporabe člena 3 in pomožnih storitev, ki se običajno ponudijo skupaj s temi produkti;*
- (b) *ustrezno poznavanje zakonov, povezanih s potrošniškimi kreditnimi pogodbami, zlasti varstva potrošnikov;*
- (c) *ustrezno poznavanje in razumevanje postopka nakupa nepremičnine;*
- (d) *ustrezno poznavanje jamstvenih cenitev;*
- (e) *ustrezno poznavanje organizacije in delovanja zemljiških knjig;*
- (f) *ustrezno poznavanje trga v zadevni državi članici;*
- (g) *ustrezno poznavanje standardov poslovne etike;*
- (h) *ustrezno poznavanje postopka ocene kreditne sposobnosti potrošnika ali po potrebi usposobljenost za ocenjevanje kreditne sposobnosti potrošnikov;*
- (i) *ustrezno raven usposobljenosti na finančnem in gospodarskem področju.*

2. *Države članice lahko pri določanju minimalnih zahtev glede znanja in usposobljenosti razlikujejo med ravnmi in vrstami zahtev za osebje dajalcev kreditov, kreditnih posrednikov ali imenovanih predstavnikov ter za osebe na vodilnih položajih pri kreditnih posrednikih ali imenovanih predstavnikih.*

3. *Države članice določijo ustrezno raven znanja in usposobljenosti na podlagi:*

- (a) *poklicnih kvalifikacij, npr. diplom, potrdil, usposabljanja, preizkusov usposobljenosti, ali*

Torek, 10. september 2013

- (b) *poklicnih izkušenj, ki jih je mogoče opredeliti kot najmanjše število let dela na področjih, povezanih s ponujanjem, trženjem ali posredovanjem kreditnih produktov.*

Ugotavljanje ustrezne ravni znanja in usposobljenosti se po ...() ne dokazuje le na podlagi metod iz točke (b) prvega pododstavka.*

P7_TA(2013)0342

Trgovanje z notranjimi informacijami in tržna manipulacija (zloraba trga) *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga) (COM(2011)0651 – C7-0360/2011 – 2011/0295(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/36)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Parlamentu in Svetu (COM(2011)0651) in spremenjenega predloga Komisije Parlamentu in Svetu (COM(2012)0421),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, v skladu s katerima je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0360/2011),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke z dne 22. marca 2012 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 28. marca 2012 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 26. junija 2013, da bo odobril stališče Parlamenta, v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve in mnenj Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za pravne zadeve (A7-0347/2012),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

(*) **Datum: 5 let po začetku veljavnosti te direktive.**

⁽¹⁾ UL C 161, 7.6.2012, str. 3.

⁽²⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 64.

Torek, 10. september 2013

P7_TC1-COD(2011)0295

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2014 Evropskega parlamenta in Sveta o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) št. 596/2014.)

P7_TA(2013)0343

Sprememba Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Øresundu *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Øresundu (COM(2012)0591 – C7-0332/2012 – 2012/0285(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/37)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0591),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 43 (2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0332/2012),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 11. julija 2012 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A7-0259/2013),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 44, 15.2.2013, str. 157.

Torek, 10. september 2013

P7_TC1-COD(2012)0285

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Øresundu

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (ES) št. 2187/2005 ⁽³⁾ Komisijo pooblašča za izvedbo nekaterih določb navedene uredbe.
- (2) Zaradi začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe je treba pooblastila, ki so bila Komisiji podeljena na podlagi Uredbe (ES) št. 2187/2005, uskladiti s členoma 290 in 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (3) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja Uredbe (ES) št. 2187/2005 glede ukrepov, ki jih sprejmejo države članice in se uporabljajo samo za plovila, ki plovejo pod njihovo zastavo, bi bilo treba Komisiji podeliti izvedbena pooblastila.
- (4) Pooblastila za sprejetje podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (EC) št. 2187/2005 niso več potrebna. Določbe o podelitvi navedenih pooblastil bi zato bilo treba črtati.
- (5) Komisiji bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije podeliti pooblastilo za sprejetje aktov za spremembo pravil o izdelavi nekaterih orodij. Take spremembe bi morale odražati spremembe v vzorcih selektivnosti ribiških orodij, nova tehnična znanja o gradbenih materialih ali spremembe v konstrukciji orodja, ki lahko izboljšajo njegovo selektivnost.
- (6) Zlasti bi bilo pomembno, da bi Komisija med pripravami za sprejetje delegiranih aktov opravila ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti hkratno, pravočasno in ustrezno predložitev zadevnih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (7) Uredbo (ES) št. 2187/2005 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

⁽¹⁾ UL C 44, 15.2.2013, str. 157.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013.

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2187/2005 z dne 21. decembra 2005 o ohranjanju ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi v Baltskem morju, Beltih in Øresundu o spremembi Uredbe (ES) št. 1434/98 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 88/98 (UL L 349, 31.12.2005, str. 1).

Torek, 10. september 2013

Člen 1

Uredba (ES) št. 2187/2005 se spremeni:

(1) Člen 26(5) se nadomesti z naslednjim:

„5. Če Komisija ugotovi, da ukrepi ne izpolnjujejo pogojev iz odstavka 1, sprejme izvedbeni ~~sklep~~ **akt**, ki določa, da država članica ukrepe ukine ali jih spremeni in dopolni.“ **[Sprememba 1]**

(2) Člen 28 se črta.

(3) Člen 29 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29

Spremembe dodatkov 1 in 2 k Prilogi II

Komisiji se podeli pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 29a za spremembo ali dopolnitev dodatkov 1 in 2 k Prilogi II z namenom prilagoditve specifikacij orodij zaradi naslednji dejavnikov:

(a) sprememb v selektivnosti;

(b) izboljšanja tehničnega znanja o novih materialih za izdelavo orodij;

(c) sprememb v konstrukciji, ki povečujejo selektivnost orodij.“

(4) Vstavi se naslednji člen 29a:

„Člen 29a

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov se Komisiji podeli pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za ~~sprejetje~~ **sprejemanje** delegiranih aktov iz člena 29 se prenese na Komisijo za ~~nedoločen čas~~ **obdobje treh let od ... (*) Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem triletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podalžanju najpozneje tri mesece prek koncem vsakega obdobja.** **[Sprememba 2].**

3. Pooblastilo iz člena 29 lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekliče. S sklepom o preklicu pooblastilo iz navedenega sklepa preneha veljati. Preklic začne veljati dan po objavi sklepa v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je v njem naveden. Na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.

4. Ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem hkrati obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 29, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila o njem ne nasprotujeta ali če Evropski parlament in Svet pred iztekom tega roka obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se navedeni rok podaljša za dva meseca.“

(*) **UL: prosimo, vstavite datum začetka veljavnosti te uredbe.**

Torek, 10. september 2013

(4a) Vstavi se naslednji člen:

„Člen 31a

Splošna ocena in pregled

Do ... () Komisija pregleda učinkovitost ukrepov iz te uredbe in po potrebi Evropskemu parlamentu in Svetu predloži zakonodajni predlog za spremembo uredbe, da bi se uskladila z Uredbo (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta. ⁽¹⁾*

[Sprememba 3]

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o skupni ribiški politiki (UL L ...) (**)

(*) UL: prosimo, vstavite datum: eno leto po začetku veljavnosti Uredbe (EU) št. .../2013 [o skupni ribiški politiki] (glej dokument 2011/0195(COD)).

(**) UL: prosimo, dopolnite opombo s sklicevanjem na dokument iz 2011/0195(COD).

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament

Predsednik

Za Svet

Predsednik

P7_TA(2013)0349

Imenovanje Luigija Berlinguerja v odbor, oblikovan v skladu s členom 255 PDEU

Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2013 s katerim se predlaga imenovanje Luigija Berlinguerja v odbor, oblikovan v skladu s členom 255 PDEU (2013/2161(INS))

(2016/C 093/38)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 255 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 107a Poslovnika,

A. ker Luigi Berlinguer izpolnjuje pogoje iz člena 255 PDEU;

1. predlaga, naj se v odbor imenuje Luigi Berlinguer;
2. naroči svojemu predsedniku, naj ta sklep posreduje predsedniku Sodišča Evropske unije.

Sreda, 11. september 2013

P7_TA(2013)0352

Predlog spremembe proračuna št. 2/2013 – Povečanje napovedi drugih prihodkov, ki izhajajo iz glob in kazni – Povečanje odobritev plačil**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 2/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija (11693/2013 – C7-0245/2013 – 2013/2056(BUD))**

(2016/C 093/39)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 106a Pogodbe Euratom,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2013, kot je bil dokončno sprejet 12. decembra 2012 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju skupnih izjav o plačilih za leti 2012 in 2013, ki so jih decembra 2012 podpisali Parlament, Svet in Komisija;
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju Sklepa Sveta 2007/436/ES, Euratom z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju predloga spremembe proračuna št. 2/2013, ki ga je Komisija sprejela dne 27. marca 2013 (COM(2013) 0183),
 - ob upoštevanju stališča o predlogu spremembe proračuna št. 2/2013, ki ga je Svet sprejel dne 9. julija 2013 (11693/2013 – C7-0245/2013),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2013 o izidu zasedanja Evropskega sveta 7. in 8. februarja o večletnem finančnem okviru ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. julija 2013 o političnem sporazumu o večletnem finančnem okviru 2014–2020 ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju člena 75b in 75e Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A7-0287/2013),
- A. ker predlog spremembe proračuna št. 2/2013 k splošnemu proračunu za leto 2013 predlaga, da se v razdelkih večletnega finančnega okvira 1a, 1b, 2, 3a, 3b in 4 povečajo napovedani prihodki iz glob in denarnih kazni za 290 milijonov EUR ter odobrena sredstva za plačila za 11 200 milijonov EUR, da bi do konca leta izpolnili potrebe po plačilih zaradi preteklih in sedanjih obveznosti;

⁽¹⁾ UL L 298, 26.10.2012, str. 1.⁽²⁾ UL L 66, 8.3.2013.⁽³⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.⁽⁴⁾ UL L 163, 23.6.2007, str. 17.⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0078.⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0304.

Sreda, 11. september 2013

- B. ker je bilo treba celotni znesek zahtevkov za plačila, ki so se za kohezijsko politiko (2007–2013) nabrali do konca leta 2012 in znašajo 16 200 milijonov EUR, prenesti v leto 2013, to pa je posledično zmanjšalo stopnjo plačil, ki so v proračunu 2013 na voljo za letošnje potrebe po plačilih;
- C. ker so se Parlament, Svet in Komisija s skupno izjavo decembra 2012 zavezali, da bodo vse neporavnane zahtevke za leto 2012 pokrili s spremembo proračuna v začetku leta 2013;
- D. ker politični sporazum z dne 27. junija 2013 o večletnem finančnem okviru 2014–2020, ki so ga na najvišji politični ravni dosegli Parlament, predsedstvo Sveta in Komisija, vsebuje politično zavezo Sveta, da bo naredil vse potrebno, da bodo obveznosti Unije za leto 2013 v celoti spoštovane, da bo uradno sprejel predlog spremembe proračuna št. 2/2013 v višini 7 300 milijonov EUR in da bo brez odlašanja sprejel še eno spremembo proračuna, ki jo bo zgodaj jeseni predlagala Komisija, s čimer bi preprečili, da bi zmanjkalo sredstev za upravičena plačila;
- E. ker je Svet 9. julija 2013 sprejel uradno stališče o predlogu spremembe proračuna št. 2/2013 v znesku 7 300 milijonov EUR, s čimer bodo pokrite potrebe po plačilih v razdelkih 1a, 1b, 2, 3a, 3b in 4;
- F. ker je Parlament v resoluciji z dne 3. julija 2013 sprejetje uredbe o večletnem finančnem okviru in proračuna za leto 2014 pogojil s tem, da Svet zgodaj jeseni sprejme še en predlog spremembe proračuna;
1. je seznanjen s predlogom spremembe proračuna št. 2/2013, kot ga je predložila Komisija, in s stališčem Sveta o tem predlogu, ki je v skladu s političnim sporazumom, sprejetim med pogajanjem o večletnem finančnem okviru 2014–2020;
 2. razume, da je Komisija sprva na tej ravni predlagala skupno povečanje v višini 11 200 milijonov EUR, da ne bi v večletnem finančnem okviru ogrozili zgornje meje za plačila za leto 2013 in bi se tako izognili spremembi sedanjega večletnega finančnega okvira; kljub temu izraža skrb, da bi utegnil biti znesek prenizek za kritje vseh zahtevkov za plačila, ki bodo vloženi do konca leta 2013; zlasti ponovno poudarja, da države članice večino računov v okviru razdelka 1b praviloma predložijo ob koncu posameznega proračunskega leta, da bi preprečile morebitno prenehanje prevzetih obveznosti zaradi uporabe pravil $n+2$ in $n+3$;
 3. poudarja dejstvo, da so bile skupne izjave iz decembra 2012 pomemben del sporazuma o proračunu za leto 2013, za tri institucije pa pomenijo uradno obvezo, ki jo je treba v znamenju vzajemnega zaupanja in lojalnega sodelovanja v celoti spoštovati; vseeno pa razume, da se države članice soočajo s finančnimi omejitvami, zato se strinja, da se neizpolnjene potrebe po plačilih do konca leta 2013 (po ocenah Komisije znašajo 11 200 milijonov EUR) pokrijejo v dveh zaporednih korakih;
 4. spominja Svet na uradno zavezo, ki jo je dal v sklopu političnega dogovora o večletnem finančnem okviru 2014–2020 na izrecno zahtevo Parlamenta, da bi zagotovili kritje tudi za drugo tranšo neporavnanih plačil ter rešili vprašanje plačil pred začetkom veljavnosti novega večletnega finančnega okvira; poziva Komisijo, naj zgodaj jeseni pripravi dodatni predlog spremembe proračuna, ki bo namenjen izključno temu vprašanju;
 5. ponavlja svoje stališče, izraženo v resoluciji o političnem sporazumu o večletnem finančnem okviru 2014–2020 z dne 3. julija 2013, da Parlament ne bo odobril uredbe o večletnem finančnem okviru oziroma sprejel proračuna za leto 2014, dokler Svet ne bo sprejel novega predloga za spremembo proračuna, s katerim bo pokrit preostali primanjkljaj v plačilih za leto 2013, kot ga je opredelila Komisija;
 6. meni, da je znesek 11 200 milijonov EUR skrajni minimum za kritje dejanskih potreb do konca leta 2013; poziva tri institucije, naj pripravijo konkretno, zavezujočo rešitev, če se bo izkazalo, da okrepitve v dveh tranšah, predlagane v predlogu spremembe proračuna št. 2/2013, ne bodo zadoščale in ne bodo v celoti preprečile prenosa plačil v naslednji večletni finančni okvir;

Sreda, 11. september 2013

7. meni, da je Komisija edina institucija, ki lahko proračunskemu organu na podlagi zahtevkov držav članic iz leta n in ocen za leto $n+1$ posreduje točne podatke o pričakovanih potrebah po plačilih; poudarja, da Svet nima objektivne podlage, ki bi upravičevala dvom v zneske, ki jih je predstavila Komisija in temeljijo na združitvi podatkov iz 27 držav članic; opozarja, da je vsaka država članica odgovorna zgolj za lastne podatke, zato so to edini zneski, ki jih lahko izpodbija;
8. opozarja, da bi se s sprejetjem predloga spremembe proračuna št. 3/2013 zmanjšal delež prispevka na osnovi BND, ki ga države članice vplačajo v proračun Unije, s čimer se bo delno izravnal njihov prispevek k financiranju predloga spremembe proračuna št. 2/2013; zato poudarja dejstvo, da za sprejetje navedenih dokumentov velja skupni časovni načrt, saj sta s političnega vidika tesno povezana;
9. odobri stališče Sveta glede predloga spremembe proračuna št. 2/2013;
10. naroči svojemu predsedniku, naj razglasi, da je sprememba proračuna št. 2/2013 dokončno sprejeta, in poskrbi za njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
11. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

P7_TA(2013)0353

Predlog spremembe proračuna št. 3/2013 – presežek, ki izhaja iz izvrševanja proračuna za leto 2012**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 3/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija (11694/2013 – C7-0246/2013 – 2013/2070(BUD))**

(2016/C 093/40)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 106a Pogodbe Euratom,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 ⁽¹⁾, zlasti člena 18 navedene uredbe,
- ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2013, ki je bil dokončno sprejet dne 12. decembra 2012 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2007/436/ES, Euratom z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju predloga spremembe proračuna št. 3/2013, ki ga je Komisija predložila dne 15. aprila 2013 (COM (2013)0224),

⁽¹⁾ UL L 298, 26.10.2012, str. 1.⁽²⁾ UL L 66, 8.3.2013.⁽³⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.⁽⁴⁾ UL L 163, 23.6.2007, str. 17.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju stališča o predlogu spremembe proračuna št. 3/2013, ki ga je Svet sprejel dne 9. julija 2013 (11694/2013 – C7-0246/2013),
 - ob upoštevanju členov 75b in 75e Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A7-0284/2013),
- A. ker je cilj predloga spremembe proračuna št. 3/2013 vključiti v proračun za leto 2013 presežek iz proračunskega leta 2012, ki znaša 1 023,3 milijona EUR,
- B. ker so glavni elementi tega presežka neporabljena sredstva za odhodke v višini 244,3 milijona EUR, pozitivni rezultat pri prihodkih v višini več kot 719,1 milijona EUR in pozitivni saldo tečajnih razlik v višini 59,9 milijona EUR,
- C. ker gre razliko na strani prihodkov v večji meri pripisati vračilom in prispevkom, povezanim s sporazumi in programi Unije (350 milijonov EUR), povečanju dejansko zbranih lastnih sredstev v primerjavi s tistimi, ki so bila vnesena v proračun (231 milijonov EUR), ter globam in zamudnim obrestim (159 milijonov EUR),
- D. ker neporabljena sredstva za odhodke znašajo 244 milijonov EUR, pri čemer je 168 milijonov EUR proračunskih sredstev za leto 2012, 76 milijonov EUR pa prenesenih sredstev iz leta 2011,
1. je seznanjen s predlogom spremembe proračuna št. 3/2013, ki je namenjen izključno temu, da se presežek iz leta 2012, ki znaša 1 023,3 milijona EUR, v skladu s členom 18 finančne uredbe in stališčem Sveta v zvezi s tem vključi v proračun;
2. opozarja, da se bo s sprejetjem predloga spremembe proračuna zmanjšal delež prispevka na osnovi BND, ki ga države članice vplačajo v proračun Unije, s čimer se bo delno izravnal njihov prispevek k financiranju predloga spremembe proračuna št. 2/2013; zato poudarja, da bi morala biti omenjena dokumenta sprejeta po istem urniku, saj sta s političnega vidika tesno povezana;
3. odobri stališče Sveta glede predloga spremembe proračuna št. 3/2013;
4. naroči svojemu predsedniku, naj razglasi, da je sprememba proračuna št. 3/2013 dokončno sprejeta, in poskrbi za njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
5. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TA(2013)0355

Uporaba Solidarnostnega sklada Evropske unije: poplave, ki so jeseni 2012 prizadele Slovenijo, Hrvaško in Avstrijo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije v skladu s točko 26 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju (COM(2013)0259 – C7-0116/2013 – 2013/2085(BUD))

(2016/C 093/41)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2013)0259 – C7-0116/2013),

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾ in zlasti točke 26 Sporazuma,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju skupne izjave Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, sprejete na usklajevalnem sestanku 17. julija 2008 o Solidarnostnem skladu,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za regionalni razvoj,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A7-0283/2013),
1. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
 2. naroči svojemu predsedniku, da podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije v skladu s točko 26 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju

(Besedilo priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu 2013/714/EU.)

P7_TA(2013)0356

Predlog spremembe proračuna št. 5/2013 – Uporaba sredstev Solidarnostnega sklada EU po poplavah, ki so prizadele Slovenijo, Hrvaško in Avstrijo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 5/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija (11697/2013 – C7-0248/2013 – 2013/2086(BUD))

(2016/C 093/42)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 106a Pogodbe Euratom,

⁽¹⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

⁽²⁾ UL L 311, 14.11.2002, str. 3

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2013, kot je bil dokončno sprejet 12. decembra 2012 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾, zlasti točke 26,
 - ob upoštevanju Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2013 o spremembi Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju glede večletnega finančnega okvira, da se upoštevajo potrebe po odhodkih, nastale zaradi pristopa Hrvaške k Evropski uniji ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju predloga spremembe proračuna Evropske unije št. 5/2013 za proračunsko leto 2013, ki ga je Komisija sprejela dne 2. maja 2013 (COM(2013)0258),
 - ob upoštevanju stališča o predlogu spremembe proračuna št. 5/2013, ki ga je Svet sprejel dne 15. julija 2013 (11697/2013 – C7-0248/2013),
 - ob upoštevanju člena 75b in člena 75e Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A7-0286/2013),
- A. ker je predlog spremembe proračuna št. 5/2013 povezan z uporabo solidarnostnega sklada EU v višini 14 607 942 EUR v sredstvih za prevzem obveznosti in sredstvih za plačila v zvezi s hudim deževjem in posledičnimi katastrofalnimi poplavami v Sloveniji, Avstriji in na Hrvaškem jeseni leta 2012;
- B. ker je namen predloga spremembe proračuna št. 5/2013, da se proračunska prilagoditev uradno vključi v proračun za leto 2013;
1. je seznanjen s predlogom spremembe proračuna št. 5/2013, kot ga je predložila Komisija, in s stališčem Sveta o tem predlogu;
 2. poudarja, da je treba nujno sprostiti finančno pomoč v okviru solidarnostnega sklada EU državam, ki jih je prizadela ta naravna nesreča; obžaluje, da se je Svet znova odločil, da zaradi nujnosti, kot izrecno predvideva člen 4 Protokola 1 Pogodbe, ne bo skrajšal roka osmih tednov za obveščanje nacionalnih parlamentov, preden bo sprejel svoje stališče o spremembi proračuna;
 3. pozdravlja stališče Sveta, ki potrjuje predlog Komisije brez sprememb in s tem zagotavlja, da bo sprememba proračuna št. 5/2013 krita s svežimi sredstvi; poudarja dejstvo, da je pomanjkanje sredstev za plačila za leto 2013, kar je bil vzrok za predložitev predloga spremembe proračuna 2/2013, vnaprej izključilo možnost, da bi bilo mogoče sredstva za spremembo proračuna št. 5/2013 najti s prerazporeditvijo;
 4. zato odobri stališče Sveta glede predloga spremembe proračuna št. 5/2013;

⁽¹⁾ UL L 298, 26.10.2012, str. 1.

⁽²⁾ UL L 66, 8.3.2013.

⁽³⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 209, 3.8.2013, str. 14.

Sreda, 11. september 2013

5. naroči svojemu predsedniku, naj razglasi, da je sprememba proračuna št. 5/2013 dokončno sprejeta, in poskrbi za njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
6. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TA(2013)0357

Direktiva o kakovosti goriva in direktiva o energiji iz obnovljivih virov (posredna sprememba rabe zemljišč) *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 98/70/ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (COM(2012)0595 – C7-0337/2012 – 2012/0288(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/43)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0595),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 192(1) in 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0337/2012),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 17. aprila 2013 ⁽¹⁾,
 - po posvetovanju z Odborom regij,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter mnenj Odbora za industrijo, raziskave in energetiko, Odbora za razvoj, Odbora za mednarodno trgovino, Odbora za promet in turizem, Odbora za regionalni razvoj ter Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A7-0279/2013),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 198, 10.7.2013, str. 56.

Sreda, 11. september 2013

P7_TC1-COD(2012)0288

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Direktive 2013/.../EU Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 98/70/ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 192(1) v povezavi s členom 114 Pogodbe v zvezi s členom 1(2) do 1(9) in členom 2(5) do 2(7) te direktive,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 3(4) Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ zahteva, da države članice zagotovijo, da je delež energije iz obnovljivih virov v vseh vrstah prometa v letu 2020 najmanj enak 10 % njihove končne porabe energije. Ena od metod, ki so na voljo državam članicam za doseganje tega cilja, je mešanje biogoriv, ki naj bi najbolj prispevalo k doseganju cilja. **Drugi načini, ki so na voljo za doseganje cilja, so zmanjšanje porabe energije, kar je ključnega pomena, saj bi zavezujoč cilj v obliki deleža energije iz obnovljivih virov lahko postalo vse težje doseči na trajnosten način, če bi povpraševanje po energiji za promet še naprej naraščalo, in uporaba električne energije iz obnovljivih virov energije.** [Sprememba 123]
- (2) Glede ciljev Unije v zvezi z dodatnim zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov in znatnega prispevka goriv, ki se uporabljajo v cestnem prometu, k tem emisijam člen 7a(2) Direktive 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ zahteva, da dobavitelji goriv do 31. decembra 2020 za najmanj 6 % zmanjšajo emisije toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriva na enoto energije iz goriva (v nadaljnjem besedilu: emisijska intenzivnost toplogrednih plinov), ki ga v Uniji uporabljajo cestna vozila, necestna mobilna mehanizacija, kmetijski in gozdarski traktorji ter plovila za rekreacijo, ko niso na morju. Ena od metod, ki so na voljo dobaviteljem fosilnih goriv za zmanjšanje emisijske intenzivnosti toplogrednih plinov iz dobavljenih fosilnih goriv, je ~~mešanje~~ **primešavanje** biogoriv **z ničnimi ali nizkimi emisijami toplogrednih plinov in drugih goriv, pridobljenih iz odpadnih plinov, ki se jim ni mogoče izogniti, z zajemanjem ogljika ter za uporabo v prometu** [Sprememba 2].
- (3) Člen 17 Direktive 2009/28/ES določa trajnostna merila, ki jih morajo izpolnjevati pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, da se lahko upoštevajo pri doseganju ciljev Direktive in so upravičena do vključitve v javne programe podpore. Ta merila vključujejo zahteve glede najmanjših prihrankov emisij toplogrednih plinov, ki jih morajo dosegati pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva v primerjavi s fosilnimi gorivi. Enaka trajnostna merila za biogoriva so določena v členu 7b Direktive 98/70/ES.

⁽¹⁾ UL C 198, 10.7.2013, str. 56.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013.

⁽³⁾ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

⁽⁴⁾ Direktiva 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 1998 o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 93/12/EGS (UL L 350, 28.12.1998, str. 58).

Sreda, 11. september 2013

- (3a) Čep rav direktivi 98/70/ES in 2009/28/ES uporabljata izraza „pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva“, se njune določbe, skupaj z zadevnimi trajnostnimi merili, uporabljajo za vsa obnovljiva goriva, kot so opredeljena v teh direktivah. [Sprememba 4]
- (4) Če se pašnik ali kmetijsko zemljišče, ki je bilo prej namenjeno za oskrbo trgov s hrano, krmo in vlakni, uporabi za proizvodnjo biogoriva, je treba kljub temu zadovoljiti povpraševanje, ki ni povezano z gorivom, bodisi z intenzifikacijo sedanje proizvodnje bodisi z vključitvijo nekmetijskih zemljišč na drugih lokacijah v proizvodnjo. Ta primer pomeni posredno spremembo v rabi zemljišč in lahko, če vključuje spremembo namembnosti zemljišča z velikimi zalogami ogljika, povzroči znatne emisije toplogrednih plinov. Zato bi morali direktivi 98/70/ES in 2009/28/ES, glede na to, da se sedanja biogoriva v glavnem proizvajajo iz poljščin, ki se pridelujejo na obstoječih kmetijskih zemljiščih, vključevati določbe za obravnavo posredne spremembe v rabi zemljišč. [Sprememba 124]
- (4a) Člen 19(7) Direktive 2009/28/ES ter člen 7d(6) Direktive 98/70/ES določata, da je treba sprejeti ustrezne ukrepe za obravnavo vpliva posrednih sprememb v rabi zemljišč na emisije toplogrednih plinov, pri tem pa ustrezno upoštevati potrebo po zaščiti obstoječih naložb. [Sprememba 126]
- (5) Na podlagi napovedi povpraševanja po biogorivih, ki so jih zagotovile države članice, in ocen emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč za različne surovine za biogoriva je verjetno, da bodo emisije toplogrednih plinov, povezane s posrednimi spremembami v rabi zemljišč, znatne in bi lahko ~~izničile nekatere ali celotne~~ **bodo** izničile nekatere ali celotne prihranke toplogrednih plinov pri posameznih biogorivih. Razlog za to je dejstvo, da ~~je bil za biogoriva, pridelana na obdelovalnih površinah, namenjen visok znesek javnih subvencij (10 milijard (EUR 10 000 000 000) EUR na leto), zato~~ bo predvidoma skoraj celotna proizvodnja biogoriv do leta 2020 temeljila na poljščinah, pridelanih na zemljiščih, ki bi se lahko uporabljala za oskrbovanje trgov s hrano in krmo. **Poleg tega proizvodnja biogoriv iz poljščin, ki se uporabljajo za prehrano, prispeva k spremenljivosti cen hrane in lahko znatno negativno vpliva na preživljanje in zmožnost uveljavljanja človekovih pravic, vključno s pravico do hrane in dostopa do zemlje za lokalne skupnosti, ki živijo v revščini v državah zunaj Unije.** Za zmanjševanje takšnih emisij ~~in negativnih socialnih posledic ter ublažitev negativnih vplivov na prehransko varnost je pomembno razlikovati med skupinami poljščin, kot so oljnice, žitarice, rastline za pridelavo sladkorja, primerno, da se pri izračunu prihrankov emisij toplogrednih plinov, ki jih zahtevajo trajnostna merila iz direktiv 2009/28/ES in druge poljščine 98/70/ES, zlasti osredotoči na zmanjševanje načrtovane uporabe biogoriv, ki vsebujejo škrob, se pridelujejo na obdelovalnih površinah, in upošteva emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč. Poleg tega je treba, da bi našli srednje- in dolgoročne rešitve, spodbujati raziskave in razvoj v sektorjih novih naprednih biogoriv, ki niso konkurenčni poljščinam za prehrano, in še naprej preučevati učinek različnih skupin poljščin na neposredne in posredne spremembe v rabi zemljišč.~~ **[Sprememba 8]**
- (6) Tekoča goriva iz obnovljivih virov bodo verjetno potrebna v sektorju prometa za zmanjšanje njegovih emisij toplogrednih plinov. Napredna biogoriva, kot so biogoriva iz odpadkov in alg, zagotavljajo velik prihranek toplogrednih plinov z majhnim tveganjem povzročanja posrednih sprememb v rabi zemljišč in ne tekmujejo neposredno za kmetijska zemljišča, ki so namenjena oskrbi trgov s hrano in krmo. Zato je ustrezno spodbuditi večjo proizvodnjo takšnih naprednih biogoriv, ker zdaj na trgih niso na voljo v velikih količinah, delno zaradi tekmovanja za javne subvencije z uveljavljenimi tehnologijami za proizvodnjo biogoriv iz poljščin, ki se uporabljajo za prehrano. Zagotoviti bi bilo treba dodatne spodbude s povečanjem ponderja naprednih biogoriv do 10-odstotnega cilja za promet, določenega v Direktivi 2009/28/ES, v primerjavi z običajnimi gorivi. V tem smislu bi bilo treba kot del okvira politike energije iz obnovljivih virov po letu 2020 spodbujati le napredna biogoriva z nizkimi ocenjenimi vplivi posrednih sprememb v rabi zemljišč in visokimi skupnimi prihranki toplogrednih plinov.
- (6a) Za zagotovitev učinkovitosti spodbujevalnih ukrepov, zlasti tistih, ki so namenjeni spodbujanju naprednih biogoriv, je bistveno, da podporne politike in mehanizmi, ki so jih vpeljale države članice, zagotavljajo identifikacijo, avtentikacijo in nadzor kakovosti količin biogoriv, da se preprečijo lažne ali zavajajoče izjave o izvoru biogoriva ter odvrne od oddaje večkratnih prijav količin biogoriv v dva ali več nacionalnih sistemov ali mednarodnih akreditacijskih sistemov. [Sprememba 11]

Sreda, 11. september 2013

- (6b) Medtem ko lahko pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena iz odpadkov in ostankov, prispevajo k velikim prihrankom emisij toplogrednih plinov ter imajo hkrati malo škodljivih okoljskih, socialnih in ekonomskih vplivov, bi bilo ustrezno izvesti nadaljnjo oceno njihove razpoložljivosti, koristi in tveganj, ki bo med drugim vplivala na oblikovanje politike po letu 2020. Poleg tega so potrebne dodatne informacije o koristi konvencionalnih in naprednih biogoriv glede zanesljivosti oskrbe z energijo, zlasti če se fosilna goriva neposredno ali posredno uporabljajo za njihovo proizvodnjo. Komisijo bi bilo treba pooblastiti, da Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo in, če je ustrezno, predloge na to temo. Poročilo bi moralo upoštevati okoljske, socialne in ekonomske oportunitetne stroške uporabe surovin za namene, ki ne vključujejo proizvodnje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, da bodo v poročilu obravnavani vsi pozitivni in škodljivi učinki. [Sprememba 12]
- (6c) V vseh državah članicah bi morala biti na trgu na voljo konvencionalna in napredna biogoriva stalne in visoke kakovosti. Kot pomoč pri doseganju tega cilja bi morala Komisija Evropskemu odboru za standardizacijo (CEN) nujno podeliti jasen mandat za pripravo standardov tehničnih lastnosti za napredna biogoriva in končne mešanice goriv ter, kjer je to potrebno, za pregled standardov za konvencionalna biogoriva, da bi zagotovili, da kakovost končnega goriva ne bo povečala emisij CO₂ ali zmanjšala skupne učinkovitosti vozil v uporabi. [Sprememba 13]
- (7) Za zagotovitev dolgoročne konkurenčnosti bioindustrijskih sektorjev ter v skladu s sporočilom iz leta 2012 „Inovacije za trajnostno rast: biogospodarstvo za Evropo“ in Časovnim okvirom za Evropo, gospodarno z viri, ki spodbujata integrirane in diverzificirane biorafinerije po Evropi, bi bilo treba v skladu z Direktivo 2009/28/ES določiti večje spodbude tako, da prednostno podpirajo uporabo surovin iz biomase, ki za druge uporabe razen proizvodnje biogoriv nimajo visoke ekonomske vrednosti **ali ne vplivajo na okolje tako, da bi ogrožale lokalne ekosisteme s tem, ko poljščinam, ki se uporabljajo za prehrano, odvzamejo zemljišče in vodo.** [Sprememba 129]
- (7a) Izboljšati bi bilo treba usklajenost med Direktivo 98/70/ES, Direktivo 2009/28/ES in zakonodajo na drugih področjih politike Unije, da bi izkoristili sinergije in izboljšali pravno varnost. Opredelitve odpadkov in ostankov za namene Direktive 98/70/ES in Direktive 2009/28/ES je treba uskladiti s tistimi iz Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Tokove odpadkov in ostankov, navedene v Direktivi 98/70/ES in Direktivi 2009/28/ES, bi bilo treba natančneje določiti z uporabo kod odpadkov iz Evropskega kataloga odpadkov iz Sklepa Komisije 2000/532/ES ⁽²⁾, da se pristojnim organom v državah članicah olajša uporaba teh direktiv. Spodbujanje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv v skladu z Direktivo 98/70/ES in Direktivo 2009/28/ES mora biti skladno s cilji in namenom Direktive 2008/98/ES. Da se doseže cilj Unije za premik k družbi recikliranja, je treba v celoti izvajati hierarhijo ravnanja z odpadki iz člena 4 Direktive 2008/98/ES. Da bi to omogočili, mora uporaba odpadkov in ostankov za proizvodnjo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv postati del načrtov ravnanja z odpadki in programov za preprečevanje nastajanja odpadkov, ki so jih pripravile države članice v skladu s poglavjem V Direktive 2008/98/ES. Uporaba Direktive 98/70/ES in Direktive 2009/28/ES ne sme ogroziti popolnega izvajanja Direktive 2008/98/ES. [Sprememba 16]
- (8) Od 1. julija 2014 bi bilo treba povečati najnižji prag prihranka toplogrednih plinov za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki se proizvajajo v novih obratih, da se izboljša njihovo skupno ravnovesje toplogrednih plinov, ter odvrniti dodatne naložbe v obrate z nizkim učinkom na prihranek toplogrednih plinov. To povečanje zagotavlja varovala za naložbe v zmogljivost proizvodnje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv v skladu z drugim pododstavkom člena 19(6) Direktive 2009/28/ES.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

⁽²⁾ Sklep Komisije 2000/532/ES z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Sklepa 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov v skladu s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Sklepa Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama nevarnih odpadkov v skladu s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih (UL L 226, 6.9.2000, str. 3).

Sreda, 11. september 2013

- (8a) *Pri spodbujanju razvoja trga nosilcev obnovljivih virov energije in goriv bi bilo treba upoštevati njihov vpliv tako na podnebje kot tudi na regionalne in lokalne razvojne priložnosti in zaposlovanje. Proizvodnja druge generacije biogoriv in naprednih biogoriv ponuja velike možnosti za ustvarjanje delovnih mest in rasti, zlasti na podeželskih območjih. Energetska samozadostnost regij Unije in zanesljivost oskrbe sta prav tako cilja, ki ju je treba spodbujati na trgih obnovljivih virov energije in goriv. [Sprememba 17]*
- (9) Za pripravo prehoda na napredna biogoriva in zmanjšanje skupnih vplivov posrednih sprememb v rabi zemljišč v obdobju do leta 2020 je ustrezno omejiti količino pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, pridobljenih iz poljščin, ki se uporabljajo za prehrano iz dela A Priloge VIII k Direktivi 2009/28/ES in delu A Priloge V k Direktivi 98/70/ES, ki se lahko upoštevajo pri doseganju ciljev iz Direktive 2009/28/ES. Ne da bi se omejila skupna uporaba tovrstnih biogoriv, bi bilo treba delež pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, proizvedenih iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic, ki se lahko upoštevajo pri doseganju ciljev Direktive 2009/28/ES, omejiti na delež tovrstnih pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki so bila porabljena v letu 2011.
- (10) ~~Pet odstotna~~ Meja **6 %**, določena v členu 3(4)(d) Direktive 2009/28/ES, ne vpliva na svobodo držav članic pri določanju lastne usmeritve pri upoštevanju tega predpisanega deleža konvencionalnih biogoriv znotraj skupnega cilja 10 %. Posledično ostaja dostop do trga biogoriv, proizvedenih v obratih, ki so obratovali pred koncem leta 2013, v celoti odprt. Zato ta direktiva o spremembi ne vpliva na zakonita pričakovanja upravljavcev glede teh obratov. [Sprememba 183]
- (10a) *V prometnem sektorju bi bilo treba spodbujati uporabo električne energije iz obnovljivih virov. Prav tako bi bilo treba v sektorju prometa spodbujati ukrepe za energetske učinkovitost in varčevanje z energijo. [Sprememba 133]*
- (11) Ocenjene emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč, bi morale biti vključene v poročanje o emisijah toplogrednih plinov iz biogoriv na podlagi direktiv 98/70/ES in 2009/28/ES. Biogorivom iz surovin, ki ne povzročajo dodatnega povpraševanja po zemljiščih, kot so biogoriva iz odpadnih surovin, bi bilo treba določiti faktor emisij nič.
- (11a) *Državam članicam bi morale biti omogočena, da finančna sredstva, ki so sedaj v celoti ali delno usmerjena k doseganju deleža energije iz biogoriv, proizvedenih iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja, oljnic in drugih na zemljiščih gojenih energetskih rastlin, vlagajo v energijo iz obnovljivih virov, zlasti vetrno, sončno, energijo plimovanja in geotermalno energijo, ki so se izkazale za obnovljive in trajnostne. [Sprememba 22]*
- (11b) *Prostovoljni sistemi, ki jih priznava Komisija, so glavna orodja, ki jih uporabljajo gospodarski subjekti za izkazovanje skladnosti s trajnostnimi merili iz člena 7b Direktive 98/70/ES in člena 17 Direktive 2009/28/ES. Vendar pa ni meril, ki bi jih morali ti sistemi izpolnjevati, da bi pridobili priznanje. Zato je treba določiti jasnejša pravila. Samo sistemi, ki določajo učinkovite mehanizme za zagotavljanje neodvisnosti in zanesljivosti revizij ter udeležbe lokalnih in domorodnih skupnosti, so skladni s to direktivo. Ti sistemi bi morali poleg tega vključevati jasna in stroga pravila o izključitvi pošiljk pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv iz sistema, če kršijo njegove določbe. Komisija bi morala za spremljanje in uresničevanje učinkovitega izvajanja sistemov imeti možnost dostopa do celotne ustrezne dokumentacije, ki vzbuja skrb glede prestopkov, in njenega razkritja. [Sprememba 23]*
- (11c) *Direktiva 98/70/ES in Direktiva 2009/28/ES ne vsebujeta določb v zvezi s postopkom priznavanja teh prostovoljnih sistemov, zato nista pregledni in učinkoviti pri zagotavljanju skladnosti s trajnostnimi merili. Zato je primerno, da Komisija določi obvezne minimalne zahteve, na podlagi katerih ti sistemi dajejo podlago za domnevo o skladnosti s trajnostnimi merili. [Sprememba 24]*
- (11d) *Uporaba zemljišč za pridelavo surovin za biogoriva ne bi smela privedi do razseljevanja lokalnih in domorodnih skupnosti. Zato je treba uvesti posebne ukrepe za zaščito zemljišč domorodnih skupnosti. [Sprememba 25]*

Sreda, 11. september 2013

- (11e) **Direktivi 98/70/ES in 2009/28/ES določata različno obravnavanje surovin, glede na to, ali gre za odpadke, ostanke ali soproizvode. Ker pa te kategorije niso opredeljene, obstaja negotovost, kar bi lahko oviralo pravilno izvajanje in spoštovanje. Zato bi bilo treba oblikovati okvirni seznam surovin, ki sodijo v različne kategorije.** [Sprememba 27]
- (12) Komisija bi morala pregledati metodologijo za ocenjevanje faktorjev emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč iz prilog VIII in V k Direktivi 2009/28/ES oziroma Direktivi 98/70/ES z vidika prilagajanja tehničnemu in znanstvenemu napredku. Za ta namen bi morala Komisija, če je to utemeljeno z najnovejšimi razpoložljivimi znanstvenimi dokazi, obravnavati možnost spremembe predlaganih faktorjev za posredne spremembe v rabi zemljišč za skupine poljščin, uvesti faktorje za dodatne ravni razčlenitve ter vključiti dodatne vrednosti, če se na trgu pojavijo nove surovine za biogoriva.
- (13) Člen 19(8) Direktive 2009/28/ES in člen 7d(8) Direktive 98/70/ES vključujeta določbe za spodbujanje pridelave biogoriv na močno degradiranih in močno onesnaženih zemljiščih kot začasni ukrep za zmanjšanje posrednih sprememb v rabi zemljišč. Te določbe v sedanji obliki niso več ustrezne in jih je treba vključiti v pristop iz te direktive, da se zagotovi ohranitev skladnosti skupnih ukrepov za zmanjšanje emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč.
- (14) Ustrezno je uskladiti pravila za uporabo privzetih vrednosti zaradi zagotavljanja enake obravnave proizvajalcev, ne glede na to, kje poteka proizvodnja. Medtem ko lahko tretje države uporabljajo privzete vrednosti, morajo proizvajalci iz EU uporabljati dejanske vrednosti, če so te višje od privzetih ali če država članica ni predložila poročila, kar povečuje njihovo upravno breme. Zato bi bilo treba sedanja pravila poenostaviti tako, da uporaba privzetih vrednosti ni omejena na območja v Uniji, ki so vključena v sezname iz člena 19(2) Direktive 2009/28/ES in člena 7d(2) Direktive 98/70/ES.
- (14a) **Da bi uresničili cilj za energijo iz obnovljivih virov v prometnem sektorju ter hkrati zmanjšali negativne učinke sprememb v rabi zemljišč, bi morali spodbuditi električno energijo iz obnovljivih virov in modalni premik, povečati uporabo javnega prevoza in izboljšati energetske učinkovitost. V skladu z Belo knjigo o prometu bi si države članice tako morale prizadevati za večjo energetske učinkovitost in manjšo skupno porabo energije v prometu ter pri tem spodbujati uveljavljanje električnih vozil na trgu ter uporabo električne energije iz obnovljivih virov v prometnih sistemih.** [Spremembi 29 in 139]
- (15) **Cilji te direktive morajo zagotoviti enoten trg za gorivo za prometni sektor ter zagotoviti upoštevanje najnižjih ravni varstva okolja ter preprečiti negativne učinke na zanesljivo preskrbo s hrano in pravice do rabe zemljišč v zvezi s proizvodnjo in uporabo takšnega goriva.** Ker države članice ne morejo v celoti doseči ~~teh~~ ciljev te direktive ~~o zagotovitvi enotnega trga za gorivo za cestni promet in necestno mobilno mehanizacijo ter o zagotovitvi upoštevanja najnižjih ravni varstva okolja pri uporabi teh goriv~~ in ker jih je lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti, kot je določeno v navedenem členu, ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje teh ciljev. [Sprememba 30]
- (16) Zaradi začetka veljavnosti Pogodbe o delovanju Evropske unije je treba pooblastila, ki so podeljena Komisiji v skladu z direktivama 2009/28/ES in 98/70/ES, uskladiti s členom 290 navedene pogodbe.
- (17) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Sreda, 11. september 2013

- (18) Da se omogoči prilagoditev Direktive 98/70/ES tehničnemu in znanstvenemu napredku, bi bilo treba na Komisiji prenesti pooblastila za sprejetje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi z mehanizmom za spremljanje in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, metodološkimi načeli in vrednostmi, potrebnimi za presojo, ali so izpolnjena trajnostna merila v zvezi z biogorivi, merili in geografskim obsegom za določanje visoko raznovrstnega travinja, metodologijo za računanje emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu in poročanje o njih, metodologijo za računanje emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč, dovoljenimi ravni vsebnosti kovinskih dodatkov v gorivih, dovoljenimi analitičnimi metodami v zvezi s specifikacijami za goriva ter odstopanjem parnega tlaka, dovoljenega za motorni bencin, ki vsebuje bioetanol.
- (19) Da se omogoči prilagoditev Direktive 2009/28/ES tehničnemu in znanstvenemu napredku, bi bilo treba na Komisiji prenesti pooblastila za sprejetje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s seznamom surovin za biogoriva, ki so večkrat upoštevana pri doseganju cilja iz člena 3(4), energijsko vsebnostjo goriv, ki se uporabljajo v prometu, merili in geografskim obsegom za določanje travinja z visoko biotsko raznovrstnostjo, metodologijo za računanje emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč ter metodološkimi načeli in vrednostmi, potrebnimi za presojo, ali so izpolnjena trajnostna merila v zvezi s pogonskimi biogorivi in drugimi tekočimi biogorivi.
- (20) Komisija bi morala na podlagi najboljših in najnovejših razpoložljivih znanstvenih dokazov pregledati učinkovitost ukrepov, uvedenih s to direktivo, pri omejevanju emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč ter obravnavati načine za dodatno zmanjšanje navedenega vpliva, ki bi lahko vključevali uvedbo ocenjenih faktorjev emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč v trajnostni sistem s 1. januarjem 2021.
- (21) Zlasti je pomembno, da Komisija pri izvajanju te direktive med svojim pripravljalnim delom izvede ustrezna posvetovanja, zlasti na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so relevantni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (22) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 so se države članice zavezale, da bodo v utemeljenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med deli direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. V zvezi s to direktivo je po mnenju zakonodajalca predložitev tovrstnih dokumentov utemeljena.
- (23) Direktivi 98/70/ES in 2009/28/ES bi bilo treba zato ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 98/70/ES

Direktiva 98/70/ES se spremeni:

-1. V členu 2 se dodajo naslednje točke:

„9a. „Neživilska celuloza“ pomeni neživilske energetske rastline, ki se pridelujejo na obdelovalnih površinah za namene proizvodnje bioenergije, vključno s prstastim trstikovcem, drugimi energetskimi travami, nekaterimi vrstami sirka in industrijsko konopljo, razen rastlin z visoko vsebnostjo lesa, kot so drevesa. [Sprememba 34]

9b. „Neživilska lesna celuloza“ pomeni lesne energetske rastline, ki se pridelujejo na obdelovalnih površinah, kot so hitro rastoči panjevec in hitro rastoče gozdne rastline. [Sprememba 35]

Sreda, 11. september 2013

9c. „Neposredna sprememba v rabi zemljišč“ pomeni vsako spremembo v rabi posameznega zemljišča iz ene v drugo kategorijo površin zemljišč po IPPC (gozdna zemljišča, kmetijska zemljišča, pašniki, mokrišča, naselja ali druga zemljišča) skupaj s sedmo kategorijo za trajnice, ki obsega predvsem večletne poljščine, ki se običajno ne žanjejo letno, kakor sta hitro rastoč panjevec in oljna palma. [Sprememba 36]

9d. „Tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora“ pomeni plinasta ali tekoča goriva, ki niso biogoriva, njihova energijska vsebnost izhaja iz obnovljivih virov energije, ki ni biomasa, in se uporabljajo v prometu.“

[Sprememba 37]

-1a. V členu 3 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice od dobaviteljev zahtevajo, da zagotovijo dajanje na trg motornega bencina z največjo vsebnostjo kisika 2,7 % in največjo vsebnostjo etanola 5 % do konca leta 2018, in lahko zahtevajo, da se tovrstno gorivo da na trg za daljše obdobje, če menijo, da je to potrebno. Zagotoviti morajo, da potrošniki neposredno pri točilnem avtomatu prejmejo ustrezne informacije o vsebnosti biogoriva v motornem bencinu in zlasti o ustrezni uporabi različnih mešanic motornega bencina. V zvezi s tem se priporočila glede označevanja iz standarda EN228: 2012 upoštevajo na vseh bencinskih črpalkah v Uniji.“

[Sprememba 38]

-1b. V členu 4(1) se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Kadar delež FAME, ki je primešan dizelskemu gorivu, presega 7 %, države članice zagotovijo, da so potrošnikom na voljo ustrezne informacije o vsebnosti FAME neposredno pri točilnem avtomatu.“

[Sprememba 39]

1. Člen 7a se spremeni:

(-a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„V primeru dobaviteljev biogoriv, ki se uporabljajo v letalstvu, države članice takšnim dobaviteljem prepustijo odločitev, ali bodo prispevali k obveznosti glede zmanjšanja iz odstavka 2, če dobavljena biogoriva izpolnjujejo trajnostna merila iz člena 7b.“

[Sprememba 40]

(-aa) v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:

„Države članice zagotovijo, da največji prispevek biogoriv, proizvedenih iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja, oljnic ali namenskih energetskih rastlin, za namene skladnosti s ciljem iz prvega pododstavka ne presega največjega prispevka, določenega v členu 3(4) (d) Direktive 2009/28/ES.“

[Sprememba 184/rev]

(a) v odstavku 5 se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„5. Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 10a, ki zadevajo zlasti:“

(b) doda se naslednji odstavek:

„6. Dobavitelji goriv vsako leto do 31. marca organu, ki ga je imenovala država članica, poročajo o novih postopkih proizvodnje biogoriv, količinah in emisijah toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriva na enoto energije iz goriva, vključno z ocenjenimi emisijami zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč iz Priloge V. Države članice te podatke sporočajo Komisiji.“

Sreda, 11. september 2013

2. Člen 7b se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi rabe biogoriv, ki se upošteva za namene iz odstavka 1, je vsaj 60 % za biogoriva, proizvedena v obratih, ki so začeli obratovati po 1. juliju 2014. Obrat, obratuje“, če poteka fizična proizvodnja biogoriv.

Za obrate, ki so obratovali 1. julija 2014 ali pred tem datumom, biogoriva za namene odstavka 1 dosegajo do 31. decembra 2017 prihranek emisij toplogrednih plinov vsaj 35 %, od 1. januarja 2018 pa vsaj 50 %.

Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe biogoriv se izračuna v skladu s členom 7d(1).“

(b) v odstavku 3 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi z merili in geografskim obsegom za opredelitev travinj, ki jih zajema točka (c) prvega pododstavka.“

(ba) vstavi se naslednji odstavek:

„4a. Pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki se upoštevajo za namene iz odstavka 1, se ne proizvedejo iz surovin, pridobljenih na zemljiščih, razen če se upoštevajo pravice tretjih oseb do uporabe in posesti zemljišč, vključno z njihovim predhodnim prostovoljnim in informiranim soglasjem ter sodelovanjem institucij, ki jih predstavljajo.“

[Sprememba 49]

(bb) v odstavku 7 se prvi stavek drugega pododstavka nadomesti z naslednjim:

„Komisija vsaki dve leti Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o učinku povečanega povpraševanja po biogorivih na socialno trajnost v Uniji in tretjih državah, o prispevku proizvodnje biogoriv k zmanjšanju pomanjkanja rastlinskih beljakovin v Uniji ter o vplivu politike Unije o biogorivih na razpoložljivost živil po dostopnih cenah, zlasti za ljudi v državah v razvoju, in širših razvojnih vprašanjih.“

[Sprememba 50]

2a. Člen 7c se spremeni:

(a) v odstavku 3 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 11(3) pripravi seznam primernih in ustreznih informacij iz prvih dveh pododstavkov tega odstavka, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih subjektov. Prizadeva si zagotoviti največjo možno skladnost z bistvenimi obveznostmi iz tega odstavka ter zmanjšati na najmanjšo možno mero prekomerno upravno obremenitev subjektov, zlasti manjših.“

[Sprememba 53]

(b) v odstavku 3 se peti pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice Komisiji v zbirni obliki predložijo informacije iz prvega pododstavka tega odstavka, vključno s poročili neodvisnih revizorjev, Komisija pa jih objavi na platformi za preglednost iz člena 24 Direktive 2009/28/ES.“

[Sprememba 54]

Sreda, 11. september 2013

(c) v odstavku 4 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Unija si prizadeva za sklenitev dvostranskih ali večstranskih sporazumov s tretjimi državami, ki vsebujejo obvezne zaveze o določbah o trajnostnih merilih, ki ustrezajo tistim iz te direktive. Ti sporazumi vsebujejo tudi pravila, s katerimi se zagotovi, da carinski postopki tretjih držav ne povzročajo goljufije pri uvozu in izvozu biogoriv in drugih tekočih biogoriv, pa tudi določbe o poenostavitvi trgovine. Poleg tega si mora Unija tudi prizadevati za sklenitev sporazumov s tretjimi državami, ki vsebujejo zaveze o ratifikaciji in izvrševanju konvencij MOD in večstranskih okoljskih sporazumov iz člena 7b(7). Če je Unija sklenila sporazume, ki vsebujejo obvezne zaveze o določbah s temami, zajetimi v trajnostnih merilih iz člena 7b(2) do (5), lahko Komisija odloči, da ti sporazumi med Evropsko unijo in tretjimi državami dokazujejo, da pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena iz surovin, pridelanih v teh državah, izpolnjujejo zadevna trajnostna merila. Pri sklepanju teh sporazumov se ustrezna pozornost nameni ukrepom, sprejetim za zaščito območij, ki zagotavljajo bistvene ekosistemske storitve v izrednih razmerah (na primer zaščita porečij, obvladovanje erozije), za zaščito tal, vode in zraka, posredno spremembo rabe tal, sanacijo degradiranih zemljišč, izogibanje prekomerni porabi vode na območjih, kjer vode primanjkuje, ter vidikom iz drugega pododstavka člena 7b(7).“

[Sprememba 55]

(d) dodata se naslednja odstavka:

„9a. Komisija do [eno leto po začetku veljavnosti te direktive] predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, v katerem pregleda izvajanje sporazumov ali prostovoljnih sistemov, za katere je sprejela odločitev iz odstavka 4, in opredeli najboljše prakse. Poročilo temelji na najboljših razpoložljivih podatkih, vključno s posvetovanji z zainteresiranimi stranmi, in na praktičnih izkušnjah pri uporabi sporazumov ali sistemov. Poročilo upošteva ustrezne mednarodno priznane standarde in smernice, vključno s tistimi, ki jih razvijeta Mednarodna organizacija za standardizacijo in Mednarodna zveza za socialno in okoljsko akreditacijo ter označevanje (ISEAL). V poročilu se v zvezi z vsakim sporazumom in sistemom med drugim analizira naslednje:

- neodvisnost, način in pogostost revizij;
- razpoložljivost in izkušnje pri uporabi načinov za prepoznavanje in obravnavanje neskladnosti;
- preglednost, zlasti v zvezi z dostopnostjo sistema, razpoložljivostjo prevodov v uradne jezike držav in regij, iz katerih izvirajo surovine, dostopnostjo seznama pooblaščenih subjektov in ustreznih certifikatov, dostopnostjo revizijskih poročil;
- udeležba zainteresiranih strani, zlasti kar zadeva posvetovanja z domorodnimi in lokalnimi skupnostmi med pripravo in pregledom sistema ter med revizijami;
- splošna trdnost sistema, zlasti glede na pravila o akreditaciji, usposobljenosti in neodvisnosti revizorjev ter zadevnih teles sistema;
- tržno posodabljanje sistema.

Komisija, če je to ustrezno v skladu s poročilom, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži predlog za spremembo določb te direktive v zvezi s prostovoljnimi sistemi, da bi spodbudila najboljše prakse.

[Sprememba 58]

Sreda, 11. september 2013

9b. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi s podrobnimi pravili o neodvisnem preverjanju in potrjevanju skladnosti s hierarhijo ravnanja z odpadki iz člena 4 Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*). Ti delegirani akti se sprejmejo do 30. junija 2016.

[Sprememba 59]

(*) Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).“

3. Člen 7d se spremeni:

(-a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Za namene člena 7a se bodo od leta 2020 naprej emisije toplogrednih plinov iz biogoriv, porabljene v življenjskem ciklu, računale tako, da se bo rezultatu, pridobljenem v skladu s prvim pododstavkom, dodala ustrezna vrednost iz Priloge V.“

[Sprememba 60]

(-aa) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi s vključitvijo postopka izračuna emisij toplogrednih plinov iz obnovljivih tekočih in plinastih goriv nebiološkega izvora v Prilogo IV zaradi preverjanja njihove skladnosti s členom 7b. Ti delegirani akti se sprejmejo do 31. decembra 2015.“

[Sprememba 61]

(a) odstavki od 3 do 6 se nadomestijo z naslednjim:

„3. Komisiji se lahko za države članice tipične emisije toplogrednih plinov iz pridelave kmetijskih surovin predložijo v poročilih iz člena 7d(2), za ozemlja zunaj Unije pa v poročilih, ki so enakovredna navedenim.

4. Komisija lahko z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 11(3), odloči, da poročila iz odstavka 3 vsebujejo točne podatke za merjenje emisij toplogrednih plinov, povezanih s pridelavo surovin za biogoriva, ki se tipično proizvajajo na navedenih območjih za namene člena 7b(2).

5. Komisija najpozneje do 31. decembra 2012 in nato vsaki dve leti pripravi **in objavi** poročilo o ocenjenih tipičnih in privzetih vrednostih iz delov B in E Priloge IV, pri čemer upošteva zlasti emisije toplogrednih plinov, ki jih povzročata transport in pridelava. **[Sprememba 62]**

Komisija je pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi s popravkom ocenjenih tipičnih in privzetih vrednosti iz delov B in E Priloge IV.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi s prilagoditvijo Priloge V tehničnemu in znanstvenemu napredku, vključno s spremembo predlaganih vrednosti posrednih sprememb v rabi zemljišč za skupine poljščin, ~~uvvedbo novih.~~ **Komisija za namene ocenjevanja ekonomskih modelov, ki se uporabljajo za ocenjevanje vrednosti posrednih sprememb v rabi zemljišč, v okviru svojega pregleda upošteva najnovejše razpoložljive informacije v zvezi s ključnimi predpostavkami, ki vplivajo na rezultate uporabe modelov, vključno z izmerjenimi trendi v kmetijskem donosu in produktivnosti, dodelitvijo soproizvodov ter zaznanimi globalnimi spremembami v rabi zemljišč in stopnji krčenja gozdov. Komisija zagotovi, da so v tak postopek pregleda vključeni deležniki. Prvi tak pregled se zaključi najpozneje 30. junija 2016.**

Sreda, 11. september 2013

Komisija po potrebi predlaga nove vrednosti **posrednih sprememb v rabi zemljišč** na dodatnih ravneh razčlenitve, ~~po potrebi vključitvi~~ **vključitev** dodatnih vrednosti, če se na trgu pojavijo nove surovine za biogoriva, ~~pregledom~~ **pregled** kategorij biogoriv, katerim so za emisije zaradi posredne spremembe v rabi zemljišč pripisane vrednosti nič, ter ~~razvojem~~ **razvoj** faktorjev za surovine iz neživilske celuloze in lesne celuloze.“

[Sprememba 189]

- (b) v odstavku 7 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„7. Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi s prilagoditvijo Priloge IV tehničnemu in znanstvenemu napredku, tudi z dodajanjem vrednosti za nove postopke proizvodnje biogoriv iz iste ali drugih surovin in s spreminjanjem metodologije, določene v delu C.“

- (c) odstavek 8 se črta.

- (ca) **doda se naslednji odstavek:**

„8a. Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi z določitvijo podrobnih opredelitev, vključno s tehničnimi specifikacijami, potrebnih za kategorije iz točke 9 dela C Priloge IV.“

[Sprememba 65]

4. Člen 8 se spremeni:

- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice spremljajo skladnost motornih bencinov in dizelskih goriv z zahtevami iz členov 3 in 4 na podlagi analitskih metod, navedenih v veljavnih evropskih standardih EN 228 oziroma EN 590.“

- (b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice vsako leto do 30. junija predložijo poročilo s podatki o kakovosti nacionalnih goriv za predhodno koledarsko leto. Komisija določi skupni format za predložitev zbirnih podatkov o nacionalni kakovosti goriva z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 11(3). Prvo poročilo se predloži do 30. junija 2002. Od 1. januarja 2004 je format za to poročilo skladen s formatom, opisanim v ustreznem evropskem standardu. Poleg tega države članice poročajo o skupnih količinah motornega bencina in dizelskih goriv, trženih na njihovih ozemljih, ter o trženih količinah neosvinčenega bencina in dizelskih goriv z mejno vsebnostjo žvepla 10 mg/kg. Države članice letno poročajo tudi o razpoložljivosti in o ustrezno uravnoteženi geografski osnovi motornega bencina in dizelskih goriv z mejno vsebnostjo žvepla 10 mg/kg, ki se tržijo na njihovih ozemljih.“

5. V členu 8a se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi s pregledom omejitve za vsebnost MMT v gorivu iz odstavka 2. Ta pregled se opravi na podlagi rezultatov ocenjevanja, izvedenega z uporabo preskusne metodologije iz odstavka 1. Če to upravičuje ocena tveganja, se lahko omejitev zniža na nič. Zvišati je ni mogoče, razen če to upravičuje ocena tveganja.“

- 5a. V členu 9 se doda naslednji odstavek:

„2a. Komisija mora nadzorovati učinkovanje biogoriv v vseh sezonskih pogojih v celotni Uniji, tako da kakovost biogoriv, ki se uporabljajo v vozilih, ne bo povečala emisij onesnaževal in CO₂ ali poslabšala splošnega delovanja vozil.“

Sreda, 11. september 2013

Komisija je pooblaščen, da po potrebi sprejme delegirane akte v skladu s členom 10a v zvezi s prilagoditvijo Priloge I ali II te direktive tehničnemu in znanstvenemu napredku, da se uvedejo posebni parametri, preskusne mejne vrednosti in preskusne metode.“

[Sprememba 66]

6. V členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija je pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 10a v zvezi s prilagoditvijo dovoljenih analitskih metod iz prilog I, II in III tehničnemu in znanstvenemu napredku.“

7. Vstavi se naslednji člen:

„Člen 10a

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7a(5), drugega pododstavka člena 7b(3), členov 7d(5), ~~7d(6)~~, 7d(7), **7d(8a)**, 8a(3) in 10(1) se prenese na Komisijo za nedoločen čas z začetkom veljavnosti te direktive.
3. Pooblastilo iz člena 7a(5), drugega pododstavka člena 7b(3), členov 7d(5), ~~7d(6)~~, 7d(7), **7d(8a)**, 8a(3) in 10(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastil, naveden v tem sklepu. Sklep začne veljati dan po objavi sklepa v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njem določen. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 7a(5), drugega pododstavka člena 7b(3), členov 7d(5), ~~7d(6)~~, 7d(7), **7d(8a)**, 8a(3) in 10(1), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za.“

[Sprememba 149]

8. Člen 11(4) se črta.
9. Priloge se spremenijo, kot je določeno v Prilogi I k tej direktivi.

Člen 2**Spremembe Direktive 2009/28/ES**

Direktiva 2009/28/ES se spremeni:

1. V členu 2 se dodajo naslednje točke:

„(p) ‚odpadki‘ so opredeljeni kakor v členu 3(1) Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*). Ta kategorija ne zajema snovi, ki so bile namerno spremenjene ali onesnažene, da bi ustrezale tej opredelitvi;

Sreda, 11. september 2013

- (q) „neživilska celuloza“ pomeni neživilske energetske rastline, ki se pridelujejo na obdelovalnih površinah za namene proizvodnje bioenergije, vključno s prstastim trstikovcem, drugimi energetskimi travami, nekaterimi vrstami sirka in industrijsko konopljo, razen rastlin z visoko vsebnostjo lesa, kot so drevesa; [Sprememba 69]
- (r) „neživilska lesna celuloza“ pomeni lesne energetske rastline, ki se pridelujejo na obdelovalnih površinah, kot so hitro rastoči panjevec in hitro rastoče gozdne rastline; [Sprememba 70]
- (s) „soproizvodi“ pomeni surovine, ki imajo tržno vrednostjo ali možnost drugačne uporabe, ter snovi, ki bistveno vplivajo na rezultat procesa v smislu gospodarske vrednosti ali pri katerih je bil proces namerno spremenjen zaradi proizvodnje večje količine ali drugačne kakovosti materiala na račun glavnega proizvoda; [Sprememba 71]
- (t) „tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora“ pomeni plinasta ali tekoča goriva, ki niso biogoriva, pridobivajo pa se iz obnovljivih virov energije in uporabljajo v prometu; [Sprememba 72]
- (u) „neposredna sprememba v rabi zemljišč“ pomeni vsako spremembo v rabi posameznega zemljišča iz ene v drugo kategorijo površin zemljišč po IPPC (gozdna zemljišča, kmetijska zemljišča, pašniki, mokrišča, naselja ali druga zemljišča) skupaj s sedmo kategorijo za trajnice, ki obsega predvsem večletne poljščine, ki se običajno ne žanjejo letno, kakor sta hitro rastoč panjevec in oljna palma; [Sprememba 74]
- (v) „zajemanje in uporaba ogljika (CCU) za uporabo v prometu“ pomeni postopek, pri katerem se zajamejo odpadni in preostali tokovi plina, bogati z ogljikom (CO/CO₂), iz neobnovljivih virov energije in pretvorijo v goriva, ki se uporabljajo v prometu; [Sprememba 75]
- (w) „odpadek iz predelave“ je snov, ki ni eden od končnih proizvodov, ki so neposredni cilj proizvodnega postopka. Ni primarni cilj proizvodnega postopka in postopek ni bil namerno spremenjen zaradi njegove proizvodnje. [Sprememba 76]

(*) Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).“

2. Člen 3 se spremeni:

- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Obvezni nacionalni cilji in ukrepi za uporabo energije iz obnovljivih virov“.

- (b) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Zaradi skladnosti s ciljem iz prvega pododstavka največji skupni prispevek iz pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, proizvedenih iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic, ne presega količine energije, ki ustreza največjemu prispevku iz člena 3(4)d.“

- (c) odstavek 4 se spremeni:

(-i) v prvem pododstavku se doda naslednji stavek:

„Vsaka država članica zagotovi, da je delež energije iz obnovljivih virov v bencinu leta 2020 najmanj 7,5 % končne porabe energije v bencinu v tej državi članici.“

(-ii) za prvim pododstavkom se dodata naslednja pododstavka:

„Leta 2016 vsaj 0,5 % končne porabe energije v prometu krije energija iz naprednih biogoriv.

Leta 2020 vsaj 2,5 % končne porabe energije v prometu krije energija iz naprednih biogoriv.“

[Sprememba 152/rev]

Sreda, 11. september 2013

- (i) v točki (b) drugega pododstavka se doda naslednji stavek:

„Ta točka ne posega v člen 17(1)a in točko (d) tega odstavka;“

- (ii) v drugem pododstavku se dodata se naslednji točki:

„(d) pri izračunu biogoriv v števcu delež energije iz biogoriv, proizvedenih iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja, **oljnic in oljnih drugih energetskih poljščin, ki se pridelujejo na obdelovalnih površinah**, ne presega 5 % 6 % (ocenjeni delež ob koncu leta 2011) končne porabe energije v prometu leta 2020;

Delež energije iz naprednih biogoriv iz dela A in C Priloge IX ne sme biti manjši od 2,5 % končne porabe energije v prometu leta 2020.

[Sprememba 181]

- (e) Prispevek:

- (i) biogoriv, proizvedenih iz surovin iz dela A Priloge IX, se šteje kot ~~štirikratna vrednost njihove energijske vsebnosti~~ **enakovreden njihovi energijski** vsebnosti;
- (ii) biogoriv, proizvedenih iz surovin iz dela B Priloge IX, se šteje kot dvakratna vrednost njihove energijske vsebnosti;
- (iii) ~~tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora~~ **biogoriv, proizvedenih iz surovin iz dela C Priloge IX**, se šteje kot štirikratna vrednost njihove energijske vsebnosti.

Države članice zagotovijo, da kategorije od (i) do (iii) ne zajemajo surovin, ki so bile namerno spremenjene.

Da bi čim bolj zmanjšale tveganje večkratnega prevzema posameznih pošilk v Uniji, si države članice in Komisija prizadevajo okrepiti sodelovanje med nacionalnimi sistemi ter med nacionalnimi sistemi in prostovoljnimi shemami, vzpostavljenimi v skladu s členom 18, med drugim tudi z izmenjavo podatkov, kjer je to ustrezno. Da bi preprečili namerno spremembo materialov, da bi izpolnjevali pogoje iz Priloge IX, države članice spodbujajo razvoj in uporabo sistemov za sledenje surovin in biogoriv, ki se pridelujejo iz njih, vzdolž celotne vrednostne verige. Države članice zagotovijo, da se po odkritju goljufije sprejmejo ustrezni ukrepi.

Seznam surovin iz Priloge IX se lahko prilagodi znanstvenemu in tehničnemu napredku, da se zagotovi pravilno izvajanje pravil glede upoštevanja iz te direktive. Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 25b glede seznama surovin iz Priloge IX.“

[Sprememba 185]

- (ca) doda se naslednji odstavek:

„4a. Komisija najpozneje [leto dni po začetku veljavnosti te direktive] pripravi priporočila za dodatne ukrepe, ki jih lahko država članica sprejme za spodbuditev in pospešitev energetske učinkovitosti in prihranka energije v prometu. Ta priporočila vključujejo oceno količine energije, ki jo je mogoče prihraniti z izvedbo vsakega od teh ukrepov. Za namene izračuna iz točke (b) se upošteva količina energije, ki ustreza ukrepom, ki jih izvaja država članica.“

[Sprememba 153]

Sreda, 11. september 2013

2a. V členu 4 se doda naslednji odstavek:

„3a. Države članice najpozneje [eno leto po začetku veljavnosti te direktive] objavijo napoved dodatnih ukrepov, ki jih nameravajo sprejeti v skladu s členom 3(4a), in jo pošljejo Komisiji.“

[Sprememba 154]

3. V členu 5(5) se zadnji stavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija je pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 25b glede prilagoditve energijske vsebine goriv, namenjenih uporabi v prometu, iz Priloge III znanstvenemu in tehničnemu napredku.“

4. V členu 6(1) se drugi pododstavek črta.

4a. V členu 15(2) se četrti pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Potrdilo o izvoru ni povezano s spoštovanjem člena 3(1) s strani držav članic. Prenosi potrdil o izvoru, ločeno ali skupaj s fizičnim prenosom energije, ne vplivajo na odločitev držav članic, da uporabijo statistične prenose, skupne projekte ali skupne programe podpore za izpolnjevanje ciljev ali izračun končne bruto porabe energije iz obnovljivih virov v skladu s členom 5.“

[Sprememba 88]

5. Člen 17 se spremeni:

(-a) v odstavku 1 se uvodni del prvega pododstavka nadomesti z naslednjim:

„1. Ne glede na to, ali so bile surovine pridelane na ozemlju Skupnosti ali zunaj nje, se energija iz pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv za namene iz točk (a), (b) in (c) upošteva v nadaljevanju samo, če izpolnjuje trajnostna merila, določena v odstavkih 2 do 7, in ne presega prispevkov iz člena 3(4)(d).“

[Sprememba 89]

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi rabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki se upošteva za namene odstavka 1, je najmanj 60 % za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena v obratih, ki so začeli obratovati po 1. juliju 2014. Obrat, obratuje“, če poteka fizična proizvodnja pogonskih biogoriv ali drugih tekočih biogoriv.

Za obrate, ki so obratovali 1. julija 2014 ali pred tem datumom, biogoriva za namene odstavka 1 dosegajo do 31. decembra 2017 prihranek emisij toplogrednih plinov vsaj 35 %, od 1. januarja 2018 pa vsaj 50 %.

Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv se izračuna v skladu s členom 19(1).“

(b) v odstavku 3 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija je pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 25(b) za določitev meril in geografskega obsega za opredelitev travinj, ki jih zajema točka (c) prvega pododstavka.“

(ba) vstavi se naslednji odstavek:

„4a. Pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki se upoštevajo za namene iz odstavka 1(a), (b) in (c), se ne proizvedejo iz surovin, pridobljenih na zemljiščih, razen če se upoštevajo pravice tretjih oseb do uporabe in posesti zemljišč, vključno z njihovim predhodnim prostovoljnim in informiranim soglasjem ter sodelovanjem institucij, ki jih predstavljajo.“

[Sprememba 96]

Sreda, 11. september 2013

(bb) vstavi se naslednji odstavek:

„5a. Surovine, ki se uporabljajo za proizvodnjo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv za namene iz odstavka 1, so pridelane s praksami trajnostnega upravljanja zemljišč“

[Sprememba 97]

6. Člen 18 se spremeni:

(a) vstavita se naslednja odstavka:

„2a. Eurostat zbere in objavi podrobne informacije, povezane s trgovino, o biogorivih, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za prehrano, kot so biogoriva, pridobljena iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic. Razpoložljive informacije morajo biti razčlenjeni komercialni podatki za etanol in biodizel, saj so sedanji podatki objavljeni v zbirni obliki, z uvozi in izvozi etanola in biodizla združenimi v eni zbirki podatkov z naslovom ‚biogoriva‘. Podatki o uvozu in izvozu navajajo vrsto in količino biogoriv, ki jih uvozijo in porabijo države članice. Podatki vsebujejo tudi državo izvora ali državo, ki izvažata te proizvode v Unijo. Podatki o uvozu in izvozu biosurovin ali delno obdelanih proizvodov se izboljšujejo tako, da Eurostat zbira in objavlja podatke o uvozu in izvozu surovin, vrsti in državi izvora, vključno s surovinami, s katerimi se trguje na notranjem trgu ali v omejenem obsegu. [Sprememba 98]

2b. Eurostat zbere in objavi podrobne zaposlitvene informacije o številu, trajanju in plačah, povezanih z neposrednimi, posrednimi in posledičnimi delovnimi mesti, ki jih je ustvarila panoga biogoriv Unije. Komisija mora razviti dogovorjeno metodologijo za merjenje delovnih mest, ki sistematično ocenjuje in spremlja stopnje zaposlitve v državah članicah in na ravni Unije. Podatke o zaposlitvah je treba razčleniti glede na sektorja etanola in biodizla in morajo jasno označevati položaj delovnega mesta v dobavni verigi biogoriv. Podatki o delovnih mestih v panogi biogoriv trenutno niso vključeni v uradne statistike, ocene delovnih mest, ki so na voljo oblikovalcem politike, pa se razlikujejo glede na osnovno opredelitev ali metodologijo, ki je bila sprejeta pri posamezni študiji, uporabljeni pristop za štetje delovnih mest in obseg, do katerega študije povezujejo kmetijske dejavnosti z industrijo biogoriv. Uradni postopek, v skladu s katerim bi bili podatki o zaposlitvah podprti z osnovnimi podatki in preglednimi predpostavkami, bi izboljšal razpoložljivost informacij.“

[Sprememba 99]

(b) v odstavku 4 se prvi in drugi pododstavki nadomestita z naslednjim:

„4. Unija si prizadeva za sklenitev dvostranskih ali večstranskih sporazumov s tretjimi državami, ki vsebujejo obvezne zaveze o določbah o trajnostnih merilih, ki ustrezajo tistim iz te direktive. Ti sporazumi vsebujejo tudi pravila, s katerimi se zagotovi, da carinski postopki tretjih držav ne povzročajo goljufije pri uvozu in izvozu biogoriv in drugih tekočih biogoriv, pa tudi določbe o poenostavitvi trgovine. Poleg tega si mora Unija tudi prizadevati za sklenitev sporazumov s tretjimi državami, ki vsebujejo zaveze o ratifikaciji in izvrševanju konvencij MOD in večstranskih okoljskih sporazumov iz člena 17(7). Če je Unija sklenila sporazume, ki vsebujejo obvezne zaveze o določbah s temami, zajetimi v trajnostnih merilih iz člena 17(2) do (7), lahko Komisija odloči, da ti sporazumi med Evropsko unijo in tretjimi državami dokazujejo, da pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena iz surovin, pridelanih v teh državah, izpolnjujejo zadevna trajnostna merila. Pri sklepanju teh sporazumov se ustrezna pozornost nameni ukrepom, sprejetim za zaščito območij, ki zagotavljajo bistvene ekosistemske storitve v izrednih razmerah (na primer zaščita porečij, obvladovanje erozije), za zaščito tal, vode in zraka, posredno spremembo rabe tal, sanacijo degradiranih zemljišč, izogibanje prekomerni porabi vode na območjih, kjer vode primanjkuje, ter vidikom iz drugega pododstavka člena 17(7). [Sprememba 100]

Sreda, 11. september 2013

Komisija ~~lahko~~ odloči, da prostovoljni nacionalni ali mednarodni sistemi, ki določajo standarde za proizvodnjo proizvodov iz biomase, vsebujejo točne podatke za namene člena 17(2) ali dokazujejo, da pošiljke pogonskega biogoriva ali drugega tekočega goriva izpolnjujejo trajnostna merila iz člena 17(3) do ~~(5)~~ **(5a) in če so bile surovine namerno spremenjene, zato da bi bile zajete v točkah (i) do (iii) člena 3(4)(e)**. Komisija lahko ugotovi, da ti sistemi vsebujejo natančne podatke za obveščanje o ukrepih za zaščito območij, ki zagotavljajo bistvene ekosistemske storitve v izrednih razmerah (na primer zaščita porečij, obvladovanje erozije), za zaščito tal, vode in zraka, sanacijo degradiranih zemljišč, izogibanje prekomerni porabi vode na območjih, kjer vode primanjkuje, in vidikih iz drugega pododstavka člena 17(7).

Komisija lahko za namene člena 17(3)(b)(ii) prizna tudi zavarovana območja za ohranjanje redkih, prizadetih ali ogroženih ekosistemov ali vrst, ki jih priznavajo mednarodni sporazumi ali so uvrščena na sezname medvladnih organizacij ali Mednarodne zveze za ohranjanje narave. **[Sprememba 101]**

Komisija in države članice zagotovijo vzajemno priznavanje sistemov za preverjanje, ki zagotavljajo skladnost pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv s trajnostnimi merili, kjer so bili zadevni sistemi uvedeni v skladu s to direktivo.“

[Sprememba 102]

(c) *doda se naslednji odstavek:*

„9a. Komisija [tri leta po začetku veljavnosti te direktive] predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, v katerem pregleda izvajanje prostovoljnih sistemov, za katere je sprejela odločitev iz odstavka 4, in opredeli najboljše prakse. Poročilo temelji na najboljših razpoložljivih podatkih, vključno s posvetovanji z zainteresiranimi stranmi, in na praktičnih izkušnjah pri uporabi sistemov. Poročilo upošteva razvoj ustreznih mednarodno priznanih standardov in smernic, vključno s tistimi, ki jih razvijeta Mednarodna organizacija za standardizacijo in Mednarodna zveza za socialno in okoljsko akreditacijo ter označevanje (ISEAL). V poročilu se v zvezi z vsakim sistemom med drugim analizira naslednje:

- neodvisnost, način in pogostost revizij;
- razpoložljivost in izkušnje pri uporabi načinov za prepoznavanje in obravnavanje neskladnosti;
- preglednost, zlasti v zvezi z dostopnostjo sistema, razpoložljivostjo prevodov v uradne jezike držav in regij, iz katerih izvirajo surovine, dostopnostjo seznama pooblaščenih subjektov in zadevnih certifikatov, dostopnostjo revizijskih poročil;
- udeležbo zainteresiranih strani, zlasti kar zadeva posvetovanja z domorodnimi in lokalnimi skupnostmi med pripravo in pregledom sistema ter med revizijami;
- splošno trdnost sistema, zlasti glede na pravila o akreditaciji, usposobljenosti in neodvisnosti revizorjev ter zadevnih teles sistema;
- tržno posodabljanje sistema.

Če je to primerno glede na poročilo, Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu predlog za spremembo meril, navedenih v členu 18(5).“

[Sprememba 103]

Sreda, 11. september 2013

7. Člen 19 se spremeni:

(-a) *vstavi se naslednji odstavek:*

„1a. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 25b v zvezi s vključitvijo postopka izračuna emisij toplogrednih plinov iz obnovljivih tekočih in plinastih goriv nebiološkega izvora v Prilogo V zaradi preverjanja njihove skladnosti s členom 17. Ti delegirani akti se sprejmejo do 31. decembra 2015.“

[Sprememba 106]

(a) odstavka 3 in 4 se nadomestita z naslednjim:

„3. Komisiji se lahko za države članice tipične emisije toplogrednih plinov iz pridelave kmetijskih surovin predložijo v poročilih iz člena 19(2), za ozemlja zunaj Unije pa v poročilih, ki so enakovredna navedenim.

4. Komisija lahko z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 25(3), odloči, da poročila iz odstavka 3 vsebujejo točne podatke za merjenje emisij toplogrednih plinov, povezanih s pridelavo surovin za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki se običajno proizvajajo na navedenih območjih za namene iz člena 17(2).“

(b) v odstavku 5 se zadnji stavek nadomesti z naslednjim:

„Za ta namen je Komisija pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 25b.“

(c) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 25b v zvezi s prilagoditvijo Priloge VIII tehničnemu in znanstvenemu napredku, vključno s pregledom predlaganih vrednosti posrednih sprememb v rabi zemljišč za skupine pridelkov, ~~uvvedbo novih. Komisija za namene ocenjevanja ekonomskih modelov, ki se uporabljajo za ocenjevanje vrednosti posrednih sprememb v rabi zemljišč, v okviru svojega pregleda upošteva najnovejše razpoložljive informacije v zvezi s ključnimi predpostavkami, ki vplivajo na rezultate uporabe modelov, vključno z izmerjenimi trendi v kmetijskem donosu in produktivnosti, dodelitvijo soproizvodov ter zaznanimi globalnimi spremembami v rabi zemljišč in stopnji krčenja gozdov. Komisija zagotovi, da so v tak postopek pregleda vključeni deležniki. Prvi tak pregled se zaključi najpozneje do 30. junija 2016.~~

Komisija po potrebi predlaga nove vrednosti posrednih sprememb v rabi zemljišč na dodatnih ravneh razčlenitve (tj. na ravni surovin), ~~po potrebi vključitvijo vključitev emisij toplogrednih plinov pri prevozu surovin, vključitev dodatnih vrednosti, če se na trgu pojavijo nove surovine za biogoriva, ter razvojem razvoj faktorjev za surovine iz neživilske celuloze in lesne celuloze.~~

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 25b, da vključi vrednosti emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč za surovine iz neživilske celuloze in lesne celuloze v Prilogo VIII in da vključi te vrednosti v izračun vpliva pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv na emisije toplogrednih plinov, kakor je določeno v tem členu. Ti delegirani akti se sprejmejo do 30. junija 2016.“

[Spremembi 107 in 190]

Sreda, 11. september 2013

(d) v odstavku 7 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„7. Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 25b v zvezi s prilagoditvijo Priloge V tehničnemu in znanstvenemu napredku, tudi z dodajanjem vrednosti za nove postopke proizvodnje biogoriv iz iste ali drugih surovin in s spreminjanjem metodologije, določene v delu C“.

(e) odstavek 8 se črta.

8. Člen 21 se črta.

9. V členu 22 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Pri ocenjevanju neto prihrankov emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe biogoriv lahko države članice za namen poročil iz odstavka 1 uporabijo tipične vrednosti, navedene v delih A in B Priloge V, ter dodajo ocene za emisije zaradi kakršnih koli posrednih sprememb v rabi zemljišč, ki se določijo v Prilogi VIII.“

9a. V člen 23 se vstavi naslednji odstavek:

„8a. Komisija do 31. decembra 2015 predloži poročilo o pozitivnih in negativnih okoljskih in gospodarskih učinkih biogoriv, proizvedenih iz odpadkov, ostankov, soproizvodov ali surovin, ki ne zahtevajo rabe zemljišč. Ocena okoljskih učinkov vključuje emisije toplogrednih plinov, biotsko raznovrstnost, vodo in rodovitnost tal. Upoštevajo se morebitne ali opuščene koristi uporabe teh surovin za druge namene, zlasti za izdelavo proizvodov. Ocena gospodarskih učinkov vključuje stroške proizvodnje, oportunitetne stroške uporabe teh surovin za druge namene ter donose iz naložb v energetske sektorju, ki izhajajo iz uporabe teh surovin pri proizvodnji naprednih pogonskih biogoriv in tekočih biogoriv, v celotnem življenjskem ciklu.“

[Sprememba 109]

10. Člen 25(4) se črta.

11. Vstavi se naslednji člen:

„Člen 25b

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(4)(d), člena 5(5), tretjega pododstavka člena 17(3)(c), ter členov 19(1), (5), (6) in (7) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [datum začetka veljavnosti te direktive].

3. Pooblastilo iz člena 3(4)(d), člena 5(5), tretjega pododstavka člena 17(3)(c), členov 19(5), 19(6) in 19(7) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tem sklepu. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njem določen. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 3(4)(d), členom 5(5), tretjim pododstavkom člena 17(3)(c), členi 19(5), 19(6) in 19(7), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“

Sreda, 11. september 2013

12. Priloge se spremenijo, kot je določeno v Prilogi II k tej direktivi.

Člen 3

Pregled

Komisija do 31. decembra 2017 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, ki temelji na najboljših najnovejših razpoložljivih znanstvenih dokazih, o pregledu učinkovitosti ukrepov, uvedenih s to direktivo, pri omejevanju emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč, povezanih s proizvodnjo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv. Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog, ki temelji na najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazih, za uvedbo ocenjenih faktorjev emisij zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč v ustrezna trajnostna merila, ki jih bo treba uporabljati od 1. januarja 2021~~, ter~~.

Poročilo vsebuje tudi pregled učinkovitosti spodbud za biogoriva iz surovin, ki ne zahtevajo rabe zemljišč, in pridelkov, ki se ne uporabljajo za prehrano, v skladu s členom 3(4)(d) Direktive 2009/28/ES. Vsebuje oceno razpoložljivosti teh biogoriv in njihovih okoljskih, socialnih in ekonomskih učinkov. V poročilu se med drugim oceni učinek proizvodnje biogoriv na razpoložljivost lesnih virov in sektorje, ki uporabljajo biomaso.

Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog za določitev ustreznih trajnostnih meril za biogoriva iz surovin, ki ne zahtevajo rabe zemljišč, in pridelkov, ki se ne uporabljajo za prehrano.

Vlagatelji upoštevajo dejstvo, da so tehnologije za proizvodnjo biogoriv še vedno v razvoju in da se lahko nadaljnji ukrepi za zmanjšanje negativnih učinkov sprejmejo kasneje. [Sprememba 111]

Člen 4

Prenos

1. Države članice najpozneje [dvanajst mesecev po sprejetju Direktive] sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za usklajitev s to direktivo. Države članice Komisiji takoj sporočijo besedila navedenih predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila glavnih določb nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 6

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

Sreda, 11. september 2013

PRILOGA I

Priloge k Direktivi 98/70/ES se spremenijo:

(1) Del C Priloge IV se spremeni:

(a) točka 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Letne emisije, ki nastanejo zaradi sprememb zalog ogljika na podlagi spremenjene rabe zemljišča (e_l), se izračunajo z enakomerno porazdelitvijo skupnih emisij na dobo 20 let. Za izračun teh emisij se uporabi naslednje pravilo:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P,$$

pri čemer je

e_l = letne emisije toplogrednih plinov, ki nastanejo zaradi sprememb zalog ogljika na podlagi spremenjene rabe zemljišča (merjene kot masa (v gramih) ekvivalenta CO₂ na enoto energije biogoriva (v megajoulih));

CS_R = zaloga ogljika na enoto površine, povezana z referenčno rabo zemljišča (merjena kot masa (v tonah) ogljika na enoto površine, vključno z zemljo in vegetacijo). Referenčna raba zemljišča je raba zemljišča januarja 2008 oziroma 20 let pred pridobitvijo surovine, kar koli je pozneje;

CS_A = zaloga ogljika na enoto površine, povezana z dejansko rabo zemljišča (merjena kot masa (v tonah) ogljika na enoto površine, vključno z zemljo in vegetacijo). Če se zaloga ogljika nabira več kot eno leto, vrednost CS_A znaša toliko, kot je ocenjena zaloga ogljika na enoto površine po 20 letih ali ko pridelek dozori – odvisno od tega, kaj je prej, in

P = produktivnost pridelka (merjena kot energija iz biogoriva na enoto površine na leto).“

(b) točki 8 in 9 se črtata.

(2) Doda se naslednja Priloga:

„Priloga V

Del A. Ocenjene emisije iz biogoriv zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč

Skupina surovin	Ocenjene emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč (gCO _{2eq} /MJ)
Žitarice in druge poljščine z visoko vsebnostjo škroba	12
Rastline za pridelavo sladkorja	13
Oljnice	55

Del B. Biogoriva, za katere se upošteva, da so ocenjene emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč enake nič

Za biogoriva, proizvedena iz naslednjih kategorij surovin, se šteje, da so ocenjene emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč enake nič:

(a) surovine, ki niso vključene v del A te priloge;

Sreda, 11. september 2013

- (b) surovine, katerih pridelava je povzročila neposredno spremembo v rabi zemljišča, tj. spremembo iz ene od naslednjih kategorij površin zemljišč, ki jih uporablja IPPC (gozdna zemljišča, travinja, mokrišča, naselja ali druga zemljišča), v kmetijsko zemljišče ali kmetijsko zemljišče s trajnicami⁽¹⁾. V takšnem primeru bi se morala, vrednost emisij zaradi neposrednih sprememb v rabi zemljišč (el) izračunati v skladu s točko 7 dela C Priloge IV.“

⁽¹⁾ Trajnice so opredeljene kot večletne poljščine, ki se običajno ne pospravljajo letno, kakor so hitro rastoče grmovnice in oljna palma, opredeljene v (2010/C 160/02).

PRILOGA II

Priloge k Direktivi 2009/28/ES se spremenijo:

(1) Del C Priloge V se spremeni:

(a) točka 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Letne emisije, ki nastanejo zaradi sprememb zalog ogljika na podlagi spremenjene rabe zemljišča (e_l), se izračunajo z enakomerno porazdelitvijo skupnih emisij na dobo 20 let. Za izračun teh emisij se uporabi naslednje pravilo:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P,$$

pri čemer je

e_l = letne emisije toplogrednih plinov, ki nastanejo zaradi sprememb zalog ogljika na podlagi spremenjene rabe zemljišča (merjene kot masa (v gramih) ekvivalenta CO₂ na enoto energije biogoriva (v megajoulih));

CS_R = zaloga ogljika na enoto površine, povezana z referenčno rabo zemljišča (merjena kot masa (v tonah) ogljika na enoto površine, vključno z zemljo in vegetacijo). Referenčna raba zemljišča je raba zemljišča januarja 2008 oziroma 20 let pred pridobitvijo surovine, kar koli je pozneje;

CS_A = zaloga ogljika na enoto površine, povezana z dejansko rabo zemljišča (merjena kot masa (v tonah) ogljika na enoto površine, vključno z zemljo in vegetacijo). Če se zaloga ogljika nabira več kot eno leto, vrednost CS_A znaša toliko, kot je ocenjena zaloga ogljika na enoto površine po 20 letih ali ko pridelek dozori – odvisno od tega, kaj je prej, in

P = produktivnost pridelka (merjena kot energija iz pogonskega biogoriva ali drugega tekočega biogoriva na enoto površine na leto).“

(b) točki 8 in 9 se črtata.

(2) ~~Doda se naslednja Priloga VIII:~~

„Priloga VIII

~~Del A. Ocenjene emisije iz surovin za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč~~

~~Skupina surovin~~	~~Ocenjene emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč (gCO_{2eq}/Mj)~~
~~Žitarice in druge poljščine z visoko vsebnostjo škroba~~	~~12~~
~~Rastline za pridelavo sladkorja~~	~~13~~
~~Oljnice~~	~~55~~

Sreda, 11. september 2013

~~Del B. Pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, za katere se upošteva, da so ocenjene emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč enake nič~~

~~Za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena iz naslednjih kategorij surovin, se šteje, da so ocenjene emisije zaradi posrednih sprememb v rabi zemljišč enake nič:~~

- ~~(a) surovine, ki niso vključene v del A te priloge;~~
- ~~(b) surovine, katerih pridelava je povzročila neposredno spremembo v rabi zemljišča, tj. spremembo iz ene od naslednjih kategorij površin zemljišč, ki jih uporablja IPPC (gozdna zemljišča, travinja, mokrišča, naselja ali druga zemljišča), v kmetijsko zemljišče ali kmetijsko zemljišče s trajnicami ⁽¹⁾. V takšnem primeru bi se morala, vrednost emisij zaradi neposrednih sprememb v rabi zemljišč (el) izračunati v skladu z odstavkom 7 dela C Priloge V.“~~

⁽¹⁾ Trajnice so opredeljene kot večletne poljščine, ki se običajno ne spravljajo letno, kakor so hitro rastoče grmovnice in oljna palma, opredeljene v (2010/C 160/02).

[Sprememba 164]

(3) Doda se naslednja Priloga:

„Priloga IX

Del A. Surovine **iz odpadkov in ostankov**, katerih prispevek k cilju iz člena 3(4) se šteje kot ~~štirikratna~~ **enaka** vrednost njihove energijske vsebnosti **in ki prispevajo k cilju 2,5 % iz točke (d) drugega pododstavka člena 3(4)**

- ~~(a) Alge~~
- (b) Del biomase iz mešanih komunalnih odpadkov, vendar ne ločenih gospodinjskih odpadkov, ki so namenjeni za recikliranje **ali ločeno zbiranje odpadkov** v skladu s **členom 11(1) in členom 11(2)** (a) Direktive 2008/98/ES; **države članice lahko odobrijo odstopanja za ločene biološke odpadke, kadar se s postopki omogoči proizvodnja komposta in biogoriv**
- (c) **Biološko razgradljivi del biomase iz industrijskih odpadkov ter odpadkov iz trgovine na drobno in debelo, razen odpadkov, ki se v skladu s členom 11(1) Direktive 2008/98/ES zbirajo ločeno in če se upoštevata hierarhija ravnanja z odpadki in načelo kaskadne uporabe**
- (d) Slama
- (e) Živalski gnoj in blato iz čistilnih naprav
- ~~(f) Odplake iz proizvodnje palmovega olja in prazni grozdi palminih sadežev~~
- (g) Smola talovega olja
- (h) Surovi glicerol
- (i) Odpadki sladkornega trsa
- (j) Grozdne tropine in vinske droži
- (k) Orehove lupine
- (l) Pleva in luske
- (m) Storži
- (n) Lubje, veje, listje, žagovina in oblanci
- (na) Lesna celuloza, razen žaganih hlodov in furnirskih hlodov**

Sreda, 11. september 2013

Del B. Surovine **iz odpadkov in ostankov**, katerih prispevek k cilju iz člena 3(4) se šteje kot dvakratna vrednost njihove energijske vsebnosti

- (a) Uporabljeno olje za kuhanje
- (b) Živalske maščobe, razvrščene kot kategorija I in II v skladu z Uredbo (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (*).
- ~~(c) Neživilska celuloza~~
- ~~(d) Lesna celuloza, razen žaganih hlodov in furnirskih hlodov~~

Del C. Surovine, katerih prispevek k cilju iz člena 3(4) se šteje kot štirikratna vrednost njihove energijske vsebnosti in ki prispevajo k cilju 2,5 % iz točke (d) drugega pododstavka člena 3(4)

- (a) Alge (avtotrofne)
- (b) Obnovljiva tekoča in plinasta goriva nebiološkega izvora
- (c) Zajem in uporaba ogljika za uporabo v prometu
- (d) Bakterije

(*) Uredba (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. oktobra 2002 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi (UL L 273, 10.10.2002, str. 1).“

[Sprememba 186 in ustna sprememba]

P7_TA(2013)0358

Ukrepi za obnovo staleža evropske jegulje ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1100/2007 o ukrepih za obnovo staleža evropske jegulje (COM(2012)0413 – C7-0202/2012 – 2012/0201(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/44)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0413),
- ob upoštevanju člena 294(2) in člena 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0202/2012),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 14. novembra 2012 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A7-0242/2013),

⁽¹⁾ UL C 11, 15.1.2013, str. 86.

Sreda, 11. september 2013

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TC1-COD(2012)0201

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1100/2007 o ukrepih za obnovo staleža evropske jegulje

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(-1) Na podlagi informacij držav članic bi morala Komisija pripraviti poročilo o izidu izvajanja načrtov o upravljanju staležev jegulje in po potrebi nujno predlagati ustrezne ukrepe, da bi se z veliko gotovostjo dosegla obnova staleža evropske jegulje. [Sprememba 1]

(1) Uredba Sveta (ES) št. 1100/2007 ⁽³⁾ daje Komisiji pooblastila za izvajanje nekaterih določb navedene uredbe.

(2) Zaradi začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe je treba pooblastila, ki so bila Komisiji podeljena na podlagi Uredbe (ES) št. 1100/2007, uskladiti s ~~členoma 290 in 291~~ **členom** 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije. **[Sprememba 2]**

(3) Za uporabo nekaterih določb Uredbe (ES) št. 1100/2007 bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije glede sprejemanja ukrepov v zvezi z občutnim padcem povprečnih tržnih cen jegulj, ki se uporabljajo za obnovo staleža, v primerjavi z jeguljami, ki se uporabljajo za druge namene. **Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja na podlagi zadnjih znanstvenih nasvetov in znanstvenih priporočil, zlasti na ravni strokovnjakov, da zagotovi, da bodo informacije, ki jih ima na voljo, nepristranske, točne, popolne in posodobljene. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način. [Sprememba 3]**

⁽¹⁾ UL C 11, 15.1.2013, str. 86.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013.

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1100/2007 z dne 18. septembra 2007 o ukrepih za obnovo staleža evropske jegulje (UL L 248, 22.9.2007, str. 17).

Sreda, 11. september 2013

- (4) ~~Zlasti je pomembno, da Komisija med pripravi za sprejetje delegiranih aktov opravi ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki. [Sprememba 3]~~
- (5) ~~Komisija mora pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti istočasno, pravočasno in ustrezno posredovanje zadevnih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu. [Sprememba 4]~~
- (6) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja določb Uredbe (ES) št. 1100/2007 v zvezi z načrti o upravljanju staleža jegulje, ki jih odobri Komisija na podlagi **najboljših in najnovejših razpoložljivih** tehničnih in znanstvenih ~~podatkov~~ **informacij**, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. **[Sprememba 5]**
- (6a) **Mednarodni svet za raziskovanje morja (ICES) bi moral zagotavljati novo in celovitejšo svetovanje o stanju staležev jegulje v letu 2013. Pri pripravi tovrstnega svetovanja bi moral ICES obravnavati vse vzroke za zmanjšanje staleža jegulje, tudi tiste, povezane z območij drstenja. Če bi ICES potrdil, da je stanje staležev jegulje še vedno kritično, bi morala Komisija čim prej predlagati novo uredbo o obnovi staleža evropske jegulje. Navedena uredba bi morala zajemati tudi dolgoročne rešitve, kot so načini za odstranitev ovir na migracijskih poteh. [Sprememba 6]**
- (7) Ker so nekatere države članice ustrezne informacije predložile pozno, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu ne bo mogla poročati o ukrepih za obnovo staleža, vključno z gibanjem tržnih cen do 1. julija 2011. Rok za oddajo tega poročila bi bilo zato treba preložiti na 31. december 2012.
- (7a) **Pomembno je, da Komisija kaznuje države članice, ki ne posredujejo ali analizirajo vseh podatkov, ki so jim na voljo, s čimer bi omogočile pripravo izčrpnega in znanstveno utemeljenega pregleda položaja evropske jegulje. [Sprememba 7]**
- (8) Na podlagi določbe Uredbe (ES) št. 1100/2007 o pooblastilu za sprejemanje alternativnih ukrepov za doseganje ciljnega odstotka jegulj, ki prek ribolovnih območij dospejo do drstišča, je za spremembo tega nebitvenega elementa navedene uredbe pooblaščen Svet. V skladu s PDEU tak postopek odločanja ni več mogoč, zato bi bilo treba navedeno določbo črtati.
- (9) Z Odločbo Komisije 2008/292/ES ⁽²⁾ je bilo določeno, da Črno morje in z njim povezani rečni sistemi niso naravni habitat za evropsko jeguljo za namene Uredbe (ES) št. 1100/2007. Člen 1(2) navedene uredbe je zato postal brezpredmeten in bi ga bilo treba črtati.
- (10) Z Odločbo Komisije 2009/310/ES ⁽³⁾ so bile odobrene prošnje Cipra, Malte, Avstrije, Romunije in Slovaške, da obveznost priprave načrta o upravljanju staleža jegulje zanje ne velja. Nerešenih prošenj za oprostitev od omenjene obveznosti ni. Člen 3 Uredbe (ES) št. 1100/2007 je zato postal brezpredmeten in bi ga bilo treba črtati.
- (11) Uredbo (ES) št. 1100/2007 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

- ⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).
- ⁽²⁾ Odločba Komisije 2008/292/ES z dne 4. aprila 2008 o določitvi, da Črno morje in z njim povezani rečni sistemi niso naravni habitat za evropsko jeguljo za namene Uredbe Sveta (ES) št. 1100/2007 (UL L 98, 10.4.2008, str. 14).
- ⁽³⁾ Odločba Komisije 2009/310/ES z dne 2. aprila 2009 o odobritvi prošenj Cipra, Malte, Avstrije, Romunije in Slovaške, da obveznost priprave načrta o upravljanju staležev jegulj v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1100/2007 (UL L 91, 3.4.2009, str. 23).

Sreda, 11. september 2013

Člen 1

Uredba (ES) št. 1100/2007 se spremeni:

(1) V členu 1 se črta odstavek 2.

(1a) V členu 2 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice opredelijo in določijo posamezna povodja na svojem državnem ozemlju, ki so naravni habitati jegulje (v nadaljevanju ‚povodja za jegulje‘), med katerimi so lahko tudi morske vode.“

[Sprememba 9]

(1b) V členu 2 se odstavek 10 nadomesti z naslednjim:

„10. Vsaka država članica v okviru načrta o upravljanju staležev jegulj čim prej izvede ustrezne ukrepe za zmanjšanje smrtnosti jegulj, ki jo povzročajo drugi dejavniki kot ribištvo, na primer turbine hidroelektrarn in črpalke. Po potrebi se sprejmejo nadaljnji ukrepi za zmanjšanje smrtnosti, ki jo povzročajo drugi dejavniki, da se dosežejo cilji načrta.“

[Sprememba 10]

(2) Člen 3 se črta.

(3) V členu 5 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija odobri načrte o upravljanju staleža jegulje z izvedbenimi akti, ki jih sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 12b(2).“

(3a) V členu 5 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Država članica, ki je Komisiji najkasneje 31. decembra 2008 v sprejetje predložila načrt o upravljanju staležev jegulj, ki pa ga Komisija ne more odobriti v skladu z odstavkom 1 ali ne izpolnjuje pogojev glede poročanja in ocenjevanja iz člena 9, s skrajšanjem ribolovne sezone za jegulje ali z drugimi ukrepi ribolovni napor za jegulje zmanjša vsaj za 50 % glede na povprečni napor med leti 2004 in 2006 ali pa zmanjša ribolovni napor ter tako zagotovi zmanjšanje ulova jegulj za vsaj 50 % glede na povprečni ulov med leti 2004 in 2006. To zmanjšanje se izvede v roku treh mesecev od sprejetja sklepa o tem, da se načrt ne odobri, ali v treh mesecih po tem, ko država ne upošteva roka za poročanje.“

[Sprememba 11]

(3b) V člen 5 se vstavi naslednji odstavek:

„7. Od 1. januarja 2014 se vsi načrti o upravljanju staležev jegulj revidirajo in posodablajo vsaki dve leti, pri čemer se upoštevajo zadnji znanstveni nasveti.“

[Sprememba 12]

(4) V členu 7 se odstavka 6 in 7 nadomestita z naslednjim:

„6. V primeru občutnega padca povprečnih tržnih cen jegulj, ki se uporabljajo za obnovo staleža, v primerjavi z jeguljami, ki se uporabljajo za druge namene, zadevne države članice o tem obvestijo Komisijo. Komisija lahko za reševanje položaja z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 12a, začasno zmanjša odstotek jegulj, ki se uporabljajo za obnovo staleža, kot je določeno v odstavku 2, **če je načrt o upravljanju staležev jegulj skladen s členom 2(4).**

7. Komisija najpozneje 31. decembra ~~2012~~ **2013** poroča Evropskemu parlamentu in Svetu in oceni ukrepe za obnovo staleža, ~~vključno z gibanjem~~ **pri čemer upošteva zadnje znanstvene nasvete o pogojih, pod katerimi bi obnova staležev utegnila prispevati k povečanju biomase držitvenega staleža. Komisija v tem poročilu pregleda gibanje** tržnih cen.“

[Sprememba 13]

Sreda, 11. september 2013

(4a) V členu 7 se odstavek 8 nadomesti z naslednjim:

„8. Šteje se, da je obnova staleža ohranitveni ukrep za namene člena 38(2) Uredbe (EU) št. ... [ESPR], če:

- je del načrta o upravljanju staležev jegulj, pripravljenega v skladu s členom 2,
- se nanaša na jegulje, ki so ujete in s katerimi se upravlja z metodami in opremo, ki zagotavljajo najmanjšo možno smrtnost med ulovom, shranjevanjem, prevozom in vzrejo,
- se izvaja na območjih, kjer je visoka možnost preživetja in selitve,
- prispeva k doseganju ciljnih 40 % jegulj, ki prek ribolovnih območij dospejo na drstišča, kakor je navedeno v členu 2(4), in
- so jegulje v karanteni, da se prepreči širjenje bolezni ali parazitov.“

[Sprememba 14]

(5) V členu 9 Člen 9 se črta odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Poročanje in ocenjevanje

1. Države članice zbirajo podatke iz raziskav, da bi količinsko določile vpliv ukrepov na področju staležev jegulj, poiskale ukrepe za blažitev in priporočile cilje upravljanja. Države članice na začetku Komisiji poročajo na tri leta in prvo poročilo predložijo do 30. junija 2012, imenovanim znanstvenim organom pa zagotovijo dostop do teh informacij. Po predložitvi prvega triletnega poročila se poročila vsaki dve leti. V poročilih je predstavljeno spremljanje, izvajanje, učinkovitost, rezultati ter zlasti najboljše razpoložljive ocene:

- (a) za vsako državo članico, odstotka biomase srebrnih jegulj, ki se dospejo drstit v morje, ali odstotka biomase srebrnih jegulj, ki med selitvijo proti morju zaradi drstitve zapustijo ozemlje te države članice, glede na ciljni odstotek jegulj, ki prek ribolovnih območij dospejo do drstišča, kakor je določen v členu 2(4);
- (b) ravni vsakoletnega ribolovnega napora za jegulje ter zmanjšanja v skladu s členom 4(2) in členom 5(4);
- (c) ravni drugih dejavnikov smrtnosti razen ribištva ter njihovo zmanjšanje v skladu s členom 2(10);
- (d) količine ulovljenih jegulj, krajših od 12 cm, in odstotki teh jegulj, uporabljenih za različne namene;
- (e) stopnje preživetja jegulj iz obnovljenega staleža med ribolovom, prevozom, obnovo staleža ali ker zapustijo območje zaradi drstenja v Sargaškem morju;
- (f) prostovoljne identifikacije območij drstenja za ulovljene jegulje.

2. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. oktobra 2013 predloži poročilo, ki vsebuje statistično in znanstveno oceno rezultatov izvajanja načrtov o upravljanju staležev jegulj, skupaj z mnenjem Znanstvenega, tehničnega in gospodarskega odbora za ribištvo. Glede na ugotovitve poročila lahko Evropska komisija poda predloge za širitev področja uporabe uredbe na dejavnike smrtnosti jegulj, ki niso ribolov.

Sreda, 11. september 2013

3. Komisija najpozneje 31. decembra 2013 predstavi oceno trgovine v Uniji in mednarodne trgovine z evropsko jeguljo, pri kateri se zlasti osredotoči na upoštevanje obveznosti, ki jih je unija prevzela v okviru konvencije CITES, ter oceno nezakonite trgovine z evropsko jeguljo v državah članicah. V tem poročilu se opredelijo neskladnosti v različnih razpoložljivih zbirkah podatkov in predlagajo ukrepi za izboljšanje spremljanja trgovine, vključno s spremembo obstoječih carinskih oznak, da se omogoči učinkovitejše spremljanje.“

[Sprememba 15]

(5a) Vstavi se naslednji člen:

„Člen 9a

Nadaljnji ukrepi

Komisija ob upoštevanju ugotovitev v poročilih iz člena 7(7) ter člena 9(2) in (3), pa tudi morebitnih novih in celovitejših nasvetov Mednarodnega sveta za raziskovanje morja (ICES) o stanju staleža evropske jegulje v letu 2013, najpozneje do 31. marca 2014 Parlamentu in Svetu predstavi nov zakonodajni predlog, ki ima za cilj, da z veliko verjetnostjo doseže obnovo staleža evropske jegulje. Pri tem Komisija lahko obravnava možnosti razširitve področja uporabe te uredbe, da bi bila vanj vključena smrtnost jegulj zaradi dejavnikov, ki niso ribištvo.“

[Sprememba 16]

(6) Vstavita se naslednja člena:

„Člen 12a

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se Komisiji podeli pod pogoji iz tega člena.
2. ~~Pooblastila~~ **Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov** iz člena 7(6) se ~~podelijo za nedoločen čas na Komisijo prenese za obdobje treh let od ... (*)~~ **Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem triletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred iztekom vsakega obdobja.**

[Sprememba 17]

3. Pooblastila iz člena 7(6) lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekličeta. S sklepom o preklicu pooblastila iz navedenega sklepa preneha veljati. Preklic začne veljati dan po objavi sklepa v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je v njem naveden. Na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.
4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o tem hkrati uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 7(6), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet v dveh mesecih od uradnega obvestila o navedenem aktu ne nasprotujeta ali če Evropski parlament in Svet pred iztekom tega roka obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 12b

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za ribištvo in ribogojstvo, ustanovljen s členom 30 Uredbe (ES) št. 2371/2002. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta. (**)

Sreda, 11. september 2013

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

(*) **Datum začetka veljavnosti te uredbe.**

(**) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (OJ L 55, 28.2.2011, p. 13).“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

P7_TA(2013)0359

Carinski zakonik Unije ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Carinskem zakoniku Unije (prenovitev) (COM(2012)0064 – C7-0045/2012 – 2012/0027 (COD))

(Redni zakonodajni postopek – prenovitev)

(2016/C 093/45)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0064),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 33, 114 in 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0045/2012),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 23. maja 2012 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 28. novembra 2001 o bolj sistematični uporabi prenovitve pravnih aktov ⁽²⁾,
- ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve z dne 12. julija 2012, naslovljenega na Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov v skladu s členom 87(3) Poslovnika,

⁽¹⁾ UL C 229, 31.7.2012, str. 68.

⁽²⁾ UL C 77, 28.3.2002, str. 1.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 22. maja 2013, da bo odobril stališče Parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju členov 87 in 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenja Odbora za mednarodno trgovino (A7-0006/2013),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju, ob upoštevanju priporočil posvetovalne skupine pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TC1-COD(2012)0027

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije (prenovitev)

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) št. 952/2013.)

P7_TA(2013)0360

Zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (COM(2011) 0855 – C7-0468/2011 – 2011/0416(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/46)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2011)0855),
- ob upoštevanju člena 294(2) in člena 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0468/2011),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 22. februarja 2012 ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ UL C 143, 22.5.2012, str. 149.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 27. maja 2013, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A7-0179/2012),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TC1-COD(2011)0416

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) št. 1318/2013.)

P7_TA(2013)0361

Sprememba direktiv o varnosti hrane glede pooblastil, ki jih je treba podeliti Komisiji *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 1999/4/ES, 2000/36/ES, 2001/111/ES, 2001/113/ES in 2001/114/ES glede pooblastil, ki jih je treba podeliti Komisiji (COM(2012)0150 – C7-0089/2012 – 2012/0075(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/47)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0150),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 43(2) in 114(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0089/2012),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju obrazloženega mnenja avstrijskega zveznega sveta v skladu s Protokolom št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerem izjavlja, da osnutek zakonodajnega akta ni v skladu z načelom subsidiarnosti,

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 23. maja 2012 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 28. maja 2013, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A7-0045/2013),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TC1-COD(2012)0075

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 1999/4/ES in 2000/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Sveta 2001/111/ES, 2001/113/ES in 2001/114/ES glede pooblastil, ki jih je treba prenesti na Komisijo

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) št. 1021/2013.)

P7_TA(2013)0362

Sporazum med EU in Republiko Zelenortski otoki o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje državljanom Republike Zelenortski otoki in EU ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje državljanom Republike Zelenortski otoki in Evropske unije (05674/2013 – C7-0110/2013 – 2012/0271(NLE))

(Odobritev)

(2016/C 093/48)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (05674/2013),
- ob upoštevanju osnutka sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje državljanom Republike Zelenortski otoki in Evropske unije (14203/2012),

⁽¹⁾ UL C 229, 31.7.2012, str. 143.

Sreda, 11. september 2013

- ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s točko (a) člena 77(2) in točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C7-0110/2013),
 - ob upoštevanju člena 81 in člena 90(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A7-0266/2013),
1. odobri sklenitev sporazuma;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Republike Zelenortski otoki.

P7_TA(2013)0363

Sporazum med EU in Republiko Zelenortski otoki o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja (14546/2012 – C7-0109/2013 – 2012/0268(NLE))

(Odobritev)

(2016/C 093/49)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (14546/2012),
 - ob upoštevanju osnutka sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja (14759/2012),
 - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 79(3) in točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C7-0109/2013),
 - ob upoštevanju členov 81 in 90(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A7-0267/2013),
1. odobri sklenitev sporazuma;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Republike Zelenortski otoki.

Sreda, 11. september 2013

P7_TA(2013)0354

Predlog spremembe proračuna št. 4/2013 – Kadrovski načrt Agencije za evropski GNSS (GSA) – Kadrovski načrt Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno in kulturo (EACEA) – Kadrovski načrt Sodišča Evropske unije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2013 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 4/2013 za proračunsko leto 2013, Oddelek III – Komisija, Oddelek IV – Sodišče Evropskih skupnosti (11696/2013 – C7-0247/2013 – 2013/2084(BUD))

(2016/C 093/50)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 106a Pogodbe Euratom,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 ⁽¹⁾, zlasti člena 41 navedene uredbe,
- ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2013, kot je bil dokončno sprejet 12. decembra 2012 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sklepa Sveta 2007/436/ES, Euratom z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju predloga spremembe proračuna št. 4/2013, ki ga je Komisija predložila dne 29. aprila 2013 (COM (2013)0254),
- ob upoštevanju stališča o predlogu spremembe proračuna št. 4/2013, ki ga je Svet sprejel 15. julija 2013 (11696/2013 – C7-0247/2013),
- ob upoštevanju člena 75b in 75e Poslovnika,
- ob upoštevanju pisma Odbora za kulturo,
- ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A7-0285/2013),

A. ker je namen predloga spremembe proračuna št. 4/2013 spremeniti kadrovski načrt Agencije za evropski GNSS, ki bi zaradi novih zadolžitvev dobila 20 dodatnih delovnih mest, Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA), kateri bi zaradi razširitve pristojnosti pripadala nova mesta za 2 začasna uslužbenca in 13 pogodbenih uslužbencev, ter Sodišča Evropske unije, ki bi dobilo 7 delovnih mest, potrebnih za dodatnega generalnega pravobranilca Sodišča Evropske unije,

⁽¹⁾ UL L 298, 26.10.2012, str. 1.

⁽²⁾ UL L 66, 8.3.2013.

⁽³⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 163, 23.6.2007, str. 17.

Sreda, 11. september 2013

- B. ker predlagane okrepitve ne vplivajo na proračun, saj se bodo predvidoma v celoti nadomestile z ustreznim zmanjšanjem v oddelku proračuna, namenjenem Komisiji, porabila pa se bodo tudi razpoložljiva sredstva, ki so na voljo v oddelku za Sodišče Evropske unije,
- C. ker Agencija za evropski GNSS nujno potrebuje teh 20 delovnih mest, da bi se lahko pripravila na nove naloge, ki jih bo dobila januarja 2014,
- D. ker predlog spremembe proračuna zajema le del prvotne zahteve Sodišča Evropske unije, ki temelji na zgoraj navedeni izjavi št. 38, priloženi končnemu aktu Medvladne konference, ki je sprejela Lizbonsko pogodbo, ne obravnava pa zahteve Sodišča Evropske unije po devetih strokovnih sodelavcih;
- E. ker bi lahko z večjim številom strokovnih sodelavcev zmanjšali dodatno obremenitev Sodišča Evropske unije, nastalo zaradi tega, ker se Svet doslej še ni sporazumel o sistemu za dodajanje sodnikov k Splošnemu sodišču (čeprav ne oporeka potrebi po takšni reformi); ker so bila ta mesta dejansko vključena v predlog proračuna, ki ga je za leto 2014 predstavila Komisija;
1. je seznanjen s predlogom spremembe proračuna št. 4/2013, kot ga je predložila Komisija, in s stališčem Sveta o tem predlogu;
 2. kar zadeva povečanje števila osebja Agencije za evropski GNSS ugotavlja, da se število osebja Komisije zaradi izravnave ne bo začelo zmanjševati takoj v letu 2013, temveč bo ta proces v celoti končan šele v obdobju naslednjega večletnega finančnega okvira;
 3. je zaskrbljen zaradi zavajajoče predstavitve prihrankov pri osebju glede na kadrovske načrte Komisije; ugotavlja, da se bodo v službah Komisije sprostila delovna mesta 13 pogodbenih in 2 začasnih uslužbencev, ki pa bodo dodana v kadrovske načrte Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo; poudarja, da ker so vse izvajalske agencije del uprave Komisije, ni mogoče zaznati razbremenitve proračuna Komisije, kakor je bilo predstavljeno; se zaveda, da je osebje, zaposleno v izvajalskih agencijah, v celoti plačano iz operativnih sredstev;
 4. namerava v okviru letnega proračunskega postopka 2014 podpreti dodatna delovna mesta za Sodišče Evropske unije, ki jih je Komisija v predlogu izpustila;
 5. odobri stališče Sveta glede predloga spremembe proračuna št. 4/2013;
 6. naroči svojemu predsedniku, naj razglasi, da je bila sprememba proračuna št. 4/2013 dokončno sprejeta, in poskrbi za njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 7. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.
-

Četrtek, 12. september 2013

P7_TA(2013)0369

Dejavnosti Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2012

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o letnem poročilu o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2012 (2013/2051(INI))

(2016/C 093/51)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju letnega poročila o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2012,
 - ob upoštevanju člena 24(3), člena 228 in člena 298 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju členov 41 in 43 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. junija 2008 ⁽¹⁾ o sprejetju Sklepa Evropskega parlamenta o spremembi Sklepa 94/262/ESPJ, ES, Euratom z dne 9. marca 1994 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje funkcije varuha človekovih pravic ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju okvirnega sporazuma o sodelovanju, ki sta ga Evropski parlament in evropski varuh človekovih pravic sklenila 15. marca 2006 in je začel veljati 1. aprila 2006,
 - ob upoštevanju izvedbenih določb statuta evropskega varuha človekovih pravic z dne 1. januarja 2009 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o dejavnostih evropskega varuha človekovih pravic,
 - ob upoštevanju drugega in tretjega stavka člena 205(2) Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za peticije (A7-0257/2013),
- A. ker je bilo letno poročilo o dejavnostih evropskega varuha človekovih pravic v letu 2012 21. maja 2013 uradno posredovano predsedniku Evropskega parlamenta in ker ga je evropski varuh človekovih pravic Nikiforos Diamanduros predstavil Odboru za peticije 28. maja 2013 v Bruslju,
- B. ker je poročilo za leto 2012 zadnje letno poročilo Nikiforosa Diamandurosa kot evropskega varuha človekovih pravic, saj je 14. marca 2013 predsednika Evropskega parlamenta obvestil, da se namerava 1. oktobra 2013 upokojiti; ker je bil Nikiforos Diamanduros leta 2003 prvič izvoljen za evropskega varuha, nato pa je bil ponovno izvoljen v letih 2005 in 2010;
- C. ker je bil Nikiforos Diamanduros evropski varuh človekovih pravic deset let; ker bo njegov naslednik izvoljen za obdobje od 1. oktobra 2013 do evropskih volitev leta 2014, po katerih bo Evropski parlament v novi zasedbi začel nov postopek izvolitve;
- D. ker člen 24 PDEU določa, da se ima vsak državljan Unije „pravico pritožiti pri varuhu človekovih pravic, imenovanem v skladu s členom 228“;
- E. ker člen 228 PDEU evropskega varuha človekovih pravic pooblašča, da sprejema pritožbe glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij, organov, uradov ali agencij Unije, razen Sodišča Evropske unije pri opravljanju njegove sodne funkcije,

⁽¹⁾ UL C 286 E, 27.11.2009, str. 172.

⁽²⁾ UL L 113, 4.5.1994, str. 15.

⁽³⁾ Sprejeto dne 8. julija 2002 in spremenjeno s sklepoma varuha človekovih pravic z dne 5. aprila 2004 in 3. decembra 2008.

Četrtek, 12. september 2013

- F. ker v skladu s členom 298 PDEU institucije, organe, urade in agencije Unije „pri izvajanju njihovih nalog podpira odprta, učinkovita in neodvisna evropska uprava“ in ker je mogoče po istem členu v ta namen z uredbami v sekundarno pravo EU vključiti konkretne predpise, ki se nanašajo na celotno upravo Evropske unije;
- G. ker člen 41 Listine o temeljnih pravicah določa, da ima vsakdo pravico, da institucije in organi Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku;
- H. ker je EU, da bi obeležila 20. obletnico državljanstva EU, leto 2013 razglasila za evropsko leto državljanov;
- I. ker člen 43 Listine o temeljnih pravicah navaja, da ima vsaka državljanica in vsak državljan Unije ter vsaka fizična ali pravna oseba s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic pravico, da se glede nepravilnosti pri delovanju institucij ali organov Skupnosti – razen Sodišča Evropske unije pri opravljanju njegove sodne funkcije – obrne na varuha človekovih pravic;
- J. ker je Parlament s svojo resolucijo z dne 6. septembra 2001 potrdil kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev, ki ga je pripravil varuh človekovih pravic;
- K. ker do nepravilnosti pride, kadar javni organ ne deluje v skladu z zanj zavezujočimi pravili ali načeli;
- L. ker se po tej opredelitvi nepravilnost ne nanaša samo na primere, ko je kršeno pravilo ali načelo pravno zavezujoče; ker načela dobrega upravljanja pomenijo višjo stopnjo zavezanosti kot pravo, saj od institucij EU poleg spoštovanja pravnih zavez zahtevajo tudi, da pri svojem delu ponotranjijo storitveno naravnost in da zagotovijo, da so vsi predstavniki javnosti obravnavani pravično, nepristransko in ob varovanju njihovega dostojanstva ter da lahko v celoti v enaki meri uživajo svoje pravice;
- M. ker je evropski varuh v letu 2012 prejel 2 442 pritožb (2 510 v letu 2011), 2. 60 pa jih je obravnaval (2 544 v letu 2011); ker je 740 pritožb (30 %) sodilo v njegovo pristojnost;
- N. ker je večina pritožb (56 %) prejetih v elektronski obliki in se evidentirajo prek interaktivnega spletnega mesta evropskega varuha, ki je na voljo v vseh 23 uradnih jezikih;
- O. ker je varuh na osnovi pritožb uvedel 450 preiskav (382 v letu 2011), kar je v primerjavi z letom 2011 povečanje za 18 %; ker je uvedel 15 preiskav na lastno pobudo (14 v letu 2011) in Evropskemu parlamentu predstavil eno posebno poročilo;
- P. ker je varuh zaključil 390 preiskav (med drugim 10 preiskav na lastno pobudo), in sicer 206 iz leta 2012, 113 iz leta 2011 in 71 iz prejšnjih let; ker se je 85,3 % (324) zaključenih preiskav nanašalo na posamezne državljane, 14,7 % (56) pa na podjetja, združenja in druge pravne osebe;
- Q. ker je bilo 1 467 prejetih pritožb v pristojnosti enega od članov evropske mreže varuhov človekovih pravic; ker to mrežo sestavljajo državni in regionalni varuhi človekovih pravic ter podobni organi iz EU, Evropskega gospodarskega prostora, Švice in držav kandidatk; ker je Odbor Evropskega parlamenta za peticije polnopravni član mreže; ker je evropski varuh 63 pritožb posredoval omenjenemu odboru;
- R. ker je 52,7 % preiskav, uvedenih v letu 2012, zadevalo Evropsko komisijo, 5,2 % Evropski parlament, 3,0 % Evropsko službo za zunanje delovanje, 1,5 % Evropsko investicijsko banko in 20,9 % druge institucije, agencije in organe EU;

Četrtek, 12. september 2013

- S. ker so glavne očitane nepravilnosti, raziskane v letu 2012, zadevale zakonitost (27,7 %), zahteve za posredovanje informacij (12,5 %), pravičnost (10,3 %), roke za sprejetje odločitev (8 %) in zahteve za vpogled v dokumentacijo (6,7 %);
- T. ker evropski varuh v 76 zaključenih primerih (19 %) ni odkril nepravilnosti, v 56 primerih (14 %) pa jih je;
- U. ker dejstvo, da varuh ne odkrije nepravilnosti, ni nujno neugoden izid za pritožnika, saj prejme izčrpno pojasnilo vpletene institucije in neodvisno analizo varuha, prav tako pa mu je zagotovljeno, da je vpletena institucija ravnala v skladu z načeli dobrega upravljanja;
- V. ker je bila v 80 primerih v letu 2012 dosežena sporazumna rešitev oziroma je zadevo rešila udeležena institucija; ker ima lahko varuh v primerih, ko ne odkrije nepravilnosti oziroma ni razlogov, da bi se preiskava nadaljevala, dodatne pripombe; ker želi z dodatnimi pripombami instituciji svetovati, kako naj izboljša kakovost storitev za državljane;
- W. ker je evropski varuh 47 primerov, v katerih je naletel na nepravilnosti, zaključil tako, da je instituciji dal kritično oceno; ker so zadevne institucije v 9 primerih osnutek priporočila sprejele;
- X. ker varuh poda kritično oceno:
- (i) če zadevna institucija ne more več odpraviti nepravilnosti,
 - (ii) če nepravilnosti nimajo splošnih posledic ali
 - (iii) če nadaljnji ukrepi varuha niso potrebni; ker lahko kritično oceno poda tudi v primeru, če meni, da osnutek priporočila ne bi bil smisel, če institucija takšnega osnutka ne sprejme oziroma če meni, da posebnega poročila ni primerno pripraviti;
- Y. ker varuh pripravi osnutek priporočil v primerih, ko zadevna institucija lahko odpravi nepravilnosti ali kadar so te izjemno hude ali imajo splošne posledice; ker je varuh leta 2012 predložil 17 osnutkov priporočil;
- Z. ker je varuh leta 2012 Evropskemu parlamentu poslal eno posebno poročilo; ker se to posebno poročilo ukvarja z načinom, kako je Komisija obravnavala pritožbo, ki so jo vložili podpisniki državljskih pobud, usmerjenih proti negativnim posledicam širitve dunajskega letališča, kot so jih zaznali podpisniki; ker je posebno poročilo Evropskemu parlamentu varuhovo najbolj vplivno sredstvo in zadnji pomembni korak, ki ga lahko naredi pri obravnavi posameznega primera;
- AA. ker je Parlament v poročilu o posebnem poročilu varuha ugotovil, da so bili pomisleki slednjega glede morebitnih nepravilnosti upravičeni;
- AB. ker varuh človekovih pravic vsako leto objavi svoje ugotovitve o ukrepih institucij na osnovi njegovih kritičnih ocen in dodatnih pripomb; ker študija za leto 2011 kaže, da je delež zadovoljivih nadaljnjih ukrepov na osnovi kritičnih ocen in dodatnih pripomb znašal 84 %;
- AC. ker se je varuh leta 2012 posvetil predvsem vključevanju oseb z različnimi stopnjami invalidnosti; ker varuh skupaj z Odborom Evropskega parlamenta za peticije, Evropsko komisijo, Agencijo EU za temeljne pravice in evropskim forumom za invalidnost skrbi za zaščito, spodbujanje in spremljanje izvajanja okvira EU v sklopu konvencije ZN o pravicah invalidov; ker je ta konvencija prva od pogodb o človekovih pravicah, ki jih je ratificirala EU;

Četrtek, 12. september 2013

AD. ker je Svet EU potrdil predlog za okvir EU za spremljanje izvajanja konvencije ZN o pravicah invalidov, ki naj bi vključeval evropskega varuha in Odbor za peticije;

AE. ker je Evropska fundacija za upravljanje kakovosti (EFQM) varuhu leta 2012 uradno podelila priznanje za zavezanost odličnosti;

1. odobri letno poročilo za leto 2012, ki ga je predložil evropski varuh človekovih pravic; je seznanjen z dejstvom, da se bo Nikiforos Diamanduros 1. oktobra 2013 upokojil;

2. se zahvaljuje g. Diamanduros za odlično delo v vlogi evropskega varuha človekovih pravic v zadnjih desetih letih in za dosežene rezultate v boju za pravičnejšo in preglednejšo EU; upa, da bo zasluženi pokoj užival dobrega zdravja, in mu želi veliko uspeha tudi v prihodnje;

3. se zaveda, da je varuh naredil ogromno, da bi utrdil in poglobil dialog z državljani, civilno družbo, institucijami in drugimi interesnimi skupinami na vseh ravneh;

4. glede na to, da se polovica evropskih državljanov strinja s trditvijo, da je pravica do dobrega upravljanja druga najpomembnejša državljanska pravica, meni, da je vztrajno varuhovo prizadevanje, da bi povečal odprtost, preglednost in odgovornost v postopkih odločanja in upravah v Evropski uniji, pomembno prispevalo k oblikovanju Unije, v kateri se odločitve sprejemajo in izvajajo „čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljani“, kot je opredeljeno v členu 1 Pogodbe o Evropski uniji; poziva naslednjega evropskega varuha človekovih pravic, naj nadaljuje uspešno delo svojega predhodnika, da bi uresničeval te pomembne cilje;

5. izreka spoštovanje varuhu, ker si je neumorno prizadeval nagovarjati državljane in jih obveščati o pravicah, ki jih imajo po Pogodbah, in ker je spodbujal uprave institucij in organov EU, naj delujejo bolj pregledno in storitveno naravnano;

6. meni, da je varuh svoje pristojnosti vedno izvrševal dejavno in uravnoteženo, in se mu zahvaljuje za odlične delovne odnose in sodelovanje s Parlamentom, zlasti z Odborom za peticije;

7. ugotavlja, da 52 % evropskih državljanov meni, da je najpomembnejša varuhova naloga skrbeti za to, da državljani EU poznajo svoje pravice in da jih znajo uveljavljati, ter da bi zato moral izboljšati komunikacijo z evropskimi državljani in sodelovanje z evropsko mrežo varuhov človekovih pravic;

8. poziva k sprejetju potrebnih ukrepov za pospešitev postopkov za preučitev pritožb, vodenje preiskav in sprejemanje odločitev;

9. ponavlja, da 42 % evropskih državljanov ni zadovoljnih s stopnjo preglednosti v upravi EU, in opozarja, da bi si moral evropski varuh še naprej prizadevati za večjo odprtost in učinkovitost institucij EU ter njihovo prijaznost do državljanov ter pri tem vzpostavljati vezi med institucijami in državljani;

10. ugotavlja, da je varuh pritožbam glede preglednosti vedno posvečal največ pozornosti; prav tako ugotavlja, da se je delež tovrstnih pritožb, ki je vrhunec doživel leta 2008, ko je kar 36 % pritožnikov očitalo pomanjkanje preglednosti, v letu 2012 zmanjšal na 21,5 %; meni, da je to znamenje, da so si institucije EU močno prizadevale, da bi delovale bolj pregledno; poziva institucije, agencije in organe EU, naj ta delež pomagajo še zmanjšati, tako da sodelujejo z evropskim varuhom in izvajajo njegova priporočila; je kljub vsemu zaskrbljen zaradi še vedno velikega števila nerešenih pritožb glede odprtosti, dostopa javnosti in osebnih podatkov, saj ta vprašanja ogrožajo medinstitucionalni dialog ter javno podobo in odnos javnosti do EU;

Četrtek, 12. september 2013

11. znova poudarja, da so preglednost, odprtost, dostop do informacij, spoštovanje pravic evropskih državljanov in visoki etični standardi bistveni za ohranjanje zaupanja med državljani in institucijami in da je to zaupanje zlasti v trenutnih slabih gospodarskih razmerah izjemno pomembno za prihodnost evropskega povezovanja;

12. glede na vse večjo digitalizacijo javne uprave poziva institucije EU, naj se odzovejo na posebne potrebe starejših, ki večinoma ne znajo uporabljati sodobnih informacijskih in komunikacijskih tehnologij, in naj poskrbijo za uporabnik prijazne programe, praktično spletno pomoč in lahko dostopne nedigitalne možnosti za stike;

13. ugotavlja, da je varuh leta 2012 prejel 2 442 pritožb in da je bilo to leto rekordno tako po številu uvedenih preiskav (465 = povečanje za 18 % v primerjavi z letom 2011) kot po številu zaključenih preiskav (390 = 23 % več);

14. z zadovoljstvom opaža deset zgledov, ki jih je predstavil evropski varuh in so primer dobre upravne prakse v različnih institucijah EU in na različnih področjih;

15. meni, da je zmanjšanje števila pritožb, predloženih varuhu v letu 2012, nadaljnji dokaz o uspehu interaktivnega priročnika na njegovem spletnem mestu, saj naj bi to zmogljivo orodje preprečevalo pritožbe državljanov iz napačnih razlogov in ponujalo nasvete pritožnikom, na koga naj se obrnejo; ugotavlja, da trendi kažejo, da se vse večje število ljudi na evropskega varuha obrača iz pravih razlogov; predlaga, da poslanci Evropskega parlamenta, institucije, organi in agencije EU ter člani evropske mreže varuhov na svojih spletnih mestih in v družabnih medijih objavijo neposredno povezavo na ta interaktivni priročnik;

16. poudarja, da je bilo število pritožb, ki niso bile v pristojnosti varuha (1 720), najnižje v zadnjih desetih letih; poziva varuha, naj si še naprej prizadeva, da bo takšnih primerov čedalje manj;

17. je seznanjen s pomembnim prispevkom evropske mreže varuhov in poudarja, da uspešno sodelovanje koristi evropskim državljanom; ugotavlja, da je bilo 60 % pritožb, ki jih je varuh obravnaval v letu 2012, v pristojnosti enega od članov mreže; znova opozarja, da je Odbor za peticije polnopravni član mreže; ugotavlja, da je evropski varuh v letu 2012 temu odboru posredoval 63 pritožb; čestita evropskemu varuhu za uspešno usklajevanje mreže; meni, da je to ena od najpomembnejših varuhovih dejavnosti in da bi bilo treba sodelovanje v mreži poglobiti, da bo mogoče izboljšati izvajanje zakonodaje EU na državni ravni; priporoča, da se v mrežo vključijo tudi ustrezni nacionalni organi; meni, da je treba ohraniti in okrepiti varuhovo udeležbo v evropskih in mednarodnih združenjih varuhov;

18. ugotavlja, da je v preteklih letih večina preiskav, ki jih je uvedel evropski varuh, zadevala Komisijo (52,7 %); ugotavlja, da se je število preiskav, ki so bile uvedene v letu 2012 in so zadevale Evropski parlament, v primerjavi z letom 2011 skoraj podvojilo; poziva svoj sekretariat, naj brezpogojno sodeluje z varuhom in poskrbi, da bodo njegova priporočila in pripombe glede upravnih praks dosledno upoštevana;

19. poudarja, da je vsaka zaključena preiskava korak v pravo smer in dobra priložnost za izboljšave, ki jih je zahtevala javnost, pa tudi način, da koncept evropskega državljanstva postane tako participativen, kot to dopušča evropski zakonodajni proces;

20. čestita varuhu za pobudo, da se objavijo načela javne uprave, po katerih se bodo lahko ravnali javni uslužbenci EU; spominja, da je pet načel javne uprave naslednjih: predanost Evropski uniji in njenim državljanom, integriteta, nepristranskost, spoštovanje drugih in preglednost; poziva institucije, agencije in organe EU, naj ta načela vključijo v vse svoje dejavnosti;

Četrtek, 12. september 2013

21. pozdravlja dejstvo, da je varuh junija 2013 objavil novo izdajo evropskega kodeksa dobrega upravnega ravnanja, pri tem pa upošteval načela evropskega upravnega prava, ki izhajajo iz sodne prakse evropskih sodišč;

22. je zadovoljen, da je varuh sodeloval na več konferencah o boljši javni upravi, eno pa je v sodelovanju z raziskovalno mrežo za upravno pravo EU (ReNEUAL) tudi soorganiziral;

23. ponavlja svoj poziv Komisiji iz resolucije z dne 15. januarja 2013 ⁽¹⁾, naj sprejme skupna zavezujoča pravila in načela za upravne postopke uprave EU ter v ta namen pripravi predlog uredbe na osnovi člena 298 PDEU; meni, da so dosedanje izkušnje evropskega varuha, o katerih je poročal v svojih publikacijah, primerno vodilo za vsebino takšnega zakonodajnega predloga; meni, da je to najboljši način za zagotovitev trajnih sprememb v upravni kulturi institucij EU;

24. z zadovoljstvom ugotavlja, da so institucije poslale 98 pozitivnih odgovorov na 120 pripomb in priporočil varuha v okviru njegovih preiskav v letu 2012, kar pomeni, da so institucije EU v 82 % primerov upoštevale predloge varuha; poziva vse institucije, agencije in organe EU, naj naredijo vse, kar je v njihovi moči, da bodo v celoti spoštovali pripombe in priporočila varuha ter mu pomagali s hitrimi odgovori na poizvedbe, med drugim tako, da bodo sodelovali z njim, kar bo skrajšalo roke v postopku preiskave;

25. spominja, da je varuh v letu 2012 Parlamentu predložil eno posebno poročilo, ki je obravnavalo nezmožnost Komisije, da bi odpravila navzkrižje interesov pri obravnavi širitve dunajskega letališča, dejstvo, da ni bila opravljena presoja okoljskega vpliva te širitve, in dejstvo, da pritožniki zoper gradbeni projekt in neobstoje presoje okoljskega vpliva niso imeli na voljo postopkov pregleda; priznava, da je bilo glede na zajeta vprašanja takšno poročilo primerno; spominja, da je Odbor za peticije v odgovor na to posebno poročilo pripravil daljnosežne predloge za sedanjo revizijo direktive o presoji okoljskih vplivov in za upravno zakonodajo EU;

26. meni, da se institucije in organi zlasti takrat, ko je že bil pripravljen osnutek priporočila, zavedajo, da bi bilo posebno poročilo Evropskemu parlamentu lahko naslednji korak, kar jih pogosto prepriča, da spremenijo svoje stališče;

27. ugotavlja, da sta prejšnji in sedanji varuh v 17 letih in pol predložila samo 18 posebnih poročil; meni, da je to dokaz, da so institucije EU v večini primerov pripravljene sodelovati; priznava pomen teh posebnih poročil in spodbuja varuha, naj še naprej spremlja pomembne primere nepravilnosti, ki zadevajo institucije, organe, urade in agencije EU;

28. poudarja, da 28. september, mednarodni dan pravice do informacij, predstavlja pobudo za povečanje prepoznavnosti evropskega varuha v evropski javnosti in tudi primer dobre prakse;

29. pozdravlja dejstvo, da varuh z Odborom Evropskega parlamenta za peticije, evropskim forumom za invalidnost, Evropsko komisijo in Agencijo EU za temeljne pravice sodeluje v okviru EU na osnovi člena 33(2), ki skrbi za zaščito, spodbujanje in spremljanje izvajanja konvencije ZN o pravicah invalidov; poziva evropskega varuha, naj pri delu posebno pozornost posveti potrebam zelo ranljivih družbenih skupin, med drugim invalidom;

30. pozdravlja prizadevanje varuha, da bi institucije EU izvajale Listino EU o temeljnih pravicah, med drugim s preiskavami na lastno pobudo; predvideva, da bo evropski varuh s pridružitvijo Unije Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot zahteva člen 6 Pogodbe o Evropski uniji, dobil še eno podobno nalogo;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0004.

Četrtek, 12. september 2013

31. poudarja, da so varuhove preiskave na lastno pobudo zelo pomembne, saj mu omogočajo, da obravnava vprašanja, ki se sicer ne bi znašla na njegovi mizi, ker državljani nimajo ustreznih informacij ali virov, da bi mu jih posredovali; meni, da bi bilo treba povečati prepoznavnost urada evropskega varuha človekovih pravic;

32. pozdravlja sprejetje zakona o ustanovitvi varuha človekovih pravic v Turčiji v letu 2012; priznava vlogo podpore in svetovanja evropskega varuha v tej zadevi; izraža zadovoljstvo, da imajo vse države kandidatke institucijo varuha človekovih pravic na državni ravni; meni, da izkušnje kažejo, da je evropski varuh zelo koristen organ, ki prispeva k izboljšanju javne uprave, pravni državi in varstvu človekovih pravic, zato bi morale države članice, ki varuha še nimajo, čim prej razmisliti o njegovi ustanovitvi; poziva evropskega varuha, naj v tem procesu še naprej pomaga tudi prihodnjim državam kandidatkam;

33. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo in poročilo Odbora za peticije posreduje Svetu, Komisiji, evropskemu varuhu človekovih pravic, vladam in parlamentom držav članic ter njihovim varuhom človekovih pravic oziroma podobnim pristojnim organom.

P7_TA(2013)0370

Tretje države, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (COM(2011) 0290 – C7-0135/2011 – 2011/0138(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/52)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2011)0290),
- ob upoštevanju člena 294(2) in člena 77(2)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0135/2011),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 18. julija 2013, da bo odobril stališče Parlamenta, v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za zunanje zadeve (A7-0139/2013),

Četrtek, 12. september 2013

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.
-

P7_TC1-COD(2011)0138

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) št. 1289/2013.)

P7_TA(2013)0371

Evropski bančni organ in bonitetni nadzor kreditnih institucij *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) v zvezi z njeno povezavo z Uredbo Sveta (EU) št. .../... o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (COM(2012)0512 – C7-0289/2012 – 2012/0244(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/53)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0512),
- ob upoštevanju člena 294(2) in člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C7-0289/2012),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke z dne 27. novembra 2012 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 15. novembra 2012 ⁽²⁾,

⁽¹⁾ UL C 30, 1.2.2013, str. 6.

⁽²⁾ UL C 11, 15.1.2013, str. 34.

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju zaveza predstavnika Sveta v pismu z dne 18. aprila 2013, da bo odobril stališče Parlamenta, v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter mnenj Odbora za proračun in Odbora za ustavne zadeve (A7-0393/2012),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju ⁽¹⁾;
 2. je seznanjen s skupno izjavo predsednika Evropskega parlamenta in predsednika Evropske centralne banke, priloženo tej resoluciji;
 3. poudarja, da bi bilo treba pri širitvi nalog Evropskega bančnega organa upoštevati točko 47 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju; poudarja, da odločitve zakonodajnega organa, ki podaljšanje podpirajo, ne vplivajo na odločitve proračunskega organa v okviru letnega proračunskega postopka;
 4. zahteva, naj Komisija pripravi finančni izkaz, pri katerem naj v celoti upošteva izid zakonodajnega sporazuma med Evropskim parlamentom in Svetom o izpolnitvi proračunskih in kadrovskega zahtev v Evropskem bančnem organu, v službah Komisije in po možnosti v Evropski centralni banki;
 5. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali ga nadomestiti z drugim besedilom;
 6. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TC1-COD(2012)0244

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) kar zadeva prenos posebnih nalog na Evropsko centralno banko na podlagi Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) št. 1022/2013.)

⁽¹⁾ To stališče nadomesti spremembe, sprejete dne 22. maja 2013 (Sprejeta besedila P7_TA(2013)0212).

Četrtek, 12. september 2013

Priloga k zakonodajni resoluciji

Izjava predsednika Evropskega parlamenta in predsednika Evropske centralne banke o glasovanju EP o sprejetju Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij

V skladu z določbami Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 in zlasti njenega člena 20 predsednik Evropskega parlamenta in predsednik Evropske centralne banke izjavljata, da v celoti podpirata osnutek besedila medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko o sodelovanju v postopkih, povezanih z enotnim mehanizmom nadzora (EMN), o katerem sta se dogovorili naši pogajalski skupini. Zato pozivata najini instituciji, da ta medinstitucionalni sporazum čim prej uradno sprejmeta.

V skladu z njim je Evropska centralna banka pri opravljanju svojih nalog v okviru enotnega mehanizma nadzora (EMN) v veliki meri odgovorna Evropskemu parlamentu, zagotovljeni pa so tudi ukrepi za varstvo zaupnih informacij. Osnutek medinstitucionalnega sporazuma zlasti določa, da Parlament izvaja strog nadzor nad nadzornimi nalogami Evropske centralne banke z redno izmenjavo mnenj med banko in pristojnim odborom Parlamenta, zaupnimi ustnimi razpravami s predsedstvom odbora in dodatnim dostopom do informacij, tudi do zapisa sej nadzornega sveta. Sodelovanje Evropske centralne banke s Parlamentom je zagotovljeno tudi pri preiskavah, ki jih izvaja banka.

V osnutku medinstitucionalnega sporazuma je poleg tega opredeljeno, da Parlament sodeluje v postopku izbire predsednika nadzornega sveta. Ker je naš skupni cilj, da čim prej dosežemo ustanovitev enotnega mehanizma nadzora kot pomemben korak na poti do popolne bančne unije, nameravata najini instituciji čim prej izvesti izbirni postopek za imenovanje predsednika nadzornega odbora.

Strasbourg/Frankfurt, 12. september 2013

Martin Schulz

Mario Draghi

P7_TA(2013)0372

Posebne naloge Evropske centralne banke, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta dne 12. septembra 2013 o predlogu uredbe Sveta o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij (COM(2012)0511 – C7-0314/2012 – 2012/0242(CNS))

(Posebni zakonodajni postopek – posvetovanje)

(2016/C 093/54)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2012)0511),
- ob upoštevanju člena 127(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije, v skladu s katerim se je Svet posvetoval s Parlamentom (C7-0314/2012),
- ob upoštevanju Protokola št. 4 o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke,

Četrtek, 12. september 2013

- ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,
 - ob upoštevanju obrazloženega mnenja švedskega parlamenta v okviru Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerem izjavlja, da osnutek zakonodajnega predloga ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
 - ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve in mnenja Odbora za ustavne zadeve (A7-0392/2012),
1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen ⁽¹⁾;
 2. je seznanjen s skupno izjavo predsednika Evropskega parlamenta in predsednika Evropske centralne banke, priloženo tej resoluciji;
 3. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog na podlagi člena 293(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 4. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopati od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 5. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;
 6. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P7_TC1-CNS(2012)0242

Stališče Evropskega parlamenta dne 12. septembra 2013 z namenom sprejetja Uredbe Sveta (EU) št. .../2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) št. 1024/2013.)

Priloga k zakonodajni resoluciji

Izjava predsednika Evropskega parlamenta in predsednika Evropske centralne banke o glasovanju EP o sprejetju Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij

V skladu z določbami Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 in zlasti njenega člena 20 predsednik Evropskega parlamenta in predsednik Evropske centralne banke izjavljata, da v celoti podpirata osnutek besedila medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko o sodelovanju v postopkih, povezanih z enotnim mehanizmom nadzora (EMN), o katerem sta se dogovorili naši pogajalski skupini. Zato pozivata najini instituciji, da ta medinstitucionalni sporazum čim prej uradno sprejmeta.

⁽¹⁾ To stališče nadomesti spremembe, sprejete dne 22. maja 2013 (Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0213).

Četrtek, 12. september 2013

V skladu z njim je Evropska centralna banka pri opravljanju svojih nalog v okviru enotnega mehanizma nadzora (EMN) v veliki meri odgovorna Evropskemu parlamentu, zagotovljeni pa so tudi ukrepi za varstvo zaupnih informacij. Osnutek medinstitucionalnega sporazuma zlasti določa, da Parlament izvaja strog nadzor nad nadzornimi nalogami Evropske centralne banke z redno izmenjavo mnenj med banko in pristojnim odborom Parlamenta, zaupnimi ustnimi razpravami s predsedstvom odbora in dodatnim dostopom do informacij, tudi do zapisa sej nadzornega sveta. Sodelovanje Evropske centralne banke s Parlamentom je zagotovljeno tudi pri preiskavah, ki jih izvaja banka.

V osnutku medinstitucionalnega sporazuma je poleg tega opredeljeno, da Parlament sodeluje v postopku izbire predsednika nadzornega sveta. Ker je naš skupni cilj, da čim prej dosežemo ustanovitev enotnega mehanizma nadzora kot pomemben korak na poti do popolne bančne unije, nameravata najini instituciji čim prej izvesti izbirni postopek za imenovanje predsednika nadzornega odbora.

Strasbourg/Frankfurt, 12. september 2013

Martin Schulz

Mario Draghi

P7_TA(2013)0373

Dostop do genskih virov ter poštena in pravična delitev koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe v Uniji *I**

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete dne 12. septembra 2013, k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe v Uniji (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2016/C 093/55)

Sprememba 1

Predlog uredbe

Navedba sklicevanja - 1 (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

ob upoštevanju Konvencije o biološki raznovrstnosti in Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe,

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu z drugim pododstavkom člena 57(2) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v ponovno obravnavo (A7-0263/2013).

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 2
Predlog uredbe
Uvodna izjava - 1 (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (-1) *Unija je oblikovala „strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020“, s katero se je zavezala, da bo povečala svoj prispevek k preprečevanju upadanja biotske raznovrstnosti po svetu do leta 2020.*

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1) Široka paleta **akterjev** v Uniji, vključno z akademskimi raziskovalci in podjetji iz različnih sektorjev industrije, uporablja genske vire za namene raziskovanja, razvoja in v poslovne namene; nekateri uporabljajo tudi tradicionalno znanje v zvezi z genskimi viri.

- (1) Široka paleta **uporabnikov in dobaviteljev** v Uniji, vključno z akademskimi raziskovalci in podjetji iz različnih sektorjev industrije, uporablja genske vire za namene raziskovanja, razvoja in v poslovne namene; nekateri uporabljajo tudi tradicionalno znanje v zvezi z genskimi viri. **Raziskovalne in razvojne dejavnosti poleg preučevanja in analiziranja genske ali biokemične sestave genskih virov zajemajo tudi ukrepe za ustvarjanje inovacij in praktičnih načinov uporabe. Uspešno izvajanje Nagojskega protokola je odvisno tudi od tega, kako so se uporabniki in dobavitelji genskih virov ali z njimi povezanega tradicionalnega znanja sposobni pogajati in dogovoriti o pogojih za spodbujanje ohranitve biotske raznovrstnosti v skladu s strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020.**

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2) Genski viri predstavljajo genski sklad v naravnih in gojenih ali udomačenih zalogah ter igrajo vse pomembnejšo vlogo v številnih gospodarskih sektorjih, vključno s proizvodnjo živil, gozdarstvom, razvijanjem zdravil ali razvijanjem virov **obnovljive** energije, temelječih na biomasi.

- (2) Genski viri predstavljajo genski sklad v naravnih in gojenih ali udomačenih zalogah ter igrajo vse pomembnejšo vlogo v številnih gospodarskih sektorjih, vključno s proizvodnjo živil, gozdarstvom, **biotehnologijo**, razvijanjem **in proizvodnjo** zdravil, **kozmetiko** ali razvijanjem virov energije, temelječih na biomasi. **Genski viri imajo tudi pomembno vlogo pri izvajanju strategij za obnovo poškodovanih ekosistemov in varstvo ogroženih vrst.**

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (2a) *Unija priznava medsebojno odvisnost vseh držav v zvezi z genskimi viri za prehrano in kmetijstvo ter prav tako njihov posebni značaj in pomen za doseganje zanesljive preskrbe s hrano po vsem svetu ter za trajnostni razvoj kmetijstva v okviru zmanjševanja revščine in podnebnih sprememb, pri čemer v zvezi s tem potrjuje temeljno vlogo Mednarodne pogodbe o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo in Komisije FAO za rastlinske genske vire za prehrano in kmetijstvo.*

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 b (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (2b) *Raziskave o genskih virih se postopoma širijo na nova področja, zlasti na oceane, ki so še vedno najmanj raziskano in najbolj nepoznano okolje na zemlji. Globine oceanov so poslednja meja na našem planetu in zanimanje zanje je na področju raziskovanja in izkoriščanja virov čedalje večje. V tem okviru je preučevanje izredne biotske raznolikosti morskih ekosistemov v velikih globinah novo področje raziskav, ki je zelo obetajoče pri odkrivanju genskih virov, ki bi se lahko uporabljali za najrazličnejše namene.*

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 c (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (2c) *Uveljavljena je praksa izmenjave vseh rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo za namene raziskav, gojenja in usposabljanja pod pogoji tipskega sporazuma o prenosu materiala (SMTA), ki je bil oblikovan na podlagi Mednarodne pogodbe o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo (ITPGRFA), kot določa memorandum o soglasju za ustanovitev Integriranega sistema Evropske genske banke (AEGIS); v skladu s členom 4.3 Nagojskega protokola se priznava, da takšna praksa podpira cilje konvencije in Nagojskega protokola ter ni v nasprotju z njimi.*

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 8

Predlog uredbe

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) Tradicionalno znanje, ki ga imajo avtohtone in lokalne skupnosti, lahko prispeva pomembne ključne informacije za znanstveno odkrivanje **zanimivih** genskih in biokemijskih značilnosti genskih virov.

Sprememba

- (3) Tradicionalno znanje, ki ga imajo avtohtone in lokalne skupnosti, lahko prispeva pomembne ključne informacije za znanstveno odkrivanje **morebitno dragocenih** genskih in biokemijskih značilnosti genskih virov, **vključno z znanjem, inovacijami in praksami avtohtonih in lokalnih skupnosti, katerih tradicionalni način življenja je pomemben za ohranjanje in trajnostno rabo biotske raznovrstnosti. Pravice teh skupnosti, določene s Konvencijo št. 169 Mednarodne organizacije dela o avtohtonih in plemenskih ljudstvih in Deklaracijo Združenih narodov o pravicah avtohtonih ljudstev, ki jo je generalna skupščina ZN sprejela leta 2007, je treba spoštovati, kar morajo omogočiti tudi izvedbeni ukrepi Unije.**

Sprememba 9

Predlog uredbe

Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3a) Pomembno je opozoriti na to, da v skladu z Evropsko patentno konvencijo ni mogoče podeliti patentov za rastlinske sorte in živalske pasme ter biološke postopke vzgoje rastlin in živali. Če izumi temeljijo na genskih virih ali na njihovih sestavinah, bi bilo treba pri vlogah za patente, ki so med drugim povezane z genskimi viri, proizvodi, vključno z derivati, in postopki, ki izhajajo iz uporabe biotehnologije, ter tradicionalnim znanjem v zvezi z genskimi viri, navesti vire, ustrezne organe obvestiti o njihovem izvoru in vloge posredovati pristojnemu organu. Enaka obveznost bi morala veljati za pravice za nove rastlinske sorte.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3b) *Pristojnost in odgovornost za praktično izvajanje ukrepov za zaščito avtohtonih in lokalnih skupnosti v Uniji v dogovorih o delitvi dostopa in koristi bi ohranile države članice in njihova sodišča.*

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4a) *Genske vire bi bilo treba ohraniti in situ, njihova raba bi morala biti trajnostna, koristi, ki izhajajo iz njihove rabe, pa bi morale biti pravično razdeljene. To bi pripomoglo k izkoreninjenju revščine in posledično k napredku pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, kot so zapisani v preambuli Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravičnu delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Nagojski protokol), ki so ga 29. oktobra 2010 sprejele pogodbenice Konvencije. Kot pogodbenice Konvencije so Unija in večina držav članic podpisale Nagojski protokol. Podpirati bi bilo treba zmogljivosti za učinkovito izvajanje tega protokola.*

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4b) *Delitev koristi bi bilo treba obravnavati v okviru tega, da so države v razvoju z veliko biotsko raznovrstnostjo vodilne pri oskrbi z genskimi viri, medtem ko večina uporabnikov prihaja iz razvitih držav. Dostop in delitev koristi lahko poleg možnega doprinosa k ohranjanju in trajnostni rabi biotske raznovrstnosti prispevata k izkoreninjenju revščine in okoljski trajnosti in posledično k napredku pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, kot so zapisani v preambuli Nagojskega protokola. Izvajanje Nagojskega protokola bi moralo biti usmerjeno tudi v koriščenje teh možnosti.*

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4c) *Pravica do hrane, ki je zapisana v členu 25 Splošne deklaracije o človekovih pravicah in členu 11 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, in pravica do najvišjega dosegljivega zdravstvenega standarda iz člena 12 omenjenega pakta sta izrednega pomena in bi jo bilo treba zmeraj varovati.*

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4d) *Tako kot genske vire je tudi z njimi povezano tradicionalno znanje najpogostejše mogoče najti v državah v razvoju, zlasti pri avtohtonih in lokalnih skupnostih. Pravice teh skupnosti, kot so določene v Konvenciji št. 169 Mednarodne organizacije dela o avtohtonih in plemenskih ljudstvih in tudi Deklaraciji Združenih narodov o pravicah avtohtonih ljudstev, ki jo je Generalna skupščina ZN sprejela leta 2007, bi bilo treba spoštovati, kar morajo omogočiti izvedbeni ukrepi Unije.*

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 15

Predlog uredbe

Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) Konvencija priznava, da imajo države suverene pravice nad naravnimi viri, najdenimi na območju njihove jurisdikcije, in pristojnost, da določajo dostop do svojih genskih virov. Konvencija vse pogodbenice zavezuje k omogočanju dostopa do genskih virov, nad katerimi imajo suverene pravice. Prav tako pogodbenice zavezuje k sprejemanju ukrepov za pošteno in pravično delitev rezultatov raziskav in razvoja ter koristi, ki izhajajo iz komercialne in druge rabe genskih virov, s pogodbenico, ki je te vire zagotovila. Takšna delitev poteka **pod** medsebojno dogovorjenimi pogoji. Konvencija obravnava tudi dostop in delitev koristi v zvezi z znanjem, inovacijami in praksami avtohtonih in lokalnih skupnosti, ki so relevantni za ohranjanje in trajnostno rabo biotske raznovrstnosti.

Sprememba

- (5) Konvencija priznava, da imajo države suverene pravice nad naravnimi viri, najdenimi na območju njihove jurisdikcije, in pristojnost, da določajo dostop do svojih genskih virov. Konvencija vse pogodbenice zavezuje k omogočanju dostopa **tretjim strankam** do genskih virov **za okolju prijazno rabo**, nad katerimi imajo suverene pravice. Prav tako pogodbenice zavezuje k sprejemanju ukrepov za pošteno in pravično delitev rezultatov raziskav in razvoja ter koristi, ki izhajajo iz komercialne in druge rabe genskih virov, s pogodbenico, ki je te vire zagotovila. Takšna delitev poteka **v skladu z zahtevo po soglasju države, iz katere viri izvirajo, s predhodnim obveščanjem, koristi pa so razdeljene v skladu** z medsebojno dogovorjenimi pogoji. Konvencija obravnava tudi dostop in delitev koristi v zvezi z znanjem, inovacijami in praksami avtohtonih in lokalnih skupnosti, ki so relevantni za ohranjanje in trajnostno rabo biotske raznovrstnosti. **Genske vire bi bilo treba uporabljati uravnoteženo in trajnostno, pri tem pa morajo biti zakonito udeležene tudi lokalne skupnosti, saj si bodo pogodbenice samo tako pravično in pošteno delile priložnosti, napredek in koristi od uporabe teh virov.**

Sprememba 16

Predlog uredbe

Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6) Nagojski protokol o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Nagojski protokol) je mednarodna pogodba, ki so jo 29. oktobra 2010 sprejele pogodbenice Konvencije. Nagojski protokol **znatno razširja** splošna pravila Konvencije o dostopu in delitvi koristi za uporabo genskih virov in tradicionalnega znanja, povezanega z genskimi viri.

Sprememba

- (6) Nagojski protokol o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Nagojski protokol) je mednarodna pogodba, ki so jo 29. oktobra 2010 sprejele pogodbenice Konvencije. Nagojski protokol **natančneje opredeljuje** splošna pravila Konvencije o dostopu in delitvi **denarnih in nedenarnih** koristi za uporabo **in kakršno koli posledično komercializacijo** genskih virov in tradicionalnega znanja, povezanega z genskimi viri.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (7a) *Nagojski protokol se uporablja za genske vire, ki sodijo v področje uporabe člena 15 Konvencije, medtem ko je področje uporabe njenega člena 4 širše. To pomeni, da ta protokol ne zajema celotnega področja uporabe člena 4, denimo dejavnosti, ki se izvajajo na morskih območjih, ki ne sodi v nacionalno jurisdikcijo. Vendar Nagojski protokol ne vsebuje ničesar, kar bi pogodbenicam onemogočalo, da svoja načela razširijo na dejavnosti, ki se izvajajo na teh območjih.*

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8) Pomembno je določiti jasen in oprijemljiv okvir za izvajanje Nagojskega protokola, ki bi moral izboljšati priložnosti, ki so na voljo raziskovalnim dejavnostim, temelječim na virih iz narave, in razvojnim dejavnostim v Uniji. **Prav tako je bistveno preprečiti uporabo protizakonito pridobljenih genskih virov ali z njimi povezanega tradicionalnega znanja v Uniji in podpreti učinkovito izvajanje obveznosti delitve koristi, določenih v obojestransko dogovorjenih pogojih med uporabniki in tistimi, ki vire zagotavljajo.**

- (8) Pomembno je določiti jasen in oprijemljiv okvir za izvajanje Nagojskega protokola **in ustreznih določb konvencije**, ki bi **morale podpirati njegov glavni cilj, to je ohranitev biotske raznovrstnosti, trajnostno rabo njenih sestavnih delov in pošteno in pravično delitev koristi, ki izhajajo iz uporabe genskih virov.** To vključuje preprečevanje uporabe protizakonito pridobljenih genskih virov ali z njimi povezanega tradicionalnega znanja v Uniji. **Prav tako je nujno treba izboljšati priložnosti, ki so na voljo raziskovalnim dejavnostim, temelječim na virih iz narave, in razvojnim dejavnostim v Uniji, zlasti z izboljšanjem pogojev za pravno varnost v zvezi z uporabo genskih virov in tradicionalnega znanja.**

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) **Uporabo nepooblaščno pridobljenih genskih virov ali nepooblaščno uporabo ali naknadno komercializacijo proizvodov na podlagi takšnih virov ali s tem povezanega tradicionalnega znanja bi bilo treba prepovedati.**

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8b) *Okvir, ki se ustvari s to uredbo, je potreben tudi za krepitev zaupanja med pogodbenicami, avtohtonimi in lokalnimi skupnostmi ter interesnimi skupinami, ki sodelujejo pri dostopu do genskih virov in delitvi njihovih koristi.*

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9) Da bi zagotovili pravno varnost, je pomembno, da bi se pravila, ki izvajajo Nagojski protokol, uporabljala samo za **tiste genske vire** oziroma **tradicionalno znanje** v zvezi z njimi, **do katerih je bil dostop omogočen** po začetku veljave Nagojskega protokola v Uniji.
- (9) Da bi zagotovili pravno varnost, je pomembno, da bi se pravila o izvajanju Nagojskega protokola uporabljala samo za **nove pridobitve ali uporabo genskih virov** oziroma **tradicionalnega znanja** v zvezi z njimi, **do katerih je prišlo** po začetku veljavnosti Nagojskega protokola v Uniji.

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11) Pomembno je opredeliti, v skladu z Nagojskim protokolom, da se uporaba genskih virov nanaša na raziskovalne in razvojne dejavnosti v zvezi z gensko ali biokemijsko sestavo **vzorcev genskega materiala, kar vključuje raziskovalne in razvojne dejavnosti v zvezi z izoliranimi sestavami, pridobljenimi iz genskega materiala, do katerega je bil omogočen dostop v državi pogodbenici Nagojskega protokola.**
- (11) Pomembno je opredeliti, v skladu z Nagojskim protokolom, da se uporaba genskih virov nanaša na raziskovalne in razvojne dejavnosti v zvezi z gensko ali biokemijsko sestavo **genskih virov. Raziskave in razvoj bi bilo treba razumeti kot preiskovanje in preučevanje genske in biokemične sestave genskih virov, da bi se opredelila dejstva in zaključki, vključno z inovacijami in praktičnimi načini uporabe.**

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) Da bi zagotovili učinkovito izvajanje Nagojskega protokola, bi morali vsi uporabniki genskih virov in z njimi povezanega tradicionalnega znanja ravnati s primerno skrbnostjo, da tako zagotovijo, da je bil dostop do genskih virov in z njimi povezanega tradicionalnega znanja skladen s pravnimi zahtevami, ki se za njih uporabljajo, ter, **kjer je primerno**, da se koristi delijo. Vendar glede na raznolikost uporabnikov v Uniji ni primerno zavezati vseh uporabnikov k sprejemanju istih ukrepov zavoljo ravnanja s primerno skrbnostjo. **Zato je treba določiti samo najosnovnejše značilnosti ukrepov za primerno skrbnost.** Posamezne odločitve, ki jih uporabniki sprejmejo glede orodij in ukrepov, ki se uporabljajo za ravnanje s primerno skrbnostjo, bi bilo treba podpreti s priznanjem *najboljših praks in dopolnilnih ukrepov v podporo* sektorskim kodeksom ravnanja, vzorčnim pogodbenim klavzulam in smernicam, da se poveča pravna varnost in znižajo stroški. Obveznost uporabnikov, da morajo hraniti informacije, relevantne za dostop in delitev koristi, bi bilo treba časovno omejiti, skladno s časovnim razponom za morebitno inovacijo.

Sprememba

- (14) Da bi zagotovili učinkovito izvajanje Nagojskega protokola, bi morali vsi uporabniki genskih virov in z njimi povezanega tradicionalnega znanja ravnati s primerno skrbnostjo, da tako zagotovijo, da je bil dostop do genskih virov in z njimi povezanega tradicionalnega znanja skladen s pravnimi zahtevami, ki se za njih uporabljajo, ter da se koristi delijo. Vendar glede na raznolikost uporabnikov v Uniji ni primerno zavezati vseh uporabnikov k sprejemanju istih ukrepov zavoljo ravnanja s primerno skrbnostjo. Posamezne odločitve, ki jih uporabniki sprejmejo glede orodij in ukrepov, ki se uporabljajo za ravnanje s primerno skrbnostjo, bi bilo treba podpreti s priznanjem *dobrih praks, sektorskimi kodeksi ravnanja, vzorčnimi pogodbenimi klavzulami in smernicami*, da bi se povečala pravna varnost in znižali stroški. Obveznost uporabnikov, da morajo hraniti informacije, relevantne za dostop in delitev koristi, bi bilo treba časovno omejiti, skladno s časovnim razponom za morebitno inovacijo.

Sprememba 24
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (14a) *Uspešno izvajanje Nagojskega protokola je odvisno od tega, ali se uporabniki genskih virov in tradicionalnega znanja in tisti, ki jih zagotovijo, s pogajanjem medsebojno dogovorijo o pogojih, ki ne bodo privedli le do pravične delitve koristi, temveč bodo tudi prispevali k doseganju širšega cilja Nagojskega protokola, in sicer pomoči pri ohranitvi biotske raznovrstnosti.*

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (16) Najboljše prakse, ki so jih razvili uporabniki, imajo pomembno vlogo pri prepoznavanju ukrepov za primerno skrbnost, ki so še posebej primerni za doseganje skladnosti s sistemom izvajanja Nagojskega protokola z visoko pravno varnostjo in nizkimi stroški. Uporabnikom bi bilo treba omogočiti nadgrajevanje obstoječih kodeksov ravnanja v zvezi z dostopom in delitvijo koristi, ki so bili razviti za akademski sektor in različne industrije. Zvezam uporabnikov bi bilo treba omogočiti, da Komisijo zaprosijo, naj odloči, ali se določena kombinacija postopkov, orodij ali mehanizmov, ki jo zveza nadzira, lahko prizna kot najboljša praksa. Pristojni organi držav članic bi morali upoštevati, da če uporabniki izvajajo priznane najboljše prakse, se s tem zmanjša tveganje za uporabnikovo neizpolnjevanje zahtev, kar pa upravičuje zoževanje pregledov skladnosti. Enako bi moralo veljati za najboljše prakse, ki jih sprejme kolektiv pogodbenic Nagojskega protokola.

Sprememba

črtano

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17) Uporabniki bi na določenih točkah verige dejavnosti, **ki so sestavni del uporabe**, morali izjaviti, da so ravnali s primerno skrbnostjo. Točke, primerne za take izjave, so **točka, ko uporabnik prejme javna sredstva** za raziskovanje, **točka**, ko se zaprosi za dovoljenje za prodajo izdelka, pridobljenega na podlagi genskih virov, ali, v primeru, da dovoljenje za prodajo ni potrebno, čas, ko se izdelek trži. Zlasti velja, da izjava, podana ob **prošnji** za dovoljenje za trženje, ne bi bila del samega postopka odobritve in bi bila naslovljena na pristojne organe, kot jih določa ta uredba.

Sprememba

- (17) Uporabniki bi na določenih točkah verige dejavnosti morali izjaviti, da so ravnali s primerno skrbnostjo, **in predstaviti dokaze za to**. Točke, primerne za take izjave, so **pridobitev soglasja s predhodnim obveščanjem in določitev medsebojno dogovorjenih pogojev, prejetje sredstev za raziskovanje ob vložitvi vloge za pravice intelektualne lastnine pri ustreznih nacionalnih, regionalnih ali mednarodnih ustanovah, trenutek**, ko se zaprosi za dovoljenje za prodajo izdelka, pridobljenega na podlagi genskih virov, ali, v primeru, da dovoljenje za prodajo ni potrebno, čas, ko se izdelek trži. Zlasti velja, da izjava, podana ob **vložitvi vloge za pravice intelektualne lastnine ali prošnje** za dovoljenje za trženje, ne bi bila del samega postopka odobritve in bi bila naslovljena na pristojne organe, kot jih določa ta uredba.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 27
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (18) Zbiranje genskih virov v naravi večinoma izvajajo **univerzitetni** raziskovalci ali **zbiralci** za nekomercialne namene. V veliki večini primerov in v skoraj vseh sektorjih se dostop do na novo zbranih genskih virov pridobi prek posrednikov, zbirk, ali agentov, ki pridobijo genske vire v tretjih državah.

Sprememba

- (18) Zbiranje genskih virov v naravi večinoma izvajajo **zasebni zbiralci in podjetja, pogosto za komercialne namene, ter akademski** raziskovalci ali **znanstvene ustanove** za nekomercialne namene. V veliki večini primerov in v skoraj vseh sektorjih se dostop do na novo zbranih genskih virov pridobi prek posrednikov, zbirk ali agentov, ki pridobijo genske vire v tretjih državah, **tako na komercialen kot na nekomercialen način. Ta uredba bi morala zagotoviti, da vse udeležene strani upoštevajo določbe medsebojno dogovorjenih pogojev za začetni dostop, kar zadeva prenos na tretje stranke. V številnih primerih bi lahko bili za posledično uporabo ali komercializacijo potrebni novi vzajemno dogovorjeni pogoji.**

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 28

Predlog uredbe

Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (19) Zbirke so **večji** dobavitelji genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi, ki se uporabljajo v Uniji. **Vzpostaviti** je treba sistem **zanesljivih** zbirk Unije. Ta **bi zagotavljal**, da zbirke, **vkjučene v register registriranih zbirk** Unije, učinkovito izvajajo ukrepe za dobavo vzorcev genskih virov tretjim osebam samo z dokumentacijo, ki dokazuje zakonito pridobitev in vzpostavitev medsebojno dogovorjenih pogojev, če je to potrebno. Sistem **zanesljivih** zbirk Unije bi moral znatno znižati tveganje uporabe nezakonito pridobljenih genskih virov v Uniji. Pristojni organi držav članic bi preverili, ali zbirka izpolnjuje zahteve za priznanje kot **zanesljiva** zbirka Unije. Za uporabnike, ki pridobijo genske vire iz zbirke, vključene v register Unije, bi štel, da so pri iskanju vseh potrebnih informacij ravnali s primerno skrbnostjo. To bi bilo zlasti koristno za akademske raziskovalce ter mala in srednje velika podjetja.

Sprememba

- (19) Zbirke so **v večini najbolj dostopni** dobavitelji genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi, ki se uporabljajo v Uniji. **Kot dobavitelji lahko igrajo pomembno vlogo pri nujenju pomoči ostalim uporabnikom v verigi nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti. Za doseg tega** bi bilo treba **vzpostaviti** sistem **registriranih** zbirk Unije. Ta **zagotavlja**, da zbirke, **registrirane na ravni** Unije, učinkovito izvajajo ukrepe za dobavo vzorcev genskih virov tretjim osebam samo z dokumentacijo, ki dokazuje zakonito pridobitev in vzpostavitev medsebojno dogovorjenih pogojev, če je to potrebno. Sistem **registriranih** zbirk Unije bi moral znatno znižati tveganje uporabe nezakonito pridobljenih genskih virov v Uniji. Pristojni organi držav članic bi preverili, ali zbirka izpolnjuje zahteve za priznanje kot **registrirana** zbirka Unije, **vkjučno z dokazovanjem sposobnosti spoštovanja širših ciljev Nagojskega protokola v zvezi z doseganjem poštene in pravične delitve koristi, ki izhajajo iz uporabe genskih virov, in v zvezi s prispevanjem k ohranitvi biotske raznovrstnosti.** Za uporabnike, ki pridobijo genske vire iz zbirke, vključene v register Unije, bi štel, da so pri iskanju vseh potrebnih informacij ravnali s primerno skrbnostjo. To bi bilo zlasti koristno za akademske raziskovalce ter mala in srednje velika podjetja.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 29
Predlog uredbe
Uvodna izjava 19 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (19a) *Registrirane zbirke Unije bi morale slediti ciljem Nagojskega protokola. Prispevati bi morale k širjenju ozaveščenosti in izgradnji zmogljivosti v skladu s členoma 21 in 22 protokola, in sicer v meri, ki jo dopuščajo viri, ki so na voljo. Pristojni organi lahko preučijo možnost nudenja sredstev zbirkam za izvajanje teh dejavnosti. Vsaka registrirana zbirka Unije bi morala sodelovati v prizadevanjih za dokumentiranje tradicionalnega znanja, povezanega z genskimi viri, in sicer v sodelovanju z avtohtonimi in lokalnimi skupnostmi, organi, antropologi in drugimi ustreznimi akterji. To znanje bi bilo treba obravnavati ob doslednem spoštovanju ustreznih pravic. Informacije o znanju bi bilo treba objaviti, če to služi zaščiti teh pravic in jih v nobenem primeru ne izpodbija ali ogroža.*

Sprememba 30
Predlog uredbe
Uvodna izjava 20

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (20) Pristojni organi držav članic bi morali preveriti, ali uporabniki izpolnjujejo svoje obveznosti. V tem okviru bi morali pristojni organi sprejeti mednarodno priznana potrdila o skladnosti kot dokaz, da so bili zajeti genski zakonito pridobljeni in vzpostavljeni medsebojno dogovorjeni pogoji. Pristojni organi bi morali tudi hraniti podatke o opravljenih pregledih, ustrezne informacije pa bi morale biti na voljo v skladu z Direktivo 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju.

- (20) Pristojni organi držav članic bi morali preveriti, ali uporabniki izpolnjujejo svoje obveznosti. V tem okviru bi morali pristojni organi sprejeti mednarodno priznana potrdila o skladnosti kot dokaz, da so bili zajeti genski zakonito pridobljeni in vzpostavljeni medsebojno dogovorjeni pogoji. **Kadar mednarodno potrdilo ni na voljo, bi bilo treba sprejeti druge zakonsko sprejemljive oblike kot dokaz o skladnosti, da so bili zajeti genski viri zakonito pridobljeni in vzpostavljeni medsebojno dogovorjeni pogoji.** Pristojni organi bi morali tudi hraniti podatke o opravljenih pregledih, ustrezne informacije pa bi morale biti na voljo v skladu z Direktivo 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 31
Predlog uredbe
Uvodna izjava 22 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (22a) *Unija bi si morala dejavno prizadevati za doseganje ciljev Nagojskega protokola v zvezi z večstranskimi mehanizmi delitve koristi na svetovni ravni, da bi tako povečali sredstva za podporo ohranjanju biotske raznovrstnosti in trajnostni rabi njenih sestavnih delov na svetovni ravni.*

Sprememba 33
Predlog uredbe
Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (23) Platforma Unije za dostop bi morala omogočiti razprave in prispevati k racionalizaciji pogojev dostopa v državah članicah, načrtovanju in delovanju režimov dostopa, poenostavljenemu dostopu za nekomercialno raziskovanje, praksam dostopa do zbirk v Uniji, dostopu zainteresiranih strani iz Unije v tretjih državah ter izmenjavi najboljših praks.

- (23) Platforma Unije za dostop **in pošteno in pravično delitev koristi** bi morala omogočiti razprave in prispevati k racionalizaciji pogojev dostopa v državah članicah, načrtovanju in delovanju režimov dostopa **in delitve koristi**, poenostavljenemu dostopu **in delitvi koristi** za nekomercialno raziskovanje, praksam dostopa do zbirk **in delitve koristi** v Uniji, dostopu *deležnikov* iz Unije v tretjih državah **in delitvi koristi** ter izmenjavi najboljših praks. **Platforma Unije bi morala v celoti upoštevati pristojnosti držav članic in si po potrebi v skladu z Nagojskim protokolom prizadevati za vključitev avtohtonih in lokalnih skupnosti.**

Sprememba 34
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Ta uredba določa pravila, ki urejajo **dostop in delitev** koristi v zvezi z genskimi viri ter *tradicionalno znanje* v zvezi z njimi v skladu z določbami Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter *pošteno in pravično delitev* koristi, ki izvirajo iz njihove uporabe, h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Nagojski protokol).

Ta uredba določa pravila, ki urejajo **skladnost z dostopom in delitvijo** koristi v zvezi z genskimi viri ter *tradicionalnim znanjem* v zvezi z njimi, v skladu z določbami Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter *pošteni in pravični delitvi* koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Nagojski protokol).

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 35

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Cilj te uredbe je poštena in pravična delitev koristi, ki izhajajo iz uporabe genskih virov, in s tem doprinos k ohranitvi biotske raznovrstnosti in trajnostni rabi njenih sestavnih delov v skladu s cilji Konvencije o biološki raznovrstnosti (v nadaljnjem besedilu: Konvencija).

Sprememba 36

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Ta uredba določa obveznosti uporabnikov genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi. Sistem za izvajanje Nagojskega protokola, ki je vzpostavljen s to uredbo, vključuje tudi ureditev, ki uporabnikom olajšuje izpolnjevanje obveznosti, in okvir za predpise o spremljanju in nadzoru, ki jih oblikujejo in izvajajo države članice Unije. Ta uredba prav tako vključuje določbe o spodbujanju dejavnosti akterjev za krepitev ozaveščenosti o pomenu genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi ter pomenu vprašanj dostopa in delitve koristi ter dejavnosti za podporo izgradnji zmogljivosti v državah v razvoju, v skladu z določbami Nagojskega protokola.

Sprememba 37

Predlog uredbe

Člen 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Ta uredba se uporablja za genske vire, nad katerimi članice izvršujejo suverene pravice, in tradicionalno znanje v zvezi z njimi, do katerih se dostopa po začetku veljavnosti Nagojskega protokola za Unijo. Uporablja se tudi za koristi, ki izvirajo iz uporabe takih genskih virov, in tradicionalno znanje v zvezi z genskimi viri.

Ta uredba se uporablja za genske vire, nad katerimi članice izvršujejo suverene pravice, in tradicionalno znanje v zvezi z njimi, do katerih se dostopa po začetku veljavnosti Nagojskega protokola za Unijo. Uporablja se tudi za koristi, ki izvirajo iz uporabe takih genskih virov, in tradicionalno znanje v zvezi z genskimi viri.

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta uredba ne velja za genske vire, za katere dostop in delitev koristi upravlja poseben mednarodni instrument, katerega pogodbenica je Unija.

Sprememba

Ta uredba ne velja za genske vire, za katere dostop in delitev koristi upravlja poseben mednarodni instrument, katerega pogodbenica je Unija.

Ta uredba ne velja za genske vire iz države izvora, ki se je odločila, da ne bo sprejela nacionalnih pravil o dostopu v skladu z veljavnimi zahtevami Nagojskega protokola, ali za trgovino z osnovnimi proizvodi na splošno. Ustrezno bi bilo treba upoštevati sedanje koristno in ustrezno delo ali prakse v okviru drugih mednarodnih organizacij.

Sprememba 38

Predlog uredbe

Člen 3 a – točka 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(3) „genski viri“ pomeni genski material z dejansko ali potencialno vrednostjo;

Sprememba

(3) „genski viri“ pomeni genski material z dejansko ali potencialno vrednostjo **ali njegove derivate**;

Sprememba 39

Predlog uredbe

Člen 3 – točka 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3a) „derivat“ pomeni v naravi prisotno biokemijsko spojino, ki je posledica genskega izraza ali metabolizma bioloških ali genskih virov, tudi če ne vsebuje funkcionalnih enot dednosti;

Sprememba 40

Predlog uredbe

Člen 3 a – točka 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(5) „uporabnik“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki uporablja genske vire ali tradicionalno znanje v zvezi z njimi;

Sprememba

(5) „uporabnik“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki uporablja genske vire ali tradicionalno znanje v zvezi z njimi **ali posledično trži genske vire ali produkte, ki na teh virih temeljijo, ali tradicionalno znanje v zvezi z njimi**;

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 41
Predlog uredbe
Člen 3 a – točka 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(6) „uporaba genskih virov“ pomeni izvajanje raziskav in razvoja na genski ali biokemijski sestavi genskih virov;

Sprememba

(6) „uporaba genskih virov“ pomeni izvajanje raziskav in razvoja na genski ali biokemijski sestavi genskih virov, **tudi z uporabo biotehnologije**;

Sprememba 42
Predlog uredbe
Člen 3 – točka 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(6a) „komercializacija“ za namene te uredbe pomeni prvo dajanje izdelka na trg Unije;

Sprememba 43
Predlog uredbe
Člen 3 – točka 6 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(6b) „biotehnologija“ pomeni vsako uporabo tehnologije, ki uporablja biološke sisteme, žive organizme ali njihove derivate za izdelovanje ali prilagajanje proizvodov ali postopkov za posebno uporabo;

Sprememba 44
Predlog uredbe
Člen 3 – točka 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8a) „protizakonito pridobljeni genski viri“ pomeni genske vire in tradicionalno znanje v zvezi z njimi, pridobljene v nasprotju z mednarodno in nacionalno zakonodajo o dostopu in delitvi koristi, veljavno v državi izvora;

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 45
Predlog uredbe
Člen 3 a – točka 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) „mednarodno priznano potrdilo o skladnosti“ pomeni dovoljenje za dostop ali enakovreden dokument, ki ga izda pristojni nacionalni organ v skladu s členom 6(3) (e) Nagojskega protokola, ki je na voljo posredovalnemu mehanizmu za informacije o dostopu in delitvi koristi;

*Sprememba**(Ne zadeva slovenske različice.)*

Sprememba 46
Predlog uredbe
Člen 3 a – točka 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) „posredovalni mehanizem za informacije o dostopu in delitvi koristi“ pomeni portal za globalno izmenjavo informacij, vzpostavljen v skladu s členom 14(1) Nagojskega protokola.

*Sprememba**(Ne zadeva slovenske različice.)*

Sprememba 47
Predlog uredbe
Člen 4 – odstavek - 1 (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

-1. Uporaba nezakonito pridobljenih genskih virov je v Uniji prepovedana.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 48

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Uporabniki ravnajo s primerno skrbnostjo, da zagotovijo, da **je bil dostop** do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi v **skladu z veljavno zakonodajo** o dostopu in delitvi koristi ali regulativnimi zahtevami, ter, kjer je primerno, da se koristi pošteno in pravično delijo na podlagi **medsebojno dogovorjenih pogojev**. Uporabniki iščejo, hranijo in svojim naslednikom prenašajo **določene** informacije, ki so **relevantne** za dostop in delitev koristi.

Sprememba

1. Uporabniki ravnajo s primerno skrbnostjo, da zagotovijo, da **se** do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi **dostopa s soglasjem s predhodnim obveščanjem in na podlagi vzajemno dogovorjenih pogojev, kakor je opredeljeno v veljavni zakonodaji** o dostopu in delitvi koristi ali z regulativnimi zahtevami, ter, kjer je primerno, da se koristi pošteno in pravično delijo na podlagi **teh** dogovorjenih pogojev. Uporabniki iščejo, hranijo in svojim naslednikom prenašajo **vse** informacije **in dokumente**, ki so **relevantni** za dostop in delitev koristi **in skladnost z določbami te uredbe**.

Sprememba 49

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1a. Genski viri in tradicionalno znanje v zvezi z njimi se drugim uporabnikom posredujejo le, če je to v skladu z mednarodno priznanim potrdilom o skladnosti in medsebojno dogovorjenimi pogoji ali s soglasjem po predhodnem obveščanju in medsebojno dogovorjenimi pogoji. Če ni medsebojno dogovorjenih pogojev ali če naslednji uporabniki predvidijo uporabo teh genskih virov ali tradicionalnega znanja pod pogoji, ki niso zajeti v predhodno dogovorjenih pogojih, morajo ti uporabniki pridobiti medsebojno dogovorjene pogoje iz države izvora.

Sprememba

Sprememba 51

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Uporabniki:

Sprememba

2. Uporabniki:

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) iščejo, hranijo in svojim naslednikom prenašajo informacije o:

(1) datumu in kraju dostopa do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi s takimi viri;

(2) opisu genskih virov ali tradicionalnega znanja v zvezi s takimi uporabljenimi viri, vključno z razpoložljivimi edinstvenimi identifikatorji;

(3) viru, iz katerega so bili viri ali znanje neposredno pridobljeni, ter naslednjih uporabnikov genskih virov ali tradicionalnega znanja v zvezi s takimi viri;

(4) prisotnosti ali odsotnosti pravic in obveznosti, ki se nanašajo na dostop in delitev koristi;

(5) **dostopu do odločitev** in medsebojno dogovorjenih **pogojev**, kadar je to primerno;

(b) pridobijo dodatne informacije ali dokaze, če obstaja negotovost glede zakonitosti dostopa in uporabe ter

(c) pridobijo ustrezno dovoljenje za dostop, vzpostavijo medsebojno dogovorjene pogoje ali prekinejo uporabo, če se zdi, da dostop ni bil v skladu z veljavno zakonodajo o dostopu in delitvi koristi ali regulativnimi zahtevami.

(a) iščejo, hranijo in svojim naslednikom prenašajo informacije o **mednarodno priznanem potrdilu o skladnosti v primeru genskih virov, pridobljenih od pogodbenic Nagojskega protokola, ki imajo reguliran dostop do svojih genskih virov v skladu s členom 6 Nagojskega protokola, ter o vsebini medsebojno dogovorjenih pogojev ali informacije** o:

(1) datumu in kraju dostopa do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi s takimi viri;

(2) opisu genskih virov ali tradicionalnega znanja v zvezi s takimi uporabljenimi viri, vključno z razpoložljivimi edinstvenimi identifikatorji;

(3) viru, iz katerega so bili viri ali znanje neposredno pridobljeni, ter naslednjih uporabnikov genskih virov ali tradicionalnega znanja v zvezi s takimi viri;

(4) prisotnosti ali odsotnosti pravic in obveznosti, ki se nanašajo na dostop in delitev koristi;

(5) **dovoljenjih za dostop** in medsebojno dogovorjenih **pogojih, vključno z ureditvijo delitve koristi**, kadar je to primerno;

(6) **uporabi zahtev o dostopu in delitvi koristi iz specializiranih mednarodnih instrumentov v smislu člena 2, ki bi lahko omejevale ali zmanjšale obveznosti uporabnikov iz te uredbe. V tem primeru je v informacijah zapisano tudi, da uporabo urejajo specializirani instrumenti.**

(b) pridobijo dodatne informacije ali dokaze, če obstaja negotovost glede zakonitosti dostopa in uporabe ter

(c) pridobijo ustrezno dovoljenje za dostop, vzpostavijo medsebojno dogovorjene pogoje ali prekinejo uporabo, če se zdi, da dostop ni bil v skladu z veljavno zakonodajo o dostopu in delitvi koristi ali regulativnimi zahtevami.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 52

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Uporabniki hranijo informacije, pomembne za dostop in delitev koristi, dvajset let po koncu obdobja uporabe.

Sprememba

3. Uporabniki hranijo informacije, pomembne za dostop in delitev koristi, dvajset let po koncu obdobja uporabe **ali kasnejšega trženja**.

Sprememba 53

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 14a, da se določi ukrepe za delitev koristi v skladu z odstavkom 4a do ...⁽¹⁾. Ta pravila zahtevajo delitev koristi vsaj na ravni najboljše prakse v zadevnem sektorju in zagotavljajo pogoje za delitev nadenarnih koristi.

⁽¹⁾ Datum: šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe.

Sprememba 54

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4b. Uporabniki pri pogajanjih o medsebojno dogovorjenih pogojih s tistimi, ki zagotavljajo genske vire ali tradicionalno znanje v zvezi z njimi, skušajo zagotoviti, da ti pogoji prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in trajnostni rabi njenih sestavnih delov ter k prenosu tehnologije v države v razvoju.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 55

Predlog uredbe

Člen 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 5

črtano

Zanesljive zbirke Unije

1. Komisija vzpostavi in vodi register zanesljivih zbirk Unije. Ta register je na spletu, enostavno dostopen za uporabnike, ter vključuje zbirke genskih virov, ki izpolnjujejo merila za zanesljive zbirke Unije.

2. Vsaka država članica na zahtevo zbirke pod njeno jurisdikcijo prouči možnost vključitve te zbirke v register zanesljivih zbirk Unije. Država članica po preverjanju, da zbirka izpolnjuje merila iz odstavka 3, nemudoma obvesti Komisijo o imenu, kontaktnih podatkih in vrsti zbirke. Komisija tako prejete informacije nemudoma vključi v register zanesljivih zbirk Unije.

3. Da se zbirka vključi v register zanesljivih zbirk Unije, lastnik zbirke dokaže njeno zmožnost, da:

- (a) uporablja standardizirane postopke za izmenjavo vzorcev genskih virov in s tem povezanih informacij z drugimi zbirkami ter za zagotavljanje vzorcev genskih virov in s tem povezanih informacij tretjim osebam za njihovo uporabo;
- (b) zagotavlja vzorce genskih virov in z njimi povezane informacije tretjim osebam za njihovo uporabo le z dokumentacijo dokazil, da so viri in informacije pridobljeni v skladu z veljavnimi zakonskimi zahtevami in, kjer je to primerno, medsebojno dogovorjenimi pogoji za pošteno in pravično delitev koristi;
- (c) vodi evidenco vseh vzorcev genskih virov in z njimi povezanih informacij, dobavljenih tretjim osebam za njihovo uporabo;
- (d) vzpostavi ali uporabi edinstvene identifikatorje za vzorce genskih virov, dobavljenih tretjim osebam;
- (e) uporabi ustrezna orodja za sledenje in spremljanje izmenjave vzorcev genskih virov in z njimi povezanih informacij z drugimi zbirkami.

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4. Države članice redno preverjajo, da vsaka zbirka pod njihovo jurisdikcijo, ki je vključena v register zanesljivih zbirk Unije, učinkovito uporablja ukrepe iz odstavka 3.

Države članice nemudoma obvestijo Komisijo, če zbirka pod njihovo jurisdikcijo, ki je vključena v register Unije, ni več v skladu z odstavkom 3.

5. Kjer obstaja dokaz, da zbirka, vključena v register zanesljivih zbirk Unije, ne uporablja ukrepov iz odstavka 3, zadevna država članica v dialogu z lastnikom zadevne zbirke nemudoma opredeli sanacijske ukrepe.

Komisija odstrani zbirko iz registra zanesljivih zbirk Unije, če je bilo zlasti na podlagi informacij, predloženih v skladu z odstavkom 4, ugotovljeno, da se zbirka, vključena v register zanesljivih zbirk Unije, sooča s pomembnimi ali trajnimi težavami pri doseganju skladnosti z odstavkom 3.

6. Komisija je pooblaščen, da sprejme izvedbene akte, s katerimi se vzpostavijo postopki za izvajanje odstavkov 1 do 5 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

Sprememba 56

Predlog uredbe

Člen 6 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Komisija objavi, tudi na internetu, seznam pristojnih organov. Komisija sproti posodablja ta seznam.

2. Komisija objavi, tudi na internetu, seznam pristojnih organov. Komisija sproti posodablja seznam; **posebna pozornost se nameni najbolj oddaljenim regijam zaradi bogastva in krhkosti genskih virov na njihovem ozemlju, da bi preprečili čezmerno izkoriščanje.**

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 57

Predlog uredbe

Člen 6 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3a) Kontaktna točka, ki jo določi Komisija v skladu z odstavkom 3, zagotovi posvetovanje z ustreznimi organi Unije, ustanovljenimi na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 ⁽¹⁾, in nacionalnimi organi, ki jo izvajajo.

⁽¹⁾ UL L 61, 3.3.1997, str. 1.

Sprememba 58

Predlog uredbe

Člen 6 – odstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3b. Pristojni organi in kontaktna točka za dostop in delitev koristi zagotovijo svetovanje javnosti in potencialnim uporabnikom, ki iščejo informacije o izvajanju te uredbe in o pomembnih določbah konvencije in Nagojskega protokola v Uniji.

Sprememba 59

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Države članice in Komisija zahtevajo od vseh prejemnikov javnega financiranja raziskav, ki vključujejo uporabo genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi, da izjavijo, da bodo ravnali s primerno skrbnostjo v skladu s členom 4.

črtano

Sprememba 60

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Uporabniki pristojnim organom, določenim v skladu s členom 6(1), podajo izjavo, da so **ravnali s primerno skrbnostjo v skladu s členom 4, bodisi istočasno s** prošnjo za dovoljenje za trženje proizvoda, razvitega na podlagi genskih virov ali tradicionalnega znanja v zvezi s takimi viri, **bodisi** v času trženja, kadar trg ne zahteva dovoljenja za trženje.

2. Uporabniki pristojnim organom, določenim v skladu s členom 6(1), podajo izjavo, da so **izpolnili zahteve iz člena 4, in posredujejo ustrezne informacije, če:**

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (a) **zagotovijo soglasje po predhodnem obveščanju in se dogovorijo o pogojih;**
- (b) **prejmejo sredstva za raziskave, ki vključujejo uporabo genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi;**
- (c) **vložijo zahtevek za patente ali za pravice v zvezi z novo vrsto rastline pri zadevnih nacionalnih, regionalnih ali mednarodnih institucijah, kar med drugim vključuje uporabljene genske vire, proizvode, vključno z derivati in procese, ki temeljijo na uporabi biotehnologije ali tradicionalnega znanja, povezanega z genskimi viri;**
- (d) **vložijo** prošnjo za dovoljenje za trženje proizvoda, razvitega na podlagi genskih virov ali tradicionalnega znanja v zvezi s takimi viri, **ali**
- (e) v času trženja, če se ne zahteva dovoljenje za trženje.

Sprememba 61

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Pristojni organi **vsaki dve leti pošljejo Komisiji** informacije, **ki so jih prejeli na podlagi odstavkov 1 in 2.** Komisija povzame prejete informacije in jih da na voljo **posredovalnemu mehanizmu za informacije o dostopu in delitvi koristi.**

Pristojni organi **preverijo** informacije **iz točk (b) do (e) odstavka 2, informacije, pridobljene v skladu s tem členom, pa v treh mesecih posredujejo mehanizmu za izmenjavo informacij o dostopu in delitvi koristi, Komisiji, po potrebi pa tudi pristojnim organom zadevne države.** Komisija v treh mesecih povzame prejete informacije in jih da na voljo **javnosti v lahko dostopnem, odprtem formatu prek spleta.**

Sprememba 62

Predlog uredbe

Člen 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 8

črtano

Najboljše prakse

Vsako združenje uporabnikov lahko Komisiji predloži zahtevek za priznanje kombinacije postopkov, orodij ali mehanizmov, ki jih je razvilo in jih nadzira, kot najboljšo prakso. Zahtevek se podpre z dokazi in informacijami.

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Če Komisija na podlagi informacij in dokazov, ki jih je posredovalo združenje uporabnikov, odloči, da ta posebna kombinacija postopkov, orodij ali mehanizmov, kadar jo uporabnik izvaja učinkovito, uporabniku omogoča, da izpolnjuje obveznosti iz členov 4 in 7, podeli priznanje kot najboljša praksa.

Združenje uporabnikov Komisijo obvesti o kakršnih koli spremembah ali posodobitvah priznane najboljše prakse, za katero je bilo dodeljeno priznanje v skladu z odstavkom 2.

Če dokazi, ki jih predložijo pristojni organi držav članic ali drugi virov, kažejo ponavljajoče se primere, ko uporabniki, ki izvajajo najboljšo prakso, ne izpolnjujejo svojih obveznosti v skladu s to uredbo, Komisija v dialogu z zadevnim združenjem uporabnikov preuči, ali ponavljajoči se primeri neskladnosti kažejo na morebitne pomanjkljivosti najboljše prakse.

Komisija prekliče priznanje najboljše prakse, če je bilo ugotovljeno, da spremembe najboljše prakse ogrožajo sposobnost uporabnika, da izpolnjuje pogoje, določene v členih 4 in 7, ali kadar se ponavljajoči primeri neizpolnjevanja obveznosti uporabnikov nanašajo na pomanjkljivosti v praksi.

Komisija vzpostavi in posodablja spletni register priznanih najboljših praks. Ta register v enem oddelku navaja najboljše prakse, ki jih je Komisija priznala v skladu z odstavkom 2 tega člena, v drugem oddelku pa najboljše prakse, sprejete na podlagi člena 20(2) Nagojskega protokola.

Komisija je pooblaščen, da sprejme izvedbene akte, s katerimi se vzpostavi postopki za izvajanje odstavkov 1 do 5 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejemajo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

Sprememba 63

Predlog uredbe

Člen 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Pristojni organi izvajajo preglede, da preverijo, ali uporabniki izpolnjujejo obveznosti iz členov 4 in 7.

1. Pristojni organi izvajajo preglede, da preverijo, ali uporabniki izpolnjujejo obveznosti iz členov 4 in 7.

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Pregledi iz odstavka 1 tega člena se opravijo v skladu z redno revidiranim načrtom in v skladu s pristopom, ki temelji na tveganju. **Pri razvoju pristopa, ki temelji na tveganju, države članice upoštevajo, da če uporabnik izvaja najboljšo prakso v skladu s členom 8(2) te uredbe ali v skladu s členom 20(2) Nagojskega protokola, to zmanjša uporabnikovo tveganje za neizpolnjevanje obveznosti.**

3. Poleg tega se pregledi **lahko opravijo**, ko ima pristojni organ na voljo potrebne informacije, vključno s tistimi na podlagi utemeljenih pomislekov tretjih strani, o neupoštevanju te uredbe s strani uporabnikov.

4. Pregledi iz odstavka 1 vključujejo vsaj:

(a) pregled ukrepov, ki jih je sprejel uporabnik za zagotovitev ravnanja s primerno skrbnostjo v skladu s členom 4;

(b) pregled dokumentacije in evidenc, ki dokazujejo, da so bile dejavnosti specifične uporabe opravljene s primerno skrbnostjo v skladu s členom 4;

(c) preglede, vključno z revizijami, na kraju samem;

(d) preglede primerov, v katerih je moral uporabnik podati izjavo v skladu s členom 7.

5. Pristojni organi sprejmejo mednarodno priznано potrdilo o skladnosti kot dokazilo, da je bil dostop do genskega vira, na katerega se nanaša, skladen s soglasjem po predhodnem obveščanju in da so bili vzpostavljeni medsebojno dogovorjeni pogoji, v skladu z nacionalno zakonodajo o dostopu in delitvi koristi ali v skladu z zakonskimi zahtevami pogodbenice Nagojskega protokola, ki poda soglasje po predhodnem obveščanju.

6. Uporabniki nudijo vso potrebno pomoč za lažje izvajanje pregledov iz odstavka 1, zlasti v zvezi z dostopom do objektov in predložitvijo dokumentacije ali evidenc.

Sprememba

2. Pregledi iz odstavka 1 tega člena se opravijo v skladu z redno revidiranim načrtom in v skladu s pristopom, ki temelji na tveganju, **katerega najpomembnejša načela določi Komisija** v skladu s **postopkom iz člena 15(2).**

3. Poleg tega se **opravijo dodatni** pregledi, ko ima pristojni organ na voljo potrebne informacije, vključno s tistimi na podlagi utemeljenih pomislekov tretjih strani, o neupoštevanju te uredbe s strani uporabnikov.

4. Pregledi iz odstavka 1 vključujejo vsaj:

(a) pregled ukrepov, ki jih je sprejel uporabnik za zagotovitev ravnanja s primerno skrbnostjo v skladu s členom 4;

(b) pregled dokumentacije in evidenc, ki dokazujejo, da so bile dejavnosti specifične uporabe opravljene s primerno skrbnostjo v skladu s členom 4;

(c) preglede, vključno z revizijami, na kraju samem;

(d) preglede primerov, v katerih je moral uporabnik podati izjavo v skladu s členom 7.

5. Pristojni organi sprejmejo mednarodno priznано potrdilo o skladnosti kot dokazilo, da je bil dostop do genskega vira, na katerega se nanaša, skladen s soglasjem po predhodnem obveščanju in da so bili vzpostavljeni medsebojno dogovorjeni pogoji, v skladu z nacionalno zakonodajo o dostopu in delitvi koristi ali v skladu z zakonskimi zahtevami pogodbenice Nagojskega protokola, ki poda soglasje po predhodnem obveščanju. **Če mednarodno priznано potrdilo ni na voljo, se kot zadosten dokaz, da so bili zajeti genski viri pridobljeni zakonito in da so bili vzpostavljeni medsebojno dogovorjeni pogoji, upoštevajo druge pravno sprejemljive oblike.**

6. Uporabniki nudijo vso potrebno pomoč za lažje izvajanje pregledov iz odstavka 1, zlasti v zvezi z dostopom do objektov in predložitvijo dokumentacije ali evidenc.

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Brez poseganja v člen 11 pristojni organi od uporabnikov zahtevajo sprejetje sanacijskih ukrepov, če so pri pregledih iz **odstavka 1** tega člena ugotovljene pomanjkljivosti.

Poleg tega lahko države članice glede na naravo ugotovljenih pomanjkljivosti nemudoma sprejmejo začasne ukrepe, med drugim zaseg nezakonito pridobljenih genskih virov in prekinitev dejavnosti specifične uporabe.

8. Komisija je pooblaščenca, da sprejme **izvedbene** akte, s katerimi se vzpostavijo postopki za izvajanje odstavkov 1 do 7 tega člena. **Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).**

Sprememba

7. Brez poseganja v člen 11 pristojni organi od uporabnikov zahtevajo sprejetje sanacijskih ukrepov, če so pri pregledih iz **odstavkov 1 in 3** tega člena **ali po preverjanju v skladu s členom 7(2)** ugotovljene pomanjkljivosti.

Če ni pozitivnega ali zadovoljivega odziva s strani uporabnika lahko države članice glede na naravo ugotovljenih pomanjkljivosti nemudoma sprejmejo začasne ukrepe, med drugim zaseg nezakonito pridobljenih genskih virov in prekinitev dejavnosti specifične uporabe. **Takšni začasni ukrepi so učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.**

8. Komisija je pooblaščenca, da sprejme **delegirane** akte **v skladu s členom 14a**, s katerimi se vzpostavijo postopki za izvajanje odstavkov 1 do 7 tega člena, **in da opredeli postopkovna jamstva, kot je pravica do pritožbe, v skladu z določbami iz člena 7 in členov 9 do 11.**

Sprememba 64

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Informacije iz odstavka 1 so na voljo v skladu z Direktivo 2003/4/ES.

Sprememba

2. Informacije iz odstavka 1 so na voljo v skladu z Direktivo 2003/4/ES, **in sicer prek spleta na enostavno dostopen način.**

Sprememba 65

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Določene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Te kazni lahko vključujejo:

(a) denarne kazni;

Sprememba

2. Določene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Te kazni lahko vključujejo:

(a) denarne kazni, **ki so sorazmerne z vrednostjo dejavnosti uporabe genskih virov in vsaj dejansko prikrajšajo tiste, ki imajo ekonomske koristi iz naslova kršitve;**

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) takojšnjo prekinitev dejavnosti specifične uporabe;

(c) zaseg nezakonito pridobljenih genskih virov.

Sprememba

(b) takojšnjo prekinitev dejavnosti specifične uporabe, **vključno s trženjem proizvodov, ki temeljijo na genskih virih in tradicionalnem znanju v zvezi z njimi;**

(c) zaseg nezakonito pridobljenih genskih virov.

Sprememba 66

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Pristojni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi tretjih držav in s Komisijo za zagotovitev upoštevanja te uredbe s strani uporabnikov.

Sprememba

1. Pristojni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi tretjih držav in s Komisijo za **okrepitev učinkovitega usklajevanja in zagotovitev upoštevanja te uredbe s strani uporabnikov. Kadar je potrebno zaradi pravilnega izvajanja Nagojskega protokola in te uredbe, poteka sodelovanje tudi z drugimi ustreznimi akterji, vključno z zbirkami, nevladnimi organizacijami in predstavniki avtohtonih in lokalnih skupnosti.**

Sprememba 67

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Pristojni organi si s pristojnimi organi drugih držav članic in Komisijo izmenjujejo informacije *glede* hujših pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene med pregledi iz **člena 9(1)**, in o vrstah kazni, izrečenih v skladu s členom 11.

Sprememba

2. Pristojni organi si s pristojnimi organi drugih držav članic in Komisijo izmenjujejo informacije o **organizaciji svojih sistemov pregledov za spremljanje izpolnjevanja obveznosti uporabnikov iz te uredbe, o** hujših pomanjkljivostih, ki so bile ugotovljene med pregledi iz **člena 9(4) in člena 10(1)**, in o vrstah kazni, izrečenih v skladu s členom 11.

Sprememba 68

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Komisija si prizadeva za ureditev z Evropskim patentnim uradom in Svetovno organizacijo za intelektualno lastnino, s katero se zagotovi, da se v registracijo patentov vključijo sklicevanja na genske vire in njihov izvor.

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 69**Predlog uredbe****Člen 13 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Platforma Unije za dostop

*Sprememba*Platforma Unije za dostop **in delitev koristi****Sprememba 70****Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Vzpostavi se platforma Unije za dostop do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi.

Sprememba

1. Vzpostavi se platforma Unije za dostop do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi **ter pošteno in pravično delitev koristi. Države članice, ki nameravajo sprejeti pravila glede dostopa do svojih genskih virov, najprej izvedejo oceno učinka teh pravil in predložijo rezultate te ocene v obravnavo platformi Unije za preverbo v skladu s postopkom iz odstavka 5 tega člena.**

Sprememba 71**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Platforma Unije bo prispevala k racionalizaciji pogojev za dostop na ravni Unije z razpravami o povezanih vprašanjih, vključno z načrtovanjem in delovanjem režimov dostopa, vzpostavljenih v državah članicah, poenostavljenim dostopom za nekomercialne raziskave, praksami glede dostopa do zbirk v Uniji, dostopom zainteresiranih strani iz Unije v tretjih državah **ter izmenjavo** dobrih praks.

Sprememba

2. Platforma Unije bo prispevala k racionalizaciji pogojev za dostop na ravni Unije z razpravami o povezanih vprašanjih, vključno z načrtovanjem in delovanjem režimov dostopa, vzpostavljenih v državah članicah, **spodbujanju raziskav, ki prispevajo k ohranjanju in trajnostni uporabi biotske raznovrstnosti, zlasti v državah v razvoju, vključno s** poenostavljenim dostopom za nekomercialne raziskave, praksami glede dostopa do zbirk v Uniji, dostopom deležnikov iz Unije v tretjih državah **pod medsebojno dogovorjenimi pogoji po pridobitvi soglasja po predhodnem obveščanju, praksami delitve koristi, izvajanjem in nadaljnjim razvojem** dobrih praks **in delovanjem ureditve reševanja sporov.**

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 72
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Platforma Unije lahko zagotovi nezavezujoče nasvete, navodila ali mnenja o zadevah, za katere je pooblaščen.

Sprememba

3. Platforma Unije lahko zagotovi nezavezujoče nasvete, navodila ali mnenja o zadevah, za katere je pooblaščen. **Pri nasvetih, smernicah ali mnenjih se ustrezno upošteva zahteva po vključitvi zadevnih avtohtonih in lokalnih skupnosti.**

Sprememba 73
Predlog uredbe
Člen 14 – točke d a, d b, d c, d d, d e in d f (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (da) sprejmejo ukrepe, s katerimi se – tudi prek obstoječih raziskovalnih programov – podprejo zbirke, ki prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in raznovrstnosti kultur, vendar zanje ni na voljo dovolj sredstev, da bi jih vključili v register Unije;
- (db) zagotovijo, da v primeru nezakonite uporabe genskih virov in z njimi povezanega tradicionalnega znanja ali nespoštovanja zahteve po soglasju po predhodnem obveščanju ali medsebojno dogovorjenih pogojev, ponudniki, ki so pristojni za odobritev dostopa do genskih virov in podpis medsebojno dogovorjenih pogojev, lahko ukrepajo in preprečijo ali zaustavijo takšno uporabo, tudi s sodnimi odredbami, ter zahtevajo odškodnino za kakršno koli povzročeno škodo in po potrebi zaplenbo teh genskih virov;
- (dc) spodbujajo uporabnike in ponudnike, naj neposredne koristi, ki izhajajo iz uporabe ali trženja genskih virov, usmerijo v ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostno uporabo njenih sestavnih delov;
- (dd) na zahtevo podprejo regionalno sodelovanje – tudi z gradnjo zmogljivosti – pri delitvi koristi glede čezmejnih genskih virov in z njimi povezanega tradicionalnega znanja;
- (de) preučijo potrebo po oblikovanju kataloga razpoložljivih genskih virov, ki izhajajo iz posameznih držav članic, v skladu s členom 7 Konvencije o biološki raznovrstnosti, da se zagotovi boljše poznavanje biotske raznovrstnosti;

Četrtek, 12. september 2013

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(df) podprejo raziskave in izdelavo genskih katalogov v Uniji in tretjih državah.

Sprememba 74**Predlog uredbe****Člen 14 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 14a**Izvajanje pooblastila**

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 4 (4b) in člena 9(8) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od ...⁽¹⁾. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podalžanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz členov 4a(4) in 9(8) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 4(4a) in členom 9(8), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

⁽¹⁾ Datum iz člena 17(1).

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 75

Predlog uredbe

Člen 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 15a

Posvetovalni forum

Komisija zagotovi uravnoteženo udeležbo predstavnikov držav članic in pomembnih organizacij ponudnikov, združenj uporabnikov, medvladnih in nevladnih organizacij ter predstavnikov avtohtonih in lokalnih skupnosti pri izvajanju te uredbe. Ti udeleženci prispevajo zlasti k opredelitvi in pregledu delegiranih aktov v skladu s členom 4(4a) in členom 9(8) ter k izvajanju členov 5, 7 in 8 in vseh smernic za določitev medsebojno dogovorjenih pogojev. Sestanejo se na posvetovalnem forumu. Poslovnik foruma določi Komisija.

Sprememba 76

Predlog uredbe

Člen 16 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Komisija vsakih **deset** let po prvem poročilu na podlagi poročanja in izkušenj z izvajanjem te uredbe pregleda delovanje in učinkovitost te uredbe. Pri pripravi poročil Komisija upošteva zlasti upravne posledice za javne raziskovalne zavode, mala in srednje velika podjetja ter mikropodjetja. Upošteva tudi potrebo po nadaljnjih ukrepih Unije glede dostopa do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi.

3. Komisija vsakih **pet** let po prvem poročilu na podlagi poročanja in izkušenj z izvajanjem te uredbe pregleda delovanje in učinkovitost te uredbe. Pri pripravi poročil upošteva zlasti upravne posledice za **posebne sektorje**, javne raziskovalne zavode, mala in srednja podjetja ter mikropodjetja. Upošteva tudi **potrebo po pregledu izvajanja določb te uredbe v zvezi s tradicionalnim znanjem, povezanim z genskimi viri, glede na razvoj v drugih ustreznih mednarodnih organizacijah in potrebo po nadaljnjih ukrepih Unije glede dostopa do genskih virov in tradicionalnega znanja v zvezi z njimi, da bi se izvajali člen 5.2, člen 6.2, člen 7 in člen 12 Nagojskega protokola in spoštovale pravice avtohtonih in lokalnih skupnosti.**

Četrtek, 12. september 2013

Sprememba 77**Predlog uredbe****Člen 16 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 16a****Sprememba Direktive 2008/99/ES**

Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja ⁽¹⁾ se spremeni z začetkom veljavnosti od ... ^(*), kot sledi:

(1) V členu 3 se doda naslednja točka:

„(j) Nezakonito pridobljeni genski viri“

(2) V Prilogi A se doda naslednja alineja:

„— Uredba (EU) št. .../2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe v Uniji.“

⁽¹⁾ UL L 328, 6.12.2008, str. 28.

^(*) Datum: eno leto po začetku veljavnosti te uredbe.

Sprememba 78**Predlog uredbe****Člen 17 – odstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Členi 4, 7 in 9 se začnejo uporabljati eno leto po začetku veljavnosti te uredbe.

2. Člen 4(1) do (4) ter člena 7 in 9 se začnejo uporabljati eno leto po začetku veljavnosti te uredbe.

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL